

АЛЪН КОЛ, КРИС БЪНЧ ДАЛЕЧНО ЦАРСТВО

Част 1 от „Антерос“

Превод от английски: Георги Стоянов, 1995

chitanka.info

ПЪРВОТО ПЪТУВАНЕ

ГЛАВА ПЪРВА КУРТИЗАНКАТА

Господарю на огъня.
Господарке на водата.
И ти, музо.

Аз, Амалрик Емили Антеро, хващам перото през втория ден на Месеца на плодородието, през десетата година от Цикъла на крокодила. Кълна се в живота на потомците си, че всичко, което пиша, е истина. Моля те, Боже, и теб, Богиньо, погледнете благосклонно на моето писание. Нека Огънят освети пътя на замъглената ми памет. И Водата нека подхрани плодовете на мислите ми. Музо, погледни доброжелателно на скромните ми умения и ми дари думите, достойни за описание на тази история. Историята на моите пътешествия към Далечното царство.

И на онова, което намерих там.

Предпочетох тези редове и чух смеха на Дженъс. Дълбок смях, който може да ви даде кураж, но и да ви смрази. Чух го така силно, сякаш се смееше в момента, а не преди повече от четирийсет години. Подигравателен смях. Не задето описвам тази история. Дженъс харесваше такива истории и всякакви книги със знание. Смяташе ги за по-свещени от коя да е свещена кедрова горичка и беше убеден, че казват много повече от всички пророци. Да, той би одобрил моето писание, въпреки че на места самия него ще представя в много грозна светлина. Няма как. Така ще стане. Нали се заклек да кажа цялата истина. А Дженъс беше най-страстният поклонник на истината, когото познавах.

А подигравката, сигурен съм, е заради традиционното въведение, с което се обръщам за помощ към Огъня, Водата и Музата в това ми литературно начинание.

„Глупав навик — би казал Дженъс, — дори по-лошо, просто прахосване на време и сили. Все едно да цериш брадавици и после да не ти останат никакви сили да излекуваш по-важни неща, например някакъв демон в мозъка ти. Заплетената фабула е същото като

трикратно благословената кожа на краставата жаба за брадавицата, но пък е много по-евтина.“

После би ме ударил по гърба и би напълнил чашите догоре. „Като начало бива, Амалрик. Но по-нататък всичко да е така, както се случи.“

Е, добре... Всичко започна с една жена. Казваше се Мелина и беше най-прекрасната куртизанка в цяла Ориса. Дори след толкова много години чувствам как слабините ми притреперват, когато си спомня за нея. Имаше големи, тъмни очи, в които човек можеше да се изгуби, и дълга, дъхава, начупена коса, с която цял да се покрие, ако тя го приемеше в прегръдките си. Тялото ѝ беше като на богиня — със златиста кожа, изписани устни, гръд, увенчана с червени зърна, и копринени бедра, обещаващи най-добрия пристан, който може да си представи всеки поклонник на женската плът. Накратко казано, бях още младеж, току-що навършил двадесет години, и копнеех по нея с цялата сляпа, необоснована страст, присъща на младостта. Ако тя беше удовлетворила моята страст, сега нямаше да разказвам тази история. Мелина обаче, вместо да откликне, ме превърна в безправен роб, залъгван само с голи обещания.

В деня, в който попаднах в нейната мрежа, бях се справил много добре с една от поръчките на баща ми. В един от складовете ни току-що беше разтоварен кораб със стоки от Запада и аз трябваше да съм там. Това не означаваше, че имах право да се меся в работата на отличните роби-чиновници на баща ми. Бях там като „представител на семейството“, както казваше той. Това означаваше да се погрижа рушветите на пристанищния чиновник, на данъчния чиновник и десетъкът на жреците да не надхвърлят приемливото ниво. Имах кесия със златни и сребърни монети, които трябваше да пъкна в алчните им ръце, и бях предупреден, че ако не проявя разум и платя всичко дължимо, печалбите от пътуването ще останат доста анемични. Пътуването беше продължително и свързано с много премеждия, включително щорма, който бе забавил кораба ни точно преди да влезе в устието на реката, минаваща през нашия град. Задачата беше доста трудна и когато баща ми ми я повери, останах много изненадан. Но в онези години, когато бях млад и объркан, той се опитваше да ми вдъхне кураж. Очевидно бе открил в мен качества, които аз самият не бях успял да съзря.

Пристанищният чиновник също беше младок, но проявяваше безкрайно усърдие да не изпусне своето. Докато минавахме покрай касите, вързопите и делвите и сумирахме стойността, съзрях как в младежките му очи прозира мисълта за рушвет, равен на едногодишната му заплата. Апетитът му нарастваше, а аз напънах ума си в търсене на изход. Внезапно погледът ми падна върху един разкъсан денк с плат. Изстенах, доразпорих го и разстлах скъпия плат върху прашния под на склада. Извиках капитана на кораба, без да обръщам внимание на смаяния поглед на пристанищния чиновник. Той сигурно си помисли, че съм полудял. Но когато показах на капитана плата и проклех лошото му качество, младежът наистина се изненада.

— Ти или си глупак и са те измамили — развиках се аз, — или си най-големият мошеник на света. — Започнах да се кълна, че платът е нискокачествен и че дори последният малоумник би разбрал, че при влажния речен климат в Ориса той ще изгние за една седмица. А щом като платът е такъв, какво да кажем за другите стоки? — По дяволите, капитане, гледай ме в очите, когато ти говоря! — креснах накрая.

Капитанът не беше вчерашен. Извини се и започна да се кълне, че не е виновен. Казах му да отиде при баща ми и да се оправя с него, и отново се обърнах към пристанищния чиновник. Той плахо се усмихна, а когато с извинения смъкнах рушвета му до една монета поради очевидно лошото качество на стоката, усмивката му изчезна съвсем. Той не посмя да протестира, стисна здраво монетата и побягна преди да променя мнението си и да реша, че и това е прекалено много.

Градският данъчен чиновник пък въобще не си направи труда да пресметне какво трябва да платя — той дължеше на баща ми много услуги и остана доволен от едно рядко бижу от Запада, с което щеше да зарадва доста по-младата си жена.

Бях представител на семейството и бъдещ собственик и очаквах човека от Съвета на жреците да дойде за десетъка. Това беше изпитание, от което се страхувах. По онова време между моята фамилия и жреците съществуваше голяма омраза и аз се блазнах от мисълта за едно малко отмъщение. Съобщиха, че жрецът е пристигнал, и той влезе. Веднага съгледа фината разгъната коприна. Казваше се Превотант и беше един от най-дебелите и най-алчни жреци в Ориса, прочут както с лошите си умения като магьосник, така и със застрашителния си талант да освобождава търговците от кесиите им.

Щом ме видя, той изхихика от радост, че между него и богатството стои толкова млад и глупав човек. Магическият му помощник, кацнал на рамото му, повтори хихикането като ехо и пронизително зачирика.

По онова време по-възрастните жреци все още използват тези помощници при своите магии. Полуживотни, полудемони тези същества можеха да променят големината си от два човешки ръста до най-малката люспица на онова нещо, което се беше увило около врата на Превотант. Неговото чирикание се усили и то така се възбуди, че заприлича на съд с кипящ бульон. Повечето помощници бяха лесновъзбудими и трудно се поддаваха на контрол, но този беше истеричен като пребито куче. Вместо да се опита да го успокои с нежни думи и да го погали, Превотант изруга и му нанесе зашеметяващ удар. Магическият помощник изквича от болка и гняв, но млъкна. Въпреки това видях, че гневът му не е преминал, защото кожата му от черна стана пулсиращо червена. Той заблиза с език налялата се с кръв цицина.

— Може би е гладен — подхвърлих аз в опит да се подмажа. — Да изпратя ли да му донесат някоя мръвка?

Помощникът изчирика, но Превотант поклати глава и бузите му се разлюляха.

— Не му обръщай внимание. Давай да вършим работа. — Той повдигна колана, пристегнал огромния му корем, и ме погледна свирепо. — Имам сведения, че в стоката ти е скрита магия.

Здравият ми разум изпревари неговото обвинение. Това беше стар номер, практикуван на доковете, особено от жреците, събиращи десетък. Баща ми би го отхвърлил със смях. Бях сигурен в това. Той винаги бе полагал много грижи да научи за тези малки сблъсъци и победи, за да обогатя знанията си. Но знанието и моженето — уви, са доста различни неща. Лицето ми, този голям издъник на червенокосите, доби цвета на косата ми.

— Но... Но... Това е невъзможно — заекнах аз. — Наредих да се вземат всички необходими мерки. Всички необходими мерки!

Превотант сви пренебрежително устни, измъкна от зацапаната си мантия някакво листче и заби поглед в драсканиците върху него, като тури ръката си така, че да не мога да видя какво пише. После поклати глава, намръщи се и прибра листчето. Помощникът посегна към джоба му и получи нов удар.

— Проклето животно! — изсъска Превоант, а след това се обърна към мен. — Въпреки взетите мерки обвиненията са много сериозни. Наистина са сериозни.

Той хвърли замечтан поглед към стоките на баща ми.

— Нямам друг избор, освен да... освен да...

Онемях. Той кимна нетърпеливо с глава и строго ме погледна.

— Освен да...

Закъснялото просветление настъпи.

— О! О... Правилно! — Бръкнах в джоба си, измъкнах кесията и силно я разклатих. От скъпоценното звънтене очите му се опулиха, а при мисълта за очакваното богатство лицето му засия. Помощникът избухна в неудържимо бърборене и разкри силните емоции, обхванали неговия господар, който разсеяно го ощипа заради проявената несдържаност. Колкото до мен, разбрах грешката си в момента, когато я направих. Сега Превоант знаеше какво имам и нямаше да се задоволи с по-малко. От една страна ме грозеше разорение, от друга — унижение. Напрягах ума си да намеря някакъв изход.

И пазарлъкът започна.

— Да, разбира се — промърмори най-после той. — Има някои неща, които трябва да направя. Дори съм длъжен да направя. Но ще ми трябва помощ. Още десет жреци... а може би и повече.

— Но ти... — казах уморено, приемайки предложената от него игра. — Ти не...

— Е, не е необходимо да спазвам ритуала точно — отговори той. — Нали съм си добър по душа. — Той проследи с поглед кесията, която побързах да прибера. — Мога да го свърша и сам — продължи Превоант, изпълнен с желание кесията по-бързо да смени притежателя си. — Но ще ти струва... — Той огледа отново стоката. — Моите началници няма да позволят десетъкът да е по-малък от... три медни монети за всеки десет килограма от товара.

Въздъгнах.

— В такъв случай веднага трябва да тръгна към къщата на баща ми, за да му съобщя, че е разорен. — Въздъгнах и потупах кесията. — Десетъкът, който смяташ да вземеш, ще глътне всичко тук... и дори повече.

Превоант изглеждаше затруднен. Джуката му провисна. Помощникът му обаче ме изгледа злобно и ми се озъби, за да провери

куража ми. Владеех се отлично и с нищо не се издадох. Пръв не издържа жрецът.

— Ще се справя — каза той. — Ще извърша едно опростено пречистване. Но за да бъде сигурно, то ще трябва да обхване целия склад. Десятъкът за него е една медна монета за сто килограма тегло. — Той вдигна ръка. — Обаче... трябва да извърша цялата работа самичък, само с моя помощник. Работата е много, а и подготов...

Извадих кесията от джоба си и му я дадох. Той бързо я прибра, а помощникът алчно се провикна.

— Ще свърша всичко за нула време — каза весело Превотант. — Буквално за нула време.

Изпратих един роб да донесе нещата му от закритата носилка и след малко жрецът постави една тринога, провеси на нея бронзова кадилница, пълна с жарава, и започна да ръси в нея разни прахове и билки. Разнесе се отвратителна миризма, но нямаше никакъв пушек. Помощникът слезе на пода, заподскача наоколо и пронизително запротестира срещу онова, което го очакваше. Сигурен съм, че би избягал, ако не беше завързан с дълга, тънка верига, която Превотант държеше в ръка.

Жрецът беше поставил триногата на една тясна пътека между касите с дървени играчки. Заклатушка се по пътеката и повлече след себе си помощника, който през целия път се съпротивляваше, запъваше се като магаре на мост и едва не се удуши на веригата.

— Престани — изсъска Превотант. — Така става още по-лошо за теб. — Той опря коляно на пода, наведе се, начерта един кръг, после описа около него правоъгълник. След това придърпа веригата и вкара помощника във фигурата. Малките зъби на съществото се забиха яростно в пръстите на Превотант, но той успя да го хване за врата и да го запрати в кръга. То остана неподвижно за момент, зашеметено от падането. Превотант кимна и каза: — Добре. И ако продължаваш да ми създаваш проблеми, ще използвам кожата ти за обувки.

После се изправи и тръгна към триногата. Даде ми знак да го последвам и аз се подчиних.

— Трябва да присъства и собственикът — обясни жрецът, — иначе магията за пречистване няма да бъде трайна. — Отвори някаква чанта и продължи: — Искам магията да е сполучлива и трайна. — Обичам клиентите ми да са доволни.

Около склада имаше хора — чиновници, докери, бъдещи клиенти, дошли да хвърлят по едно око на новите стоки.

— Да им кажа ли да се махнат? — попитах аз.

— Не е необходимо. Опасността е малка. — Превотант пусна в кадилницата пълна шепа от нещо, което приличаше на кафяви косми от брада. Те паднаха върху въглените и се чу съскане. Гледах внимателно и отново забелязах, че нямаше никакъв пушек.

— О, демони, които обитават тъмнината — пропя неочаквано Превотант. — Махайте се! Ма-хай-те се! — Чу се съскане: жрецът пусна в кадилницата още кафяви косми. Видях как въглицата започнаха да потъмняват, сякаш нещо им отне топлината.

— Огън и студ. Студ и огън. Призовавам пламъците да ви прогонят. Махайте се, демони! Ма-хай-те се!

Той изсипа останалото в чантата върху въглените. Блесна светлина и те се струпяха в сива, угаснала купчинка. Съществуто, запряно в тебеширения затвор, нададе ужасен вой. Кръгът оживя от виещи се пламъци. Магическият помощник започна да пици от болка, да се върти и подскача, за да избегне пламъците. Огнените милувки не оставяха никаква следа по кожата му, но нямаше никакво съмнение, че той страда. Стоновете, които издаваше, бяха съвсем истински. Съществуто неочаквано започна да се свива, докато стана малко като камъче, макар че стоновете му оставаха все така силни. Отскочих назад, камъчето стана голямо колкото куче, а после продължи да расте, докато стана като кула, която се извисяваше над кръга. Малките зъби станаха огромни, лъщящи кучешки зъби, скърцащи от болка. Но големината не му донесе избавление, защото пламъците бяха още по-високи, обхващаха всичко освен воя. Превотант извика:

— Пръждосайте се!

Помощникът онемя, зловещо озъбен. Настъпи тишина. В нея се чу някакво шумолене, усили се. После сякаш покривът се продъни и ни връхлетя буря от насекоми. Цели облаци падаха мъртви от гредите и стените: крилати, подскачащи, пълзящи същества. Плътен, сух дъжд се сипеше върху ми. Чух и друг шум — плясък на птичи криле и драскане, то нарасна, стана още по-силно и внезапно ни заля море от кожа и люспи: складът се изпълни с плъхове и крокодили. Мъжете и жените край нас се развикаха от страх и отвращение.

— Няма от какво да се боиш — каза жрецьт съвсем спокойно. — Може би заклинанието беше малко по-силничко, но поне ще бъдеш избавен и от паразити.

Преди да успее да му отговоря той вдигна нагоре ръце и извика:

— Край! — Последва изсвирване и огънят изчезна. Изненадан видях, че въглените в кадилницата светят с обновен живот.

Заклинателят издърпа веригата и измъкна помощника си извън тебеширените граници. Той беше възстановил нормалната си големина, но все още беше бесен от изтърпяното.

— Добра работа свършихме — започна жрецьт и подръпна веригата. — Обаче трябва... — Двата подскочихме стреснато, защото магическият помощник изръмжа, нарасна колкото половин човешки бой и дръпна веригата. Превотант изохка и я пусна. Върху дланта му остана червена следа.

— Какво има? — прогърмя той. — Какво правиш? Веднага престани. — Той се заклатушка напред с вдигнат юмрук. Помощникът отново изръмжа, ръмженето се превърна в тракане, истерично тракане на зъби. Съществуто се сниши, когато Превотант го доближи, но тракането не намаля: по тялото му пробягваха гневни конвулсии. Жрецьт го изрита с всичка сила. Животното изскимтя и се хвърли върху своя господар, който го прогони с ругатни и проклетия. Помощникът присви уши и хукна из склада като куче, натрито под опашката с лютива чушка. Една богато облечена жена изпищя, отскочи назад и се блъсна в робите-прислужници. Писъкът ѝ привлече вниманието на съществуто, то промени посоката, спусна се към жената, разпръсна прислужниците и я ухапа по ръката. Гневът на Превотант се превърна в паника.

— Върни се при татко! — разпищя се той умолително. — Татко ще ти даде нещо вкусно... Моля те, върни се.

Но магическият помощник продължи да вилнее, да разкъсва със зъби вързопите със стоки и да чупи касите с нокти. Няколко души се опитаха да го стацят в един ъгъл, но той ги отблъсна, стана още по-голям и се хвърли напред, за да продължи разрушителната си дейност. Хаосът, изглежда, изостри съобразителността ми, защото аз не само разбрах, че щетите са минимални, но и че сега е моментът да се отърва от алчния жрец.

— Ах, ах! — завика жрецът, когато помощникът се обърна и се завтече към нас. — Стой! — Но съществото възвърна предишните си размери и се шмугна между нас. Разбрах, че е дошъл моят шанс, и катурнах триногата. Глеещите въглени се разсипаха между касите с дървени играчки, а жрецът изпадна в истерия, втурна се напред, заудря с полите на мантията си лумналите пламъци и се разкрещя: — Помогни ми! Помогни ми, иначе всичко ще бъде изгубено. — Сигурно вече виждаше целия склад обхванат от огъня — и после целия кей, обгърнат в пламъци, а небосвода черен от пушек.

Пристъпих спокойно напред, отместих го и стъпках огъня.

Оставих го да мънка извинения и наредих на надзирателите да донесат мрежа и тояги и да доведат няколко яки роби. След малко хванахме в мрежата помощника, който вече беше уморен и изплашен, и го връчихме на господаря му. Превотант ме погледна признателно. Не отвърнах на погледа му; гледах мрачно опустошението.

— Моля те, позволи ми да оправя всичко — каза той.

Протегнах ръка и отговорих:

— Можеш да започнеш със златото на баща ми.

Това го ужаси.

— Толкова много? — прошепна той почти беззвучно, но ми върна кесията.

— И това е само като начало — продължих аз. — Като пресметнем резултата от днешната ти работа... — поклатих глава, — съмнявам се, че имаш достатъчно средства, за да заплатиш всички щети. Ще посъветвам баща си да потърси обезщетение от Съвета. — Исках само да го изплаша. В действителност не очаквах, че ще мога да взема от него нещо повече. Представих си как дългът, който сметководителите ще изчислят, ще го накара да се държи по-скромно през следващите няколко години. Тъкмо се канех да започна да поставям условия, изпълнени с много „но“ и „от друга страна“, когато той вдигна пръст и се огледа, за да види дали някой не ни наблюдава.

— Може би все пак имам нещо, което ще успокои младия господин — каза мазно Превотант, бръкна в джоба си, измъкна нещо и ми го подаде с цинична усмивка. — Нещо много специално.

Беше покана, бяла с червено по края. В средата беше сложен печатът на гилдията на хетерите: голото тяло на Бътала, богинята на плодородието, с големи гърди и тежки бедра. Под него на златен лист

беше написано: „Тази вечер Мелина ще танцува за своите най-добри приятели и благодетели“.

Добре знаех коя беше Мелина, знаеха го всички мъже в Ориса. Мелина бе една от най-прочутите жрици на любовта в града. Най-добрите куртизанки — не повече от дузина — умееха да говорят добре, бяха образовани и запознати с достиженията на цивилизацията. Велики мъже, богати мъже, красиви мъже, герои ги ухажваха както заради удоволствието да бъдат в тяхната компания, така и заради удоволствията на плътта. А в последното, тези разгонени богини нямаха равни на себе си по умение. Всеки мъж бе способен да направи всичко от любов към Мелина. Да не говорим за един много млад мъж, който не можеше да предложи нищо друго, освен своята младост.

Зяпнах от изненада.

— Как си се добрал до това? — Беше невъзможно човек като Превотант да бъде поканен в такава високо поставена компания, нищо че беше жрец.

Превотант остави без внимание явната обида и се усмихна похотливо.

— Наистина ли те интересува?

Отново погледнах поканата. Бътала вече не беше сама. Сега беше в центъра на разюздана оргия. Докато гледах, голите фигури започнаха да се движат и да правят любов по начини, които изобщо не си бях представял.

— Канех се да я продам — прошепна Превотант на ухото ми. — Несъмнено за нея може да се вземе фантастична пара. Отново погледнах написаното. Обля ме топлина, буквите нараснаха и изпълниха цялото ми полезрение.

— Мелина — чух дрезгавия шепот на жреца. — За теб?

Взех небрежно поканата.

— О, може би ще е интересно.

— Това урежда ли въпроса? — попита Превотант.

Поколебах се, но почувствах как поканата изгаря гърдите ми. Вече бях омагьосан. Кимнах. Превотант побърза да приеме кимването като официално потвърждение, разтърси ръката ми и без излишни приказки напусна склада заедно с малкия си бърборещ приятел, настанил се удобно на рамото му. Но и след като излезе още виждах циничната му усмивка и се почувствах малко глупаво, задето приех

поканата. Вместо да си отида направо у дома със златото, което си бях възвърнал, аз отидох в кръчмата и до късно пих и играх с приятели. Ракиените пари се смесиха с младостта и победиха първоначалното колебание. Защо да се оставя такъв гнилоч като Превотант да ми влияе? Освен това той беше жрец. А жреците бяха проклетие за цялата фамилия Антеро. Ако отидех там, това щеше да бъде открито презрение към жреците и защита на честта на фамилията. Имах ли право да се откажа от тази възможност?

Измъкнах се от компанията и отидох да търся закрыта носилка. Робите ме понесоха по тесните улици. Най-последно носилката спря. Високо горе светеше луната. Сградата, при която ме беше довела поканата, с нищо не се отличаваше от останалите освен със своята занемареност. Всъщност цялата улица беше изпълнена с жилища, магазини и кръчми за хора от най-ниското стъпало в йерархията на свободните класи. Гуцери и прасета се боричкаха върху купчината смет в стремежа си да докопат нещо за ядене. Влязох, изпълнен с какви ли не натрапчиви съмнения. Тъмнината беше потискаща. Извадих от джоба си огнени мъниста, прошепнах едно заклинание и те засветиха с мъглив блясък. В оскъдната светлина интериорът се оказа още по-неприветлив. Успях да различа някакви тъмни, прегърбени тела, малки същества се разбягаха от пътя ми. Продължих напред, после нагоре по разнебитените стълби; стъпвах внимателно по разхлопаните стъпала, прескачах хъркащи тела.

Ракиените пари, които се въртяха в мозъка ми, започнаха да се разсейват при вида на тази мизерия. Измъкнах кинжала от ножницата. Бях попаднал в жилище на крадци и магьосници и отново се зачудих на лекомислието си. После чух слаби звуци на музика и смях. Идваха отгоре. На последната площадка имаше огромна врата. Зад нея се долавяше аромат на цветя, изтласкващ вонята на бедност и прекалено много пропаднали заклинания. Дръпнах веригата и звънчето иззвъня. После дочух стъпки, пантите изскърцаха и вратата се отвори. Светлина заля площадката и аз вдигнах ръка, за да закрия очите си.

— С какво мога да ви услужа, благородни господине? — чух един топъл глас. Изисканият ми костюм беше знак за класа и богатство.

— Имам... покана — отвърнах аз и разтърках очите си, за да ги нагодя към светлината. — Само че... тука е някъде. — Припряно

забърках в джобовете си.

И внезапно видях човека срещу мен. По лицето му лазеше огромен черен паяк. Сърцето ми подскочи. Гледах гнусното, издуто тяло, косматите крака и огромните червени очи, които се вираха в мен.

— Добре дошъл, благородни господине — каза паякът.

Страхът ми изчезна. Паякът беше просто сложна татуировка, може би тотем. Човекът, който ме посрещна, беше висок, мършав, с дълго, тясно лице и бледа кожа, рядко виждала слънце. Беше облечен в скъпи дрехи от брокат с праметнат напреки през гърдите широк шарф на сводник — знак, че има официално разрешение от гилдията на хетерите.

— Вече е късно — каза мъжът. — Но имате късмет, Мелина още не е танцувала. — Той вдигна ръка. — Насам, моля.

Влязох в широко, добре осветено фоайе, постлано с дебели, пъстри килими от западните страни. Музиката и смехът се усилиха. Човекът ме погледна през рамо и продължи:

— Казвам се Лийго, млади господине. Ако има нещо, което мога да сторя за вас тази вечер, ще е достатъчно само да споменете името ми пред някой от робите.

С голямо усилие успях да си възвърна дар слово и отговорих:

— Много мило от ваша страна, Лийго. Нека Бътала бъде вечно благосклонна към вас.

Лийго кимна, сетне отвори две огромни врати и избоботи:

— Поздравете новия ни гост!

Съобщението бе посрещнато от радостни женски писъци и смях. Бях заобиколен от цяла дузина прелестни същества, всичките почти голи. Аз обаче не бях младеж без опит. Един млад, наперен домашен прислужник ми беше показал едно-друго и вече се бях въргалиял в сеното на бащината ми ферма с братовчедките си. Напоследък се бях забавлявал достатъчно и със слугините по кръчмите, и с евтини хетери и баща ми дори се беше разтревожил, че вървя към собственото си разорение. Никога обаче не бях виждал толкова чувствена плът. Жените изглеждаха една от друга по-прекрасни. Една беше висока и съвсем остригана. Краката и ръцете ѝ бяха достатъчно дълги, за да обхванат кръста на който и да е мъж. Друга беше с разпусната коса и беше толкова малка, че можеше да се сгъне във всяка възможна поза.

Някои бяха пълнички, други слаби. И всички до една се смееха и се притискаха към мен. Покривайки ме с полюшваща се плът, те ме насочиха навътре в стаята.

Някой попита как се казвам.

— Амалрик — изграках аз. — От фамилията Антеро.

Чух шушукане, докато името ми се предаваше от ухо на ухо, а после се намерих проснат на дебели парфюмирани възглавници, с чаша силен алкохол в ръка, а една гола жена ми поднасяше захаросани деликатеси на сребърна табла. Изпълнен със страх, че всеки момент някой ще ме нарече измамник и ще ме изгони от този рай, аз се огледах и се опитах да се държа, сякаш всичко това за мен не е ново.

Никой не ми обръщаше ни най-малко внимание. Освен мен имаше още двайсетина други мъже. Богати мъже, важни мъже, възрастни мъже, които се смееха и разговаряха. Също като мен те лежаха на дебели копринени възглавници под грижите на прислужниците на Мелина. Стаята беше голяма, със сводест таван и приятно осветление. Тиха музика леко раздвижваше сребристите пердета, които закриваха една сводеста площадка в края на стаята. До нея се намираще голяма златна статуя на Бътала. Тялото ѝ беше постройно от това на обичайните статуи, повече подканваше към милувки. Килими от западните страни покриваха пода. Никога не бях виждал такова килимарско изкуство — сгушени една в друга, плътно притиснати еротични фигури. Стените бяха огненочервени, с изобразени по тях оргии във всяка възможна среда: от гористи долчинки до разкошните стаи на богове и богини. В един меден мангал димеше силен тамян. Хетерите използваша гъстия червен пушек, за да възбудят мъжкото въображение. Специално за мен това не беше необходимо. Моето въображение вече беше нажежено до бяло, подобно на парче желязо в ковашко огнище. Жената, на чийто грижи бях поверен, ми поднесе парче захаросана праскова. Покорно отворих уста.

Тогава видях Мелина — и устата ми сама се затвори. Вече описах нейната голяма красота, нейния чар, интелигентност, вещина. Но това са слаби, изтъркани думи, които не могат да дадат дори приблизително описание на чувственото същество, което видях за първи път. Беше се излегла на ниско позлатено ложе в отсрещния край на стаята. Ложето беше поставено на подиум, покрит с червен

килим. За разлика от девойките-робини, тя беше напълно облечена, но така, че облеклото ѝ подлудяваше. Носеше полупрозрачни панталони с цвят на живи въглени, тънка блуза в същия цвят и прилепнала по тялото къса дреха. Копчетата бяха от обработени скъпоценни камъни. Беше боса, с червени нокти и златни гривни на краката. Ръцете ѝ бяха стройни, с дълги, фини пръсти, завършващи също с червени нокти. На всеки пръст имаше блестящ пръстен. На китките ѝ подрънкваха скъпи гривни. Дългата ѝ черна коса стигаше до кръста и тя си играеше с кичурите ѝ, докато слушаше един тантурест мъж, седнал до нея на кушетката. Беше на средна възраст, облечен като богат търговец. Половин дузина други мъже бяха също ощастливени с привилегията да седят близко до Мелина.

Мразех всички мъже в тази стая. Виждах, че всички само се преструват на заинтересувани от разговорите си. Смехът им беше престорен, бърбенето — просташко перчене. Всъщност гледаха само нея с похотливи, изпиващи погледи. Голата плът на робините изобщо не ги интересуваше. Както и самия мен всъщност. Виждах само плътта на тези златни крайници, покрити с тънката коприна, гърдите с червени зърна, тъмночервеното петно между копринените ѝ бедра. Голотата на робините усилваше желанието ми да видя повече... много повече... от Мелина.

Сърцето ми спря да бие. Омразата беше забравена. Мелина отегчено повдигна очи и те срещнаха моите. Почувствах се като ударен с тояга по главата. Никога през живота си не бях виждал такива загадъчни очи. Отначало бяха леко отегчени; после видях — или си представих — искра на интерес. Тъмночервените устни се разтвориха, между тях се показа розов език. Мелина ме огледа от краката до главата. Лийго отиде при нея да напълни чашата ѝ. Видях как тя прошепна нещо и посочи с пръст. Посочи мен.

Мислех, че сърцето ми ще се пръсне от такова щастие. После започнах да се тревожа. Дали по някакъв начин внезапно не съм станал грозник? Дали не са ме прокълнали, докато се качвах по онова ужасно стълбище, и по лицето ми не са израснали брадавици? Или пък някой прилеп се е изходил върху косата ми? Инстинктивно попипах косата си и изведнъж разбрах причината за интереса на Мелина: косата ми. През онези дни, преди зимата на моята възраст, косата ми беше червена като факлата на жрец. Бях един от малцината мъже и жени в Ориса с такава

червена коса. До този момент тя беше служила главно като повод за присмех от страна на приятелите ми, както и бледата ми кожа, която издайнически почервеняваше и при най-дребното вълнение. Лийго прошепна нещо на Мелина. Името ми, предполагам. Тя се засмя. Почувствах как кожата ми придоби цвета на косата. Бях покрусен, сигурен, че моята коса отново ме е превърнала в посмешище.

За да прикрия смущението си се обърнах към робинята и приех предложеното ми парче праскова. Устата ми беше толкова суха, че едва можех да дъвча, камо ли да преглътна. В този момент музиката спря, а с нея и бърборенето на мъжете. Чух нежния звук на струни. Обърнах се и видях, че Мелина беше седнала. В мекия ѝ скут имаше лютня. Прекрасните ѝ пръсти докоснаха струните и се разнесе най-мелодичният звук, който някога бях чувал. Но той не представляваше нищо в сравнение с богатия ѝ глас.

Мелина пееше за случка, станала преди много години. Беше история за млада куртизанка, продадена на гилдията от обеднялото ѝ семейство. Девојката се влюбила в един красив капитан, но той отишъл на война. Обещал ѝ, че като се върне, ще се ожени за нея, но загинал на бойното поле. Младата хетера станала много красива, а вещицата ѝ била призната от всички. Много мъже идвали при нея с богати подаръци и още по-богати обещания. Тя им се отдавала, както повелявали нейните задължения, и приемала подаръците им. Но не могла да се влюби в нито един от тях. Защото в сърцето ѝ имало едно скрито местенце за нейния красив капитан, до което не бил допускан никой.

Когато песента свърши, почти не можех да чуя аплодисментите на другите. Усетих сълзи по бузите си. Стана ми мъчно за Мелина и за всичко, което е трябвало да понесе. Защото веднага си представих, че тя е героинята на песента. Изгарях от желание да я успокоя и да заема мястото на красивия капитан. Също както и всички останали мъже в стаята.

Мелина, както вече казах, беше изключително веща. Очарователната ѝ благодарна усмивка като че ли беше отправена към всеки поотделно. Тя се наведе напред, сякаш се готвеше да говори. Но вместо да отвори уста, протегна грациозно ръка и посочи с изящния си пръст Бътала. Иззад завесата до статуята се появи стара жена,

облечена в богата червена дреха. На кръста си имаше златен шарф, украсен с пискюли. Беше жрица от гилдията на хетерите.

— Привет, гости мои — каза тя с необичайно младежки глас, като се имаха предвид съсухрените ѝ бузи.

— Слава на Бътала.

— Слава на Бътала — отвърнахме ние съгласно традиционния отговор. — Нека слабините ни да бъдат силни, а утробите на жените ни плодовити и дълбоки.

Хвърлих поглед през рамо и с голямо огорчение видях, че Мелина си е отишла. Думите на жрицата ме накараха да се обърна пак към нея.

— Радвайте се, господа, защото току-що хвърлих костите и поличбите са благоприятни: днес е щастлива вечер. Бътала е доволна от стойността на даренията и почитта ви. Тя съобщи, че ще разреши на Мелина да изпълни един свещен танц, който само малцина са имали щастието да видят.

— Слава на Бътала — изпяхме всички в хор. Гласовете на останалите мъже прозвучаха така плътно, както и моят. Жрицата плесна с ръце. Статуята на Бътала се раздвижи, завъртя грациозно торс, разпери ръце, отметна глава назад. Гъста цветна течност бликна от гърдите ѝ. Две робини се наведоха пред нея, полюшвайки лъскавите си бедра, и засъбираха течността в голям златен бокал. След няколко минути той се напълни до ръба и двата фонтана престанаха да текат. Жените минаха между нас, подавайки бокала на всеки мъж. Когато дойдоха до мен, аз покорно наведох глава и усетих силен, упоиващ мирис. Пих. Сладката течност се плъзна гладко в гърлото ми, запали огън в корема ми. Топлината се разля по цялото ми тяло. Почувствах как кръвта ми пламва, как всичките ми сетива се изострят.

Пак последва пляскане на ръце и от мангала се издигна гъст облак червен пушек. Миришеше на рози и теменужки и тялото ми изтръпна в очакване на удоволствието. Полюшващата се копринена завеса се разтвори. В тъмната ниша нямаше никого, само на пода бяха подредени музикални инструменти.

Жрицата отново плесна с ръце.

— О, красива Бътала — започна да напява тя, — дари ни с музика, сладка като твоята утроба. — Тя посочи с пръст инструментите и заповяда: — Свирете!

Зяпнахме от изненада, защото инструментите сами се вдигнаха от пода и всички — флейти, арфи и цитри, грациозно се изправиха. Отстрани се появиха два позлатени барабана. Струните се опъваха от невидими пръсти. Малки чукчета изтръгваха красиви звуци от цитрите. Обоите извикваха представи за горски колиби. Барабаните напяваха ритъма на любовта.

От мрака се появи Мелина — също като дух, слизащ от божествените планини. От двете ѝ страни горяха факли, запалени от невидими ръце. Голата ѝ плът блестеше като чисто злато. Видяхме съвършенството на гладкото ѝ тяло само за един миг, толкова кратък, че човек не можеше да е сигурен дали е действителност, или само плод на въображението. Изведнъж Мелина беше покрита от пръстите на краката до короната на главата с пулсиращи многоцветни фигури. Замряхме.

Виждахме образи на мъже и жени в любовни пози, виждахме голи фигури игриво да се гонят, жени да се прегръщат като любовници, красиви момчета да правят същото, както и чудни комбинации между двата пола. Мелина се обърна в бавен пирует, еротичните изображения се плъзнаха по тялото ѝ.

Музиката се промени и Мелина започна да танцува. Отначало само бавно се поклащаше, полюшваше бедра, разперваше ръце, грациозно движеше дългите си крака. После темпото на танца стана по-бързо, в съответствие с темпото на музиката. Тя отмяташе крака и се въртеше, разтърсваше гърди и бедра така чувствено, че се страхувах да не полудея от страст. Усещах как възбудата на останалите мъже също нараства. Стаята се нагорещи от страстта ни. Когато вече не можехме да издържаме, Мелина спря в поза, която би разплакала всеки скулптор. Виденията изчезнаха и сега можехме да видим цялото ѝ съвършенство. Очите ми се нахвърлиха върху нея, погълцах алчно с поглед устните ѝ, гърдите, гладката обръсната сладка рана, тъмночервеното влагалище. Сетне нишата потъна в тъмнината. Спогледахме се; устите ни бяха пресъхнали, очите ни боляха от напрежение... тестисите ни бяха твърди като камъни.

— Е, господа — чу се един прекрасен глас, — беше ли ви приятно? — Като по команда всички извърнахме глави. Там, на ложето лежеше Мелина, облечена в панталони и късо палто както преди. Само

леко сияние над тялото ѝ подсказваше, че именно тя беше играла този Невероятен танц.

— Слава на Бътала! — извикахме всички. Последвахме силни, оглушаващи аплодисменти. Мъжете се спуснаха към нея да я поздравят за голямото ѝ изкуство. Чуваше се силно, непрекъснато дрънкане на монети и тежкото тупкане на скъпи бижута, които мъжете хвърляха в краката ѝ. Лийго се движеше между мъжете, усмихваше се, потупваше ги по раменете и ги подканяше да дават още подаръци. Не можех да се сдържа. Скочих на крака, а ръцете ми трескаво затърсиха единствения подарък, който имах: кесията със златото на баща ми. Пробих си път през тълпата, която обграждаше Мелина, разблъсках с лакти конкурентите, сякаш силите ми се бяха удвоили. Тя вдигна очи към мен и аз заставах пред нея. В очите ѝ видях блясъка на радостта. Чувствените устни се свиха в усмивка. Пуснах кесията върху купчината други подаръци. Звукът от нейното падане беше приятно тежък.

— Ах... това е моят красив млад почитател с огнена коса — каза Мелина. Гласът ѝ беше топъл и ласкав. Силният ѝ парфюм ме направи да онемея. Успях само да кимна с глава.

— Амалрик Антеро, нали? — Името ми, произнесено от тези устни, прозвуча като най-прекрасната музика на света.

Поклоних се.

— На вашите услуги, уважаема.

Тя се засмя на натруфената ми официалност. Но смехът ѝ не беше неприятен. Въпреки това се изчервих. Белите, съвършени зъби на Мелина блеснаха.

— О, моля те, наричай ме просто Мелина. Всичките ми приятели ме наричат така. Искам да кажа... много близките ми приятели. — Тя докосна с пръсти ръката ми и по тялото ми премина тръпка. — Мога да ти кажа, както всеки ясновидец, млади ми Амалрик, че ти и аз сме предопределени да бъдем... близки приятели.

Не съм съвсем сигурен, какво ѝ отговорих. Но тя се изкикоти така, сякаш бях най-духовитият човек в цяла Ориса.

— Съвсем вярно, уверявам ви, почитае... хм... Мелина. Честна дума.

— Може би не трябва да приемам честната ти дума за това — подразни ме тя. — В края на краищата има по-интересни начини да

проверим, нали, млади ми Амалрик? — Блясъкът в очите ѝ показваше, че тя не намеква за окосмяването по гърдите ми. — Пък и ще мога да разбера дали е вярно твърдението на по-опитните от мен жени, че червенокосите мъже били много страстни.

Ако преди това бях онемял, сега се чувствах така, сякаш ми бяха откъснали езика. Молах боговете да направят възможно още на часа да докажа това. Сега! Щях да ѝ покажа истинска страст. Не измамната любов, която ѝ предлагаха онези говеда. И докато проговоря, Лийго излезе пред мен. Водеше един мъж на средна възраст. Разпознах го веднага. Беше благородник и един от най-богатите конкуренти на баща ми.

— Ако обичаш, скъпа ми Мелина — каза Лийго — искам да ти представя най-големият ти почитател тази вечер.

Мъжът пристъпи напред, очите му бяха пълни с похот. Обърнах се и се втурнах към изхода. Знаех, че това е мъжът, избран да се радва на благоволенieto на Мелина през тази нощ. Пред подаръка, който беше поднесъл той, дадената от мен кесия, както и подаръците на другите мъже, приличаха на просяшко подаяние. „Ако веднага не си отида — помислих си, — ще го убия на място.“

Спря ме гласът на Мелина.

— Един момент, Амалрик.

Обърнах се, без да смея да вдигна очи, защото знаех, че те ще издадат чувствата ми. Но не можах да се сдържа. Трябваше веднага да я видя. За първи път видях цвета на очите ѝ. Бяха зелени като камъните от необикновените гори на севера.

— Какво има, Мелина? — попитах прегракнало.

— Ще дойдеш ли пак? Моля те, обещавай ми, че ще дойдеш.

Отговорът ми беше пламенен, искрен.

— Ще ти поднеса в дар живота си, красива Мелина — викнах аз, — за да получа покана от теб.

Не ми отговори. Ако ми беше отговорила, сигурен съм, че щях да си прережа гърлото, задето съм такъв глупак. Вместо отговор тя целуна един от прекрасните си пръсти и го положи върху ръката ми.

— Ще чакам, Амалрик — прошепна тя, — прекрасен мой червенокос приятелю.

Сега не мога да си спомня как се прибрах у дома. Но след тези думи се чувствах като бог, сигурен, че съм от крил начин да полетя.

След тази нощ отивах да видя Мелина при всяка възможност. Това означаваше всеки път, когато намирах достатъчно пари, за да купя подходящ подарък. Лийго ми подсказа съвсем недвусмислено, че без подарък няма да бъда приет. За това обвинявах него, а не моята красива Мелина. Бях сигурен, че тя ме иска заради самия мен, а не за такова глупаво нещо, каквото е златото. Какво би могъл да знае той за възвишените чувства, изпълващи нашите две сърца? В края на краищата той беше просто един сводник и се интересуваше само от печалбата, разрешена му от гилдията. Мислех си, че Лийго сигурно е най-алчната личност в този печалбарски бизнес.

Полагах отчаяни усилия да не обръщам внимание на резките промени в настроението на Мелина. Понякога тя се държеше така, сякаш само аз имах някакво значение за нея. В следващия момент обаче не бях за нея нищо повече от прахта в краката ѝ. Преглъщах обидите ѝ, презрението, с което се отнасяше към моите подаръци, студените погледи, подчертаното внимание към другите мъже. Слагах в краката ѝ моите подаръци заедно с другите. Понасях нейното презрение. Понасях шегите за моя сметка. Понасях и засилващото се подигравателно отношение на Лийго.

Прахомах всичките си пари и започнах да разпродавам вещите си. Лъжех баща си и непрекъснато го молах за пари. Когато ми отказваше, вземах на заем такива големи суми, че приятелите ми започнаха да ме отбягват. Но винаги, когато изпадах в отчаяние, Мелина ставаше по-мила към мен, отправяше ми продължителни, обещаващи погледи, милваше ме и ме потупваше приятелски, докато не изпаднех в пълната власт на желанието. Тя ме хвалеше на висок глас пред другите мъже, отнасяше се към дреболийката, която ѝ бях подарил, като към скъпоценна вещ или се оплакваше, че е уморена и с главоболие от работа... не се решавах да си представя от какво е тази умора и главоболие... и ме молеше да я разтриям. Безброй пъти се превръщах в неин роб и раболепно разтривах крайниците ѝ. Под ръцете ми тя стенеше и въздишаше, сякаш обхваната от страст. Обръщаше се уж непринудено и оставяше ръцете ми да я докосват и по най-интимните места. Сетне ме отпращаше с мълчаливи обещания в очите. И аз продължавах да я посещавам съкрушен и изпълнен с желание. Този път, мислех си аз, тя ще се хвърли в обятията ми и ще ме моли да я отведа, подобно на храбрия капитан в песента. Такъв момент

никога не настъпи. Защото както е сигурно, че всяка сутрин слънцето ще се покаже на хоризонта, така сигурно беше, че следващият поздрав ще бъде студен като сърцето на търговец на роби. Това унижение продължи месеци наред. Станах блед и слаб от преследване на неосъществими копнежи. Сънят ми беше така изнурителен, че се събуждах толкова изтощен, колкото и преди да легна. И тогава започнах да сънувам един странен сън. Един кошмар, който ме спохождаше все по-често със засилването на обхваналата ме фикс идея. Дори сега, когато си припомням всички тези неща, за да ги опиша, кошмарът отново ме споходи и ме ужаси така, както навремето. Но аз се заклев, че ще разкажа тази история. И щя я разкажа цялата, въпреки мъките, които може би отново ще трябва да преживея...

Не бях окован, но станах, когато ми направи знак да вървя, сякаш бях с белезници на ръцете и той държеше края на веригата, за която бяха вързани. Пристъпих неуверено през седалката на гребеца и се хвърлих на калния пристан. Влачех безсилно крака, а умът ми се противеше: „Скачай назад. Ти не можеш да се изкачиш по тези стъпала. Не бива да се изкачиш.“

Водата до лодката беше гъста, тъмна и вонеше отвратително. Чувах шуртенето на голямата река в черната теснина, през която ни бе прекарал лодкарят. Чувах и лай. Идваше отгоре, от опустошения, прокълнат град на платото над дефилето. Далеч горе, високо над тази издълбана от реката пещера, в града, в порутения амфитеатър, сред огромните изваяния търпеливо седяха същества, наредени в кръгове. Нощта беше безлунна, а — тези същества, които лаеха като кучета, не приличаха на нищо, виждано на тази земя. Може би някога са били хора; прокълнати и забравени от всички хора.

Лодкарят взе една от факлите, поставени от двете страни на сводестото стълбище, и отново ми даде знак да вървя. В светлината на горящата факла ясно виждах ръката му, виждах как подскочат издутите му мускули, ръка, усукана като маслинено дърво, проправяло си път през безводния камък. Но в този свят нямаше никаква слънчева светлина. Знаех, че тялото му е изкривено от мъченията, от нагорещения до бяло прът. Той се обърна, доволен, че го следвам, и продължи нагоре по изтритите каменни стъпала, стъпала, по които се бяха препъвали много хора, плачейки на глас. Но никой не се беше

върнал по тях. Никой, освен господарите. Или този човек, или неговите приятели.

Знаех това. Не знаех как.

Той носеше само черни панталони. На гърба му се виждаха белези от удари с камшик, стари и нови. Знаех, че се гордее с тях. Чувствах как горят раните и на моя гръб, чувствах изгарящ срам, борба, чувствах как гордостта ми не иска да отстъпи.

Аз също бях измъчван.

Стъпалата свършиха.

Влязохме в голяма зала. В дъното тъмнееха каменни арки. Приемна зала на крал. Беше празна. Освен нас двамата нямаше никого. Той отново ми даде знак. Докато го гледах право в лицето, чух удрянето на цимбал, който може би звучеше само в моя ум. Носът му беше чупен и преди да зарасне — отново чупен. Устните му бяха отрязани, ушите му бяха отсечени. Зловеща усмивка разцепваше лицето му на две и разкриваше черни зъби. Едното му око беше черно, на мястото на другото зееше празна очна кухина. Но там нещо се движеше. Малко, червено, виещо се огънче. Огънче, което виждаше повече от единственото око, втренчено в мен.

— Да, Амалрик, моя жертво, неприятелю мой, мой приятелю, моя наградо, негов обетован дар и негова цел — чух гласа му. — Вече почти стигнахме. Нали това искаше. Това е твоята съдба. Това е, което твоят брат не можа да постигне: Ела... Ела... Мина много време и Той ни чака.

Той се засмя и думкането в тъмнината беше като ехо на смеха му. Смях на човек, за когото единственото удоволствие е да причинява болка като бие с камшик. Смехът се усили, а ехото отговори с лудешки лай от кошмарите в прокълнатия град, после се превърна в какофония.

Усмихнах се и пристъпих напред, разтворих широко ръце, за да приветствам тъмнината.

Събуждах се разтреперен и изпотен, по-изтощен, отколкото когато си бях легнал. Отначало се страхувах, че сънят може да е поличба или проклятие, наказание за моето увлечение по Мелина. Но за да приема това, би трябвало да се изправя смело пред себе си и да разгледам честно допуснатите от мен безразсъдства. Ето защо всеки път, когато сънят ме навестяваше, аз го прогонвах от ума си и отново се замислях за парите, които бях пръснал по Мелина.

Накрая дойде денят на откровението. Подтикван от приятели, подиграван от врагове и под угрозата баща ми да се откаже от мен аз седнах в стаята да разгледам малкото останали ми непродадени неща. Тази нощ трябваше да се видя с Мелина. Една от нейните робини ми беше донесла покана. В самия край на поканата Мелина беше написала собственоръчно: „Ела рано, любов моя, за да можем да откраднем малко време само за себе си.“ Надеждата нахлу в гърдите и в слабините ми, но угасна веднага щом разбрах, че вече не притежавам нищо ценно, което мога да продам, за да купя подарък. Мина ми през ума да отида на брега на реката и да се предам на демона на течението.

Сериозно обмислях как да се добера до касата на баща ми и да открадна необходимото ми злато. После се ужасих от самата мисъл да извърша такова нещо. „Да откраднеш от собствения си баща! Какъв дявол е влязъл в теб, Амалрик? Как можа да допуснеш нещата да стигнат дотам? На това трябва да се тури край. Трябва да спреш. Освен това каква е гаранцията, че тя няма отново да те отблъсне, след като си окрал човека, който ти е дал живот и е бил толкова великодушен и е проявявал разбиране към такъв безполезен син?“ Не, не можех да понеса това.

„Но аз трябва да я имам. Аз трябва да я направя моя. Да... но как?“ В ума ми се породил един зловец план. Той обаче беше толкова противен, че се отказах да мисля за него, хвърлих се на леглото и скрих главата си от издайническата светлина, която струеше откъм балкона.

Чух крясък на птица отвън и бях готов да се закълна, че тя викаше: „Мелина... Мелина... Мелина“. Зловецата идея отново ме обзе. Ако можех да заема отнякъде достатъчно пари, знаех някои места в Ориса, където можеха да се закупят какви ли не настойки и магии, без да се иска разрешителна бележка от жрец и без да се задават излишни въпроси. Щях да си купя любовно биле.

Прекрасно разбирах, че това е не само нечестно, но и незаконно. Знаех много добре, че е забранено да се дава любовно биле на хетера. Това можеше да разруши цялата система на гилдията, да направи за посмешище светостта на Бътала. Наказанията, предвиждани от Съвета на жреците, започваха с отлъчване и стигаха много по-далеч. „И ще лепнеш петно на безчестие върху цялата фамилия — казах си аз. — Помисли за страданията, които фамилията вече понесе, защото веднъж

си позволи да разгневи жреците. Помисли за ужасното разочарование, което ще изпита твоят баща.“

Почувствах се изморен. Наистина бях изморен. Но единственото, за което можех да мисля, бяха устните и гърдите, и бедрата на Мелина, които ми бяха отказвани толкова дълго. Тези вълнуващи мисли се подхранваха от обещанието, получено след първата ни среща. Оттогава не бях влизал при жена.

Желанието надделя над съвестта. Рискувайки живота си и честта на фамилията, излязох навън, за да приведа в действие набелязания план.

ГЛАВА ВТОРА

ДЖЕНЪС ГРЕЙКЛОК

На залез-слънце се разхождах напред-назад пред вратата на Мелина. В джоба си носех шише алкохол, примесен с любовно биле, закупено незаконно; от ума ми не излизаше гарантираното магическо въздействие. Чаках да се стъмни... и да събера кураж. Луната вече сребрееше, когато видях Лийго да излиза от сградата. Подсвирваше си някаква весела мелодийка. Знаех, че ще прекара няколко часа в любимата си кръчма. След няколко минути се качих по стълбите, дръпнах верижката на звънеца и един слуга ме заведе в спалнята на Мелина.

— Аз съм твоят червенос роб, прекрасна Мелина извиках смело още от прага, макар че сърцето ми биеше лудешки.

— О, скъпи мой, скъпи Амалрик — отвърна тя и по лицето ѝ се изписа нежност. Помислих, че само глупак като мен може да реши, че има нужда от любовна настойка. — Беше ми толкова скучно — продължи Мелина и се изтегна на едно огромно легло, правено сякаш да побере цял легион. — Уморена съм до смърт от онова старче с коремче като бъчва и мършави крака.

Седнах до нея. Беше облечена само в груба, небрежно плисирана полуроба. Току-що бе излязла от ваната и приличаше на доверчива къпана млекарка. Когато повдигна глава, за да я сложи върху ръката си, робата ѝ се разтвори. Видях нежната ѝ гръд с розова пъпка, а когато лениво притвори робата си, зърнах окосмяването между бедрата, рая, за който толкова много мечтаех, за който бях готов да рискувам всичко.

— Тогава позволи ми да те отърва от всичко това, Мелина, любов моя — казах аз е престорена безгрижност.

— Ти би ме направил своя съпруга? — попита тя. Гласът ѝ беше леко подигравателен.

Отговорих ѝ съвсем сериозно:

— Бих дал всичко, за да стане това.

— Не съм сигурна, че ще приемеш една хетера да стане майка на децата ти — изсмя се тя.

— Тогава не ме познаваш, Мелина — отговорих аз. — Защото те обичам повече, отколкото някой човек има право да обича. Страхувам се, че боговете ще проявят ревност, ако разберат колко силни са чувствата ми към теб.

Мелина въздъхна.

— Ти си много сладък и много мил — каза тя. — Но един ден ще дойдеш на себе си и ще си намериш някоя почтена жена от твоята собствена класа.

— Никога — отвърнах аз така разгорещено, както може да го стори само един много млад мъж.

— Освен това — продължи Мелина, — ти си много млад за мен. А сега не се мръщи, защото добре знаеш, че това, което казвам, е вярно. — Тя ме потупа по ръката. — Моля те, не разваляй малкото време, което имаме да прекараме заедно. Гърбът ми е много напрегнат и се нуждае от силните ти ръце да го отпуснат. — Мелина закачливо ми намигна. — А... след това... ако има време... Кой знае? Може би тази нощ ще разбере дали наистина си червенокос.

Сърцето ми замря. Въпреки открития флирт, а всъщност именно поради флирта, за първи път ясно разбрах, че тази нощ никога няма да дойде. Сега знаех, че я бях заинтригувал, може би дори заинтересувал. Любопитството е силен възбудител, а Мелина наистина беше заинтригувана от екзотичния цвят на косата ми. Знаех също, че я възбужда мисълта да има за прислужник млад богаташ, който да изпълнява и най-малките ѝ капризи — полови и други. Но по-далеч от това никога нямаше да се стигне. Тя щеше да ме лиши от всичко, което притежавах, включително и от честта ми, а после щеше да ме захвърли.

Насилих се да бъда весел.

— Най-напред, позволи ми да ти направя един малък подарък — казах аз.

— О, колко мило! — възкликна Мелина. — Надявам се, че е нещо необикновено. Моля. Моля. Дай ми да го видя.

Извадих шишето от джоба си. Лицето ѝ помръкна.

— Какво е това?

— О, нищо. Просто малко отлежала ракия от избата на баща ми. Мисля, че бихме могли да я опитаме... и после мога да ти покажа моя подарък. Наистина е много интересен... обещавам ти.

Мелина се развълнува също като девойка. Седна в леглото и кръстоса крака така небрежно, че едва успях да се въздържа. Взех две чаши от един поднос и ги напълних. Мелина пое чашата от ръката ми и я помириша, присвивайки изящните си ноздри.

— М-м. Прекрасно! — каза тя. Изпи я на един дъх. После отново легна на възглавниците и уж случайно широко разтвори чудесните си крака. — А сега покажи ми подаръка.

— Искаш ли още ракия? — попитах аз.

— Не. Достатъчно. Няма нищо по-противно от хетера, която се поддава на алкохол.

— Как се чувстваш? — попитах загрижен аз.

— Чудесно. Защо питаш? — Гласът ѝ беше остър, раздразнен.

— О... нищо. — Какво, в името на боговете, бях сбъркал? Дали на пазара не ме бяха измамили? Изведнъж си спомних, че трябва да произнеса едно заклинание, което ми бе казала магьосницата. Но в обзелото ме напрежение думите бяха излетели от ума ми.

— Е? Къде е подаръкът, който ми обеща? — упорстваше Мелина. Паметта ми се възвърна.

— Моето сърце е твоето сърце — промърморих аз, подражавайки на монотонното напяване на жреците. — Моят лик изпълва твоите очи. В най-тъмната нощ аз съм свещта, която осветява твоята утроба.

Мелина се намръщи.

— Какво ми бърбориш? Някоя любовна поема от кръчмите?

Преди да успея да измисля някоя лъжа за отговор, Мелина се прозя. Зелените ѝ очи гледаха в мен. Зениците ѝ бяха разширени и изпълнени с нетърпение. Тя облиза устни.

— Да се слави името ти, Бътала — изстена Мелина. — Амалрик, ти си толкова красив и млад, че сърцето ми ще се пръсне. Знам, че можеш да удовлетвориш една жена като расов жребец. Бутай, бутай, продължавай цяла нощ.

— Ъх... ъх... ъх — беше единственият ми красноречив отговор.

— О, за бога... вземи ме сега! Вземи ме! — Мелина захвърли робата и се сгуши в ръцете ми, разкъсвайки дрехите ми с острите си нокти. — Ще направя всичко, за да те задоволя — изстена тя. — Вземи ме. По всеки възможен начин, който желаш. Любовнико мой! Моят красив, червенокос Амалрик!

Страстта обхвана и мен, тъй като и аз бях пил от любовното биле. Разкъсах дрехите си и небрежно ги захвърлих на пода. Един плах глас се опита да ме засрами, но аз го размазах като комар. Мелина бе легнала по гръб, обзелата я страст ускорено повдигаше божествените ѝ гърди, нежната ѝ шия бе поруменяла, краката ѝ съблазнително разтворени, обръснатата ѝ сладка рана ме подканваше.

— О, бързо... бързо, моля те — изстена тя. Хапеше устни, сякаш беше полудяла.

Хвърлих се върху нея като войник от окупационна армия, сграбчих я за меките задни части, а после го вкарах в онова топло, копринено място, за което бях мечтал толкова дълго. Представих си, че съм наистина онзи жребец, за който говореше тя, отдръпнах се назад, за да го пъкна отново по-навътре. И изведнъж чух зад себе си силен, побеснял от гняв глас:

— Слизай от нея, кучи сине!

Нечии ръце ме стиснаха за гърлото, повдигнаха ме откъснаха ме от вратата на рая и ме захвърлиха на пода. Дори и при този неочаквано прекъснат акт моята физическа подготовка ми помогна да се справя с нежелания полет. Извих се и веднага скочих на крака. Стоя изправен, задъхан, неприлично гол, червените косми на срамната област най-после даваха отговор на въпроса на Мелина, но не по начина, за който бях мечтал.

— Не го наранявай, Лийго — примоли се Мелина.

Сводникът стоеше пред мен с кинжал в ръка, бледите му устни под маската на паяка бяха стиснати.

— Толкова го обичам — продължи Мелина. — Не го пускай да си отиде. Аз трябва да бъда с него. Винаги с него.

Лийго извика. Чух много хора да тичат към стаята. Сводникът пристъпи към мен. Не се страхувах. Бях два пъти по-силен от него и лесно можех да го накарам да съжали за стореното. Но виновният бях аз. Бях престъпник, промъкнал се в спалнята на друг мъж, бях с жена, с която нямах право да бъда. Има само едно нещо, което може да направи човек, попаднал в такава ситуация. С бързо движение грабнах дрехите и кинжала си от пода и се втурнах към прозореца.

Хвърлих се с главата напред, а гласът на Лийго кънтеше в ушите ми:

— Ще си платиш за това, Амалрик Антеро! Ще си платиш!

Страхът обаче не ми бе отнел ума. Беше високо поне шейсет стъпки. Успях да протегна ръка точно навреме и да се хвана за водосточната тръба. От инерцията описах дъга и се ударих в стената на къщата. С някакво неосъзнато чувство за срам продължавах да стискам дрехите си. За част от секундата успях с една ръка да се задържа за водосточната тръба. Спрях люлеенето, преметнах дрехите и кинжала през голото си рамо, хванах се здраво за тръбата и се спуснах по нея на земята. Сетих се да се отблъсна от стената и паднах само на педя от шахтата за водата. Чувах тропота на преследвачите си но стълбите. От тъмнината към мен се спусна голям гуцер. Изритах го и той изсъска; може би беше взел голото ми тяло за прасе на два крака. Побягнах с всички сили и скоро престанах да чувам гласовете и стъпките на хората, които ме гонеха.

Влязох в кръчмата бос, с препасан върху изкаляните ми дрехи кинжал. Чувствах се виновен и объркан. Какъв страхливец се бях оказал! Трябваше да дойда на себе си преди да се прибера у дома. Почти не забелязах неколцината съмнителни типове, чиито очи светнаха, щом ме съзряха. Видях обаче, че и няколко души във войнишка униформа дремят на столовете си. Кръчмарят, дребен човек с лице на плъх, ме погледна подозрително.

— Вино, човече! — извиках аз. — Без вода. Я по-добре остави виното. Донеси ракия.

— Най-напред парите, млади господине — изръмжа кръчмарят. — Такива като теб не могат да ме излъжат.

Припряно бръкнах в джоба си и веднага разбрах, че кесията ми е изчезнала. Кръчмарят кимна доволен и протегна ръка към дебелията тояга под тезгяха. Откъснах едно копче от дрехата си. Беше от фино обработена кост от далечно пристанище и струваше достатъчно, за да заплатя със стойността му по-голямата част от алкохола в кръчмата.

— Вземи това — казах аз.

Усетих, че зад гърба ми има някой. Обърнах се и видях един от войниците — сержант, както установих по пагоните му. Беше по-възрастен от мен, с честно лице. Изглеждаше разтревожен.

— Бихте ли пийнали нещо с нас, благородни господине? — попита той. — Не е зле в място като това човек да си има компания. — Той посочи с глава към типовете в ъгъла.

— Сърдечно ви благодаря — отговорих аз, — но наистина предпочитам да бъда сам. Имам... някои затруднения, които искам да обмисля.

Той погледна скъсаните ми дрехи, преценявайки трудностите, за които подметнах, и каза:

— Надявам се, че никой не е пострадал.

— Само моята гордост, сержант — уверих го аз. Направих знак на кръчмаря. — Дай по едно и на тези достойни мъже. Прихвани си го от онова, което ти дадох. — Усетих под краката си грубите дъски на пода. — И след това ми направи удоволствието да ми намериш някакви обувки.

Кръчмарят не хареса моята идея. Беше се надявал да даде колкото се може по-малко срещу стойността на копчето.

— Донеси му обувки — извика сержантът. — И ако разбере, че си причинил на младия господин някакви неприятности, ще ти отнема разрешителното.

Кръчмарят изпсува, но отиде да намери обувки.

— Сигурен ли сте, благородни господине — попита сержантът, — че не желаете да ни доставите удоволствие с вашето присъствие?

— Благодаря ви още веднъж — отговорих аз. — Но лекарството, от което имам нужда, не е ракията, а да остана сам с мислите си.

Сержантът се върна на масата при другарите си. Взех чашата с ракия, оставена от кръчмаря, и я изпих на един дъх. Направих знак за още и завързах скапаните обувки, които ми беше донесъл плъшокът. След това, потиснат както може да е потиснат в дадената ситуация един двайсетгодишен младеж, се върнах към пиенето, загледах нащърбената чаша и започнах да анализирам грешките си. Бях безкрайно много, като се започне със самото любовно биле. Бях измамил Мелина и се бях държал с нея по начин, който тя не заслужаваше. В ума ми изплува образът на голото ѝ тяло, извиващо се като дъга в любовен екстаз. Образът не беше еротичен, а срамен. Такъв шанс човек получава веднъж през живота си. На мен ми беше провървяло. Бях приет. Но възникна скандал. Случай като този, поукрасен от „очевидци“, щеше да се разнася из Ориса. Не се смятах за жертва на клюкарите, защото моята собствена невъздържаност ме бе докарала дотук. Аз, Амалрик Емили Антеро, бях ходил при Мелина и Лийго с желание. Никой не беше правил над мен някаква магия, докато

аз бях дал на Мелина любовно биле. Желаях я и бях готов да платя всякаква цена... да загубя уважението на приятелите си, дори любовта на семейството си. В този си стремеж неусетно се бях превърнал в голям глупак.

Вятърът блъскаше жалюзите на кръчмата и внезапно се почувствах като в собствения си дом, пред олтара на отдавна починалия ми брат. Дори почувствах духът му да влиза в тъмната стаичка. Халаб беше златното дете на семейството и неговата участ, подготвена от ръцете на жреците, все още хвърляше тъмно петно върху фамилията Антеро. Макар че споменът ми за него беше спомен на тригодишно дете, очаровано от по-големия си брат-герой, виждах лицето му по-ясно, отколкото вратата на кръчмата. Халаб се усмихваше. После вдигна пръст и ми направи знак да тръгна. Видението изчезна, но почувствах как малко от себеуважението ми се възвърна. Беше съвсем малка част, колкото просено зърно, но това беше началото, което можех да развия. Реших, че ще скъсам с досегашния си безполезен начин на живот. Че ще тръгна по други пътища и началото ще бъде отдавна отлаганото ми голямо търговско пътуване. По традиция това се наричаше „Намиране на собствен пасат“. Баща ми непрекъснато ме подканяше да поема задълженията си и търпението му вече се изчерпваше. Но аз винаги бях подлагал на изпитание добрината на този прекрасен човек.

Вратата се отвори и влязоха трима души. Бяха едри, силни мъже с вид, който изнерви другите типове. Един от тях ме погледна, после пошепна нещо на другарите си. Поръчаха си пиене и се спотаиха в ъгъла си. Отново се върнах към мислите си.

Бях най-малкото дете от отдавнашния и единствен брак на баща ми, братята и сестрите ми бяха много по-възрастни от мен. Според всички аз съм бил галеникът на семейството: невероятно разглезен, непрекъснато задаващ въпроси. Слугата ми Ййнес казваше, че съм бил червенокос инат с характер, отговарящ напълно на кратуната ми.

Бях умен, но мързелив ученик. А това, че учителят ми, който издържа безкрайно дълго всичките ми лудории, беше педагог само на думи, също не помогна. Той беше не само скучен, но често пъти напълно и непоследователно неточен. За да се боря със скуката, го дразнех при всеки възможен случай. При нашите занимания по анатомия например той твърдеше, че мъжкото тяло е много по-

съвършено от женското. Изреваха, като чух този постулат. Сестра ми Рейли физически по нищо не отстъпваше на повечето мъже в Ориса.

— Това е различно, млади господарю — отговори той.

— Защо да е различно? — заядох се аз. — Рейли е жена. И то хубава жена, според мнозина. Тя е и голям боец и само с едно замахване на сабята може да ти отсече главата. — За илюстрация замагнах с въображаем меч.

— Едно изключение не отрича фактите, млади господарю — настоя той. Бях успял да го ядосам.

— Моята сестра не е изключение — възразих аз. Тя е само един пример за женския полк. Героините на цяла Ориса. Как ще ми обясниш това?

Учителят изломоти нещо, после удари с ръка по скелета пред себе си.

— Фактите са си факти — изкрещя той. — Добре известно е, че женското тяло е по-несвършено от мъжкото. Като начало за доказателство мога да се позова на техните зъби.

— Какво им е на зъбите?

— Жените имат по-малко зъби от мъжете. — Той отвори книгата на страницата, където бе казано това, и ми го посочи. — Виждате... Мъжете имат трийсет и два зъба, докато при жените те не са никога повече от двайсет и осем.

В този момент видях да минава една млада домашна прислужница.

— Сега ще проверим — казах аз и побързах да я хвана. С обещания и няколко дребни монети успях да я придумам да влезе в стаята, а след това да си отвори устата. Преброих зъбите ѝ и се оказаха трийсет и два. Също като при мъжете. Учителят ми изскочи навън побеснял и отказа да признае, че не е прав. Останалата част от деня прекарах с приятели в гимнастическия салон, където ходех все по-често, откакто попораснах. И все по-често дразнех учителя си и неговите приемници.

Както си седях с поглед, прикован в чашата с ракия, неочаквано разбрах, че въпреки моето упорство баща ми бе успял да ми даде добро образование. Той би могъл да ме наказва, когато учителят ми се оплакваше от мен, обаче ме поощряваше винаги да поставям под

съмнение традиционната мъдрост, да намирам истината по собствен път.

Това беше подарък, подарък с който ми разрешаваше да се осланям на собствените си мисли и мнение. Сълзи на срам опариха очите ми. Избърсах ги и отпих от ракията. Крайно време беше да скъсам с детинщините и да се покажа достоен син на баща си. Той имаше нужда някой да снесе бремето на търговията от плещите му. Винаги когато беше принуден да пътува, се връщаше безкрайно уморен. С всяка изминала година му трябваше все повече време да се възстанови от тези пътувания. По-големите ми братя не можеха да му бъдат в помощ. Те бяха лишени от гъвкавост формалисти, които ставаха за ръководители на ферми или за сметководители. Не притежаваха никакви търговски качества, не обичаха чужди хора и страни, непоносима им беше мисълта да поемат някакъв риск.

Бяха коренно различни от мен, защото аз винаги изпитвах удоволствие от загадъчната атмосфера на пристанището, от всичките непознати езици и дрехи, които можеха да се чуят и видят около разтоварваните кораби. Географията беше също един от малкото учебни предмети, към които проявявах интерес. Старите карти и разказите за смели пътешествия ме вълнуваха докато не станах на възраст, когато признанието на всичко това би се сметнало за детинщина от връстниците ми. Дори възприех възгледа на моя учител за устройството на света, макар че той беше традиционен, а аз вече бях демонстрирал силното си недоверие към всичко традиционно. Според науката земята имаше форма на голямо черно яйце. Слънцето, което даваше светлина и огън, беше създадено от боговете за наше добро. Само известните земи и морето, което ги разделяше, имаха привилегията да се ползват от този дар. Всичко останало тънеше в непрогледен мрак, управляван от жестоки магьосници, които се готвеха да наложат своята воля и накрая да изгасят слънцето, да ни потопят в студена тъмнина и ни оставят на милостта на чужди богове. Моят учител казваше, че някога е било само ден, че нашите предшественици са имали големи знания по всички видове магии. Но те станали мързеливи и деградирали, казваше той, изоставили семейните традиции, проявили неуважение към града и жреците. Когато възникнала заплахата от магьосниците на тъмнината, те били неподготвени. Но боговете ни се смилили и запазили от пълно

унищожение слънцето, този малък фар на надежда. След време ние сме си възвърнали част от изгубеното знание. Нашите кораби отново започнали да плуват, отблъсквайки тъмнината с всяко ново откритие. Според него обаче нашето бъдеще имало граница. И тази граница вече била почти достигната.

Имаше една приказка — алегорична, — която особено ми харесваше. Това беше легендата за Далечното царство. Едно място, където според историята живеели потомците на древните. Място, където слънцето осветявало черна пустош, управлявана от зли магьосници. Управниците и жреците на Далечното царство били невероятно добри и умни. Това било място, където виното и песента винаги били сладки. Всички кесии били издути от злато, всички сърца безгрижни. Ако можем да отидем при тях, продължаваше историята, всички наши врагове ще бъдат прогонени и светът отново ще се радва на вечна светлина. Беше хубава приказка и силно ме заплени. Но когато станах достатъчно голям, за да мога да опаша на кръста си колан с провесен на него кинжал и да се убедя, че съм вече мъж, забравих за нея така, както забравих и за детските си играчки.

Спомних си за това, изсмях се и отново си дадох дума да променя начина си на живот. Подкрепих решението си с поредната чаша ракия. Обърнах се да поръчам да ми донесат и шапка и леко разтревожен забелязах, че атмосферата се беше променила. Войниците си бяха отишли, сержантът също. Бяха останали само суровите мъже, влезли след мен. Те ме гледаха дръзко, смееха се за нещо и се мушкаха с лакти. Кръчмарят също никакъв не се виждаше. Почувствах как по тялото ми пробягват тръпки. Нещо щеше да се случи — особено ако останех и предизвиках съдбата. Спокойно се надигнах от стола и се отправих към изхода, давайки си вид, че не се интересувам от тримата мъже. „Ако тръгнат след мен — помислих си, — навън поне ще има място за бой.“

Тогава умеех добре да си служа с кинжала и това не е просто хвалба на един застарял мъж. Макар че не бях най-добрият в Ориса, бях достатъчно добър, за да спечеля малко време. Бях участвал в два дуела и всеки път бях успявал пръв да нараня противника си. През всичките онези години цялото време, през което успявах да се изскубна от учителите си, прекарвах на атлетическите писти. Ако се наложеше, можех да си плюя на петите и да изчезна яко дим.

Докато излизах, чух да скърцат столове; мъжете станаха и ме последваха. Преди да успея да ускоря темпото, от тъмнината се показаха две неясни фигури. Посегнах към кинжала си и видях татуирания паяк на лицето на единия. Лийго! Отзад тримата бандити от кръчмата препречваха пътя ми за отстъпление. Стиснах дръжката на кинжала и се приготвих да им покажа едно-две неща, с което да ги науча да проявяват нужното уважение. Но останах излъган, защото изящният предпазител на кинжала се закачи за едно копче и оръжието ми изтрака на земята. Стоях и се хилех като маймуна, дясната ми ръка бе протегната напред, празният ми юмрук се свиваше и разтваряше. Една ръка ме стисна за гърлото. Ритнах назад и чух как някой извика от болка. Но нямаше време за ликуване, защото ме сграбчиха силни ръце, а Лийго се спусна напред и заби юмура си в корема ми. Стегнах се и понесох безнаказано удара. А ако се съдеше по сумтенето на Лийго, него го беше заболяло повече.

Болката му обаче не ми донесе никакво удовлетворение, защото в следващия миг той натискаше ножа си върху гърлото ми.

— Не ставай глупак, Лийго — казах аз. Странно, но бях съвсем спокоен. — Ако тази нощ ме убиеш, догодина ще бъдеш главният кандидат за целуване на камъните. — Имах предвид пролетната сеитбена церемония, при която жреците правеха жертвоприношение за плодородие и премазваха жертвата между два огромни камъка. За този ежегоден дар на боговете обикновено се предпочитаха престъпници.

Лийго се изсмя право в лицето ми. Лошият му дъх нахлу в ноздрите ми.

— На това място няма никаква защита за теб, господинчо — изхриптя неприятният му глас. — Няма и свидетел на онова, което съм решил да сторя с безполезния ти живот. — Той натисна по-силно острието. Усетих пробождане, потече и кръв. — От друга страна — продължи той, — твоята репутация е достатъчна защита за мен. Всички знаят, че ти си един от честите посетители на съмнителните места в града. Всички знаят порочните ти навици. Знаят прекомерните ти разходи и нечестните ти дългове. Ако ти прережа гърлото, всички ще решат, че това е дело на разбойници. Или на измамен от теб лихвар. Не, приятелче, тук твоето обществено положение не може да ти осигури никаква закрила. А когато утре сутринта слънцето огрее разпрания ти корем, няма с нищо да си по-добър от последния просяк.

Той отново се засмя и ме удари по лицето. Веднъж, втори път, трети. Силни, зашеметяващи удари, които сами по себе си не ме тревожеха, но пък го разяряваха и нещата отиваха на зло. Зад него, в началото на тъмната алея видях висока тъмна фигура — някой се облекчаваше до една стена. „Някой от разбойниците на Лийго — помислих си аз, — спрял да си изпразни мехура преди да се присъедини към празненството.“

— Единствената причина, поради която все още не съм те убил, господинчо, е, че съм раздвоен между отмъщение и печалба — продължи Лийго. — Онова, което стори на Мелина, ми струва цяла тлъста кесия. Сега трябва да я отпратя. И да похарча цяло състояние, за да я излекувам от последиците от твоето биле.

— Пикая на парите ти, Лийго — казах аз. — През последните месеци само от мен си взел повече, отколкото ще са нужни. И в замяна на това не получих нищо.

Лийго отново ме удари.

— Ето какво заслужава едно момче, хванало се да играе мъжка игра — изръмжа той. — Ти продължаваш да смяташ, че имаш някакъв избор. Грешиш, аз ще избирам. Ако реша да избира печалбата, ти ще трябва да ми осигуриш цялата необходима сума. Какво ще каже Съветът на жреците, ако им съобщя какво си направил? Даването на любовно биле на хетера е голямо престъпление. Мога да си представя колко щастливи ще са жреците, ако в ръцете им падне още един Антеро.

— Нямам никакви пари, Лийго — отговорих уморено. — Ти и Мелина взехте всичко.

— Баща ти ще ти даде, господинчо — отвърна Лийго и се засмя. — Той не би искал неговият любим син да попадне в ръцете на жреците, нали?

— Ако разчиташ на това, можеш да ме убиеш още сега — отвърнах аз. — Защото няма да поискам от баща си нито грош. А ако въпреки всичко той реши да ми даде, аз просто ще откажа.

— О, не мисля, че ще стане точно така — присмя ми се Лийго. — Познавам хората. Особено богатите хора. Все пак печалбата не е единственият ми мотив. Защото аз презирам теб и такива като теб, Амалрик Антеро. Теб и твоите префинени, противни маниери. Да се мислиш за по-добър от другите само защото си роден в богаташко

легло. — Острието на кинжала му раздра дрехите ми и те се свлякоха и разкриха гола плът. — Ако те убия, удоволствието ще бъде много голямо! — Той прекара кинжала по гърдите ми. Потече кръв. — Прекрасна, бавна смърт. После ще нарежа красивото ги лице, ще отрежа червената ти коса. Пениса и тестисите също. Никой няма да познае, че това си ти.

Куражът ми все повече нарастваше. Изплюх се в лицето му. Той се дръпна назад, но хрчката увисна на паяка. Лийго изкрещя и скочи напред с насочен към гърдите ми нож. Преди да успее да ме намушка, тъмната фигура от алеята, стигна до нас и със силен удар го отхвърли настрана.

— Махайте се, чакали! — гръмогласно извика непознатият и измъкна сабята си.

Бандитът, който ме държеше, ме отпусна. Наведох се рязко, приклекнах и той прелетя над главата ми. Другият отскочи настрана, измъкна сабя и се хвърли срещу моя защитник, но той с лекота парира удара и разпра корема му. Потърсих кинжала си в калта и го намерих точно когато върху ми се хвърли третият. Мушнах покрай предпазителя на шпагата му и го прободох в гърлото. После се изправих редом със спасителя си. Враговете ни се бяха прегрупирали и отново се насочваха към нас. Не се чуваше никакъв звук, само удари на стомана, тежко дишане и напрегнато пъхтене. Лийго подскочаше и подканяше хората си. За момент бяхме почти победени, но новият ми приятел измъкна един дълъг нож и нападна, сечейки едновременно със сабя и с кама във всички посоки. Един от бандитите мина зад него, но аз го промуших в гърба и чух как гърдите му засвириха. Изведнъж нападателите побягнаха и катурнаха Лийго в паническото си бягство, ужасени от дяволския ми спасител. Спуснах се след тях, но непознатият ме спъна и аз се проснах по лице в калта.

Когато успях да стана, спасителят ми беше притиснал Лийго към земята и стъпил с тежкия си ботуш на врата му. Извадих огнените мъниста от джоба си, вдигнах ги високо, произнесох заклинанието и те оживяха.

— Дай ги по-близко, момче — каза непознатият. — За моята работа е нужна светлина.

Сега можех ясно да го видя. Беше военен, офицер. Много висок, мускулест, загадъчно красив, с голям белег над брадата, който

разваляше хубавата му външност. Зъбите му блестяха като сабята му.

— Моля те, господине — изпъшка Лийго, — това беше само едно малко недоразумение. Сигурен съм, че мога да го изгледа.

Непознатият натисна по-силно гръкляна му и сводникът изпищя.

— Как се казва?

— Лийго — отговорих аз. — Сводник е.

Щом чу това, спасителят ми се наведе и каза:

— Виж внимателно лицето ми, Лийго. Искам добре да го запомниш. — Лийго изхърка и кимна. — Казвам се Дженъс Грейклок, кучи сине — продължи непознатият. — Капитан Грейклок, ако трябва да бъда по-точен. Дочух разговора ти с този господин, така че съм свидетел на твоите заплахи.

— Нямах никакво намерение да го наранявам — изграчи Лийго. — Това беше само бизнес, любезни капитане.

— Е, ако под бизнес разбираш и шантаж, ще се съглася с теб — отвърна Дженъс, — но ми позволи да те предупредя: ако ти публично обвиниш този мъж, аз ще застана зад него и ще отхвърля всичките ти обвинения. Ако ли пък имаш намерение да го убиеш, нека да сме наясно. Искам да ти кажа, че ако нещо му се случи, ще те намеря, Лийго, и тогава ти ще молиш за милостта да бъдеш убит.

— Няма да му сторя нищо лошо, господине! — изпищя Лийго. — Кълна се във всичко свято за мен.

— Не богохулствай — каза капитан Грейклок, отстъпи назад, сякаш да пусне Лийго да стане, и пъкна сабята си в ножницата. Лийго се надигна на лакът, но ботушът отново го събори на земята. Капитанът изви със силните си пръсти ухото на сводника и той изрева. — За да съм абсолютно сигурен, че сме се договорили — продължи Грейклок, — ще взема нещо от теб.

Той замахна с ножа си и Лийго изпищя. Капитан Грейклок държеше отрязаното му ухо в ръката си, върху татуирания паяк капеше кръв. Капитанът тръсна ухото и кръвта запръска като дъжд.

— Ако в бъдеще причиниш някакви неприятности на този човек — закани се той, — аз ще дам това ушенце на една позната стара магьосница. Тя е специалистка по особено жестоки магии. Разбираш ли какво искам да ти кажа?

— Да, господарю — простена Лийго.

— Махай се тогава от очите ми — заповяда капитанът.

Лийго побягна по улицата, без да се обръща, и щом изчезна, капитанът погледна кървавото парче в ръката си, засмя се, захвърли го и грижливо избърса пръстите си о панталоните.

— Като че ли имам пари за магьосници!

— Капитан Грейклок — казах аз, — винаги ще бъда на услугите ви за стореното от вас тази нощ.

— Радвам се да го чуя — отвърна той, — защото неочаквано силно ожаднях. — Той ме хвана за рамото и ме поведе обратно към кръчмата. — Ще ми окажете голяма чест, благородни господине, ако се обръщате към мен като към приятел. Моите приятели — за нещастие доста малко — ме наричат Дженъс.

— Тогава и аз ще ви наричам Дженъс — казах радостно аз. — А вие ще ме наричате Амалрик. Освен това, ако имам дори едно копче на дрехата си, което кръчмарят да приеме, ще поръчам река от ракия, за да скрепим дружбата си. — Замаян от неочакваното избавление, влязох в кръчмата, за да направя плъшока-кръчмар богат човек.

Щом изпразнихме чашите си, кръчмарят веднага отново ги напълваше. Аз размишлявах върху факта, че въпреки току-що убития от мен човек, а пък и другия, когото бях промушил в гърлото и който най-вероятно нямаше да доживее до сутринта, не чувствах нито срам, нито вина. Тоест нещата съвсем не бяха като в баладите. Но като поразмислих повечко, ме обхвана срам и реших да си призная, че не съм достоен да бъда спасен.

— Спорът — започнах аз, — беше върху една нечестна постъпка от моя страна. Не заслужавах вашата намеса.

— Не бързай да се самоокалваш, приятелю — отговори Дженъс. — Познавам много типове като Лийго и доста се съмнявам, че в този спор ти пръв си вдигнал ръка.

— Но постъпих като глупак — отговорих аз. Направеното на глас признание ми подейства като пречистване.

Дженъс кимна.

— Сигурно — съгласи се той. — Винаги става така когато човек мисли с долната си глава, вместо с горната. — Той се засмя. — Аз обаче подочух нещо, което ме заинтригува. Нещо за любовно биле. Дадено на най-ценната му курва. — Очите му заблестяха от удоволствие и интерес. По-късно научих, че този му интерес съвсем не е бил случаен.

Почервениях.

— Страхувам се, че онова, което си чул, е истина. Признавам, че сторих ужасен грях, и най-искрено съжалявам.

— О, не бъди толкова строг към себе си. За какво трябва да съжаляваш? Проститутката и Лийго са взел от теб парите, които са им трябвали, сигурен съм.

Направих пълно признание, като започнах от момента, когато за първи път срещнах Мелина, и стигнах до бягството от спалнята ѝ. Дженъс беше изключително приятен изповедник. Проявяваше съчувствие, без да бъде сладникав. Прекъсваше ме само за да запита за някоя подробност — такава, която звучеше като самохвалство от моя страна — или да направи някой жест, за да ме успокои. Имах чувството, че изливам мъката си пред по-стар брат, макар да разбирах, че едва ли е по-стар от мен дори с пет години. Когато свърших, той наля последната чаша, а после обърна шишето да даде знак, че е последното.

— Според моето скромно мнение, Амалрик — каза той, — това е една история, която е започнала тъжно и е завършила щастливо. Ти си получил урок, който повечето от нас получават едва когато вече са станали много стари, ако изобщо го получат. Забрави тази жена. Забрави и въображаемото си унижение. Уверявам те, че това ще бъде една чудесна история, която ще можеш да разказваш на внуците си, когато остарееш. Тази вечер поне ти си напълно невинен. Ето защо нека да свършваме с това.

Благодарих му, макар да не бях убеден, че греховете ми могат така лесно да бъдат опростени. Дженъс вдигна чаша за тост.

— За новия Амалрик Антеро. Нека бъдещите му приключения бъдат поне наполовина така приятни. — Чукнахме се и пихме. Свалих чашата от устата си и видях, че Дженъс ме гледа замислено. — Мисля, че тази нощ е решаваща за моето собствено бъдеще, Амалрик — сподели той напълно искрено. — Защото нима не срещнах червенокос мъж? И нима това не е една от най-щастливите поличби, която гадателите могат да намерят в своите кристални топки?

— Заради теб — казах аз, — надявам се да е така. Страхувам се обаче, че червената коса не носи никакво щастие на притежателя си.

Смехът на Дженъс бе силен и гръмогласен. Вече споменах за това.

— Това е една загадка, достойна за най-големия жрец — каза той. — Много по-голяма от въпроса за броя на дяволите, които могат да танцуват върху върха на една топлийка. Ако предсказателят е добър, означава ли това, че той също ще свърши добре?

Дори и сега, когато пиша тези редове от дистанцията на времето, след всичко онова, което се случи след първата ни среща, аз все още не зная отговора на тази загадка. Съмнявам се, че ще я науча преди нощта, когато Злокобният вестител ще дойде за душата ми.

Докато мислех над загадката, настроението ми се повиши. Най-после намерих умен приятел. После, победен, поклатих глава.

— Дори да не беше толкова късно — казах аз, — съмнявам се, че бих могъл да разгадая тази загадка. Това наистина е загадка, чийто отговор може да бъде толкова невъзможен, колкото... — Търсех подходящо сравнение и неочаквано в ума ми изскочи едно. — Колкото откриването на Далечното царство. — Засмях се, но Дженъс не се присъедини към моя смях. Гледаше ме, а в очите му се четеше възбуда.

— Какво има? — попитах аз.

— Защо каза това? — отговори той на въпроса ми с въпрос.

Обърках се.

— Имаш предвид... за Далечното царство?

— Да. — Гласът му беше рязък, развълнуван.

— Ами... всъщност не знам. Просто си мислех за него точно преди да дойдат бандитите на Лийго.

Дженъс втренчи очи в мен и неочаквано се почувствах пълен глупак.

— Това е една от онези глупости, които се въртят и ума ми и ми пречат да изпълнявам задълженията си — допълних аз малко невъздържано. — Прости ми за празните приказки.

— Ако ме познаваше — отговори Дженъс, — щеше да знаеш, че когато става дума за безцелно бърбрене, няма човек, който може да се мери с Дженъс Грейклок. Той се засмя и ме повлече към вратата. — Най-добре бързо да излезем, приятелю! Иначе ще се строполим от много ракия и бърборене.

Излязохме в тъмната нощ. В дъното на улицата видях да свети факла и отново се сетих за Далечното царство. После мисълта отмина и остана само нощта.

ГЛАВА ТРЕТА ПЪТЕШЕСТВИЕТО

На следващата сутрин се събудих объркан, умът ми бе залепнал като умираща муха върху пролято предишната нощ вино. После през прозорците на стаята ми полъхна пролетен вятър и мъглата изчезна. Изненадах се когато разбрах, че за първи път от много време насам сънят ми не беше смущаван от едноокия човек. Излязох от спалнята си, измих се, после коленичих и изпях ритуалната молитва на бога на домашното огнище. Ръчното ми огледало — независимо колко отблизо се разглеждах — ми показва, че този ден не се налага да се бръсна; затова започнах да обличам приготвените за мен дрехи.

После плеснах с ръце.

— Ийнес! — Той безшумно влезе в стаята. На лицето му бе изписан учтив, макар и слаб интерес и загриженост... израз, за който напоследък бях разбрал, че е маската, която личният слуга бързо разбира, че трябва да носи, ако иска да оцелее. Посочих дрехите, които ми беше оставил: обикновена риза, панталони с убит цвят, палто от ниско качество и шапка, подходяща за някой старец.

— Това ли мислиш, че трябва да облека?

На лицето му се появи лека усмивка, после изчезна.

— Нищо не мисля, господарю. Но тъй като снощи на излизане ми каза, че моето присъствие не е желателно, и се върна малко преди зазоряване, придружен от двама войници и по дрехите ти намерих петна от вино и кал, и то така размазани, сякаш вече е дошъл Месецът на ветровете, и понеже...

— Достатъчно!

— Както обичате, господарю.

— Просто имах някои неочаквани приключения.

— Никога досега не бях чувал да я наричате така.

Предпочетох да оставя думите му без внимание. Учителят ми ме беше предупреждавал безброй пъти още от най-ранно детство, че съм прекалено фамилиарен с робите и хората от по-долните класи — точно както за това, че не показвам достатъчно уважение към по-възрастните

и по-високостоящите. Но кой милосърден човек би могъл да се прави на господар пред малкия оплешивяващ роб, чието първо задължение е било да те отнесе от ръцете на баща ти до чакащия жрец за ритуала на кръщението?

— Пък аз си мислех — продължи Ийнес, — че може би ще искаш дрехите ти за този ден да бъдат... например в цвят, подходящ за едно насинено око и за настроението на един баща, чакал цяла нощ да чуе, че си се прибрал. — Ийнес може би беше изненадан, че не пребледнях; но днес имах нужда от баща си: имах да плащам един дълг и благодарение на Мелина и моята собствена глупост, нямах необходимите ми средства. Отворих гардероба и грижливо подбрах костюма си: панталони в зелено и в тон с тях шапка, общита със златна нишка; туника с бродирани по нея цветя; високи до глезените боти, тъй като времето изглеждаше меко, и късо наметало. Спомних си за унижението от предната нощ и избрах обикновен кинжал без никакви заврънкулки, окачих ги на праметнатия през рамо ремък със семейния герб и се погледнах в огледалото: видът ми беше точно такъв, какъвто го исках — разумен млад наследник, но не опечален; млад мъж, още неулегнал, но не и от онези, които търсят услугите на скъпи проститутки и техните сводници.

— Разбирам — каза Ийнес. — Значи отново ви се е изпразнила кесията. И имаш намерение отново да излезеш и да наминеш при нея. Предполагам, че присъствието ми не ти е необходимо.

— Може и да не съм слушал много внимателно учителите си, но си спомням, че един — забравил съм дали беше този, дете падна в пристанището, или пък онзи, чиито дрехи изгоряха незнайно как — ми разказа историята на учения, който се гордеел с точността на своите предсказания; и един ден, докато се хвалел пред учениците си и се разхождал по ръба на една скала, паднал и така завършил земния си път. Така този варварин умрял за най-голяма радост и облекчение на измъчените си ученици. Истината е, че ще бъда безкрайно щастлив да съм в твоята компания, макар да се страхувам, че настъпва старостта и скоро ще си отидем.

— Да, благородни Амалрик, мой господарю, който никога няма да бъде достатъчно оценен. Ще бъда готов. Макар че трябва да добавя — ти беше прав когато каза, че не си се отнасял достатъчно сериозно към учението. Помисли върху поуката, която се съдържа в алегорията

на казаното от теб. Всъщност след трагичната смърт на този беден мъдрец няколко от неговите ученици се самоубили отчаяни, че повече няма да могат да бъдат поучавани от него. И като вземеш предвид, че денят обещава дъжд и буря и че ми е доста студено... понеже цяла нощ чаках и се тревожех по коя ли кална уличка се препъва пиански бедният ми господар и с какви ли жестоки главорези се разминава — ти трябва да се поучиш от срамното самоубийство на споменатите ученици и сериозно да помислиш върху факта, че аз няма да бъда вечно с теб.

Както обикновено Ийнес завърши нравоучението, като ми се накара.

Фонтаните в градините бликаха, по клоните на напъпилите дървета скачаха пъстроцветни птички. Баща ми седеше в единия край на дългата маса, а пред него беше закуската му — фруктиера с плодове и чаша вино, разрежено с вода. Беше заобиколен от доверения си слуга Търги и множество любимци, лакеи и посетители. Седнах в другия край на масата и зачаках. Татко ме видя, но ме остави да седя там няколко минути, без да ме поздрави. Подпечата един документ и приносителят стана. Баща ми стисна ръката му; следващият просител почтително чакаше встрани.

— Закуси ли? — попита ме баща ми.

— Не съм.

— Не се съмнявам, че нямаш апетит.

— Нямам. Искам да кажа, не съм гладен.

— Хм. От трополенето, което чух при завръщането ти у дома след последната чашка, се досетих, че стомахът ти е в състояние да приема само ракия и мляко. — Не ме остави да отговоря. — Предполагам, че ще ми искаш нещо. Освен това въпреки скромната ми пророческа дарба мога да предскажа какво ще бъде то.

Сведох поглед към масата и кимнах.

Това ще бъде за трети път... — започна Търги.

— Мисля, че зная исканията на моя син, и дори си спомням сумите. Нямам никакво намерение да си губим времето за изслушване на още една молба за злато, което ще бъде прахосано за позлатяване на някоя... — Баща ми млъкна. Въпреки чувствата си, които тогава схващах като гняв, но сега разбирам, че са били по-близо до разочарованието, той не искаше да ме засрамва пред един роб. —

Амалрик, трябва да помислиш, още малко, преди да отправиш молбата си.

Погледнах го.

— Парите не ми трябва за... нея. Трябват ми да изплатя един дълг.

— Сигурно на някой лихвар, господарю Антеро — пак се обади Търги.

Очите ми пламнаха.

— Един дълг на честта, Търги. Може би ще трябва да ти преведа тази дума на езика, който разбираш.

Търги нахлузи на лицето си маската на безразличие преди баща ми да го смърри.

— Дълг на честта — каза баща ми бавно. — Много добре. Няма да отхвърля този дълг... нито пък твоята молба. Търги! Погрижи се.

— Благодаря ти, татко.

— Не ставай. Още не сме закусили. Запомни тази малка мъдрост — за всяко хранене, което ще пропуснеш сега, през идните години тялото ти ще ти напомня многократно. — Баща ми вдигна ръка и един домашен прислужник дойде при мен. — Търги — продължи той сякаш изведнъж бях станал невидим, — размислих въпроса със слоновата кост от Лаозия и реших, че или семейство Дж'хана са глупаци, или нас вземат за такива. И в двата случая искам да се изпрати куриер не покъсно от днес по пладне, със следните инструкции...

Търги ми подаде кесията. Лицето му беше съвсем спокойно, сякаш изобщо не беше казал онези недружелюбни думи в градината. Често ми е казвано, че подобно поведение говори за компетентност, и все пак и до днес не мога да разбера хората, в чиито вени тече мастило вместо кръв, чиито кости са от злато и сребро и вместо ум имат отчет за печалбите. Потреперих от тъмнината и студа в голямата зала. Спрях пред олтара, взех щипка пясък и инстинктивно понечих да го сложа пред портрета на брат ми Халаб, както правехме всички, когато излизахме от къщи. Погледнах внимателно портрета: рисунката беше вярна и точна; художникът твърдеше, че са спазени всички традиции и духът на Халаб е доволен. Поръсих пясъка, който бях взел, и се зачудих достатъчно ли е това? След смъртта на Халаб тялото му не бе намерено, нито дори парченце кост. Даваше ли този пясък мир на Халабовия дух? Или брат ми продължаваше да броди из този свят, без

да намери покой? Отново потреперих: надявах се, че когато умра... а се надявах да живея цяла вечност... това да не стане без опрощение, без погребение, без да бъда отмъстен, ако не умра от естествена смърт.

Ийнес чакаше близко до изхода. Видя израза на лицето ми и го разгада: Халаб... неговата смърт... защо онова, което не е трябвало да стане... да продължава да тежи върху всички нас? Зарадвах се на топлината на пролетното слънце.

— Да не си намислил да постъпиш в армията, господарю Амалрик? — попита Ийнес искрено разтревожен. — Зная, че е станало традиция младите мъже, които изпитват любовна мъка, да вземат такива драстични мерки, но аз бих те посъветвал да не го правиш. Първо, здравето ми не ми позволява да живея при полеви условия дори и при незначителните битки, които води в последно време нашата армия. Така че оръжието ти ще бъде неизлъскано и много често ще се налага да ядеш студена храна. Второ, двамата мъже, които срещнах да отиват при някаква жена, се кълнях, че още не били изтрезнели от тежко пиянство и не можели да си спомнят името на онзи слабохарактерен младеж, с когото се били нощес. Трето, освен това се кълнях, че били големи глупаци, защото всеки, който се съгласи да тури шлем на главата си и стори това или за да се отърве от някакво отмъщение, или да има възможност да се храни повече от един път на ден, бил глупак. Четвърто...

— Четвърто — казах аз, — не постъпвам в армията и съм готов да те сменя срещу една торба фураж. Замълчи. Дошли сме тук по работа. — Двамата часови на портала на казармата видяха дрехите ми, разбраха, че към тях се приближава благородник, и поздравиха, като удариха краищата на копията си в калдъръма.

— Търся капитан Дженъс Грейклок от градската гвардия — казах аз.

Единият часови сбърчи чело, после си спомни.

— О, ликантиеца! Той е с втората кохорта, господине. — Той вдигна глава към слънцето. — Най-вероятно още е на полигона. Много усърдно тренира хората си.

Войникът подробно ми обясни как да го намеря. Докато вървахме между казармените постройки, разсъждавах върху другото, което беше казал. Грейклок? На служба в Ориса? В елитната част, грижеща се за сигурността на градската управа? Замислих се за

предишната нощ и макар че тогава не бях обърнал достатъчно внимание, си спомних акцента му; но той беше съвсем различен от акцента на малцината ликантийци, които бях срещал.

Видях облак прах и блясъка на оръжия в края на полигона. В земята бяха забити дебели колове, които трябваше да представляват врагове. Два такива кола имаше и зад нашата къща — учителят по бойни изкуства, нает от баща ми, ги използваше за моето обучение. Чу се вик „Стой“ и прахта се слегна; видяхме петдесетина двойки войници. Бяха с щитове, носеха кожени ризници с високи яки, кожени набедреници и кожени шлемове. По време на война кожата се подсилваше на най-важните места със стоманени плочки и ако битката беше много люта, и с ризница от метални брънки. Единият от всяка двойка държеше късо копие, а другият — сабя. Острието на копието беше покрито с предпазител, а сабите бяха пъхнати в ножници. В единия край беше Дженъс Грейклок. За разлика от другите той носеше шлем със забрало и необичайна кожена дреха с дълъг лъв ръкав, покрит с плътно разположени стоманени плочки. Плочки имаше и на гърдите и рамото. В дясната си ръка държеше дългата тънка сабя, която бях видял да използва толкова резултатно, и, също като войниците си, с лявата стискаше щит. Познах и човека, който беше извикал на войниците — беше сержантът, когото говорихме в кръчмата.

Дженъс ме видя и кимна, но не дойде да ни поздрави, а отиде в центъра.

— Това упражнение изпълнихте добре — каза той, но в гласа му не се чуваше особено голяма похвала. Добро е за парад. Сержант Мийна?

— Да, сър!

— Излез напред и сякаш си полепнал целия в мед, ме удари с копието си.

Едрият сержант направи както му бе заповядано, но едва бе започнал атаката, когато Дженъс му нареди да спре.

— Парадният площад си е параден площад — каза той спокойно. — Войната обаче е нещо съвсем различно. Ще ви науча на много неща, нали затова сте новобранци. И никое от тях няма да е лошо, ако преживеете боя, както и никое няма да е добро, ако хвърленото срещу вас копие изпрати тялото ви в небитието. Ето някои неща, които могат

да се приложат. — Докато говореше, той ходеше бавно, сякаш под вода. — Хващате копието, насочено срещу щита ви, обръщате щита настрани и удряте. Или удряте копието по средата със сабята си... и може би ще го счупите. Друг съвет. Ако врагът загуби равновесие... благодаря ти, сержант, точно така... минавате му отстрани, а после го мушкате над или под ризницата. Но когато правите това, не забравяйте, че до вашия враг има още един, и ако цялото ви внимание е съсредоточено към първия, също ще погинете. Един добър трик... нещо, което младите благородници никога не могат да запомнят — е да стискате в юмрука си шепа прах и да го хвърлите в лицето на противника, преди той да ви е атакувал. Ако сте достатъчно бързи, може да успеете да се наведете и да прережете сухожилието на врага, макар че тази хватка е много рискована. Друга рискована хватка, която е по-сигурна, ако си много силен, е да отблъснеш копието с удар на сабята, а после да удариш с щита като с оръжие. Виждал съм хора, ослепявали от такъв удар... и след това просто ги колиш. Но най-важното, което трябва да научите, е никога да не гледате щита, никога да не гледате сабята, а да гледате в очите на човека, с когото се биете. Те винаги ще издадат следващия му ход.

Дженъс се отдръпна крачка назад.

— Сега, сержант Мийна, ще изпълниш същите хватки, обаче без едно-две-три. По двойки и в атака. Ясно ли е?

Сержантът се разкрещя на войниците и облакът прах се вдигна отново. Реших да не споменавам за двата дуела в които бях участвал, тъй като капитан Грейлок сигурно щеше да ги сметне за формалност, за най-обикновена борба между петли на бунището. Рязане на сухожилия... хвърляне на пясък... заслепяване... не. Макар че навремето ги бях взел доста на сериозно, както, предполагам, ги бяха взели и моите противници, двата скандала за любовни истории, уредени с първите капички кръв, не бяха истински двубои.

Дженъс наблюдаваше упражнението без коментар, безизразна маска на лицето. После дойде при мен и ме поздрави.

— Добро утро, приятелю. Виждаш как правя войници от тези кукли. Как ти е главата тази сутрин?

— Всеки ме пита най-напред за това — отвърнах. — Не бях чак толкова пиан.

— Човек никога не е чак толкова пьян — каза Дженъс. — С какво мога да ти услужа?

Взех кесията от Ийнес и му я подадох.

— Моля те да приемеш тази скромна отплата, задето спаси кокалите... и репутацията ми.

Дженъс взе кесията, после ми я върна.

— Благодаря ти, но не е необходима никаква отплата за това, че съм прогонил една хиена от заспала жертва.

— Аз... аз държа да я вземеш — промърморих учтиво. — Съвсем сериозно, много съм ти задължен.

Дженъс кимна замислено и взе кесията; после се обърна към войниците и изкомандва:

— Стой! Този благородник — продължи той без каквото и да е предисловие, — по някаква неизвестна за мен причина, изглежда, е решил да ви почерпи. — Дженъс подхвърли кесията на Мийна и добави: — Кохортата ще има месо за вечеря. И по един мех вино на двама.

Чу се радостен възглас, който секна като пресечен с нож, защото лицето на Дженъс застина в ледена маска.

— Не съм разрешил на никого да говори — спокойно каза той. — Според всички правила би трябвало да се засрамя и да върна парите на вашия благодетел. Но аз няма да го направя. По всичко личи, че сте пълни с енергия. Много добре. Сержант, на бегом до връх Ефенс. Ти оставаш долу. Да бягат нагоре и надолу, докато се умориш да ги гледаш. — Връх Ефенс беше дълъг цели три левги и доста висок, с много шубраци дълбоки дерета и големи камънаци. — Щом довечера ще имат богата вечеря, това бягане ще им се отрази добре. Бегом!

След миг кохортата вече бягаше към върха, а Мийна тихичко си тананикаше нещо.

— Човек никога не трябва да позволява войниците да си мислят, че се опитва да купи подчинението им — каза Дженъс, усмихна се и се извини: — Прощавайте. Цяла сутрин провеждам тези занимания и не успях да сваля пелерината си.

Той пъкна сабята в ножницата. Направи ми впечатление, че сабята му е по-дълга и по-тънка от обикновените, и е заострена от двете страни. И нещо още по-интересно — острието беше вълнообразно; очевидно беше от стомана, закалена с вода.

Предпазителят обаче беше обикновен и прост. Повече от сигурно бе, че един капитан, дори да е съвсем отскоро на служба в Ориса, би си позволил малко злато, сребро или някаква скъпа дреболия, за да подчертае своя ранг. Дженъс носеше ножницата праметната през гърба, така че дръжката на сабята му се подаваше под ъгъл над дясното му рамо. Беше много необичайно, но бях го виждал и по-рано. Един варварин, дошъл отвъд границите на Ликантия, носеше оръжието си точно така. Когато го запитах защо, той ми каза, че му било не само полесно да измъкне сабята независимо дали е на кон, или не, но и не се мотаела между краката му и не го спъвала, когато бил пиан. Също като този варварин Дженъс носеше от дясната страна на колана си кинжал: практично оръжие с острие, не по-дълго от една педя, за разлика от големите дълги и тънки ками, които носеха наемните улични убийци. Също като и на сабята, ефесът и предпазителят на кинжала бяха без никаква украса. Според моите представи Грейклок беше въоръжен по начин, който подобава на един слуга на фамилията Антеро, което показваше, че моите познания за истинските оръжия бяха много по-оскъдни, отколкото предполагах.

— Позволи ми да измия праха от лицето си и се облека с дрехи за излизане — каза Дженъс. — Зная една винарна, в която може да се получи нещо прилично за войнишките възможности. Ако нямаш нищо против да дойдеш с мен, разбира се.

Нямах нищо против.

Кръчмата ми беше добре позната. Беше заведение, в което обичаха да се събират търговците, разположено не само близко до централния пазар, но и на самия речен бряг, така че недоверчивите търговци можеха да следят как се товари или разтоварва стоката и в същото време да подготвят друг договор. Подхвърлих на Ийнес една дребна монета и той се присъедини към другите роби в съседната алея да чака заповедите ми. Намерихме свободна маса и ни донесоха вино, вода чиния с мариновани пипала на октопод, маслини и сирене. И двамата разрешихме виното с вода — не исках Грейклок да ме вземе за пропаднал пияница.

— Тази сутрин по време на богослужението — започна Дженъс предпазливо, — споменах, че съм те срещнал снощи, без да описвам интересни подробности за срещата. Един от офицерите каза, че планираш някакво пътешествие. Нарече го... — търсене на търговско

щастие. Каза още, че това било традиция, с която трябвало да съм запознат. Но аз не съм.

Запазих пълно спокойствие, но се заклек да принеса жертва пред бога на домашното огнище, както и на онзи бог, който покровителства случайните срещи. Чувствах се като артист, забравил репликите си, а човекът срещу мен също като суфльор ми помагаше и ги произнасяше. Така че започнах да обяснявам:

— Намирането на търговското щастие не е закон, нито пък ритуал в Ориса, а обичай, точно както са ти описали, Дженъс. Щом синът на някой търговец навърши пълнолетие, обикновено извършва търговско пътуване. Участват самият той, негови съдружници или приятели, които той сметне за необходими, жрец също, разбира се, и малка група войници за осигуряване на безопасност. От младежа се очаква да открие нови земи, нови богатства, нови клиенти така, както са сторили това баща му и дядо му. Ние смятаме, че този обичай ще осигури на Ориса да остане търговската кралица на известния свят и през следващото поколение... докато младият търговец сам отгледа син и го изпрати да намери своето търговско щастие.

Дженъс слушаше внимателно, сякаш освен мен на света не съществуваше нищо друго. А сигурно не бях много убедителен: да обясниш нещо, което винаги си считал за обичайно, е много трудно, пък и аз исках да съм ясен, без да бъда многословен, защото другата причина, поради която търсех капитан Грейклок, беше да проверя дали мога да го взема за командир на собствената ми охрана. Познавах няколко военни, но те бяха по-подходящи за кръчмата и за церемонии, отколкото за отбиване на внезапна атака на врагове. Беше традиция за пътешествия и за търговски експедиции да се набират войници от армията на Ориса. С това не само се облекчаваше бремето на града от войнишките заплати, защото плащаха търговците, но офицерът и хората му можеха да получат и награди в зависимост от успеха на експедицията.

Свърших грижливо подготвеното си изложение. Дженъс помисли един момент, а после запита:

— И откога продължава това?

Не знаех точно, но баща ми ми беше разказвал за експедицията на своя прадядо, така че доколкото знаех, открай време.

— Не разбирам — каза Дженъс. — Всяка година някой, или няколко души, заминават да търсят нови светове. И въпреки това на картите, които съм виждал в Ориса, има големи полета, означени като неизследвани. Тези експедиции да не би да се пазят в тайна и да са известни само на вас, търговците, и на вашите управници?

Всички търговци си имат своите търговски тайни и всички нови открития се пазят в тайна дотогава, докато са рентабилни; но аз му казах, че не това е важното. Експедицията всъщност нямаше да бъде до напълно непознати земи, но със сигурност на запад, към градове и райони, известни на Ориса. Може би някой смел млад мъж би рискувал да пътува далеч на юг, макар и не толкова далеч, че да стигне до царството на Ледените варвари, което беше сторил моят баща при своето пътуване. Но той минаваше за авантюрист, или поне това чувах да казват търговците от неговото поколение, когато се връщаха към спомените си. Много младежи очакваха от пътуването преди всичко хубави вина и любвеобилни жени от други градове. Но това беше също проверка: един мъж, който се е върнал от пътуване и е показал, че е способен да работи с клиентите на своя баща, или е намерил нови пазари за стоките, или просто е оцелял и се връща, без да бъде нападнат дори от бандити... такъв човек се посреща тържествено и се цени високо. Е имаше известна опасност: не бих търсил Дженъс, ако експедицията не беше нищо повече от едно празненство на хубави места, с хубави жени, храна и пиене. Но аз живеях с романтиката, а не с риска. Нали бях син на най-сладкодумния търговец в Ориса.

— Аха, разбирам. — Дженъс въртеше чашата между пръстите си. — Значи в коя посока ще бъде твоята експедиция?

Погледнах го изненадано. Или не бях обяснил ясно, или, пък експедициите бяха нещо напълно чуждо в света, от който идваше той.

— Как в коя? На запад, разбира се.

Настъпи тишина. Дженъс ме погледна, после се усмихна.

— Да. Точно така, разбира се. — Той пресуши чашата си. — Я дай да намерим нещо по-съществено от тези мръвки, преди да прием още. Един добър начин за чуждоземец като мен да си остане прост капитан е да го намерят паднал мъртвопиян на улицата преди залез-слънце. Аз черпя.

Той ме удари по гърба, остави пари на масата и излязохме. Грейклок не каза нищо... а от лицето му още по-малко можеше да се

разбере нещо. Имах чувството обаче, че съм се провалил на някакво изпитание.

Колко красива беше Ориса през този пролетен ден когато се разхождахме по кривите ѝ улички! Ийнес за първи път не се опитваше да изтъква своя ум и вървеше на няколко крачки зад нас. Тогава Ориса беше значително по-малка, отколкото е сега: край градската оръжейница все още имаше ниви, до богатските къщи като нашата имаше какви ли не съборетини. Тогава хората бяха по-малко, така че свободна земя имаше за всички. Центърът, предградията и околностите не наброяваха повече от трийсетина хиляди свободни хора още толкова роби. Все още не се беше намерил глупак, който да предложи грандиозен градоустройствен план макар че вече се говореше за това — и да превърне Ориса в кошмар от прави линии, такъв, какъвто представлява Ликантия. Хълмовете към цитаделата на управата се издигаха като цветни дъги — всяка къща или магазин бяха боядисани и украсени според вкуса на собственика. Безбройните нюанси на червено, синьо, златно и дори виолетово превръщаха Ориса в пъстра художническа палитра. Един посетител от Запада навремето каза, че Ориса приличала на свраче гнездо, лишено от благородство в хаоса на тоновете. Баща ми го изгледа с едва прикрито презрение и се зачуди дали Ориса ще бъде почитана като кралица на градовете ако, подобно на Ликантия, нейните сгради и улици са сиви и черни, или бъде оставена с естествените цветове на камъка и на дървото, от които е изградена. Защото така правят огромните космати диваци от северните тропици, за да скрият навесите си в джунглата. А пък варварите от Страната на ледовете претендират, че техните големи голи постройки от камък са израз на добродетелите на простотата, а не липса на въображение и кураж да демонстрират величие пред завистливите богове.

Накрая се озовахме на Улицата на боговете. По средата на улицата, сякаш беше само негова, крачеше главният жрец Джениандър. Отстрани, натоварени с продукти, голи, целите обръснати, вървяха слугите му; зад него следваше свитата му от работници, съветници и секретари. Извърнах се настрана, без да се поклоня, и си дадох вид, че неочаквано ме е заинтересувало занемареното светилище, построено в чест на някакъв бог на плодородието. С крайчеца на очите си видях, че

Дженъс отдава дължимата почит. После и той се обърна към светилището и се изсмя едва чуто.

— Дори тук, в Ориса — пошушна той, — се смята за лоша поличба жрец да ти пресече път. На някои места, където съм бил, срещата с жрец или жрица изисква да се върнеш обратно вкъщи и веднага да си легнеш — иначе ще те сполети най-лошото от безброй много нещастия.

Кимнах и промърморих, че и у най-рационалните хора се таи по малко суеверие. Но не му казах истинската причина. Съвсем не беше суеверие, а чиста омраза: защото жреците и тяхната магия бяха виновни за смъртта на брат ми.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ТАНЦЬОРКАТА ОТ ДАЛЕЧНОТО ЦАРСТВО

Разхождахме се бавно в една градина със скулптури близко до вкъщи. Чудех се как отново да зачекна въпроса. Не разговаряхме за нищо конкретно, разговаряхме за всичко, всеки възприемаше възгледа на другия. Накрая вече чувствах новия си приятел достатъчно близък и си позволих да споделя нещо, което напоследък много ме тревожеше.

— Защо ме погледна неодобрително, когато казах, че ще пътувам на запад?

Дженъс спря, изпъшка измъчено и поглади брадата си. Това ми даде още една възможност да разбера ролята на брадата, тя изглежда, е чудесно средство за един умен човек да обмисли думите си, преди да ги изрече.

— Моля за извинение — каза той. — Очевидно съм надценявал маниерите си на цивилизован човек. А ти очевидно притежаваш талантите на ясновидец.

— Няма никаква магия — отговорих аз. — Просто ми омръзна да ме смятат за богат глупак. Да можеше да видиш всички онези нищожества, които се въртят около човек, чийто баща е богат... и как всички непрекъснато повтарят колко си умен, колко си красив, колко си сръчен и силен! Дори как начина, по който се любиш, е най-хубав от всичко, което са изживели. И не би ли могъл да отделиш нещо от своята кесия, Амалрик, приятелю мой?

Дженъс кимна.

— Най-добрият начин да се живее, и бих желал това да беше възможно, е да живееш честно. Единственото от което имаме нужда, е да намерим свят, където всеки един от нас да бъде добродетелен. И дебелокож. Признавам, че не одобрих плана ти за търсене на търговско щастие. Защото оценявам действията ти по онова, което аз бих направил, ако бях на твое място.

— А какво би направил ти, приятелю Дженъс? Ако можеше по някакъв магически начин да се превърнеш в Амалрик Антеро?

— Първо, щях да надаря този Дженъс Грейклок с богатства, които да надхвърлят и най-дръзките му мечти, така че никога да не трябва да се кланя пред дебели стари глупаци. После щях да търся своето търговско щастие на изток. И ако оцелея, моето пътуване не само ще ме направи богат, но и ще ми даде власт, по-голяма от тази на повечето почтени жреци, и ще направи името ми да се помни докато свят светува.

— Ах! — усмигнах се аз. — Да не би да потърсиш Далечното царство?

— Точно така.

Засмях се, защото просто се бях пошегувал, но видях, че той е съвсем сериозен.

— Наистина ли вярваш, че съществува такова място?

— Не вярвам. Зная.

— О! — Почувствах как умът ми изключи също както когато уважаваният ми учител съобщаваше, че съществуват светове извън нашия или когато някой философ започнеше да вреци като пръч над първата срещната празноглава уличница.

Като дете бях слушал с интерес разказите за величието на Далечното царство, намиращо се далеч на изток, отвъд познатите на човека земи. Според повечето разкази то беше отгатък проливите на Тясното море, зад потъналия в невежество Пиперен бряг, в ненанесената на картите територия. Ако човек оцелееше в изпълненото с опасности пътуване — което, всички бяха единодушни, бе невъзможно, защото ние сме безкрайно по-слаби от гигантите от древните времена — той би попаднал в една чудно красива и приказно богата страна. Винаги, още от съвсем малък, бях смятал, че Далечното царство е подходящо за философски примери, мечти на селяни или измислици на поети. И до този ден, ако чуех изказване като това, което Дженъс току-що бе направил, щях учтиво да се усмигна, да побърбам малко, да се извиня и да си отида, решен да потърся друг офицер за пътуването. Сега обаче, придържайки се към новия курс на честност, избързах и заявих:

— Винаги съм вярвал, както и моят баща... и както и всички образовани хора, които съм срещал... че Далечното царство е просто мечта. Също както някои селяни вярват, че преди нас е съществувал Златен век, когато всички мъже са били герои, всички жени

девственици-проститутки-майки, всички въпроси са имали отговор и така нататък, и така нататък...

— Какво би могло да те убеди, че една мечта е реалност? — попита Дженъс.

Въпросът му ме смая, защото неочаквано си спомних за моя сън: сън за едноокия мъж в речната пещера, кошмара, който ме измъчваше, след като срещнах Мелина. Потреперих, сякаш хубавият пролетен ден се бе превърнал в мразовит. После прогоних съня от ума си и се замислих върху въпроса на Дженъс.

— Всъщност не зная. И не се опитвам да се правя на онзи философ, който разсъждава дали човек сънува, че е пеперуда, или пък пеперудата сънува, че е човек. Болка? Страдал съм в сънищата си. Вечно ли ще продължат? Най-често съм сънувал по даден повод.

— Аз ще ти предложа три аргумента, но не такива каквито ни предлагат учителите по логика — отговори Дженъс. — Ще започна с най-съкрушителния. Този. — Той свали едно тънко синджирче от врата си и ми го подаде. На него висеше нещо: малка счупена статуетка на танцуваща девойка с вдигнати над главата ръце. Може би в едната си ръка някога бе държала шал или воал. Статуетката беше пречупена при бедрата. Може би беше от сребро или друг полублагороден метал, но сега беше силно потъмняла. Изработката обаче беше изключителна: лицето на девойката сияеше от щастие. Помислих си, че ако я разгледам през лупа, ще мога да различа всеки детайл върху лицето и ръцете ѝ.

— Красива е — казах най-сетне. — Но съм виждал също толкова изкусни ювелирни изделия в работилниците на нашите майстори.

— Пипни я.

Пипнах я. И статуетката оживя. Синджирчето сякаш изчезна и половинката жена започна да танцува пред очите ми върху невидим подиум. Не беше от потъмняло сребро... кожата ѝ имаше цвят на слонова кост, покри се с руменина. Косата ѝ беше черна, тънката ѝ дреха — виолетова. Махнах си пръста от нея и тя отново се превърна в потъмняла, счупена статуетка.

— Такова нещо никога не съм виждал, нито пък съм чувал — признах аз.

— Нито пък някой друг в тези земи — допълни Дженъс. — Съветвал съм се със свещеници и жреци и никой не знае с каква магия

е изработено такова изящество. Всъщност един глупак ми каза, че то нарушава всички закони на магията — и затова сигурно е плод на черна магия. Заповяда ми да му го дам, за да го „очисти“. Взех си я и му казах какво ще му се случи, ако спомене за нея пред някого.

— Откъде си я взел?

— Баща ми ми я е дал като подарък за първия ми рожден ден. И тя не беше счупена. Когато станах на шест години, ми каза и откъде е донесена. Според майка ми тя му струвала три бойни коня — жребци, чието родословие стига чак до самия бог на конете.

— И баща ти е казал, че е донесена от Далечното царство, така ли?

— Да.

Замълчах и отново се замислих за селските разкази за тайнствените далечни земи. И колко велики били магьосниците там, и как можели да правят магии, които никой не успявал да развали. Как улиците и статуите били от масивно злато. В момента виждах доказателство за изкусната работа на някой голям магьосник — нещо, което дори върховният жрец на Ориса би обявил за най-голямо постижение в своя живот, нещо, което можеше да стане сватбен дар на някой крал.

— Как е счупено, ако мога да попитам?

Дженъс помълча, после промълви:

— Днес не е ден за разказване на такива неща.

Върнах му статуетката и промених темата.

— Надделява първото ти съображение — подхванах отново. — Но просто за да ти опонирам, ще кажа, че никой не познава всички магьосници на света. Не само тези от още неоткритите градове, но и онези, които живеят усамотени — в джунглите или в планините.

— Вярно. Но онзи могъщ магьосник, който е сътворил това, сигурно ги познава. Вторият и третият ми аргумент са по-маловажни и аз не мога да ти покажа нищо, с което да ги подкрепя. Ти чу, че ме наричат ликантиец. Но аз не съм оттам, макар да изкарах няколко години служба в Ликантия. Всъщност идвам от по-далече, откъм Тясното море отвъд Ликантия, от Валори. Земя с високи планини и малки долчинки. Кострома.

— Никога не съм чувал за Кострома — признах аз.

— Не. Няма как да си чул. — Той започна да обяснява, но после се отказа. — Недалеч от крепостта на моето семейство имаше търговски път. Керваните плащаха данък на баща ми, а той осигуряваше войници, които да ги пазят от разбойници. Когато идваха да си плащат данъка, търговците правеха панаир. Това ставаше два, понякога три пъти през годината и за нас тези панаири бяха голямо събитие, също като Празника на жътвата. От време на време баща ми канеше някой от търговците у дома и го гощаваше богато. Не само защото беше гостоприемен, а защото за нас това беше единственият начин да научим нещо за далечните земи. Между историите, които ни разказваха, беше и тази за Далечното царство.

— Тук трябва да те прекъсна — намесих се аз. — Да не би да искаш да кажеш, че вярваш на приказките на търговците? Ние, търговците, сме известни като хора, които разказват какви ли измислици, стига да могат да избегнат плащането на някоя и друга пара.

— Въпреки това — продължи Дженъс — техните разкази бяха много интересни. Никой от тях не лъжеше, че е посещавал Далечното царство. Нито пък претендираше, че е виждал граничните му стълбове. Но всички, които бяха пътували на изток, бяха виждали търговските им стоки. Луксозни стоки, които минавали от ръка на ръка, и при всяко преминаване цената им растяла. Понякога дори предпазливо ни показваха някоя от тези скъпоценни стоки, а те далеч надхвърляха скромните доходи на моя баща: например лютня, на която, щом засвиреше, дори простото конярче се превръщаше в прекрасен трубадур; рокля или дори воал, които превръщаха най-простата слугиня в очарователна съблазнителка. Имаше и други неща — като моята танцьорка например, — които бяха още по-чудни. Вълшебства, за които никога не бяхме чували. Много съм пътувал, но и до ден-днешен не съм виждал други такива неща.

Не казах нищо. Дженъс може би смяташе втория аргумент за празни приказки, но това не бяха измислици на търговци. Ние също бяхме чували — и понякога дори виждали — неща, които ни бяха поразявали, като никое от тях да не беше толкова необичайно като малката танцьорка на Дженъс. И за тях също се твърдеше, че са от Далечното царство, и това винаги предизвикваше силен смях сред околните. И понеже знаеше, че на усамотените места живеят

магьосници аскети с много голяма сила, тези предмети се приписваха на един или друг от тях. „Но защо? — неочаквано се запитах аз. — Защо да е по-логично да се вярва в съществуването на някакъв магьосник, скрит в джунглата, в някакъв жрец, намиращ се на планинския връх, вместо да се приеме, че съществува един източник, откъдето идват всички тези неща?“ Същият въпрос зададох на Дженъс.

— На това може лесно да се отговори — каза той. — Откога човек, бил той мъж или жена, може да приеме мисълта, че има същество по-надарено и по-цивилизовано от него или пък по-хубаво място?

Кимнах.

— Да. Баща ми много пъти ми е напомнял, че когато отида някъде другаде, не бива да се хваля с чудесата на Ориса. Хвалбите, дори да са верни, не водят до нищо добро освен до възмущение, макар всички да се правят, че им вярват. Твоят аргумент е по-добър, отколкото предполагах, капитан Грейклок. Какъв е третият?

— Може би ще трябва да намерим друга кръчма, преди да ти го кажа, защото ми се струва, че той се възприема, по-лесно при смазано гърло. Пък и нека бъда честен — тази история трябва да се разказва само през бурна нощ и всички да са малко пияни.

— История за духове? Много ми допадат — отговорих аз.

— Духове? Не зная. Можеш да ги наречеш както желаш. Но тази история се случи лично с мен.

Намерихме една кръчма с приятна, усмихната кръчмарка, готова да ни налее от най-хубавото вино.

— Беше дошло времето — започна Дженъс, — когато гадателите трябваше да принесат в жертва животно от стадата на моето семейство. Най-често вътрешностите не разкриваха нищо, но понякога гадателят съзираше нещо ужасно. Този път той обяви обсадно положение. Всички мъже и жени, момичета и момчета от нашата долина трябваше да се приберат в градската крепост преди смрачаване. Стадата трябваше да се изоставят, наблюдателниците да останат без стража цели четири нощи.

— Хората ни трябваше да се сгушат край огнищата, да залостят вратите и плътно да закрият прозорците. Понякога... рядко... се чуваше тътен, също като този, който се чува, когато кавалерийски патрул застигне банда разбойници. Имаше хора, които се кълнях, че

чували проскърцване на конски седла и дори потракване на копита върху калдъръма, когато патрулът пристигал на някой от малкото ни павирани площи. Но на сутринта по пътя не се виждаха никакви следи от копита. Съвсем нищо.

— Тогава какво е било това през нощта? — попитах озадачен. — И дали не е било просто гръмотевица? Боговете са ми свидетели, че като дете много често убеждавах сам себе си, докато лежах буден през нощта, че чувам на улицата пред къщи, или понякога дори на покрива, точно над моя балкон, дяволи, готови да се нахвърлят върху мен. Но си казвах, че ще е много глупаво незабелязано да се измъкна и да ги видя с очите си.

— Аз пък направих точно това. — Дженъс едва забележимо се усмихна на детинските ми измислици. — Спуснах се от спалнята си по едно въже, което бях откраднал от караулната стая точно когато гадателя съобщаваше последното си предупреждение.

— И, разбира се, конниците този път не бяха приели материален образ, нали?

— Не точно... Виж сега. Бях слушал внимателно всички разкази и си бях нарисувал малка карта на района около нашата крепост. Бях отбелязал местата, където както казваха, най-често идвали ездачите. Едно от тези места беше тясно дефиле на около осем хвърлея — в Кострома така измерваме разстоянията, което отговаря приблизително на една трета левга — зад краварниците на баща ми. Скрих се зад едно маслинено дърво в дефилето. Луната беше само тъничък сърп. Зачаках. Не зная колко дълго съм чакал. Бях едва осем или девет годишен и може би съм заспал въпреки голямото вълнение. Събуди ме шум. Точно такъв, за какъвто разказваха говедарите: чух чаткане на конски копита.

— Но нищо не видя.

— Нищо в дефилето — каза Дженъс и погледна чашата си, сякаш тя беше кристална топка, която го връща в миналото. — Но видях едно нещо... две неща... да препускат на баира над дефилето. Двама ездачи. Мисля, че бяха хора. Бяха въоръжени... или поне видях блясъка на шлемове и копия. Високи шлемове. Дори конете им бяха с брони, тъй като видях отблясък от луната от главата на единия. Позицията, която бяха заели, беше точно такава, каквато сега сам бих заповядал да се заеме... ако предвождах патрул в неприятелска територия... да

наблюдавам дефилето, така че основната сила да не бъде изненадана. Тропотът на копита се усили, после отмина. И щом заглъхна, двамата ездаци се присъединиха към останалите. Тропотът от тяхното препускане също замря... Яздеха на изток — където според легендите се намира Далечното царство. Побягнах обратно към замъка и се пъгнах под завивките, като че ли някой ме гонеше.

— А на сутринта, когато се върна?

— Не намерих нищо. Нито по меката пръст на баира, нито пък в дефилето. Никакъв знак, че е минала някаква група от разузнавачи, яздили далеч отвъд своите граници.

— Сън — казах аз разочарован, че в разказа на Дженъс нямаше никакъв кървав череп, изчезнал селянин или поне стадо, панически хвърлило се от скалите.

— Без съмнение — съгласи се Дженъс и погледна слънчевия часовник. — А новият ми сън е, че нощес съм началник на караула и вече закъснявам да се върна в казармата и да се накича с всички труфила, които трябва да нося, докато проверявам часовете.

— Днес за мен беше един радостен ден, приятелю — продължи той и извади от кесията си една сребърна монета въпреки моите възражения. — Ти успя да ме убедиш, че няма такова нещо като Далечно царство. Може би ще се срещнем друг път. Може би ще мога да ти помогна да планираш своето пътуване, тъй като сам доста съм пътувал на запад. — После стана и си тръгна.

Останах сам и си поръчах още една кана вино — отчасти защото исках да разбера на кого от двамата ни се усмихваше кръчмарката, отчасти да размисля върху нова, което бях чул. Защото по някакъв начин, въпреки че онова, което бе казал Дженъс, противоречеше на логиката, чувствах, че някъде там, далеч на изток, наистина съществува мрачното и приказно богато Далечно царство.

През следващите седмици се видях с Дженъс няколко пъти. Освободен от омаята на Мелина аз четях, подготвих се за пътуването си, разговарях с по-стари търговци, слушах разказите на пътешественици и моряци така, както бях правил като дете. Но вече знаех какво търся. Баща ми, изглежда, забеляза моето ново увлечение и вероятно го одобряваше, защото все по-малко ме подлагаше на ироничните си критики. Събирах и всички легенди за Далечното царство и се мъчех да ги проумея. Но това беше невъзможно: защото

срещу всяка една, в която се казваше, че в Далечното царство има магии, които правят конете да летят, се намираще друга, според която техните жреци са толкова силни, че не са им нужни никакви товарни животни: предметите и хората просто летят чрез магии.

Някои от тези легенди споделях с Дженъс. Той учтиво слушаше, но се отнасяше скептично към тях. Държеше се така, сякаш изобщо не го интересуваха. Всъщност се държеше точно така, както се държа самият аз днес, когато предлагам на някой стиснат шивач товар най-фина коприна, чиято цена надхвърля онова, което той е готов да заплати. „Този плат, господине, въпреки че е много рядък и фин, е прекалено скъп. Аз самият умувах цели две седмици преди да си позволя да го купя.“ Или: „Разбира се, с този плат трябва да се работи много внимателно, тъй като е предназначен за най-изтъкнати люде.“ И така нататък, докато накрая бедният човечец не реши, че е готов да ме убие, ако откажа да му продам стоката.

Един ден Дженъс ме покани на вечеря в офицерската столова. За мен това беше чест: военните се смятаха за социалния елит на Ориса и поканите от този род високо се ценяха. Освен това имаше нещо, което бях почти сигурен, че искам да му кажа, и нещо, за което исках да го питам. Оставаше ми само да реша, как да го направя. Дженъс ме придружи до вкъщи, тъй като трябваше да се измия и преоблека в подходящ черен кадифен брич и жилетка, червена копринена риза с широка бродирана яка, ботуши, високи до коленете, и дълга пелерина с качулка. Казах на Ийнес, че не е необходимо да идва с мен... офицерската прислуга щеше да е повече от достатъчна.

Докато вървахме по слабо осветените улици към казармите, попитах Дженъс защо, щом е имал толкова силно желание да види нови светове, е постъпил на служба в градската гвардия? Разбира се, това беше чест; но задълженията му се състояха главно да охранява сановниците, жреците и важните обществени сгради в Ориса, което едва ли беше много вълнуващо. Дженъс се съгласи: честта наистина била съмнителна, но той нямал друг избор. Когато отишъл в казармите и заявил, че иска да го зачислят, съдбата му била решена в минутата, в която чули името на майка му.

— Не можеха да уронят престижа на фамилията Кетер, независимо колко малко държа на това име, и да ме изпратят да служа като разузнавач по границата, което означава евентуално да помириша

кръв или да размахам сабя поне веднъж. Макар че първоначалната ми молба беше точно такава. Вместо това ме направиха капитан в гвардията. Интелектуално стимулиращ пост, ако въобще може да се каже така. Знаеш ли, че се смята за лош вкус в столовата да се говори за война, полицейски поделения, религия или жени? Коне, кучета и лов са постоянните теми на разговор и се разказват все нови и нови случки. Щом чуя как някой се хвали, че кучетата му проявявали почти магически способности да откриват дивеч, ми се дощява да разкажа как веднъж ми се наложи да гладувам цял месец и храната ми бе само едно куче. Бях на една наблюдателна кула и следях за ликантийци от юг. Всъщност не е лошо, печени мръвки, доста тлъстички, със сладки картофи — каза той замечтано. — Няма войник, който при всяка възможност да не се оплаче от тежката служба. Това е негово право и той го получава заедно със сабята и униформата с лъскави медни копчета.

Столовата на градската управа беше разкошна: чиниите бяха сребърни, чашите кристални и на всяка маса беше сложена фина покривка. В центъра на залата бяха подредени полковите отличия и трофеи, а военните ордени бяха провесени на гредите и по стените. Дженъс се извини, остави ме и след малко се върна с пълна униформа — ниски, меки кожени ботуши, пелерина през рамо, копринена риза и куртка. Над нея носеше вталена дреха без ръкави и с подплънки, за да изглежда като ризница. Вместо обичайната си сабя, провесена през рамо, беше сложил колан, на който бяха окачени традиционните къса сабя и кинжал. Шлемът му беше без забрало, добре излъскан и увенчан с голямо, полюшващо се перо. Останалите офицери бяха облечени по същия начин.

Слугите разнасяха из навалищата подноси с наредени по тях чаши за вино. Един от тях спря пред Дженъс, той се поколеба, после поклати глава.

— Предпочитам по време на яденето да пия вода.

И се позасмя. Озадачих се... Дженъс едва ли можеше да се нарече аскет. После си спомних нещо, което ми беше казал баща ми, когато, затънал в младежко отчаяние, бях решил да напусна дома ни без пукната пара в джоба и да постъпя в армията. Той се беше засмял добродушно и ме бе попитал в каква част ще отида. Може би в градската гвардия? По онова време бях очарован от смелостта и

популярността на гвардейците и отговорих начумерено: „Може би“. А той ми бе обяснил какво ще спечеля: само една мизерна заплата на низш офицерски чин, която едва ще ми стига за храна в столовата, за вино, за ракия и за разходите за специалните вечери. Градската гвардия беше за богатите и според някои оценки, на човек му трябваша поне десет хиляди сребърни монети годишно, за да се държи на положение, като се имаха предвид необходимите дузина или повече различни униформи и половин дузината кавалерийски коне, личната прислуга извън вестовоите и така нататък. Спомних си, че Дженъс на два пъти през този ден беше споменавал за бедност.

Разбрах затруднението му. Навремето се бях включил в един отбор по фехтовка, съставен от децата на търговци, жреци и градски първенци. Никой от нас не мислеше за пари. Но имаше едно момче, една година по-малко от мен, чийто баща беше направил някакви несполучливи инвестиции и момчето нямаше нова куртка за всяко тържество, имаше само една рапира, и то купена на старо. Това много ме смущаваше, макар да не си спомням аз или някой от моите приятели някога да бе казал нещо. Спомних си, че момчето беше способно, после се помъчих да се сетя, какво стана с него. Не можах... един ден то просто не дойде.

Дженъс не можеше да предложи вино. Много добре. Повиках един от слугите и се осведомих дали с намисленото от мен ще наруша обичаите. След няколко минути обявиха на всеослушание, че виното е скромнен подарък от Амалрик Антеро в знак на благодарност, че е удостоен с честта да бъде гост на такива благородни воители. Чашите бяха напълнени и всички вдигнаха тост за мен. За момент долових погледа на Дженъс.

След първото ястие веднага поднесоха второ. Вечерята беше значително по-добра, отколкото си бях представял. Сетих се за сержантите и копиеносците в казармите отвън и си спомних как веднъж бях доставял храни за полка. Чиния месо за обикновените войници, което означаваше, че храната им не се отличава от тази на обикновените хора. Това не беше правилно... Баща ми ми казваше, че един търговец или яде онова, което ядат неговите чиновници, или в противен случай се храни вкъщи. Никой не обича показността на богатия — или на военния офицер — освен ако тя не е споделена с всички.

Вечерята завърши, висшите офицери се извиниха и напуснаха. Сега вечерта беше на по-низшите чиновци, на дребните рибки. Изпи се много вино. Вино и ракия. Вечерта не обещаваха нищо, освен скука и напиване, а на сутринта тежест в главата. Стараех се да не прекалявам, тъй като не желяех да посрамя семейството си като си счупя носа в таблата със сладкиши. Другите обаче нямаха никакви задръжки. Гласовете ставаха все по-високи, жестовете все по-невъздържани, смехът все по-силен. После, в едно кратко затишие, чух ясно изказано мнение:

— Разбира се, мелезите не са съвсем за пренебрегване. Жените им понякога са забележителни, нали са със смесена кръв. И войниците им могат да бъдат смели, макар да подозирам, че при първа възможност бързат да избягат от бойното поле.

Настъпи гробовна тишина. Всички гледаха Дженъс. Лицето му беше бледо на фона на напомадената му, къдрава брада — същинска маска на мъртвец. Офицерът, който беше казал тези думи, носеше стилизирана катарамна на капитан. Някой се опита да наруши тишината, като започна да разказва виц, но на третата дума млъкна.

Дженъс направи знак на един прислужник, взе сребърния поднос от ръцете му и измъкна кинжала си. Сложи го на подноса така, че дръжката да остане почти отвън и повика един низш офицер.

— Занеси това на капитан Херън. Кажи му, че то има сестра, която принадлежи на капитан Дженъс Кетер Грейклок от Кострома и Ориса. И че са неразделни. След един час навън.

Знаех, че това предизвикателство няма да свърши с театрален дуел, както при мен. Тази нощ в пясъка щеше да падне най-малко един труп. Младият офицер, пребледнял като Дженъс, отиде при другия капитан, изправи се пред него с подноса и повтори думите на Дженъс. Херън не взе кинжала, а се изчерви, сведе очи и промърмори:

— Беше просто шега.

— Кажи на уважаемия капитан, че в казаното от него не можах да доловя никаква шега. Може би нашата среща навън ще ми помогне да я видя. Или пък капитанът ще предпочете да се извини — каза Дженъс, леко нарушавайки протокола по въпросите на честта, защото, макар и косвено, се обръщаше към човека, нанесъл му обидата.

Отново настъпи тишина. Най-после Херън промърмори:

— Извинявам се за обидата, която с неуместната си забележка може да съм нанесъл на капитан Грейклок.

Дженъс пое дълбоко дъх.

— Приемам извинението — каза той. — Казаното е забравено. Поканата е оттеглена, Херън. — Забелязах, както и всички в залата, че Дженъс съзнателно пропусна да назове чина на Херън, да се обърне към него като към брат по оръжие, като към равен или да произнесе някаква друга дума, която се казва при истинска прошка. Страхливостта на Херън дълго щеше да се помни. Поне така си мислех тогава, когато кръвта ми лесно се горещеше. Сега зная по какъв повод човек може да приеме да се бие и какво място с радост може да избере един глупак — място, където да бъде убит.

Дженъс се пресегна да вземе чаша вино и видя, че го гледам.

— Може би — каза той тихо — няма да имаш нищо против да излезем? Тук стана задушно. — Без да чака да му отговоря, той се отправи към изхода. Последвах го. Навън Дженъс си сложи наметалото и погледна към осветените прозорци на казармата под нас.

— Виждаш как е — каза той повече на себе си, отколкото на мен. — Ако остана в тази клетка да се движа, да ръмжа и да измервам силата на рапирата си, рано или късно ще умра. Може би ще ме убие някой глупак като Херън, може би сам ще се убия. Този град и неговата парадна суета не могат вече да ме задържат. Хайде да вървим!

Той тръгна надолу по хълма и аз го последвах.

— Къде отиваме?

— Не знам — отговори Дженъс. — Имам нужда от компанията на мъже, не на глупаци. Мъже... и жени. Може би на пристанището.

Вдигнах рамене. Защо не? Аз също бях отегчен от формалностите в столовата и ги намирах за толкова безсъдържателни, колкото и банкетите в гилдията на баща ми.

Пътят ни минаваше покрай една от градските порти. Както обикновено, с изключение на случаите, когато имаше голяма опасност, подсилените с желязо дървени крила бяха отворени, беше пусната само решетката от ковано желязо. През нея можехме да видим платницата на разпънати пред града палатки и лагерните огньове. Чуваха се викове и смях, звуци на флейти и думкане на барабани.

— Караул! — извика Дженъс един от часовете. — Кои са тези там?

— Племето ифора, капитане. Не могат да влязат в града през нощта, защото...

— Знам защо. Вдигни решетката. Искам да отида при тях.

Знаех не по-зле от Дженъс защо не разрешаваха на хората от племето да влязат в града. Те бяха една от многото опасности, застрашаващи всеки търговец, и баща ми ме беше запознал много подробно с тяхната варварска култура. Племето ифора беше номадско и живееше в южните пустини. Беше прочуто с крадците си, които можеха да се промъкнат покрай часовите на всеки керван, преминал през тяхната територия, и да задигнат всичко, което им хареса. Или пък, ако са достатъчно много или водачът на кервана е глупак, да избият всички мъже и да отвлекат жените. Бяха известни с храбростта си, с неумолимостта си към враговете и с редкия си талант на мъчители. Идваха рядко на север, в цивилизованите територии, и то само да продават изкусно изтъканите от жените им килими, хубави дрехи от козя козина и екзотични сребърни бижута. Никъде не ги пускаха да влязат през градската порта: членовете на племето ифора смятаха за свой свящан дълг да освобождават болните слабаци като нас от всякаква собственост, която им хареса, и то с всички средства — било чрез кражба, било с меч — без оглед на такива последици като арест или съд.

Мислех да кажа на Дженъс: „Днес ти пропусна шанса да рискуваш главата си в дуел; значи ли това, че трябва да намериш друга възможност да ти прережат гръкляна?“ Но тъй като бях млад и прекалено скромно, не казах нищо. Освен това историите за купища скелети и пицящи жени, отвлечени в пустинята, възбуждаха любопитството ми и исках да разбера що за чудовища са тези хора. Охлабих сабята в ножницата и съжалих, че не си бях взел и кинжал, пък и ризница под официалните дрехи. Понечих да напомня и на Дженъс, който крачеше напред, че носи само парадната си сабя вместо двустранно наточения си любим бръснач.

Приближихме лагера и от сянката изскочи един висок върлинест мъж.

— Ористианци... не! Не идва! Не добре дошъл! Бъде ранен! Бъде убит!

Дженъс му отговори с поток от думи. Огромният мъж изръмжа и му заговори на език, който звучеше по същия начин. За пореден път се

удивих — значи Дженъс познаваше и племето ифора. Трябваше да се досетя — макар че тази нощ имах странното чувство, че е готов да влезе дори в бърлогата на смъртните си врагове. Двамата се надпреварваха да говорят. Чудовището се засмя с мечешки смях. Дженъс се обърна и ме посочи. Още думи. Изсумтяване. Дженъс се намръщи, после отново заговори. Звярът пак се засмя.

— Извади сабята си — каза Дженъс. — Допри я до челото си и му я подай.

Поколебах се, но изпълних нареждането му. Мъжът прие оръжието, обърна се и извика нещо към лагера. Миг по-късно към нас се приближи снажен мъж с богати дрехи. Кожата му, черна като нощта, блестеше в светлината на огъня. От двете му страни вървяха двама телохранители, въоръжени със саби, и двамата много мършави, също като дългуча, който ни спря.

— Това — каза Дженъс тихо — трябва да е негово величество Хам'ю. Главатарят. Хората от ифора вярват, че колкото е по-тъмна кожата на един мъж, толкова по-голяма е божията благодат над него. И тъй като са предимно светлокожи, един мъж с черна кожа автоматично се смята за благородник. Това тяхно вярване идва от далечното минало, когато са били, както те самите казват, варвари. Робите им въстанали, освободили се и им показали как да покоряват пустинята. Това било началото на тяхното величие. — Затворих очи, забравяйки за момент опасността. Нищо такова не бях чувал нито от моя баща, нито пък в самохвалките разкази на други търговци за техните срещи с различни племена.

Черният човек поздрави Дженъс, който се поклони. Разбрах намека и също се поклоних. Дженъс изтегли сабята си, допря я до челото си и я подаде на главатаря Хам'ю. Черният човек направи същото и му я върна. Дженъс отново заговори и ме посочи. Хам'ю взе моята сабя от часовоя, направи онова, което бе направил със сабята на Дженъс, и ми я върна. Отново се поклонихме и Хам'ю отстъпи настрана и ни посочи лагера.

— Сега сме почетни гости на ифора. От този момент три дни ще бъдем техни кръвни братя. През това време те ще ни предложат всичко най-хубаво, което имат, а ако ни преследват врагове, ще се бият с тях така, както биха се били за човек от своето племе.

— А какво ще стане, ако останем след изтичането на трите дни?

— Е — каза Дженъс. — Ще трябва да си поговорим пак. Или поне ще ни дадат преднина.

Заведоха ни в центъра на лагера, там, където се извиваха пламъците на огъня. Земята беше постлана с килими, имаше високи възглавници за сядане и за облягане. Палатките бяха кръгли като варели, направени от някаква животинска кожа, боядисана в червено. Около огъня лежаха петдесетина мъже и жени. Представиха ме на един мъж, който се поклони, сякаш беше срещнал царя на света, и ми намери място за сядане. После махна с ръка и от сянката изскочи девойка, няколко години по-млада от мен. Двамата си казаха нещо; девойката се изкикоти и ми се поклони. После влезе в една палатка и донесе чаша с широко гърло. Взех я и погледнах към Дженъс за някакви указания. Той вече се бе изтегнал на близката възглавница, заобиколен от две млади жени.

— Изпий го.

— Какво е?

— Просто го изпий. После ще ти кажа. Изпий го на един дъх, иначе ще ги обидиш.

Подчиних се и почувствах как главата ми експлодира. Светът около мен пламна. Стомахът ми се надигна възмутен. Но по някакъв начин питието остана вътре и почувствах парене, което се превърна в огън, огънят в гореща дъга и си помислих, че ще е най-добре да седна. Девойката взе чашата от ръцете ми точно преди да я изпусна.

— Казва се депш — обади се Дженъс. — Ферментирало кобилешко мляко и ферментирала кръв от техните говеда. Към това се прибавя цвят от някаква билка, Хам'ю също я пие, за да не му отслабнат очите. По действието човек би допуснал, че са запознати с процеса на дестилация. Но вместо дестилация Хам'ю произнася някакви заклинания над сместа и тя е готова. Досега не можах да убедя никой да ми каже това заклинание. Ако успея да го науча, няма да имам нужда от никаква армия и никаква сабя, нито пък от чужди пари за пътуванията, които искам да направя.

Една от двете жени до него му подаде чаша като моята. Дженъс изпи питието и хвърли чашата през рамото си.

— Една от най-големите стоки на племето ифора са техните дъщери. Макар че презират слабаците от водните земи — така наричат всички освен себе си, — те смятат за голяма благодат младите им жени

за известно време да станат куртизанки. Защото се връщат с много сребро, с което купуват кози и коне, и се омъжват с големи почести. Пищността на сватбата зависи от успеха им в предишната им професия. Такава е съдбата на една млада жена, освен ако поличбите не покажат, че тя ще стане вожд или съветник, което пък е върховна благодат; или просто жена от лагера, което според тях е почти нещастие. Жената до теб, между другото, е дъщеря на мъжа, когото Хам'ю е избрал за достоен да бъде твой домакин. Казва се Типън.

Може би се дължеше на депша или вече бях свикнал с непредвидените събития тук, извън стените на Ориса, но вместо да се намръщя на онова, което повечето орисианци биха сметнали за най-неморалното нещо, аз се обърнах към девойката и ѝ се усмигнах, окуражих я, преместих се по-близо, повдигнах малко роклята ѝ. Миришеше на рози и мускус.

Типън се усмигна. Устните ѝ бяха страстни, дъхът сладък, а зъбите ѝ бяха с красиви, остри като игли връхчета, което им придаваше допълнителен екзотичен привкус. Изпих още един депш. Момичето ми говореше, гласът ѝ беше мек и музикален. Поклатих глава: не разбирах.

— Тя мисли, че цветът на косата ти е много хубав. Като на пустинно слънце — преведе Дженъс. Свих глупаво рамене. После изведнъж осъзнах в каква ситуация се намираме.

— Дженъс, приятелю. Ифорийците нали са хора?

— Хора са.

— Тогава това гостуване сигурно има някаква цена. Освен ако не са очаровани от моята коса и твоето красноречие.

— Прав си — започна Дженъс и в този момент дойде един мъж, който дрънкаше на изкусно изработена хлопка. Засвири флейта, после друга. Зазвънтя цимбал. Ритмично задумка голям барабан.

— Ах! — възкликна Дженъс. — Това ми е познато. Цената е ниска.

Той се изправи, отмествайки една от девойките, която се интересуваше какво има под неговата туника, и измъкна късата си сабя. Подхвърли я нагоре така, че тя се запремята, и я хвана за дръжката.

— Не! — чух гласа му. — Трябва ми истинска сабя, не украшение. — И той я хвърли, забивайки я до дръжката в земята.

Извика нещо на техния език и на тъмната земя пред него се появи голям извит ятаган. Дженъс го подхвърли, хвана го, отново го подхвърли и острието се завъртя, отразявайки светлината на огъня. Хам'ю се изправи и започна ритмично да напява. Може би се дължеше на билките в напитката, а може би си представях, но разбрах съвсем ясно историята, представяна от Дженъс чрез танца, който започна бавно, а после ставаше все по-бърз; сега приятелят ми беше само по риза. Това беше историята на великия боец, победен от дявола и магията, принуден да бяга от своята шатра в дълбините на пустинята, където не могат да се намерят дори кости от див осел. Боецът странства дълго, в солената пустош среща лоши същества, които се опитват да го унищожат — тук ятаганът на Дженъс проблесна в серия причудливи движения, — но той ги побеждава. После се изгубва, влачи се по корем през пясъците и почти умира, но богът на пустинния вятър се смилява...

Двете девойки застанаха зад Дженъс, затанцуваха в отблясъците на огън и коприна, даваха му сили. Разказът продължи: и духът на вятъра го хранел и поддържал, и се грижел за него през безкрайните пясъци чак до шатрите на неговите врагове... Изведнъж Дженъс остана да танцува сам, ятаганът му засвятка като мълния, загуби очертанията си, сякаш той се биеше с невидим враг. Накрая боецът триумфира, а противникът пада мъртъв в краката му. Героят вече е богат, силен, могъщ. Но избира друг път. Решава да се върне в пустинята. И да прегърне пустинния вятър.

Песента свърши и Дженъс спря. Чуваше се само пращането на дървата в огъня. После цимбалът удари веднъж, два пъти, три пъти. През лагера премина силен вятър. Дженъс се поклони. На племето? На вятъра? На танца? Не зная. Двете девойки се приближиха до него взеха го на ръце и го отнесоха в една от палатките.

Усетих до устните си чаша. Изпих я на един дъх. От ново легнах, долепен до тялото на Типън. Пръстите нежно ме галеха. Беше настъпил моментът, който бях чакал.

— Дженъс! — Гласът ми беше слаб.

— Чувам.

— Ще дойдеш ли с мен? До Далечното царство?

Чу се смях, който сякаш идваше от нищото.

— Разбира се! Разбира се! Мислех, че никога няма да ме попиташ.

А после не остана нищо освен Типън, палатката, която неочаквано изникна около нас, и ние бяхме сами аз, тя и светлината на огъня.

Събудих се след разсъмване. Бях гол, завит през кръста само с наметалото си. Една любопитна коза почти бе завряла глава в лицето ми. Лежах на каменистата почва под изгарящите лъчи на слънцето. Типън беше сложила глава на корема ми. Големият тъпан от предишната нощ сега биеше в главата ми.

Бях предопределен за Далечното царство.

ГЛАВА ПЕТА

ЖРЕЦЬТЕ

Сестра ми Рейли пристигна тичешком от плаца, свали си бронята, хвърли я на пода и изхленчи:

— Ако ме обичаш, скъпи братко, донеси ми нещо да пийна, преди да съм умряла.

Отидох до огнището, където приготвих силен ароматен пунш. Вдигнах железното котле от пепелта и напълних с изпускащата пара дъхава течност една голяма чаша. Пуншът беше любимото питие на сестра ми. Подадох ѝ чашата.

— Какъв предан брат — усмихна се Рейли. — И изобщо не е егоист. Откликва и на най-малкия каприз на сестра си, без да очаква някаква награда. — Тя отпи голяма глътка.

— Не ме дразни, Рейли — помолих я аз. — Почти не съм спал след разговора ни миналата седмица.

— О, моля те, не вини мен за лошите си навици — пак се засмя Рейли. — Може би пак си сипал любовно биле на някоя курва и сте се въргали в леглото цяла седмица. — Сестра ми прекоси стаята с фините си дълги крака, захвърли сандалите си и се настани на кушетката. — Ела да ме почешеш по краката и ще ти разкажа всичко.

Побързах да изпълня молбата ѝ. Горях от нетърпение да науча на коя страна ще застане. Ако беше против, шансът баща ми да се съгласи да тръгна с Дженъс да търся Далечното царство беше малък. Ако беше съгласна и се наемеше да изгладя отношенията между мен и баща ми, съществуваше някакъв шанс той да одобри плана и да финансира моето пътешествие до още неизследваните земи.

Заразтривах краката ѝ. Рейли въздъхна и си дръпна още една глътка.

— Този безгрижен живот е смърт за мен — каза тя. — Всеки ден едно и също. Ставане с изгрева на слънцето, тренировка с жените. Административна работа до смрачаване, после малко пийване и едно-две парчета печено с Отара. В края на деня съм толкова изморена, че е

цяло чудо, ако ми е останала достатъчно енергия за любов с Отара. А пък тя веднага почва да се оплаква.

Отара ѝ беше любовница от много години. Тя беше дребна, добра, с изящна красота, боготвореше сестра ми и беше готова да се бие до смърт, но да не допусне да ѝ се случи нещо лошо. Не че имаше вероятност Рейли да се нуждае от помощ. Сестра ми беше висока, с дълги яки мускули и тесни бедра. Беше десет години по-голяма от мен и умееше чудесно да се бие. Еднакво добре си служеше както със сабята, така и с копието и с лъка от рог на планински овен. Но никога не можеше да я вземе за мъж, нито пък тя подражаваше на мъжете в техните маниери. Рейли имаше хубаво тяло и движенията ѝ бяха гъвкави и деликатни, макар че използваше груб войнишки език. Спомням си като малък, когато ме пускаха в нейната баня, колко силно бях поразен от гладката ѝ, млечнобяла кожа там, където слънцето не я беше докосвало. Моята коса беше огненочервена, а нейната беше с цвят на слама: очите ѝ бяха ясни и сини като небето.

— Имам нужда от една добра битка, която да раздвижи кръвта ми — продължи Рейли, докато разтривах отеклите ѝ крака. — Или поне труден поход с някаква реална цел, а не тренировка. Сплашване на противник. Обсада на град. — Тя вдигна чашата до сочните си устни и пи. — Но нямам голяма надежда скоро да се случи такова нещо. Управата не смее да ни пусне да се отдалечаваме от Ориса. Страхуват се да не би, докато отсъстваме, някоя варварска орда да направи магия и да разруши града.

Рейли беше капитан на Маранонската гвардия. По това време гвардията се състоеше от петстотин бойци-жени, дали обет на Маранона, любимата богиня на войната. Те се бяха отрекли под клетва от брака, майчинството и каквато и да било друга „нормална“ функция на жените. Гвардията беше много добре обучена се бе посветила на защитата на Ориса. Много малко от тези жени бяха мъжемразки, макар че всичките предпочитаха жени за сексуални партньори.

— Да ти донеса ли още една чаша пунш? — попитах аз. — Или нещо за ядене? Ако желаш, мога да донеса вода за банята ти. Или пък да изпълня някоя друга поръчка, подходяща за един брат, готов да направи всичко за своята сестра. Такава красива сестра. Толкова войнствена и толкова тъжна. Толкова...

— Спри, преди да съм скочила отгоре ти — засмя се сестра ми.
— Добре, Амалрик. Ти победи.

Заех се с масажирането на другия крак.

— О, говори ми, пророчице, — казах напевно. — Каж ми какво таиш в сърцето си. — Рейли невъздържано се разсмя. Не на моята хитрост, а защото я гъделичках по краката. Бях намерил слабото ѝ място още когато бях малко дете, а тя новобранка.

Сестра ми беше една от малцината, с които се чувствах спокоен. Нямах тайна, която да не мога да споделя с нея, прегрешение, което тя да не ми прости. Но Рейли никога не злоупотребяваше с доверието ми, не проявяваше любопитство. Нейните съвети ми бяха най-скъпи. Може би точно поради това през последните месеци, когато се бях увлякъл по Мелина, странях от нея. Бях прекалено потиснат, за да желая да се вслушам в здравия разум. Но когато най-накрая се обърнах към нея, думите ѝ не се отличаваха от тези на Дженъс. Каза ми да си извлека поука от станалото.

— Нямам предвид повече да не съгрешаваш — поясни тя. — Но искам да кажа да се опиташ следващото ти прегрешение да не бъде толкова скъпо... и открито. — После ме погледна с ясните си сини очи и ме запита какво мисля да правя в бъдеще.

— Време е да предприема моето пътешествие — отговорих аз — и да поема бизнеса заедно с баща ни.

— Добри намерения, скъпи братко — отговори тя. — Питам се само дали наистина искаш да го направиш. От известно време подозирам, че за поведението ти напоследък има някаква по-дълбока причина, а не обикновена младежка глупост. Може би перспективата да бъдеш търговец не ти е по сърце. — Отново разбрах колко проникателна е моята сестра-войник. Може би се съпротивлявах на едно скучно бъдеще — да бъда принуден да прекарам живота си сред хора, които се интересуват единствено от пари.

— Съвсем добре си разбрала — извиках аз. — Ако стана търговец като баща ни, искам да върша нещо повече, а не просто да поема в ръцете си семейния бизнес. Искам да оставя ярка следа и да бъда нещо повече от син на богат човек, който живее, изоставил младежките мечти на своя баща.

— Как смяташ да постигнеш това? Или, по-точно, мислил ли си за тези неща?

Разказах ѝ за Далечното царство и за желанието си да го открия. Разказах ѝ за Дженъс. Тя ме слушаше внимателно, без да се обади, докато не свърших, после каза:

— Няма да кажа „не“, както няма да кажа и „да“. Всъщност сега не мога да изразя никакво мнение. Обаче... ще разпитам тук-там. И когато науча нещо повече, по-специално за новия ти приятел, Дженъс Грейклок, ще ти съобщя решението си.

... Сега беше време за решението, което ми бе обещава. Макар че се шегувах и я гъделичках, очаквах резултата с безпокойство. Сестра ми отдръпна крака си и седна на кушетката.

— Донеси ми още едно питие — помоли тя — и ще ти разкажа какво успях да науча.

Моментално изпълних желанието ѝ и седнах, примрял от вълнение.

— Ще ми простиш, скъпи Амалрик — каза Рейли, — но ще започна по един малко груб начин. Вместо да проучваме доколко има смисъл експедицията, която искаш да предприемеш, нека най-напред потърсим доказателство, че твоят приятел не е мошеник. — Вдигна ръка, за да спре протеста ми. — Трябва да признаеш, че в последно време компаниите ти се състоят от съмнителни млади мъже и жени. Доколкото зная, Дженъс Грейклок е поредният ти най-добър приятел.

Кимнах, признавайки че е права.

— Като начало — продължи тя, — размених няколко мисли с някои от моите познати от градската гвардия. Мнението им е, че Дженъс е не само отличен войник, но и опитен ръководител и организатор. — Въздъхнах с облекчение. — Не бързай — предупреди ме Рейли. — Не всичко е в розова светлина. Капитан Грейклок, за краткото време, което е прекарал в гвардията, изглежда, е успял да си създаде немалко врагове, но мисля, че главната причина за това е завистта. Както и неговата самоувереност. Тъкмо тя дразни богатите курвенски синове, които носят службата в любимата си кръчма.

Прекъснах я.

— Трябва да се държи сметка също за неговото потекло и за времето, което е прекарал в служба на ликантийците.

— И това разбрах — отговори сестра ми. — Но по някакъв странен начин тези факти говорят добре за него. Майката на Дженъс е орисианка, от фамилията Кетер. Била луда глава и много упорита.

Бащата е принц на Кострома и преди много години дошъл на търговско посещение в Ориса и срещнал младата Кетер. Влюбиха се. Навремето това предизвикало голям скандал, особено защото майката на Дженъс не се подчини на семейството си и избягала със смелия млад принц. Мисля, че и двамата са починали, макар никой да не знае как и кога.

Това отчасти обясняваше нежеланието на Дженъс да ми разкаже за родителите си.

— Как е постъпил на служба при ликантийците — продължи сестра ми, — не зная. Макар да подозирам, че е имал нужда от средства за съществуване след смъртта на родителите си.

— Той е доста беден — казах аз. — Имам впечатлението, че харчи всичко, което успява да изкара в гвардията.

— Точно така — потвърди сестра ми. — Очевидно смята това за инвестиция. Надява се да срещне подходящ човек за по-нататъшната си кариера.

— Да не би аз да съм този човек? — попитах разтревожен. Отново ли ме вземаха за глупак?

Сестра ми ме потупа успокоително по ръката.

— Не прибързвай със заключенията си — упрекна ме тя. — Той може да е беден, но не мисля, че целта му са парите.

— И той твърди същото — казах аз малко разгорещено. Чувствах се виновен заедно с него бях защитил секунда по-рано.

— Изглежда, че фамилията Кетер — или поне онова, което е останало от нея — се развълнувала доста, когато Дженъс се появил в Ориса. Те смятали, че той скоро ще ги посети и ще предяви кръвна претенция за помощ. Разбира се, щели да му откажат. Според тях той нямал право на никакви претенции, тъй като пряката връзка по майчина линия вече не съществувала. Баща ѝ умрял от разрыв на сърцето след като дъщеря му го посрамила с бягството си с един варварски принц.

— Но той не ги е посетил, нали? — попитах аз с удовлетворение.

— Фактически ги е посетил. След време отишъл на гости на вуйчо си. Но за щастие на този голям скъперник, капитан Грейклок бил не само почитателен, но и с постарал вуйчо му да разбере, че той няма никакво намерение да иска някакви пари като наследство по майчина линия.

— Браво на Дженъс! — казах аз.

— Да. Това показва, че намеренията му са честни. За нещастие не пречи парите да изтичат от кесията му като пясък от разтворена шепа. — Рейли си допи чашката и я остави на масата. — За да съм сигурна за впечатлението си, го посетих лично.

Бях като гръмнат. Седях напрегнат и чаках.

— Е, и? — подканих я аз.

Сестра ми се засмя.

— Мисля, че приятелят ти е луд, лош и познанството с него е опасно. — Намръщих се, озадачен от нейните бележки и смях. — Особено за жени — допълни тя — Той знае как да говори на една жена, да хвали повече ума ѝ, отколкото външността. И те гледа право очите, претегляйки всяка дума, която излиза от устата ти, сякаш е някакво съкровище. Добре си поприказвахме. Накрая ми подхвърли... по един много фин, възпитан начин... че би дал всичко, ако може да ме има в леглото!

— Какво? — Почти изкрещях, побеснял от обидата, която Дженъс бе нанесъл на сестра ми.

Рейли се засмя още по-силно.

— О, ако можеше да видиш лицето си. Пламти като факла, също като косата ти! Не ме защитавай толкова. Особено когато не е необходимо. Както казах, държането му беше много възпитано, просто опипваше почвата. Всъщност си служеше с много ласкателства. Да ти кажа, ако някога реша да легна с мъж, макар че това е отвратително, един от първите ще бъде твоят приятел. Той е много привлекателен. Ако не беше белегът, щеше да е почти красив.

Бях се успокоил, дори бях щастлив.

— Искаш да кажеш, че одобряваш Дженъс?

— Да. Наистина. Той е добър войник. Практичен войник. И вярвам, че би направил всичко възможно, за да те върне невредим от твоето пътешествие.

— А какво е мнението ти за самото пътешествие? За намерението ми да търся Далечното царство.

— За мен това е чиста лудост — отговори сестра ми съвсем сериозно. — Но мисля, че ако не го направиш, ще съжаляваш до края на живота си.

Тя се наведе напред и за момент се замисли.

— В известен смисъл ти завиждам, Амалрик. Завист, която ме прави да се ядосвам на всички мъже. Когато бях момиче, и аз мечтаех за такова пътешествие. Скоро обаче разбрах, че още от рождението си съм обречена. Поради пола си. Бих могла да се ожения и да раждам деца от някоя свиня, която безмилостно ще ме командва. Бих могла да стана държанка, което, като се имат предвид моите вкусове, би било същински ад. Макар че дори и това ми е отречено, тъй като произхождам от благородно семейство. Благодарна съм на боговете, че съм наследила атлетическите способности на фамилията Антеро, че имам любещ баща и че майка ми ме разбираше достатъчно добре и ми позволи да постъпя в Маранонската гвардия. Повярвай ми, предпочитам тази скука пред скуката на другите жени в този град.

— Значи ли всичко това, че ще ме подкрепиш пред баща ми?

— Да. Но по причина, много по-съществена от обикновеното младежко желание за пътешествия. Ти си щастливец и ще възстановиш честта на цялата фамилия Антеро. И ние ще можем да турим край на шушуканията по наш адрес, които излизат от Съвета на жреците. Халаб няма да бъде отмъстен. Но нашият беден брат поне ще бъде спокоен във вечния си сън.

— Мисля, че онази нощ видях духа му в една кръчма — казах аз. — Нощта, когато срещнах Дженъс. Той ми се усмихна. И вдигна палец, за да ме окуражи.

— Чудесна поличба — каза сестра ми. — Духът на Халаб може би подозира какво ще се случи.

Настъпи продължителна тишина. Винаги ставаше така при споменаване на името на Халаб. Той бе имал лошия шанс да поведе фамилията по пътя на жреците. Бе имал нещастieto да се роди с талант на жрец. Като дете плашел девойките, като им предсказвал нежелани бременности, които се сбъдвали. Един път Рейли ми призна, че Халаб предварително знаел, че майка ни ще умре, и шест месеца преди смъртта ѝ мълчаливо страдал.

Спомням си някои от неговите трикове, които правеше, за да ме развеселява или утешава. Моето любимо домашно животно беше един пор, който носех навсякъде. Той живееше и се хранеше в джоба ми, а нощем спеше под възглавницата ми. Порът заболя и умря. Това се случи наскоро след смъртта на майка ни и тази втора загуба беше ужасен удар за едно толкова малко дете като мен. Скърбях толкова

много, че самият аз заболях и едва не умрях от треска. Но Халаб изрови пора от градината, където го бях погребал. Спомням си, че се събудих от монотонното му напяване. Той седеше на пода до леглото ми, провесил съсухреното тяло на малкото животинче над синия пламък, който се издигаше от един меден мангал. Усетих миризма на опърлена мърша. Халаб поръси някакъв прах върху огъня, без да спира напева си, и изведнъж ужасната воня се превърна в чудесен аромат. После брат ми започна да диша над мъртвото животинче и да го върти за опашката.

След това го постави на гърдите ми и сложи ръката ми върху студеното тяло.

— Дъхни му, Амалрик — каза ми Халаб толкова тихо, че едвам го чух. Дъгнах му. И почувствах, как студенината се превърна в топлина. После животното се размърда, изцвърча и зарови муцуна между пръстите ми. Изкрещях от радост, когато видях малките му очички изпълнени с живот. След един час температурата ми спадна. А след седмица подскачах из къщи, скътал малкото животинче в джоба си.

И до днес, когато се сетя за това, не зная дали да се смея, или да плача. Всички ние обичахме моя брат и благоговеехме пред неговата дарба. Сега разбирам, че баща ми освен това се е страхувал. Защото брат ми искаше да стане жрец. Той се интересуваше само от онези знания, които можеше да научи от жреците. Но желанието му да усвои това умение влизаше в разрез с политиката на времето. Брат ми беше идеалист, романтик, който казваше, че ще използва дарбата си за благото на народа на Ориса. Той мечтаеше да лекува болни, да облекчава мъките на бедните и угнетените.

Съветът на жреците обаче имаше намерение да запази влиянието си над Ориса. Никой управник, независимо от значимостта и древността на своя род, не можеше да действа без неговата благословия. Никой търговец, занаятчия, собственик на магазин или куртизанка не можеше да упражнява своя занаят, без да плаща определения десятък. В своите амбиции брат ми беше честен и открит. Жреците с голямо нежелание се съгласиха да го приемат в своята среда. Сестра ми каза, че го подложили на такова изпитание, на каквото не бил подлаган никой от тях. А при събеседването били така груби, сякаш той бил от долен или съмнителен род.

И го отхвърлили. Казали, че не е издържал изпитанието. Но Халаб не изгубил кураж. Той поискал едно последно изпитание: изпитание чрез измъчване. Целият град бил развълнуван, когато уреченият ден наближил. Брат ми отказал да послуша Съвета на жреците и да предостави своя случай директно на боговете. Подробностите от изпитанието били държани в тайна, но всички знаели, че провалът означава смърт. В уредения ден Халаб влязъл в храма — и никога не излязъл от него. Жреците съобщили, че е умрял. Но не предадоха тялото му на семейството, за да го почете според обичая. Не бяха изпълнени никакви обреди, които да облекчат напускането му на този свят. Духът на Халаб бе обречен да се скита в студеното преддверие между този живот и следващия.

Всички платихме висока цена за мечтите на Халаб. Братята ми често се оплакваха от това. Но те бяха кротки хора и се примиряваха с положението. Баща ми никога не говореше по този въпрос. Не от страх за себе си, но заради фамилията и идните поколения. Аз знаех съвсем сигурно, че той мразеше жреците. Това беше омраза, която споделяше само със сестра ми и с мен.

Рейли се размърда на кушетката. Усмихна ми се, но по умореното разтваряне на устните ѝ можех да разбера, че и тя се беше отдала на същите мрачни мисли.

— Дай ми една седмица — каза тя. — Знаеш, че баща ми има слабост към мен. Но все пак, за да измисля някоя хитрост, ми трябва време.

— Вземи със себе си Отара, когато идеш при него — посъветвах я аз. — Нейната компания винаги му е приятна.

— О, разбира се, че ще я взема. Но ти ще трябва да ми обещаеш нещо, мили братко.

— Всичко, което искаш. Посочи ми само някоя висока планина, и аз ще я изкача. Пустиня, и ще я прекося. Съкровище, и ще го открадна.

— Можеш ли да не се забъркваш в неприятности?

— Много е трудно — отговорих аз. — Но ще направя всичко, което е по силите ми... Обещавам.

— Не ми се нрави тази експедиция — каза баща ми.

Отговорът му ме завари неподготвен. Нали Рейли беше говорила с него. Бях сигурен, че ще одобри замисъла ми.

— Трябва да се съгласиш, татко — помолих го аз. — Съмнявам се дали през живота си ще имам друга такава възможност. Моля те, дай ми благословията си.

— Няма нищо, което съм длъжен да направя, Амалрик — отговори баща ми, — освен да платя десетъка на жреците, данъците на управата и една златна монета на Злокобния вестител, за да направи преминаването ми на другия свят безболезнено и бързо. Тези неща трябва да направя. Одобряването на една глупава експедиция сина ми, който при това е още юноша, за щастие не влиза в задълженията ми.

— Прощавай за думите, татко — отвърнах аз смирено. — Но моля те, кажи ми какво да сторя, за да те убедя? Смяташ ли, че това е една безполезна цел? Не вярваш ли, че съществува Далечното царство?

Баща ми ме погледна. Не ядосано, не и строго; в погледа му се четеше някаква голяма умора. Отговорът му не се нуждаеше от думи. Косата му беше побеляла, подстригана като шлем, според модата на неговото поколение. Имаше малка красива брада — също бяла. Лицето му беше покрито с бръчки, а кожата съсухрена от многобройните му пътувания. Ръцете му бяха големи, покрити със старчески петна. Сега разбирам, че Пафос Карима Антеро... патриархът на нашата фамилия... в онези дни едва беше започнал да слиза по стълбата на живота и почтената възраст, която му приписвам, е просто фикция на моята младост. Гледах на него като на бог. Така че когато се втренчи в мен, сърцето ми примря и се почувствах малък и недостоен. Защото разбрах, че аз бях този, заради когото пътешествието до Далечното царство няма да се осъществи.

Докато обмислях как да защита каузата си, в стаята цареше пълна тишина; чуваше се само пращенето на дървата в камината зад масата на баща ми.

— Зная, че съм ти причинил много разочарования, татко — промълвих най-сетне аз. — Поведението ми беше непростимо. Да кажа, че дълбоко и най-искрено съжалявам, ще бъде много слабо извинение... независимо колко е обективно... за да натежи в моя полза. — Баща ми не сваляше от мен тежкия си, изпитателен поглед. — Намерението ми може да изглежда като неочаквана, абсурдна приумица. А като се има предвид досегашното ми поведение, аз също бих отхвърлил подобен план, особено ако съм баща на такъв син. Но те моля, татко, погледни в сърцето ми и виж истината, която лежи там.

Искам само да бъдеш доволен от мен. Искам да разсея всички съмнения относно моите мотиви за бъдещето. Да бъда достоен за името Антеро, за да може баща ми да говори с гордо вдигната глава напред целия град. — Замълчах. Не знаех как да продължа.

— Това ли е всичко, което имаш да кажеш? — попита баща ми с дрезгав глас.

— Не, татко. Искам също ясно да заявя, че независимо какво ще бъде решението ти, аз ще го приема, без да се оплаквам, и ще се постарая с всички сили да извърша пътешествието, което ти смяташ за достойно за такъв като мен. Преди обаче да ми откажеш категорично, моля да помислиш върху следното. За повечето младежи на моята възраст експедицията е само повод да попътуват и да се отдадат на удоволствия за сметка на баща си. Никой не открива нови страни. Знанията за света не се увеличават. И нашите търговски маршрути продължават да се сблъскват със същите сили, които пречат на орисианците да постигнат своята истинска цел. Вашето поколение е последното, което е разширило тези граници. Само ти при твоето отдавнашно пътешествие си дръзнал да преначертаеш картите на тези маршрути. И голяма част от знанието за най-далечните западни региони се дължи на последните търговски експедиции на нашия род. Но трябва да признаеш, че традицията за търсене на търговско щастие вече се е превърнала в подигравка. В просто извинение за синовете на богатите да харчат парите на бащите си по чуждоземен лукс, жени и вино далеч от неодобрителните погледи на орисианците. И ако не се смята непосредственото опознаване на най-добрите кръчми и дворци във вече известния свят, всички се връщат с празни ръце.

— Ти друго ли предлагаш? — попита сухо баща ми.

— Да, татко, наистина. И точно затова искам не повече от една десета от онова, което обикновено се дава за такива експедиции. Това ще бъде истинска откривателска експедиция, татко. Нямам намерение да си поръчам изискан гардероб, за да впечатлявам куртизанките. Нито пък искам пари за антураж, както е модерно днес, нито луксозни неща, които се вземат в такива експедиции: фини палатки и килими, и възглавници за отмора след продължителните преходи; вина и деликатеси за облекчаване на небцето след храната на варварите; роби за черната работа; жени да уталожат страстта ни, когато местните удоволствия ни се отказват. Възнамерявам тази експедиция да бъде

екипирана толкова скромно и професионално, колкото е необходимо. И при такива малки разходи има голяма вероятност тя да бъде доходна, дори и да не успеем да достигнем целта си. Освен това вярвам, че за мен беше голям късмет да срещна капитан Грейклок, един човек, чието присъствие двойно осигурява успеха на начинанието ми.

— А какво ще кажеш, ако одобря експедицията, но в друга посока? — попита баща ми.

— Тогава ще сторя същото — отговорих аз. — Само че не ще го направя така добре, защото няма да имам компанията на капитан Грейклок. Естествено, ще бъда разочарован. Но възможността да докажа, че съм достоен син, за мен е по-важна от всяко разочарование. — Спрях. Не изложих никакви други аргументи. Подготвих се за неговия отказ. Отправих молба към духа на Халаб да ми помогне да приема отказа смирено.

На вратата се почука. Показа се Търги, личният слуга на баща ми. Усмиваше се доволно и щом видя, че съм разстроен, усмивката му стана още по-широка. Несъмнено се радваше, че най-после съм получил полагащото се наказание за поведението си.

— Какво има? — попита баща ми раздразнено. Усмивката на Търги се изпари.

— Нали наредихте да ви съобщя, щом дойде капитан Грейклок, господарю.

Изненадах се. Очевидно баща ми бе помолил Дженъс да присъства на последното ми унижение. Опитах се да не се ядосвам, защото това щеше да бъде грубо и спрямо Дженъс.

— Кажи му да влезе — отвърна баща ми. — И ни донеси вино. Само внимавай да не от онзи киселаш, който продават на пазара. Донеси една хубава бутилка от моята изба. — Стомахът ми се сви на топка. Търги ме изгледа с неприязън и излезе да изпълни нареждането. Постъпката на баща ми ме озадачи. Но думите, които ми каза, бяха още по-озадачаващи.

— За първи път няма да се карам с човек от твоята компания. И не се осланям само на мнението на сестра ти за Дженъс Грейклок. Капитан Грейклок, изглежда, е прекрасен войник, който добре ще провежда военните операции при една такава експедиция... ако бъде одобрен. Всъщност той много силно ме впечатли. Поканих го да

присъства лично, защото не намерих никаква лоша страна в характера му. Всяка друга постъпка от моя страна би била проява на грубост.

Чух стъпките на Дженъс в коридора и ми се прииска да се измъкна крадешком като кутре, току-що изцапало постелката пред камината.

— Влизай, добри ми капитане — извика баща ми весело, щом Търги съобщи за Дженъс. — Благодаря ти, че се отзова с готовност на моята покана.

Дженъс се беше облякъл грижливо, за да направи добро впечатление. Влезе и ниско се поклони.

— Удоволствието от поканата е мое, господин Антеро.

— Хайде, остави този тон — каза баща ми. — Ще разговаряме като равни, ако ще водиш експедицията на моя син до Далечното царство. Наричай ме Пафос, капитане... ако обичаш.

Зяпнах от изненада. Главата ми се завъртя първо от объркване, а след това от радост. Очите ми се насълзиха и почувствах как буцата в гърлото ми се готви да премине в ридание на облекчение. Исках да се хвърля в краката на баща си и да му благодаря.

Той се усмихна и ми намигна.

— Сипи ми от виното, което донесе Търги. Искам да чуя мнението на Дженъс.

Напълних две чаши и ги подадох. Дженъс ме изгледа странно, но аз се обърнах, за да не изляза пълен глупак. Не чух почти нищо от разговора им през следващия час, но трябва да е бил приятен, а доверието в Дженъс утвърдено, защото имаше много смях при шегите на баща ми и почтително мълчание, когато той разказваше за някои от любимите си приключения.

Продължавах да се чудя къде бях допуснал грешка? Само преди момент експедицията ми бе отказана. Сега тя беше одобрена с голямо въодушевление и беше благословена, и бяха вдигнати тостове с най-доброто вино на баща ми. От друга страна, къде бях постъпил правилно? Какво бях казал, за да променя страшно упорития ум на Пафос Карима Антеро? После разбрах, поне отчасти. Отказът му беше изпитание. Бях успял не с онова, което казах, а с искрената си страстна защита. От този ден нататък много пъти прилагах тази тактика и тя винаги носеше успех.

— Има един въпрос, по който трябва да сме наясно още от самото начало — чух да казва баща ми.

— Какъв е той, господине? — попита Дженъс.

— От опит зная, че една от най-големите причини за неуспех при експедициите е, че няма ясно разграничаване между власт и отговорност.

— Твоята мъдрост е много по-голяма от моята — каза Дженъс. — Затова няма да възразя. Още повече, че моят малък опит ми дава основание да приема думите ти като пълна и абсолютна истина.

— Добре — отговори баща ми. — Тогава няма да оспорваш моето първо и единствено правило. По всички въпроси, които се отнасят до сигурността на експедицията, ще отговаряш ти. Синът ми няма да се меси по никакъв начин в отношенията ти с войниците. Обаче... по всички въпроси, свързани със средствата и търговията, думата на сина ми е закон. Това е негова експедиция. И той е човекът, който ще отговаря пред мен за нейния успех или провал. Съгласен ли си?

— Без ни най-малко колебание, господине — отговори Дженъс.

Баща ми се обърна към мен.

— Амалрик... Ако имаш някакви възражения по въпроса, казвай ги сега. Не ги оставяй за времето, когато ще бъдете в пустинята и от дюните върху вас се нахвърли орда диваци. Така че... Съгласен ли си и ти?

Все още бях развълнуван, затова успях само да кимна. Понечих и да кажа нещо, но Дженъс ме прекъсна.

— Ако не прозвучи много нахално, господине — каза той, — аз също имам едно малко условие.

Думите му ме смутиха. Какво правеше той? Нали баща ми вече се беше съгласил. Какво още искаше Дженъс? Бях сигурен, че баща ми веднага ще оттегли даденото съгласие.

— И какво е то, капитане? — чух гласа му и се изненадах от веселия му тон.

— Искам да зная собственото ти мнение за нашата крайна цел. Защото трябва да те предупредя, че ще рискувам всичко, което сме спечелили, щом достигнем крайната цел. Но ако си убеден, че онова, което търсим, е само измислица... да се разделим още сега.

Това вече проваляше всичко. Баща ми не беше човек, който обича измислици. Беше ме пуснал само защото смяташе, че има голяма вероятност за печалба. Нямаше значение каква е целта, щом като по пътя имаше възможност за търговия. И сега, след ултиматума на Дженъс, цялата му добра воля щеше да се изпари. И все пак ми беше интересно как ще реагира. Спомних си за един въпрос, който бях задал... и не получих никакъв отговор.

Очаквах лицето му да почервенеет от гняв, но то остана спокойно и замислено.

— Това е справедливо — отговори най-после баща ми. — Ако бях на твоето място, аз бих попитал същото. — Той напълни чашата си и отпи. — Двата сме обхванати от една и съща мечта, капитане... Далечното царство държи запленил ума ми още от дете.

Сигурно бе чул тежкото ми дишане, защото обърна глава и сви устни в странна усмивка.

— Никога и с никого не съм споделял това — каза ми той. — Но някога седях там, където седиш сега ти, синко. Молях баща ми да ми разреши да тръгна на същата експедиция на изток. Той ми отказа. И оттогава насам не е имало ден, през който да не съжалявам.

Не можех да намеря думи. Нали допреди миг в мислите си обвинявах баща си, че е вършил търговската си дейност само с мисъл за печалба и е бил глух към легендите и мечтите.

— Но... как е могъл? Всички знаят, че си голям пътешественик. Много от нашите търговски маршрути не биха съществували, ако не беше ти.

Баща ми само махна с ръка.

— Всеки би могъл да направи същото. Не говоря от излишна скромност, защото боговете са ми свидетели, че не съм скромен човек. Факт е обаче, че по мое време младите хора, които предприемаха важни експедиции, бяха много малко. Много по-лесно беше човек да си остане в любимата компания. Тогава видях, че светът на Ориса се свива, вместо да се разширява. И ставаше все по-лош подир победата ни над Ликантия. Сега човек може сравнително лесно да забогатее. Достатъчно е само се използват добрите, сигурни пристанища от миналото. Именно затова оттогава насам са извършени толкова малко важни изследвания. И това е причината, поради която давам своето

съгласие. Ако в Ориса замре духът на изследователя, тя ще престане да съществува.

— Но в такъв случай ти вярваш ли, че Далечното царство съществува? — попитах го аз.

Настъпи продължително мълчание. Баща ми смутено мълчеше. Накрая промълви:

— Позволи ми да ти отговоря по следния начин... Предпочитам да вярвам. Винаги трябва да има място, което изследователят да търси. Ние всички сме родени с проклятието на копнеещото сърце. И ако отговорът е само една допълнителна коричка хляб, отмъкната от нашите братя, тогава какъв е смисълът от всичко това? Ето защо ти давам благословията си, синко. И ти също, добри ми капитане, търси Далечното царство. Намерете го, ако можете. В името на боговете, ако Далечното царство наистина съществува, аз ще легна в гроба щастлив, че един Антеро е стигнал там. — Той вдигна чашата, изпи я до дъно и попита възбудено: — Този отговор достатъчен ли е, капитане?

— Повече, от достатъчен, господине — отговори Дженъс. Гласът му бе изпълнен с огромно уважение — Благодаря ти.

— Няма защо да ми благодариш — отговори баща ми, после се обърна към мен. — Уговорихме се значи. Единственото препятствие, което трябва да се преодолее, е да получим разрешение от Съвета на жреците.

Сърцето ми примря от страх. Бях забравил за жреците. Без тяхно одобрение не се разрешаваше никаква търговска експедиция, а разрешение не можеше да се получи, ако не се пуснеха в действие много пари и обещания за още повече. Но дори и това не беше гаранция, че поличбите ще бъдат добри. Особено за начинание като това, начинание, за което се бях хвалил пред баща си, че няма да има нищо общо с пътуванията на моите връстници. Щеше да има хвърляне на кости. А как ще се разтълкува подреждането на костите не можеше да се каже. Особено за фамилията Антеро.

Баща ми разбра по израза ми какви мисли ме вълнуват и напълни чашите ни.

— Позволи ми да помисля как мога да ти помогна — каза той. — Раздал съм няколко заема, чието изплащане отдавна е просрочено. Междувременно... — Той вдигна наздравица. — Да пием за Далечното царство!

— За Далечното царство — повторихме ние. Докато пиехме, погледнах над чашата си към Дженъс. Той се усмихваше, но усмивката му изглеждаше неуверена. Очевидно не само аз се страхувах от Съвета на жреците.

По времето, когато подготвях пътуването, финансирането на всяка експедиция се извършваше по така нареченото от нас, търговците, Правило на трите. Една трета от средствата отиваха за екипировка, втората трета за участниците в експедицията и последната — за боговете. Печалбите от успешната експедиция пък се разпределяха по Правилото на четирите: две части за търговеца и поръчителите, една част за членовете на експедицията или техните наследници и последната част отново за боговете. Дела на боговете вземаха жреците и по онова време се шегувахме, че жреците хвърлят монетите във въздуха. Онези, които литват към небето, са за боговете, а всички, които паднат на земята, за жреците.

За беда никое от тези правила не беше достатъчно прецизно и сметките обикновено не излизаха. Трябваше да се прибави реката от сребро, която потичаше в ръцете на служителите и помощниците на жреците, за да се събере Съветът. Още по-големи, направо царски дарове трябваше да се дадат на членовете на Съвета, за да защитят каузата на търговеца пред своите колеги. Нямаше никакъв начин да се избегне това, макар да се говореше, че някои се били опитвали, били разкрити и след това лишени от правото да бъдат търговци до края на живота си... и то понеже жреците проявили достатъчно добра воля да оставят тези блудни синове живи.

После идваха продължителните и скъпи обреди по пречистването и накрая хвърлянето на кости от един от молителите. Получаването на добра поличба съвсем не беше гарантирано, независимо от раздадените пари и подаръци. Но лошата поличба беше гарантирана, ако търговецът се беше показал скъперник при разпределянето на „даровете“. Колкото до правилото за разпределяне на печалбата на четири, търговецът намаляваше сумата за жреците, като даваше повече... само на някои. Това се правеше за заобикаляне на друг орисиански закон, според който всеки предмет, донесен от чужди страни, трябваше да бъде проверен за духовна чистота. Това беше строг закон и никакви „подаръци“ не можеха да отнемат правото на жреците автоматически да си присвоят всички съвременни

магьоснически тайни. Всяка книга, всеки талисман, мехлем или друго нещо, което спадаше към горната дефиниция, трябваше незабавно да се предаде на Съвета. Наказанието за нарушаване на този закон беше смърт.

Тъй като моята експедиция беше с конкретната задача да открие път през тайнствените и смъртно опасни бариери — някои физически, други магически, — които по онова време така непосредствено заобикаляха нашия свят, на този закон щеше да се обърне голямо внимание. Съветът на жреците щеше да изисква строги гаранции, за да разреши пътуване до легендарното Далечно царство.

Но баща ми беше печен в тези работи. Малко хора можеха да се мерят с Пафос Карима Антеро в уменията да се ухажват жреците. В Съвета не го обичаха, но пък той умееше да преговаря с мошениците и изнудвачите от административната бюрокрация и да печели на по-добра цена от много други. Една завъртулка в главната книга или нейното отсъствие може да има забележителни резултати. Така че, докато аз се безпокоях за бъдещето от гледището на един младеж, изправен пред огромна планина, която трябва да преодолее, баща ми се захвана за работа, казвайки някоя дума тук, подхвърляйки някоя кесия там, припомняйки извършвани от него самия услуги.

Най-сетне настъпи дългоочакваният ден. Беше в началото на лятото, време на утринни мъгли и топло следобедно слънце. Въздухът ухаеше на розмарин и портокалов цвят. Слънцето ярко блестеше. Ние чакахме в градините зад двореца на жреците. Бяхме облечени в бели дрехи на молители, добре измити и намазани с очистващи масла. Вътрешностите ни негодуваха поради тридневното гладуване и пречистване, изисквано от ритуалите. Напрежението ми беше подсилено от последните думи казани от баща ми на излизане от къщата.

— Бъди внимателен — предупреди ме той. — Прави всичко както ти се казва... и нищо повече. Експедицията ти предизвика голям интерес сред враговете ни. Те внимателно ще ни наблюдават и слушат.

Дженъс също беше необичайно тих. Погледнах над главата на дребния духовник, на чийто грижи бяхме поверени, видях как нервно поглажда брадата си. Той видя, че го гледам и намръщената му физиономия бързо се усмихна.

— Няма за какво да се безпокоиш. Най-лошото, което може да ни се случи, е да не ни дадат разрешение.

Спомних си за Халаб и нищо не му отговорих. По стълбите тичешком слезе един роб и съобщи:

— Те вече са готови, господари.

Духовникът ме дръпна за ръкава, подаде ми голямо парче червен плат и каза.

— Сложете това на главата си, господине. Завържете го здраво и не го сваляйте, докато не ви разрешат.

Подаде също такава превръзка и на Дженъс, а аз се помолих наум на бога на домашното огнище и омотах плата около очите си така, че да не преминава никаква светлина. Духовникът ни поведе и ние се запрепвахме по каменните стъпала, водещи към двореца.

Дворецът беше изпълнен с аромати и странни шумове: смес от парфюми и сяра, звън на звънци и ритмично потропване на кухо дърво върху камък. Минавахме от стая в стая и въздухът ставаше ту студен, ту отново топъл. Чуваше се непрекъснат шепот, неясно съскане от всеки ъгъл. Усетих полъх на сух въздух от отваряне на някаква голяма врата, а после влязохме в стая, в която миришеше на изгоряла кожа на гущер. Някой ме хвана за ръката и ме спря.

— Трябва да свалите превръзките, благородни господа — каза един дрезгав глас. Не беше гласът на духовника. Свалих превръзката и видях, че се намираме в свят от сив камък и мъждива жълта светлина. Пред нас стоеше човек, облечен в официални дрехи.

— Добре дошли, благородни господа — каза той. — Казвам се Джениандър. Аз ще бъда вашият хранител в този съдбовен за вас ден.

За момент онемях, но усетих лакътя на Дженъс в ребрата си.

— Нека боговете бъдат нашата светлина — произнесох напевно, бързо извадих една кесия от джоба си и я пяхнах в алчните ръце на Джениандър. Тя изчезна с бързината, с която морският гущер сграбчва чайка от въздуха. Джениандър се наведе по-близо и прошепна:

— Ще ви оставя за малко. През това време се подкрепете с това. — Той ни подаде един малък пакет, увит в мушама. — Приятно ми е да ви съобщя, че един от нашите многообещаващи млади жреци е проявил интерес към предложената от вас експедиция — каза той високо. — Той ще присъства на хвърлянето на костите. Сигурно го познавате. Казва се Касини.

Потиснах един импулсивно възникнал стон и успях да отговоря:
— Щастieto продължава да ни се усмихва.

Двамата с Джениандър се поклонихме един на друг и той излезе да се приготви за церемонията. Бързо разтворих пакета и намерих вътре няколко големи комата черен хляб, натопени във вино.

— Какво ще стане с нашия пост? — прошепнах на Дженъс. — Мислех, че е забранена всякаква храна.

Дженъс се засмя и грабна един комат.

— Драги ми Амалрик, тази дума има толкова нюанси, колкото са монетите в кесията на богаташа. — Той лакомо захпа комата. — Яж. Нашият нов приятел повече се безпокои за изгладнелите ни стомаси, отколкото за това, че богохулстваме. — Започнах да ям, поглъщайки лакомо хляба. Настроението ми веднага се подобри и започнах да виждам нещата в по-розова светлина.

— Кой е този Касини? — попита Дженъс. — Мислех, че ще имаме право сами да си изберем жреца, който да ни придружава по време на експедицията.

— Понякога е така — отвърнах аз. — Но не винаги.

Дженъс ме погледна.

— От израза на лицето ти, макар и грижливо прикриван, останах с впечатлението, че познаваш този Касини.

— Какво чувам! — каза един глас. — Още не е станало пладне и вече името ми се споменава. — И двамата се обърнахме да поздравим човека, който изрече това. Беше висок мъж, приблизително на моята възраст, не по-пълнен от мен, с нежна, нацупена уста. Беше облечен в богато бродирани за един толкова млад човек дрехи, което говореше за заможността на семейството му.

— А, ето те и теб, Касини — отвърнах аз. — Тъкмо се готвех да опиша очарователната ти личност на другаря си... капитан Дженъс Грейклок. Те се поклониха един на друг.

— Касини и аз на времето бяхме другари на атлетическата площадка и в кръчмата — обясних аз на Дженъс. — Много хора бяха наскърбени, когато той пое своето призвание и ни остави с нашите незрели занимания. — От тайното поклащане на пръста ми Дженъс разбра, че аз не съм бил между скърбящите. — Ние не бяхме много близки, което за мен беше истинско нещастие, а за него късмет.

Касини пристъпи напред с подobaваща усмивка на нежните си устни.

— В такъв случай не си разочарован, че реших да участвам във вашата експедиция. Моля ви, бъдете искрени мои приятели, ако мога да ви нарека така.

— О, ни най-малко не съм разочарован — излъгах аз. — Проклето да е семето ми, ако някога през главата ми мине такава мисъл. — Обърнах се към Дженъс и добавих: — Нашата експедиция е благословена още от самото начало, защото в лицето на Касини ти ще намериш едновременно умен и благочестив жрец, и много сърдечен другар.

— Не толкова благочестив, че да се възмутят от коматите, които държите — подметна Касини и пресилено се засмя, сочейки останките от нашето угощение с хляб и вино. Бяхме достатъчно умни, за да разберем намека, и побързахме да се отървем от това доказателство.

— Добре дошли сред нас, добродетелни господине — каза Дженъс. — Чувствам се така, сякаш хвърлянето на кости вече е извършено и сме потеглили с добра поличба, която осветява пътя ни. Мога ли да попитам на какво по-конкретно се дължи вашето благоразположение към нашите усилия?

— Как на какво? На целта, разбира се — отговори Касини.

— В такъв случай вие не сте измежду онези, които поставят под съмнение съществуването на Далечното царство.

— Не бих отишъл толкова далече — отвърна Касини. — Липсват достатъчно доказателства, за да имам определено мнение по въпроса. Самият опит обаче си заслужава. Независимо каква ще се окаже истината, за мен ще бъде чест да съобщя новината на по-достоините.

Дженъс кимна, показвайки, че разбира. От блясъка в очите му познах, че разбира дори повече от онова, което имаше предвид Касини. Защото Касини беше млад мъж от знатен род, но лишен от талант. Всъщност се съмнявах дали имаше и една десета от таланта на моя брат. Богатството и семейните връзки му спечелиха жреческия сан. Но сега кариерата му не вървеше... и може би така и щеше да си остане. Той имаше остра нужда от голям успех, за да може да излезе от този застой. В Далечното царство беше видял своя шанс. Дженъс беше разбрал, че Касини предприема този ход от истинско отчаяние, защото тонът му бе излишно претенциозен, а в маниерите му се долавяше

някакво изкуствено спокойствие, издавано от пристъпването от крак на крак и непрестанните движения на ръцете.

— Прав сте да смятате, че от тази експедиция ще се спечели много — каза Дженъс. — Но аз ще ви направя лоша услуга, ако не ви посоча, че съществува и голяма опасност. Никой още не е бивал там, където се каним да отидем... и да се върне и разкаже.

— Аз съм само съд в ръцете на боговете, които те ще напълнят или ще строшат — отговори Касини. — Само те могат да знаят какви ще бъдат плодовете от това начинание. — Неловка тишина последва тази фалшива скромност. Наруши я връщането на Джениандър.

— Ето че към нас се присъедини и третият пътешественик — усмихна се той на Касини и ни подкани с ръка. — Елате. Съветът чака.

Последвахме го. Минахме през безброй плътни завеси по дълъг коридор, осветен от факли, подаващи се от главите на древни божества и митични зверове с остри зъби. По стените подскачаха зловеци сенки с рога, дълги бавни и остри нокти. Коридорът свършваше в огромна тъмна зала, прилична на пещера. Джениандър ни заведе до един каменен подиум, повдигнат на няколко стъпки от земята. Около него бяха поставени големи факли, които капеха, пушеха и хвърляха искри. Стояхме и дълго примигвахме, опитвайки се да си поемем дъх. Не мога да кажа за Дженъс, но моето сърце беше изпълнено с безпокойство и направо подскочи, когато един глас прокълбна:

— Кои са тези смъртни, застанали пред нас?

— Хора, тръгнали да търсят нов път за Ориса, повелители мои — отговори Джениандър.

— И кой свидетелствува за тяхното благочестие и добродетелност?

— Аз повелители мои... Джениандър ви ги представя.

Тишина. После усетих Дженъс да ме побутва с крак по петата. Съобразителността ми се възвърна.

— Аз говоря от тяхно име, повелители мои — казах. — Аз, Амалрик, син на вашата дъщеря Емили, син на вашия син Пафос Карима Антеро.

Сега можех да виждам по-ясно. Точно пред подиума имаше гол каменен под, гравирани с магически квадрати, триъгълници и загадъчни числа и символи. Около него беше описана огромна окръжност, опасана с чисто злато. Отсреща седеше Съветът на жреците, всичките

облечени в черни дрехи. Бяха десет души и седяха на тронове от смарагд. Стената над тях представляваше въртоп от цветове и пушек, и виещи се човешки сенки. Говорещият седеше в средата. Беше със сбръчкано лице и приличаше на ястреб, сякаш някой беше издълбал главата на тази свирепа птица върху ябълка, а след това я бе свил и изсушил. Косата и брадата му бяха чисто бели и се спускаха надолу, сякаш не подстригвани от години. Мъждукащите му жълтеникави очи като че ли пронизваха душата ми. Това беше Гамелан, най-възрастният от жреците.

— И каква е целта на вашата експедиция, Амалрик, син на Емили, син на Пафос Карима Антеро? — попита Гамелан.

— Да открием Далечното царство, повелители мои. За доброто на Ориса и слава на нейните богове.

Настъпи пауза, през която жреците тихо заговори помежду си. Не знаех дали това е обичайна практика, но от разтревожения вид на Касини предположих, че не е. Накрая Гамелан отново отвори уста.

— Между вас има един, който е чужденец, но е роден от утробата на дъщеря на Ориса.

— Аз съм този човек, повелители мои — отговори Дженъс. — Дженъс, син на Кетер, син на принц Грейклок от Кострома.

— Чухме, че ти проявяваш интерес към уменията на жреците.

Страх обхвана сърцето ми. Какво се целеше с този въпрос? Кой разнасяше клюки за моя приятел? Изглежда, нямаше безопасен отговор. Жреците знаят всичко, така че ако Дженъс отрече, щеше да постави под съмнение техните способности. Ако ли пък си признаеше, може би щеше да сподели съдбата на Халаб.

— Вярно е — отговори Дженъс припряно, — имам скромнен талант, но ви уверявам, че не съм го получил чрез заклинание или магия. Като войник сред варварите ликантийци бях принуден да се осланям на собствения си, благословен орисиански ум. Имах известен успех с циреите и подбитите крака на моите войници. А веднъж излекувах една инфектирана рана на задника на моя сержант.

Стори ми се, че чух между жреците приглушен смях. Но най-вероятно това бе плод на нервното ми напрежение, защото възможно ли беше да се чуе смях сред толкова високопоставени жреци?

— След като преминах през вратата на Ориса — продължи Дженъс, — аз побързах да се откажа от малкото, което бях научил. Смятам, че дори лекуването на циреи е безразсъдство, ако не се извършва от посветени. И когато преди малко научих, че един от най-способните млади жреци в цяла Ориса ще участва в нашата експедиция, веднага обещах тлъста овца за бога, който е проявил такава голяма милост към нас.

Почти можех да усетя гордостта на Касини, как се пъчи и се надува като пуяк при любовен танц. От кимванията на жреците разбрах, че отговорът на Дженъс е посрещнат със задоволство.

— Много добре тогава — каза Гамелан, когато шумът престана. — Дойде времето да хвърлим костите. Готов ли си, Амалрик Емили Антеро?

Джениандър дойде при мен и отвори една богато украсена с орнаменти кутия. Беше разделена на две половини. В едната имаше две големи парчета, вероятно от бедро на някакво голямо същество. В другата бяха сложени части от човешки скелет. Кой ли кости да избира най-напред? Ръката ми се поколеба, после някаква сила я хвана и я насочи към лявата половина. Извадих от кутията бедрените кости, стиснах ги в дясната си ръка, а с лявата се ударих в гърдите пет пъти и извиках:

— О, велики боже Те-Дейт... боже и покровителю на пътешествениците... дари ни твоята поличба за нашата свещена експедиция към Далечното царство. — Хвърлих костите в златния кръг. После извадих частите от скелета, ударих се още три пъти в гърдите и продължих заклинанието.

— Дари ни, велики боже Те-Дейт, с твоята мъдрост. Разкрий чрез тези кости нашите съдби.

Хвърлих човешките кости до другите и те глухо изтракаха.

Последва тишина, която няма равна на себе си в света на хората. Студена тъмнина изпълни залата и остана да се вижда само светецният кръг, но по гърба ми полазиха тръпки и в същото време горещина, сякаш седях близко до силен огън. Езикът ми изсъхна като люспи на гуцер, а очите ми се превърнаха в горещи, лишени от сълзи дупки. Бедрените кости се раздвижиха, надигнаха се от пода и от неестествено силното им стържение по камъка ме заболяха ушите. За миг те потрепнаха, след това бавно запълзяха една към друга, докато се

допряха. Избухна пушек, замириса на сярра. Обхвана ме ужас, поиска ми се да побягна, но някаква сила ме възпря. Облакът се завъртя, изпусна искри и се оформи. От него излезе огромен звяр, ръмжащ, ревящ, тракащ с острите си зъби. Насочи се към нас на двата си масивни крака и заудря с опашка. Беше с рога, с огненочервени очи и зъби колкото човешки лакът, от които капеше кръв. Люспите му бяха зеленикави, като на изваден от реката удавник. Движеше се ту в една, ту в друга посока, сякаш търсеше неприятеля си. И видя мен. Погледнах очите му и си помислих, че никога, дори насън не съм виждал такова чудовище.

Изпищях и скочих напред. Чух как всички в залата поеха дъх, когато звярът премина през златния кръг. Отново се опитах да се хвърля напред, но бях прикован на място като завързано за жертвоприношение животно. Звярът отвори уста и аз едва не умрях от горещия му дъх. Миришеше на леш и гнило, на всичко отвратително не само на този свят, но и в световите отвъд него. Звярът се наведе напред, за да ме захапе с ужасните си зъби. Изведнъж в залата подобно на гръмотевица, проехтя силен барабанен удар. Звярът спря. Бях на косъм от смъртта. Ударът отново проехтя и ме разтърси.

Звярът се обърна и рогатата му глава се насочи към кръга. Видях как главата трепна — звярът бе съгледал нещо. Той нададе рев, от който въздухът се нажежи до бяло. Сетне скочи напред с разперени за бой нокти и най-после видях неговия враг. На мястото, където бях хвърлил костите, стоеше гол, невъоръжен мъж. Той по нищо не приличаше на хората, които бях виждал до тогава, нито пък след това. Не беше висок, но беше набит, ръцете и краката му приличаха на колони. Гърдите и гърбът му бяха гъсто осеяни с белези от многобройни боеве, лицето му беше покрито с гъста брада. Челюстта му беше издадена напред, тъмни дупки зееха под надвисналите му вежди. Човекът извика на звяра и удари с крак по камъка. Бум. Залата потрепери. Удари с другия крак. Бум. Предизвикателството се повтаряше отново и отново. Бум. Бум. Бум. И тримата знаехме, че надеждите ни си крепят върху този гол, невъоръжен човек.

Той скочи, за да посрецне атаката на звяра, и го удари с юмрук. Залата се разтресе. Звярът се люшна назад и човекът се приготви да скочи и да забие острите си жълти зъби във врата му. От устните ми се изтръгна стон — звярът избълва огън и пушек и заслепи нашия герой.

Човекът се препъна и падна, звярът скочи върху него, зъбите му захрускаха кости. Звярът ухапа човека, вдигна го и го разтърси, изсипа се кървав дъжд. После захвърли трупа на каменния под, вдигна украсената си с рога глава и с рев обяви своята победа. Докато радостният ми рев ехтеше в ушите ми, разбрах че трябва да се простим с мечтите си за Далечното царство.

Внезапно сърцето ми замря. Видях трупа на нашия защитник да оживява. Голият човек се изправи на крака. По тялото му нямаше и следа от рана. Той пристъпи напред и отново се чу тътен. Звярът се разтрепери, пълната му с остри зъби уста зейна от изненада. Сетне се окопити и удари с опашка. Но нашият защитник устоя на удара и на свой ред удари чудовището в гърдите. Чу се силен, сух шум от счупване на кости и звярът зави от болка. Човекът скочи и го хвана за врата, обгърна го със силните си ръце и стисна с всички сили. Чу се рев и звярът се строполи, а човекът отскочи настрани. Обърна се към нас. Вдигна високо ръце и нададе силен вик в знак на победа. Появи се бял, сладникав пушек... и голият човек изчезна.

Пушекът се разсея и се превърна в прозорец, гледащ към далечината. Онова, което видях, спря дъха ми. Видях зелена гора, сребърни потоци и равнина с цвят на цъфнал синап. Зад тях, далеч на хоризонта, се простираше планинска верига. Приличаше на юмрук с изпъкнали кокалчета. Виждаха се четири големи, заоблени върха и един пети, който приличаше на палец в стиснат юмрук. Върховете бяха от черна вулканична скала, покрита със сняг. Снежни вихрушки се издигаха над всеки от тях. Долината между палеца и показалеца плавно се издигаше нагоре... в черната планинска верига имаше проход.

Проход към...

— Далечното царство — допълни мисълта ми благовейният шепот на Дженъс.

Тази истина ме окрили. Чувствах се лек като хвърчило и копнеех да литна към тази далечна страна, за да я видя със собствените си очи. Страна, която досега не беше посещавана от никого от известния ми свят.

Чу се писък и картината изчезна. Зяпнах от изненада, защото видях звярът да се надига, невредим и силен както преди. Срещу него стоеше голият човек. Той отправяше гърмящите си предизвикателства,

звярът му отвърщаше с рев и двамата се спуснаха през кръга един към друг. Но преди да започне битката, изчезнаха. Златният кръг остана празен.

Примигнах. Мракът се разсея. Обърнах се към Дженъс. Лицето му бе останало без капка кръв, но очите му бяха оживени от вътрешен огън. Той ме погледна, сякаш да ми каже нещо, после само поклати глава. Касини се размърда до мен. Обърнах се към него и погледите ни се срещнаха. И неговите очи бяха оживени като на Дженъс, но огънят в тях беше запален от алчност и амбиция. Не съм сигурен, че го разбрах тогава. Може би украсявам паметта си. Но наистина си спомням, че почувствах радост... и безпокойство.

— Слава на Те-Деит, защитник на уморения пътник — каза Гамелан.

— Слава на Те-Деит — промърморихме всички в отговор.

— Поличбата е ясна — каза Гамелан. — Шансовете на вашата експедиция за успех и провал са еднакви.

— Но поне знаем, че целта е благородна, свещена — отговори Касини. Като наш жрец той имаше право да отговори. — Поличбата предсказва, че Далечното царство лежи точно зад планините, които приличат на юмрук.

— Не позволявай желанията да замъгляват силата на разсъжденията ти, млади братко — смърри го Гамелан. — Видяхме само планини... но не и онова, което лежи зад тях.

Касини се поколеба и не отговори и аз се изплаших, че в тази пауза нашият шанс може да пропадне. Поличбата не казваше нито „да“, нито „не“. Окончателното решение все още зависеше от Съвета на жреците.

— Мога ли да говоря, повелители? — попита Дженъс. Гамелан кимна. — Вие казвате, че ще се сблъскаме с големи опасности и резултатът от експедицията е под въпрос.

— Това показва поличбата — съгласи се Гамелан.

— Има ли обаче някаква опасност за Ориса? Ще бъде ли някой застрашен, ще пострада ли някой, ако експедицията не успее?

— Само вашите семейства — каза Гамелан. — Защото неуспехът определено ще означава смърт. По този въпрос поличбата е ясна.

— Всеки мъж тук е готов да рискува, повелители мои — намесих се аз. — В сърцата си всички ние знаем, че тази експедиция може да се

увенчае с голяма слава. Слава за нашата скъпа Ориса... бисерът на целия цивилизован свят.

Жреците дълбокомислено замълчаха, сетне тихо започнаха да се съветват. Накрая Гамелан се обърна към нас и заяви.

— Дава ви се разрешение.

— Слава на Те-Деит — отговорихме дружно ние. В ума ми изникнаха планините, приличащи на стиснат юмрук, и заснеженият проход, който минаваше през тях. За момент ми се стори, че виждам блясък. Златен блясък от мястото, където се срещаха палецът и показалецът. Блясък оттам, където ни чакаше Далечното царство.

ГЛАВА ШЕСТА

ЛИКАНТИЯ

Боговете се бяха погрижили за всичко: денят беше слънчев, безоблачното небе нежносиньо, откъм брега полъхваше лек ветреца, наситен със сол. Единственото неприятно нещо на този фон беше Ликантия — съвсем неподходящ град за такъв прекрасен ден. За този град трябваше друг фон: времето да е мрачно, буреносни облаци да покриват небето, леден вятър да вие като изгубени човешки души, морето да прилича на сиво-бял водовъртеж. Това са кошмарните одежди, които заслужаваше онази Ликантия.

Оттогава тя много се промени, така че позволете ми да я опиша по-пълно. Градът е построен в края на един полуостров, приличащ на изкривен пръст. В този пръст е разположено едно от най-големите известни дълбоководни пристанища. Според едно предание в този край на полуострова някога имало вулкан; много преди човекът да скъса оковите си, да се освободи от божия дом и да се засели на земята, вулканът изригна, защото тогава огънят воювал с водата; но морето, както винаги, излязло победител. Пристанището всъщност е кратерът на този вулкан и много орисианци желяеха той отново да се събуди, защото Ликантия бе донесла много смърт и мъка на нашия град. Кратерът е много стръмен и от полуострова към пристанището има само един път, леко полегат коридор, който може би се е получил от стичането на лава, впоследствие втвърдена. Та този коридор е изгладен от човека и от времето, докато се е превърнал в изсечен скат. Около пристанището и надолу, към стеснената част на полуострова хората, станали известни като ликантийци, построили своя град. Полуостровът е тесен и поради това ликантийците не градят ниски къщи като в Ориса, а високи, източени към небето постройки... постройки, които приличаха на монолитни блокове, изсечени от жесток гигант. Всеки ден слънцето осветяваше улиците под сградите само няколко минути. Дженъс ми беше казвал, че тези постройки приличали на мравуняци, натъпкани с жилища и работилници. Колкото е по-висок етажът, толкова по-скъпо е жилището. Но очите ни почти не

забелязваха тези каменни кули, защото погледите ни бяха привлечени от мрачния морски замък на върха на полуострова. Оттам, заедно със своя съвет от магьосници, управляваха двамата върховни жреци-кrale, властелините на Ликантия. В този замък бяха техните катакомби с богатства, а далеч под тях — влажните ликантийски тъмници и килиите за мъчения.

Дворецът изглеждаше недостъпен. Но веднъж вече беше превземан. Битката започнала с предателство през нощта и завършила с огън и меч. Беше паднал в ръцете на орисианците двайсет години преди да се родя, по време на последната битка от Втората война на градовете, когато сме извоювали свободата си от окупаторите, газили ни с тежкия си ботуш цели пет поколения. След победата обаче, вместо да изтребим всички ликантийци, ние сме заключили справедлив мир. Нашите управници смятали, че ако я няма Ликантия, може да се появи друга сила, която да се окаже също толкова враждебна. Или пък, ако бъде окупирана, проклетата страна може да стане причина за възникване на анархия. Не сме искали да държим Ликантия и като васална държава — ползата от поддържането на гарнизон в една враждебна страна е много съмнителна. Ето защо морският замък все още се издига на полуострова. И щом градът щял да остане да съществува, човешината и почитта към боговете изисквали ликантийците да имат възможност да се защитават от пиратите, които гъмжаха в Тясното море. Единственото, което сме искали, били репарации за щетите, нанесени на Ориса, за принасяне на жертви за духовете на убитите през двете войни и дарове за техните наследници. Имало й едно друго изискване: постоянно да им се напомня за тяхната грешка да считат Ориса за град на богати търговци и безсилни богове. Ето защо орисианците заповядали да се разруши огромната стена, построена в най-тясната част на полуострова. Ние сме изтръгнали от техните магьосници тайните на магиите за защита на стената и нашите най-способни жреци обединили силите си, за да направят магия за упадък и отслабване на града. Пречистването на града преди извършването на ритуала продължило повече от година, а самото заклинание — цял месец. По време на заклинанието умрели трима жреци, а след завършването му били необходими легиони от ликантийски пленници, за да почистят развалините и в някои случаи да съборят недосъборените стени.

Когато приближихме Ликантия, Ийнес ми махна с ръка. Отговорих му. Освен Ийнес, сержанта Мийна и десетте войници, доброволно пожелали да съпровождат Дженъс по време на експедицията, имахме и една огромна открита кола, теглена от волове и натоварена с нашия багаж и сандъците, в които държахме златото и среброто си. Дженъс, Касини и аз яздехме на коне.

— Защо — чудеше се Ийнес, сочейки развалините, където някога се беше издигала стената, — ликантийците не строят извън чертите на стария град? Да не би да се страхуват от горски духове?

— Добър въпрос, приятелю, — отбеляза Дженъс. — И за това си има причина. Ликантия мисли за позорно събарянето на защитната стена и съм чувал да казват, че един ден тя отново ще бъде издигната. Ето защо градът не се разширява извън границите на тази развалина и никой ликантиец не строи отвъд нея от страх да не признае, че одобрява поражението.

— Трябвало е да продадем мъжете им на ифора — намеси се Касини, — да вземем жените им да си доставяме удоволствие с тях, да не оставим в града камък върху камък и да поръсим земята със сол. Не мога да виждам много далеч в бъдещето, но имам предчувствието, че Ликантия отново ще ни създава неприятности.

— Строги думи — каза Дженъс. — Не съм съвсем съгласен с теб, че Ликантия е трябвало да бъде напълно унищожена. Отвъд Тясното море, във Валори, беше сторено точно така и аз имах възможност да видя резултатите. Но ти си прав, че Ликантия иска да възвърне старата си мощ. Когато служех тук, непрекъснато слушах такива приказки. И ако успеят, те отново ще нападнат Ориса. Ликантийците не забравят лесно онова, което считат за неправда. Според мен е добре да си държим езика зад зъбите, щом ще потеглим оттук. Всички ние може да сме орисианци или на орисианска служба, но подчертаването на този факт в Ликантия едва ли ще ни спечели приятели. Нито тук, в Ликантия, нито отгатък Тясното море, във Валори. Защото Ликантия има дълги ръце и макар че съм служил в гарнизона, чиито наблюдателници виждаме през последните два дни, не знам до къде стигат. Нека пътуваме като анонимни търговци, без да афишираме лоялност към когото и да било. Така е много по-безопасно. — Той млъкна и се усмихна малко засрамено, после каза съвсем официално:

— Извинявам се, почитаеми Амалрик. — Искам да кажа, че бих препоръчал такъв неутралитет... но решението си е твое.

Засмях се, без да се обидя. Касини може би беше на друго мнение, но аз се бях отказал да водя експедицията така, сякаш трябваше да демонстрираме някакво превъзходство. В края на краищата не бяхме армия.

— Всеки, който мисли, че може да предложи нещо по-добро, има думата. Иначе няма да имаме никакъв шанс да достигнем до Далечното царство. Ще пътуваме без знамена и сигнални тръби, анонимно, както предлага капитан Грейклок.

Дженъс кимна, все още изглеждаше малко засрамен. Ийнес прихна и каза тихо, така че само аз да го чуя:

— Львовете не обичат мърша.

Пътувахме бързо, макар и предпазливо. Предпазливостта беше особено необходима поради многото пари, които трябваше да носим. Ако експедицията ни почваше от някое друго място, нямаше да имаме нужда от много пари в брой, а средствата, които биха ни потрябвали за търговия и за всякакви други нужди, бихме могли да изтеглим от местните банки с кредитно писмо от баща ми. Но тъй като пътуването ни трябваше да започне от Ликантия, това не беше възможно. Градът от много отдавна беше не само наш военен неприятел, но и жесток търговски конкурент. Най-омразните врагове на баща ми, един род на име Саймън — сега оглавяван от най-младия, но според баща ми и най-лош син, Нису — бяха ликантийци. Хората от този род не само ни бяха изиграли в някои частни тристранни търговски споразумения, но, баща ми беше сигурен в това, бяха използвали информацията за нашите търговски операции, за да наемат местни бандити и на няколко пъти да нападнат от засада керваните ни. Така че той ме бе посъветвал да бъда много предпазлив, докато сме в Ликантия.

Пътуването премина без произшествия... с изключение на магьосницата. Пътят беше тесен, с дълбоки коловози и минаваше под огромни изкорубени дървета. Всички бяхме нервни, тъй като мястото предоставяше идеални възможности да бъдем нападнати от засада. Неочаквано пред нас се появи жена и ни препречи пътя.

Беше гола, но не можеше да съблазни никой мъж без настойка десет пъти по-силна от онази, която бях дал на Мелина. Стори ми се млада, но не бях сигурен, тъй като беше много мръсна; единствената ѝ

баня сигурно беше била още в утробата на майка ѝ. Беше руса и чорлава. Преди коларите да успеят да дръпнат поводите, тя вдигна ръка с длан към нас и воловете спряха, сякаш ударени между очите с касапски чук. Войниците разтревожено зашушукаха и сержант Мийна веднага ги скастри. Жената вдигна и другата си ръка: от нея провисна въже.

— Налог... любовен данък — изпя тя.

— Ние не плащаме, майко — каза единият колар. Тя разлюля въжето.

— Налог... или това въже... тази връв... този конец... увисва безсилно, люлее се безпомощно... храбри войници... люлее се безпомощно, увисва безсилно и никой от вас няма да може да си оправи жената... люлее се безпомощно... увисва безсилно... — Войниците се развълнуваха и се развикаха, въпреки издадената от Мийна команда.

Касини слезе от коня си и мина напред. Вдигна глава нагоре, където слънцето се провираше между клоните, а после, мило усмихнат, се обърна към магьосницата:

— Ах, жено, жено, ти виждаш онова дърво... виждаш онази сянка... сянката на онова дърво е онова дърво... корените на онова дърво са дълбоко, дълбоко в земята... — монотонно нареждаше той. — Ти ще станеш като онова дърво, ти ще станеш, трябва да станеш... и никой пътник не ще те вижда... и следващият, който мине, ще носи брадва и ще отсече твоето дърво.

Жената сякаш се беше превърнала в статуя. Виждах как се мъчи да помръдне устните си. Касини се изсмя злорадо и каза:

— Ти можеш да говориш, ти можеш да говориш, ти имаш благословията ми за това, о, дърво.

— Извинявайте, извинявайте — промълви тя. — Не знаех, че има някой, чиято сила е по-голяма от моята. Моля да ми простите.

— Не от мен, о, дърво — каза Касини. — Искай прошка от тези мъже, които ти нарече смели войници.

— Мъже от желязо, мъже от желязо, вие сте като желязо, когато правите любов, въжето изчезна, връвта си отиде, конца го няма, той никога не е бил изпреден... вие сте от желязо, вие сте от стомана.

— Благодаря ти, жено — каза Касини, върна се и се качи на коня. — Амалрик — попита той, — има ли някаква причина, поради която

да не я оставим на съдбата ѝ?

Жената изплака.

— Ти си дърво, о, дърво — изрече жрецът и настъпи тишина. Гледах вцепенената жена. Гледах ужасената жена. Не. Нямахме никаква причина. Извадих от кесията си три златни монети, пуснах ги на пътя и казах:

— Да си върви.

— Ти чу, о, дърво — започна Касини неохотно. — Ти ще бъдеш свободна, но трябва да стоиш тук, ще стоиш тук, трябва да стоиш, докато сянката на онова дърво престане да пада върху теб.

Кимнах на коларите и те удариха поводите о гърбовете на воловете. Прекараха колата покрай магьосницата и продължихме. Когато стигнахме завоя, обърнах се да видя за последен път гърба на жената, застинала на сред пътя. Приличаше на фигурите от фриза по Божията улица.

Дженъс яздеше до Касини.

— Интересно заклинание.

— Така е — съгласи се жрецът. — Просто заклинание... но помага безкрайно много, ако трябва да се приложи върху някой по-прост човек.

Озадачих се. Казаното от Касини някак си не се връзваше. Нали заклинанията действаха по един и същи начин върху всички, от благородник до селянин, от господар до роб... А може пък да не е така? Тракането на колелата и чаткането на копитата върнаха мислите ми към действителността.

Вече не се движехме по черен път, а по паваж. Пред нас имаше дървена преграда, я до нея ниска постройка. Оттам изтичаха петима войници, спряха до пътя и ни огледаха внимателно. Бяха облечени в хубави, чисти дрехи и държаха оръжието си като опитни бойци. Един от тях, предполагам офицер или сержант, ни извика да спрем. Митница.

— Кой са пътниците ти? — попита той.

— Господин Амалрик Антеро, търговец от Ориса, и неговата свита.

По лицето на мъжа премина гримаса.

— Минавай... чакай. — Той отиде до Дженъс и внимателно го огледа. Понечи да каже нещо, после спря и отстъпи назад. — Минавай.

Добре дошли в Ликантия.

Тонът му беше като на данъчен агент. Колата тръгна напред. Пришпорих коня си, за да настигна Дженъс.

— Какво стана?

— Позна ме — отговори той. — Канеше се да ме пита какво търси един ликантийски офицер в свитата на орисиански торен червей, но след това реши... че може би съм шпионин и се връщам от изпълнение на задача.

— Значи не е чул, че си напуснал ликантийската армия.

— Много ликантийски войници биват уволнявани или дори разжалвани под удара на барабана, за да започнат изпълнението на някоя тайна задача.

Сега се изчервявам на тази си наивност, но тогава зяпнах от изненада и запитах:

— Сериозно ли говориш? — Дженъс не ми се присмя, просто се навъси и кимна. Около нас се издигаха високи сгради. Вече бяхме в Ликантия.

Намерихме една странноприемница и започнахме последните приготовления. На войниците не беше казано нищо за посоката на нашето пътешествие и, разбира се, за мечтаната от нас цел — Далечното царство. Те имаха задължението да охраняват златото и да ни оказват всякаква необходима помощ. Ийнес беше наш майордом и иконом, а Касини бе натоварен със събирането на амулети и други магически принадлежности, като например духове за попътен вятър. Аз трябваше да осигуря кораб, който да ни извози през Тясното море до най-далечното валорианско пристанище, познато на Дженъс. Докато разглеждах неговата карта, отново се смаях, че толкова малка част от този регион бе проучена: Редонд, пристанището, където отивахме, беше само на два пръста от Ликантия по море; точно на изток от него беше Пипереният бряг, който имаше лоша слава. Всичко останало беше загадка — на картата нямаше никакви отметки, никакви градове, никакви граници на племена или народи; отвъд Пиперения бряг Дженъс беше означил една голяма планинска верига, известна само на него, тъй като родното му място се намираше някъде в този район.

— Чух някои истории — беше ми казал той, — в които се твърди, че владетелите на Ликантия тайно изпратили изследователи на изток, отвъд Редонд, дори отвъд Пиперения бряг. Но никога не

срещнах човек, който да потвърди, че наистина е участвувал в такава експедиция, така че не им вярвам.

Сержант Мийна заедно с Дженъс се грижеше въоръжението ни да бъде такова, че да не приличаме на суетни орисианци. Останалите неща — коне или мулета, храна, палатки и така нататък щяхме да купим или да ни направят в Редонд.

Дженъс тайно ми съобщи, че има да урежда други въпроси, за да осигури успеха на нашата експедиция... въпроси, в чието уреждане би било неразумно да се ангажира човек от моя дом. Също така ми каза, че не бива да се тревожа от честите му отсъствия или от появата на някои хора, с които имал работа. И добре, че ме предупреди; иначе, когато първия път видях човека, който се тътреше в двора на нашата странноприемница, щях да накастрия Мийна и ликантийския страж. По-късно научих, че мъжът или жената, които често са най-опасни, могат да приличат на бог или богиня и да се държат като светци; докато истинският светец може да има вид на чудовище. Но Грейф приличаше на злодей. Ийнес пръв го забеляза, подсвирна и ме попита дали да провери що за човек е този там долу.

— Сигурно е богат — каза той. — Предполагам, че майките му плащат добри пари да плаши децата им, когато не слушат.

Грейф беше с два-три пръста по-висок от мен, но два пъти по-пълен. Имаше едро, набито тяло като на носач или пивоварец. Ако беше работил в един от тези два бранша, причината да го изхвърлят беше очевидна: ушите му бяха отрязани, което в Ориса беше знак, че е крадец, осъждан три пъти. Ръцете му бяха обезформени, изкривени. Отначало мислех, че е недъгав, после видях под навитите ръкави на мръсната му копринена риза белези от верига. Бяха го измъчвали.

Извиках му и го попитах по каква работа идва. Отговори ми, че търси капитан Дженъс Грейклок, човек, който някога е служил в Ликантия. Гласът му беше басов, като на човек който би могъл с успех да пее молитви. Ийнес го попита как се казва.

— Грейф.

— Хубаво име — измърмори слугата ми. — По каква работа?

— Лична... с капитана — отговори човекът.

Дженъс излезе от стаята си и се показа на балкона.

— Аз съм Грейклок. Кой те изпраща? — Човекът не отговори... или поне не се чу никакъв глас. Само направи с ръка три бързи

движения.

— Качи се горе, човече — каза Дженъс. — Ийнес. Донеси ни вино.

Грейф може и да беше измъчван, но не беше осакатен. Той пъргаво се качи по стълбите — заприлича ми на някоя от големите маймуни от север в клетките на орисианските градини. Туниката му за миг се разтвори и зърнах ножницата на скрито оръжие. Дженъс го покани в стаята си и двамата прекараха там цели два часа. После Дженъс излезе и помоли да удвоя охраната на златните монети. Поколебах се, тъй като не исках да имам никаква работа с този Грейф, но разбрах, че ще се покажа като глупак. Положително по време на пътуването, което ни предстоеше, щяхме да имаме работа с такива разбойници, пред които с умиление да си спомняме за Грейф като за непорочна дева.

Аз лично имах собствени проблеми, които трябваше да реша, защото наемането на кораб, което смятах за нещо лесно, се оказа направо мъчително. Харесах един дълъг, красив кораб, който според някакъв пристанищен безделник беше с триъгълно платно — не можах да го видя, защото в момента беше навито. Огромният рул, който можеше да се върти само от двама души, беше отстрани и извитата му дръжка бе издялана като чайка, сигурно за да може корабът да пори плавно и бързо морските вълни. Извитият нос и кърмата бяха богато украсени, макар че кубриците сигурно щяха да са претъпкани. Корабът беше или нов, или изключително добре поддържан, но за мен най-важен беше окаченият на две красиво извити греди аутригер от лявата му страна, тъй като се страхувах, че стомахът ми няма да се отнесе благосклонно към първото ми морско пътуване. Преминах от една палуба на друга през трите кораба, които се намираха между кея и избрания от мен красавец. Посрещна ме един човек с вид, какъвто според мен трябваше да има всеки моряк — бос и гологлав, с измачкана жилетка и навити панталони. Той огледа дрехите ми и кимна почтително.

— Да пътувате ли искате, господине?

Представи ми се като Л'юр, капитан и собственик на „Китиуейк“, и още преди да изслуша предложението ми, настоя да ме разведе из кораба. Тогава знаех малко за корабите. Сега обаче знам много, знам абсолютно всичко за отвратителните изобретения и части,

много повече на брой, отколкото човек може да изброи за цял ден. Честно казано, мисля, че е достатъчно да знаеш какво е кърма и нос и да изхвърлиш всички лишени от смисъл и използвани от моряците наименования. Накрая се върнахме в задната част на кораба, която той нарече задна палуба, и седнахме да изпием по една, както той я нарече, незаслужена чаша вино. Сипах доста вода във виното си. Капитанът каза, че е обмислил предложението ми и че за него ще бъде чест да ни закара до Редонд. Каза сумата. В злато. И искаше да я получи предварително. Като чух това, едва не разлях киселото му вино по палубата и отговорих, че искам само да наема коритото му, а не да го купувам. Той се усмихна, сякаш казаното от мен беше някаква особено сполучлива шега, и ми заговори за опасностите по Пиперения бряг.

Попитах го какви са чак толкова тези опасности. И той ме затрупа с отговори. Спомена за подводни скали, които непрекъснато променят мястото си; за морски водовъртежи и морски чудовища; за пирати; за подветрени крайбрежни скали; за щормове, които идват изневиделица от ясно небе, несъмнено причинявани от някой могъщ зъл жрец някъде по Пиперения бряг; за звезди, които променят положението си, така че лоцманът трябва да се осланя само на усета си. И като ми изреди всичко това, каза:

— Моят кораб е бърз и аз ще наема най-опитните хора, хора, които могат да връзват морски възел и да стрелят с балиста, да опъват и събират платна. Надявам се, че някои от твоята свита знаят кой край на стрелата се слага в лъка.

Така започнаха преговорите. Всеки ден отивах на палубата и започвахме да се пазарим и надлъгваме, да се разхождаме напред-назад. Когато най-сетне стигнахме до споразумение за кораба и екипажа — два пъти по-голяма сума от тази, която бях предложил, половината при потегляне, половината при пристигане в Редонд — бях готов — и можех да го направя — да опаковам всичките четиринайсет души от моята група, да ги метна на рамо, плюс сандъците ни с пари, и да преплувам това проклето от боговете море. И да ви кажа, нищо не се е променило в начина, по който моряците се пазарят, от онези далечни години до ден-днешен.

Един ден, когато търпението на Л'юр най-сетне се изчерпи, се случи нещо странно. Върнах се в странноприемницата и видях, че Грейф ме чака. Носеше здраво завързан чувал, в който имало някои

„скъпоценности“ — така каза — за Дженъс. Предложих му да ги даде на мен, но той отказа — капитан Грейклок настоявал да ги предаде само на него и освен това трябвало да му се плати. Мислех да му напомня, че аз съм наел Дженъс и той работи за мен, така че не може да има никакви тайни, но си дадох сметка, че съм изморен от безкрайните пазарлъци с Л'юр. Просто от учтивост предложих на Грейф чаша вино. Той прие и седнахме в един тих ъгъл в общата стая на странноприемницата.

— Смешна работа — почна той. — Аз, дете идвам от сиропиталище, да си пия пиенето с един богат търговски син. Ама никой от моите няма да го повярва. — Той се засмя доволно, показвайки черните си зъби. — Че и виното ми е по-сладко, като зная, че си го пия с един Антеро.

— Откъде знаеш името ми?

— Чух го от един войник. Разправяше на приятеля си. Ама не знае, че с моите уши, дете ги няма, пак чувам всичко. Не се бой де! Много тайни знам, ама като е за приятел, нищо не казвам. Понаучих едно друго оттук-оттам. — Ръката му почти нежно погали белезите на веригите. Доця ми се Дженъс да дойде по-скоро. От присъствието на този човек ме побиха тръпки.

— Значи си чувал за моето семейство? — попитах го аз.

Грейф кимна, след това се завъртя на стола и повдигна туниката си. Стомахът ми се сви. И преди бях виждал белези от удари с бич, бели и усукани... но никога толкова дълбоки. Бичът бе разкъсал месото до костта.

— Едно време — каза Грейф, обърна се към мен и смъкна туниката си, — щастие ми се усмихна и се съгласих да свърша една работа за Нису Саймън. Да. Да. Виждам как ме гледаш. За господаря Саймън, търговеца. Дори един уличен негодяй кат мен е чувал за вашата вражда. Във всеки случай не той плати, а аз. Над сто удара. Би ме с бича, дете сам си го е направил. А под къщата са изкопали подземие. С килии. Не зная дали съм пищял. Сигурно съм пищял. Всеки ще пици, ако в бича са вплели желязо. — Той се усмихна и облиза устни, сякаш си спомни за любовна прегръдка. — После ме хвърлиха в залива. Не мислех, че ще оживея. Ама оживях. И се заклек да дочакам друго време. Друго място. Знам, че не съм много за пред хората, и гледам да не се мяркам на открито. И точно затова може би

ще ти помогна да направиш онова, което искаш, та да си върна малко на Саймън. Съвсем малко. Малко тук, малко там... Ама една мишка малко по малко успява да изяде цял хляб.

Грейф пресуши чашата си. Направих знак за още и той доволно се ухили. Озърнах се. Малцината посетители гледаха как Грейф се препъва към тоалетната, а не мен. Наведох се и опипах вързопа, който той бе донесъл за Дженъс, също като дете, което се опитва през опаковката да разбере какъв ще е подаръкът за рождения му ден. Шишета... кутия... някакви неща, които шумоляха като изсушени билки... няколко пакета семена... и изведнъж нещо ме поряза. Видях острието — беше пробил вързопа. Бързо доразкъсах плата. Острието беше извито. Беше малък сърп, миниатюрно подобие на жътварски. Но беше направен от злато... и знаех, без да гледам, че на острието са изписани букви. Беше предназначен за рязане на билки и други растения... но не за готвачи или камериерки. Тези растения се използват за магии. От жреци.

Зачудих се за какво му е на Дженъс Грейклок този забранен магически инструмент. Чудех се какви ли могат да бъдат другите предмети във вързопа и си помислих, че мога и да проверя. Спомних си въпроса, който Гамелан, най-старият от жреците, беше задал на Дженъс преди да тръгнем от Ориса, и отговора на Дженъс. Той дойде почти едновременно с Грейф, който се върна от тоалетната, и не му казах какво съм видял. Можех да поставя въпроса много по-късно, на четири очи, защото наказанието за притежаване или използване на неща за извършване на магии от човек, принадлежащ към съсловието на жреците, беше от затвор до смърт.

Тази нощ за първи път от месеци отново ме споходи моят кошмар. Не можех да си спомня какъв беше по-рано, но от този ден нататък лицето на пазача, който ме извеждаше от лодката и ме водеше към съдбата ми, беше като лицето на Грейф. В съня ми обаче едното му око беше изчезнало и от кухнята към мен се гърчеше нещо като червей или светлина.

На следната нощ ни сполетя друг ужас, и то съвсем реален. Беше пълнолуние. Качих се в стаята си и тъкмо преди да си легна чух лай. Грабнах кинжала си и изскочих на балкона. В светлината на двете мъждиви факли на вратата видях в средата на двора да стои приведено някакво същество. Сигурно беше дошло от земните недра, повикано от

заклинанията на някой жрец. Беше хиена, неокосмена хиена, изгладняла до смърт, но с човешко лице.

Съществото проговори... с човешки глас, който сякаш идваше от тъмниците на властелините на Ликантия.

— Викат ви — излая то. — Викат ви в замъка. Всички мъже, всички жени, всички, които не са ликантийци. Викат ви в един часа. Оракулът посочи този час. Това е заповед на властелините. Трябва да се подчините. Викат ви. Онзи, който не се подчини, нека умре, нека умре от огън, нека умре от вода, от смачкване, от падане. Това е повелята на властелините. В един часа.

Съществото изскочи от двора на калдъръмената улица и хукна към съседната странноприемница. Обърнах се и видях Дженъс; лицето му беше каменно.

— Това означава смърт — каза той. — Страхувах се, че ще ни надушат... — Заповядай всички да се облекат. Никой да не носи оръжие, дори обикновен нож. Трябва да бъдем на площада преди пясъкът от часовника да изтече... иначе всички ще умрем.

Улиците на Ликантия бяха зловещи: тук-там объркани чужденци носеха факли; мълчаливи патрули от ликантийски войници горделиво ходеха по улиците, отказвайки да отговарят на каквито и да било въпроси, само повтаряха, че всички трябва да се подчиняват на заповедта. Високите сгради бяха тъмни, сякаш вътре нямаше никой, но от време на време зървах на прозорците по някое бяло лице, което хвърляше поглед навън и бързо се скриваше зад пердето.

Аз започнах да се разпореждам, а Дженъс побърза да се върне в стаята си. Чух как нещо се счупи, после настъпи тишина. Трябваше да го викам три пъти, докато излезе. А докато вървахме по улиците, чух, че спря при Мийна. После отиде при Ийнес и го попита тихо дали може да чете. Ийнес бе изплашен, но успя да отговори, че знае, понеже не е варварин от Ликантия.

Накрая Дженъс дойде при мен.

— Дръж — прошепна той и ми подаде парче метал.

— Научи това. Издекламирай го точно когато трябва. Ще разбереш кога. Дадох по едно на Мийна и на Ийнес.

— А какво ще стане с Касини? — попитах също шепнешком. Жрецът вървеше на няколко крачки пред нас.

— Той няма за какво да се тревожи. Плащът на себеподобните ще го покрие — отговори Дженъс и ми пъкна в ръцете едно боне, като тези, които използват готвачите, та космите от главите им да не падат в храната.

— Сложи това на главата си. По-добре да не им се набиваш в очите.

Замъкът беше пред нас. Над главния му вход — портата беше отворена и решетката на крепостната врата вдигната — гореше голям огън, чийто буйни пламъци не се подхранваха с никакво гориво. Чух шепота на един от войниците:

— Магия... магия...

— Внимавай! — изсъска Дженъс. — Не казвай нищо и не мисли нищо лошо за онова, което ще се случи.

Вече беше достатъчно светло и можех да видя какво държа. Беше парче полиран месинг. Разбрах какъв беше шумът, който бях чул — месингът беше част от отражателя на една от лампите в стаята на Дженъс. На него с нож бяха надраскани думите:

*Аз съм огледало,
аз съм невидим.
Аз мисля като теб.
Умът ми е стена.
Не чувствам нищо,
не мисля нищо.
Ти си това, което виждаш,
аз съм това, което виждам.
Аз съм огледало.*

Въпреки че бях изплашен, все още се чудех: първо на вързопа с магически предмети, а сега на това заклинание. Нима Дженъс Грейклок се мислеше за жрец? Но нямаше време за много размисъл — войниците ни заобиколиха и ни вкараха през портата в огромен двор.

В другия край имаше някакъв подиум, нещо като трибуна. На нея стояха двама мъже. Телата им блестяха и изглеждаха по-високи, отколкото на обикновени хора. И двамата носеха диадеми. Потреперих... Това не беше на добро. Обикновени хора, още по-малко

чужденци, никога не се допускаха да видят властелините на Ликантия, техните върховни жреци. Чух как един войник мълви молитва, чух и звука на удара, когато Мийна го цапардоса.

Ликантийските войници ни подредиха в редици. На площада се бяхме събрали триста или четиристотин души, облечени и полуголи. Нито един от нас не беше с ликантийски дрехи. Мъже и жени, благородници и роби, деца и възрастни. Някои плачеха; други пиеха и се правеха на смели.

После между двамата властелини се появи някакво същество. Чух глас, който сякаш идваше отникъде и отвсякъде.

*— Ето го злото, ето го злото,
злото е излязло тази нощ.
Зло за мен, зло за Ликантия,
зло, което трябва да се унищожи.
Ти го виждаш, ти го виждаш.
Удари часът.
Удари часът.
Търси, вестителю наш, наш палачо, наш любимецо!*

Третото същество — сега видях, че това беше ужасният вестител, който ни беше повикал тук, същество, създадено посредством най-черните магии — слезе от подиума. То тръгна към нас и по някакъв начин разбрах каква щеше да бъде неговата роля: издирвач. Докато идваше, чух как вече душеше. Разбрах, че времето беше дошло.

Аз съм огледало, аз съм невидим...

Съществото се движеше бавно покрай редиците. Когато дойде до мен, един от нашите войници припадна. Чух как тялото му тупна върху плочите.

... Не чувствам нищо, не мисля нищо...

Демонът беше пред мен. Не смеех да погледна надолу. Почувствах отвратителната му муцуна да докосва босия ми крак и едва се сдържах да не го свия. Ти си това, което виждаш...

Не паднах. Хрътката ме беше отминала. Дочух озадачено скимтене в края на редицата, но не се осмелих да погледна натам.

Животното изскимтя точно като собствените ми кучета — знаеше, че онова, което търси, е наблизно, но все още по някакъв начин се крие. Дочух драскането на нокти... да се приближава към мен. Ти си това, което виждаш...

И звярът пак ме отмина. Този път той излезе от редиците я спря между нас и властелините. Седна на задните си крака и зави срещу луната. Един път. Два пъти. Три пъти. Някой излезе от тълпата и се отправи към издирвача, призован от неговия вой.

Беше млада жена. И до днес си спомням колко миловидна беше. Беше млада... може би дори още момиче. Беше само по нощница. При други обстоятелства някой вероятно щеше да я пожелае. Но не и сега. Не тук. Ликантия беше избрала своята жертва. Тя отиваше към звяра. Краката ѝ искаха да тичат, да избягат. Но магията не ѝ позволяваше. Красивото ѝ лице беше разкривено от ужас. Във въздуха пред нея се появи светлина, светлина като онази, която витаеше около властелините. Светлината се превърна в нож... къс нож с леко извито острие. Може би девойката бе използвала такъв нож в кухнята, ако беше от простолюдието, или пък някоя от нейните робини бе рязала с него сутрешния ѝ плод, ако беше аристократка.

Тя бавно взе ножа и обърна острието към себе си. После направи първия разрез. Магията не ѝ даваше да избяга, но ѝ позволяваше да пици. И никой от нас не можеше да избяга, не можеше дори да отвърне очи. Момичето направи още един разрез. И още. Писъците ѝ и до ден-днешен звучат в ума ми. Едва призори вече не можеше да пици и я оставиха да умре. Демонът изчезна, на подиума не беше останал никой.

Обърнахме се и със залитане тръгнахме навън. Площадът остана празен. Само в средата, осветено от догарящите факли, лежеше нещо, което съвсем доскоро беше било красиво.

— Такъв е обичаят в Ликантия — каза ми Дженъс по-късно, когато вече бях в състояние да говоря. — Когато властелините или техните ясновидци открият опасност или заплаха, или някакво зло да застрашава града, те принасят жертва.

— Несъмнено винаги се намира някой чужденец.

— Не винаги — каза той. — Виждал съм жители на града, веднъж дори един млад жрец, сами да желават да бъдат принесени в жертва. Онези, които предлагат себе си, за да спасят Ликантия, са

обикновено млади. И повечето са красиви. Понякога онези, които решават да се пожертват, са говорили срещу Ликантия. Или са потомствени врагове на града. Или просто се отличават с нещо. Затова те помолих да скриеш косата си. Може би поради тази причина... съществува, което не бива да се споменава... спря пред нашата група. А може и да не е така. Може би девойката е криела по-големи тайни и по-силни чувства от когото и да било от нас. И това... това не беше най-лошата смърт, която съм виждал за избраната жертва.

Поколебах се дали да го попитам откъде е научил защитното заклинание, но реших да се въздържа. Не беше въпрос, който може да се зададе на глас в Ликантия.

Време беше да тръгваме. Корабът беше комплектован с екипаж и провизии. Щяхме да отплуваме след два или три дни, при най-ниското ниво на прилива. Очевидно Дженъс беше намерил на черния пазар всичко, от което имахме нужда, тъй като повече не видях Грейф.

Дженъс, Касини и аз бяхме в една от градските ковачници и избирахме подходящи оръжия за пътешествието, оръжия, които да не издават нашия произход. Аз разглеждах една красива рапира от закалена стомана с предпазител, украсен със скъпоценни камъни и злато, и дръжка, обвита в златна нишка. Кинжалът към нея бе украсен по същия начин. Ковачът заяви, че и на двете оръжия било направено заклинание за непобедимост. Попитах го дали мога да ги опитам. И двете сякаш плуваха в ръката ми. Но тъй като не бях опитен боец, попитах Дженъс какво оръжие според него да взема. Той самият не купуваше нищо — носеше същите оръжия, както когато го срещнах на плаца в Ориса.

— Вземи каквото ти хареса — отговори Дженъс. — Никой не може да каже какво трябва да бъде личното му оръжие преди да участва в битка, освен ако командирът му няма специални съображения. Но тези двете, толкова красиви, не са по моя вкус. Първо, защото не е препоръчително, особено в една малка група, началниците силно да се отличават от останалите бойци. От това следва, че ти не трябва да носиш никакви пера и шарфове, по доспехите да няма злато... нито пък скъпоценни камъни по рапирата ти. Нищо не се отразява на духа на войниците така силно, както смъртта на техния командир. Виждал съм как морски главорези убиват човек само за да му вземат сабята. Колкото до заклинанията... можеш

ли да си представиш някой, бил той селянин, въоръжен само с тояга с накрайник от бронз, или велик военачалник, да тръгне на бой, без оръжията му да са благословени от някого? От жрец, магьосник или местен прорицател? Освен това самото полесражение гъмжи от магии и контрамагии по-нагъсто от прахта, вдигната от битката. Винаги съм смятал, че бойните магии и заклинанията на оръжията си противодействат и взаимно се неутрализират. Но това си е мое разбиране, или дори цинизъм. Тази рапира е добре направена, но все пак разгледай ей онази сабя.

Той вдигна ръка... и ковачът побърза да му подаде посоченото оръжие. Беше изработено като широк меч с две остриета, но по-къс и дръжката му бе за една ръка.

— Здрава е. И остра. Гледай сега... — Той хвана двата края на сабята и я огъна, а мускулите на ръцете му се издуха. Знаех, че стоманата трябва да се счупи... но вместо да се счупи, тя се огъна почти в полукръг. Дженъс пусна върха и кимна на ковача.

— Тук няма никакви магии, майстор Канадис. Само най-добра металургия.

— Ти ме разобличи — усмихна се ковачът. — Споделям недоверието ти за магията на бойното поле, макар че съм последният, който ще се откаже от благословията на жреца преди боя. Наех и един жрец да направи заклинание срещу ръждясване и на това, и на всички мои закалени оръжия, така че те могат да се използват и на кораб например, без собственикът да прекарва цялото си свободно време в търкане с намастен парцал.

— Здрава сабя — каза Дженъс. — По-добра е от рапира за пътуване, тъй като ще се наложи я да използваш за всичко: от сечене на колове за палатка до рязане на храсти за правене на шишове, макар че няма да ти спестя ругатните, ако те видя да го правиш и да нацърбваш острието. А тези прости, прави рамене на кръстачката спокойно ще спрат удара на врага, пък и няма да се заплитат... както при някои оръжия, които имам предвид.

Разбрах намека. Мислех, че Дженъс е забравил моето изпълнение като майстор на дуела на речния бряг в Ориса.

— Ето ти и един нож, който да я допълва — продължи Дженъс, подавайки ми един скромно направен кинжал, доста дълъг, с едно острие и канали от двете страни. — С него ще сечеш храсти и

главорези. Винаги да ти е подръка. Сабята ще ти е неудобна и често ще я забравяш край лагерния огън или завързана на седлото, особено точно когато най-много ще ти трябва. И тогава твоето спасение ще зависи от този кинжал. Единственото друго, от което имаш нужда, е малък нож да си режеш месото. Най-обикновен малък нож. — Съгласен ли си с мен, майстор Канадис?

— Напълно.

— Вие двамата разбирате повече от мен от тези неща — казах аз. — Понякога се чувствам не ръководител на експедицията, а стар богат перко, заслепен от ласкателства.

— И всички ние проститутки, които те доим — отвърна Дженъс и се засмя, после добави: — Още едно нещо. Докато не сме свършили с въпроса за, хм, суетата. Косата ти. Познавах големи вождове, които се гордееха с къдриците си и предизвикаха врага да ги отреже. Възхищавах им се. Отдалеч. Особено по време на бой. Ние ще пътуваме през места, където хората мислят, че ще получат божията благословия, ако хванат червенокос мъж и го хвърлят от най-близката скала. Или за по-богата реколта, или просто за по-добро време през следващия ден.

Замислих се. На устните на Дженъс се появи лека усмивка. Спомних си двора на замъка и хрътката.

— Щом се върнем в странноприемницата, ще кажа на Ийнес да ме остриже като овца — обещах аз и извадих кесията си, за да платя.

Касини, който бе слушал, но през цялото време бе мълчал, си купи една екзотична рапира и съпътстващия я кинжал.

— Не ми подавай огледалото — помолих Ийнес. — Просто ми кажи на какво приличам. — Попипах се. Дългите ми къдрици ги нямаше.

— Може би — отвърна Ийнес замислено — на каторжник.

— Или на крадец, който ще трябва да целуне камъните — обади се Дженъс от ъгъла.

— На престъпник! — изпъшках аз. — На осъден на смърт.

— Много си груб, господарю. Би могъл да минеш за аскет, обрекъл се на безбрачие.

— Да бе — каза Дженъс. — Или дори за евнух.

— Смятам — казах аз — да отида в стаята на жреца Касини и да го попитам дали може да ми направи една малка магия за плешивост.

— Е, мен тази магия вече не ме лови — каза Ийнес и се потупа по голото теме. — Но все пак внимавай, господарю. Малките магии понякога стават големи.

— Май щеше да е по-добре да ме хвърлят от най-високата скала, а не да ви слушам — казах аз. — Дженъс. Ти ме накара. Сега ще ми купиш една ракия... не, няколко ракии...

Станах и вдигнах новата си сабя. Още не бях свикнал с нея — беше малко по-тежка от рапирите и сабите, които носеха в Ориса. Ийнес внимателно събираше чаршафите, които бе проснал на пода преди да започне да ме стриже. Напъха ги в една кожена торба.

— Погледна ли дали някоя къдрица не е останала? — попита Дженъс съвсем сериозно.

— Да, капитане. Нали това ми е работата, откакто ме направиха негов телохранилел. Пък и от по-рано, още когато господарят беше ревящо пеленаче. Да внимавам с косата, да внимавам с изрязването на ноктите, да внимавам с мъха, който той през онези години смяташе за брада. Да внимавам дори с бълвоча му, когато се напие като свиня. Макар че имаше и моменти, когато с радост бих продал малко от моя господар на някоя лоша магьосница при условие тя да му налее в главата малко вежливост и здрав разум с някоя магия.

— Добре — каза Дженъс, без да се усмихва. — Само не хвърляй космите навън, моля те. Хвърли ги в помийната яма и преди това провери дали водата тече достатъчно силно.

Усмивката на Ийнес изчезна, той стана сериозен като Дженъс.

— Точно така ще направя — отвърна той. — Не знаая дали имам някакво предчувствие, или просто понеже сме в този град на мъртви камъни и прокълнати души, но постоянно си мисля, че всеки момент може да ни сполети беда.

Всички кръстосахме пръсти. Ийнес въздъхна.

— Толкова е лошо — каза той, — че дори с нетърпение очаквам океана, където ще бъда принуден да държа главата на господаря Амалрик над борда, когато пребледнее, и да го уча, че повръщането срещу вятъра не се препоръчва. Слава богу, моят стомах е достатъчно издръжлив. — Той вдигна торбата и излезе.

— Доколкото знам — казах аз, — Чатърбокс Ийнес никога през живота си не е пътувал по вода, освен може би в градското езеро.

— Той ми напомня за моята дойка — усмихна се Дженъс. — Кара се, сърди се, оплаква се, но винаги...

Письък прониза нощта. Изскочихме навън. Дженъс вече държеше сабята си в ръка, аз също измъкнах моята. Изтичахме по стълбите и слязохме в двора. Войниците на пост при вратата се взираха навън с оръжия в ръце. От стаите заизлизаха и другите войници.

— Ийнес е! — извика единият часови и посочи към улицата, без да напуска поста си. — Ей сега излезе и...

Не чух останалото, тъй като изскочихме през вратата. Дженъс грабна една от факлите, забучени пред нея. В дъното на улицата видях хора. Извикахме и се хвърлихме натам. Един от групичката изчезна в тъмнината, останаха двама. Мернах вдигната за удар ръка и след миг на калдъръма остана само едно проснато тяло.

Беше Ийнес. Обърнахме го. Имаше две рани: едната на ръката, костта беше счупена, и втората в гърдите, много дълбока. Беше още жив.

— Извикай Касини — заповядах на Дженъс и той изкрещя да доведат жреца с билките му. Чувах стъпки на тичащи към нас хора.

Ийнес отвори очи и ме видя.

— Те... не я взеха. Не им я дадох — успя да каже той. — Искаха...

— Недей да приказваш.

Дженъс коленичи до мен. Ийнес стискаше малката кожена торба, в която бяха отрязаните ми къдрици. Стомахът ми се сви. Бандитите са си мислили, че добре облеченият дребен човек носи торба с пари.

— Казаха... че искат онова... което е от теб... че ще ми платят много пари, ако им го дам. А ако... — Ийнес пое дълбоко въздух — въздух, който не помагаше на разкъсаните му бели дробове.

— Дръж се — казах му аз. — Касини е добър жрец. Знае всякакви лекове и заклинания. Ще се справиш.

Ийнес поклати глава.

— Не — прошепна той. — Една услуга, господарю. Една последна услуга. — Знаех, че умира. — Освободи ме — успя да промълви той. — Нека да умра като свободен човек.

Това не беше услуга... аз бях виновен, че Ийнес ще умре тук, на този неравен калдъръм, в този проклет град. На това беше единственото, което можех да сторя за него. Опитах се да намеря

подходящи думи — никога не бях освобождавал роб. Дженъс ми дойде на помощ.

— Повтаряй след мен — нареди той. Започнах да повтарям като ехо.

— Аз... Амалрик Антеро от Ориса заявявам, че този роб Ийнес, Ийнес от... от...

— От Мангифера — промълви той.

— ... от Мангифера... е свободен човек и не дължи повече уважение никому... освен на онези, които стоят над него по положение или длъжност... има право на собственост... на жена... на деца, които също ще бъдат свободни... има право на свой собствен живот... своя собствена смърт... Аз Антеро, Амалрик заявявам... доброволно и открито... тук, под погледа на боговете... че не ще имам никакви претенции сега и навеки... към този мъж, неговите деца, неговото семейство или неговата душа.

Ийнес отвори уста, за да ми благодари или пък да се усмихне. После погледът му се промени, вече гледаше през мен, гледаше зад мен. Не виждаше нищо. Тялото му изведнъж натежа.

Не можех да видя ясно лицето му. Някой взе тялото от мен. Дженъс ми помогна да стана. Тогава си спомних: взех шепа пръст измежду камъните и я поръсих върху тялото на Ийнес. Духът му нямаше да странствува по земята. Заклех се, че ще изпълня останалите си задължения, така че Злокобният вестител да го приеме, и че ще отмъстя за убийството му. Но не чувствах никакъв гняв. Само мъка и голям срам, защото през всичките тези години на вярна служба така и не бях попитал най-верния си слуга и мой най-верен приятел дори къде е роден.

Дженъс тури ръка на рамото ми.

— Утре ще жалеем — каза той глухо. — Днес ще отплаваме.

Пригответихме се набързо. Оправих нещата си и си мислех, че за първи път през живота ми няма кой да ми напомня къде съм сложил четката за коса, коя дреха как трябва да се сгъне и така нататък. Осъзнах обзелите ме мисли и отново се проклех за егоизма си. Току-що бе умрял човек, а единственото, за което можех да мисля, бе дали правилно е затворена кутията с крема ми и дали е сложена в сандъка, където ѝ е мястото. Сержант Мийна отдели един войник да ми помага,

но помощта му не беше особено голяма. Добре поне, че бях достатъчно любезен, за да не мърморя.

Потърсих собственика на странноприемницата и платих сметката. Той се закле, че знае някои от церемониите на Ориса и ще погребее тялото на Ийнес според ритуала, както се изисква от нашата вяра, така че никой маг да не може да вдигне мъртвата плът, да я оживи и да я направи свой слуга. Дженъс каза, че може да му се вярва, така че аз не си направих труда да спомена, че семейство Антеро има добра памет и ще бъде лошо, ако той не спази даденото обещание. Мисля, че ме гледаше в очите и го разбра.

Събрахме се на двора. Дженъс ни нареди и даде на всеки по един малък зъб, покрит със злато и окачен на верижка. Каза ни, че са от пор и ще запазят живота ни. Спомних си за моя любим пор и как Халаб го беше съживил. Може би това бе добра поличба за експедиция, загубила човек още в самото начало. Касини се намръщи. Магиите трябваше да се правят само от него, правилно... но той не каза нито дума и нахлузи амулета на врата си така бързо, както и всички останали.

Дженъс стоеше насред двора, загледан в един зъб, който му беше останал. Може би се чудеше дали той би спасил Ийнес, ако му го беше дал два часа по-рано.

„Китиуейк“ напусна пристанището на Ликантия много след зазоряване. Закъсняхме, защото трябваше да събудим Л'юр, той да намери моряците, които беше наел, да намери крайбрежен магьосник, който да направи удовлетворително предсказание за пътуването. Гъста лятна мъгла покриваше пристанището когато най-после откачихме въжетата от кея и четиримата моряци се хванаха за греблата да ни изведат достатъчно далеч, за да могат да вдигнат платното и да уловят лекия бриз, идващ откъм сушата. Носът на кораба сочеше към открито море. От едната ни страна беше чудовищният морски замък на властелините на Ликантия, а срещу тесния пристанищен изход се издигаше наблюдателната кула — нокътят на извитата, хищна скалиста ръка на пристанището, което, изглежда, не искаше да ни пусне да си отидем.

Обърнах се да погледна още един път към изчезващата зад нас Ликантия. Мъглата се вдигаше и видях кея, който току-що бяхме напуснали. Там стоеше някой... толкова неподвижен, че най-напред го

взех просто за един от стълбовете. Познах го, макар разстоянието да беше твърде голямо и не можех да различа подробностите. Но аз знаех. Със сигурност знаех.

Човекът, който наблюдаваше нашето заминаване, беше Грейф.

ГЛАВА СЕДМА

БУРЯТА НА ВЛАСТЕЛИНИТЕ

През следващите дни с тъга си спомнях за Ийнес. Слънцето грееше силно, вятърът беше силен, а морето бурно. „Китиуейк“ се нахвърли върху бурните води като живо същество. За първи път предсказанието от Ийнес не се сбъдна. По вода се чувствах толкова добре, както и на суша. Често си мислех за него, когато вълните се разбиваха над кораба и ни измокряха до кости. Войниците непрекъснато стояха на борда и се държаха за коремите за огромно удоволствие на капитан Л'юр и останалите моряци. Касини също повръщаше много, което пък доставяше удоволствие на Дженъс. Морската болест, смееше се Дженъс тихичко, изглежда, не се влияе от магии. Шегата му ми харесваше, защото никога през живота си не се бях чувствал толкова здрав. Силата ми нарастваше с всяка измината лига по пътя ни към пристанището на Редонд. Кръвта ми все още кипеше от жажда за приключения и всички мисли за мрачната фигура на Грейф бяха изчезнали. Що се отнася до Ийнес, бях си обещал да извлека необходимия урок от неговата смърт, макар че все още не бях сигурен какъв урок бих могъл да извлека. Тайно посветих експедицията на него и се заклех, когато се върнем, да принеса в жертва угоена овца, за да съхраня спомена за него заедно с този за Халаб и майка ми.

Нещо обичайно за всеки пътешественик, тръгнал да търси нови страни, е в началото да не обръща голямо внимание на своите спътници. Всяка гледка е толкова нова и различна, че засенчва всичко, което вършат или изпитват другарите му, така че не мога да кажа как прекарваха времето си другите членове на експедицията. Спомням си, че Касини беше непрекъснато болен. Спомням си, че моряците мърмореха, макар и не много. Не си спомням много неща за войниците, с изключение на това, че сержант Мийна ги отдели от моряците и непрекъснато ги товареше с какви ли не задачи и упражнения. Спомням си също, че Дженъс стоеше повечето сам, задълбочен над разни карти и загадъчни документи.

В началото виждах други кораби — всичките далеч от нас, тъй като Л'юр беше доста предпазлив капитан и не искаше да изкушава пиратите. Но се чудех, както всеки неопитен моряк, откъде ли идват и накъде ли са се запътили. Мислех си, че сигурно не търсят някаква далечна страна, подобна на онази, която търсех аз, и се смеех на жалките им цели. Но като навлязохме в открито море, вече нямаше никакви кораби, защото малцина отиваха толкова навътре, а онези, които се осмеляваха, бяха предпазливи като нас.

Морето беше пълно с какви ли не същества. Имаше риби, които летяха над водата; костенурки, толкова големи, че можеха спокойно да носят на гърба си няколко души; насекоми с тела колкото човешка глава и дълги, криви крака, с които бързо се придвижваха от едни водорасли до други, за да хванат жертвата си. Видях същество два пъти по-голямо от нашия кораб, което изхвърляше вода през една дупка на главата си. Когато го доближихме, то избяга. По-късно видях две огромни птици или същества, които приличаха на птици, с грамадни кожени криле и дълги, остри човки. Те кацнаха на някакво тъмно тяло, носещо се по вълните, закрепяха доволно и закъсаха месата му. Когато се приближихме видях, че това бе трупът на едно от съществата, от чийто глави бликаха фонтани и за които вече споменах. В тялото му бяха забити няколко копия.

На следващия ден на повърхността се показа един морски гущер. Беше огромен и стар, целият покрит с рачета и какви ли не други животинки. Отначало моряците казаха, че било на късмет. Но той ни последва и те се разтревожиха и все по-често хвърляха мрачни погледи назад. Гущерът плува след нас дълго и погледите се смениха с проклетия. После изчезна. Но не го забравихме.

Скоро след това влязохме в район с голяма дълбочина и морето промени цвета си. Моряците мърмореха, че тук нямало дъно и в огромните дълбини живеел някакъв сърдит бог... бог, чието име не знаел никой жив човек. Капитанът се изсмя на приказките им, нарече ги суеверни глупости, на които никой истински моряк не обръщал внимание, но в тона му долових фалш и видях как докосна с пръст талисмана си. Освен това не направи нищо, за да спре приказките.

Страховете на моряците при пресичането на този дълбоководен участък, изглежда, бяха напразни. Не се случи нищо особено. Аз обаче разбрах откъде идваше тяхната нервност. Докато плувахме по тези

води, не видяхме никакво живо същество — нито риба, нито морски гуцери, нито дори някоя птица. Сякаш бяхме попаднали в някаква морска пустиня. И сигурно затова, когато един ден дежурният моряк зърна някакво платно и извика, всички се втурнахме към перилата, вместо да побързаеме да се приготвим за отбрана. Л'юр каза, че трябвало да провери местонахождението ни и да закупи прясна вода, и ние се отправихме към непознатия кораб, като вдигнахме на мачтата флага за приятелство — две стиснати ръце. Другият кораб беше тримачтов, с триъгълни платна като нашето. Той продължи да следва курса си, без да се опита да се доближи или да избяга. Извикахме, че сме приятели. Никой не ни отговори. Когато стигнахме на един хвърлей от него и можехме ясно да разгледаме палубите му, разбрахме, че всъщност няма кой да ни отговори. Издутите му платна пукаха и скърцаха, вятърът зловещо виеше в тях. Но рулят беше на мястото си. Кой и как управляваше кораба? Един моряк замърмори, че имало магия.

Л'юр изкрещя да се махаме, но беше много късно. Бордовете на двата кораба почти се допряха. Цялата палуба на странния кораб беше опръскана с кръв, човешка кръв... обсипала палубата като с пъпчици от дребна шарка, и още кръв, която капеше от гротмачтата. Но не се виждаха никакви трупове, нито пък се чуваха ридания на ранени.

Избягахме ужасени. Л'юр крещеше, а моряците се щураха да изпълнят заповедите му. Сякаш Злокобният вестител бе отвързал кучетата си. „Китиуейк“ се отдели от зловещия кораб и когато отплавахме достатъчно далеч, Л'юр ни събра.

Някои казаха, че всичко било дело на зъл магьосник. Други смятаха, че е на хора. Всъщност не точно хора, а полупирати-полудемони, които избиват невинните моряци и се хранят с тяхната плът или ги пленяват и ги изяждат. По настояване на Дженъс Касини усмири своите все още бунтуващи се черва и изнесе проповед за добрите богове и благородните хора. Проповедта му беше суха и неубедителна, но не толкова поради болестта, колкото поради собствения му страх. Касини се опитваше да говори за трудностите, с които щяхме да се сблъскаме занапред и които трябваше да преодолеем, но разбираше колко малко значение имат думите му и затова поиска да се направи жертвоприношение на местните богове. Това стана причина за спор. Едни казаха, че трябва принесем жертва и

на нашите богове, за да не предизвикаме в тях завист. Според други, жертвоприношение трябваше да се направи само на нашите богове, иначе те окончателно щели да ни изоставят. Разполагахме само с едно малко прасенце — то беше талисманът на кораба. Касини благоразумно настоя на първото си предложение, за да омилостиви близките, а не далечните богове. Прасенцето изквича когато Касини преряза гърлото му и събра течащата кръв в една купа с гравирани върху нея тайнствени символи.

— От това не може да се очаква никаква полза — чух да казва един мъж.

— Трябва да направим по-добро жертвоприношение — каза друг.

— Жалко за бедното прасенце — каза трети наблизко до мен.

— Той уби нашия талисман — измърмори четвърти.

Чух някой да казва:

— Червенокосият е виновен за всичко. Всички знаят, че червената коса носи нещастие по море. — Дженъс ме хвана за лакътя; с нищо не показах, че съм чул казаното. Докато той ме отвеждаше настрана, чух последния коментар.

— Той, а не бедното прасенце, трябваше да бъде принесен в жертва. Тогава щастието щеше да ни споходи.

— Разбирам какво мислиш за червената ми коса — изпъшках аз. — Тя винаги е била проклятие за мен.

— Глупаво е да се измъчваш за нещо, с което си се родил — успокои ме Дженъс. — Няма да се изненадам, ако има царства, в които всички са червенокоси и където за виновен считат онзи човечец, който има черна коса.

— Какво да правя? — попитах аз.

— Не се тревожи. Ние сме само на няколко дни път от Редонд. Засега нищо не те застрашава. Освен това имаме свои хора, добри, лоялни орисиански войници, срещу които моряците няма да посмеят да се опълчат. — Обърна глава към мен. Въпреки думите, погледът му беше мрачен. — Ножът обаче винаги да ти е подръка. В случай, че някой дойде при теб през нощта.

Касини привърши жертвоприношението като изсипа кръвта и някакви магически съставки в морето и съобщи с висок глас на боговете, че ние сме мирни хора, които скоро ще напуснат тяхното царство. Отново вдигнахме платна и духовете, изглежда, се успокоиха.

Мърморенето престана, макар че косата ми продължаваше да привлича погледите на екипажа. Моряците почти се развеселиха когато влязохме в район, който бил благословен със спокойни ветрове. Л'юр промени курса, за да се насочим право към Редонд. Носехме се по вълните подобно на летящите риби. Следобед вятърът спря.

Л'юр каза да не се тревожим, тъй като затишието било само временно, и ни увери, че по тези места ветровете били много постоянни. Тази нощ спяхме спокойно. На сутринта бързо се надигнахме, готови за прохладните ветрове на новия ден, но тези ветрове така и не дойдоха. Късно следобед също ги нямаше. Вечерният бриз също не ни дари със своята целувка. На следващата сутрин слънцето се показва — близко и горещо. С напредването на безветрения ден главите ни започнаха да тежат. Мазолестите крака на моряците се изпричиха, залепваха за палубата, кожата им се свличаше. На нажеженото небе не се виждаше нито едно облаче, което да ни вдъхне надежда за полъх на освежаващи ветрове.

Късно след обед Л'юр дойде при мен.

— Време е да накараш твоят жрец да пусне духовете на вятъра — каза той. — В този район никога не съм имал нужда от тях и досега съм ги пазил за противните места отгатък Редонд. — Той погледна безоблачното небе и поклати глава. — Някой ни е проквел. Трябва бързо да се махаме оттук.

Събрахме се тримата с Дженъс и Касини, за да обсъдим положението. За духовете на вятъра се плащаше висока цена, което осигуряваше добър живот на много стари пристанищни магьосници. Те улавяха блуждаещите духове на вятъра в магическа торба и след това ги продаваха на моряците, за да ги използват, когато настъпи безветрие. Тези торби обаче бяха толкова скъпи, че се използваха само при извънредни обстоятелства. Съгласихме се обаче, че нашият случай е точно такъв.

Касини направи от това истинска церемония. Нарисува една пентаграма на палубата точно зад приличащия на човка нос пречисти дъските около нея, като ги наръси с пепел от редки билки и кремирани части от също толкова редки животни. После облече най-хубавата си мантия и донесе торбата с духове на вятъра. Всички се събрахме. Касини вдигна лявата си ръка и със силен глас призова Те-Дейт. Призовава бога на пътешествениците час и половина, а после още цял

час прославя името му и измолва съчувствие към нашето положение. Жегата беше непоносима, но никой не се оплакваше от страх да не стане причина за неуспех. Стоически изтърпяхме дългата екзалтация на жреца, като крепяхме онези наши другари, които не можеха да издържат на слънцето. Като днес си спомням пламтящото небе и магическите заклинания на Касини, с които той го умоляваше. Не се появи нито едно облаче.

Накрая настъпи върховният момент. Касини сложи торбата на палубата, хвана връвта, с която беше завързана, издърпа я силно и бързо се отдръпна, за да избегне удара от излизащите духове на вятъра. Разказват се случки за убити от силата на тяхното излизане хора. Този ден нямаше такава сила. Вместо към небето да се понесе голям облак, който да роди ветрове, от торбата се чу болезнено оригване. То се стовари на палубата — бедно, вяло, мъртво нещо, което не ни даваше никаква надежда. Касини стоеше на палубата с широко отворена уста — най-обикновен глупак, облечен в мантия на жрец. Екипажът изкрещя от изненада.

Един от моряците безсрамно влезе в свещената пентаграма и вдигна торбата. Не му знаех името, но ушите му бяха отрязани, което показваше, че три пъти е улавян в кражба. Той погледна печата, повесен на връвта на торбата, и извика гневно:

— Познавам този печат! Онази, която го е изработила, е измамница. Продава духовете си много евтино. Жалки неща, които не могат да направят дори едно малко облаче. — После се обърна към мен, разтърси торбата и каза: — Червенокосият е скръндза, момчета. Готов е да направи жените ни вдовици, вместо да плати каквото трябва, за да получи добра стока. — Екипажът гневно заръмжа, без да обръща внимание на молбите на Л'юр за спокойствие. Някои дори се хванаха за ножовете и завикаха, че моята червена коса щяла да омилюва боговете.

Дженъс излая някаква заповед и като изневиделица се появи сержант Мийна и войниците. Блеснаха извадени саби и моряците млъкнаха. Дженъс се качи на едно буре.

— Чуйте ме добре, хора на „Китиуейк“ — извика той. — Ако някой от вас пипне с пръст този човек, ще заповядам на войниците си да ви нарежат на парчета. Ние вече сме близко до Редонд, така че липсата на вашите моряшки умения, доколкото имате такива, изобщо

няма да ни попречи, обещавам ви. — Мийна удари със сабята си по щита, за да подчертае това предупреждение. Същото сториха и войниците и звънът на метал стресна моряците и те замълчаха.

— Вятърът ще дойде, когато реши — продължи Дженъс. — Имаме достатъчно за ядене и за пиене и трябва да изтърпим само горещината. Те-Деит скоро ще ни дари със своята благодат. Сега очевидно е зает с бедата на други, които наистина са в опасност. Но той ще дойде и при нас. Нима не беше призван от велик орисиански жрец? Те-Деит никога няма да остави без внимание такъв велик жрец. Сега се залавяйте за работата си и ни оставете ние да вършим своята.

— Чухте ли к'во ви се каза! — изрева Л'юр. — Хващайте се на работа. А ако не можете да си намерите, аз ще ви намеря.

Моряците се разпръснаха. Л'юр изпрати някои да загребват с ведра морска вода и да заливат палубата, та да се разхладим. Потърсих човека с отрязаните уши, който ме беше обвинил, но не можах да го видя. Дженъс слезе от бурето и отиде при Касини. Последвах го. Лицето на жреца беше бяло като платно, очите му ни отбягваха.

— Какво направи, човече? — изръмжа Дженъс, изоставяйки обичайното уважение към един жрец. — Дадох ти добри пари и достатъчно много. Дори ти казах най-доброто място, откъдето да купиш духове на вятъра. Защо не ме послуша?

Касини поклати глава. Нищо не отговори.

— Ще ти кажа какво си направил — каза Дженъс. — Мислил си, че можеш да купиш нещо евтино и да прибереш в джоба си остатъка. Мислил си, че си достатъчно хитър и можеш да надушиш добра стока и между евтината. Прав ли съм?

Касини пак не отговори. От погледа му разбрах, че обвиненията на Дженъс отговарят на истината. Видях също как по страните му изби червенина и разбрах, че в него се борят чувството за вина и гневът. Това не биваше да се случи. Измамник или не, глупак или умник, ние имахме нужда от Касини. Орисианският закон и властта на Съвета на жреците го бяха включили в нашата група и той трябваше да остане в нея до завръщането ни.

— Сигурен съм, че е станала грешка, Дженъс — намесих се аз. — Може би е сбъркал адреса.

Касини се улови за това.

— Така е — каза той. — Бях сигурен, че съм отишъл, където каза. И платих пълната цена. Съжалявам за грешката.

— Недей й отдава толкова голямо значение — казах аз. — Всички правим грешки. И моля те, извини капитан Грейклок за неговото избухване. Жегата изнервя всички ни.

Дженъс разбра какво целя с тези приказки и бързо промени тона.

— Прав си — каза той. После се обърна към Касини. — Моля те да ми простиш за грубостта ми. Не издържах.

— Няма нищо за прощаване — отвърна Касини. — Всичко е забравено. — Всички се усмигнахме и отидохме да хапнем нещо. Аз обаче разбрах, от напрегнатата усмивка на Касини, че невъздържаните думи на Дженъс няма да бъдат забравени.

Ветровете, които беше обещал Дженъс, не дойдоха и дните минаваха в потиснато настроение. Белият „Китиуейк“ дрейфуваше с отпуснати, безжизнени платна, ние лежахме на сянка, ако можехме да намерим такава, и дишахме тежко като кучета. Един ден, докато седях под чергилото и си подавахме с Дженъс кана с добре разрежено вино, си спомних за срещата ни през онази първа нощ, когато Лийго и неговите копои ме бяха сгащили в кръчмата.

— Помисли по това, Дженъс — Казах аз. — Може би моята коса все пак носи щастие. Благодарение на нея попаднах в лапите на Мелина, което на пръв поглед изглежда като нещастие. Но делата на боговете наистина са чудни, защото без това нещастие може би никога нямаше да те срещна и да предприемем това пътешествие. А пък и самата среща беше най-голямото щастие, което може да си представи човек. Защото ако ти не беше потърсил място, на което да се облекчиш, Лийго сигурно щеше да ме убие.

Казах това като шега, но Дженъс не се усмигна. Дори се намръщи, борейки се за момент с някакво вътрешно вълнение.

— Срам ме е да кажа, че тази среща не беше случайна — отговори той. — Мисля, че е време най-после да призная какво се случи в действителност. — Той отпи една голяма глътка вино и после продължи: — Мийна дойде при мен след като си отказал предложената от него помощ. Каза, че някакъв мъж от благороден произход, изглежда, щял си създаде неприятности. Отговорих му с пренебрежителен смях. Какво ме беше грижа за синовете на богатите хора? — Той ме погледна, но аз не реагирах, защото бях смутен от това

закъсняло признание. — После си помислих, че в това може да има някаква възможност — продължи той. — Както знаеш, търсех помощ за осъществяване на това пътешествие още от пристигането си в Ориса. Не знаех дали ти си човекът, който би могъл да ми помогне, но си помислих, че си заслужава да опитам.

— Значи през цялото време си чакал отвън? — попитах аз.

Дженъс кимна.

— Трябваше да се намеся било поради служебните си задължения, било просто като въпрос на чест, и то още при първите думи на Мийна, но съм длъжен да призная, колкото и да ме е срам, че действах от егоистични подбуди.

Бях очарован от признанието му. То правеше Дженъс да изглежда повече като обикновен човек. Не се усъмних нито за момент, че оттук нататък нашата дружба ще разцъфти на честна основа. Иначе защо ще прави това признание? Защо да представя в лоша светлина собствените си постъпки? Още като младеж бях научил, че силата е лоша защита и че хората се ръководят от най-различни подбуди. И макар сега да вярвам, че Дженъс беше мой приятел, той не можеше да не разчита на моята слабост. Защото той беше обсебен от идеята си.

Налях още вино; чутото ме накара да забравя горещината.

— Благодаря ти за признанието — казах аз. — Само силен човек може да признае своята грешка.

Дженъс се засмя мрачно.

— Аз имам повече грешки, отколкото сили, приятелю, — отговори той. — Но все пак оценявам думите ти.

— Ти си много странна личност — продължих аз. — Сестра ми те обяви за луд, лош и опасен. А тя рядко греша. Разкажи ми за себе си, ако искаш. Зная само онова, което съм чул по площада, и някои намеци, които си правил за себе си. Как се оказа тук с мен да очакваш някой мързелив бог да ни прати вятър?

Лицето на Дженъс помръкна. Отначало помислих, че съм го обидил с желанието си да ми каже нещо за себе си. Следващите му думи обаче ме смаяха.

— По дяволите боговете — каза той с пресипнал глас. — Те никога не идват, когато имаме нужда от тях. Пристигат само когато нещастieto е пълно. Не разчитай на тях, Амалрик. Защото те са подли и лукави като демоните.

Толкова се слиях от богохулството му, че не можех да си отворя устата. Дженъс продължи:

— Позволи ми да ти кажа какво става с онези, които се уповават на боговете, вместо да разчитат на себе си. Както знаеш, когато родителите ми се оженили, майка ми била дъщеря на орисиански благородник, а баща ми — принц на Кострома. Когато той се завърнал в родината си със своята булка, баща му бил умрял и простолюдието го очаквало да го направи цар. Това била голяма отговорност, а и имал братя, които били готови да поемат бремето, но хората желали него... и той приел с голяма неохота.

— Защо не искал да стане цар? — учудих се аз.

— Поради много причини, както сам ще разбереш, ако живееш достатъчно дълго. Но в Кострома царската участ беше особено трудна. Защото царят на Кострома отговаряше за щастието на града. Според закона, когато градът бъде засегнат от бедствие и няма никаква надежда, царят трябваше да принесе в жертва своя живот за благо на царството. Семейството на майка ми е било до известна степен право, като е смятало Кострома за варварска страна. Но моето семейство беше много по-цивилизовано, отколкото са го смятали. През малкото години, прекарани с родителите ми, аз имах високообразовани учители и това компенсирало липсата на цивилизация.

— Прости ми, ако разчопих болезнена за теб рана — прекъснах го аз, — но съм чул, че родителите ти са починали. И говориш в минало време. Тази история има ли нещо общо с това?

— Много общо — отвърна Дженъс. — Кострома имаше много врагове, но баща ми използваше своя ум, за да ги поддържа разединени, и войниците си, за да не допусне да дойдат близко до нас. Един ден обаче пристигна новината, че към нашите земи се придвижва голяма орда. Не зная кои бяха те, или са, защото бях много млад, за да зная нещо повече от това, че са опасни и особено зли. Баща ми изпрати разузнавачи, които се върнаха и съобщиха, че ордата била толкова голяма, че нямало никаква надежда. Кострома беше обречена.

— Тогава баща ми облече свещените си одежди, взе хоругвата на нашия бог — защитник и излезе на полето извън града, където беше вражеското войнство. Там остави хоругвата на земята и се обърна към бога да приеме неговата жертва и да спаси града. Така искаше този бог.

Няма да назова неговото име, за да не би моята омраза да му даде живот.

— Врагът нападна, а баща ми стоеше между нападателите и града. Отново призова за помощ, без да помръдне от мястото си. Един конник се изсмя и с един удар отсече главата му. Тялото му се строполи, а конникът надяна главата на върха на копие то си и поведе армията през портата на града. Избили всички, които се съпротивлявали, и отвлекли онези, които се предали, за да ги продадат като роби. Между загиналите била и майка ми. В известен смисъл това беше за добро, тъй като за да бъде пълно унижението, всички принцеси били предадени на тълпата да ги измъчва.

— Какво се е случило с града научих по-късно, защото през този ден бях с баща си. Макар че едва стигах до кръста му, аз бях принц и знаех, че при тази жертва трябва да стоя до него. Когато той падна, се помъчих да вдигна хоругвата. Спомням си колко тежка беше. И колко бях изплашен. Знаех обаче, че ако я вдигна и призова бога, той бързо ще дойде и ще оправи всичко. Някой препускаше към мен, викаше и размахваше сабята си. Ударих го с хоругвата, но той я отмести, вдигна ме от земята и ме тури на седлото зад себе си.

Очите на Дженъс се изпълниха с мъка.

— След битката ме затвориха в кошарите за роби.

— Но си успял да избягаш — отбелязах аз. — Иначе нямаше сега да си тук и да ми разказваш всичко това.

— Не — отговори раздразнено Дженъс. — Извървах много левги път, едва жив от умора и жажда. Накрая пристигнахме в Редонд, на пазара за роби, където един доставчик на ликантийската армия започна да се пазари за мен, сякаш бях някоя овца от стадото на баща ми.

Гледах глуповато, малко изненадан от себе си, че не се отдръпвам от него, след като току-що ми беше признал, че произхожда от най-ниската каста. Отново погледнах човека с черната брада и с белега на бузата и видях в него само приятел.

— И как остана жив? Сигурно си избягал и си се върнал у дома. Да, сигурно е станало точно така.

Дженъс отново поклати глава.

— Не. Останах. А що се отнася до Кострома, градът вече не съществува. Враговете ни го сринаха до основи и разпръснаха камъните по полето. Сега там живеят само диви зверове. — Той извади

танцьорката изпод ризата си. — Само това ми остана да ми напомня за баща ми. Това е единственото, което съхранява спомена за него. И за майка ми. През този ден статуетката се счупи, а беше и толкова потъмняла, че никой не виждаше никаква стойност в нея, за да ми я вземе.

Дженъс пресуши чашата си и направи знак за още. Бързо му я напълних. Горях от желание да науча и останалата част от историята.

— Бях роб на войниците много години — продължи той. — Отначало работех в кухните или чистех клозетите. Бях много неприятно момче за всеки, който се опитваше да ме насили, пък имах и нож. Откриха, че ми се удават езиците. Събраха войска, която щеше да се бие близко до Кострома, а аз знаех местния език, така че взеха и мен. Оттогава пътувах навсякъде, където отиваше войската. Научих се да убивам. Отнасяха се към мен с презрение, но ме насърчаваха да упражнявам дарбите си, така че с времето опознах много народи и много култури.

— А как си се освободил? — попитах аз.

— Ликантийците са лоши хора и аз ги презирам — отговори Дженъс. — Но те имат един обичай, с който превъзхождат орисианците. Позволяват на робите да купуват свободата си. Така те могат да достигнат до всяко обществено положение. Точно това направих аз. Спестявах всяка пара, която можех да припечеля... или да открадна. Накрая имах достатъчно, за да си купя свободата. От дете исках да се върна в родината на майка ми. Но няколко години гордостта не ми позволяваше да го сторя. Гордостта и още нещо.

Той отново погали с пръсти верижката с танцьорката и продължи:

— Това ме спаси да не полудея през всичките тези години. През безбройните нощи си мечтаех за Далечното царство, представях си, че е чудесно място, дори над обиталищата на боговете. Място, където никой не е роб на друго и всички са любезни един към друг. Където и да отидех, каквото и да вършех откриването на Далечното царство ръководеше действията ми. Детска мечта — да! Но тя се превърна в нещо по-голямо. Заклех се да го видя лично. Така че останах на служба при ликантийците и достигнах до чин капитан. Продължих да спестявам, докато натрупах достатъчно, за да напусна окончателно този град.

— Мен мечти не биха ме спасили от полудяване — подхвърлих аз. Говорех много уверено, защото не можех да си представя, че мога да бъда нечий роб.

— Ще се изненадаш, приятелю — отвърна Дженъс, — какво може да стори човек само за още една глътка въздух. А колкото до лудостта, може би аз съм луд. Но, както казах, ако ми е останал капка здрав разум, той се дължи на моята мечта. Изучавах езици. Изучавах хората така, че да мога да ги виждам от всяка страна, както и да прониквам в сърцата им. И сигурно няма да те изненада, ако ти кажа — защото забелязах, че ме наблюдаваш, докато се занимавах в моя тих ъгъл на кораба — че проявявам неприличен интерес към жреческото изкуство. Говорех с шамани от далечни селища, изучавах обичаите на варварските жреци. Надявам се, след като ти признах, че поназнайвам нещо от магьосничеството и съм проучвал древни книги, продължаваш да ме имаш за приятел.

— Досетих се още когато ми даде зъба от пор — отвърнах аз. — И макар да зная, че според жреците е грешно за обикновените хора да упражняват техния занаят, моето собствено мнение за тези кучи синове е толкова лошо, че признатият от теб грях ми се струва незначителен. — Казах го храбро, но вътре в мен нещо трепна, когато си спомних лъжата на Дженъс пред жреците по време на изпитанието. Молех се тази лъжа да не бъде разкрита.

Прикрих безпокойствието си със смях и отново напълних чашите. Вдигнах тост:

— За новите приятели и старите врагове!

Чашата на Дженъс иззвънтя о моята.

— Какво ще кажеш за ветровете? — попитах аз, връщайки се към началото на нашия разговор. — Кога мислиш, че ще дойдат?

Дженъс вдигна рамене.

— Когато най-малко ги очакваме. — После се обърна и заспа.

На следващата сутрин открихме, че корабът затънал в огромен пласт морски водорасли. Някои се отчаяха и мислеха, че измъкването е невъзможно. Миризмата на гнило беше непоносима. Още по-непоносимо беше чувството, че сме наблюдавани. Това чувство се превърна в увереност, когато един моряк извика и видяхме в морските водорасли две огромни очи. Бяха на една корабна дължина пред носа. Виждахме ги много добре. Бяха жълти, прорязани от червени вени,

изпълнени с кръв. Наблюдаваха ни, а водата около тях лекичко се вълнуваше и излизаха мехурчета, сякаш съществото се хранеше. Капитанът заповяда на един моряк да се качи на върха на мачтата, за да види дали има и други такива същества. Той се заизкачва и съществото бавно извърна очи, за да го наблюдава.

Точно преди да достигне върха, от водата изскочи огромен кабел от жива плът. Морякът изпищя, когато езикът — защото това беше език, покрит с малки, остри зъби — се уви около него и го дръпна надолу. Човекът се извиваше и бореше, а езикът го теглеше надолу във водата, към все още неясното същество. Чу се последен нечленоразделен писък, после морякът изчезна. Под водораслите последва кратка борба, водата почервения. Очите се заеха отново със задачата си... да ни наблюдават.

Настъпи нощ, каквато никога не бях преживявал. Не можехме да виждаме очите на съществото, но знаехме, че продължава да ни наблюдава. Чух някои да плачат. Чух изплашено шушукане. Чух вик: „Демонът иска червенокосия!“ Дженъс и Мийна отидоха при войниците. От гласовете им се разбираше, че и те са изплашени като моряците. Мийна ги успокояваше, подготвяше ги за дежурство. Не знаехме откъде ни застрашава най-голямата опасност — от наблюдателя в морето или от себеподобните ни.

Потънах в неспокоен сън. Беше сън на странни гласове, но без никакви образи. Чуваше се непрекъснато шептене, чийто характер не можех да определя, но знаех, че се обсъжда моята съдба. Появи се призрачна светлина, която прерасна в сини пламъци, издигащи се все по-нагоре и по-нагоре, сякаш раздухвани от магия. Искях да избягам, но краката ми тежаха като стоманени колони. Чу се вик, който прониза като с нож душата ми и от пламъците изскочиха двамата властелини от Ликантия. „Вдигни ветровете!“ — извика единият и гласът му прозвуча като гръмотевица.

„От север и юг — извика другият, — от изток и запад. Събирайте се, ветрове. Събирайте се.“ Неговият глас беше като светкавица.

„Гърси червенокосия — заповяда гръмотевицата. — И другия, който се нарича Грейклок. Намери ги в моретата, където не духат ветрове.“

„Духайте силно, духайте бурно — викна другият. — После още по-бурно и още по-страшно. Духайте, ветрове! Духайте!“ От

пламъците избухна черен облак и властелините изчезнаха. Облакът беше настръхнал от черни сили, които се въртяха ту в една, ту в друга посока. И изведнъж видях властелините в облака. Сочеха към мен! „Духайте ветрове, духайте!“ — извикаха силно те. Черният облак ревеше срещу мен.

Събудих се окъпан в кисела пот. Беше сутрин. Огледах се, все още разстроен от съня, и видях, че другите мъже на палубата стават. Усмиваха се. Усетих хладен бриз да милва лицето ми и разбрах причината на усмивките им. Дженъс ме удари по гърба и извика. — Щастието отново ни споходи! Духа в кърмата!

Моряците скочиха да изпълнят командите на капитан Л'юр. Скоро триъгълното платно се раздвижи под напора на усиливащия се вятър. Изтичах до борда и видях, че наблюдателят си беше отишъл... и вятърът разтваряше плуващата маса от морски водорасли. Чу се трясък, платното се опъна и „Китиуейк“ отскочи напред. Всички доволно се развикаха, но аз не изпитвах същата радост, защото на хоризонта се мержелееше големият облак от моя сън. Ако наистина беше сън, а не прозрение за нашата съдба. Отговор на тези си съмнения получих, когато облакът стана черен и бурен, и изпълни небето. Дженъс извика нещо, но думите му бяха отнесени от вятъра, преминал от бриз в ужасен щорм. Морето се надигна и се стовари върху кораба. Виковете на радост се превърнаха в писъци. Едно въже се откъсна и префуча покрай нас, помитайки палубата. Легнах по корем, за да не ме отнесе вятърът. До мен падна някой, аз го хванах и го задържах, та да не го отнесе водата. Докато се мъчех да се закрепя, видях, че държа Дженъс.

Някаква ръка вдигна кораба и го запокити напред. „Китиуейк“ се гмурна във вълната и едва не се удавихме до един, когато морето се изсипа отгоре ни. Но корабът успя да изплува и полетя над вълните. Държахме се кой за каквото може часове наред, тъй като щормът бушуваше, без да спре. Много пъти бяхме толкова дълго под водата, че молех боговете за хриле като на рибите. И винаги излизахме отгоре. „Китиуейк“ отказваше да се предаде на ветровете на властелините на Ликантия.

Чух капитан Л'юр да вика в ухото ми, че сме далеч отвъд Редонд, в непознато море. Пред нас трябваше да се намира проклетият Пиперен бряг! Никой не бе посмял да свали платното и може би това

ни бе спасило. А може и кръвта на прасето, което Касини принесе в жертва, да бе омилостивила местните богове, защото платното се държеше сякаш изтъкано от магически нишки и корабът продължи да ни носи по морето.

Един юмрук ме удари по рамото; обърнах се и видях, че Дженъс ми сочи нещо. Вдигнах поглед, чух сухо изпукване и видях как мачтата се разцепи точно над гнездото. Ако не издържеше, всичко щеше да бъде изгубено. Дженъс ме теглеше и крещеше нещо, което не можех да чуя. Знаех обаче какво иска да ми каже... по някакъв начин трябваше да спасим мачтата. Мъчехме се да се придвижим напред. Помислих си, че Дженъс е полудял, защото той хвана едно въже и започна да го увива около мачтата. Мислех, че това е безполезно подсилване, защото щеше да ни задържи само един-два мига.

Вече го чувах.

— Помогни ми, Амалрик! — викаше той. С мисълта, че това са последните мигове от живота ми, направих това, което искаше, и започнах да увивам въжето около нарастващата цепнатина в мачтата. Дженъс измъкна едно желязно шило за разплитане на въжета и го промуши през въжето, после бръкна в джоба си и извади някакъв предмет, повесен на конец. Разбрах, че беше зъбът от пор, предназначен за бедния Йинес. Дженъс уви конца около шилото, затвори очи и започна да пее монотонно. Платното се изду като балон, мачтата изпращя отново, но преди да се прекърши, усетих краищата на въжето под ръката ми да се втвърдяват и затягат, докато станаха поздрави от кована стомана, и мачтата издържа.

Паднахме на палубата от изтощение. Минаха много часове, но ветровете вече отслабваха. Двамата с Дженъс трескаво оценявахме положението. Видяхме как Л'юр се бори сам да върне руля обратно в гнездото му. Успяхме да отидем при него, заобикаляйки подмятащи се въжета и разхлабени товари. Чух някакъв грохот и се обърнах. Видях суша. Назъбени рифове се издигаха заплашително през покрития с пяна прибой, а зад тях, в сивата светлина се виждаше брегът. Една вълна ни вдигна и ни хвърли към рифовете. Вкопчихме се в останките от кораба. „Китиуейк“ подскочи като жив и с удар заседна. Морската вода се оттичаше цяла вечност. И точно когато си помислих, че няма да издържа и ще си поема дъх, водата се оттегли.

Корабът беше изхвърлен на най-високия риф. Друга вълна нахлу в рифа, но щормът вече отслабваше и вълните се пенеха безобидно около кила. Двамата с Дженъс с дружни усилия успяхме да се изправим. Почти се смеех, защото неговата изненада, че все още сме живи, беше два пъти по-голяма от моята. Чух викове и се обърнах. С изненада видях, че Мийна и войниците, изглежда, се бяха спасили, а и моряците не изглеждаха много по-малко.

— Ей там! — извика Дженъс и посочи с ръка. Трима от нашите моряци, изглежда, бяха паднали през борда, когато корабът бе заседнал, и сега крачеха през прибоя, стигащ до кръста им, и отиваха към скалистия бряг. Видях, че единият беше Отрязаното ухо. Той изглеждаше по-силен от другите и крачеше бързо напред. Един от другарите му, изтощен и разкъравен, се хвана за крака му, но Отрязаното ухо го отблъсна и продължи към брега.

Дженъс нададе неочакван рев.

— Ах, проклети копелета!

Видях защо крещи. Стотици тъмни фигури припкаха по брега към газещите моряци. Бяха високи половин човешки бой и изглеждаха направени от твърда черупка и остри бодли. В този момент през бурното небе се показа слънцето и видях, че това са малки хора, диваци, въоръжени с тризъбци, щитове и други оръжия, направени най-вероятно от някакви черупки. Десетки от тях се хвърлиха в прибоя към моряците. Отрязаното ухо изрева и се опита да избяга, но те наскачаха отгоре му. Малко по-късно проснаха и него, и другите моряци на брега. Един от малките воители се наведе и си отрязва дълго парче месо от гърчещото се, пищящо тяло на Отрязаното ухо.

Дивакът вдигна кървящо парче кожа, изкрещя някаква заплаха към кораба, после отвори уста и нагълта парчето цяло, като някой хищник. Обърна се и се наведе над Отрязаното ухо за още. Не можехме да направим нищо друго освен да гледаме как диваците ядат живи нашите другари.

ГЛАВА ОСМА

ВОИНЪТ В КЕХЛИБАР

— Следвай ме! — викна Дженъс и задърпа една рибарска мрежа, опъната на две пречки покрай борда. Рибата ли щеше да лови? Нали след малко всички щяхме да бъдем изядени от тези ужасни джуджета на брега. Дженъс отново извика и аз пузнах парапета, за който страховито се бях вкопчил, и му се притекох на помощ. Откачихме мрежата, Дженъс я хвърли на рамото си и скочи през борда. Нямах време за мислене и го последвах, плискайки и скачайки през рифа в плитчините... знаех, че е луд, но аз бях още по-луд.

Дженъс викаше към хората на брега. Отначало не разбрах думите му, но после осъзнах, че са на езика на търговците.

— Пазете се! Духове! — крещеше той. Пазете се! Това са лоши хора. Пазете се! Духове! Пазете се! — Вече бяхме сред враговете. Те може би си бяха помислили, че сме луди, защото вместо да ни нападнат като истински диваци, се отдръпнаха, зазяпаха ни учудени и отпуснаха щитовете и копията си. — Лоши хора... Пазете се от духовете — продължаваше да крещи Дженъс и те се отдръпнаха, за да ни направят път. Видях изплашени лица, вцепенени лица, дори благодарни лица, докато тичах между тях. Всяка стъпка, която правехме, и всеки вик, който издавахме, ги караха да вярват, че са се сблъскали с ужасна заплаха, но не ние сме тази заплаха. Докато тичахме към групата, която се угощаваше с нашите другари, Дженъс развърза мрежата и завика:

— Назад! Дръпнете се назад! Пазете се! Има духове!

Диваците се дръпнаха, а Дженъс развъртя мрежата и я хвърли върху трупите. После се обърна към боеца, който беше отправял заплахи към нас, докато бяхме още на кораба. Той беше един от водачите.

— Благодаря на боговете, че заклехте тези хора — каза Дженъс с безкрайна признателност. — Моля ви, кажете ни кои са боговете, които благославят тези места, и ние веднага ще им принесем жертва. Защото ние сме от Ориса и целият свят знае, че почитаме боговете.

Чух как диваците заповтаряха думата „Ориса“. Разнесоха се учудени възклицания. Тук бяха чували за нашето речно царство, но очевидно ние бяхме първите, които виждаха с очите си.

Боецът се опули, запристъпва от крак на крак и направеното му от раковини оръжие затрака.

— Тези ликантийци са били ваши врагове, така ли? — попита той. Чух още тракане — приближаваха се и други бойци.

— Да си ликантиец означава да си враг на добрите хора — заяви Дженъс. Чу се гневно мърморене, после възгласи на одобрение. — Но тези хора, които вие убихте, бяха най-лошите — продължи той разгорещено. — Те бяха демони в човешки кожи и хора, обладани от демони. Заради тях ние се разбихме край вашите брегове и сега молим за вашето гостоприемство. Той се обърна към мен, като продължаваше да говори на езика на търговците, за да могат всички да го разбират. — Наистина имаме късмет, че попаднахме на тези хора, господарю. Страхувам се, че твоят престарял баща скоро щеше да плаче за най-малкия си син, ако те не бяха свидетели на нашата беда. И ако не ни бяха отървали от тази... тази... — Дженъс плю върху труповете. — ... ликантийска мръсотия! — Погледнах към мрежата и видях озъбеното лице на Отрязаното ухо. Дженъс ме подканяше бързо да се включа в отчаяната му игра. Повечето от диваците изглеждаха объркани, поддали се на внушението. Но видях и други, които се съмняваха. Някои дори ни гледаха подозрително. Щом бяха наши спасители, каква ли цена очакваха за спасението ни?

Дженъс веднага схвана номера. Загледа по-внимателно мрежата и всички туземци също се втренчиха в нея. Направи се, че чак сега вижда Отрязаното ухо, и нададе скръбен вик.

— О, но това е нашият брат, благословеният Отрязано ухо! — Дженъс потисна едно ридание. — Бедният Отрязано ухо. Беше толкова добър към бездомните деца и гладуващите вдовици!

— Този човек не е лош? — попита боецът разтревожен. — Но... той е ликантиец. Вижда се по дрехите му.

— Да, разбира се, че е ликантиец — съгласи се Дженъс. — Но той беше човек, надарен от боговете със знание за недостатъците на своите собствени хора. Той дойде в Ориса преди много години и извърши толкова много благодеяния и други благочестиви дела, че

беше пречистен от нашите най-големи жреци. Оттогава стана герой между нас и бе пример за нашите деца.

Дивакът все още не беше убеден. Той посочи белезите, които свидетелстваха, че Отрязаното ухо много пъти е бил наказван като престъпник.

— От какво са тези белези?

— От самонаказанията, които сам си налагаше — казах аз. — Благочестивият Отрязано ухо искаше боговете да му разрешат да поеме бремето на греховете на простодушните.

Чух от редиците съчувствени възгласи. Вождът беше толкова унил, че Дженъс се реши да отиде по-близо до него, като се сниши — с умение, не с магия, — за да не стърчи прекалено над мъничкия туземец.

— Не тъгувай, приятелю мой. Ти просто не си знаел. — Той посочи с ръка разбития ни кораб на рифа. — Ликантийците ни хванаха по море. С магия, уверявам ви, не със силата на оръжието, защото иначе нашите войници много бързо щяха да ги надвият. Бяха решили да използват кораба ни, а нас да поробят и да разпространят лошото си влияние навсякъде, където могат. После решиха да дойдат тук и оттук да започнат черните си дела.

Мърморенето сред туземците се усили, което показваше, че Дженъс правилно се бе досетил, че те доста пъти се бяха сблъскали с пиратите и ликантийците.

— Но нашият собствен жрец, който по това време беше болен, иначе те нямаше да могат да направят нищо срещу един толкова силен магьосник, заедно с благочестивия Отрязано ухо осуетиха плановете им. Защото всички ние сме чували за храбрия народ на Пиперения бряг, който сега страда от ръцете на ликантийците. Когато ни застигна бурята, ние мислехме, че това е божия благодат. Ако трябваше да умрем, поне тези демони щяха да бъдат спрени. Но бурята разби кораба ни във вашите брегове и тези хора... — той посочи презрително с палец към телата... — се опитаха да избягат и да се скрият във вашите земи, та да продължат злите си дела. Благочестивият Отрязано ухо се опита да ги спре. Но, уви... — Дженъс поклати глава. — Много лесно може да стане грешка, приятели мои. Аз съм сигурен, че той ще ви прости.

Вождът свали шлема си и избърса една сълза. Чух няколко души да подсмърчат. Търговският ми инстинкт се обади. Време беше да приключваме.

— Разбира се, че ще прости — потвърдих аз. — И аз виждам какво голямо добро ще произтече от всичко това. Защото сега ние, орисианците, и хората от брега най-сетне се срещнахме. Сигурен съм, че всички наши богове ще благословят тази наша връзка. От нея може да има голяма полза и за двата народа. Дружба и търговия ще процъфтят по тези изобилни брегове. — Вдигнах ръка за официален поздрав. — Аз съм Амалрик Емили Антеро. Син съм на Пафос Карима Антеро, най-големия търговец в цяла Ориса. И от негово име ви предлагам дружбата на нашия благороден град.

Вождът също вдигна ръка.

— Аз съм Черната акула, шаман и вожд на хората от брега. Добре дошли, хора от Ориса. Добре дошли. — Той свали ръка и посочи труповите с брадичка. — Ние ви благодарим също за залавянето на техните духове. Когато започнахме да ги ядем, не знаехме, че са демони.

— Не се тревожи за това, Черна акуло — каза Дженъс. — А сега, ако не ви затруднява много... — Той посочи окаяния „Китиуейк“ и другарите ни, които се взираха към нас от палубата му. — Можеш ли да пратиш хора да прекарат приятелите ни на брега?

Черната акула се усмихна. Усмивката му трябваше да е дружелюбна, но изпилените зъби ѝ придаваха друго изражение.

— Не забравяй товара — извиках аз.

— Правилно — отвърна Дженъс. — Можете ли да пренесете и товара?

— Всичко ще бъде тук преди да настъпи приливът — отговори Черната акула. Той издаде заповедите си на техния език и докато аз се поздравявах, че съм все още жив, канибалите от Пиперения бряг оставиха на земята оръжията си и заобиколиха „Китиуейк“, за да помогнат на нашите приятели. Верен на думата си, Черната акула пренесе всичко — и хората, и товара, преди да настъпи приливът. До смрачаване туземците ни помогнаха да издигнем заслон в тяхното село, скътано в едно заливче близо до някакво речно устие и Дженъс, Касини, капитан Л'юр и аз скоро седяхме около огъня, накладен от изхвърлени от вълните дърва, и смучехме печени рачешки щипки.

Човешките жертви бяха малки; като се изключи Отрязаното ухо и бедните му приятели моряци, мъртъв беше само още един човек. Той също беше моряк. Черната акула и неговите хора лесно приеха уверенията ни, че ликантийците с нас, включително Л'юр, са от новото чудно поколение, добри ликантийци като благочестивия Отрязано ухо. Сред войниците имаше ранени и докато ние седяхме край огъня и обсъждахме бъдещето, сержант Мийна се грижеше за тях. Поглъщах вкусната храна край огъня, но не смятах, че съдбата ми е особено щастлива. Бях в лошо настроение и размишлявах върху постигналото ни бедствие.

— Можеш ли да построиш друг кораб? — попитах капитана.

— Аха — отговори той. — Може да се направи. Е, не като „Китиуейк“ разбира се. Но ще бъде здрав кораб. Тук има цели гори от пиперено дърво, а то е тъкмо за строеж на кораби. Няма да има време да произсъхне, но пък е достатъчно здраво, дори и сурово.

— Съжалявам за „Китиуейк“ — казах аз. — Но когато се върнем, ще ти заплатя щетите. — Л'юр се усмихна успокоен, което всъщност целях. Необходима ми беше пълната му поддръжка. — За колко време ще построиш нов кораб?

— Два, може би три месеца — отговори той. — Тези води са опасни... а и през цялото време ще ни наблюдават. Затова трябва да вземем всички предпазни мерки. Новият екипаж трябва да бъде подобър, ако искаме да стигнем до Редонд.

— Няма да чакаш дълго за парите — каза Касини. Изглеждаше странно весел. — Много скоро ще се върнем у дома и всички в Ориса ще славят имената ни.

— Как можеш да говориш така? — изкрещях аз. — Претърпяхме корабкрушение още преди да съм започнал пътешествието си!

— О, според мен предсказанието беше съвсем ясно. Нали ни предрече трудности — отговори Касини. — Но предвиди и успех. И ето ни сега на Пиперения бряг, където орисианци никога не са стъпвали. Ти каза, че търговските възможности са приказни. Капитанът също току-що каза, че това дърво е много ценно. Сигурно ще има и ценни метали, а видяхме и чудни животни и птици, с които ще предизвикаме възхищението на хората у дома. Ти намери своето щастие, приятелю Амалрик. Не е необходимо да търсиш повече.

— Но... Далечното царство... тогава е изгубено — възразих аз. — Не мога да гарантирам, че баща ми ще даде пари за друга експедиция. А не съм сигурен, че и твоите началници ще я одобрят.

— Прав си — каза Касини. — Сигурен съм, че няма. Да се върви по-нататък, ще кажат те, означава да се отрича предсказанието. Но нима не разбираш? На нас вече не ни трябва Далечното царство.

Не му отговорих. От тези брегове можехме да получим голяма печалба. Изключителна печалба и слава за семейство Антеро. Макар че пътешествието ни не беше завършено, това бяха първите нови земи, открити за Ориса от много години насам. Но за мен това не означаваше нищо. Единственото, за което мислех, беше блясъкът на златната слънчева светлина, която ме приканваше отвъд черния юмрук. Приканваше ме да отида в Далечното царство.

— Можеш да задържиш златото за себе си, Касини — изръмжа Дженъс. — Също и всички похвали на хората в Ориса. Аз обаче възнамерявам да продължа.

Макар да виждах, че се държи като хлапак, сърцето ми подскочи от радост.

— Не си ти този, който решава, капитан Грейклок — каза Касини. — Експедицията не може да продължи без моята благословия, дори да сме готови за път. А ние не сме.

Дженъс беше толкова ядосан, че се страхувах да не посегне към ножа си. Бързо се намесих.

— Спри, Дженъс. И ти, също, Касини, ако обичаш. Няма нужда да си разменяме груби думи. И не се налага да вземаме бързо решение. Защо не оставим този въпрос за след няколко дни... когато нещата ще са поясни?

— Не ми е необходимо по-нататъшно изясняване — тросна се Касини. Отказваше да отложи въпроса.

— О, не ти е необходимо, нали? — кимна Дженъс. — Добре, хайде тогава да те попитам: как предлагаш да се изхранваме през тези три месеца?

— Хората от брега... — започна Касини.

— ... се справят доста добре, благодаря — прекъсна го Дженъс. — И ще да отделят и за нас. — Той посочи остатъците от печените раци. — Но това са хора рибари. Всъщност дори и рибари не са. Те живеят от онова, което могат да измъкнат изпод скалите или изпод

прибоя. Засяват по малко тук-там и събират малко плодове и ядки. Но това съвсем не е достатъчно, за да ни хранят цели три месеца, че и повече.

— Ние също имаме продукти — възрази Касини.

— Сушени храни — изръмжа Дженъс. — И някои пикантерии от къщи. Но те са само за подслаждане. И то за пътуването ни по море, спомняш ли си? И недей да ми казваш, че ще сторим същото тук, защото няма да можем. Като прибавим себе си към туземците, изобилието край брега много скоро ще се превърне в недоимък. И ще разбереш, че плодовете и ядките не растат в овощни градини, а са пръснати из цялата гора... както и целият живот в тези страни. Освен това дивечът ще намалее след около един месец. Тогава туземците много бързо ще разберат, че ние сме лоши гости. Присъствието на моряците може би ще бъде търпяно, защото те могат да помагат при риболова. Но ние тримата и войниците едва ли ще бъдем добри ловци, които доставят повече храна, отколкото изядат. Запомни какво ти казвам: те по-скоро ще ни убият, вместо да загинат от глад.

— Откъде знаеш всичко това? — разяри се Касини. От устата му хвърчаха слюнки. — Ние сме тук само от няколко часа. Как можеш да правиш такива оценки?

Скочих и застанах между тях, преди свадата да се разгори.

— Помолих ви да отложите въпроса за след няколко дни — казах аз, като се постарях гласът ми да прозвучи твърдо. — Това все още е моята експедиция. Финансирана от моя баща. И аз настоявам да поразмислим известно време.

— Аз няма... — започна Касини, но аз го прекъснах с нетърпелив жест.

— Вярвам ти достатъчно и зная, че ще направиш най-доброто — казах аз. — Ето защо нека да изчакаме.

След тези мои думи и двамата замълчаха. Касини се оттегли в един ъгъл да размисли, а Дженъс излезе навън, може би да брои звездите. Или пък да се посъветва с Мийна. Аз останах край огъня с Л'юр. Давах си ясна сметка, че моментът не е подходящ да обсъждам случилото се с Дженъс. Л'юр заспа и на лицето му се появи доволна усмивка. Говореше насън за бушприти и форщевени. Един щастлив майстор, който вече виждаше предстоящата му работа. Е, той поне

имаше цел: за три месеца да построи кораб. Тази нощ Л'юр беше единственият щастлив човек.

Не след дълго собствените ми мисли ме накараха да изляза. Видях Дженъс върху една скала, заслушан в ударите на прибойа. Не му казах нищо, но седнах до него, преследван от мислите си.

— Благодаря ти... за отложеното решение — каза най-сетне Дженъс някак насила. Не му отговорих, защото укорът беше престорен. Когато дойдеше времето, щяхме да му мислим. После той попита: — Какво ли би казал баща ти, ако беше тук?

— Сигурно да се връщаме. Баща ми е предвидлив човек.

— Не винаги — възрази Дженъс. — Той все още съжалева, че навремето е послушал своя баща и не е тръгнал да търси Далечното царство.

— Не имал друг избор освен да се подчини — отговорих аз.

Дженъс въздъхна.

— Баща ти е много по-добър, отколкото ще бъда аз някога. Той каза, че ще умре щастлив ако знае, че синът му е постигнал онова, което е било отказано нему. За мен това не би било никакво удовлетворение. — Дженъс се усмихна. — Аз бих го проклетел, че не съм първи.

— Какво ще правиш — попитах аз, — ако... най-лошите ни страхове се окажат верни?

Дженъс се поколеба, после отговори:

— Предпочитам точно сега да не мисля за това. Но трябва да те предупредя. Няма да се предам лесно. Дай ми макар и най-малка възможност и аз ще пренеса тази експедиция дори на гръб, ако се наложи.

— Внимавай с Касини — предупредих го аз. — Той може да ни създаде много неприятности.

Дженъс потупа ножа си.

— Не толкова, колкото бих могъл да му създам аз.

Думите му ме изплашиха. Това не бяха празни приказки, казани от яд, които могат да се забравят сутринта.

— Ти няма да чуеш един Антеро да защитава жрец — казах аз. — Но трябва да знаеш, че Касини само се опитва да надене щастлива маска на нашия неуспех. Той се нуждае от победа. Той репетира онова,

което ще каже в Ориса. Запомни, залогът тук е неговата собствена кариера.

— Проклети да са кариерите — изръмжа Дженъс. Но изглежда, веднага съжали за избухването си и за момент замълча. След това попита: — Ами ти, Амалрик? Какво ще кажеш за твоята кариера?

— Чувствам много от онова, което чувстваш и ти — отговорих аз. — Да, тук има богатства. И, да, аз също бих могъл да си надяна щастлива маска и да се хваля с този успех пред цяла Ориса. Но...

Дженъс се изсмя грубо, почти излая.

— Ти също си заразен, нали, приятелю мой? Хванала те е болестта на Далечното царство. Не след дълго ще съжالياваш, че си ме срещнал. — Луната се показва иззад един облак и заля Дженъс със сатанинска светлина. — За тази болест няма лек. — Дженъс вдигна пръст. — Освен един. — Не беше необходимо да гледам накъде сочи. Сочеше на изток, към Далечното царство.

На следващия ден при нас дойде Черната акула. Беше без оръжие, облечен в проста кафява туника, направена от дървесна кора. Единственият отличителен знак за неговата длъжност беше едно шаманско око, нарисувано на челото му. Беше нервен, почти скромнен, ако такъв жесток човек въобще може да бъде скромнен. Нямаше никакъв увод.

— Дойдох да моля за една услуга за моя народ — каза той. — Ние нямаме право да молим за такава услуга, защото сами сме си виновни. Имаме непростим грях, извършен преди много години.

Не можех да си представя какъв грях може да тревожи цял народ от канибали, но изприказвах подходящи приказки за голямата услуга, която са ни направили, и обещах, че и ние ще направим каквото можем. Черната акула се обърна към Дженъс.

— Ти показва големи умения в общуванията с духове — каза вождът. При тези думи Касини се изкашля, но, Черната акула изглежда не му обърна внимание. — Ние мислим, че уменията ти може би ще ни помогнат.

— Моля, продължавай — каза Дженъс. — Макар че трябва да разбереш, че не аз, а той — Дженъс посочи Касини — направи магия над мрежата, която хвърлих. Все пак щом мислиш, че можем да ви помогнем, разкажи ни за вашето нещастие.

Черната акула явно беше доволен от скромността на Дженъс. Той заповяда да донесат възглавници, натъпкани с морска трева, и раковини, пълни с някаква силна течност, за да се освежим. Настанихме се и се приготвихме да изслушаме неговия разказ.

— Било е по времето на моята баба — започна Черната акула. — Тя била млада жена и още не била родила първото си дете. Тогава сме били щастлив народ, морето ни дарявало със своето изобилие, а горите с много плодове, така че нашите хора винаги имали какво да ядат и да пият. Светът по онова време бил много по-добър, а враговете ни били малко. Но един ден шаманът, който бил неин баща, събрал народа на това място — Черната акула посочи с ръка мястото, където седяхме — и предупредил, че в селския казан бълбукат лоши предзнаменования. Миризмата била лоша, казал той, и като бръкнал в казана с бъркалката, извадил едно двуглаво тюленче.

— Никой не можел да каже как се е озовало там. Но всички били съгласни, че не е възможно да го е сложил някой от нас, защото кой би пожелал такова нещо на собствения си народ? Хората се изплашили и поискали шаманът да им каже какво да направят, за да се предпазят. Той обаче не можел да каже нищо, защото черната магия в казана била отнела силата му. Хората започнали да се чудят каква ли ще е бедата, която ги очаква. Някои казали, че сигурно ще е силна буря. Други казвали, че трябва да наточим оръжията си, защото това можело да бъде само някоя подла атака от враговете ни, далерийците, които живеят недалеч оттук. — Черната акула ни погледна съвсем искрено и каза: — Трябва да знаете, че сте имали голям късмет, задето попаднахте на нашите брегове. Далерийците са лош народ и изобщо не ценят живота на чужденеца. Те са свирепи хора и дори няма да почетат убитите от тях, като ги изядат.

Касини отново се прокашля. А може и да беше смях. Напълних отново раковината на Черната акула, така че да не забележи непочтителността ни.

— Но не от далерийците трябвало да се страхуваме. Баба ми казваше, че срещу тях били взети необходимите мерки и били принесени жертви. Приливът идвал и се оттеглял много пъти, докато за поличбата забравил дори и шаманът. Една сутрин, точно преди слънцето да прогони духовете на мъглата от брега, в селото се чул силен гръм. Помислили, че бурята най-после е дошла. Поне не били

далерийците. Всички изскочили да пицят, да плачат и да търчат насамнатам, както ги бил научил шаманът, защото така бурята щяла да си помисли, че ни атакува нейният брат, и да потърси други, на които да навреди. Например далерийците.

С крайчеца на околото си забелязах как Касини кима в знак на разбиране. Рядко одобрение от страна на един жрец на Ориса.

— Но не се виждал никакъв облак и моят народ скоро разбрал, че гърмежът не бил от буря. И звукът не идвал откъм морето, а откъм сушата, ей оттам.

Черната акула посочи с ръка и ние се обърнахме към високите скали зад гората.

— На изток — продължи той, — точно зад онези скали има пропаст. Бездънна пропаст. И зад тази пропаст има скала, толкова стръмна, че дори дяволът не би могъл да се изкачи по нея. Оттам, господари мои, идвал гърмът.

— Шаманът наредил войните да се приготвят за бой и изпратил най-смелите хора на племето да разберат какво ни заплашва. Когато стигнали до пропастта, те не видели никого, а гърмежът престанал. Учудили се и решили да се върнат. Но преди да тръгнат, уви, бумтенето се подновило. Отначало не видели нищо, после един от тях извикал и посочил към скалата. На върха видели отблясък от метал. По скалата, както казах, никой не може да се изкачи. Но въпреки това на нея имало хора... хора, облечени в метал. А също и коне.

Дженъс се беше навел напред, челото му бе свъсено от напрежение. Изведнъж си спомних историята, която ми беше разказал. За срещата му с ездачите-духове.

— Вие познавате ли такива хора? — попита Черната акула.

— Не съм сигурен — отговори Дженъс. — В доспехи ли са били?

— Да. И хората, и конете, които яздели. Шлемовете им били със странна форма, така казали очевидците. Ей такава... — Черната акула рисува с пръст във въздуха един силно извит шлем. Точно като онези шлемове, които беше описал Дженъс.

— И какво станало? — попитах аз.

— Отначало нищо — отговори Черната акула. — Изглежда, че те просто наблюдавали, или поне така са ми казвали. Повечето от нашите хора можели да разпознават магьосници и се хвърлили по очи на

земята. После побягнаха, за да не разгневят могъщите конници. Но, уви, един от нашите хора не бил достатъчно мъдър. Майка ми казваше, че той бил от най-старите воители и завиждал на успеха на по-младите мъже. Вместо да се поклони и да избяга, което било най-доброто, той изкрещял някаква обида. Един от конниците се обърнал към него, а той се разгневил и го замерил с копието си.

Черната акула изстена от тази глупост.

— Скалата е много висока и копието не можело да стигне до конника — продължи той, — но това не попречило на боговете, които мразели хората от брега. Конят се изплашил, изправил се на задните си крака и магьосникът паднал в бездната, а тя е много дълбока и другарите му не могли да измъкнат трупа. Те си отишли, без да погребат тялото. И костите на конника лежат там до ден-днешен... проклетие за всички нас.

Развълнуван от собствения си разказ, Черната акула подсмъркна, а после пресуши чашата си.

— От този ден щастието ни напуснало — продължи той. — Търговията спряла и само пирати или ликантийски крадци идвали по тези брегове. И знаете ли... — Той се наведе и с тих глас призна: — ... за нас се разказват ужасни лъжи. И хората се страхуват от нас и именно поради тези лъжи.

— Сериозно? — подхвърли Дженъс. — От такива кротки хора като вас?

Черната акула тъжно кимна, очите му бяха зачервени от пиенето.

— Не е вярно, но какво можем да направим? Нямаме късмет.

— Какво ще направите, ако измъкнем останките на онзи конник? — попита Дженъс. — Бихте могли да изградите светилище и да погребете останките под него, та духът на магьосника да намери покой.

Очите на Черната акула се напълниха със сълзи. Беше много развълнуван и не можеше да говори, но кимването му беше достатъчно красноречиво.

— На това... се надявахме... — едва успя да промълви той.

Дженъс ме погледна, после погледна Касини.

— Какво ще кажете, приятели? Как да не изпълним молбата на тези добри хора?

Луната се беше скрила. Водеха ни през гората. Беше неестествено тихо. Не се чуваше никакво жужене на насекоми, нито дори ръмженето на дивите зверове, излезли на лов. Сякаш всички горски същества бяха научили за нашето идване и се бяха скрили. Черната акула и хората му ни заведоха чак до скалите. Там вождът помоли да го извиним, извади от торбата си камшик от морска трева, и леко ни удари с него, та хората му да не носят вината за светотатството ни. После туземците се изнизаха в тъмнината. Касини погледна след тях и в очите му припламна странна светлина.

— Камшикът няма да помогне — каза той тихо, — ако тези магьосници наистина са толкова силни, колкото твърди той. — После отвори пакета, който носеше със себе си, и извади нещата, които бяхме приготвяли цял ден.

— Значи вярваш на неговия разказ за проклятието — попитах аз.

— Ще бъда глупак, ако не вярвам — отговори той.

Дженъс се усмихна. Знаех, че и той вярва. Описанието на конниците беше много близко до онова, което беше видял като дете. Съблякохме се до кръста и почернихме кожата си с прах от дървени въглища, за да избегнем всяко лошо око, което можеше да ни урочаса. Касини прошепна някакво заклинание, за по-сигурно, че духовете ще бъдат излъгани. Преметнахме през рамо вързопите с въжета от трева и се закатерихме по стръмния склон. Тази нощ бях горд с другарите си. Отпред вървеше Дженъс, лек като пантера, и намираше пътя. Касини го следваше смело със златен диск в ръка, готов да обезвреди всяка магия, изпречила се на пътя ни. Продължителната му борба с болестта и принципността му ме бяха накарали да го гледам с други очи и да забравя детството ни. Касини наистина беше храбър човек. Колкото до мен, не бих казал, че бях смел. Просто бях много млад и глупав, и не знаех какво е страх.

Върхът на скалата беше широк и плосък. Нямаше остри камъни, които да поставят на изпитание краката ни: скалата беше гладка като огледало за правене на магии. Пътят стана лек и ускорихме темпото. Беше толкова тъмно, че не виждахме дори на педя пред себе си, но чувствахме, че ръбът, който ни беше описал Черната акула, е наблизо. Боговете сигурно се смилиха, защото неочаквано зад нас изпод покривалото от облаци се показа луната и ние рязко спряхме.

— Сигурно сме ненормални — прошепнах аз. — Да предприемем този опит през нощта!

— Влизай в тъмно от тъмно — отговори шепнешком Касини. — Това е правилото.

— Във всеки случай — каза Дженъс толкова високо, че подскочихме, — скоро ще решим спора дали един дух може да вижда нощем, или не може.

— Ш-ш — изсъска Касини. — Той може би чува.

— Де да беше така — каза Дженъс. — Иначе, ако се промъкнем тихо, ще е сигурен, че сме му врагове. — И все пак го каза по-тихо. Касини посочи големия вързоп, който носех. Развързах го и от него изпадна голям сноп сухи водорасли. Касини отпуши едно шише, завързано около голите му бедра, и изсипа върху водораслите някаква отвратително миришеща течност. Промърмори едно заклинание и видях нещо да свети във водораслите. Затрепка пламъче, после лумна буен огън и Касини хвърли горящите водорасли в пропастта.

Наблюдавахме ги как падат, но вместо да изчезне от погледа ни, огънят ставаше все по-голям, докато накрая изпълни бездната. После подскочи, експлодира в черен, мазен пушек и засвети спокойно. Очевидно пропастта все пак не беше бездънна. Погледнах надолу. Стомахът ми се сви на топка, защото с или без дъно, разстоянието беше много голямо. Дженъс размота въжето си.

— Аз ще сляза пръв — каза той за мое успокоение.

— Ами ако това не е точното място? — попитах аз.

Дженъс само посочи. Зад огъня видях отговора — блясък на метал. Сигурно беше тайнственият боец.

Това, че бях втори, беше малка утеха. Трябваше да снадим и трите въжета и въпреки това не стигаха около три човешки боя. Преди обаче да се обадя, Дженъс уви въжето около един голям объл камък и увисна над стръмния ръб. Бързо се запуска надолу, достигна края, отритна се от стената и се пусна. Чух го да шепне заклинание и видях как светещите мъниста заблестяха. Последвах го. Ръцете ми се хлъзгаха от потта, останала от ръцете на Дженъс. Трябваше да бъде лесно. Както вече споменах, бях трениран на такива неща, но бях изминал едва една трета, когато ме обхвана безнадеждност. Погледнах надолу към светлината в дъното на пропастта и тя ми се стори неизмеримо далеч. Недостигащите три човешки боя неочаквано

станаха двацет, след това сто. Повърхността на въжето се превърна в слуз и аз се захлъзгах надолу, без да мога да спра. Заритах, за да забавя падането, но скалата, която удрях с крака, се превърна в ситни камъчета и прах.

Дженъс извика. Пръстите ми се стегнаха, вкопчиха се във въжето и падането спря. Ръцете ми горяха, протрити от въжето, тялото ми сякаш бе притиснато от огромна тежест. Усетих, че стискам очи, и ги отворих. Най-напред видях лицето на Касини, който се вираше надолу. Беше бледо, с широко отворени очи. Странно, но не изглеждаше толкова далеч. После погледнах надолу. Намирах се на същото разстояние от дъното, както и преди падането.

— Всичко е само в ума ти — извика Дженъс загрижено. — Магия, оставена от приятелите на боеца.

Щеше ми се да изкреця. Какво можех да направя? Не бях магьосник. Видях как Касини изпразни една торбичка в бездната, видях и блясъка на магическия прах, с който ме ръсеше. „Скоро ще бъда спасен“ — помислих си, но знаех, че прахът ще се посипе върху мен твърде късно. Отново ме обзе безнадеждност и почувствах как пръстите ми се хлъзгат. Чух глас точно до ухото си: „Амалрик — прошепна той. — Не се страхувай.“

— Халаб? — извиках аз, защото мислех, че това е брат ми.

„Лек като въздуха — каза гласът. — Бърз като ловен сокол.“

Безнадеждността изчезна, пръстите ми възстановиха силата си. Миг след това прахът се посипа върху мен. Развалих магията подобно на удавник, който се бори за глътка въздух. Смъкнах се по въжето ловко като цирков акробат. Когато достигнах края, се пуснах и скочих леко на крака. Дженъс сложи ръка на рамото ми.

— Добре ли си, Амалрик? — попита той. За момент си помислих, че неговият глас ми беше шепнал в ухото. — Внимавай. Касини скача. — Сега гласът му беше съвсем различен. Отместих се и Касини тупна до нас. Вече нямаше значение чий беше гласът, защото магията беше развалена и тримата бяхме в безопасност на дъното на дълбоката пропаст. Нямаше време за поздравления, защото изведнъж чухме странен звук — сякаш капна голяма капка. Изчакахме и чухме втора, после трета. Звучите идваха от мястото, където беше падналият войн. Доловихме и чуден аромат, по-сладък от аромата на най-

прекрасното цвете, по-богат от парфюма на която и да било куртизанка. Отправихме се натам.

Тялото на воина лежеше върху голям плосък камък. Трупът се виждаше ясно в светлината на очистващия огън на Касини. Дженъс промърмори нещо и макар че не можах да чуя думите му, разбрах, че се отнасят за формата на доспехите и шлема на война. Бяха точно като тези на конниците от детските му спомени. Боецът беше едър, повисок дори от Дженъс, с широки рамене и голям гръден кош. Имаше птиче лице, като на хищна птица, с хлътнали, все още отворени очи, взрени сякаш в безкрайността. На кръста му беше окачена сабя, до него лежеше счупеното му копие. Тялото му блестеше с наситен светлокафяв цвят, сякаш покрито с няколко слоя лак.

Касини посочи нагоре. Капката наедря и щом натежа достатъчно, се откъсна и падна върху тялото на война. Отново усетихме чудесния аромат и видяхме по тялото да се стича кафява следа, подобна на гъсто масло.

Приближихме се и видяхме, че тялото е покрито и съхранено от тази течност, падала върху него в продължение на цели поколения. Трупът изглеждаше така, сякаш войнът бе загинал само преди минута.

— Виждал съм насекоми, запазени по този начин — каза Дженъс. — Насекоми от древни гори. Местните хора казваха, че били уловени в сока на дърветата и вкаменени в него. Продаваха ги като талисмани. Май, се казваше кехлибар. — Дженъс любопитно пипна трупа и каза зачудено: — Войн в кехлибар!

— Не виждам наоколо никакви дървета — казах аз.

— Само камъни.

— Очевидно това е магия, направена от другарите му — каза Касини, — за да го запазят от стихииите. Тъй като не е било възможно да му се осигури вечен покой, те са направили каквото са могли за успокоение на духа му.

Касини напълни една кратунка с въглени от очистващия огън и я размаха над трупа. От кратунката се посипаха искри и пушек. Жрецът започна да обикаля около камъка и мълвеше някакви успокоителни думи, за да умиротвори духа на война. Обеща му красиво светилище и много подаръци от местните хора, които щели да го почитат. От сенките около нас се чу дълбока въздишка. Очите на война сякаш проблеснаха, след това отново потъмняха. Приехме това като

одобрение и вдигнахме трупа от камъка, където войнът бе намерил смъртта си. Беше толкова лек, че чак залитнах от изненада. Беше по-лек от дете, изпразнен от течностите и плътта, които придават тегло на живите същества. Когато го положихме на дъното на каньона, от дрехите му падна една торбичка и съдържанието ѝ се изсипа. Имаше няколко стари монети, брус за сабя и нещо, което приличаше на папирус. Инстинктивно посегнах към него.

— Чакай — предупреди Дженъс, но преди да спря ръката си, пръстът ми допря свитъка и едно парче от него стана на прах.

— Съжалявам — казах аз, но Дженъс и Касини не ме чуха.

— Прилича на някаква карта — каза Касини. Очите на Дженъс светеха от вълнение.

— Можеш ли да го възстановиш?

Касини не отговори, но явно беше развълнуван. Измъкна от джоба си малка стъкленница с черна течност и капна няколко капки в мерителната вдлъбнатинка на острието на жреческия си нож, след това ги поръси с щипка прах от папируса. Не можах да чуя заклинанието — каза го много бързо и гладко. Очевидно имаше богат опит с подобни задачи. Спомних си, че всички млади жреци работеха в библиотеката всеки ден и правеха копия от оръфани свитъци или ръкописи.

Погледнах торбичката, от която беше изпаднала картата, и се учудих, че кожата също се беше запазила от кехлибара. Видях нещо, което най-напред взех за петно, после разбрах, че е съвсем друго. Наведох се, но не докоснах торбичката, за да не се разпадне като папируса. На кожата имаше емблема: змия, увита около щампована звезда. Видях по емблемата петънца стара боя — синя на опашката на змията и жълта на звездата. Досетих се, че жълтото символизира изгрева. Викнах Дженъс и той внимателно заразглежда щампата.

— Може би е фамилен герб — предположих аз.

Той поклати глава.

— Малко вероятно за наемен войник. Според мен това е гербът на онзи, при когото служи. Може би принц, може би магьосник, може би цар. А може би това е гербът на самия цар на Далечното царство.

Зачудих се дали това е възможно, но в този момент Касини съобщи, че заклинанието е започнало да действа. Дъхна над сместа, малките пращинки започнаха да се слепват една към друга и отчупеното крайче се прилепи към останалата част. Видяхме как

пукнатините по папируса започнаха да изчезнат. Касини бързо изсипа сместа от ножа върху цялото руло. Чу се пукане и съскане, сякаш пламваше огън, и рулото започна да се разгъва пред нас свежо и бяло, както в деня, когато е било направено. Драсканиците се превърнаха в дълбоки черти от блестящо черно мастило, сякаш току-що извадено от шишето.

Касини повдигна светещите мъниста и тримата се наведохме над папируса. Наистина беше карта. Но най-необикновената карта, която бях виждал, защото там, където рисуващът би трябвало да означа някаква опасност като тресавища, пропасти или непроходима джунгла, бяха оставени бели петна. Но пък бяха нанесени планински върхове и всяка скала бе грижливо означена; реки, както биха могли да се видят от въздуха; и всички възвишения, откъдето можеше да се наблюдава околността.

— Карта, предназначена за птици — промърморих аз.

— Или за хора, които могат да летят или поне да се пренасят от един връх на друг с магия — добави Дженъс.

Имаше и очертания на Пиперения бряг, сякаш маркиращи границите, които да следи наблюдателят, а след тях картата обхващаше района на изток. На най-източния край на картата беше отбелязана голяма планинска верига, голям черен юмрук, обърнат с кокалчетата нагоре.

Чухме въздишка. Обърнахме се и видяхме, че очите на война отново светят. Стори ми се, че гледа мен. Сигурен съм, че и другите почувстваха същото, но за момент помислих, че отдавна мъртвият войн иска да каже нещо тъкмо на мен. После в гърлото му се чу ужасно хъркане, сякаш през всичките тези години беше бил свързан с живота и едва сега бе освободен. Очите му отново потъмняха, но гримасата на устните му вече приличаше на усмивка.

— Това достатъчно ли ти е, Касини? — попита грубо Дженъс. — Какво още ти трябва?

Касини не отговори, но почувствах, как целия се напруга и видях мускулите на лицето му да се стягат от вълнение.

— Е? — подтикна го Дженъс. — Настояваш ли да се връщаме у дома? Или ще продължим?

След четири дни вече вървахме на изток. Оставихме Л'юр и екипажа при хората на Черната акула, който положи клетва за вечна

благодарност, задето освободихме племето от древното проклятие. Дори ни продаде малки мулета да пренасяме багажа си и нареди на неколцина от хората си да тръгнат с нас като коняри и водачи, „до края на света, ако искате“. Освен това крайбрежните жители обещаха, че като издигнат обещаното светилище за война в кехлибар, ще помогнат на Л'юр да построи нов кораб, който да ни закара у дома, когато се върнем.

Л'юр вече беше пръв приятел на семейство Антеро. Ако ни сполетеше нещастие и не се върнехме до шест месеца, бях му оставил писмо до баща ми и тържествено бях обещал, че ще му бъде заплатено за цялото време, което е прекарал в чакане, както и за построяването на новия кораб. Не се съмнявах, че Л'юр ще ни чака, и то не само заради богатото възнаграждение, което му бях обещал. Той също бе обхванат от треската по Далечното царство, когато видя древната карта.

— Боговете са ми свидетели, че за първи път през живота си съжалявам, че съм моряк, а не сухоземен плъх — въздъхна старият капитан.

ГЛАВА ДЕВЕТА НОМАДИТЕ ОТ КРАЯ НА СВЕТА

Вървахме срещу течението на реката през обширна хълмиста местност и напругахме очи да открием къщи, села и хора, но в тази пустош почти нямаше признаци за някаква човешка дейност. Минахме покрай няколко селца; дрипавите им обитатели ни наблюдаваха без никакви усмивки, без никакви жестове. Дори на войниците им омръзна да подкачат малкото срещнати девойки, защото те изобщо не обръщаха внимание на цинизмите им.

— Всички тук — отбеляза Дженъс — гледат също като бедняците от хълмовете, където израснах. Във всеки мъж, който носи сабя, независимо колко здраво е пъхната в ножницата, те виждат враг. Може би си спомняш какво ти казах веднъж — продължи той, повишавайки глас вероятно за да го чуе и Касини, който вървеше недалеч от нас. — Как се воюва отсам тесните морета. Погледите на тези хора говорят повече за техния живот, отколкото бих могъл да ви разкажа.

Касини вдигна рамене.

— Силният винаги е дебелеел за сметка на слабия и така ще бъде вечно. Природата и боговете нареждат, хората изпълняват.

После селцата изчезнаха. Един-два пъти Дженъс откри обрасли с бурени ниви, край които преди години може би бе имало селца. Климатът беше малко по-топъл, отколкото в Ориса, и валеше по-често. Но дъждът беше лек, приличаше повече на мъгла и приятно ни разхлаждаше. Пътувахме на изток по компаса и от време на време сверяхахме пътя си по магьосническата „карта“, която Касини беше измайсторил от папируса на наблюдателя. Макар че на нея бяха означени само планините и единични отличителни белези от местността, тя беше ценна и можехме да поддържаме пътешествието си в желаната от нас посока.

Много неща ми бяха интересни, и то не само защото бях сред първите цивилизовани хора — цивилизовани орисианци, ако трябва да бъда по-точен — видели тази страна, но и защото започнах наистина

да гледам на нещата през очите на моя собствен народ. Все пак честността ме кара да призная, че като син на търговец видях и как в сейфовете на семейство Антеро може да се натрупа много злато. Тук имаше риба, чието вкусно бяло месо би могло да се опуши. Имаше и някакво растение, чиито зелени и червени плодове направо изгаряха устата. Една малка магия срещу загниване и разваляне и те можеха да станат най-новата подправка в орисианската кухня. Изсушен, този плод беше лютив като пипера, който всички харесваме.

След още пет дни се сблъскахме с първия проблем — непрекъснато кихане, което ни налягаше точно при смрачаване. Но продължихме да пътувахме така, сякаш се разхождахме из парк... парк, запазен само за наше развлечение. След още една седмица нещата започнаха да се променят. Вървах до Касини и си мислех колко лек е пътят през последните няколко часа през ниските хълмове покрай речното корито. Внезапно Касини спря и сержант Мийна, който вървеше непосредствено зад нас, трябваше да се закове на място, за да не го блъсне. Касини не му обърна никакво внимание; погледът му беше празен и втренчен... в небитието. Дръпнах го настрана и махнах с ръка на Дженъс. Изплаших се да не би нашият жрец неочаквано да е омагьосан по някакъв неизвестен начин. Не се беше случило такова нещо, защото скоро Касини възвърна напълно съзнанието си озърна се и видя, че всички сме спрели и го гледаме.

— Тази страна — почна той без предисловие — е точно такава, каквато каза шаманът на хората от крайбрежието. Почувствах душите на хиляди хора; някои живели по тези хълмове, други пътували по този път, по който вървим. — Неволно кимнах. Едва сега разбрах защо пътуваме толкова леко. Ама разбира се. Вървахме по отдавна забравен, запустял път. — В онази долина отгатък — продължи Касини, — не можете да я видите оттук, е имало прочут хан... на кръстопътя. Много хора са отседнали там. Чудесен хан.

— Какво се е случило? — попита Дженъс.

— Смърт — отговори Касини. — Смърт и кръв. Толкова много кръв през толкова много години, че онези, които останали живи, побягнали или се отчаяли.

— Кой е причинил тази смърт? Откъде е дошла? Каква е била? От меч или... от магия?

— Мисля... и от двете — отговори бавно Касини. — Но най-силно чувствам магията откъм онези хълмове. Кой я е донесъл? Не зная. Откъде е дошла? Също не зная. — Касини тръсна глава, окопити се, изгледа ни строго и викна: — Стига! Аз не съм ви селски магьосник, та да ви плаша преди празника на сеитбата. Хей, ти там! Войника! Донеси ми вино. И после да ми свалиш обувката. Май ми излиза пришка. — Тонът му бе прекалено хладен дори за жрец.

След час едно от мулетата зарева и изтърси на земята товара си. Беше един малък вързоп, но тежеше доста, тъй като в него беше торбата от дебел брезент с половината от златото ни. Тя падна на земята и се разкъса, монетите се търкулнаха в тревата край пътя. Мийна изруга магаретаря, но той поклати глава и отрече да е направил нещо, което да изплаши животното. Останалите крайбрежни жители в хор потвърдиха, че другарят им говори истината.

— Тогава вината ти е двойна — изрева Мийна. — Защото тази сутрин, когато си товарил добичето, си завързал товара толкова лошо, че въжето сигурно се е скъсало. Ти си два пъти по-голямо муле и то би трябвало да води теб, а не обратното. — Дивакът запелтечи, че въжето сигурно е било старо, но Мийна не го чу.

Отидох до вързопа и разпилените пари и огледах въжето. Беше съвсем ново. Л'юр го беше взел от останките на „Китиуейк“. Взрях се в краищата на въжето: беше прерязано, ясно си личеше, сякаш го бе отсякъл силен мъж с много остър нож. Показах го на Дженъс, а той го показа на Касини. Дженъс каза на сержант Мийна повече да не се занимава с магаретаря, който натовари отново мулето, и продължихме. Никой от нас не каза нищо, но мислите ни бяха ясни. Спомних си за малкия златен сърп, който Дженъс беше взел от Ликантия и който сега се намираще в неговия вързоп. Знаех, че той може да се използва не само за рязане на магически билки, но и за извършване на магии от разстояние. Сигурно имаше и други сърпове като него и магьосници, които да ги използват. Спомних си отново за нощта в Ликантия и как онова същество бе спряло пред мен. Сетих се и за бурята на властелините и нещо ме накара да погледна през рамо. И макар че не видях нищо, което да потвърди страховете ми, потреперих.

Малките неприятности по пътя ни продължиха: бяхме атакувани от цели рояци блатни червейчета, чиито ухапвания пареха като огън; на смрачаване загадъчната кихавица се връщаше.

После, както вървахме покрай реката през едно дефиле, тя изведнъж стана плитка и разлата на два хвърлея оттатък предполагаемия бряг. Не изглеждаше логично, тъй като виждах, че нагоре и надолу коритото е съвсем нормално. Като израснал в град с река, знаех какво трябва да очаквам и се взрях по-внимателно. Преди векове тази река сигурно беше канализирана. Помолих да спрем и потърсих повече доказателства за предположението си. Без много труд намерих онова, което търсех: речните „брегове“ бяха грижливо покрити с каменни стени, отдалечени почти на трийсет стъпки една от друга. Дженъс беше до мен, видимо озадачен от правилната форма на коритото.

— Построено е от хора — каза той. — Но с каква цел?

— Система от шлюзове — обясних аз. — В долния край е имало дървени врати, позволяващи на лодките да влизат и или да се повдигнат, или да слязат до ново ниво и да продължат пътя си. Оттатък — посочих плитчините — най-вероятно е бил преливникът. След като всичко това е било изоставено, реката сигурно е преляла и си е направила ново корито.

Замълчахме. Представяхме си шлюзовете, пълни с лодки, тежко натоварени с търговски стоки, очакващи реда си да минат по реката. Ширината им показваше, че навремето тази страна е била процъфтяваща, както я беше описал Касини след своето видение.

Дженъс каза на Мийна да изпрати разузнавачи и когато се върнаха, те съобщиха за още следи от човешка дейност. Тръгнахме нагоре по една виеща се пътека. Сигурно по нея бяха вървели хората, теглили лодките, защото древните жители на тази земя едва ли бяха гребали срещу течението. Малко по-късно се натъкнахме на стара сграда с дебели каменни стени и тесни бойници, цялата увита в гъсти лози. Големите греди, които бяха поддържали покрива, бяха все още на мястото си, макар и почернели от времето. Пред сградата имаше още една малка кръгла постройка.

Беше ред на Дженъс да се прояви като експерт.

— Казарми — каза той. — Малката постройка е била за караула. Тук можем да се подслоним. Ще опънем брезентите и вързопите над старите греди вместо покрив. — Дженъс заповяда да спрем за нощуване, макар че до мръкване оставаха още два часа, и прати двама от крайбрежните жители, които твърдяха, че били много опитни в

боравене с мрежи, отрови и заклинания, да хванат прясна риба за вечеря.

Стоях посред суетнята, потънал в размисъл. Тогава не бях, пък и сега не съм някой от онези глупаци, които вярват, че човек има правото да изостави дома и работата си когато му скимне. И откакто се помня, руините винаги са ме натъжавали и плашели. Някога тук бе имало хора, после бяха изчезнали: по своя воля или под заплахата, кой може да каже?

Дойде ми друга, още по-страшна мисъл. Тихо я споделих с Дженъс.

— От коя посока, смяташ, че са пазели войниците? Дали враговете са били пред нас, на изток? Или пък отзад?

Дженъс вдигна рамене и не си направи труда да ми отговори.

Чухме, как някой изпищя от болка, а после гневни гласове и удар на сабя о щит. Изтичахме в центъра на руините. Видяхме разпръснат огън... преобърнат казан... и двама войници с извадени саби. Дженъс изкрещя, но двамата продължаваха да се дебнат, търсейки възможност да нанесат удар. Ръката на Дженъс направи онова рязко, светкавично движение, което бях запомнил от случката пред кръчмата в Ориса, и широката му сабя блесна, разделяйки двамата настръхнали войници. Те се стъписаха, но бързо се съвзеха и се чу мърморене: „... копеле“ „... ще ми се смее той“ „... тъпа маймуна“.

— Стига! — изрева Дженъс. — Долу сабите, и двамата! — Стоманата изтрака на камъка. — Да вдигнете оръжие срещу брат! Как смеете! Знаете наказанието. Заточение, ако няма нараняване, в противен случай смърт! Това е...

Един спокоен глас го прекъсна:

— Това е магия, капитане.

Всички се обърнахме. Беше Касини.

— Ние сме прокълнати — продължи той с обичайния си рязък тон, без да обръща внимание на реакцията на заявлението си. — Малки проклетия ни преследват вече няколко дни. Кихавицата... онези червейчета, които се появяват по никое време... бързите безпричинни избухвания на всички ни.

— Кой е направил магията? — попита един войник, въпреки че Мийна го изгледа намръщено. — Проклетите дребосъци от брега ли? — И хвърли сърдит поглед към малките ни придружители.

— Мисля, че не — каза Касини. — Но щом има магия, трябва да има начин да се развали. Сега, тази нощ. Всички тези магии са малки, такива, които могат да се направят отдалеч и лесно да се поддържат, без магьосникът да изчерпва силите си.

— Но могат да убият — каза тихо Дженъс. — Ако първият ти удар беше успял, Лайън, сега щяхме да погребваме Черфас.

Беше мой ред. Изпитах дори гордост, че мислите ми се редят тъй леко.

— Добре казано, жрецо. Отново разбираме какъв късмет сме извадили, като сме избрали теб за щит срещу злото. — Разбира се, комплиментът ми беше доста пресилен. Аз обаче знаех, че всички трябва да имат пълно доверие в Касини, та церемонията да върви гладко.

— Капитан Грейлок — продължих съвсем официално.

— Изпрати един човек... двама... до реката и върни рибарите. Не бива да рискуваме и да оставим някой да прекара нощта извън лагера. Часовите да се увеличат. Касини, всичко, което имаме, е на твое разположение, за да развалиш магиите.

Касини се перчи толкова дълго, че едва издържах, после започна да ни подрежда, за да ни подготви. След час, когато се стъмни, той изпълни една изненадващо проста церемония. Накара двама войници да донесат глина от реката. Беше ни подредил в редица и ни заповяда да вземем по шепа глина и докато той изрича заклинанието, да омесим от нея малки човечета. После ни каза да отрежем парчета от дрехите си и да облечем с тях човечетата. Предупреди ни да не използваме плюнка, нокти или каквото и да било от нашето тяло. Изведе ни от развалините в храстите, където беше струпал зелени клонки за огън. Начерта около тях кръг и ни каза да сложим вътре направените фигурки. После се наредихме във втори кръг и жрецът ни заповяда да съсредоточим цялото си внимание върху човечетата и да не мислим за нищо друго, а само за тях и как те изглеждат точно като нас. На някои грубо направените фигурки може и да им се струваха смешни, но всички бяхме изплашени както от заклинанията на Касини, така и от чуждата магия. Аз лично си представях, че усещам силите на нощта да витаят около нас. Касини запали огъня и запя, към небето се издигна пушек.

*Пушекът се вие.
Пушекът люти.
Пушекът ни крие
от очите ти...*

Предупреди ни тихо да не се разсейваме, докато не плесне три пъти с ръце, а после да се обърнем с гръб към фигурките и огъня и без да поглеждаме назад, да тръгнем към лагера. Така и направихме. Докато се отдалечавахме, чувах как зад нас Касини продължава заклинанието:

Ето, ние спим, злото изпрати. Ето, в този дим намери ни ти.

Кръг ще събере мислите ти зли. И кръгът ще спре злоба и бели...

След час Касини дойде при нас и ни каза, че трябва да ядем и да си лягаме. Нищо лошо нямало да се случи, ако отидем в храстите, за да се облекчим, но никой не трябвало да ходи при догарящия огън. Трябвало да вдигаме колкото се може по-малко шум, да си починем и да не се тревожим. Заклинанието било направено и всички лоши магии щели да се насочат към малките човечета.

Войниците и мъничките туземци се успокоиха. Те се доверяваха напълно на Касини и неговите магии и бяха убедени, че опасността е отминала. Аз обаче отведох Касини настрана. Дойде и Дженъс. Обещах на жреца като се върнем в Ориса да получи специална награда за стореното през тази нощ и го попитах дали магиите наистина вече са насочени към човечетата. Касини отговори, че в това няма съмнение и че никоя от тези магии не била смъртоносна, така че заклинанието било лесно. Било по-добре да отклони магиите и да им позволи да действат, отколкото напълно да ги развали.

— Надявам се, че това ще залъже нашите врагове и те ще вярват, че все още сме измъчвани от магиите им и ще ни оставят на мира — приключи той.

— Нашите врагове? — попита Дженъс. — Кои?

Касини изглеждаше смутен.

— Отначало мислех, че тези заклинания идват от Ликантия, където знаем, че имаме врагове — каза той. — От фамилията Саймън до... до други. Аз наистина усетих зли сили от тази посока. Но усетих и нещо друго. Нещо... никой от вас не е жрец, така че не мога да ви го

обясня точно... нещо като голяма прииждаща вълна, като прилив. Идва от изток.

Двамата с Дженъс бяхме потресени.

— Но... доколкото ми е известно, никой от нас не е стигал по на изток оттук — казах аз. — Освен може би един или двама от крайбрежните жители.

— Имаш известно основание — съгласи се Касини. — Но за мен по-загадъчното... тази вълна, това присъствие, може би... не го чувствам като лошо. Най-малкото не чувствам никаква особена заплаха за някой от нас. То... — той се поколеба — ... сякаш над нас има някаква голяма, невидима сила, която... ах, не мога да намеря думата! Представете си една голяма риба, която знае, че около нея има дребни рибки. В момента тя не е гладна, но ги вижда. И може би след час или седмица, когато огладнее, ще им обърне по-сериозно внимание. — Касини поклати глава. — Това е най-доброто сравнение, което мога да ви предложа.

Решихме през нощта да дежурим заедно с охраната не толкова за да се пазим от неканени гости, колкото да внимаваме някой от нашите хора от любопитство да не отиде да поразгледа сцената, на която Касини направи магията, и с това да провали цялото заклинание. Първ на пост застана Касини. По-късно Дженъс ми каза, че е избрал него, защото по това време все още никой няма да е заспал и нямало да му се наложи да проверява бдителността на жреца. След него беше Мийна, след това аз и накрая на пост щеше да застане Дженъс, през най-опасните часове преди зазоряване.

Заспах дълбоко. Когато Мийна ме събуди да поема поста, си взех оръжието и седнах до вратата, откъдето можех да наблюдавам всичко в лунната нощ, без да бъда видян. Периодически излизах и обикалях развалините, за да съм сигурен, че никой не се промъква към нас. Беше много спокойно и много тихо. Ромолът на реката действаше успокоително. Чувствах се ободрен от съня, а магията на Касини сякаш беше смъкнала от гърба ми тежък товар. Разбрах, че малките магии бяха измъчвали и моята душа, както и на всички останали. Погледнах назад към дефилето. Вниманието ми беше привлечено от една скала на билото на хълма на два-три хвърлея от нас. Нещо на скалата се раздвижи и се появиха двама мъже. Двама мъже на коне.

Не би трябвало да мога да видя от това разстояние всички онези подробности, които запомних. Но сега мога да се закълна, че и двамата бяха с ризници от плочки и шлемове с високи гребени — нещо странно за такава съсипана от бедност страна. В ума си чух описанието на Дженъс от онзи летен следобед под лозата на кръчмата в Ориса: „Дори конете им бяха с брони, тъй като видях отблясък от луната от главата на единия. Позицията, която бяха заели, беше точно такава, каквато сега сам бих заповядал да се заеме, ако предвождах патрул в неприятелска територия...“

Наканих се да обявя тревога, после се отказах. Денят бе завършил с магии и всички бяха изплашени. Слушал съм истории от стари войници, приятели на баща ми, за млади часовои, които се кълнели, че някой храст се превърнал в атакуващ враг, а после, когато викнели командира или хвърлили по врага копие, той отново се превръщал в храст. После забелязах, че на върха няма нищо — конниците си бяха отишли. Очевидно всичко беше илюзия от нощта. Въпреки това, когато събудих Дженъс за неговата смяна, изчаках докато се разсъни добре и му разказах за моя мираж.

Дженъс замислено подръпна брадата си.

— Така-а — каза той след известно време. — Голямата риба на Касини може да има няколко значения. Ние бихме могли да отидем на върха на хълма и да потърсим конски фъшкии или отпечатъци от копита, за да докажем, че в тази страна някой ни е наблюдавал. Но ако не намерим доказателства... е, или ти се е привидяло, или... — Дженъс изсумтя. — Мисля, че не трябва да казваме нищо и да не правим нищо, приятелю. Ако на върха на скалата е имало наблюдатели... сигурни ли сме, че те знаят за нас? Да допуснем, че знаят. Защо трябва непременно да са наши врагове? В Кострома тези призрачни часови никога не са наранявали никого. И... дори и да знаят за нас и да приемем, че знаят всичко благодарение на по-голямата магическа сила на вождовете си, може пък да не искат да ни сторят нищо лошо. Ние, в края на краищата, направихме всичко възможно, за да се извършат последните церемонии за един от техните другари. Войниците от всяка раса... дори онези, които не са родени от човешки същества, сигурно ще оценят чест като тази. Дори въпреки че пипахме талисмана и взехме картата.

При последните думи леко се усмигнах.

— Приятелю Дженъс. Започваш да говориш като ония глупаци, които играят на чифт-тек. Ако предния път съм имал едно камъче в юмука си, трябва ли и сега да имам също едно или пък две или няколко? Може би трябва да направя същото, но не, ти ще знаеш, че съм направил същото, а преди три игри планът ми е бил точно такъв, така че този път аз трябва... — Млъкнах. Дженъс се кискаше.

— Благодаря ти. Вече съм се объркал, като ония учени, които се чудели дали това, което виждат в огледалото, е отражение, или действителност. Рано или късно несъмнено ще се изясни дали тези наблюдатели са за нас добро или лошо, или изобщо не се интересуват от нашето съществуване подобно на голямата сита риба.

— Дали да не се посъветваме с Касини?

— Аз... предлагам да не се съветваме с него. Нека да видим как ще се развият нещата. — Останах с впечатлението, че Дженъс Грейклок е по-разтревожен от тази нова загадка, отколкото показваше; но пък нали бе видял конниците още като момче.

След две нощи нагоре по реката, която започна да става по-плитка и да се разделя на притоци, които водеха към хълмовете, конниците се появиха отново. Този път ги бяха видели трима души — сержант Мийна, един войник и един от крайбрежните жители. Тайнствените воители не сторили нищо, просто си седели на конете и след това изчезнали. Касини настоя да направи магия за запитване и да се опита да разбере кои са тези наблюдатели и дали тяхното присъствие предвещава добро или лошо за нас.

— Магия да ги разбереш кои са — промърмори Дженъс. — Много умно. Ако досега не знаят за нас, след нея със сигурност ще научат.

Магията на Касини не откри нищо. Според неговото гадаене наблюдателите не можеха да бъдат нищо друго освен илюзия... необичаен вид мираж. Дженъс предположи, че те може би имат някаква невидима и недосегаема защита. Касини реши да провери предположението по доста опасен според мен начин. На следния ден той се пресели на най-високия връх в околността със запалена факла в ръка и го обяви за земя на Ориса. Нямам предвид, че обяви физически права над земята за себе си или за нашия град — през онези дни никой от нас, дори един жрец не би проявил такова нахалство. Церемонията — четене на молитви, а след това засаждане на семена, донесени от

нашият град — беше предназначена да съобщи на видимите и невидими същества за Ориса и нейния народ. Церемонията продължи с молба — макар че според мен молбата звучеше повече като заповед, че както всички същества от и на тази земя имат правото на почит, уважение и защита съгласно всички правни и жречески закони на Ориса, така и нашата група иска за себе си същата справедливост и внимание.

Никога не съм смятал такава церемония за нещо умно и съм доволен, че успях да забраня нейното изпълнение днес, когато орисианци пътуват в чужди страни. Още повече не я смятах за уместна в онази необичайна страна с нейните магически „вълни“, неизвестен народ и непознати обичаи, и преди всичко с призрачните ѝ наблюдатели. Но нито Дженъс, нито аз можехме да кажем нещо. Ако заповядах на Касини да не изпълнява церемонията тук или където и да било другаде, при завръщането ми той сигурно щеше да докладва за това в Съвета на жреците. И те, също толкова сигурно, щяха да обявят намеренията на един Антеро, издал такова нареждане, за егоистични и дори предателски. И понеже това беше проблем, чието решение не зависеше от мен, аз просто престанах да мисля за него.

Суетността на Касини, въпреки че бе успял да развали преследващите ни магии, дразнеше всички. Той като че ли се мислеше за ръководител на експедицията и очакваше всички около него да се грижат техният жрец да е добре нахранен, облечен и защитен. Това започна да ме ядосва. Хванах се, че мисля как ми се иска да мога да продължа експедицията без претенциите на жреца за специално внимание и колко ще се повиши настроението ми, ако с Касини се случи нещо, което да го извади от строя. Реката стана по-плитка, превърна се в поредица малки вирчета и после в тресавище. Накрая достигнахме до един много живописен вир, от чието дъно извираше вода.

— За първи път минавам по река от устието до извора ѝ — отбеляза Дженъс. — Дали това, о, велики жрецо, ме дарява с някакъв специален благослов?

Касини се усмихна, но не каза нищо. Другите членове на групата също не се разбираха с Касини, но двамата с Дженъс бяха почти открити врагове. За щастие никой от тях не беше толкова глупав, та да подхване кръвна вражда на този чужд бряг, макар да се опасявах, че когато се върнем в Ориса, ще възникне сблъсък.

Разположихме се да нощуваме край извора. Двамата с Дженъс известно време обсъждахме как да продължим по-нататък. Картата на воина в кехлибар не даваше големи подробности за дългия път, който ни очакваше, но на нея бяха нанесени два ориентира, които вече бяхме отминали, така че с тяхна помощ и по компаса определихме посоката, която трябваше да ни изведе до следващия ориентир. Бях открил в себе си един скрит талант: разбирах картите и обичах да ги чертая. Бях си водил грижливо бележки и дори ако бъдехме принудени да се върнем, бях сигурен, че бързо ще можем да стигнем до това място, без да повторим предишните си лутания, които понякога ни бяха вкарвали в тресавища или в криволичещи, задънени каньони. След вечеря водачът на крайбрежните жители дойде при мен и каза, че сме се били разбрали да ни водят дотук и утре те и техните мулета щели да потеглят назад към брега. Насмалко да избухна и дори се възгордах със себе си, че все пак успях да се овладее навреме. Отговорих му, че той и съплеменниците му са се съгласили на цялото пътуване, което едва сега започва. Не било вярно, възрази той. Били се съгласили да пътуват с нас до края на света. Този извор... това място, където свършвала реката... било края на света. Посочих към далечината и попитах: ами онова, отвъд извора? Или онази горичка, там където изгрява слънцето? Какво е то? Мъжът вдигна рамене: отговорът беше очевиден. Каза, че онова там сигурно е друг свят, защото всички знаят, че този свят свършва при извора; и че онзи свят сигурно принадлежи на някое друго племе. После се усмихна и ме увери, че е сигурен, че онова племе ще погледне благосклонно на такива добри хора като нас. „Вие ще срещнете нови приятели — каза той — и може би те ще ви дадат други животни да превозвате товара си.“

Започна спор и аз бързо изоставих моралните доводи и преминах към материалните. Имаше някакво недоразумение... по моя вина или по тяхна, това беше без значение. Сега аз им предложих не само възможност да спечелят слава в собственото си племе... слава, която ще се погрижа да имат и в моята родина... но и богатство. Вече им бях обещал злато и сега удвоих размера на обещанието. Казах, че когато се върнем на Пиперения бряг, ще имат право да си изберат каквото пожелаят от нашите оръжия или дрехи, с изключение на личните вещи. Това го заинтересува. „Но ще бъде много трудно — каза той тъжно. — Много, много трудно.“ Вдигнах цената: обещах преди да си отидем да

накарам Л'юр и неговите опитни моряци-корабостроители да им построят нови, по-хубави колиби. И тъй като аз бързо ще се върна от Ориса, за да започна разработването на тази нова търговска област, ще им донеса скъпи подаръци от Ориса. Той отново поклати глава. „Много, много трудно.“ Ароматични подправки, които ще направят рибата много вкусна. А? В очите му отново припламна искрица интерес, последвана от същото „много трудно“. Извадих злато от сандъка и му дадох по две монети за всеки, като доказателство за сериозността на намеренията ми. Беше много благодарен.

„Но... трябва да помисля... Може би... ако се съгласим да продължим... но, не, това ще бъде много, много трудно.“ Обещах нови мрежи и дори лодки за риболов. „Чудесно, но все пак, много трудно.“ Представете си какви фини коприни ще имат вашите жени и дъщери. А?

Беше минало полунощ когато свърших. Водачът, към който се бяха присъединили и останалите крайбрежни жители, седеше замислен. Накрая каза:

— Ти ни оказа чест... оказа ни голяма чест. Черната акула прояви голяма мъдрост като реши, че ти си ценен приятел.

— Тогава ще продължите ли с нас?

— Пътуването... то ще бъде много, много трудно. — Той се усмихна, после ме потупа по рамото, което беше знак за уважение между равни. — Но какво представлява животът, ако не е много, много труден...

Легнах си изтощен. Лагерният огън се превръщаше в пепел; бях доволен от себе си. Може би бях наследил убедителния дипломатичен език на Пафос Карима Антеро. И ставах все по-добър син. Заспах щастлив. Но на сутринта разбрах, че съм излязъл глупак. По някое време преди зазоряване мъничките туземци бяха изчезнали. Следите им водеха назад, към брега и тяхната родина. Най-напред се ядосах. Та нали се бяха съгласили? Дженъс се мъчеше да не се разсмее. Обясни ми, че има някои народи, които не могат да кажат „не“ и затова използват различни увъртания... за да избегнат отказа.

— Като например „много, много трудно“ — казах аз с озлобление.

— Като например „много, много трудно“, за да не отхвърлят някого грубо и да го направят свой враг — потвърди Дженъс.

Значи това е резултатът от моя дипломатичен език, казах си аз; и от златото, което им дадох.

— Всъщност — каза Дженъс — ти си постъпил много добре. Не знам дали забеляза, но те са оставили мулетата... и походите, и самарите. Може би това е срещу златото. А може и да е заради твоя, хм, дипломатичен език.

Не можехме да губим повече време. Грижливо натоварихме мулетата — задача, която хората от брега ни бяха накарали да смятаме за много проста, но която на нас ни отне половин ден; тръгнахме и докато вървахме трябваше да усвояваме и умението да бъдем магаретари. Оттогаз стана навик на всеки, който беше достатъчно близко, за да мога да го чуя, да си придаде тържествен вид и да каже: „Това е много, много трудно.“ Преструвах се, че не чувам.

Земята ставаше все по-суха, местността бе жълта и хълмиста, горички имаше само около калните извори и рекички. За известно време използваме тези горички като ориентир за намиране на вода, но после дърветата все повече заприличаха на тръни и около тях нямаше вода; изглежда, корените им бяха много дълбоки и достигаха до подпочвени води. Ние обаче не бяхме подложени на никакъв риск, нито пък ни грозеше някаква опасност, и то благодарение на опита на Дженъс. Той ни научи да следваме антилопите, на разсъмване да обградим техните дупки с вода и бързо да ги убием. Животните изяждахме, а стомасите им използвахме за мехове: водата беше зелена и воняща, но вършеше добра работа. Издръжливите мулета ревяха, но приемаха допълнителните товари. Сандалите и ботушите ни изтъняха и Дженъс обяви, че е време да се научим да ходим така, както са очаквали боговете... боси. Каза, че трябва да пазим ботушите за по-тежък терен. Като чу това, Касини толкова се разкисна, че решихме да му правим подметки от необработена кожа през два-три дни, вместо да го караме да ходи бос. Уроците, които получавахме, продължаваха с всеки изминат ден: трябваше да се научим да убиваме дивеч с копие или да го ловим с мрежа; подменихме върховете на стрелите с широки тежки чуканчета. Те бяха предназначени за тлъстите птици, които не можеха да летят: чуканчето зашеметява птицата за достатъчно дълго време, та ловецът да може да извие врата ѝ, а стрелата е достатъчно тежка и не се губи в шубраците. Научихме се също, че е много неразумно да се ядат непознати плодове или ягоди, ако сокът от тях

прилича на мляко, както и че червените ягоди и плодове понякога са опасни. Ако човек иска да провери дали някое растение или плод става за ядене, трябва да го разреже и да натрие ръката си; ако не се появят пришки, значи може да се яде. Разбрахме и че някои дървета са истински резервоари, съхраняващи водата от годишните дъждове.

Ако от онова, което току-що описах, сте добили впечатлението, че нашето пътешествие се бе превърнало в мрачна борба за оцеляване, трябва да ви уверя, че грешите. Въпреки трудностите ние се хранехме добре, пиехме достатъчно вода и бяхме здрави, макар и мръсни. Слънцето печеше безмилостно, въздухът сякаш тлееше в безводната тишина. Светът около нас беше предимно кафяв, само понякога, като че ли за успокоение, пред очите ни се мяркаше и случайна зеленинка. Пред нас сякаш нямаше нищо друго освен тази степ, която постепенно се превръщаше в пустиня. Освен антилопите имаше и други животни: глутници диви кучета, излезли на лов, вълци, които ни следваха, докато разбираха, че никой не са отделя, за да могат да го нападнат; някакви големи хищни котки, които носеха малките си в торбички на корема. Те не представляваха за нас никаква заплаха, пък и ние гледахме да стоим настрана от техните бърлоги и свърталища. Веднъж, точно на разсъмване, видяхме голям черногрив лъв на върха на една скала. Внезапно до него се появиха двама конни наблюдатели. Лъвът, изглежда, не ги усети. Единият от конниците посегна с окованата си в желязо ръка — ризницата му проблесна в изгряващото слънце — и погали голямата котка по главата. Лъвът се отърка в ръката като домашно животно... и конниците изчезнаха.

После горещата равнина остана зад гърбовете ни. Сега вече бяхме в истинска пустиня — напечените камъни и песъчливите клисури, пълни със сухи храсталаци, трепереха в маранята. Макар че имахме няколко компаса, за да не изгубим пътя, който можеше да изчезне въпреки най-съвестното ми картографиране поради малкото ясни ориентири, не бяхме сигурни дали вървим във вярната посока. Дженъс каза, че не може нищо да се направи освен да продължим в сегашната посока и чак когато достигнем до следващия ориентир от картата-талисман — една доста далечна планинска верига — ще можем точно да определим местонахождението си. Не бивало да се съмняваме в компасите или здравия си разум, защото сме щели да започнем да се въртим в кръг из пустинята до безкрайност, следвайки

следите на собствените си мулета. Знаехме, че не сме първите, които пресичат тази пустиня, и това ни успокояваше, тъй като срещаме следи от кервани. Следвахме ги, което правеше придържането към посоката на компаса много трудно, но нямахме друг избор... те не само вървяха по най-лекия терен, но ни водеха към поредния кладенец или оазис.

Един ден видяхме чии са следите. Далеч на хоризонта съзряхме ездачи. Номади, както предположи Дженъс. Изглежда, те не ни виждаха, макар всички да смятахме, че това е доста съмнително. Предположението на Дженъс са потвърди и когато след няколко часа пресякохме следата им и открихме не само конски фъшкии, но и козешки барабонки. Дженъс каза, че конниците едва ли пътуват на такива големи групи, нито пък карат със себе си стада.

— Жалко — казах аз, — че тези хора не са кръвни роднини на ифора, тъй като бихме могли да подновим старите връзки. Сетих се за онази жена... Типън. Беше... доста очарователна. Макар че си пилеше зъбите.

Дженъс се усмихна.

— Когато някога се отдадеш на спомени, приятелю Амалрик, и опишеш този етап от нашето пътуване като труден, опасен и изпълнен на всяка стъпка с изненади, не споменавай за току-що казаното. Трудно е да умираш от жажда и в същото време да си мислиш за любов. Колкото до ифора, трябва да ти кажа, че когато за първи път ги срещнах, командвах конен патрул от петдесет ликантийски кавалеристи, а те бяха само двацет. Много усилия положих, за да запазя това съотношение. Общата черта у всички пустинни хора, които съм срещал, е, че в най-добрия случай са любопитни, а ако надушат, че притежаваш нещо интересно, са способни на изненадващи жестокости.

— Тогава да се надяваме, че не са ни видели — казах аз.

Дженъс кимна, отиде при сержант Мийна и нареди хората му непрекъснато да бъдат нащрек.

На следващия ден от двете страни на пътя ни се появиха двама ездачи. Отначало помислих, че са приличащите на духове конни наблюдатели, но те продължиха да яздят от двете ни страни. Едва ги виждахме. Касини заяви, че надушвал някакви магии, но не били като предишните. Дженъс каза, че и той усещал нещо. Попитах го дали не

му настръхва гърбът, но той поклати глава; имал чувството, че някой надзърта над рамото му.

На разсъмване освен двамата ездаци отстрани видяхме и много други на коне и пеша зад нас. Те също не ни доближаваха. Постарахме се да не усиляме темпото, както за да запазим силите си, така и за да не покажем, че сме се изплашили. Към пладне техният брой се удвои до двајсетина. Дженъс каза да бъдем два пъти по-предпазливи.

Началото на атаката беше внезапно. Ако не гледах натам, нямаше да я видя. Миг по-късно едно от мулетата подскочи и изрева, в хълбока му щръкнаха две стрели. Чу се предсмъртен вик и един човек от колоната падна — от бедрото му се подаваше дълбоко забита стрела. Бяхме нападнати... а най-близкият стрелец беше поне на седем-осем хвърлея. Чуха се команди и викове... аз крещях на всички да залегнат и да се погрижат за мулетата... Дженъс и Мийна да раздадат веднага ризниците... раненият стенеше...

Хванах Касини за ръката. Беше стъписан от стрелите, идващи от нищото.

— По дяволите! — крещях аз. — Разваляй магията... Бързо!

Касини отваряше и затваряше беззвучно уста като риба на сухо. Очите му — а най-вероятно и умът му — бяха празни.

Дженъс ме чу и ме разбра.

— Разсей ги! — викна той. — Съсредоточи се и ги разпръсни! Амалрик, срещу Касини е направена магия за несигурност.

Касини гледаше недоумяващо, после разбра. Запелтечи някакво заклинание, думите му ставаха все по-ясни, паметта му се освобождаваше от направената магия. Пак забръмчаха стрели, но сега те се забиха в пясъка зад нас. Този път бяха шест.

— Добре — каза Дженъс. — Хайде пак. — Следващите да са още по-далеч от нас. — После размисли, издърпа една стрела от пясъка и я подаде на жреца. — Я направи една по-добра магия: брат говори на брата.

Изгорялото от слънцето лице на Касини почервения.

— Откъде знаеш...

— Направи го, човече, или всички ще погинем тук!

Касини взе стрелата, вдигна я до устните си и промълви някакви думи, които не можах да разбера, но бяха магически. После я пречупи

на две. Знаех какво ще видя, ако погледна другите стрели, изстреляни към нас... да, те също бяха счупени.

— Добре — похвали го Дженъс. — Сега отпрати тази магия във всички посоки.

Касини се подчини. Не зная защо и как, но нямаше повече стрели. Дженъс пак отвори уста и каза нещо, което би могло да бъде схванато както като заповед, така и като неясна мисъл, мисъл, на човек, който поназнайва от магии:

— Сега, Касини, можеш ли да сложиш нещо между нас и тях? Невидимост?

Касини се беше възстановил достатъчно и сви устни.

— Това ще изисква прекалено много енергия и ще изтощи всичките ми сили. Но мога да направя нещо по-лесно... и по-добро.

Той вдигна шепа пясък и го пусна да изтече между пръстите му; после се просна на земята и продължи да мърмори заклинания. Погледнах към номадите и видях малки прашни вихрушки, достигащи едва до коленете им, да се издигат между нас и тях. Касини обнадяден изтича до мулето, натоварено с принадлежностите му, и започна да вади разни неща, за да доизгради и затвърди магията. Войниците вече бяха с брони и изнемогваха под изгарящото слънце, но бяха много по-сигурно защитени от друга атака. Спомних си за ранения и отидох да го видя. Беше умрял. Махнах на Дженъс и той дойде, забил очи в земята. Кимна ми мрачно. Едно от товарните ни мулета също било умряло, макар че било само одраскано от стрела.

— Стрелите са омагьосани — предположих аз.

— Най-вероятно не — каза Дженъс. — По-скоро са намазани с отрова. В пустинята се въдят какви ли не отровни същества — от усойници до скорпиони. Няма смисъл да се хаби човек да прави магия, след като природата дава дори по-бърз убиец, чиято сила не намалява с разстоянието.

Касини извади разни прахове и мехлеми, начерта на пясъка пентаграми и символи. Прашните вихрушки станаха по-големи, нараснаха на петнайсет стъпки.

— Добре — каза Дженъс. — Пясъчната буря поне ще ни защити срещу друга атака. Макар че едва ли ще ни отърве от онези другите, на фланговете. Още повече, че според мен те знаят къде отиваме... Извинявай, имам да свърша още две неща.

Той се обърна към войниците, коленичили или залегнали около нас, и викна:

— Много добре! Действате бързо. Виждам, че добре съм избрал хората си. — Аз на свой ред огледах лицата им и се изненадах, като не видях по тях нито ужас, нито паниката, която бях очаквал. Видях само гняв и безпокойство. Очевидно за войниците смъртта, дори и подпомогната от магия, не беше нещо особено. Може би точно това значеха думите „войнишка съдба“.

— Стани! — изкомандва Дженъс. — Тръгваме, и то ще вървим бързо. Сержант Мийна, отдели по двама души за всяко муле, за да сме сигурни, че няма да избягат, ако отново ни атакуват. Товарът на убитото муле да се разпредели върху останалите. За душата на нашия другар ще се погрижим когато жрецьт свърши със защитното заклинание.

Касини очевидно беше свършил работата си, защото опаковаше нещата си. Дженъс отиде при него.

— Моите извинения, жрецо — започна той. — Не разбрах, че вече подготвяше планове си.

Касини го погледна студено.

— Веднъж ти каза, че си проявявал интерес към магиите — каза той. — Хубав интерес. Да знаеш заклинанието, с което магьосниците общуват помежду си. Такова познание в Ориса изисква обяснение пред Съвета.

— Тук ще го дам доброволно — каза Дженъс нехайно. — Веднъж, когато служех в Ликантия, магьосникът на моя полк направи същото заклинание, когато окупирахме един град и ни обстрелваха от покривите.

Чаках да видя колко глупав е Касини. Жрецьт погледна Дженъс в очите.

— Паметта ти — каза той студено, — работи най-бързо в моменти на опасност.

— И други са ми го казвали. Да ти помогна ли да си оправиш багажа? Трябва да тръгваме, и то бързо.

След погребалната церемония на убития войник попитах Дженъс какви точно са неговите планове.

— Да приемем — каза той, — че тази част на маршрута е като другите. Ще рече най-късно след два дена ще попаднем на вода —

кладенец или оазис. Ако дотогава не се измъкнем от номадите, мисля да не им позволим да се доближат до него, докато жаждата не ги накара да се оттеглят.

— Значи не мислиш, че магията на Касини ги е обезкуражила и ги е накарала да се откажат?

— Изключено — отговори Дженъс. — Единственото, което показва тя, е, че ние не сме безсилни пътници, което пък означава, че притежаваме нещо ценно, което си струва да се вземе. Не. Битката тепърва започва.

Молех се Дженъс да грешеше.

Вървахме цяла нощ, като се ориентирахме по звездите и картата. На разсъмване вече си мислех, че молитвите ми са чути, тъй като не се виждаха никакви преследвачи. Дженъс обаче беше още по-разтревожен, но отказа да ми обясни защо. След два часа видяхме пред нас на хоризонта да блещука зеленина. Не беше мираж; беше оазис. Стигнахме до него един час преди мръкване. През ниските храсти и сенчестите дървета се провиждаше чиста синя вода. Очите ни бяха жажднали за такова място, за цвят, различен от кафявото на пустинята.

Бяхме само на два хвърлея от дърветата, когато чухме вой. Номадите ни бяха изпреварили. Дъжд от стрели — обикновени, а не омагьосани — излетя от храсталака и падна на няколко стъпки от нас.

— Скрийте мулетата в долчинката — изкрещя Дженъс. — Сержант Мийна, погрижи се за това! Касини... Амалрик... останете тук с мен. Ей сега ще изпратят човек да преговаря.

Зачудих се как ли може да направи такъв извод, след като стреляха по нас.

— Приберете оръжията в ножниците — продължи Грейклок, преди да мога да го запитам. — Когато дойдат, дръжете се гордо и предизвикателно, не покорно. Враговете ни искат да ни заловят живи.

Касини го попита откъде знае.

— Стрелите трябваше да ни сплашат, не да ни наранят. Значи номадите искат или да ни направят роби, или да ни принесат в жертва. По-вероятно е първото, тъй като жителите на пустинята не прахосват нищо ценно за невидимите богове, освен ако не се принудени.

От храстите излязоха трима мъже. Бяха облечени почти еднакво: високи до коленете кожени обуца, туники и наметала с качулки. На кръстовете им висяха извити саби. Двамата носеха обърнати надолу

копия с опънат на тях бял плат. Третият разтвори ръце с вдигнати нагоре длани. Приблжиха се. Пригответих се да направя същия знак на миролюбие, но Дженъс поклати глава и промълви:

— Не! — после повиши глас: — Спри! — Тримата спряха. — Как може да предлагате мир — попита той на търговски език, — когато вече убихте един от нас и стреляхте срещу нас, макар да показахме, че не сме ви врагове? За глупаци ли ни смятате?

Мъжът отпред се засмя неприятно и отговори на същия език, развалено, от което стана ясно, че рядко го използва.

— Не ви смятам за глупаци, не. Смятам ви за... може би за овце. Овце, загубили стадото си и залутани из пустинята, изложени на опасности от вълци и орли. Аз... аз съм пастирът, който предлага сигурност и подслон.

— Несъмнено от добро сърце — каза Дженъс.

Мъжът леко вдигна рамене.

— Никой не върши нищо само от милосърдие — каза той. — Иначе ще бъде бог. Пастирът предлага на овцата сигурност, овцата му дава вълната си и накрая месото си, за да може той да отгледа още овце. Така е открай време.

— Много мило от твоя страна — каза Дженъс. — Но... може би зрението ми не е в ред. Ти казваш, че си пастир... пък аз не виждам никакво стадо освен три крякащи свраки, които вонят на тор, докато говорят за мед. — Той се направи, че не забелязва гневното съскане на тримата и продължи: — А и ние не сме овце. — Той измъкна сабята си и търговецът на роби отскочи назад, а ръката му се насочи към собствената му сабя.

— Овцете нямат такива зъби — засмя се Дженъс. — Може би пустинното слънце те е заслепило и не виждаш, че дразниш вълци. — Дженъс се обърна към мен.

— Склонен ли си да се съгласим с предложението на този чакал да носим вериги? — попита ме той, все още на търговски език.

Нямаше нужда да му отговарям.

— Нито пък аз — продължи Дженъс. — Никога отново. — Касини, изглежда, се колебаеше. — Жрецо — каза Дженъс, — ти не влизаш в това любезно предложение, защото ще бъдеш принесен в жертва, за да се усили мощта на техния шаман.

Касини бързо приключи с колебанието.

— Разбира се, че съм с вас.

— Аз пък мога да говоря и от името на войниците — завърши Дженъс. — Вие ще можете да ни плените само с оръжие, канибали проклети — каза той на търговеца на роби. — А това ще потопи в скръб палатките на твоето племе.

Номадът вдигна ръце в знак на съгласие.

— Ти говори смело. Може би утре... или вдругиден... ще заграчиш другояче, когато водата изчезне. А може и моите пустинни лъвове да не ми разрешат да бъда милостив и да чакам да ви дойде умът в главата. — Тримата се оттеглиха към оазиса и изчезнаха.

— Касини! — озъби се Дженъс. — Няколко думи за защитно заклинание. Бързо! — Касини едва бе започнал да произнеса заклинанието, когато откъм храстите излетя стрела, насочена точно към Дженъс. Видях, сякаш всички бяхме потопени в кехлибар, как стрелата се забави във въздуха. Дженъс отстъпи настрана, вдигна ръка толкова бързо, че очертанията ѝ се размазаха — и вече държеше стрелата. Счупи я, хвърли я на пясъка, обърна се и тръгна към долчинката.

Там събра всички и обясни какво се е случило. Един или двама от войниците гледаха така, сякаш биха взели друго решение, но сведоха очи така бързо, както и Касини. После тримата се оттеглихме, за да съставим план за по-нататъшните си действия.

— Те могат да чакат, докато всички изнемощем и тогава ще ни нападнат — каза Дженъс. — По-вероятно обаче няма да имат търпение за това. Сигурно ще ни оставят да се пържим на слънцето два или три дни и тогава ще атакуват. Със сигурност няма да нападнат сега, когато сме нащрек. Всяка битка е толкова по-жестока, колкото повече са войниците. Когато се бият малко, а умират много, в крайна сметка всички губят. Затова номадите нападат от засада или с неочакван набег.

Касини сбърчи вежди.

— Ако това е вярно, капитане... няма ли вероятност, когато ни нападнат и успеем да ги задържим на разстояние и им нанесем щети, те да се откажат?

— Точно така — каза Дженъс. — Затова ще се престорим, че сме свършили водата още преди да се смрачи и с всеки изминал час ще се правим на все по-изтощени. Дори — ако те решат да ни изчакат дълго — можем да убием мулетата и да прием кръвта им.

Тогава ми дойде една идея — не точно прозрение, но не и обикновено хрумване.

— Търговците на роби мислят — започнах бавно аз, после заговорих по-бързо, обяснявайки мисълта си, — че сме градски жители или селяни, нали така? Щом ни оценяват толкова евтино, не можем ли да използваме високомерието им срещу самите тях? Нали знаете, никой не взима на сериозно един просител, ако приношението му е бедно и дрехите му са парцаливи и изцапани. — За последния пример съм си виновен сам и оттогава винаги съжалявам. Дженъс се ухили.

— Виждаш мислите им като в огледало. Съгласен съм. Продължавай. Дръж огледалото и говори. — Дори в онзи ужасен момент в нажежената от слънцето пустиня се възхитих на уменията на Дженъс да сдържа езика си, вместо да ме прекъсне и започне да излага своите идеи.

— Тази нощ — казах аз. — Ти, аз, сержант Мийна и още един. И още четирима, които да пазят гърба ни, както ти тренираше гвардейците.

Дженъс се изненада.

— Но другите...

— Не. Нека другите да изпълняват ролята на овце, така няма да възбудим подозрение. Ти, жрецо, ще останеш с тях. Трябва ни заклинание... за несигурност. Или нещо такова. — Помнех какво беше казал Дженъс в ковачницата за магиите на бойното поле, но си мислех, че тази може да е по-различна. Моят план не приличаше много на битка... дано да успееш... атаката на търговците на роби след два или три дена също нямаше да е битка.

— Има нещо по-добро от несигурност — каза Дженъс. Можеш ли да направиш заклинание, което да предизвика ужас в подходящ момент? Като например ужаса, който изпитва селянинът, когато посред лято от ясно небе се разрази гръмотевична буря.

— Щом разбера какви точно са плановете на господин Антеро — отговори заядливо Касини, — мога да изляза с такива хитри и съвършени планове, каквито всеки от вас има в своята собствена област. И забележете, аз не съм толкова безразсъден, че да ви се меся.

Дженъс успя да се сдържа да не му отговори и ме погледна.

— Много добре. Четирима, така ли? Най-подходящото време е... щом залезе луната. Ще имаме достатъчно време преди зазоряване.

Възпламенители... Ще вземем катран, ще го размекнем на огъня и ще намажем стрелите си. После влизаме в оазиса и вземаме главни от техния собствен огън, за да осветим смъртта им... — И замърмори под носа си, разработвайки моя план.

Щом луната залезе, ние четиримата използвахме от долчинката. Носехме лъкове и запалителни стрели, според плана на Дженъс и освен това по едно късо копие. Сержант Мийна беше избрал за четвърти избухливия Лайън — тази нощ неговата бързина и сила бяха точно това, което ни трябваше.

Трите огъня в оазиса все още горяха и ни показваха къде е лагерът на номадите; поне нямаше опасност да се заблудим. Направихме кръг, за да влезем от страни, после се отправихме към оазиса. Той приличаше на парк — с гъсти шубраци и палми, но с малко трева и почти никакви драки, които да ни спъват и да се оплитат около краката ни. Излязохме на една криволичеща пътека, водеща от езерцата към полянките, подходящи за лагеруване, и се запромъквахме към враговете. Дженъс ми каза да не гледам в огъня, за да мога да виждам добре в тъмнината, но това беше трудно. Колкото повече доближавахме лагера, толкова по-трудно виждах какво има между нас и огньовете. Затънах в някаква кал и едва не плъснах в едно от езерцата, но сержантът успя да ме задържи. После ръката му ме натисна надолу и аз коленичих. Видях пред себе си нещо високо и тъмно. Не беше дърво, а часовая. До него се изправи една тъмна фигура и чух изпъшкването на човек, ударен под гръдния кош. Дженъс измъкна кинжала си от тялото на часовая; видях блясъка на стоманата.

Вече бяхме на края на лагера. Дженъс ни махна с ръка. Запълзахме зад прикритието на един храст, после вдигнахме глави. Имаше две шатри, всяка, изглежда, побираше десетина души. Там сигурно спяха номадите. Между огъня и шатрите, на голата земя, спяха мъже и жени. Видях блясък на метал и разбрах, че всички са навързани на синджир. Търговците на роби очевидно вече бяха намерили своето „стадо“. Един полузаспал мъж пазеше робите, друг стоеше пред малка конична шатра. Предположих, че тя е на вожда.

Потреперих, сякаш леден вятър повя над душата ми, заблудена в някаква тъмна пустиня. Пустинята бе пълна с огромни зверове и предпочиташ те да ме убият веднага, отколкото в последния момент да видя колко са ужасни. Заклинанието на Касини действаше.

Мийна и Дженъс сложиха на лъковете си бойни стрели; ние с Лайън извадихме намазаните с катран. Раздухахме праханта, която носехме, и ги подпалихме.

— Стреляй! — изсъска Дженъс.

Тетивите на лъковете иззвънтяха, чу се как удрят на месо. Часовите паднаха, без да издадат звук. Лайън и аз изстреляхме по шатрите огнените си стрели, последваха ни Мийна и Дженъс. После скочихме и се втурнахме напред.

Не мога да опиша точно какво последва — бих излязъл или убиец, или лъжец. Тези неща не могат да се опишат с думи. Представете си, че сте пустинен номад, който спи и може би сънува, как навън в пустинята го чакат жертвите му — глупави търговци. После чувате писъци... лумват пламъци... скачате уплашено... грабват сабята... и се препъват в шатрата... и срещу вас се втурват четири виещи демона. Мушкат те с копие от мрака, падаш, мярват се кървави саби... вихрушка от удари... пламтящи факли, запалени от собствения ти огън... палатките ти пламват. Ако се озовете сред такъв ужас, няма ли да направите същото като търговците на роби? Няма ли да изпищите отчаяно и да побегнете в тъмната нощ? И няма ли ужасната гледка на шестима от другарите ви, проснати изтърбушени на земята, да ви накара да побегнете още по-бързо през пустинята?

Бях пред коничната шатра, вдигнал сабята си за смъртоносен удар. Искях номадският вожд да умре от моята ръка. Но завесата на входа се отметна и в светлината на огъня видях, че отвътре излиза жена. Сега благодаря на боговете, че навремето не бях бърз като Дженъс или Мийна, нито пък такъв, какъвто станах по-късно. Бях много бавен и сабята ми мина покрай целта. Помислих си, че жената е любовница на вожда, но после видях сребърните белезници около китките ѝ. Още едно бедно пленено същество, което трябваше да стане робиня.

Жената беше млада, облечена в торбеста риза и панталони като мъж. Черната ѝ коса се спускаше на вълни върху раменете. Забелязах — сякаш беше пладне и разполагах с неограничено време да я огледам, че на врата ѝ има златни бижута. И че е много красива.

— Кои сте... — запитахме и двамата едновременно, или поне аз предположих, че питаме едно и също, защото жената говореше на непознат за мен език. Казах, че сме приятели, и тя, изглежда, разбра.

Погледна зад мен; обърнах се и видях останалите наши войници да идват към огъня. Между тях беше и Касини. Робите се бяха изправили, Дженъс и Мийна вървяха между тях. Мийна беше намерил ключове и отключваше веригите. Дженъс предпочиташе по-директните действия — направо разсичаше желязото с тежката си сабя.

Жената видя нещо и мина покрай мен, без да обръща внимание на окървавената сабя, която държах. Отиде до един от убитите номади и се наведе над него. Познах го... беше вождът. Тя се изплю в лицето му, изсмя се и каза нещо на своя език.

— Дженъс! — викнах аз. Той освободи последните пленници, дойде при мен, взе едно дърво от купа и го хвърли в огъня. Избухнаха пламъци. Пленниците изглеждаха объркани.

Дженъс опита търговския език. Само един човек, изглежда, разбираше, и то много малко, така че Дженъс започна да жестикулира, опитваше се знаците му да са по-ясни.

— Вие сте свободни. — Той хвърли една от веригите.

— Ние... ние вървим на изток... — Потупа се по гърдите и посочи на изток. — Вие трябва да дойдете с нас... търговците на роби ще се върнат... утре. — Дженъс показва как изгрява слънцето. — С още хора... и още оръжия. — После взе веригата и заразперва пръсти, за да покаже колко много ще бъдат. — Елате с нас... вие сте свободни.

Доскорошните роби се спогледаха нерешително. Никой не помръдна. Накрая красивата жена пристъпи напред, дойде при мен и каза някаква дума, която не разбрах. После я повтори и потрети. Сега вече разбрах — казваше „свободни“. И то с голямо удоволствие. След това се обърна към другите и им заговори. Освободените роби дойдоха на себе си и скоро се разприказваха. Най-напред един, после двама, след тях петима отидоха при Дженъс. Другите изведнъж млъкнаха. Гледаха в земята, после седнаха. Дженъс заговори отново, но никой от тях не стана. Той дори хвана един за ръката и го изправи насила, но човекът се отпусна и падна. Дженъс се разтрепери от яд — можеше да убие някого... или да заплаче.

— Капитан Грейклок — обади се Мийна. — Зазорява се. Трябва да тръгваме.

Дженъс се овладя.

— Колко съм глупав — каза той на пленниците. — Виждаш съм хора като вас, когато бях... каквото бях. Хора, които предпочитат да

живеят във вериги, отколкото да умрат свободни.

После те сякаш престанаха да съществуват за него. Извика ни да тръгваме. Трябваше да се върнем в нашия лагер и да натоварим мулетата. Номадите щяха да се върнат... почти сигурно с подкрепления. Трябваше да се махнем, преди да са се върнали, да изчезнем в пустинята. Ограбихме лагера, като оставихме само храна за онези, които предпочитаха да бъдат роби. Всичко друго изгорихме. Прогонихме конете в различни посоки, като се надявахме с това да насочим номадите по лъжливи следи. Не смеехме да ги вземем със себе си. Номадите знаеха къде има вода, но ние не знаехме и не искахме да осеем пътя на бягството си със скелети. После, тъкмо когато тръгнахме, жената дойде при мен, потупа ме по гърдите и каза нещо. За миг не разбрах какво ме пита, после се сетих.

— Амалрик — отговорих аз. Тя докосна с ръка гърдите си.

— Диос.

Тръгнахме през пустинята. Последните отблясъци от номадския лагер се изгубиха в ослепителния блясък на изгряващото слънце.

ГЛАВА ДЕСЕТА

ДИОС

През следващите няколко дни Диос и другарите ѝ наистина имаха основание да съжаляват, че сме ги освободили. Нощите в пустинята бяха студени, костите ни боляха, през деня се молехме за хладината на нощта. Беше невъзможно да поддържаме бързото темпо, което искаше Дженъс, но, за щастие, търговците на роби очевидно бяха решили да не ни преследват. Когато слънцето залезеше и мулетата започнеха да реват от умора, ние търкахме подпухналите си очи и разбирахме, че само глупаци може да тръгнат да ни преследват. Защото очевидно бяхме обречени, както и всеки, впуснал се да ни гони. От друга страна, наоколо имаше диви зверове... макар да не мога да твърдя, че бяха от този свят. Нощем ги чувахме да вият около лагера; в дневната жега усещахме как ни следят отдалеко.

На третия ден от пътуването ни, по здрач, магическата пръчка на Касини най-сетне слабо се изви и всички се хвърлихме върху пясъка и започнахме да ровим и копаем като къртици. Изръмжах от задоволство — останалите също — когато пръстите ми напипаха мокър пясък. Загребах пълни шепи и ги натъпках в устата си, засмуках припряно. Плюех щом изсъхнеше, а после отново налапвах пълни шепи. Когато удовлетворих малко жаждата си, вдигнах очи. Все още млясках пясъка, сякаш беше сладък шербет. Видях Диос. Лицето ѝ беше мръсно, по зъбите ѝ беше полепнал пясък. Тя се засмя, аз също се засмях на вида ѝ, тя намери това за много забавно и се разсмя още по-силно.

Смехът ѝ беше хубав. Дори сега, когато пиша тези редове, го чувам и се мъча да намеря подходящото сравнение. Не беше музикален, нито като звънче или нежен полъх в свещена горичка. Тя се смееше с цялото си същество, с дълбок, излизащ от сърцето смях, който завладява всички. И наистина скоро всички се смееха. Спря ни Дженъс — нареди да копаем по-широки и по-дълбоки дупки, от които да пият и животните.

Не си починахме кой знае колко тази нощ, нито пък се освежихме, но духът ни беше по-висок. Когато един от дивите зверове

започна да вие, Лайън му отговори също с вой, завиха и всички мъже и скоро единствените звуци, които се чуваха в пустинята, бяха нашите.

Докато се хранехме, Диос седеше до мен, а после направи опит за разговор. Посочи ме, каза името ми и завъртя ръка. Повтори името ми, този път с въпросителен тон.

— Аха — казах аз. — Искаш да знаеш откъде идвам. — Посочих на запад. Тя се намръщи и поклати глава, сякаш това не беше възможно. Кимнах категорично и отново посочих на запад. Докато умуваше по това, аз произнесох нейното име и повторих нейния жест. Откъде е дошла тя? Диос посочи на юг и размаха няколко пъти пръстите си към мен, за да ми обясни, че е дошла от много далеч. Вдигнах ръце и посочих на юг, после натам, където бяхме срещнали номадите, и попитах:

— Какво стана? Как ви плениха?

Диос поклати глава, озадачена от въпроса ми. Посочих китките ѝ, опитах се да изобразя белезници и верига и отново разперих въпросително ръце. Тя разбра въпроса и красивите ѝ очи се избистриха. Заприказва бързо на своя език, после разочарована показа с пръсти бързо движение по пясъка. На лицето ѝ се изписа израз на блажена невинност, Диос затананика, като че ли няма никакви земни грижи. Показваше ми началото на пътуването си, обясняваше, че е имала много придружители и силна охрана. После ми показа номадите — лукави лица, зли, скрити зад ръцете ѝ. Разбрах, че номадите са ги издебнали от засада. После Диос скочи и ни показа битка, сражаващи се войници, накрая се отпусна, за да изобрази залавянето си. Сбърчи отчаяно лице и въздъхна, сякаш потискаше ридание. Посочи на изток — натам, накъдето я бяха карали търговците на роби — и показа как пълна кесия сменя собственика си. Разбрах, че трябваше да я откарат на някъде далеч и да я продадат.

Дори с тези торбести панталони и издутата риза, с попукани устни, Диос беше забележително красива. Щеше да донесе добра пара на номадския вожд.

Замълчахме за малко, и двамата търсехме начин да продължим разговора.

— Може би аз ще мога да помогна, приятелю — каза Дженъс. Не бях чул кога се е приближил и го погледнах леко изненадан. Той ми

подаде малка дървена кутия с писмени принадлежности и клекна до мен. — Ако си спомняш, по тези въпроси имам известен опит.

— Не съм много сигурен, че можеш да помогнеш — казах аз. — Доколкото мога да разбера, между двата езика няма нищо общо.

Дженъс се засмя.

— Веднъж ти казах, скъпи Амалрик, че най-добрият начин да изучиш някой език е да легнеш с жена, която го говори.

Предложението му ме ядоса.

— О, стига, Дженъс! Няма да се възползувам от положението, в което се намира това момиче. Тя очевидно е от добро семейство. Като моето, или дори по-добро, гарантирам. И очевидно е девствена. Няма да е добре, ако...

— Няма да е добре, ако точно сега се държиш така, сякаш си у дома в спокойната, скучна Ориса, Амалрик. Това е животът. Реалният живот. — Той посочи с ръка към пустинята. — Приеми го такъв, какъвто е, приятелю. Иначе ще съжаляваш, докато си жив.

Исках да възразя, но Дженъс се обърна към Диос.

— Моят приятел мисли, че ти си най-хубавата жена на света — каза той на нашия език. — Той вярва, че ти си принцеса. И може би наистина е така. Амалрик също е почти принц, така че двамата ще бъдете добра двойка.

Диос леко се намръщи на думите му, понеже не ги разбра, после се усмихна, отговори му на своя език и посочи кутията с писмени принадлежности. Дженъс я отвори. Вътре имаше чисти листа и пера за писане. Диос се засмя и ги извади. Дръпна ръкава си, каза една дума, после я повтори бавно... и я записа на един лист. Подаде ми го и ми направи знак да сторя същото.

— Ръкав — казах аз. — Ръ-кав...

— Не бъди толкова недосетлив, търговецо — обади се Дженъс. — Тя очевидно има предвид цялата дреха. Ако я карате така, ще трябва цяла нощ да си обяснявате само части от облеклото. От шева и подгъва до яката.

— Смяташ, че има предвид цялата риза? — попитах аз глупаво.

— Повече от сигурно — каза Дженъс.

Диос ни гледеше нетърпеливо. После дръпна ризата си, каза същата дума, която бе казала по-напред, и посочи буквите на листа.

— Риза — казах аз. — Риза. — Написах думата. Диос плесна с ръце от удоволствие и хвана крачола на панталона си. — Панталон — обясних аз. Диос повтори след мен:

— Пан-та-лон.

Дженъс се изправи и подхвърли:

— Не е интересно. Викнете ме, когато стигнете... до анатомията.

Почервениях от яд. Бях сигурен, че Диос е разбрала казаното от тона му. Обърнах се, търсейки начин да се извиня за похотливите бележки на моя приятел, но видях на лицето ѝ само учудване. Тя вдигна внимателно пръст и докосна косата ми, лицето ми. Каза една дума. Не ми трябваше речник. Единствената дума, която можеше да бъде, бе... червен.

— Не разбирам защо си решил да използваш любовно биле за красивата Мелина, Амалрик — обади се Дженъс от тъмнината. — Огнената ти коса е достатъчна за повечето жени.

Диос ме потупа по ръката и попита:

— Мелина? Мелина? — Посочи ми да напиша думата на листа.

Поклатих глава и казах:

— Хайде да оставим Мелина за друг урок. А може и въобще да не стигнем до нея.

На следващия ден привечер попаднахме на пресъхващо ручейче. Течеше в тясна клисура, от двете му страни имаше рехави дървета и шубраци. По-нагоре ручейчето прерасна в поток, растителността стана по-гъста. Водата идваше от голям самотен хълм, издигащ се високо сред равнината. На картата той беше маркиран с дебело кръстче. Може би беше, и дано да бях прав, добро място за почивка. Всички бяхме много уморени и се надявахме да е така. Все пак въпреки водата, която се стичаше по скалите, хълмът изглеждаше толкова пуст, колкото и равнината. Дженъс нареди на Мийна и хората му да са готови, в случай че хълмът е зает, и когато слънцето се мушна под тъмния си юрган, тръгнахме към върха.

Очакваше ни чудо. Хълмът всъщност бе огромен кратер с тънки стени, които предпазваха вътрешността от външните стихии. Навсякъде имаше дървета и пълзящи растения, безброй потоци кръстосваха долината надлъж и шир. Стотици животни пиеха от тези потоци; гаснещото небе беше пълно с хиляди птици, които цвъртяха и се спускаха върху милионите тлъсти насекоми.

Диос ахна очарована и посочи един от вировете, разпръснати из този миниатюрен рай. Погледнахме натам и видяхме няколко стройни антилопи да играят във водата. Между тях имаше и два тигъра. Тигрите пляскаха и се преобръщаха, размахваха лапи във въздуха и се бореха като малки котенца, без да обръщат никакво внимание на естествените си плячки. Обзе ме чувство на спокойствие и радост и неочаквано ми се дощя да се присъединя към тяхната игра. Диос се усмихна и попита нещо на своя език. Аз също се усмихнах на искрящите ѝ от щастие очи.

— Щастлив — казах аз. — Много щастлив.

— Щастлив — повтори тя. После добави: — Да... Щастлив. Диос много щастлив. — Това беше първото изречение, което каза на орисиански.

Тъмнината и предпазливостта не ни позволиха тази нощ да слезем долу. Пътят беше дълъг и спускането бе много опасно. На сутринта Мийна изпрати Лайън на разузнаване, за да сме сигурни, че наоколо не се крият никакви врагове. Зачакахме почти без да разговаряме; всички бяхме доволни да се отпуснем спокойно. Аз и Диос прекарахме няколко часа в обогатяване на речника си: сочехме животните, цветята и дърветата и ги назовавахме.

Лайън се завърна по тъмно. И той, и хората, които бяха слезли с него, се смееха и шегуваха, само дето не подскачаха от радост — досущ палави агънца, а не войници.

— Единствената грешка, която можем да направим, капитане — каза Лайън, — е да сме толкова глупави, че да си тръгнем оттук. — И ни описа чудната картина на всичко видяно през деня. Долината била пълна с живот: тревопасни и хищници, влечуги и земноводни, гризачи с остри зъби и месоядни със зъби като игли; сенчести плодни дървета; какви ли не цъфтящи растения; безброй насекоми, смучещи нектар. — Ама просто не можете да си представите, капитане — каза Лайън. — Единственото, което липсва, са хората. Няма никакви хора. О, да! И още нещо. Наистина интересно. Онези тигри и сърните, дето ги видяхме вчера да си играят. — Дженъс кимна. — Всичко в цялата долина е така. Животните, дето трябва да се крият, си ходят съвсем спокойно. А пък зверовете, дето трябва да ги гонят и убиват, не им обръщат внимание.

— А как се хранят? — зададох аз въпроса, който беше на устата на всички. Лайън ококори очи и не отговори.

— Виж, това е най-странното. Както казах, всичко беше мирно и тихо цял ден. Но точно преди да си тръгнем всичко се промени. Сърните се плашеха и бягаха. Тигрите ги гонеха. И навсякъде така. Тревопасните побягнаха, търсеха място да се скрият, а хищниците ги гонеха. Но най-странното беше, че хищниците, изглежда, избиваха само колкото могат да изядат... и толкова. После изведнъж цялото вълнение спря. И всичко стана тихо и мирно както преди. — Той се почеса по главата, на лицето му се появи глуповата усмивка. — Голяма идиотщина, нали?

Погледнах Касини. Бях обезпокоен от чутото.

— Магия ли е?

Касини поклати глава.

— Не чувствам чуждо... присъствие. Но имам усещане за... благополучие? Да. Това е. Благополучие. Но не мога да кажа какъв е източникът за него. От друга страна, всички магии, които направих за нашето благополучие, може да са се съединили, за да ни предпазят. — Той посочи стените на кратера. — Може би това кръгло място е помогнало заклинанията ми да се концентрират.

— Значи всички животни изведнъж са станали кротки, щом си се изправил над кратера, така ли? — изсумтя Дженъс. — Покорени от появата на великия жрец? Стига, Касини, ако това е обяснението, значи най-добре твоите началници в Ориса да напишат нови свещени текстове.

Касини се навъси.

— Достатъчно — намесих се аз. — Вместо да си задаваме въпроси и да спорим, предлагам всички просто да се наслаждаваме на това, на което сме попаднали. Можем да останем тук да си починем и да се възстановим. И то колкото си искаме. Това е единственото, което има значение.

— Точно така! — викна Лайън. Мийна го изгледа намръщено. — Добре де — продължи войникът. — Нямам намерение да си пъхам носа там, където не му е мястото. Но предложението на господаря Антеро е разумно. Долу е направо чудесно. Хайде утре да слезем и ще видите.

На следващия ден слязохме в кратера още преди росата да се е вдигнала. Въздухът беше свеж и сладък, птичите песни чисти и ясни. Всичко, в което ни беше уверявал Лайън, беше вярно. Този ден дори не построихме истински лагер, а само свалихме товара от мулетата и те зареваха от наслада, втурнаха се в близкия вир и заритаха. Два големи гуцера, всеки дълъг три човешки боя, излязоха от водата да ги гледат как играят и раззинаха зъбатите си усти — толкова широки, че можеха да погълнат цяло муле. Мулетата не им обърнаха никакво внимание. По някакъв начин бяха разбрали, че са в безопасност. След малко и ние бяхме сред тях, зарязали цивилизацията на брега заедно с дрехите си. Държахме се като глупаци, смъкнали от плещите си бремето на дългото пътуване.

Гмурнах се под вода и заплувах. Наслаждавах се на хладните милувки по корема и хълбоците си. Водата беше толкова чиста, че ясно виждах крайниците на другарите си, както и телата на гуцерите и набитите им яки крака. После видях сенчесто устие, което водеше настрани от вира. Излязох на повърхността да поема въздух, гмурнах се отново и заплувах по него. Бреговете бяха ниски, меки, покрити с мъх. Всяко орисианско дете се учи да плува в нашата голяма река още от раждането си. Дечицата, които едва ходят, плуват в такива течения, в които на други места не смеят да влязат и големи мъже. Не бях различен от другите орисианци и много обичах да плувам под вода, като задържах дъха си докрай, за да мога да се запозная с чудесата край мен. Накрая все пак почувствах, че трябва да поема глътка въздух.

Размахах лениво крака и бавно се отправих към повърхността. Близо до брега видях две стройни бедра. Бяха на жена. Смугли, дори златистокафяви, те се съединяваха в черно петно. Над тях лъщяха меки полукълба и тесен кръст. Без всякакъв умисъл или цел аз изплувах, наслаждавайки се на гледката. Излязох на повърхността, отворих уста да поема въздух и чух кискане, после плисък и вместо въздух нагълтах вода. Задавих се и с широко отворена уста се запрепъвах към брега, кашлях и бършех очи. Чух как някой зацапа към брега. Когато успях да си поема въздух и отворих очи, не видях никого. Но знаех кой е тук.

Чух гласа на Диос откъм провисналите върбови клони.

— Аз вижда Амалрик — викаше тя. Видях между вейките красивите ѝ гърди. Тя видя, че я гледам, и придърпа клонките до

тялото си. Намръщи се, после се засмя.

— Амалрик вижда Диос. Амалрик щастлив?

— Много щастлив — отговорих аз и за първи път истински оцених възгледа на Дженъс за общуването ни.

Тя ме посочи с пръст, погледнах се и видях, че съм гол. Водата стигаше едва до средата на бедрото ми.

— Диос много щастлива. Амалрик хубав.

Изгледах я глуповато: лицето ѝ изчезна. След миг откъм върбата към мен полетя дълга риза, цялата покрита с кръпки. Облякох я. Беше до коленете ми.

— Амалрик сега дойде говори Диос — извика тя. Изкачих се по брега и я намерих легнала там. Беше си изпрала и закърпила дрехите толкова добре, че човек трудно можеше да си представи как доскоро бяха почти парцали. Диос потупа земята до себе си. — Говори на Диос — каза тя. Вече заповядваше. Можех само да се подчиня.

Надеждите ми обаче не се оправдаха, защото щом седнах, тя извади дървената кутия.

— Диос учи много повече... — Тя се навъси, промърмори нетърпеливо нещо и грабна речника от кутията. Малкият ѝ красив розов пръст бързо го запрелиства. — Аха — извика тя и посочи една заврънкулка. — Диос научи много повече... думи. — Тя ми се усмихна, очите ѝ блещукаха. — Да?

— Да — казах аз. После си спомних съвета на Дженъс за уроците по анатомия и хванах малкия пръст на крака ѝ. — Пръст — казах аз. — Пръст.

Диос прилежно повтори:

— Пръст. — Записа думата в речника и ми го подаде да я напиша и на орисиански. Придвижих ръката си по-нагоре.

— Прасец — казах аз. — Прасец. — Тя ококори очи, когато разбра намерението ми. После примижа. Засмя се високо и повтори:

— Прасец.

Вдигнах ръката си още по-нагоре.

— Коляно.

— Коляно — отговори тя, но почувствах как мускулите ѝ се стегнаха — готвеше се да предпази следващия обект на изследването ми. Вместо да продължи към него, аз докоснах рамото ѝ и казах:

— Рамо. — Тя ме погледна странно, изненадана от промяната на тактиката ми.

— Рамо — повтори Диос предпазливо. Наведох се към нея и тя не се отдръпна.

— Целувка? — попитах аз и доближих лицето си още повече.

— Целувка? — отговори тя шепнешком. Устните ни леко се допряха. Трепнах, когато почувствах колко са меки. Сложих ръката си на врата ѝ и я притеглих по-близко, за да пия по-дълбоко от тези прекрасни устни. Почувствах на гърдите си една малка ръка, която нежно ме отблъскваше. Подчиних се, леко задъхан.

— Няма повече целувка — каза тя, но гласът ѝ беше дрезгав, а гушата ѝ почервения от страст. — Амалрик учи Диос думи. Не целувка.

Кимнах и взех речника, а умът ми се бореше да възстанови нарушеното равновесие. Диос забеляза объркването ми и ме потупа по ръката.

— Целувка хубав — каза тя. — Прави Диос щастлива. — Тя приглади дрехите си и превзето се изправи. — Учи целувка по-късно. — И докато надеждите ми се отпавиха към бъдещето, Диос отново се засмя. — Много по-късно... Може би...

Вечерта Дженъс настоя тримата с Касини да поговорим за експедицията.

— Мисля, че ще бъде разумно — каза той, — ако се разберем още отсега за някои неща. Например колко ще останем тук. И какво поведение ще имаме през това време.

— Зная с какво нетърпение очакваш отново да тръгнем, Дженъс — казах аз, — но преди това имаме нужда от почивка. Съмнявам се пътуването да стане по-леко и в колкото по-добра форма сме, толкова по-големи ще са шансовете ни за онова, което ни предстои.

— Няма да оспорвам това — каза Касини. — Озадачен съм обаче от думата „поведение“.

— Говоря за споразумението, което, изглежда, са постигнали съществата, живеещи в този кратер — каза Дженъс. — Мисля, че трябва да следваме техните правила, ако мога да употребя тази дума, и също да ограничим нашето ловуване.

Касини го погледна свирепо.

— Какво те кара да мислиш, че безсловесните зверове могат да направят такова споразумение? — присмя се той. — Спокойствието,

което виждаш, е единствено в наша полза.

— Все още ли мислиш, че това е твое дело? — попита Дженъс, без да си прави труда да прикрие отвращението в гласа си.

— Какво друго логично обяснение може да има? — отговори Касини. — От момента, в който напуснахме Ориса, аз правя заклинания, за да осигуря нашата безопасност и благополучие. Освен това ние имаме мощната благословия на Съвета на жреците. Досега тези две неща ни предпазваха от стрелите, намираха ни вода в самото сърце на пустинята. А сега ни дават отсрочка.

Вместо да възрази разгорещено, Дженъс се замисли над думите му.

— Помогни ми, мой учени жрецо — каза той, което изненада не само мен, но и Касини, тъй като в тона му нямаше никаква подигравка, — да видя мъдростта на твоята логика. Без да разкриваш никакви големи тайни на своя занаят, как избираш заклинанията си? И как разбираш какъв може да бъде крайният ефект от дадена магия?

— Това е много просто за онези, които са надарени с жречески талант — каза Касини. — Ние изучаваме, под мъдрото ръководство на върховния жрец, всички писани заклинания, а после ги запаметяваме.

— Но сигурно съществуват безброй много заклинания — каза Дженъс. — Дори за един жрец не е ли много трудно да ги запомни?

— Разбира се — отговори Касини. — Точно поради това има повече или по-малко силни жреци. Аз например имам отлична памет. Не искам да се хваля, но това ми качество оцени още първият учител, когато бях приет сред братята-жреци. Обаче онези, които нямат такава дарба, а дори и аз не мога да помня абсолютно всичко, просто трябва да отидат в архивите, където се съхраняват всички заклинания.

— Когато пътуваш — отбеляза Дженъс, — не можеш да носиш със себе си библиотека.

Касини посочи с пръст челото си.

— Всичко съхранявам тук — каза той. — Това е една от причините, поради която вие сте щастливи, капитане, че именно аз бях помолен да се включа в тази експедиция.

— Да, разбирам, че сме щастливи — отговори Дженъс. — Аз обаче искам да ми отговориш направо на един въпрос. Заклинанията, които използваш, са зазубрени. Мъдростта, както се казва, идва от древността чрез старите книги.

— Правилно — каза Касини. — Ние знаем, че те ще действат, понеже винаги са действали. Няма значение защо. Не е възможно хората да разберат тези неща. Само боговете могат да знаят защо.

Дженъс го гледаше втренчено. Касини се изчерви, разбирайки къде го е отвел разговорът.

— Значи не може да се каже защо попаднахме в този малък рай. Или нещо изпускам? — попита Дженъс. Касини запелтечи, но не можа да намери отговор. — Значи не знаем — продължи Дженъс — дали мирът, който намираме тук, е дело на хора, или дело на зверове. Вярно ли е?

— Вярно е — отговори Касини с нежелание.

— Тогава предлагам да не се допитваме повторно до боговете — каза Дженъс. — Предлагам да се подчиним на тукашните правила, все едно че са наложени от самите богове.

— Мисля, че това е най-безопасното нещо, което можем да направим — казах аз. Бях категорично на страната на Дженъс. — Освен това, дори Дженъс да греши, няма да се случи нищо лошо. А не можем да кажем какво ще се случи, ако е прав.

— Много добре — съгласи се Касини, като скърцаше със зъби. — Ще направим както казваш.

— И всички ще спазваме часовете, нали? — настоя Дженъс.

— Да — каза Касини и стана преди Дженъс да го хване в други словесни уловки.

— Не е учудващо, приятелю — каза Дженъс, — че в изучаването на нещо толкова важно като магията въобще няма никакви закони... освен закона магьосниците да пазят в тайна знанията си.

— Предполагам, че такава е естеството на нещата — отвърнах аз.

— Наистина ли мислиш така?

Започнах да отговарям, после поклатих глава.

— Кой може да каже? Когато бях дете, подлудявах учителите си с такива въпроси.

— А сега, когато си зрял мъж?

— Аз не съм Касини — отговорих му. — Не е необходимо да хитруваш. Кажи си направо какво имаш предвид. Нали виждам, че ти се говори за това.

Дженъс се засмя на прозорливостта ми.

— О, всеки човек обича да се слуша като говори! — каза той. — Сигурно има някакъв малък демон на самовъзхищение, който лудее от радост при звука на собствените ни гласове. — Той пийна сладка вода от една кратуна и ми я подаде и аз да пия. — Аз наистина имам собствени теории, както ти се досети, и те отиват много по-далеч от празното бръцолевене на Касини, че магиите действат, защото винаги са действали.

Кимнах му да продължи.

— Аз вярвам, че в основата на всичко лежат някакви принципи — каза Дженъс. — Един от тях е, че всяко нещо създава подобно на себе си нещо, от което следва, че последствието прилича на своята причина. Друг такъв принцип е, че нещата, които веднъж са били в контакт, ще продължат да си въздействат независимо колко голямо е разстоянието между тях. Един пример може да илюстрира и двата принципа: ако един жрец реши да унищожи някого, той се опитва да вземе нещо лично, къдрица от косата например. Такова нещо се опитаха да направят с теб в Ликантия. Тогава той прави подобие на врага с косата като част от подобие и после го атакува... чрез изгаряне например. Ако това бъде извършено правилно, врагът силно ще пострада и може дори да умре.

— Черна магия — промълвих аз.

— Не, просто пример за законите на жреците — каза Дженъс. — Те делят магията на черна и бяла. На добра и лоша.

— А ти не мислиш ли, че има разлика?

— Никаква. За онзи, който се опитва да унищожи своя враг, магията е добро нещо. С други думи, бяла. За жертвата, разбира се, повече от сигурно е черна. Мисля, че единствената разлика е от коя страна се гледа.

— Защо се обременяваш с такива неща? — попитах аз — Защо не престанеш да им обръщаш внимание?

— Защото са средство за постигане на определена цел — отговори Дженъс. — Заинтересувах се от тях, когато бях роб, и искам да усвоя магиите, които контролират живота, за да не може някой да ми го отнеме ей така, от каприз.

Поклатих глава.

— Смяташ ли, че е безопасно? Или още по-точно... разумно?

— Нито едното, нито другото — отговори Дженъс.

— Защото според една друга моя теория всяко заклинание се отразява и на заклинателя. Така че накрая, след много заклинания, магьосникът ще разбере, че неговото същество също е увредено. Бедата е, че магията е много съблазнителна наука... защото вярвам, че някой далечен ден тя ще стане наука. Който някога се е срещнал с цел, която не може да се отхвърли, той е готов да рискува всичко.

Спомних си за любовното биле и Мелина и не можех да не се съглася.

— Какво очакваш да постигнеш с това проучване? — попитах аз.

— Да постигна целта си — отговори тихо Дженъс. — И нищо повече. — Той гледаше замечтано огъня. — В бъдеще ще има по-умни хора, Амалрик. Хора, които ще изследват всички закони... от магьосническите до онези, които наричаме природни. Защо реката тече надолу, а не нагоре по планината? Защо една тояга с камък под нея може да повдигне предмет, който не може да се помръдне с голи ръце? Как се открива вода с пръчка? Как може да се хванат духовете на вятъра в кожена торба и по-късно да се пуснат, за да издуят платната? Може би съм глупак, но според мен съществуват закони, на които тези неща се подчиняват. И няма ли да е чудесно, приятелю, ако те са едни и същи? Ако няма разлика между материалното и духовното?

— Наистина ли мислиш така? — попитах аз изненадан.

Дженъс се изкиска.

— Не. Би било много лесно. Но ако живееш толкова дълго, че да срещнеш тези бъдни мислители, не се изненадвай, че поне някои от нещата, които казах, може да се окажат верни.

С това разговорът ни завърши, но — много пъти след краткото време, прекарано в рая, мислих върху тези му думи. Възгледите на Дженъс събудиха у мен огромна надежда. Ако наистина съществуваха правила, ако магията се подчиняваше на закони, които могат да се научат от всеки мъж или жена, това би било голям дар за всички. Ако този ден някога дойдеше, той щеше да отнеме властта на жреците над обикновените хора като мен! Властта, която бяха имали над моя брат! Хрумна ми и друго: може би Дженъс търсеше нещо също толкова ценно, колкото Далечното царство.

Чух Диос да се смее до съседния лагерен огън и мисълта ми изчезна.

Следващите дни отлетяха бързо и бяха едни от най-щастливите в моя живот. Лесно се приспособихме към приятния начин на живот в кратера. Хранехме се с плодове и ядки, плувахме и лудувахме с животните и ги убивахме само през определените часове, когато преследвани и преследвачи се връщаха към обичайните си роли. Изстъргахме от себе си всичката натрупана през тежкото пътуване мръсотия, изпосталелите ни тела се наляха с плът.

Диос и аз се сближихме. Тя беше красива и по-рано, но под благотворното влияние на този истински рай стана направо очарователна. Бедрата ѝ се наляха, кожата и косата ѝ блестяха от здраве, искрящите ѝ очи запълваха празнината на липсващите думи. Другарите ни се правеха, че не ни забелязват, когато се разхождахме ръка за ръка из благодатния кратер. Имаше десетки ромонливи потоци и тучни долини, които ни канеха да ги посетим, и ние май ги обиколихме всичките. Продължихме и с уроците, но сега те вървяха по-бързо и за кратко време толкова напреднахме, че преминавахме неусетно от нейния майчин език на моя, сякаш бяхме израсли заедно.

Разбрах, че Диос е принцеса, както и предполагах. Майка ѝ управлявала малкото княжество Салкей. Мъжете от нейния народ били по-добри в домакинството и ежедневието и се грижели за палатките и приготвянето на храната. Но на война всички трябвало да се бият. Жените били разузнавачки, ръководители, военначалници. По политически причини майка ѝ я сгодила за благородник от друго племе. Диос отивала на сватбата си когато ги нападнали търговците на роби.

Бях много разстроен, когато разбрах за предстоящата ѝ женитба. Но Диос бързо ме успокои. Обясни ми, че „благородникът“ бил момченце на шест години и тъй като тя била сред чужди мъже толкова дълго без подходяща придружителка, нямало никаква надежда да я одобрят за негова жена. Заболя ме, когато чух това. Заради нея.

Тя обаче се разсмя и каза:

— Това просто означава, че вече не съм длъжна да се омъжа за малко момченце. В моя собствен род не е толкова важно момичето да е девствено. Девствеността е важна само за... другите. За търговците на роби например. — Тя потрепера. Те щяха да ме продадат, за да бъде поднесена като жертвен дар за плодородие. — На лицето ѝ се появи тъжна усмивка. — Ако не бях девица, поне щях да имам по-голям

шанс да остана жива. — Диос ме погледна замислено. Чудех се какви ли мисли се въртят в ума ѝ. Тя въздъхна.

— В някои отношения беше по-лесно, когато нашите... думи... бяха по-малко.

— В кои отношения? — запитах аз. Диос поклати глава и каза:

— Няма значение.

Въпреки че не отговори на въпроса ми, знаех какво има предвид. От времето, когато я целунах на брега, бях станал изключително внимателен. Възможността да си говорим вече ме привличаше по-силно, отколкото страстта. От непринудените ни разговори разбрах, че сме станали приятели. После се сближихме още повече, а когато Диос ми разказа за пътуването и пленяването си, изпитах нужда да ѝ разкажа и за нашата цел.

— Далечното царство! — възкликна тя. — Наистина ли си решил да го намериш? — Очите ѝ бяха пълни с възхита и благоговение.

— Ако волята на боговете е такава — отговорих аз.

— Сигурен съм, че е такава — каза тя, — иначе нямаше да стигнеш чак дотук. В Салкей казват, че когато нашият народ и всички други народи се обединят с Далечното царство, ще настъпи краят на всякакво насилие. Няма да има никакви убийства, никакви войни.

— Никакви войни? — Засмях се. — Хубава мисъл. Страхувам се обаче, моя прекрасна Диос, че войната е постоянна злочестина и няма нищо общо с тъмните сили, които, както казват, се борели срещу просветения народ на Далечното царство. Войната може да е магия. Дори лоша магия. Но убиването е естествено състояние на всички същества. То не се нуждае от помощта на тъмни сили.

Вместо отговор Диос ми посочи извора, който бълбукаше в корените на голямото дърво под нас. Една хиена се правеше на уплашена до смърт от някаква тлъста млада маймунка.

— Тук не е така — каза Диос.

Не можех да възразя нищо.

После, съвсем неочаквано, Диос заяви:

— Трябва да го видя. Ще дойда с теб.

— Невъзможно! — възразих аз разтревожен.

— А какво ще правиш с мен? — попита тя. Основателен въпрос, който от известно време избягвах да си задам. — Не можеш да ме изпратиш в Салкей. Не можеш да се върнеш обратно... много е далече;

няма никакъв начин да се присъединя и към някой търговски керван, защото в тази безлюдна страна няма кервани. За теб единствената възможност е да вървиш напред. Значи най-разумно е да ми дадеш оръжие — аз съм опитен войн, както всички жени в Салкей — и да ти помагам по време на пътуването, вместо да съм просто допълнително бреме.

Отново нямах какво да възразя. Засмях се, а тя се обиди, така че ѝ обясних колко ми напомня за моята собствена сестра, Рейли, с войнишкия ѝ навик да говори ясно и само по същество.

— Сестра ми ще ти хареса — казах аз.

— Сигурна съм, че ще ми хареса — каза тя. Или поне така ми се стори, защото говореше толкова тихо, че не бях сигурен.

— Моля? — попитах аз.

Тя отвори уста да отговори, после поклати глава.

— О, Амалрик! Всички орисианци ли са такива?

— Какво искаш да кажеш?

— Стига вече! — изкрещя тя. — Какво трябва да направи една жена, за да получи целувката, която си ѝ обещава?

И се хвърли върху мен. Беше малка, но ме събори на земята, устните ѝ се впиха в моите. За момент се сащисах, но само за момент, тъй като пламенната женска плът притисната о мен, и огънат, който толкова дълго беше тлял, избухнаха. Задърпахме дрехите си, докато помежду ни не остана нищо. Претърколих се върху нея, тя разтвори широко крака и подигна бедра, за да ме поеме. Обезумях. Усетих съпротива, чух стенание и реших, че е от болка; опитах се да се отдръпна. Но ръцете ѝ ме хванаха за хълбоците и ме задърпаха още по-навътре. Съпротивата изчезна, лудостта отново ме завладя и аз продължих все по-бързо и по-силно. Бедрата ни се удряха, устата и ръцете ни се търсеха като побеснели.

Любихме се цяла нощ. Сутринта се изкъпахме, закусихме набързо, отделихме се от другите и пак се любихме до пълно изтощение. С всеки изминат ден страстта ни се усилваше, както и нашата любов. Вече не се поставяше въпросът дали тя трябва да участва в пътешествието. Сега ви казвам, че ако бях върховен жрец, бих направил такава силна магия, която да ме върне в онези дни с Диос в спокойната пустош на тайнствения кратер. Бих живял там с нея до края на земните си дни.

Не зная колко дни престояхме там, защото бях прекалено погълнат от Диос, за да ги броя. Но когато дойде краят, загубих нещо ценно, нещо, което вече никога не можах да намеря през целия си дълъг живот.

Часът, когато всички същества се връщаха към своята обичайна природа и начин на хранене, беше отминал. По време на пребиваването си в кратера педантично бяхме спазвали нашата част от споразумението. През този ден бяхме убили две антилопи и хванали малко риба. Изпекохме ги и ги изядохме с удоволствие, а месото, което ни остана, сложихме на скари да се суши. Двамата с Дженъс се бяхме излегнали на един склон и се наслаждавахме на последните слънчеви лъчи, доволни от хубавата вечеря. Касини слагаше нова тетива на лъка си. Една от антилопите беше паднала от негова стрела и той бе изключително доволен. Беше странно един жрец да изпитва такова удовлетворение от неща, които обикновените хора трябва да вършат, за да си осигурят ежедневно съществуване, но Касини се перчеше, като че ли беше първият ловец на света.

Чух Диос да вика от радост и се надигнах на лакът. Тя стоеше под едно плодно дърво и сочеше към клоните.

— Виж тази маймуна — викаше тя. — Чудесна е. Вдигнах поглед нагоре и я видях. Беше се настанила на един клон, гризеше зрял плод и се караше на Диос. Окраската ѝ бе изненадваща — животинчето сияеше в зелено и червено, синьо и златно, всичко това размесено като в шарка на килим.

— Никога не съм виждал такова нещо — каза Дженъс. Станахме да я разгледаме отблизо.

С крайчеца на очите си видях, че Касини също стана, стиснал лъка в ръка, но не му обърнах внимание. Отидохме при Диос под дървото. Маймуната скачаше от клон на клон, а ние се смеехме лудориите и.

— Точно колкото за една чудесна шапка — каза Касини зад гърба ми.

Обърнах се слисан.

— Какво... — И с ужас видях, че беше вдигнал лъка и го опъваше.

— Касини, не! — извика Дженъс.

В този миг Касини пусна стрелата. За момент помислих, че няма да улучи, защото маймуната скочи от един клон на друг. Но в такива моменти щастието рядко се усмихва на човек или животно и ние гледахме безпомощно как стрелата излита и се забива в гърдите на животното. Маймуната изпищя от болка и ужас като малко дете. Изстинахме. Касини бе извършил истинско убийство.

Маймунката падна в краката му. Той я вдигна, лицето му светеше от радостта на победата.

— Дори не използвах заклинание върху стрелата — похвали се жрецът.

Диос стоеше и го гледаше. Очите ѝ бяха изпълнени с ужас, устата ѝ разкривена от мъка.

— Дявол да те вземе, Касини! — изкрещя Дженъс. — Ти наруши споразумението.

Касини вдигна рамене.

— Е, и какво? То и без това беше глупаво. А сега имам кожа за хубава шапка, която да пази главата ми от горещото слънце.

Дженъс вдигна юмрук. Диос хвана дръжката на ножа си. Усетих как в сърцето ми се надига такава ярост, че ако имах подръка оръжие, щях да убия Касини. После ме обхвана отвращение и се обърнах да повърна. В този момент се разнесе ужасен рев. Някой изкрещя от ужас. Обърнахме се и видяхме другарите си да бягат. Един тигър тичаше по петите им.

Дженъс се спусна към тях и пътьом грабна една главня от лагерния огън. Хвърли я в муцуната на тигъра. Звярът изрева, прескочи през хората и изчезна сред дърветата. Едва беше преминала тази опасност и чухме да реват други разярени зверове.

— Какво става? — извика Диос и изскимтя от болка, защото от клоните на дървото излетя тежък плод и я удари по ръката. Последваха го дузина други, после от дърветата се изсипа истинска градушка. Не можехме да видим нападателите, но чувахме разгневени маймунски кръсъци. Бяха стотици — толкова много, че дърветата се извиваха под тежестта им. Чувахме и другите зверове от кратера да призовават за отмъщение. Два големи гуцера плуваха към брега на езерото. Там към тях се присъедини глутница хиени. За броени секунди брегът загъмжа от месоядни животни, които се събираха за атака.

— Бягайте! — извика Касини и се спусна към лагера. В този момент небесата се отвориха и се изсипа истински потоп. Дъждът беше толкова силен, че не можех да дишам. За наша радост обаче той попречи и на животните, които побързаха да се скрият на сушина. Знаехме, че отсрочката ще бъде кратка. Щом бурята преминеше, те щяха да подновят атаката. Нямахме никаква надежда групата ни да устои срещу обединените сили на кратера. Разговорите и обсъжданията какво да правим по-нататък бяха излишни. Под блясъка на светкавиците, които раздираха небето, и екота на гръмотевиците, мокри до кости, ние натъпкахме багажа си във вързопите, качихме го на мулетата и побягнахме.

Двамата с Диос спряхме на ръба на кратера. Обърнахме се да хвърлим последен поглед към мястото, където бе разцъфтяла нашата любов. Но в бурята не се виждаше нищо. Дженъс дойде зад нас и ни прегърна през раменете. Утешителна прегръдка на приятел. Тримата постояхме, загледани в кратера, а дъждът се лееше върху окаяните ни фигури.

— Време е да тръгваме, приятели — каза накрая Дженъс. — Хайде.

И ние тримата се обърнахме и напуснахме рая.

ГЛАВА ЕДИНАЙСЕТА

ПУСТОШТА

Избягахме от долината и продължихме през безкрайната пустош. Светът беше само гола земя, осеяна с камъни, кремък и шисти. Единствените растения, които виждахме, бяха сиви прашни дървета, приведени над земята като разкривени старчески пръсти. Нямаше нищо живо, а единствената вода, която намерихме, беше блудкава и толкова дълбоко, че трябваше да копаем с часове преди да просълзи някаква влага.

Отново се принудихме да навлечем износените си обувки и много скоро подметките съвсем се изтриха. Увихме краката си в парцали и направихме брезентови чорапи за мулетата, за да облекчим бедните животни, които носеха товарите. Касини вече сигурно съжеляваше, че бе настоявал да носи ботуши преди да влезем в долината: последният му чифт се скъса за по-малко от ден, а нямаше нищо, от което да му направят нови. Не че някой би му направил... Никой не говореше на жреца освен по необходимост. Гневът ни нарасна, когато той установи, че все по-трудно може да прави заклинанията, наследени от древността, и ние все по-често трябваше да се ориентираме по слънцето през деня и по звездите през нощта, за да определяме посоката за следващия ден.

Все по-малко говорехме помежду си. Устните ни бяха попукани от слънцето. С всеки изминал ден между нас сякаш се засилваше някаква омраза. Добре поне, че не се скарах с Диос. От друга страна, силите ни бяха толкова малко, че рядко правехме любов. Хората — по-специално Лайън — започнаха да мърморят за привилегиите на богатите и че аз не върша нищо. Съзнателно не искаха да забележат, че бях станал готвач на експедицията... не защото имах някакъв особен талант в тази професия, а просто понеже още като дете бях запомнил истината, казана от баща ми: „Ако си отрежеш най-голямото парче от баницата, трябва да свършиш и от работата за деня повече от всички други и да ги накараш да видят, че си я свършил.“ Не че готвенето беше тежка работа — то не изискваше нищо повече от сипване на вода,

булгур, сушени зеленчуци и подправки в котлето и настъргване на малко сушено месо в „супата“. Никой... поне засега... не подхвърляше да убием мулетата за храна.

Другото, което отбелязахме, беше отсъствието на наблюдателите. Не знаехме дали да се чувстваме спокойни, изплашени или пък загрижени, че сме изгубили пътя си. Макар да не знаехме дали тяхната цел е добра, или лоша, бяхме свикнали да ги виждаме на хоризонта или на върха на някое високо скалисто плато.

Една нощ направихме лагер, изгълтахме разсеяно вечерята си и легнахме да спим. Всеки изрови плитка дупка и се сви в нея. Лежах по гръб с протегнатата ръка към Диос. Не беше нито топло, нито студено; небето беше много ясно и много тъмно, а звездите изглеждаха невероятно близко. После помислих, че пада мъгла... сякаш се надигаше пясъчна буря... Но не се помръднах. Бях заспал и сънувах.

Трябва да съм сънувал цяла нощ, защото когато се събудих, цялото тяло ме болеше, като че ли въобще не бях спал. Диос също изглеждаше уморена: под очите ѝ имаше тъмни кръгове. Без да помисля, казах, че изглежда изнурена, и тя ми се озъби, а после се извини. Всички бяхме като изстискани лимони. Мълчаливо започнахме да товарим. Дженъс неочаквано прекъсна унеса ни, нареди да се съберем и без какъвто и да било увод започна:

— Касини, тази нощ сънувах. — Очаквах саркастично възражение, но Касини кимна, сякаш знаеше за какво става дума. — И мисля — продължи Грейклок, — че всички са сънували. Прав ли съм? — Изненадани, ние закимахме и замърморихме в знак на потвърждение. — Мога точно да ти разкажа съня си, но да не губим време за подробности. Накратко, моят сън ми каза, че в тези места, през които пътуваме сега, горещината не идва от боговете, а от нещо друго. Сънувах, че някога това е била плодородна, мирна страна със селища и градове, по-големи дори от онези, които мъдростта ти ти показва при реката в земите на крайбрежните жители. Тази земя е била разорена и опустошена. Опустошена за по-малко от седмица. Хората били избити или откарани в робство, не си спомням добре. Водата потънала дълбоко под почвата и дори хълмовете и планините били сринати, както ние можем да сринем обикновен мравуняк. Вярно ли е? И ти ли сънува същото? Тогава ще те оставя да продължиш. Какво е причинило това разорение?

Лицето на Касини беше по-измъчено дори от нашите.

— Магия — прошепна той. — Магия или много магии, направени от жреци с власт много по-голяма от онази, за която някога бих могъл да мечтая, далеч по-голяма от онази, която е разрушила голямата стена на Ликантия, или от бурята на властелините, от която едва се отървахме. И тази земя не само е разорена за една нощ, но над нея все още витае магията, така че тя никога вече няма да стане плодородна.

— Можеш ли да ни кажеш, откъде е дошла тази магия? — попита Дженъс.

Касини поклати глава.

— Мога само да кажа, че сънят ти е верен и че магията е направена от хора... или от същества, които някога са били хора, а не от богове.

— Хора от Далечното царство — промърмори един от мъжете. Казваше се Силв. — И ние вървим по пътищата им като елени към водопой, и ще ни избият до един.

— Не — възрази категорично Касини. — И преди, и сега усещам голяма магия от изток, оттам, където, според нашия талисман, трябва да се намира Далечното царство. Но тази магия не е оттам... а отвсякъде... и отникъде.

Дженъс се изправи.

— Щом тази магия продължава да витае... нека да използвам твоите думи, Силв, по нашите пътища, най-добре е да се махнем от обсега на смъртоносните копия, та дори да са магьоснически.

Речено-сторено. Побързахме да натоварим и тръгнахме отново. Но страхът не изчезна. Виждах все повече мрачни погледи: виждах и гневни, и уплашени, и виновни очи, които се отместваха встрани, щом някой от четиримата ръководители на експедицията се взреше в тях. Дженъс тръгна по-близо до двете мулета, натоварени с водата, а Мийна до третото, което носеше златото ни. Попитах Дженъс дали може да избухне бунт.

— Още не — отговори той. — Много са уморени, никой още не е умрял и, най-важното, никой не вижда къде да избяга. Най-вероятно обаче ще се разбунтуват петимата, които освободихме от робство, тъй като родните им места са най-близо. Те обаче все още са потиснати от пленяването. Не, никой няма да ни убие, докато спим. Засега.

На следния ден Касини изгуби магическата си сила. Виковете му ме събудиха точно на разсъмване. Изтичах при него — мислех си, че някоя пустинна змия може да е потърсила топлината на тялото му. Касини беше по нощното си наметало, лицето му беше бяло и ужасено като на малко дете, сънувало първия си кошмар и обхванато от ужас, без да знае, че всичко е било само сън.

— Аз... аз изгубих дарбата си — изпъшка той. — Нищо не помня. Събудих се и реших да направя едно малко заклинание да прогоня бълхите от покривалото си. Но не можах... да си спомня боговете, които да използвам в заклинанието, нито пък самото заклинание, нито пък какви символи да начертая... всъщност не мога да си спомня никакъв символ с изключение на кръга, за който и последният тъпак знае, че е магически.

— Значи сме беззащитни — каза Мийна, преди да се усети. Мисля, че никой не го чу, но това беше без значение. Ако Касини наистина беше изгубил магическата си сила, това означаваше, че всички малки магии — от онези, които запушваха дупчиците в меховете, за да не изтича водата, до всички други, които използваше, за да ни защитава от чужди магии, — бяха изгубени. Ние бяхме беззащитни. Дори по-лошо, защото без заклинанията беше безполезна и картата ни. Добре поне, че ни предупреди, и че Дженъс можеше да се ориентира и по други, макар и по-малко надеждни методи. С малко късмет нашият път към далечните планини и петте върха с прохода между тях, които бях започнал да наричам Юмрука на боговете, щеше да продължи. Потеглихме, а отчаянието ни ставаше все по-силно.

Изчаках, докато Дженъс се отдели от останалите, и тръгнах заедно с него. Подбрах внимателно думите си.

— Веднъж ми каза, че поназнайваш някои магии — започнах аз. — Ако измисля нещо да заангажираме Касини, например да го изпратим с някой войник напред да разузнаят... — Спрях, защото Дженъс ме погледна и изразът му беше толкова измъчен, колкото и този на Касини.

— И аз, приятелю — каза той. — Аз също забравих малкото заклинания, които знаех. Но не казах нищо. Не само от страх пред закона, но...

Той млъкна. Не беше необходимо да говори повече. Ако хората знаеха, че Дженъс и Касини едновременно са загубили своята „сила“,

те щяха да се досетят, че това се дължи само на едно нещо — на друг жрец, на магьосник, който сигурно е наш враг и в момента прави магии над тази опустошена земя, за да ни намери и унищожи. Видях как Лайън ни гледа подозрително и се насилих да си придам бодър вид и да се засмея, макар че смехът ми беше неискрен. Дженъс направи същото.

Стана това, от което се страхуваше Касини — без защитата ни сполетяха безброй неприятности: двамата с Диос безпричинно се зъбехме един на друг, а извиненията бяха само насила изречени думи. Улових се, че преценявам наум всичките си другари и мисля колко глупав, лош и зъл е всеки един от тях, и как никой не взема присърце желаната цел. После ненавистта ми се обърна към самия мен: как съм дръзнал най-безразсъдно да търся Далечното царство? Нима не знаех, че и по-добри хора вече са се опитвали и са загинали? Как не помислих, че толкова могъща страна като Далечното царство ще има и мощни врагове, покрай които трябва да минем, за да достигнем до него? Ако Далечното царство въобще съществуваше — което вече ми изглеждаше най-малкото смешно. Трябваше да се върнем, да се върнем веднага. Може би щяхме да успеем да стигнем при реката и нашите приятели, крайбрежните жители. Или... Но какво значение имаше, ако в опустошената земя ни хванеха търговците на роби? Поне щяхме да сме живи, нали? Ако ли пък решаха да ни убият, какво от това? Бездруго изтощените ни, мръсни, вонящи тела бяха за буницето. Тази мисъл се въртеше в главата ми като магическо колело. Но ние продължавахме... или, по-точно казано, Дженъс ни принуждаваше да продължим, обещаваше, заплашваше, придумваше ни да направим още една стъпка, да изминем още една левга, да издържим още един ден. Диос доказва, че е дъщеря на силна царица, и оказваше на Дженъс толкова голяма помощ, колкото и аз. Тримата заедно подтиквахме хората напред с всички възможни средства.

После дойдоха болестите: отпадналост, треска, болки в крайниците, слабост. Двама души — Силв и Йелсън — бяха толкова зле, че се наложи да им направим шейни от одеяла и копия и да ги теглим с мулета. Йелсън умря на следващия ден. Вече всички — кой повече, кой по-малко — бяхме болни. Е, поне никой нямаше достатъчно сили, за да подготвя бунт. Но магията още беше над нас и нито Касини, нито Дженъс не можеха да си спомнят нищо от

заклинанията си: как се вършат, с какви средствата и треви. Бяха забравили всичко.

Два дни след като заровихме Йелсън околността се промени. Вместо да е почти гола и камениста, земята стана пясъчлива. От време на време виждахме по малко зеленинка, ниски шубраци. Стори ми се, че видях и животно... една малка антилопа... да прибягва от храст до храст. Никога не бях мислил, че ще се радвам да вляза в пясъчна пустиня, но наистина се зарадвах. Надявах се, че сме преминали най-лошото и пустинята ще става все по-зелена, с все повече земя, и накрая на хоризонта ще видим планините.

Непрекъснато трябваше да заобикаляме, защото земята беше осеяна с безбройни пропасти и урви. Научих се как да спазвам посоката по суша. Стигнахме ли до някоя пропаст, определяхме посоката по компаса, после се отклонявахме на деветдесет градуса от избрания курс и вървахме все направо, като брояхме стъпките. Щом стигнахме края на препятствието, се връщахме към първоначалния курс, докато го отминем, а после пак се завъртахме на деветдесет градуса и изминавахме същия брой стъпки... и накрая отново поемахме в правилната посока. Беше влудяващо.

Някои от падините бяха плитки, други обаче бяха пропасти, дълбоки по петдесет хвърлея. Чудех се откъде ли са се взели? Може би онова, което бях слушал, беше вярно... че падащите звезди, които осветяваха летните нощи в Ориса, не са сигнали от боговете, а скали, истински скали, може би хвърлени от божия дом върху земята. Но защо бяха толкова много в тази пустош?

Докато размишлявах върху това, намерихме първото... и аз не знам какво. Човекът, който вървеше най-отпред, прати да извикат сержант Мийна. Всичките кости ме боляха, но успях да се завлека до челото на колоната заедно с Дженъс. Събрахме се около нещото — беше антилопа, или поне на мен ми изглеждаше така. Не беше цяло тяло, а почерняла от слънцето кожа на някакво четирикрако същество. На десетина стъпки от него имаше яма. По-нататък Мийна видя друга кожа, но разкъсана. От някаква хищна котка, може би. Но ако беше котка, щеше да изяде кожата и да остави костите. Продължихме по пътя си. Трупите поне означаваха, че ще имаме прясно месо, ако успеем да хванем или убием някое от тези същества, може би и вода. Намерихме други ями и други кожи на животни. Сетих се на какво ми

напомнят — на люспи от грозде, изплюти след като сокът от тях е изсмухан. Следващото тяло, което видяхме, беше на човек, убит по същия начин. Нямаше никакви следи от кости, но кожата на човека лежеше мумифицирана на земята, кожа от ключиците до коленете; главата му също липсваше. Човекът бе имал приблизително моя ръст и телосложение; толкова за разказите за хора с глави в стомасите: или са измислици или пък не бяхме пътували достатъчно далеч, за да ги срещнем. Нямаше никакви остатъци от дрехи или оръжие, така че само по голото тяло не можехме да кажем дали е бил роб, или богаташ. Дженъс предложи да сгъстим колоната и да се движим по-внимателно в местата, обрасли с храсти. Очевидно той също мислеше, че някоя голяма хищна котка е убила човека и му е откъснала главата. Никой нямаше по-добро предположение. Заобикаляхме една друга яма, когато неочаквано почвата под нас поддаде и ние се захлъзгахме, задраскахме обезумели по свличащия се пясък, но продължавахме да се свличаме към дъното. Видях как едно от мулетата — онова, което носеше сандъците със златото — се прекатури, зарева от ужас, златните монети се разсипаха и са затъркаляха надолу... как един войник пълзеше нагоре, за да достигне твърда почва... как Касини крещи ужасен...

От дъното на ямата излезе нещо. Някакъв черен демон. Никога не бях виждал... или просто умът ми отказа да признае, че е виждал подобно същество. Беше нещо като огромен пулсиращ корем... клиновидна глава върху шия като оръдейна кула... челюсти със зъби като ятагани, щръкнали от двете страни на стиснатата уста... лапи, драскащи по пясъка, копаещи, копаещи, копаещи — и пясъкът под нас се плъзгаше надолу и все надолу, към смъртта. Обувките на Касини се изхлузиха, той падна и започна да се търкаля. Ревът на мулето се превърна в писък, после секна. Касини спря да се хлъзга, разпери крака на пясъка, после отново започна бавно да се свлича. Викаше за помощ и пицеше.

Дженъс, който също се беше плъзнал в капана, лежеше, разперил ръце и крака на няколко крачки от жреца. Изправи се на колене... Касини протегна ръка към него... Дженъс също се пресегна... после спря. За миг замръзнахме като в някаква ужасна жива картина. Скочих надолу, после още веднъж, потънах до колене в пясъка под Касини и двамата започнахме да се хлъзгаме надолу. Успях някак си да се

закрепя... изправих се... не смеех да погледна назад и да видя колко близко сме до ужасното чудовище, не бях достатъчно устойчив, за да извадя сабята си; извиках на Касини да пълзи, да пълзи нагоре и той запълзя, аз запължих след него и мисля че чух съскане зад себе си, сякаш съществото беше измамено; от ръба на ямата полетяха копия, стрелнаха се покрай мен; съскането се превърна в писък. Загазих нагоре, хлъзгах се назад... Дженъс беше до нас, по някакъв начин успяваше да ходи по сриващия се пясък... а после всички бяхме извън бърлогата на съществото и бягахме далеч от ръба. Диос и Мийна притичаха с опънати лъкове. Нямаше обаче по кого да стрелят.

Страните на ямата бяха все още хлъзгави. На дъното нямаше нищо. Никакво същество, никакво муле, никакъв сандък. Стори ми се, че виждам блясъка на няколко монети. Ако съществото не можеше да става невидимо или не беше демон от някой неизвестен ад, сигурно се беше зарило. Сетих се за всички ями, покрай които бяхме минали, представих си във всяка по едно такова чудовище и отхвърлих тази отвратителна мисъл. Разбрахме, че един от войниците липсва — Арън. Така и не намерихме тялото му. Заповядах да тръгваме преди чудовището от ямата да има време да го изсмуче и да захвърли тялото му подир нас. Касини се мръщеше на Дженъс, който избягваше погледа му. Продължихме на изток.

През нощта се събудих и видях някой да седи доста далеч от огъня. Можеше да бъде само Дженъс. Станах тихо и отидох при него.

— Според всички правила — каза спокойно той, — ти трябва да ме понижиш и да назначиш на мое място сержант Мийна. Днес се провалих.

Пак добре, защото вече бях започнал да мисля, че на Дженъс са му чужди всички човешки чувства и недостатъци.

— Великият Грейклок изплашен — казах саркастично. — Звездите падат от небето, земята се тресе, луната става кървава. Ами че това чудовище би подплашило дори героите от древността!

— Не беше страх — каза Дженъс и аз знаех, че казва истината. — Никой войник не може да си позволи страхът от смъртта, която очаква всички ни, да го парализира така, както стана с мен.

— Значи си си позволил да пожелаеш смъртта на Касини. По дяволите, не зная какво ме накара да скоча след него, като се има

предвид колко пъти съм пожелавал да пипне някоя смъртоносна болест.

— Чувствата ми към Касини нямат нищо общо с това. И ще ти кажа пак, че независимо колко не ни харесва, без него няма да можем да постигнем целта си. Ще са ни необходими всички негови магически дарби, за да влезем в Далечното царство, а аз чувствам, че сега сме много, много близко.

— Тогава какво? — попитах нетърпеливо аз.

— Нали ти казах, Далечното царство — продължи Дженъс. — Тази мисъл ми дойде, когато видях Касини да се мята като шаран. Помислих си колко глупаво ще бъде да умра... тук... сега... когато вече съм пред прага на мечтата на моя живот. За да постигна мечтата си бях готов да оставя чудовището да изсмуче живота на Касини.

Не биваше да го правя, но все пак попитах:

— Дженъс, да предположим, че там бях аз? Че аз се хлъзгах към онези ужасни челюсти. Щеше ли да стоиш безучастен като статуя?

Настъпи продължителна тишина, дори започнах да се дразня. После чух:

— Мисля, че не, приятелю. Или може би... не, надявам се, че не бих стоял безучастен. Не. Бих ти помогнал. — Съмнението в гласа му обаче не изчезна.

Върнах се при постелята си и при Диос и се измъчвах и тормозех заради онова, което се беше случило. Сега, когато си спомням всичко това и търся необходимите ми думи да опиша младежките си мисли, разбирам, че съм се почувствал наранен... предаден от приятеля си. Но от дистанцията на времето виждам онова, което тогава не можех да разбера. Защото мога да гледам напред, докато младият Амалрик не можеше.

През следващите дни отношението на Дженъс към мен малко се промени. Той изглеждаше... някак си по-свободен с мен. Сякаш беше премахната някаква бариера и връзката ни бе станала по-силна. Нещата всъщност бяха съвсем прости: до този ден аз бях приятел на Дженъс, в това не можеше да има съмнение; но той не беше мой приятел. След ямата Дженъс Грейлок стана истински мой приятел... или поне толкова истински, колкото можеше да бъде спрямо някой мъж или жена.

На следната сутрин Дженъс ми показа статуетката на танцърката. Ахнах от изненада: тя блестеше, сякаш някой бижутер я бе лъскал часове наред с прах за полиране и, което беше още по-изненадващо, беше частично възстановена. По-рано счупена от бедрата надолу, сега тя беше цяла чак до глезените. Момичето държеше в ръката си сребърно перо, а шалът, който мислех, че е част от оригиналната отливка, беше фина материя... жива.

Вече не се съмнявах, че приближаваме Далечното царство!

На следващия ден Диос първа забеляза, че хоризонтът е тъмносин. Молехме се това синьо да означава, че се доближаваме до планините. Ако беше така, те, изглежда, се издигаха на много левги от нас. Въпросът беше дали ще имаме сили да стигнем до тях. Аз мислех, че няма да имаме. Най-доброто, което можех да си представя, беше, че можем да намерим друг оазис с дивеч и риба. Трябваше да си починем и да се възстановим; състоянието ни се влошаваше. Мислех си, че ако спрем, магията, която ни преследва, може да продължи напред и да ни отmine, а силата на Касини да се възвърне.

Лайън вървеше начело на колоната; аз бях след него на един хвърлей. Местността беше покрита с вълнообразни хълмове. Изкачих се на едно било и точно пред нас, на не повече от няколко минути път видях открита тясна долина: голяма пукнатина в земята, сякаш някой гигант беше пъхнал двете си ръце и я беше разцепил. Точно под отвесния ръб видях тъмнозелена ивица — това можеха да бъдат само добре напоувани дървета. Извиках на Лайън, който вървеше право към пукнатината, като че ли имаше намерение да скочи в нея. Той ме погледна озадачен и се върна.

— Защо не извика, когато я видя? — попитах аз.

— Какво да съм видял?

Помислих, че просто се инати, после разбрах, че е болен. Махнах с ръка. Той се обърна и сякаш от очите му падна някаква завеса.

— Тя... тя... не беше там. Аз... виждах само... хълмове — успя да каже той. — Тъкмо мислех да се върна и да кажа, че трябва да хванем друга посока.

А може би някой го бе накарал да мисли така. Стараейки се да не приличаме на бойна част, но с лъкове и копия, готови за бой, ние тръгнахме бавно към ръба на пукнатината. Там чакаха двама мъже и една жена. Тъй като жената стоеше отпред, реших, че тя е техният

вожд. Тримата протегнаха ръце с обърнати нагоре длани. Бяха облечени като за празник — с цветни свободни дрехи от нещо като коприна. Никой не изглеждаше въоръжен. Жената каза нещо. Не го разбрах — и все пак разбрах, все едно че си спомних смъртно познато лице или сън след внезапно събуждане. Диос затаи дъх от изненада.

— Те говорят моя език — каза тя. После ги попита:

— Вие от моя народ ли сте?

Жената се усмихна и заговори. Сега успявах да уловя тук-там по някоя дума. Диос се намръщи, опитвайки се да следи казаното, после вдигна ръка и жената спря.

— Езикът... не е съвсем като моя — обясни Диос, внимателно подбирайки точните фрази. — Тя говори като старите хора... не, не като тях... а както е говорил моят народ преди много, много години, в древността.

Диос ни представи: двамата мъже бяха Утринната мъгла, техният шаман, и Жетваря; жената, която се казваше Сияйна надежда, беше техният вожд. Тя се обърна към мен, говореше бавно и аз можех да схвана смисъла на думите ѝ — толкова сходен беше езикът ѝ с този на Диос.

— Наблюдаваме ви от два дни. Надявахме се, че ще ни видите. — Разбрах думите, но не и тяхното значение, и я помолих да продължи с обясненията. С помощта на Диос тя обясни, а аз научих защо Лайън не е видял долината. Каза ми, че над долината е направена силна защитна магия. Никой, който възнамерява да нападне на страната или да стори нещо лошо на жителите ѝ, не може да види племето рифт и долината, а ще види само вълнообразни хълмове... хълмове, от които ще бъде подтикнат да избяга, без да знае защо.

Касини чу превода.

— В тази страна наистина има големи магьосници — каза той малко изплашено и малко тъжно и в мен трепна искрица съчувствие. Касини приличаше на човек, чийто живот и работа са зависели от острото зрение, но който неочаквано е ослепял. Беше само искрица съчувствие, не повече. Все още си спомнях рая — и до днес също — който той ни отне. Освен това сега бях зает със стандартните поздравления и размяна на малки подаръци, обичайни при среща на пътешественик с нов, приятелски народ. Поканиха ни да посетим тяхната страна и да им гостуваме, колкото желаем, при условие, че ще

спазваме техните обичаи и закони — Жетваря каза, че те се основавали единствено на здравия разум и нямало да ни обременят. Въздържах се от мнение. Нали крайбрежните жители смятаха канибализма за идеален естествен обичай. Засега обаче не чувствах никаква заплаха, нито предизвикателство. Заведоха ни до края на скалата. Надолу криволичеше изсечено в скалите стълбище, което изчезваше сред дърветата. Видях блясък на езеро и долових мирис на пушек от благоуханно дърво. Водите на малък водопад се лееха от скалите към дъното на долината. Завързахме очите на мулетата, които в знак на протест зареваха колкото им глас държи, но усетиха водата и тръгнаха надолу.

Бяхме изминали едва десетина стъпки, когато чух вика на Касини. Обърнах се с ръка на сабята си. Той гледаше като треснат, клатушкаше се, сякаш щеше да припадне. Един от мъжете го подкрепяше, но Касини като че ли не забелязваше.

— Моята сила... моята магическа сила... върна се!

Погледнах бързо Дженъс и от усмивката, излъчваща се от лицето му, разбрах, че Касини не се заблуждава. Рифт наистина имаха могъщи жреци, щом техните магии можеха не само да заслепяват враговете, но и да възвръщат силата на магьосници.

Цялото племе ни чакаше. Селото се състоеше от няколко централни сгради, площад за празненства и колиби, разхвърляни произволно из горичката. Беше подготвено празненство, но за наш срам ние не бяхме в състояние да се веселим и дори домакините ни се притесниха, помогнаха на нашите болни да се съблекат и ги сложиха да легнат в хамаци. Обясниха ни, че вече са приготвили необходимите настойки и лекарства. Беше очевидно, че ние не сме първите, които се срещат с племето, нито пък първите, успели да прекосят ужасната камениста пустош.

Диос и аз се изкъпахме в езерото, преоблякохме се и макар да се чувствахме като ходещи мъртъвци, се насилихме да участваме в угощението. Освен нас дойдоха Дженъс, сержант Мийна и Лайън. Насядахме около голяма кръгла маса. Хапнах съвсем малко, защото чувствах, че ще ми стане лошо, ако се натъпча. На Лайън и Мийна наистина им прилоша, но нашите домакини не се разтревожиха. Накрая почти заспахме на масата. Извинихме се и се завлякохме до колибите си. Малко съм запомнил от следващите няколко дни освен

това, че се събуждах, хранех, къпех и следях да се грижат за моите хора.

Накрая обаче се върнах към обичайното си състояние, и при това за по-кратко време, отколкото предполагах. Отново и отново се убеждавах колко много мъки може да понесе тялото и да се възстанови, и никога не престанах да се учудвам как някои хора могат да допуснат животът да им се изплъзне така леко. За първи път забелязах това тук, в долината. Един от мъжете, когото бяхме освободили от робство, умря, а след него и втори. Въпреки най-добрите заклинания, направени от Касини и Утринната мъгла, болестите не напускаха нашите хора и те продължаваха да са омаломощени. Само Дженъс, Касини, Диос, сержант Мийна и аз не се разболяхме, а Лайън не желаше да признае, че е повален от болестта.

След като се възстанових, започнах да разпитвам за племето рифт. В долината живееха близо двеста души. Живеели дълъг, миролюбив живот. В племето се вливала нова кръв от лутаци се бежанци или, много рядко, търговии, които решавали да се оттеглят от света. Хората с охота ги приемали в колибите си, за да слушат разкази за външния свят. Имали ниви и градини по-нататък в долината, където гората била по-рядка, и за да ги напояват, пренасяли вода от изворите и потоците с кратуни. Ловували много внимателно от изобилния дивеч, също както пастирите добре премислят кое животно да заколят, без да увредят стадото. Преди време отглеждали кози, но те изчезнали преди едно поколение, така че хората от племето малко се плашеха от нашите яки мулета, които моментално се възстановиха от тежките пътувания.

Племето дошло в долината преди много поколения. В тяхната родина били попаднали между два големи воюващи народа и били обречени. Но имали един голям магьосник, както ми довери Утринна мъгла.

— С голяма сила... много голяма... по-голяма от моята... по-голяма от тази на вашия шаман... той дошъл от Далечното царство. Ти чувал ли си за това царство?

Едва успях да сдържа възбудата си. Извиках Диос и Дженъс, за да съм сигурен, че няма да пропусна никой от въпросите, които исках да задам. Утринна мъгла ми отговаряше най-подробно. Да, магьосникът бил от Далечното царство, велик човек, който решил да напусне своя свят от злато и коприна и да помогне на други, които не

били така силни. Той попаднал на племето случайно, точно след като започнала войната. Доброволно ги повел на запад, далеч от разрушението и смъртта, които щели да дойдат. Дженъс го прекъсна и го попита, знае ли на какво разстояние от старата им родината е било Далечното царство? Утринна мъгла не знаеше. Нито пък знаеше колко дълго е пътувало племето, водено от жреца, преди да се засели в тази долина.

— Според преданията е било дълго, ужасно пътуване. — Утринна мъгла вдигна рамене. — Но кое пътуване, разказвано около огъня, не е било дълго и изпълнено с опасности?

Имах един въпрос, който изглеждаше малко неуместен: измежду бегълците и търговците, за които ни беше казал по-рано, имало ли е някой, дошъл от Далечното царство?

— Не — каза шаманът. Всъщност, откакто се бил родил, не били идвали никакви пътешественици от изток.

— А какво казват вашите легенди за Далечното царство? — попита Диос. — Хора или богове го населяват? Добри ли са, или лоши? — Този въпрос ни отне останалата част на деня, тъй като Утринна мъгла разказа всички легенди на племето, и вечерта също, понеже дойдоха още старци и старици. Нямаше много неща, които вече да не бяхме чували за тази страна с митична магическа сила и огромно богатство. Заслужава да се отбележи само следното: всички легенди на племето бяха единодушни, че Далечното царство е добронамерено. Защо иначе великият жрец е бил добър?

Проблемът — и според Утринна мъгла именно затова сме имали неприятности с магиите — били околните земи, които хората от племето наричаха Оспорвани земи. Тези именно царства били притиснали племето им в каменотрошачката на своите вечни войни.

Колкото до наблюдателите — никой от долината нито беше чувал за тях, нито пък ги беше виждал, но когато им описахме тези призрачни часове, те се изплашила.

— Значи като си тръгнем оттук, отново ще пътуваме в неведение — промърмори Дженъс.

— Няма защо да си тръгвате — каза Утринна мъгла. — В племето ни има много млади жени без мъже. Има старо поверие, че това също е дар от великия жрец, за да не се нарушава равновесието в

племето от пътешествениците, които решат да останат. Нали повечето са мъже.

И той, изглежда, беше прав. Всички наши хора вече си бяха намерили приятелки, макар засега да не можеха да вършат нищо друго освен да сърбат бульон и да бършат потните си от треската чела. Стана ни ясно и че обичаите на племето по отношение на секса са доста свободни. Жените често сменяха партньорите си и понякога посещаваха на двойки особено привлекателните или потентни мъже. Две хубавелки попитаха Диос дали — ще си позволя да използвам тяхната фраза — би ме пустила „да се поразходя на лунна светлина с тях“. Диос се престори на възмутена, но мисля, че беше поласкана. Видяхме дори Касини да се шмугва един-два пъти в шубраците с жена от племето и това беше още едно опровержение на мнението ми, че в рода му никога не е имало нормални хора.

Най-учудващо беше поведението на Дженъс. Той беше като разгонен елен. Постоянен поток от жени, понякога поединично, друг път на групи, се стичаше към колибата, в която спеше. Е, „спеше“ е силно казано. Едва ли му оставаше време за сън.

Колкото до мен, не ми трябваше друга жена, освен Диос. Тя беше непрекъснато изобретателна в любовта и винаги пламенна: понякога свенлива, друг път безсрамна. Бях се заел да възстановя силите си, дори правех разходки, после започнах да пробягвам из долината всеки ден по една левга. След това започнах да тичам дори по стръмните стълби, които водеха към външния свят. Беше странно време — знаех го още тогава. Все едно бяхме в огромен купол, ако някой може да нарисова купол със стъклен капак, гледан отвътре. Пустинното слънце грееше в ослепителната синева отвън, но усещането беше сякаш там бушуваше силна буря... жестока буря, в която ни предстоеше да се върнем.

На няколко пъти водих Касини с талисмана под самия ръб на скалите и го карах да прави заклинания. Талисманът действаше безотказно. Отново видяхме Юмрука на боговете, а загадъчните означения между мястото, където се намирахме според талисмана, и прохода бяха по-малко.

Желанието ми да тръгнем ставаше все по-неудържимо. За това си имаше причина: лятото преваляше, приближаваше есента. Ако талисманът и видението в Ориса бяха верни, преди да достигнем до

Далечното царство трябваше да пресечем планини и не беше необходимо към дългия списък от трудности да прибавяме и сняг, лед и снежни бури. Хората ми обаче се възстановяваха много бавно. Не исках да прекарам зимата тук, независимо колко чаровни и любезни бяха домакините. Най-сетне намерих правилното решение. Щях да разделя групата. Болните щяха да останат при рифт. За тях щеше да отговаря сержант Мийна.

Щяхме да продължим само четирима. Имах намерение да се отправим колкото се може по-бързо към Юмрука на боговете. Щяхме да преминем през прохода и ако Далечното царство беше наблизо, да се върнем в долината. Ако дотогава хората ми бяха оздравели и ако не срещнехме никакви препятствия, щяхме да се върнем по вече проучения път. Ако ли не — щяхме да презимуваме тук с нашите приятели. От онова, което бях слушал от войниците, знаех, че малки разузнавателни групи често могат да се придвижват по-бързо и по-незабелязано и следователно по-безопасно, отколкото големите. Но бях слушал също и колко уязвима може да е една такава малка група, ако бъде изненадана от врагове.

Реших да оставя и Диос. Сега, след толкова години, виждам колко съм бил глупав — нали тя беше доказала силата си, оцелявайки при търговците на роби и по време на пътуването из пустошта. Но... но ако тя умреше поради моята глупава настойчивост да тръгне с мен в една такава малка група... никога не бих си простил. Когато ѝ го казах, тя побесня. Попита ме как според мен щяла да се чувства тя, ако бъда отвлечен... или се случи нещо още по-лошо? Какво щяла да каже на баща ми, когато отиде в Ориса? И как щял да се отнася той с нея, щом тя, дъщеря и внучка на велики вождове, е допуснала нейния любим да изчезне сред пустините? Забелязах, че докато терзаеше сърцето ми с тези приказки, и двамата смятахме, че ще се върнем в Ориса и ще останем заедно. Намислих нещо според мен много умно — прекъснах гневната ѝ изобличителна реч и ѝ предложих брак. Едва не ме удари и ми заповяда веднага да напусна колибата. Можел съм да спя където пожелаея, с която желая. А колкото до женитбата... да сме я оставели за по-късния, най-сладострастен и най-несигурен живот с глупавия Амалрик Антеро. Почти цялото село чу кавгата ни и аз бях възнаграден с подигравателно съчувствие и прикрити усмивки. Намерих една малка свободна колиба, влязох вътре и докато мислех

върху сложната същност на жената, продължих да планирам пътешествието ни.

Нищо от онова, което каза Диос, не ме накара да променя мнението си, така че щяхме да сме Дженъс, Касини и аз. Чудех се само как да подема разговора с нашия жрец и не намерих начин. Може би той имаше същото голямо желание да отиде в Далечното царство, както и аз... или най-малкото бе имал някога. Но беше възможно и да сметне заминаването на група само от трима души за чисто самоубийство. Освен това Касини едва ли беше добър за спътник, понеже беше свикнал да използва войниците като телохранители, а сега щеше да трябва сам да се грижи за себе си. И последно, той не беше войник... а аз вече смятах себе си, особено след нападението в лагера на търговците на роби, за почти толкова добър войник, колкото и хората на Мийна.

Значи ще бъдем само двамата с Дженъс. През следващите няколко дни, докато умувах върху плана си, почти не го видях. Беше зает с жените от племето и, предполагам, с онези тайнствени неща, които беше донесъл от Ликантия. Потърсих го в колибата му. Отвътре се чуваше монотонно пеене и стонове. Изчаках, докато всичко утихна, после още няколко минути, и чак тогава почуках на вратата.

— Кой е?

— Амалрик. Преди време твой началник.

— Влез, приятелю.

Без да зная какво да очаквам, влязох. Умът ми не можа да побере онова, което видях. Навсякъде се носеше гъст облак тамянен дим. Всичко от колибата беше изнесено. На стената бяха закачени три папирусови свитъка с нарисувани символи, които не познавах. Подът беше покрит с бял пясък. Върху него беше „начертана“ с червен пясък пентаграма, в нея триъгълник, ограден с кръг. В стаята имаше седем души. Шест бяха жени, седмият беше Дженъс. Той беше гол, наметнат само с тънка мантия. Пет от жените нямаха нищо на себе си освен червени шнурове около кръста. Бяха коленичили, всяка в един от лъчите на пентаграмата, и държаха шестата жена за ръцете, краката и косата. Не я натискаха, просто я държаха. Тя беше гола. Изглежда, че никой, с изключение на Дженъс, не ме забеляза. Разбрах защо шестата бе в забрава — тя очевидно се връщаше от онова далечно място, в което отиваме при оргазъм; пясъкът в пентаграмата около бедрата ѝ

беше разбъркан. Другите също бяха като в транс, сякаш участваха в някакво необикновено преживяване.

— Свърши, приятели — каза тихо Дженъс и изразенията на жените станаха нормални. Те помогнаха на шестата жена да се изправи, някой донесе вино. Всички ме познаха и ме поздравиха. Никоя от тях не разбираше колко странни са обстоятелствата, в които ги заварих.

Дженъс ме заведе настрана.

— Страхувам се, че краят на нашите удоволствия може да ти изглежда малко необичаен — каза той сухо. — Какво те води тук? Мислех, че ти и Диос сте... намерили в този час собствения си рай.

Не му казах, че в момента нито аз, нито Диос не признавахме съществуването на другия. Казах му какво съм решил. Той се пресегна и докосна статуетката на танцьорката, която висеше на голите му гърди, и каза замислено:

— Интересно. Малка група със задача да разузнае страната. Амалрик, понякога си мисля, че от теб е могло да стане по-добър разузнавач, отколкото богат търговец.

Благодарих му и заявих, че искам да тръгнем след ден-два, веднага щом приготвим суха храна и оръжие.

— Ах! — възкликна той и изведнъж ми се стори, че е изгубил интерес към пътешествието, изгубил е интерес към всичко с изключение на онова, с което беше зает сега. — Да. Трябва да тръгнем. Но трябва грижливо да подберем часа и деня на тръгването. Може би... може би ще трябва нашият жрец да се допита за най-благоприятното време. А може би ще бъде по-разумно наистина да изчакаме докато хората ми оздравеят. Помисли по това, Амалрик. Никой от нас не се разболя, но това не е гаранция, че няма да се случи. Не ми се ще да тръгна и да стана плячка на болестите, които ни преследват. Мисля, че шестте ми приятелки ще бъдат много по-добри болногледачи от теб.

Понечих да му се озъбя, но се въздържах.

— Разбирам. Изглежда, те заварих в лош момент. Пак ще поговорим. Утре. — Неуспешно се помъчих да скрия яда си и излязох.

Сигурно щях да се ядосам още повече, ако бях имал време да помисля. Но Диос ме чакаше. Няма значение какви думи си казахме, нито пък колко сълзи проляхме. Сдобряването между двама скарани

любовници е интересно само за тях и за всеки друг е скучна или отвратителна сантименталност.

Сутринта, когато излязох да се облекча, Дженъс ме чакаше. Извини ми се искрено. Не можел да си обясни какво му било станало предната вечер, но ако съм си спомнял приятелките му, съм щял да му простя. Разбира се, че щял да участва в разузнавателната експедиция. Планът бил блестящ. Можели сме да осъществим мечтите си само след няколко часа пътуване и четири-пет левги — поне така се надявал той. Можели сме да тръгнем още същия ден, ако такова било желанието ми. Ако все още съм искал за другар един глупак и мърляч, разбира се. Засмях се. Като че ли самият аз никога не бях отхвърлял добри идеи, изказани в неподходящ момент.

Сега вече усещах Далечното царство съвсем наблизо, долавях аромата му, чувствах богатствата му между пръстите си, както някой луд скъперник, заровил ръце в торбите си със злато.

След два дни, почти без никакъв багаж и запаси, Дженъс Грейклок и аз тръгнахме към Юмрука на боговете.

ГЛАВА ДВАНАЙСЕТА

ЮМРУКЪТ НА БОГОВЕТЕ

Пътувахме много повече от няколко часа и четири-пет левги. Дженъс ме бе подвел. Но когато се оплаках, той се засмя и каза, че това било ценен урок за мен. Трябвало да го знае всеки добър военачалник. Никога не бивало да се казва на войниците, че трябва да вървят повече от пет левги, за да не се обезкуражават. Всеки път само по пет левги, обясни ми Дженъс, и ще можеш да покориш света.

Вървахме бързо, много по-бързо дори отколкото в началото на пътешествието, когато тръгнахме от Пиперения бряг. Но сега се движехме по обиколни пътища и избягвахме откритите места, когато беше възможно; а когато не беше възможно, търсехме дали няма някакви признаци за опасност, преди да прекосим откритото пространство от едно затънтено място до друго. Нощем лагерувахме без огън, готвехме само по пладне и със сухи дърва, а вечерта и на следващата сутрин ядяхме храната си студена. Бавехме се и поради това, че настоявах да съставям карта. За Дженъс беше достатъчно да се открие Далечното царство. Аз обаче исках да мога да минавам по този път многократно и, което е по-важно, да обясня на керваните си през къде и как да пътуват.

Вълнообразните хълмове преминаха в предпланини, които водеха към върховете на хоризонта, но планините си оставаха все така далеч. Макар и с нежелание, Касини беше казал на Дженъс необходимите заклинания, за да възбужда талисмана на наблюдателя, и ние извършихме първото си „гледане“ три дни след като напуснахме долината. Това беше първата ни грешка. Талисманът показва, че не сме изгубили посоката и Юмрукът на боговете лежи точно на пътя ни, но само два часа след заклинанието аз неочаквано почувствах как някой... или нещо ме гледа. Беше същото усещане като онова, което имах точно преди крайбрежните жители да ни напуснат и което дори заклинанието на Касини край реката не можа да премахне. Единственият път, когато го нямах, беше при рифт. Казах си, че това са глупави мисли и че Дженъс ще може да ги спре. Той обаче имаше същото усещане.

Отначало се почувствал като заек и по някакъв начин разбирал, че над него се вие сокол, после се сетил за сравнението на Касини за голямата риба. Всъщност не чувствал, че този, който оглежда света, ако въобще има такъв, е непременно лош. Но пък и не бил добронамерен. Каквото и да ни търсеше, то просто... се интересувахе от нас.

Същия ден отново видяхме наблюдателите. Бяха двама, изправени на конете си на билото на един близък хълм. Тъкмо излизахме от една горичка. Аз може би щях да продължа, без да им обръщам внимание, както бяхме правили по-рано, но Дженъс ме спря и ме натисна зад някакъв храст.

— Ти си сърна — прошепна ми той. — Мисли като сърна.

Помислих, че е слънчасал, но се постарях да изпълня нареждането му, без да зная какво иска да каже. Малко знаех за живота на сърните, затова си спомних за онези, които бяхме преследвали в Ориса, и се опитах да си представя как се крия като тях. В мислите ми обаче бяха все ездачите на билото и по някакъв начин разбирах, че това не е добро; макар че да не мислиш за наблюдателите в този момент беше все едно да кажеш на някого да не мисли за червен цвят. След малко Дженъс ме потупа по рамото и ми даде знак да седна. Посочи към билото... наблюдателите си бяха отишли.

— Не ми харесва това — каза той. — Не знаем какви са намеренията на наблюдателите, ако имат такива. Нито пък знаем какви са целите им. Страхувам се от най-лошото... не бяхме ги виждали напоследък, но веднага щом използвахме талисмана, те отново се появиха. Нали той беше на един от тях, а подобните неща се привличат и в магията, и в живота. Ако съм прав, ще трябва да използваме талисмана колкото се може по-малко. Не бива да привличаме ничие внимание върху себе си.

Лично аз смятах, че вече е твърде късно и че появяването на наблюдателите на пътя ни едва ли е случайно; но предупреждението на Дженъс нямаше да ни навреди. От този момент се движехме още по-внимателно и през следващите един-два дни се постаряхме да не се показваме на открито, пресичахме потоците само по камъните, без да оставяме стъпки по дъното или брега, и никога не избирахме най-лекия път.

Видяхме руини. Първите бяха от каменно укрепление, не изоставено, а превзето с щурм. Огромната дървена порта беше

изкъртена и лежеше далеч от входа. Всички дървени греди, покривни или подпорни, бяха овъглени — укреплението бе опожарено от завоевателите. Сега разбрах защо Дженъс изтъкваше ползата от присъствието на Касини: той щеше да каже дали войниците, защитавали укреплението, са били победени в честна битка, или с магия. Но понеже нямаше израснали никакви храсти и бурени, а битката, изглежда, бе станала преди много години, през този мрачен ден чувствах присъствието на магьосник. От размерите на главния вход и стълбите ставаше ясно, че тази земя е била населявана от хора с човешки ръст, а не от гиганти. Не използвахме руините за подслон, а бързо ги напуснахме.

Това укрепление сигурно е било гранично, тъй като след него започнахме да се натъкваме на още руини. Попитах Дженъс преди колко време според него по тези хълмове е имало война. Той ми отговори, че не знае, но сигурно е било много отдавна. Край едно изгорено село чухме лай и видяхме на съседния хълм глутница кучета да гонят една антилопа. Бяха разни породи, което показваше, че са подивели, а не диви. Едно земеделско племе, като хората, които бяха живеели тук, не изоставя доброволно кучетата си. След това на прага на една опустошена колиба намерих издялано конче-играчка. Никое дете не би изоставило играчката си, освен ако не е убито... или отвлечено. Имах чувството, че вражески войници са нахлули в това малко селце и са откъснали всичко ценно, включително и жителите. Никой не е могъл да избяга, за разлика от нашите приятели от племето рифт. Оспорваните земи, ако наистина бяхме влезли в тях, оправдаваха името си.

Нощувахме край селото. Събуди ни конски тропот. Притиснахме се към земята, надявахме се, че няма да ни забележат. Тропотът показваше, че конниците са много — Дженъс преброи на пръсти поне петнайсет. Видях гребените на шлемовете им на по-малко от хвърлей, но може би се заблуждавах. На следващата сутрин, макар че проверихме внимателно, не открихме нито фъшкии, нито следи от копита.

— Наблюдателите вече се движат на групи — каза Дженъс. — Близко сме.

След около час влязохме в гъста гора с високи дървета, никога не виждали брадва. Слънцето не проникваше през короните им и

определяхме посоката само по компаса. На смрачаване все още бяхме в гълбините на Оспорваната земя. Спахме неспокойно. Не само че имаше странни звуци — непознати същества преследваха жертвите си в тъмнината или на свой ред бяха преследвани — но за пръв път се почувствах в истинска джунгла. Чух плясък на крила — някаква огромна нощна птица прехвърча над нас. На сутринта закусихме набързо и продължихме напред, като си пробивахме път през къпинаци и гъсти храсти.

Съвсем неочаквано гората свърши. Стояхме пред огромна сурова равнина. Месецът на пушеците вече приближаваше и тя скоро щеше да стане кафява, но тревите първо щяха да пожълтеят като синап по време на цъфтеж. Виждахме и зелени гори, и реки, бляскави като сребро.

Отвъд равнината се издигаше планинска верига. Четири върха и до тях пети, свит досущ като огромен палец. Юмрукът на боговете. Все още беше много рано за сняг и, изглежда, бяхме по-близко, отколкото си бях представял. Можех да видя дори урвите по черната вулканична скала. „В името на всичко свято — казах си. — Ето го Юмрука на боговете. А отвъд него е Далечното царство.“

Спогледахме се глупаво. Не бяхме на себе си... объркани, зинали от изненада, после и двамата заприказвахме едновременно, без да се слушахме и пак така едновременно млъкнахме.

— Ето го — казах аз.

— Наистина, ето го.

— Вярваше ли, че ще го намерим?

Той не отговори, а и аз не настоях. Не се гледахме. Може би в пътешествието ни наистина имаше прекалено много магии и опасности, и разочарования, и бяхме изгубили увереността си... А после изведнъж заряхахме всякакви мисли и съмнения и се затъркаляхме по тревата като кутрета.

— По дяволите! — казах аз запъхтян. — Трябваше да сместя в багажа си една бутилка, за да отпразнуваме.

— Не ни трябва бутилка, Амалрик — каза Дженъс. — Потокът пред нас ще ни е по-вкусен от най-доброто вино. Можем да си направим лагер там и, да ти кажа, ама честно, ние сме на не повече от три или четири дни път до подножието на прохода.

— Три дни в планините отвъд потока — промърморих аз. — После през прохода и...

— И Далечното царство ще лежи в краката ни — възкликна Дженъс.

Нарамихме багажа и тръгнахме към потока. Можех направо да прелетя дотам. Вече не усещах тръните на джунглата, нито изпободените си пръсти, нито протритите подметки. Бяхме стигнали. Бяхме стигнали там, където не бе стъпвал никой орисианец или ликантиец. Знаех, че не само влизаме в историята, но и че променяме цялата бъдеща история. След като видехме Далечното царство от другата страна на прохода и се върнехме благополучно, в което бях сигурен, нищо вече нямаше да бъде същото.

Забелязах двама наблюдатели в далечината. Бяха встрани от пътя ни и не им обърнах внимание.

Но щом излязохме от гората, прозвуча войнишка тръба. На три хвърлея от гъстака препускаха трима ездачи. Малко встрани от тях се появиха още двајсетина. Не бяха наблюдатели. Чувахме виковете им — крещяха също като орисианските ловци, когато вдигнат глиган, наведат копията и се втурнат след него. Нито пък бяха облечени в безупречните парадни доспехи на наблюдателите. Носеха най-прости, подсилени с желязо кожени ризници на обикновени войници. Видях как неколцина се изправят на стремената и опъват лъковете си. Три стрели се забиха в земята пред нас.

Търтихме да бягаме обратно към гората и, да ви кажа, никога не съм се радвал толкова на къпините, копривите и храсталака.

Не ми трябваша напътствията на Дженъс, за да мисля като подплашен заек, сърна или язовец, подгонен от кучета и ловци. Докато си проправяхме път през храсталаците, които се опитваха да ни задържат като в кошмарите на малки деца, чувахме тропота на конете из гората, чувахме и виковете, нареждания и команди. Нападателяте щяха да изгубят време да слязат от конете и да ни преследват пеша... или може би щяха да се върнат, да заобиколят гората и да ни устроят засада. Не ни беше грижа нито за едното, нито за другото. Можех да се крием в тези гъсталаци години наред, та дори да ни търсят цели армии. Можех да издържим по-дълго от тях в тези гори, които за мен сега бяха по-ценни от собствената ми спалня в бурна зимна нощ.

Сърцето ми запя. Бяхме видели Юмрука на боговете. Единственото, от което имахме нужда сега, беше да се изскубнем от преследвачите си, да се върнем при хората си и след това, като се

придвижваме с по-голяма вещина, отново да опитаме да минем по същия маршрут. Хората ни сигурно вече се бяха възстановили, а сержант Мийна и войниците бяха достатъчно опитни, за да устоят на всеки кавалерийски патрул.

Нямаше нищо, което да ни спре. Щяхме да влезем в Далечното царство още преди да настъпи зимата.

Или поне така си мислех. Когато обаче се върнахме в долината, намерихме да ни чакат само Диос и сержант Мийна. Останалите ни бяха напуснали.

Двамата с Дженъс бяхме пресекли предпланините и хълмовете, без да се излагаме на големи опасности. Вярно, имаше патрули, но те бяха от живи хора, най-обикновени войници. И то добри, според Дженъс. Ние обаче използвахме опита си на ловци и се измъквахме покрай тях с лекота. Освен това, според Дженъс, те търсеха много по-голяма група... а нас вероятно вземаха за хора, които съпровождат групата, или за разузнавачи. Въздържахме се да използваме талисмана и вместо него използвахме грижливо изготвената от мен карта, за която Дженъс бе смятал, че е празно губене на време.

Но после, когато стигнахме в долината, светът ми се видя черен. Онова копеле, жрецът Касини, беше направил страхотни поразии. Побеснях. Всички ме гледаха, без да продумат. Дори Дженъс тихо излезе и с помръкнало лице тръгна към езерото.

Накрая успях да се овладеея и попитах какво точно се е случило. Два дена след като двамата с Дженъс сме тръгнали, сержант Мийна се разболял. Касини сигурно видял в това своя шанс. Същата нощ от неговата колиба излизали странни пушеци.

На следващата сутрин той съобщил тъжно, че мен и Дженъс ни е настигнала беда. Паднали сме в ръцете на враг. Дори не бил сигурен дали сме още живи.

Проклех Касини с всички ужасни клетви, които можах да си спомня, и попитах:

— Диос, а какво прави ти? Съжалявам, че ти е причинил тази лъжлива скръб.

— Аз не скърбях, Амалрик — поклати глава Диос. — Знаех, че сте живи и здрави.

— Как?

— Повярвай ми. Когато... ако умрете... аз ще зная. Ще зная.

Не казах нищо повече, само попитах:

— А след като Касини ви излъга?

Диос се опитала да му се противопостави, помолила Утринна мъгла да хвърли кости, за да потвърди предчувствията ѝ. Шаманът не намерил никакви признаци, че сме в беда. Но не намерил и такива, че сме в добро здраве. Затова Касини казал, че групата трябва незабавно да се оттегли обратно към Пиперения бряг... а след това към Ориса.

Стори ми се, че сержант Мийна, който току-що се беше възстановил след схватката си с болестта, ще заплаче.

— Аз ги обучих — каза той покрусено. — Мислех, че познавам и кътните зъби на тези копелета. Мислех, че няма да се поддадат.

Но се поддали, особено когато Касини съобщил, че сме оставили следи, по които нашите врагове ще ни проследят чак до долината. Нямало значение, че вождовете казали, че това не може да стане. Паника обзела всички... и за един ден те събрали багажа си, натоварили мулетата, изкачили се по стълбите и се насочили на запад.

— Проклех ги — каза Диос. — Но аз не съм жрица. Помолих и Сияйна надежда да ги прокълне, но тя ми каза, че те не можели да проклинат. Клетвите щели да развалят голямата магия и племето щяло да стане беззащитно, както бяхме ние в пустошта.

— Дано да пукнат в пустинята тия копелета — изръмжа Мийна. — Дано да ги изядат ония чудовища в ямите.

— Не — намеси се Дженъс. Беше се върнал и, изглежда, напълно се владееше. — Не, това няма да се случи. Усещам го. Всеки, който бяга от Далечното царство, няма от какво да се страхува освен от обикновени предателства в собствената си страна. Казвам ви, че Касини ще оцелее и ще се върне в Ориса.

— Тогава ще се справим с него там — заявих мрачно аз.

— Ако успеем. Но това не е голяма беда — каза Дженъс и видях, че очите му блестят както в деня, когато за първи път ми разказа за голямата си мечта. Знаех какво има предвид. Бяхме се провалили. Но това беше само първият ни опит. Щеше да има друг, и друг, и още, ако беше необходимо. Протегнах ръка и Дженъс я хвана.

Щяхме да се върнем, ей богу... и Далечното царство щеше да бъде наше.

ВТОРОТО ПЪТУВАНЕ

ГЛАВА ТРИНАЙСЕТА

ГЕРОИ И ЛЪЖЦИ

След два месеца влязохме в главното пристанище на Ориса с издути от утринния бриз платна. Въпреки късния час наоколо нямаше никой, който да се възхити на майсторството на Л'юр и да гледа как „Китиуейк II“ спира до кея в леката утринна мъгла. Огледах речния бряг за познати лица, но само един-двама голтаци и един рибар, който кърпеше мрежата си, отговориха на погледа ми.

— Виждам, че си преувеличил величието на Ориса съвсем мъничко, Амалрик, любов моя — каза Диос сухо. — Какво гъмжащо от народ пристанище, какви широки булеварди, каква блъсканица! — Тя отново огледа празния кей, после се обърна към Дженъс. — Каж ми, Дженъс, винаги ли е такава навалица, или сме пристигнали точно за панаира?

Дженъс поклати глава. Беше изненадан също като мен.

— Нищо не разбирам — казах аз. — Обикновено е толкова шумно, че не можем да се чуем.

— Хайде стига вече! — засмя се Диос. — Знаем как се завъртат главите на варварските момичета. — Тя заговори басово, опитвайки се да имитира мъжки говор. — Да, скъпа, аз съм важен човек в моята страна. Богат човек. Имам хубава къща и много слуги. Я влез замалко в моята палатка... — Видя, че се мръщя, и ме ощипа закачливо. — Хайде, хайде. Дори и да си беден, пак ще те обичам.

— Повярвай ми, Диос — каза Дженъс, развеселен от шегата й, — нашият приятел не е беден. Приеми честната ми дума.

— О, ще я приема, Дженъс. Ще я приема — каза Диос. — Но в бъдеще, моля те, спести ми описанията на... — Тя посочи пустия бряг. — ... гъмжащи пристанища.

Скочих от кораба и закрачих към стария рибар.

— Къде са хората, дядо? — попитах аз. Той вдигна сълзящите си очи, изкривените му пръсти продължиха да кърпят мрежата, докато разглеждаше и мен, и дрехите ми, и двамата ми другари.

— Нямах късмет, ако си решил да разтоварваш днес — каза той и посочи кораба ни. — Всъщност нямаше да имаш късмет и вчера, и завчера, и по завчера. — Той поклати глава, сякаш ни съчувстваше, но всъщност се наслаждаваше на лошия ни късмет. — И запомни какво ти казвам: утре ще бъде същото. Може би след време всичко ще се оправи, но има и много други, които чакат ред преди теб. Много.

— Няма нищо, дядо — засмях се аз. — Все пак благодаря ти, че ни каза. Но искам да знам какво се е случило. Къде са се дянали всички?

— Приличаш ми на орисианец — каза старецът, — така че сигурно дълго време те е нямало. Затова не знаеш. — Той вдигна избледнелите си очи към Диос и се втренчи в нея. — Ама тя не е орисианка. — Погледът му се отмести настрани тъкмо когато на Диос вече бе започнало да ѝ прикипява, и попадна на монетата, която му подавах. Старецът бързо я грабна и продължи да връзва възлите, после каза: — Жив да си. — Страшна жажда ме гони и трябва да я утоля. А сега на въпроса ти, млади господарю. Чуй какво ще ти кажа. Големи работи стават. Големи работи. Четвърти, а може и пети ден. И всички ги цепят главите от цялото това празненство. Само мене не ме цепи главата, понеже изпих всичко и кесията ми е празна.

— И какви са тези големи работи, които се отпразнуват така, старче? — попита Дженъс.

— Вие, момчета, да не падате от небето? — каза старецът. — Не знаете ли, че открихме Далечното царство?

Тримата с Дженъс и Диос се спогледахме.

— Страхотна новина — казах аз.

Старецът дрезгаво се засмя.

— Много слабо казано! Сега ние, орисианците, ще бъдем първи по пътя натам. А ликантийците да си ядат ушите. Не че им забраняваме, нали ме разбирате, но така излиза, казвам ви. Почти така.

— И кой е героят, който го е открил? — попитах аз, едва сдържайки гнева си.

— Един млад жрец — отговори старецът. — Разправят, че преди не бил нищо особено. Но сега всичко го тачат. Казва се Касини. Може би си го чувал.

— Да. Чувал съм за него — отговорих сдържано.

— Е, та той е може би най-големият герой на Ориса — продължи старецът. — Върна се преди два месеца. Властите си мълчаха, та да не се разчуе. Обаче къде ти! Целият град говореше. Доскоро всички мислехме, че Далечното царство е просто детска залъгалка, нали така? Но сега всички знаят, че го има. И много скоро ще отидем там и ще си стиснем ръцете с хората от Далечното царство. И тогава вече нищо няма да може да ни спре. Славни времена се откриват пред Ориса! Щастлив съм, че доживях да ги видя. Отсега нататък ще тънем в злато и удоволствия. — Беззъбите му венци се оголиха в усмивка. — Във всеки случай решиха да обявят голям празник. И го направиха. И жреците, и управата обявиха цяла седмица празненства. До днес. Днес следобед всички, които не са много пияни, трябва да се съберат в големия амфитеатър. Ще награждават Касини. Освен това сигурно ще му дадат да оглави следващата експедиция. Вече я стягат. И този път тя ще бъде истинска. Не с малко провизии и с няколко войника. С много войска ще бъде. Казвам ти, нищо не може да им устои. Да, идва славно време за Ориса.

Изведнъж почувствах непреодолима нужда да тръгна към къщи.

— По-добре да побързаме — казах аз на Дженъс и Диос. Те не попитаха нищо, но когато тръгнахме, старецът извика:

— Кой си ти, млади господине? Кажи ми името си, за да пия за твоето здраве в кръчмата с парата, която ми даде.

Обърнах се. Играта беше свършила.

— Аз съм Амалрик Емили Антеро. Пий за мое здраве.

Старецът зяпна от изненада. После избухна в смях.

— Амалрик Антеро! Добра шега. Но няма да я кажа на никого, млади господине. Защото експедицията към Далечното царство беше негова. Само че младият Амалрик не се върна. Той и останалите са по-мъртви от воняща риба. Касини ги е видял, когато са загинали.

Не бях изненадан, че Касини ни е обявил за умрели. Нали вече беше изпробвал лъжите си върху сержант Мийна и капитан Л'юр; освен това бе имал много седмици за репетиране преди да пристигне в Ориса. По пътя към къщи се терзаех от мисълта за реакцията на семейството ми при тези печални новини. Тревогата ни беше придала криле. Почтеността на Л'юр също увеличи скоростта ни, защото капитанът беше повярвал толкова малко на разказа на Касини, колкото и сержант Мийна. Когато Касини се появил, той се съгласил да го

откара до Редонд... но не и по-нататък. Добрият капитан беше чакал, спазвайки уговорката, която имах с хората от Пиперения бряг.

— Не вярвах той да е единственият, който да е успял — беше споделил Л'юр. — Нали го познавам. Казах му: „Аз ще чакам младия Антеро, господарю. И капитан Грейклок.“ Това не му хареса, но нямаше никаква друга възможност, а аз виждах колко му се ще да се качи на някой бърз кораб за Ориса.

Сега, докато тичах към къщата на баща ми омразата ми към Касини стана непреодолима. И беше напълно основателна: баща ми беше на смъртно легло, а сестра ми Рейли, обзета от дълбока мъка, като ме видя, се изплаши, че шокът от добрите новини може да го довърши. Тя влезе при татко да го подготви за моето възкръсване и след малко се върна да ме заведе при него. Смаях се като го видях толкова слаб и бледен. Тялото му се беше съсухрило като на старец, восъчножълтите му телеса висяха отпуснати на крехките кости. Но очите му, хлътнали дълбоко в мъртвешката маска, оживяха от радост, щом ме видя.

— Слава на Те-Дейт, ти си жив! — каза той. Дишаше тежко. Бях така сломен, че коленичих и едва не заплаках. — Не плачи, Амалрик — успокояваше ме баща ми. — Само преди час чувствах присъствието на Злокобния вестител. Почти бях готов да му разреша да ме отнесе. Но го прогоних. Ако не бях... — Той сложи треперещата си ръка върху главата ми. — ... нямаше никога да изживея това щастие.

Той ме накара да стана. Седнах на леглото до него. Видях как бледите му бузи възвръщат цвета си.

— Ела, разкажи ми за приключенията си, синко — каза той. — Намери ли Далечното царство?

— Не — отговорих аз. — Но видях планините, приличащи на черен юмрук. Видях и прохода, който отвежда на другата страна.

— Знаех го — каза баща ми. — Цял живот мечтаех за това. Сега зная, че мечтите ми са били нещо повече от глупави измислици.

Разказах му накратко за всички наши приключения. Но от всичко чуто най-голямо удоволствие му достави новината, че съм довел бъдещата си съпруга. Той хвана ръката ми.

— Независимо какви богатства стоят пред теб — каза той, — от всичко най-много цени нея, Амалрик — продължи той. — Цени я повече от всичко. И ще живееш и умреш щастливо. — Ръката му се

отпусна, очите му се затвориха и за момент се изплаших, че може да е умрял. После видях усмивка на лицето му; брадата му леко потрепна. Беше заспал. Тихо излязох от стаята и отидох при другите.

Сестра ми се разкъсваше между ярост към Касини и радост от успешното ни завръщане.

— Това копеле получи всички почести — каза тя, когато влязох. — Ти си героят, Дженъс Грейклок. Ти и моят брат.

— Въпросът е — каза Дженъс, — как да се отговори. Да ви кажа право, не държа особено много на геройския венец. Тежък е и създава повече неприятности, отколкото удобства, пък и много лесно може да се бутне.

— Но нали чухме, че вече подготвят следващата експедиция — казах аз. — И желаят да я води героят. А героят е Касини.

— Той е лъжец — каза Диос. — Извикай го на двубой заради лъжите му. Убий го. Така биха постъпили жените на Салкей с такъв измамник.

Рейли се засмя. Беше истинско удоволствие отново да чуя смеха ѝ, толкова ми беше липсвал, докато ме нямаше.

— Харесвам я, Амалрик. Прекалено добра е за теб. — После се обърна към Диос. — Ние в Ориса не сме толкова различни, скъпа. Касини обаче е жрец, а един жрец не може да бъде извикан на двубой. Най-лекото наказание за такова нещо е да те убият, и то след много мъчения.

Диос се намръщи.

— Сега съм сигурна, че тук управляват мъже — каза тя. — Никоя святна жена не би позволила да съществува такъв закон.

Дженъс удари с тежкия си юмрук по масата и я разклати.

— И никой свестен мъж също — викна той. — Но ако го убием, ще ме лишат от най-голямата ми мечта. По дяволите, Далечното царство ще бъде мое. На никой друг.

— Тогава нека да отидем там — казах аз. — Скоро целият град ще се събере, за да го почете. Хайде да отидем и да видят, че не само сме живи, но и че този лъжлив страхливец, който ни изостави и подбуди и другите да ни изоставят, не заслужава никакви благодарности.

Така и направихме. Убедих Рейли и Диос да пазят вилата, в случай че не всичко тръгне добре. Наредих да оседлаят коне и без да

сменяме дрехите, с които бяхме пътували, тръгнахме към големия амфитеатър. Улиците бяха оживени; разбрах, че макар старият рибар да не ми бе повярвал, беше разказал на други за младия глупак, който твърдял, че е Амалрик Антеро. Хората се обръщаха да видят кой язди през навалищата и някои ме познаха.

— Ама това е Грейклок! — чух гласове. — И онзи до него е младият Антеро! Значи е вярно. Те са живи.

— Накъде си тръгнал, капитан Грейклок? — викна някой.

— Тръгнали сме да пратим по дяволите един голям лъжец! — извика Дженъс в отговор.

Думите му и новината, че сме върнали живи и здрави, бързо се разпространиха и след нас тръгна голяма тълпа. Всички ни поздравяваха и наричаха Касини лъжец. Скоро стигнахме амфитеатъра. Охраната, разтревожена от шума на тълпата, ни препречи пътя. Началникът вдигна копието си и ни извика да спрем.

— Как смееш да спираш гражданин на Ориса? — извиках аз. Моят протест обаче не беше необходим, защото началникът на караула позна Дженъс и изненадан свали копието си.

— Бога ми, това е Дженъс Грейклок! — извика той. — Жив и здрав. — Той пристъпи напред. — Знаех си, че никой жрец не може да извърши такъв подвиг. — Обърна се към хората си. — Нали ви казах, момчета? Нали ви казах, че само войник може да извърши такова нещо. — Войниците нададоха одобрителни възгласи. Капитанът на охраната плесна Дженъс по крака и изрева: — Влизай човече! Далечното царство е за всички ни. За войници и за граждани, не само за проклетите жреци.

Ние слязохме от конете, хвърлихме юздите на охраната и минахме през портата; тълпата нахлу след нас.

Не бих искал да съм на мястото на Касини през този ден. Големият амфитеатър беше претъпкан. Топлината, излъчвана от телата на хилядите хора, дошли да приветстват жреца, беше нетърпима. Касини обаче сигурно не я чувстваше. Сто на сто го бяха тренирали добре за церемонията и много нощи бе репетирал скромната си реч на герой... И докато е чакал търпеливо да минат безкрайните встъпителни речи, се е наслаждавал на всеобщото възхищение. Та нали това беше кулминацията, връхната точка в неговия живот — а доскоро се бе страхувал, че ще остане неоценен. Касини сигурно вече

мечтаеше за триумфа си и за това как ще поведе следващата експедиция до самите врати на Далечното царство и ще се върне с още по-голяма слава. Да, за кратко време сигурно бе разбрал какво значи да си човек на почит.

После се явихме ние и турихме край на мечтите му. Когато влязохме, старият мошеник Джениандър тъкмо се канеше да представи своето протеже. Стоеше на широката централна трибуна на амфитеатъра, гласът и образът му бяха увеличени многократно от специалното заклинание, направено от 112 жреци при полагането на първия ѝ камък. Около него се бяха събрали сановници от всички сфери на дейност в Ориса. На най-предните места бяха Гамелан, най-възрастният от старейшините-жреци, и Сишон, неговият колега от управниците. В центъра, на трона на героя, с венец на челото седеше Касини.

Джениандър беше по средата на речта си, когато тълпата, която ни следваше, започна да скандира имената ни и всички в големия амфитеатър се обърнаха. Множеството полудя. Чуваха се викове и писъци, и неочаквано буйни скандали. Чух да викат името ми, но най-много викаха: „Дженъс. Дженъс. Дженъс!“ Видях Касини да стои онемял до Джениандър: страхът бе обезобразил лицето му. Стоеше вцепенен и унижен. Хората около него обаче бързо се съвзеха. Някои напуснаха трибуната, все едно че нямат нищо общо с него. Други започнаха да го ругаят, макар че от шума на тълпата не можах да чуя какво казват. Гамелан беше първият, който прояви здрав разум. Той изтича при Джениандър и Касини, обгърна ги с ръце, вдигна глава към небето и направи заклинание. Появи се пушек и огън и те изчезнаха.

После хиляди ръце ни вдигнаха и ни понесоха през арената до централната трибуна. Пуснаха ме да стъпя на краката си. Тъкмо дойдох на себе си, и Дженъс застана до мен. Той се огледа смутено — като истински войник, притеснен от присъствието на толкова много цивилни, насочили вниманието си към него. Изтиках го напред към онази точка на трибуната, от която образите ни щяха да изглеждат гигантски. От неочаквано настъпилата тишина всред тълпата разбрах, че я бях улучил.

— Хора на Ориса! — викнах аз. Чух как думите ми изгърмяха и отекнаха, чак се олюлях от силата на звука. — Вие всички ме познавате, защото аз съм един от самите вас.

— Амалрик! Амалрик! Амалрик! — викаше тълпата. Вдигнах ръка и всички млъкнаха.

— А това е моят приятел. Може би не всички сте го виждали, но съм сигурен, че сте чували за него.

Избухнаха нови одобрителни възгласи. Изтиках Дженъс напред. Усецах, че хората го чувстват като свой. Прошепнах му:

— Говори им. Те искат да те чуят.

Дженъс беше изцъклил очи.

— Какво трябва да кажа?

— Просто им разкажи истината — подканих го аз. За пръв и последен път Дженъс изпитваше сценична треска. Но се изправи и страхът и объркването му изчезнаха. Пристъпи напред уверен, сякаш бе роден за оратор.

— Народе на Ориса! — прогърмя гласът му. — Аз ви нося новини от Далечното царство...

Речта му през този ден беше хвалена седмици наред. Нямаше значение дали думите му бяха умни или глупави, защото Ориса никога не бе имала такъв герой като Дженъс Грейклок. Пред тях стоеше човек от благороден произход, но със странна съдба. Освен това той беше боец, войник, познал какви ли не страдания. Дори се говореше, че навремето бил и роб, така че хората бяха сигурни, че мъките и бремето на обикновените мъже и жени не са му чужди. Също така Дженъс беше направил за смях един жрец и бе доказал, че жреците лъжат — и от този ден дори най-симпатичният от магьосниците можеше да бъде уважаван, но никога обичан. Но на първо място приятелят ми даде на орисианците дара на гордостта. Един обикновен човек беше постигнал онова, което допреди месеци се считаше за невъзможно, и сега обещавахе да подобри това постижение и да стъпи на вълшебната земя, която обещавахе благоденствие за всички.

Колкото до мен, в моя чест също имаше богати гощавки и много хора искаха да поема управлението на Ориса. За да не би фалшивата скромност да ме направи да изглеждам лъжец, ще кажа, че аз също бях герой. В края на краищата нали моята експедиция беше довела до всичко това и аз също бях изминал всяка стъпка, измината от Дженъс, и понесъл всички страдания, които беше понесъл и той. Но макар че имах намерение веднага да подготвя нова експедиция и да минем отново по същия маршрут, сега, когато бях у дома, сърцето ми не

копнееше така силно за Далечното царство. Баща ми беше болен, братята ми — мекушави по природа, и от мен се очакваше да поема тежестите на семейните задължения. Братята ми изобщо не се разсърдиха, когато баща ми обяви, че задължението да оглавя търговията се пада на мен. Успехът на моята експедиция изми петното, което бях лепнал на името Антеро, или най-малкото направи атаките срещу нас да изглеждат неразумни.

О, да! Имаше и друго нещо. Диос. Баща ми беше възхитен от нея и винаги намираше някакъв повод, за да я повика. Макар че здравето му продължи да се влошава, когато тя беше в стаята му, човек можеше да си помисли, че той отново е млад. И в това нямаше нищо чудно, защото Диос непрестанно се шегуваше и флиртуваше с него. Беше очаровала дори и Рейли: още щом я зърнеше, нетърпеливо започваше да я разпитва за воинската ѝ практика, искаше да научи нови военни хитрости и споделяше охотно своите.

— Всяка жена в моята гвардия е готова да те пребие заради нея — каза ми Рейли. — Единственото, което ги възпира, е, че тази жена е очебийно безразсъдно влюбена в теб.

Сватбената церемония беше по необходимост малка. Новата ми слава би превърнала всеки списък за гости в обида за всички непоканени. Отначало дори се страхувах, че Диос ще се почувства засегната.

— Защо да се засягам? — Тя вдигна в недоумение рамене. — В Салкей бракът е по-важен от сватбата. Истински големият празник се вдига след като двойката преживее един пълен жетвен цикъл; а с всеки следващ цикъл честването става още по-голямо. Мисля, че в Ориса е обратното, защото във вашия град жените са подчинени и сватбената церемония е просто залъгалка за момичето, което доброволно приема такъв робски живот. На практика това е единственият момент в нейния живот, когато тя е център на внимание, по-важна от всички други. — Не можех да споря, защото бях слушал същите покъртителни оплаквания и от Рейли.

Диос взе ръката ми и нежно я постави върху корема си, който беше леко издут от нашето бебе. Знаехме, че ще бъде момиче, защото Рейли беше помолила магьосницата, която се грижеше за неразположените жени от гвардията, да направи предсказание. Засмях се, когато почувствах ритането ѝ.

— Как ще я наречем? — попитах аз.

— Ще трябва да почетем твоята майка, както и моята — отговори Диос. — Ще я кръстим Емили, на твоята майка, и Ирен, на моята.

— Значи ще се казва Емили Ирен Антеро... Харесва ми.

— Искам да ми обещаеш нещо, Амалрик — помоли ме бъдещата ми съпруга.

— Всичко.

— Не искам нашата дъщеря да бъде възпитана да мисли, че жените трябва да се държат така, както в Ориса. От това как рита може да се разбере, че ще бъде силно дете. А нощем, когато всичко е съвсем тихо, чувам малкото ѝ сърчице да бие. То е чувствително сърчице, моля те да ми повярваш. Знам това, макар двете още да не сме се срещали.

— Ще ѝ взема най-добрите учители — казах аз. — Пък имаме и Рейли, която ще ѝ служи за пример и освен това ще я обучава.

— Това не е достатъчно — отговори Диос. — Емили ще вижда как жените около нея крият лицата си от мъжете и се чувстват малоценни, защото нямат пенис и чифт тестиси, как страдат примирено само защото са източник на всеки човешки живот.

— Какво трябва да обещаеш, за да предотвратят това? — попитах аз.

— Искам майка ми да помогне в нейното възпитание — отговори ми Диос. Разтревожих се, защото кой баща би понесъл да не вижда детето си? Жена ми видя това и хвана ръката ми. — Моля те, трябва да направиш това за мен. Ако откажеш, ще го приема, но не като покорна орисианска жена, защото аз никога няма да стана такава, а защото те обичам, Амалрик. И никое дете никога няма да бъде по-важно за мен от тази любов. Не искам да кажа, че трябва да я изпратим далеч оттук, защото и аз също няма да мога да понеса това. Имам предвид три години... преди да стане жена. Емили Ирен трябва да прекара три години с майка ми преди да се извърши обредът за женственост, когато стане на шестнайсет. След това само слабости в характера ѝ могат да се отразят на начина ѝ на мислене. Но аз ти обещавам, Амалрик, това дете няма да бъде със слаб характер.

Колкото повече мислех по този въпрос, толкова повече се съгласявах с Диос. Предложението ѝ ни даваше възможност да

обединим две различни култури и да възпитаем едно идеално дете, златно дете. Обещах тържествено да изпълня желанието ѝ и след това се прегърнахме така силно, както могат да се прегръщат само влюбени. Почувствах ръката ѝ се плъзга по голите ми бедра. Диос хвана твърдия ми член и се наведе да го целуне. После вдигна поглед. Черната ѝ коса падаше върху лицето ѝ, очите ѝ светеха от удоволствие.

— След всички разговори за вражда между мъжете и жените — прошепна тя, — по-добре да се погрижа поне моят мъж да не се почувства засегнат. — И започна да ме „успокоява“ с горещата си уста.

Оженихме се след една седмица. Баща ми беше прекалено слаб, за да може да прави друго освен да седи на стола си и да рони радостни сълзи. Неговите задължения пое Рейли — тя преряза врата на агнето и събра кръвта му в жертвената купа за дар на боговете. Дженъс пое ролята на брат на Диос и намаца челата ни с кръвта на агнето. Когато обредът свърши, преминахме към веселбата, която продължи цели три дни.

Точно преди двамата с Диос да тръгнем на сватбено пътуване, баща ми умря. Ще ми се да мисля, че умря щастлив: неговият блуден син се бе оказал достоен човек; семейството, което оставяше зад себе си, бе спечелило слава; мечтата на неговата младост бе осъществена. Сега, докато размишлявам над неговите чувства и търся думите, които реда в това описание, не мога да не си спомня казаното от Дженъс на Пиперения бряг: как моят баща бил по-добър човек от Дженъс, защото щял да бъде удовлетворен, ако неговият син постигне онова, което било отказано нему. Моят баща беше добър човек и сигурно по-добър както от Дженъс, така и от мен. Но, уви, той не беше съвършен, а само съвършеният човек може да умре щастлив. Особено като знае, че след откриването на Далечното царство светът, който е познавал, никога вече няма да бъде същият.

ГЛАВА ЧЕТИРИНАЙСЕТА ВТОРАТА ЕКСПЕДИЦИЯ

Не е за хвалене, но трябва да кажа, че погребението на Пафос Карима Антеро беше едно от най-големите в нашия град. Толкова много хора искаха да присъстват, че управниците наредиха да се отвори големият амфитеатър и погребалният огън да се запали там. После цяла Ориса тръгна с процесията край реката до горичките на пътешествениците, където принасяхме жертва на Те-Дейт, и аз предадох праха на баща ми на ветровете.

Всички — включително и аз — бяха изненадани колко популярна личност беше баща ми. По природа той беше тих човек и отбягваше почестите и големите компании. Но както вече споменах в това ми писание, той имаше почти неестествената способност да надушва нещастieto на достойния човек и да прави всичко възможно да облекчи болката му. Баща ми умееше също да провежда търговските си сделки по такъв начин, че да не предизвиква гнева на своя конкурент. Това, че неговата популярност никога не се беше проявявала публично, мога да си обясня само със страха от жреците и злото, което те бяха сторили на Халаб — една друга страна на цената, която семейството ни плати за това зло. Сега обаче, след неотдашната ми победа, никой не се страхуваше да покаже своята обич. Други трябваше да се плашат, защото отгласът от погребението отекваше дълго след като вятърът отнесе и последните останки от праха на баща ми. Влиятелните хора започнаха да сключват нови сделки, да търсят нови съюзи; несъгласieto се пренесе и в редиците на самите жреци.

Погребението на баща ми, с всичките плачове, скубане на коси и надути речи беше един от важните моменти в решаването на големия въпрос за Ориса. В центъра на този въпрос беше втората експедиция... и Дженъс Грейклок. Никой от нас не си даваше ясна сметка колко голямо влияние ни беше оказало Далечното царство. Изведнъж целият досегашен начин на живот беше поставен под въпрос. Хората от най-високите места в обществената йерархия до последния безправен роб смятаха, че имат право да получат своя дял от онова, което щеше да

дойде. Всички искаха промяна и я искаха сега. За обикновените мъже и жени; за занаятчиите, войниците и робите; за младите и авантюристите; дори за по-улегналите Дженъс стана символ.

И той наистина блестеше със силната светлина на неочакваната си популярност. Ходеше на безброй угощения в негова чест, а след това събираше богатите остатъци от трапезата и ги раздаваше на бедните по улиците. Разказваше историята на пътуването ни отново и отново в най-различна обстановка: от луксозни вили до случайни крайбрежни кръчмички. И всеки път, когато я разказваше, историята ставаше по-свежа, а думите му — нови и вълнуващи. Особено, когато стигнеше до момента, в който видяхме планинската верига с черния юмрук. Жените го спираха на улицата и го молеха да им направи дете; майките кръщаваха синовете си с неговото име; бащите стояха с часове с надеждата да го видят и да му стиснат ръката. Всеки искаше да го пита нещо. „Питат ме за всичко: от размера на данъците до цената на виното в кръчмата — каза Дженъс един следобед, когато успя да ми отдели няколко минутки. — Дали житото расте по-добре при прилив, или при отлив и дали конете с големи бутове са по-добри за впрегатни, или за ездитни. Един рибар ме попита дали е най-добре да залага мрежите си, когато няма луна. А пък една жена дори ме попита в името на Бътала дали смятам дъщеря ѝ за честна, а после настояваше да съм я опитал и да проверя, дали ще стане добра в леглото. — В тъмната му брада проблесна усмивка, той поглади мустаците си. — За щастие всичко беше наред и не се затрудних да отговоря с «да» и на двата въпроса.“

Това обожание му доставяше удоволствие, но Дженъс не се оставяше то да му пречи. Беше се отдал на тази лудост с една-единствена цел: когато дойде времето, да поведе следващата и, той се закле, успешна експедиция за Далечното царство.

— Аз не съм политик — каза той. — Нямам желание да стана управник или цар... нищо, че традицията в този град е такава. Богатствата са за богатите хора; нека те се наслаждават на алчността си, ако могат. В този живот единственото ценно нещо е идеята; а започвам да подозирам, че това е валидно и за отвъдния.

Изглеждаше очевидно, че изборът за ръководител на следващата експедиция ще падне върху Дженъс. В действителност за известно време това беше толкова очевидно, че почти изглеждаше невъзможно

да не стане. И да ви кажа, бяхме толкова наивни, че много се изненадахме, когато главният съперник на Дженъс се оказа Касини.

Героизмът, или най-малкото публичното му признание е странно нещо. Човек не излиза от големите изпитания с отпечатан на челото знак за героизъм. Героизмът трябва да бъде потвърден, други трябва да го отсъдят и това потвърждение трябва да се приеме доброволно и хората да се покланят, когато героят минава по улиците. Разбрахме, че след като някой е обявен за герой, не е толкова лесно да му се отнеме славата. Поддръжниците на Касини, а те бяха много, бяха сигурни, че той е жертва на несправедливост. Лъжите, разпространени от Касини, бяха добре подбрани. Някои удобно забравиха за тях; други казаха, че са били съзнателно изопачени; трети твърдяха, че двамата с Дженъс сме се престорили на мъртви за някаква скрита, тъмна цел. Много от неговите поддръжници бяха обикновени честни глупци — ако си се ръкувал с един герой и си го величаел край огнището и в кръчмата, след това е трудно изведнъж да започнеш да мислиш лошо за него, тъй като неговият героизъм се отразява и върху теб. Най-отявлените защитници на Касини обаче имаха по-сложни причини. На картата на Касини бяха заложени влияние и богатство. Признаването на неговата подлост означаваше те самите да се изложат на унижение; а в коридорите на властта, където битките се печелят или губят от една подшушната дума, подлостта не може да се подкрепя явно.

Още едно нещо пречеше на Дженъс: имаше малцина, но много силни хора, които не желаеха да се предприеме експедиция до Далечното царство. Те бяха доволни от настоящото положение на нещата. Касите им бяха пълни, робите послушни и те виждаха само заплаха за своето благополучие, ако настъпеше макар и най-малка промяна.

Маларен, мой приятел, също търговец, един ден определи положението много добре. Той беше на моята възраст и макар да падаше малко гуляйджия, беше практичен човек, който прикриваше талантите си с лекомислено поведение.

— О, не е необходимо да ме убеждаваш, скъпи Амалрик — каза той. — За мен всичко това е много примамливо. Наистина. Всички знаят, че според мен Ориса става мрачна стара вещица с косми по брадата. Трябва да се въздейства на хора от типа на баща ми. Той смята, че Ориса все още е чудесно място. И има основание за това. Без

дори да си помръдне пръста, от корабите му се изсипва злато. Той не обръща ни най-малко внимание, когато му казвам, че на неговите синове и дъщери няма да им бъде толкова лесно, а пък на внуците му — да не говорим.

— Но тези хора трябва да видят, че с един удар можем неимоверно много да повишим влиянието на града — възразих аз. — И не става дума само за печалба и влияние. Да вземем например знанието, което ще получим! По общо мнение хората от Далечното царство могат да ни предложат много неща. Самото им съществуване сред толкова много напасти показва, че в много неща те сигурно ни превъзхождат.

— Точно това го плаши най-много — отговори Маларен. — В дадения случай баща ми е като голяма змия в плитки води. Той се храни, колкото желае, без никакво усилие. Но как ще се справи, когато се срещне със себеподобни в Далечното царство? Ами ако те са два пъти по-силни... или дори повече?

— Това не зависи от нас — отговорих аз. — Дори да се направим, че Далечното царство не съществува, ние няма да го превърнем пак в легенда. Ликантия, сигурен съм в това, ще побърза да отиде там, ако ние не го сторим. И тогава мога да гарантирам на баща ти, че неговото плитко царство скоро ще бъде поробено. Неговите печалби — нещо повече, самият му живот — ще бъдат застрашени. Повярвай ми, ликантийците няма да го чакат да умре достойно и чак тогава да се заемат с децата му.

Маларен помисли малко, после кимна.

— Последният ти аргумент не е обсъждан достатъчно — каза той. — Трябва да му го изтъкна. Тогава ще видим.

Малко след това приятелите на Касини организираха тайно празненство в негова чест. Никой не знаеше какво е ставало там, толкова тайни бяха разискваните въпроси, но следващата седмица срещу Дженъс плъзнаха какви ли не слухове. Беше обвинен, че служи на Ликантия. И че в действителност бил син на един от тамошните властелини и използвал черна магия, за да поквари добрите хора на Ориса.

Дженъс, изглежда, не обръщаше внимание на тези нападки. Когато го подканих да отвърне на атаките, той отказа.

— Зад всичко стои Касини, това е ясно — отговори ми той. — Единственото, което мога да направя, е да повтора онова, в което вече го обвинихме: че е страхлив, влюбен в себе си лъжец. За нещастие мисля, че колкото повече повтарям това, толкова по-голям става шансът същото обвинение да бъде отправено към мен.

— Тогава какво смяташ да правиш?

— Да поддържам поетия курс — отговори Дженъс. — С всеки изминал ден на наша страна преминават нови хора. Нещо повече, така съм засипан от доброволци за следващата експедиция, че дори мислех да те помоля да дадеш средства, за да можем да вземем всичките. Аз съм войник, а не писар или счетоводител, и в името на техния буквоедски бог-покровител, който и да е той, се заклевавам, че никога вече няма да злословя по техен адрес. До гуша ми дойде от всякакви свитъци и документи и от въпросите, които повдига всеки от тях.

— Смятай го за уредено — казах аз. — Мога да ти заема хора, плюс място в една от нашите кантори. Но не прибързваш ли малко? Втората експедиция още дори не е обявена официално, камо ли пък да е определен ръководител.

— Знам — отговори Дженъс. — Но аз смятам да действам така, че този въпрос никога да не се повдига. Няма никакъв смисъл да даваме на противниците си подобно възможност.

— Отлично решение — казах аз. — Когато обаче се сблъскаш с противниците на тази експедиция, ще има една група, малка, но с много голямо влияние. Това са жреците, които открито застават зад Касини. Предполагам, че те просто нямат друг избор, тъй като, ако го порицаят, рискуват да порицаят себе си. И независимо колко хора в Ориса ще се съгласят с нас, накрая жреците могат спокойно да ни спрат.

— Наистина ли мислиш така? — попита Дженъс. — Само след няколко дни дори великият Те-Деит да застане на пътя на обикновения народ, те ще го разкъсат на парчета, за да отидат в Далечното царство.

— Може би си прав — отговорих аз. — Макар че според мен виждаш в цялата работа само розовата страна. Жреците все още са голяма сила. И не можем просто да ги пренебрегнем, защото накрая можем да изгубим много повече от втората експедиция.

Рейли обаче потвърди, че страховете ми, макар и основателни, са силно преувеличени. Бях се излегал в градската баня в един от

малкото дни, когато бях успял да избягам от напрежението на търговията и политиката, за да потренирам в гимнастическия салон, и сега отпусках уморените си мускули в парилната. Беше ми хубаво и тъкмо бях започнал да мисля върху по-лични въпроси, като например да се прибера вкъщи и да се гушнем с Диос, когато баняджията се развика:

— Не мога да те пусна да влезеш!

— Махни се от пътя ми, дървеницо такава! — чух гръмогласен отговор. Нямаше никакво съмнение. Беше Рейли.

— Ела утре — отговори „дървеницата“. — Утре банята е женска. Днес е само за мъже.

— О, я млъквай! Вътре няма нищо ново за мен.

Последва боричкане, чу се скимтене от болка и Рейли влезе. Видя ме през парата и дойде при мен, без да обръща внимание на ужасените погледи на останалите мъже. Потупах каменната пейка до мен, развеселен от смущението на околните. Сестра ми разсеяно започна да ги оглежда.

— Търся те цяла сутрин, Амалрик — каза тя, без да сваля очи от тях. Всички гледаха настрана. Никой не знаеше какво да прави. И да излязат, и да останат, все щяха да се чувстват унижени.

— Всъщност какво толкова гледам — каза тя накрая. — Я по-добре да седна до теб.

Изрита сандалите си, смъкна туниката, тръшна се чисто гола на пейката и викна на баняджията:

— Дай пара!

Той побърза да изпълни нареждането. Всички мъже, с изключение на двама-трима, побързаха да излязат.

Рейли се изтегна и са разкрачи широко. Един от останалите се осмели да хвърли поглед, изпълнен с копнеж. Вместо да прибере крака и да покрие гърдите си, Рейли го изгледа строго и изръмжа:

— Жив ще те изяде, приятел!

Човекът побягна и преди от челото ми да капне поредната капка пот, останалите го последваха. Смях се, докато ме заболя корем.

— Добре — изръмжа Рейли. — За онова, което съм дошла да ти кажа, трябва уединение. Но най-напред... малко вино, скъпи братко, да уталожя жаждата си.

Сипах ѝ вино и тя го изпи на един дъх. После грабна кана студена вода — и я лисна върху горещите камъни. Издигна се голям облак пара.

— Сега казвай каква е новината, сестричке. Какво те е довело до състояние, че да ти доставя удоволствие да тормозиш бедните хорица?

— Глупости, Амалрик! Подхвърлих им няколко солени приказки, просто за да има за какво да говорят. Да си разнообразят скучния живот. Ако жените им имат късмет, може и да съм ги възбудила и сега бързат за вкъщи да покажат, че все още ги бива.

— Стига си се правила на остроумна, моля те — казах аз. — Новината, ако обичаш. Новината! — Отново напълних чашата ѝ и тя започна да разказва, без да чака ново подканяне.

— В моята част има една жена — каза тя, — чиято майка от много години е чистачка при жреците. Чистила е стаите им толкова дълго, че вече не я забелязват. Навремето тази жена беше достатъчно умна и разбра, че трябва да насочи дъщеря си към нашата част, вместо да я присъедини към следващото поколение чистачки, но тъкмо затова мнението на жреците за нея не е много високо, нали ме разбираш. Така че тя стана мое ухо за много от техните разговори.

Изправих се. Това наистина беше добър късмет. Маранонската гвардия се беше заклела да остане неутрална по всички въпроси, отнасящи се до града, и точно затова им бяха необходими много „уши“, както ги нарече сестра ми, за да избегнат всякакво подмятане, че изпълняват нечия поръка.

— Кажи ми още, моя умна ѝ красива сестричке — помолих аз.

Рейли се засмя и така ме удари, че ръката ми изтръпна. След това продължи да разказва:

— Вчера следобед се е събрал Съветът на старейшините. Касини също е присъствал, както и неговият наставник, Джениандър. Нашата чистачка започнала да търка някакво мръсно петно пред вратата и слушала. По гласовете си личало, че били много ядосани... имало и спор и темата била Далечното царство.

— Значи нещата назряват — отбелязах мрачно аз. — Те групират силите си срещу нас.

— Съвсем не е така — изненадващо отговори сестра ми. — Може би ще ти е трудно да повярваш, но жреците са разделени, както всички, в Ориса. За пред публиката те поддържат Касини. Но само

защото той е техен човек и много от тях смятат, че трябва да застанат зад него. Насаме обаче те са разделени на няколко враждуващи лагера. В момента надделяват онези, които са на страната на Касини; но от онова, което казва нашата храбра чистачка, става ясно, че превесът им е несигурен. Защото най-гласовитият от всички защитници на експедицията и на Дженъс е самият Гамелан.

Едва не паднах на пода.

— Но... той е най-старият от тях. И освен че е най-изнемощял и прегърбен, е и най-верен на жреческото съсловие!

— Така е, и аз го знам — отговори Рейли. — От неговите забележки обаче излиза точно обратното... с изключение на възрастта, защото не може да се отрече, че Гамелан е стар. Във всеки случай той очевидно е произнесъл страстна реч, в която казал, че Ориса е застрашена от разруха отвътре и безмилостни врагове отвън. И че втората експедиция трябва да тръгне колкото се може по-бързо и Дженъс трябва да я води, защото успехът е много важен.

— А какво е казал за Касини? — попитах припряно аз и едва не се задавих.

— Очевидно не го е смятал за подходящ. Заявил съвсем открито, че Касини не само е унижил жреците, но и е подкопал вярата на народа в тях.

Не можех да не се засмея.

— Вяра? Това е повече страх, отколкото вяра.

— Е... да. Важното обаче е, че Гамелан е на наша страна. Никога не съм мислила, че ще доживея до деня, когато един жрец ще подкрепи фамилията Антеро.

— Нито пък аз — отговорих й. — Какъв е бил резултатът от спора?

— Гамелан изгубил, разбира се. И те все още поддържат Касини. Нашият човек обаче смята, че на Гамелан не му стигало съвсем малко, за да победи. Така че според мен единственото, което трябва да направим, е да намерим начин тайно да помогнем за тази победа. — Бях съгласен с нея, но не виждах как да го направим. Главата ми се завъртя в търсене на благоприятни възможности. — И още нещо — продължи сестра ми. — Изглежда, има една много малка група, която ръководи всичко. Моята шпионка казва, че някакви хора тайно влизали и излизали и че имало прекалено много заклинания, странни шумове и

миризми дори за жреческо съвещание. Сигурно е много тайна група. Изглежда, че дори останалите не знаят какво гласи тя.

— А какво мисли нашата приятелка, чистачката?

Рейли вдигна рамене.

— Нищо не знае. Дори няма никакви предположения. Каза, че ако тя можела да предположи нещо — и това според мен е съвсем логично — Гамелан и останалите също биха разбрали.

Въпреки че всичко това изискваше бързо да се вземе решение, нещата се проточиха няколко седмици. Предадох на Дженъс информацията от Рейли, но той продължи да атакува противниците си все така предпазливо.

Що се отнася до мен, аз трябваше да се грижа за фамилията и за търговията. Но имах една идея, чиито семена бяха покълнали след смъртта на Ийнес. В началото мислех, че съм глупак да замислям такъв план, но колкото повече виждах как хората по улиците реагират на новината за Далечното царство, за неговото завладяване, за това, че имат право на него по рождение, толкова повече тази идея ме обземаше. Споделих я най-напред с Диос.

— Живеем заедно отскоро, любов моя — започнах аз. — Но през това време открих, че ти си не само любеща жена и верен приятел, но и най-добрият ми съветник.

— Благодаря ти за тези думи, съпруге мой — отговори тя. — Но този увод е напълно излишен. Защото в деня, в който престанеш да искаш и да приемаш моя съвет, аз ще си замина за Салкей, където не е необходимо никакво ласкателство преди да се поиска мнението на една жена.

Почервениях, а Диос се засмя и ме притисна до себе си.

— Не се плаши, Амалрик. Ако имаше опасност да се отнасяш към мен така, както се отнасят с жените си другите орисиански мъже, отдавна щях да го забележа. И преди всичко никога не бих спала с теб. — Тя помести възглавницата си, за да ѝ е по-удобно, после потупа корема си, издут от нашата дъщеря, Емили, която според акушерките много скоро щяла да се появи на бял свят.

— Слушай, малката ми — каза Диос на издутия си корем. — Баща ти се кани да говори.

Усмяхнах се и казах:

— Мисля, че открих причината за безпокойството, обхванало Ориса. Тя е същата, поради която Далечното царство е завладяло умовете на всички. Мисля, че и ти също много пъти си била завладявана от това страдание и болест.

— Положението, или по-точно, безправното положение на жените, нали? — попита тя.

— Това, което казваш, донякъде е вярно. Жените обаче са само един от факторите. В Ориса общественото положение на всеки е фиксирано още от раждането. Да, една жена може да опита само няколко разрешени неща. Същото обаче е вярно за всички класи в този град. С малки изключения, който се е родил занаятчия, винаги ще си остане такъв; конярят вечно ще остане конярът; работникът ще продължава да си бъде работник; и така нататък. С тази бариера се сблъска Халаб, когато се опита да стане жрец.

— Този град е много тежък за човек с мечти — съгласи се Диос.

— Попадна точно в целта — отговорих аз. — В Ориса мечтите не са забранени, но определено не се поощряват. О, ние се правим на глупаци. Възхищаваме се от дръзките приказки и непочтителните отговори, които ние, господарите, получаваме от простия народ. Но ако тази непочтителност стане нещо повече от очарователна ексцентричност, с бедняците е свършено.

— И какво предлагаш? — попита тя.

— Ще започна от най-ниското стъпало — отговорих аз. — Ще освободя робите. Ще премахна преградата и потокът ще тръгне. После ще бъдат пометени всички бентове, защото всяка класа ще тръгне по потока срещу следващата, докато... Е, кой може да каже. Може би някой ден дори робът ще може да стане управник.

Диос ме награди с очарователна одобрителна усмивка, която ме зарадва повече от всичко преживяно.

— Като жена, която е била почти робиня, и като жена в Ориса, която продължава да е робиня навсякъде, освен в тази къща, безрезервно одобрявам — каза тя. — Нашият смел приятел Дженъс Грейклок е пример на това, което може да постигне един роб.

— Освобождаването на нашите собствени роби ще бъде само началото — казах аз. — Но още не трябва да го разгласяваме, защото се страхувам, че широката му разгласа ще възбуди много страсти, които могат да провалят целия план.

— Това е разумно — каза Диос. — Ако най-напред съобщим на малко хора и новината се превърне от ручейче в буен поток, ефектът ще бъде по-голям.

— Единствената пречка са моите братя — казах аз. — Защото, за да има някакъв ефект, семейство Антеро трябва да освободи всичките си роби. Ще има голяма семейна битка.

— Няма нищо. Е, отначало ще се разсърдят. Но братята ти трябва да се раздвижат. Те са живели за сметка на баща ти и сега живеят за сметка на твоята смелост.

Братята ми наистина се разсърдиха и не приеха идеята. Фамилията Антеро имаше над сто и петдесет души роби, повечето или скъпи домашни прислужници, или квалифицирани пристанищни работници, земеделски труженици и образовани чиновници. Ако ги освободяхме, щяхме да намалим стойността на фамилното състояние с една пета. Най-голям противник беше най-старият ми брат, Порсемъс. Той беше два пъти по-стар от мен и от всички ни най-много приличаше на баща ми, но имаше слаб характер.

— Планът ти е налудничав — каза той. — Ти ще ни превърнеш в просяци. Кого ще сложиш на мястото на робите? Помисли за надниците, човече! Ние просто не можем да си го позволим.

— Парите са най-малкият проблем — отговорих аз. — Ако едно нещо е правилно, то трябва да бъде направено, независимо на каква цена. Щом обаче настояваш... — Взех една главна сметководна книга от купа пред мен. — Прегледай събраните от мен цифри тук и ще видиш, че е по-изгодно да се наеме един свободен човек, отколкото да се използва роб. Свободният човек сам се грижи за издръжката си. И работи повече, защото с това ще може да подобри живота си, докато робът винаги ще си бъде роб и поради това не се напруга много. — Отворих книгата и му показах една колона от цифри. — Виж тук, Порсемъс. Продукцията от твоите овощни градини в продължение на почти петнайсет години не се е променила. Само веднъж е била различна, и то нараснала. — Той погледна цифрите и се намръщи. — Това беше годината, когато болест изпонагръшка робите ти — продължих аз. — Трябваше да наемем свободни мъже и жени да вършат тяхната работа. И реколтата беше най-голяма, нали? Щетите също бяха най-малки, защото наетите хора работеха по-бързо и по-усърдно, за да спечелят повече пари.

Братята ми зашепнаха изненадани. Порсемъс обаче беше упорит като всеки ограничен човек.

— Не могат да се правят такива изводи само от един сезон — възрази той.

— Не ги правя само от един сезон. — Бутнах пред него купа счетоводни книги да ги проучи, ако желае. — Намерих много други случаи, при които може да се направи подобно сравнение. През годините, когато наемаме платени работници, печалбите ни са винаги по-големи. За да бъда честен, трябва да кажа, че не включвам приходите от търговските ни кораби, въпреки че техният дял в печалбите ни е основен. Както добре знаеш, в търговските си дейности рядко използваме роби... поради току-що изтъкнатите от мен съображения. Дори и най-неопитният търговец знае, че няма по-голям мотив от печалбата.

— Продължавам да смятам, че в теб е влязъл злият дух — каза Порсемъс. — Та нали ако всички освободят робите си, гражданите на Ориса тутакси ще се удвоят. Повечето орисианци и без това вече са невежа и мръсна сган. А с твоята идея те ще се увеличат с още трийсет хиляди. Ще настъпи анархия. Това ще бъде краят на онази Ориса, която познаваме. — Той гневно избута книгите към мен. — Не е ли страдала достатъчно нашата фамилия? Първо Халаб... и сега... ти.

Бях очаквал да бъда нападнат; бях подготвен за това и бях решил да бъда спокоен и разумен. Нямах нищо необичайно, че моите братя ще проявят мнителност, ако на един толкова млад човек като мен се възложи да оглави фамилията. Обвиненията срещу Халаб обаче ме изненадаха и постъпих глупаво — скочих и столът ми се прекатури на пода.

— Ако не бяхме с една кръв — избухнах аз, — още в този миг бих те убил!

Порсемъс пребледня като платно. Другите ми братя се опитаха да ме успокоят. Но не техните думи ме успокоиха; успокои ме изплашеното лице на Порсемъс. Не бях слабак, а пък ядосан направо не си знаех силата. Мускулите ми играеха — по време на дългото ми пътешествие те се бяха закалили и бяха станали като стомана. „Каква безпомощна компания!“ — помислих си. После гневът ми премина. „Е, добре — казах си аз. — Те са бreme, но какво от това? Те бяха бreme и

за баща ти, и той ти възложи да го поемеш, когато прехвърли на теб правото на първородния.“

Въздъгнах, вдигнах стола и го сложих на мястото му.

— Съжалявам, че избухнах, братко — казах аз. — А сега бих желал да се съгласите с моя план. За да облекча болката ви, предлагам да заплатя цената на вашите роби от собствения си джоб. — Обърнах се към другите. — Това достатъчно ли е? — Разнесоха се одобрителни възгласи. Порсемъс стана много дружелюбен, прегърна ме, извини се, а после всички излязоха.

Ето как аз, Амалрик Емили Антеро станах първият, който освободи робите в Ориса. Това не е основание за гордост, защото решението ми бе продиктувано от алчността, но все пак аз бях първият. После зачах реакцията и тя дойде откъдето най-малко я очаквах. От Търги.

— Какво си направил? — прогърмя той. Изненадах се. Робите не говорят по този начин на своите господари. После си спомних, че той вече не е роб. Щеше да ми трябва доста време да свикна с такъв тон, особено от човек, когото толкова ненавиждах и когото бях задържал само заради паметта на баща си.

— Успокой се, Търги — отговорих му аз. — Обясни ми грешката и ще се постарая да я поправам.

— Ти... ти... си ме освободил!

Сигурен съм, че в този момент съм приличал на риба със зинала уста.

— Какво лошо има в това? — заекнах аз. — Аз освободих всички роби.

Очите на Търги се изпълниха с омраза.

— През целия си живот съм работил, за да достигна до сегашното си положение — изръмжа той през зъби. — И сега всичко е загубено. Ти отне моята гордост.

— Как така? Пак си на същата работа, но вече ще получаваш заплата. И ще продължаваш да ръководиш работите, както и преди.

— Аз... аз... пикал съм ти на заплатата! Че само за един ден аз открадвам повече, отколкото можеш да ми платиш. И това е мое право. И колкото до моето положение, сега аз нямам никакъв авторитет пред слугите. Никакъв истински авторитет. Ти ги освободи, глупако! Когато им заповядах да се залавят за работа, те ми се изсмяха в лицето.

Измъкнах камшика от ръката на един коняр, а онова копеле има нахалството да си го вземе. И после той... напусна. Отиде си. Няма начин да го върна, защото повече не желае да ми се подчинява.

— Просто ще трябва да възприемеш друго поведение — отговорих аз. — Ако не ти харесва заплащането, е, мога да го повиша. Но не осмократно. Това, Търги, е кражба, а не твое право. Но ще ти удвоя надницата и ще оставим миналото на спо...

— Не, няма да стане! — изкрещя Търги. — Щом съм свободен, аз няма да работя за човек като теб. Предупредих баща ти. Но той не пожела да ме чуе. Много добре тогава! Щом един прост коняр може да напусне... аз също мога. Амалрик Антеро, подавам си оставката. След един час изчезвам и ще съжаляваш, че си обидил човек като мен. — Той се обърна и излезе.

Макар че не разтръбихме нашите действия, новината бързо се разпространи и имаше много невъздържани приказки за онзи „луд Антеро“, който освободил всичките си роби. Но скоро и други възприеха моята идея, особено младите търговци, които виждаха в нея по-големи печалби. Някои също освободиха робите си и въпросът за печалбата стана въпрос на морал и гражданска доблест.

— Те казват, че щом варвари като ликантийците могат да позволяват на робите да си купуват свободата — съобщи ми Дженъс развеселен, — орисианците сигурно могат да направят нещо по-добро.

— Надявам се, че това няма да навреди на твоята кауза — казах аз.

— Всъщност то ѝ помогна — засмя се Дженъс. — Хората, които ме подкрепят, са онези, които най-вероятно ще освободят робите си. Значи излиза, че ние отново вървим ръка за ръка, както вървахме по време на нашето пътешествие.

Е, не всичко беше идеално. От време на време се чуваха гневни думи. Много собственици на роби беснееха, защото бившите им роби ги спираха на улицата и ги ругаеха, задето не са освободили всичките си хора.

После свикаха всички жители на града в големия амфитеатър. Беше обявено, че е одобрена втора експедиция до Далечното царство и ще се обсъжда кой да я оглави. Отново беше издигнато името на Касини. Двамата с Дженъс тръгнахме натам. Той беше с войнишки дрехи — винаги предпочиташе простото, леко облекло, и с вечната

сабя на гърба. Яхнал коня, чернобрад, с белозъба усмивка, той приличаше на цар. Пред амфитеатъра ни наобиколиха разгневени млади мъже; между тях беше и Маларен.

— Какво се е случило, приятели? — викна Дженъс.

— Ще ти кажа, приятелю — отговори Маларен с едва сдържан гняв. — Те искат да откраднат лидерството на експедицията.

— Кои са тези „те“? — прекъснах го аз, защото Дженъс беше премного изненадан, за да запита.

Един як мъж с големи мазолести ръце излезе напред.

— Онези кучи синове, управниците, кои! — извика той. На ръката му видях белег, беше бивш роб. — И проклетите жреци.

— Не всички жреци — каза Маларен. — Но и в двете групи има достатъчно старци и страхливци, за да провъзгласят за водач Касини.

Погледнах Дженъс. Очите му бяха стоманеносиви, ръката му се протегна към сабята. Изглежда, беше готов да пришпори коня си и да атакува амфитеатъра. Някой извика: „Ние сме с теб, Грейклок!“ Други подеха: „Няма да допуснем отново да те измамат.“ Чуха се и други гласове и видях как множеството се присъединява към нас. Имаше благородници като Маларен и обикновени хора, ковачи и моряци, и, да, и бивши роби. Почувствах възбуда от предстоящата голяма битка.

Внезапно обаче Дженъс се успокои и вдигна ръка. Настъпи тишина.

— Ние няма да се държим като тълпа — каза той. — Ако сте с мен, влезте мирно. Искам всички да останете спокойни и се кълна, че ще говоря от името на всички, както от свое име.

Чу се мърморене, но волята на Дженъс надделя; пригответх се да влезем. Усетих, че някой ме тегли за крачола, погледнах надолу и видях една млада прислужница от дома ми. Очите ѝ бяха широко отворени. Гледаше изплашено.

— Какво има? — попитах аз.

— Господарката! — извика тя. — Идвай бързо! Ражда!

Думите ѝ ме пронизаха. Разкъсвах се между гнева от ставащото в амфитеатъра и страха за Диос. Дженъс върна коня си до моя и каза:

— Тръгвай.

— Но... ами тука?

Той грубо ме бутна.

— Сам ще се справя. Ще ми трябваш по-късно. Сега върви!

Колебанието ми изчезна. Качих слугинята на седлото зад себе си и препуснах към къщи. Зад гърба си чух как в амфитеатъра се надигна рев.

Леглото на родилката представляваше истински ужас от кръв и болка. За бедната Диос се грижеха две баби, но нито техните лекове, нито пък заклинанията можеха да облекчат мъките ѝ. Дъщеря ми идваше, но появата ѝ не беше лека. Диос така силно стисна ръката ми, че едва не ми счупи пръстите.

— Знаех, че ще дойдеш! — проплака тя. — Казаха ми, че имало... събрание. Експедицията! Но... аз знаех, че въпреки всичко ще дойдеш.

Опитах се да намеря необходимите думи, но те щяха да бъдат празни думи в сравнение с нейната болка и вярата ѝ в мен. Единственото, което можах да кажа, бе, че я обичам и ще продължавам да я обичам докато съм жив. Тя изпищя и аз за миг помислих, че съм я изгубил завинаги. После настъпи тишина... Толкова силна и тежка след писъка, че я чувствам и сега, когато пиша тези редове. Сетне видях главата на моята дъщеря да се подава между кървавите бедра на Диос. Жена ми потисна още един писък и бебето измина останалата част от пътя с помощта на опитните ръце на бабата. Миг по-късно бебето нададе първия си писък. Дъщеря ми Емили се беше родила.

— Красива ли е? — чух гласа на изтощената Диос.

Погледнах кървавото малко същество. То стискаше очи и плачеше ядосано, че са го измъкнали от топлата сигурност на майчината утроба.

— Да, любов моя — отговорих аз. — Красива е. — И докато наблюдавах как бабата я почитства, а после я увива в мека пелена, за да я подготви за първата ѝ среща с майка ѝ, аз наистина вярвах, че е красива.

Като се изключат времената на война, за втората експедиция до Далечното царство беше събрана най-много армия в цялата история на Ориса. Сега това нямаше да бъде частна експедиция, при която един млад мъж можеше да замине накъдето реши с неколцина другари, изхранвани от баща му. Залогът беше бъдещето и всеки мъж в града желаше да си осигури право на участие в печалбата. Събраха се цели две хиляди души: войници и коняри, офицери и ординарци, безчет от неизбежните придружители на всяка войска, подsigуряващи похода:

готвачи, хлебари, оръжейници, носачи; дойдоха и просто любопитни, достатъчно влиятелни, за да впишат имената си в списъците на участниците. С единодушен възторжен вик за предводител на тази голяма сила беше избран Дженъс Грейклок.

— Борбата не беше голяма — каза Дженъс същата нощ. — Касини дори не излезе на трибуната, макар че го видях да чака отстрани, изпълнен със съзнание за собствената си важност. Крачеше напред-назад и репетираше речта, с която да приеме предложението. Ако това не беше достатъчен намек за един беден малоумен войник като мен, фактът, че всички на трибуната бяха наши врагове, беше достатъчен, за да ми покаже, че нещата вече са решени. — Дженъс поклати глава, беше все още замаян. — Щом застанах на трибуната, цялата тълпа започна да вика както преди: „Дженъс. Дженъс.“ И други такива глупости. — Зъбите му проблеснаха в доволна усмивка и аз разбрах, че за него това съвсем не са били „глупости“. — Но този път викаха много по-силно и гласовете бяха толкова гневни, че само глупак не би разбрал, че очите им са налети с кръв. Някои дори бяха толкова невъздържани, че се спуснаха към трибуната, но се върнаха, когато ги помолих да не бъдат груби и да позволят на почитаемите управници да говорят. — Дженъс отпи глътка вино и се засмя. — О, защо не беше там, приятелю! Никога не си преживявал такова нещо.

Та така. Джениандър и неговите хора веднага започнали да се съвещават, като се правели, че не обръщат внимание на острите забележки на тълпата. Нищо подобно не се беше случвало в Ориса и, както каза Дженъс, нашите врагове били обзети от паника и се плашели от обидите на тълпата, сякаш тя хвърляла камъни, а не думи. После гражданите видели Касини и се нахвърлили върху него, но той успял да избяга. На трибуната вече били взели решение, но пък започнала разправия кой да го съобщи на разгневените граждани на Ориса. Тълпата се смеела и напирала напред. Тогава един от управниците бутнал силно Джениандър и той изскочил напред, образът му нараснал многократно от магията на увеличението. Жрецът застанал разтреперан до Дженъс.

— Дадох знак на нашите приятели за тишина и се усмигнах на Джениандър най-приятелски — каза Дженъс. — Прегърнах го през раменете, сякаш ми беше брат, и казах високо, така че всички да чуят: „Независимо какъв е вашият избор, приятелю мой, всички тук знаят,

че вие, почитаеми господа, сте положили много труд, за да достигнете до това мъдро решение.“ — Дженъс се засмя и отпи още една глътка, за да си промие гърлото. — И бедният Джениандър проговори. Първите му думи прозвучаха като слабо писукане и крякане, сякаш мишка се чифтосваше с патица. Но после се съвзе, макар че краката му все още трепереха, сякаш ги духаше леден вятър, и каза високо: „Ние заявяваме, че водач на втората експедиция ще бъде... капитан Дженъс Грейклок.“

— Е, последва такъв рев, че нищо не можеше да се чуе. Но това няма значение, защото щом жрецът се изказа, и той, и другите напуснаха трибуната като зайци, току-що зърнали на печката тенджерата с кипяща вода.

Разсмях се до сълзи на сравнението му, напълних отново чашите и вдигнахме тост за Те-Деит, който беше объркал така силно нашите врагове.

— Искам да ти кажа — започна със сериозен тон Дженъс, — че независимо какво ще се случи през живота ни, никога няма да мога да ти се отблагодаря за онова, което ти дължа.

Продумах някакви глупости, но сърцето ми преливаше от радост. Чух Емили да плаче някъде в къщата, после се чу гласът на бавачката, която ѝ пееше приспивна песен. Беше чудесен ден.

Дженъс също чу плача на детето и се усмихна.

— Зная, че този път не можеш да дойдеш с мен — каза той. — Сега имаш много задължения. Но трябва да ти призная, че много ще ми липсваш.

— Много мило, че го казваш — отговорих аз. — Но аз зная, че миналия път бях толкова неопитен, че не можах да ти бъда от голяма полза. А сега ти ще имаш голяма армия с много опитни мъже, професионалисти, които да ти дават съвети.

Дженъс поклати енергично глава.

— Единственият ти реален недостатък, приятелю — заяви той, — е, че не знаеш истинската си цена. Когато я научиш, ще станеш опасен човек, защото имаш природен талант на любител на приключения. И което е по-важно, имаш смело сърце и богато въображение. Не си прави труда да отричаш, познавам те много добре; в някои неща може би те познавам дори по-добре, отколкото ти самият се познаваш. Ние двамата много си приличаме, Амалрик Антеро.

Толкова сме еднакви, сякаш сме близнаци. Но ти не притежаваш лошите ми страни, слава на боговете. — Дженъс ме погледна и от зачервените му очи разбрах, че се е понапил. — Кълна ти се, Амалрик — каза той, — когато отида в Далечното царство, ще принеса жертва в твоя чест. И ще кажа на владетелите на онова място, че им нося поздрав от моя добър приятел и близък... — Гласът му пресекна по средата на изречението. Главата му клюмна. Взех чашата от ръката му и докато излизах от стаята, го чух как захърка.

След един месец експедицията потегли. Всеки кораб, който можеше да бъде заделен, беше зает да превозва участниците по море. Целият град излезе да ги изпрати. Стоях на хълма над завоя на реката и не се срамувам да призная, че почувствах известно съжаление, заедно не заминавам с тях. Но когато отплува и последният кораб и се обърнах и тръгнах за дома към Диос и Емили, с всяка измината стъпка неочаквано ми ставаше по-леко.

ГЛАВА ПЕТНАЙСЕТА

ЗЛОКОБНИЯТ ВЕСТИТЕЛ

Онова, което трябва да пиша сега, е тежко. Бих дал всичко, за да мога да задраскам това време от летописа на своя живот. Ориса беше благословена от боговете дълги години. Жертвите ни бяха многократно възнаградени: богат урожай, спокойна река, непобедими войници, отлично здраве и послушни деца. После боговете си поискаха дълга.

След като Дженъс замина, животът ми беше изпълнен само с радост. Всяка минутка от свободното си време и откраднатото от работа — прекарвах с Диос и Емили. Моята жена беше всичко за мен: любовница, съдружник, съветник и приятел. Имаше търговски ум и започна да идва с мен на пристанището и да ми помага в организирането на търговските операции със земите, които бяхме открили двамата с Дженъс. Слугите — вече свободни хора — я обожаваха, защото беше весела и с охота вършеше всичко, без да пренебрегва дори тъмните ъгли, пълни с паяжини. А понякога ме изненадваше на работната ми маса и ме примамваше към някое тихо кътче, където се любехме както в райската долина.

Емили беше възхитително дете, точно както бе предсказала Диос. Беше весело малко момиченце с топчести бузки, нежна кожа и любопитни очички. Сърцето ми замираше от радост, когато чуех смеха ѝ, а мигът, в който се появише пред мен, изцвърчеше от радост, прегърнеше ме с пухкавите си ръчички и смехът и уханието на детското ѝ телце изпълнеха всичките ми сетива, беше най-сладкият миг.

— Ти си като восък в ръцете ѝ — дразнеше ме Диос. — Малкото татково момиченце — това е нашата Емили. Внимавай, скъпи, иначе ще я разглезиш непоправимо.

Разбира се, не всичко под пролетното слънце вървеше като по мед и масло: Диос си навехна крака, Емили имаше колики, а един малък търговски кораб от Северните страни се беше изгубил. Освен това Дженъс замина, но ни остави нашите врагове. За известно време

те бяха твърде наплашени, за да направят нещо повече освен да пускат неверни обвинения.

Имаше някои неща, дето можеха да служат като предупреждение за онова, което щеше да дойде, но повечето от нас, приспани от сладките мечти за богатствата, които скоро щяха да започнат да се изливат от Далечното царство, не им обърнаха внимание. Целуването на камъните този сезон премина лошо. Престъпникът, когото жреците принесоха в жертва за измолване на богата реколта, беше измършавял човек, прибягнал до кражба от глад, и когато го смляха между двата древни камъка, потече само малка струйка кръв. После се заредиха гръмотевични бури, които така наситиха въздуха с горещия си дъх, че кучетата и гущерите започнаха да вият денонощно. Утринното слънце осветяваше небето с огненочервена светлина, гъстите черни облаци се въртяха и създаваха ужасни образи. Плъзнаха слухове. Разправяха, че втората експедиция губила пътя си няколко пъти, че Дженъс се карал с офицерите и че се правели много черни магии, чиято единствена цел била сексуална. И като че ли разказите за Дженъс не бяха достатъчни, та получавахме съобщения от пътници, че ликантийците са възбудени, че обучават войските си и говорят за възстановяване на голямата стена, съборена от орисианците. Не обръщяхме голямо внимание на тези приказки, а ги отнасяхме към обикновените клюки, каквито бяха например странните светлини и миризмите на изгорени жертви в цитаделата на жреците. Специално попитах за това Рейли, но нейната шпионка можа само да съобщи, че жреците все още враждували помежду си, макар че продължавали да се карат само зад затворени врати, където дори нейното присъствие можело да бъде подозрително.

После първите членове на експедицията на Дженъс се завърнаха и свидетелствуваха за слуховете по негов адрес. Обвиниха го, че много се възгордял, не признавал ничии съвети и публично обиждал онези, които му се противопоставяли. Казаха, че експедицията не само се губила няколко пъти, но, все още продължавала да се лута без път, да губи багаж и богатство и да става жертва на мародерстващи племена. Изглежда, по-голямата част от тези приказки бяха глупости, защото завърналите се бяха известни лентяи и страхливци, според нас заминали само за да спечелят лесна слава.

Касини обаче веднага разбра шанса си и започна отново да се появява пред хора, да ругае Дженъс и да прави всичко възможно да

навреди на репутацията му. Неговите поддръжници също изпълзяха от скривалищата си и станаха толкова дръзки, че започнаха да участват в публични церемонии — например помагаха на Джениандър в церемонията за дъжд, подрънквайки със сребърни звънчета, за да наподобят шума на дъждовни капки, докато жрецът преряза гърлото на един тлъст бик.

Дъждът дойде навреме... но не спря. Часове наред валя толкова силно, че не можеше да се разбере ден ли е, или нощ, и всички се сгушиха по домовете си и слушаха барабаненето по покривите. Беше студен дъжд и във всеки дом напалиха огнищата. Не мина много време обаче и горивото привърши. От силния дъжд се появи зелена плесен. Тя полепна по дрехите ни, развали храната ни. Жреците се втурнаха да правят заклинания за прогонване на плесента, но щом тя намаля, налетяха милиони мравки, проникнаха в къщите през всяка пукнатина, запълзяха по стените, по нас самите и по децата ни и ни подлудиха с ухапванията си.

Но всички тези неприятности не бяха нищо в сравнение с неочаквания ужас, който ни обхвана, когато реката започна да приижда. Никой не си спомняше тя да е излизала от бреговете си, но по далечните хълмове имаше следи, които свидетелстваха за някогашен ужас и опустошение. Така че когато реката се превърна в кипяща маса от кал и отнесе по-малките кейове, паника обхвана града. След като се посъветвахме с жреците, управниците докараха един престъпник — той беше заклал жена си и децата си, а после ги беше изпекъл за ядене. Целият град излезе и всички се отправихме в мрачна процесия до мястото на жертвоприношението. Гушихме се под дъжда, настръхнали от студ, докато Джениандър, Касини и много други жреци напяваха, сякаш цяла вечност, заклинания за усмиряване на реката. Гамелан го нямаше, което за мен говореше много. Но Превотант, този стар крадец, беше дошъл, което говореше още повече. Церемонията премина лошо: кадилниците не горяха, а когато завързаха престъпника, възлите непрекъснато се развързваха сами. Горкият престъпник пищеше и стенеше, и се мяташе, от което разбрахме, че настойката за обезболяване не действа. Хората се изплашиха от всички тези несполуки; дори никой не се засмя, когато Джениандър плъсна в калта, докато се бореше с жертвата. Някои изпитаха съжаление към

нея — шушукаше се, че човекът просто бил полудял от дъжда и това било вина на жреците, нали тъкмо те правят заклинанията за дъжд?

Накрая Касини удари обезумелия човек по главата с един кол. Двамата с Джениандър го хванаха за краката и ръцете и без повече суетене го хвърлиха във водата да се удави. Всички се разотидоха нещастни и разгневени на градската управа.

Никой не се изненада, когато жертвоприношението не бе прието — реката продължи да приижда. Втурнах се към брега заедно с други мъже, които изкарваха прехраната си от голямата река. Изпразнихме складовете, изтеглихме лодките на брега и отпратихме по-големите съдове. Когато късно през нощта се върнах у дома, водата вече заливаше складовете.

Диос ме събуди точно преди разсъмване.

— Какво има? — попитах аз и веднага станах. Бях си създал този навик при пътуването с Дженъс и го поддържам и до днес. Тя стоеше до леглото по нощница, стиснала Емили в ръце. Беше преbledняла и трепереше.

Емили беше с широко отворени очи; всеки момент щеше да заплаче.

— Слушай — каза Диос.

Чух далечно гърмене... не, беше бучене. Чуваше се и пращане и скърцане. Нещо се чупеше. Скочих от леглото и отворих прозореца. Дъждът плющеше, но скърцането и пращането се чуваха съвсем ясно. Нощта беше така тъмна, че не можех да видя какво става. Обърнах се към Диос и казах:

— Реката е.

— Трябва ли да бягаме? — попита тя с разтреперан глас. Никога по-рано не я бях виждал изплашена; чак по-късно разбрах, че е защото никога не беше живяла до река.

— Тук сме в пълна безопасност — успокоих я аз. — Освен старата дига, до която реката се качва много рядко, от нея ни отделят и много хълмове.

Бях разтревожен за пристанищата и складовете, но още повече се тревожех за хората, които живееха и работеха край реката; не можех обаче да направя нищо. Не бях бог, за да спра наводнението. Затова върнах жена си и детето в леглото и ги прегърнах. Когато се съмна,

дъждът беше спрял и първата мисъл, която ми мина през ума, беше, че Емили май не е плакала тази нощ.

Реката се беше прибрала в коритото си почти до нормалното равнище. Щетите бяха големи, но не толкова големи, колкото се страхувах. Някои от доковете бяха пометени, много складове бяха съборени, имаше повредени лодки и кораби, но малко хора бяха загинали. Когато се събрахме да помогнем на пострадалите и да разчистим развалините, си помислих, че би могло да бъде и по-лошо. Гледах следите, оставени от оттеглящите се води, и видях, че преди години водата беше стигнала два пъти по-далеч.

Аз обаче бях един от малцината, запазили спокойствие. По пътя за вкъщи чух ропот срещу състоянието на нещата в Ориса. Бях облечен в работни дрехи, шапката ми скриваше червената ми коса и никой не ме позна.

— Разправят, че в Далечното царство жреците имали заклинания, с които могат да управляват реките — каза един мъж.

— За нас от това няма да има никаква полза — отговори друг. — Само гледай. Когато капитан Грейклок се върне, нашата въшлива пасмина ще го убие. Те се кълнат в Те-Дейт, че в Далечното царство нямамо нищо за нас... Няма значение какво е намерил капитанът.

— Грейклок трябва да се обеси — излая една старица. — Той ни докара тези бедни. Знае само да се перчи.

— Млъкни ма! — извика й първият. — Грейклок е единственият шанс, който ни е останал. Той и Амалрик Антеро с кадемлийската му червена коса. Не са виновни те, че нямаме сполука.

Започнаха да се карат и аз ги отминах, преди да ме разпознаят. За първи път от месеци се разтревожих. Винаги бях разбирал колко важна е втората експедиция. Вярвах, че целта не може да не бъде постигната с такава мощна сила, способна да преодолее изпитанията в онези опасни далечни земи. Сега обаче си мислех за всички обрати и несгоди, сполетели ни по време на първото пътешествие. За несполучливите заклинания, за тайнствените наблюдатели, за ужасната пустиня, за капаните и уловките, които всеки зъл магьосник можеше да ни постави — и разбрах, че неуспехът изобщо не беше изключен.

Но когато се завърнах у дома и Диос топло ме посрещна, когато видях усмихнатото лице на дъщеря ми, аз отхвърлих всички съмнения.

Трябваше да има бъдеще за такива като тях; бъдеще, много по-светло дори от това, за което беше мечтал баща ми. Как боговете могат да измамат най-милите ми две същества... и всички майки и бебета в Ориса? Всичко ще бъде наред, казах си аз. Всичко ще бъде наред.

С приближаването на жътвата мрачното настроение се засили. Силните дъждове и наводненията бяха отмили много от семето, а Покълналото беше изгнило. Очертаваше се гладна година и поскъпване на зърното. Като капак на всичко престанаха да идват новини от Дженъс и втората експедиция. Сякаш бяха пропаднали. Аз обаче уверявах всички — включително и себе си — че са отишли толкова далеч, че трябва много време преди да пристигнат новините.

Точно по жътва, само няколко дни преди жътварите да излязат на полето, отново ни сполетя беда. Този път тя дойде с порива на необичаен за сезона вятър, който се спусна от планините. Беше горещ и сух, и не спираше. Той изсмука всичкия живот от нивите и унищожи и малкото, което дъждовете бяха оставили за трапезите ни. Градската управа наложи извънреден данък на всички домакинства, върху търговията и стоките също, за да се закупи зърно от чужбина. Жреците излязоха на полето и се заредиха безкрайни заклинания. Въпреки това ветровете не спряха и продължиха да духат до деня, когато сами не решиха да престанат.

Градът беше изненадан от продължителния неуспех на жреците. Досега те винаги ни бяха защитавали както от природни бедствия, така и от магии. Какво беше станало? Защо ни постигна такова нещастие? Ако нещата в най-скоро време не се променяха, ликантийците щяха да разберат, че сме отритнати от боговете.

Малко по-късно някои от причините ми бяха подсказани по заобиколен начин от моя приятел Маларен. Той дойде да ми съобщи, че един от управниците желаел да поговори с мен на четири очи. Казваше се Еко и беше таен поддръжник на нашата кауза, така че аз се съгласих без никакво колебание. Срецнахме се вкъщи на следващата нощ. Еко не беше млад човек, но бръчките и бялата му коса го правеха да изглежда още по-възрастен. Очите и походката му обаче бяха младежки, както и възгледите му. Преди да влезе в градската управа беше преуспяващ търговец, така че бързо разбра същината.

— Ако имаш някаква вест от капитан Грейклок — каза Еко, — ще бъде от полза за всички ни... без значение каква е тя.

— Честна дума — отговорих аз, — не съм чул нищо повече от онова, което знае всеки в Ориса, а то е почти нищо. Но няма нищо чудно в липсата на новини; в края на краищата сега е сезонът на бурите и Дженъс сигурно го изчаква, докато премине.

Еко ме погледна строго за момент, очите му ме проверяваха дали говоря истината. Като се увери, че не лъжа, той отмести поглед и въздъхна.

— Тогава оттам не можем да очакваме помощ.

— Какъв е проблемът, почитаеми господине? Конкретно, искам да кажа. Защото очевидно през тези дни Ориса има много проблеми.

— Ще се закълнеш ли, че няма да споделиш с никого онова, което ще ти кажа? — Заклех се. Той кимна доволен и продължи: — Страхувам се от неуспех. Хората ни отдавна са загубили вяра в нас. Както знаеш, вече имахме няколко сбивания на улиците, а назряват и други трудности, нещо като бунт. И кой може да ги вини за това? Щом не можем да докараме дъжд и да пожънем добра реколта, защо трябва да ни вярват? Аз обичам този град с всичките му лошотии и по-скоро бих умрял на колелото за изтезания, отколкото да го видя пострадал.

— Защо жреците не правят нищо в това отношение? — попитах аз. — Нали вие, управниците, се срещате редовно с тях? Какво казват те?

— Ако имаш предвид Джениандър и Касини — отговори Еко с отвращение, — те нямат какво да кажат. Те идват на нашите заседания, правят празни обещания, събират си десетъка и си отиват.

— Ами Гамелан? — попитах аз. — Ами другите жреци?

— Те престанаха да идват, или са ги спрели... не зная кое от двете. Но мога да ти кажа, че в Двореца на жреците се води битка и онези, които биха могли да са наши приятели, не са между победителите.

— Но трябва да има нещо по-важно от простата борба за власт — казах аз. — Джениандър е глупак, а Касини е лъжец. Другите обаче са опитни жреци. Защо те не могат да ни помогнат? Не мисля, че това е заговор, защото така те биха унищожили не само нас, но и себе си.

— Не зная никакви факти — каза Еко и се поколеба дали да ми съобщи слуховете.

— Не се колебай, господине — подканих го аз. — Особено ако слуховете обясняват нещата.

— Може би си чул, а може и да си видял, че в Двореца на жреците стават странни неща — започна той. Казах му, че съм чул. — Добре, този слух е породен от странните светлини и миризми, и така нататък. Говори се, че Касини и неговите приятели правят черна магия. Защо и как — никой не знае. Обаче се говори, че това правене на черни магии е изчерпило естествената магическа енергия на града. Затова всичките заклинания, направени за нас, са неуспешни или пък са толкова слаби, че могат да се считат за неуспешни.

— Ти вярваш ли на тези истории? — попитах аз.

Еко отново въздъхна, дълбоко и уморено.

— Не. Не вярвам. Но ми се ще да са верни, защото с тях може да се обясни много.

— И това ще снее от Ориса всякаква вина, че с нещо сме обидили боговете — казах аз.

— Така е. Обаче няма начин да разберем и затова е безсмислено да го разискваме.

Еко изпи ракията, която му бях сипал, и стана да си върви.

— Ако получиш някакво известие от капитан Грейклок...

— Веднага ще ти съобщя — обещах аз. Той си отиде и остави след себе си дълга поредица от въпроси без отговор.

Не можеше да се направи нищо, освен да се надяваме. Но надеждата тази година беше майка с пресъхнала бозка, защото лошите неща продължиха неуморно. Точно преди първия сняг ни сполетя най-лошият удар.

Беше една от онези тихи вечери в началото на зимата, когато в Ориса е достатъчно студено, за да се радваме на огнището, когато вятърът леко потраква по прозорците и ти нашепва за топла вана и меко легло. С Диос направихме една сънлива любов в голямото пухено легло; после, без да ме е еня за света, станах да сложа дърва в огнището и да направя за двамата по едно горещо питие. Когато ѝ подавах чашата, забелязах, че лицето ѝ е червено, но си помислих, че е от любенето. Обърнах се да взема моята чаша, когато чух Диос да въздиша тежко и да пада на пода.

Бързо се наведох над нея. Бях сериозно разтревожен.

— Какво ти е, скъпа? — Тя не ми отговори, а се хвана за главата; лицето ѝ беше изкривено от болка. — Ти си болна! Ей сега ще доведеа лечител.

Тя ми отговори със съвсем тих глас:

— Не, Амалрик. Моля те. Много силно духа. Ще изстинеш и ще се измокриш.

— Глупости.

Бързо се облякох. Тя се опита да стане и да ме спре, но беше обхваната от друг пристъп и нададе такъв ужасен стон, че извиках младата камериерка Спото да дойде и да я наблюдава, докато доведе лечителя.

Бурята се беше засилила; духаше пронизващ вятър и суграшицата биеше по лицето ми, докато препусках по пътя. Когато стигнах до къщата на лечителя, беше вече доста тъмно, но успях да разчета светещия знак на разрешителното. Той вечеряше, обаче стана от масата без възражения и след малко препускахме към моята къща. Вятърът се беше обърнал, фучеше и виеше, и трябваше да положим големи усилия, за да накараме конете да вървят през суграшицата и лапавицата. Все пак стигнахме и аз въведох лечителя в спалнята.

Диос лежеше и стенеше в голямото пухено легло. Знаех, че болката сигурно е непоносима, защото тя не беше жена, свикнала да хленчи, всъщност винаги пренебрегваше болежките си. Когато влязохме, тя отвори очи: бяха големи и неестествено блестящи. Лечителят си приготви нещата, а аз отидох до леглото и я целунах. Беше толкова гореща, че направо пареше.

— Обикновена зимна настилка — каза Диос, опитвайки се да ме успокои. Усмихна се отпаднало и се пресегна да ме потупа по ръката, но извика от болка и ръката ѝ падна. — В името на боговете на Салкей, чувствам се ужасно! — изохка тя. — Болят ме всички кости, а главата ми просто се пръска.

Помъчих се да се усмихна успокояващо.

— Е, значи настилка. За нула време ще си на крака, любов моя, и ще дундуркаш Емили на коленете си.

Като чу да споменавам името на дъщеря ни, Диос ме погледна разтревожена.

— Емили? Как е тя? Погледна ли я?

— Тя е добре, госпожо — обади се Спото. — Току-що ходих в детската стая. Емили спи спокойно.

Диос въздъхна облекчено. Лечителят вече беше извадил магьосническите си принадлежности и разбъркваше някакъв цяр. Но

най-напред я прегледа: бодна я на едно-две места да провери чувствителността ѝ, помириса дъха ѝ, насочи светлината на свещта към очите ѝ. А после сърцето ми примря, защото видях, че се колебае... сякаш озадачен. Той едва забележимо поклати глава, после се усмихна — също така пресилено като мен, защото аз продължавах да се усмихвам като идиот, за да си придавам бодър вид.

— Зимна настинка, нали, уважаеми господине? — попитах аз.

Последва ново колебание, после лечителят каза:

— Хм... да... Да! Точно така. Зимна настинка. А сега се успокой, госпожо Антеро, и изпий тази настойка. Вътре съм сложил цяла лъжица мед да убие горчивината, но въпреки това вкусът ѝ няма да ти хареса. Но ако искаш да ми доставиш удоволствие, моля те да го изпиеш на един дъх... — Диос послушно изпи всичко. — Сега затвори очи, мила госпожо, и скоро ще заспиш. Аз ще направя заклинанието и ще изгоним този малък демон. А после, както каза твоят добър съпруг, когато се събудиш, ще бъдеш съвсем добре.

Седях до нея и я държах за ръката, за да я успокоя. Тя затвори очи. Ръката ѝ гореше, ставите на пръстите ѝ се бяха надули. Неочаквано Диос ме погледна и каза:

— Грижи се тази нощ за Емили!

— Разбира се, че ще се грижа — отговорих аз. — И ще кажа на Спото да прекара цялата нощ до леглото ѝ. Освен това нали лечителят е тук. Няма защо да се тревожиш за Емили, ако тя случайно също се разболе.

Целунах я и тя отново затвори очи.

— Обичам те, Амалрик — промърмори Диос. Казах ѝ, че аз също я обичам. — Ти си добър съпруг. И добър баща на Емили. — Помилвах я по ръката. Тя се прозина — настойката беше започнала да действа. — Знаеш ли... мисля, че Емили прилича на... същата е... като... теб.

И заспа.

Лечителят ми направи знак с ръка и аз седнах на един стол в ъгъла, а той запали кадилницата и поръси в нея някакви прахове за лекуване на зимна настинка. После изпя нещо над един сложен наниз от огнени мъниста, развърза го и разпръсна мънистата около леглото. Поръси в кадилницата още нещо и искриците светлина се превърнаха в светещ кръг. След това вдигна ръце и започна бързо да напява

заклинането. Светлината изведнъж изгасна и Диос извика. Но не се събуди. Лечителят изглеждаше стреснат. Той поклати глава, после донесе кутия с друг прах и го сипа в кадилницата. Въглените се разгоряха и лечителят въздъхна облекчено. Аз обаче се изплаших. Насилвах се да повярвам, че всичко е съвсем обикновено, че точно така трябва да бъде. Лечителят отново започна заклинанията си. Със страх очаквах друг вик на болка, но не чух нищо; вместо това чертите на Диос се отпуснаха и дори ми се стори, че устните ѝ се свиха в усмивка... спокойна усмивка, молах се аз. Лечителят продължаваше да напява; кадилниците изпълниха стаята със силна миризма. После той стана от малкия си стол, сгъна го и се изправи до леглото. Наведе съсредоточено глава и започна да прави друго защитно заклинание. Бях го слушал много пъти, дори ми бе правено и на мен. Да, това беше съвсем обикновено лечение на безобидно страдание. Заспах.

Не беше спокоен сън, от каквото имах нужда. Възглавницата сякаш затисна главата ми и кошмарът настъпи с небивала сила. Отново видях лодкаря — ужасния човек със зеещите очни кухини. Отново се изкачвах по онези стъпала и чух виенето, и бях изправен пред съдбата, която кошмарът ми показваше всеки път, когато ме споходеше.

Когато се събудих, Злокобният вестител си беше отишъл. Диос беше мъртва. Нямам намерение да осквернявам паметта ѝ със сълзливи описания на чувствата си. Ще спомена само, че такава неутешимост, такава болка съм изпитвал само още един път през живота си. Тя ми остави белег — не, не белег, защото той е само спомен, а по-скоро едно призрачно присъствие, сякаш сърцето е крайник, който може да се отреже, но продължава да боли.

Не си спомням много добре какво се случи след това. Лечителят плачеше за своя неуспех, но аз посрещнах сълзите му със студена омраза. Рейли дойде да ме утеши и да провери дали Диос е подготвена както трябва и дали е направено нужното заклинание, за да се запази тялото ѝ до погребението. Спомням си как сестра ми ми каза, че и други са се разболели и че всички болни са умрели. Думите ѝ нямаха никакво значение, не можеха да проникнат през обзелото ме вцепенение. Струваше ми се, че са минали години, но всъщност бяха минали само два дена. Цялото това време прекарах с Емили. Играехме в градината... тя вече можеше да ходи, всъщност тъкмо прохождаше, и казваше „тата“ и „мама“. Казах ѝ, че мама е заминала много далече и

няма да бъде с нас много дълго. Вместо да заплаче, тя ме прегърна здраво, сякаш за да ме успокои. Стегнах се и се овладях. Имаше да се вършат много неща, трябваше да помисля и за погребението. Чувствах се като събудил се от втори сън. През първия беше умряла Диос; през втория се събудих, за да видя, че Злокобният вестител и неговите любимци шестват в цяла Ориса.

Беше чума, каквато дотогава не ни беше сполетявала. Премина през целия град, без да я спрат никакви магии. Взе своите жертви и от бедни, и от богати. Нямаше никаква логика. Цели квартали бяха обезлюдени, но имаше и такива, в които не беше засегнат нито един. В други заболяваше и умираше едно семейство, а съседите се криеха по домовете си ужасени, но здрави. Понякога се разболяваше само един от семейството, а останалите оставаха здрави. Болестта не причиняваше неприятни пришки или рани, но протичаше с ужасни болки и треска. Някои се мъчеха дълго, други умираха при първата атака.

Градът беше занемал от страх. Всички магазини бяха затворени, по реката нямаше никакви кораби. Жреците денонощно преравяха свитъците си за някакви указания как да отклонят гнева на чумата. Но тя продължаваше да върлува безмилостно. Нямаше тържествени погребения, защото всички бяха толкова изплашени, че не излизаха. Аз погребях Диос край къщата съвсем скромно, присъствуваха само Рейли и слугите.

С всеки изминат ден очаквах Злокобният вестител да се върне... неспокойно се вглеждах в очите на Емили и на слугите. Навън болестта продължаваше да взима жертвите си; при нас все още никой не беше засегнат. Не зная колко души умряха през това време, може би две хиляди, може и повече.

През нощта, когато падна първият сняг, Емили се пробуди и изпищя от болка. Втурнах се при нея, изблъсквайки Спото и А'лийн. Щом ме видя, Емили заплака още по-силно. Взех я на ръце и я прегърнах... опитвах се да прогоня болката със силата на волята си. Тя се вкопчи в мен, плачеше и повтаряше „тата... тата... тата“. Дадох ѝ настойка за сън и изкъпах малкото ѝ отпуснато телце с ледена вода, за да облекча треската. Не помогна. Стисках я силно, люлеех я, пеех ѝ любимите ѝ песни. Знаех, че е безсмислено да викам лечител, но изпитвах безумно желание да направя нещо, да направя каквото и да е.

Тогава си спомних как Халаб ме излекува и възкреси любимото ми порче. Изтичах навън и хукнах през снега. Намерих къщата на един продавач на животни и заблъсках по вратата като луд. Дадох му цяла шепа монети за едно животинче в клетка и се втурнах към къщи. Разтърсих се и намерих зъба, който Дженъс ми бе дал да ме пази по време на нашето пътешествие. Взех го, взех и клетката и отнесох Емили при олтара на Халаб. Направих ѝ легло на пода. Нахлузих талисмана на врата на детето и коленичих пред олтара.

— Скъпи братко — казах аз, — ти ми помогна навремето и те моля да ми помогнеш и сега. Емили умира. Тя е твоя племенничка и ти би се гордял с такава храбра малка Антеро. О, ела, Халаб. Излекувай я от болестта. Отпрати от портата ми Злокобния вестител.

Халаб сякаш ме гледаше от картината. Дори ми се стори, че по лицето му се изписа мъка, причинена от молбата ми. Това ме окуражи и аз извадих порчето от клетката. От него струеше жизненост, очите му бяха малки мъниста, изпълнени с любопитство. Поставих го в ръцете на спящата Емили.

Погледнах към образа на Халаб.

— Ела при нас, братко. Ела при нас, умолявам те.

Изведнъж в стаята притъмня. Усетих как преминава някаква сянка. Емили изстена, но порчето остана спокойно, само мустаците му потрепваха, сякаш да покажат, че не е парцалена играчка. До ушите ми достигна глас:

— Амалрик. — Знаех, че е гласът на Халаб, и сърцето ми подскочи от надежда. Незнайно откъде нахлу светлина и се спря над Емили. Усетих силна миризма на тамян.

Отново чух гласа на Халаб. Сега шепнеше:

— Емили... Емили.

Емили се размърда. Отвори очи и щом ме видя, ми се усмихна. Порчето също се размърда. Емили погледна надолу, видя го и се засмя.

— Тата — каза тя. — Тата.

Заплаках от облекчение.

— Да, скъпа — казах аз. — Това е за теб. Порче, като онова, което имах аз като малък. Порче. Можеш ли да го кажеш? Порче.

— Пор-че — повтори тя съвсем ясно, прибавяйки нова дума към малкия си речник. После затвори очи и въздъхна дълбоко. Ръката ѝ се

отпусна, разтвори се и порчето избяга. Още една продължителна въздишка... и детето ми умря.

Ревях от скръб и болка. Хвърлих се върху малкото телце, молах се да не е вярно, виках, че не може да е вярно. Исках аз да умра. Защо трябваше да продължавам да живея? Всичко, което ми беше скъпо, всичко, за което живеех, ми беше отнето.

После усетих нечие присъствие във въздуха и чух гласа на Халаб:

— Амалрик. — Погледнах и през сълзите, които се лееха от очите ми, го видях наведен над мен: като студен пушек, трептящ, но без да променя формата си. Устните на духа се разтвориха. С много усилия той успя да прошепне:

— Съжалявам... Много съжалявам. — Ръката му се протегна към мен и докосна лицето ми. В докосването нямаше нищо материално: не беше студено, не беше топло, просто успокоителен полъх по бузите ми.

Отново се чу шепот.

— Не бива... да спираш. Не бива... да се предаваш.

Исках да извикам: Каква полза? Защо? Полъхът отново погали лицето ми.

— Съвземи се, братко — прошепна Халаб. — Спи, Амалрик... спи.

Заспах. Спал съм като умрял, защото никой не можал да ме събуди. Слугите ме пренесли в стаята ми и ме сложили в леглото. Погрижили се за бедната Емили и я заровили в градината до жена ми. Събудих се след шест дни. Скръбта тежеше в гърдите ми като камък. Исках да изрежа сърцето си с нож и да го изхвърля, но когато ми идваха такива мрачни мисли, си спомнях за заръката на Халаб. Подчиних се, но ми струваше много усилия. Ядях. Пиех. Влачех се с мъката си ден подир ден.

Аз скърбях, но в града цареше радост. Чумата беше преминала. Злокобният вестител се беше нахранил, и то добре; сега той беше сит и Ориса беше спасена. Но за мен нито едното, нито другото имаше значение. Мъртъв или жив, болен или здрав — аз не се интересувах каква съдба ни очаква.

Сетне, една късна вечер на портата се почука. Всички спяха, уморени от грижи по мен и по домакинството, затова отидох да видя

кой е. Отворих портата и онемях — на портата се бе подпрял покрит с рани изнемощял мъж. Беше сержант Мийна.

— Сержант! — извиках изненадан аз. — Откъде идваш? Какво се е случило?

С прегракнал дрезгав глас Мийна отговори:

— Всичко пропадна, господарю. Всичко пропадна.

ГЛАВА ШЕСТНАЙСЕТА

ИСТОРИЯТА НА СЕРЖАНТА

— Какво се е случило? — попитах аз. — Къде е той?

— В... в Ликантия — успя да продума сержант Мийна. — В тъмницата. Или по-лошо... — Той неочаквано замълча. Обърнах се и видях, че слугите са се събрали и ни гледат. Бързо въведох Мийна вътре. Заповядах да донесат храна и вино и никой да не повтаря нищо от онова, което е чул, макар да знаех, че последното ми нареждане е безполезно. Мийна се опита да продължи, но аз му казах да не бърза, освен ако не се налага да действаме най-късно след един час.

— Не час, господин Антеро... не дори ден. Може би никога — въздъхна той.

Почти насила го заведох в гостната, където вече бяха донесли храна и пиене. Наредих на трима от най-доверените си хора да го обслужват. Мийна лакомо се нахвърли върху храната, изпи цяло шише вино и накрая се сгромоляса. Скърцайки със зъби от нетърпение аз го оставих да поспи четири часа. Знаех, че нищо няма да спечеля, ако го разтърся и събудя. Наредих да изгорят дрипавите му дрехи. Забелязах също, че беше пристигнал без оръжие и разбрах, че се е случило нещо ужасно. Войник като Мийна не се разделя с оръжието си. Когато се събуди, той се изкъпа, масажираха го и го доведоха в кабинета ми. Сипах му освежаваща билкова напитка, седнах зад масата и го поканих да разкаже историята си така, както смята за най-добре. Очаквах да чуя почти несвързан брътвеж, но трябваше да променя мнението си за добрия сержант... и за подготовката, която беше получил от Дженъс.

Изтощен до краен предел, сержант Мийна докладва съвсем накратко:

— Господин Антеро, втората експедиция до Далечното царство е разгромена. Бяхме изтребени от магия отвън... и от некомпетентност отвътре. Единственият оцелял офицер, доколкото зная, е капитан Дженъс Грейлок. Сега той е пленник в Ликантия. Не зная къде или за какво обвинение, затова не мога да бъда поточен.

— Дженъс жив ли е?

— Мисля, че да, освен ако ликантийците не са го екзекутирали или измъчвали до смърт. Войници им понесоха големи загуби, докато ни плениха. Не искаха капитанът да бъде ранен.

Казах му да започне отначало и да ми разкаже всичко, независимо колко тежко е то, и той ме послуша. Но Мийна не беше трубадур и не започна разказа за експедицията с подробно излагане на целта или как боговете са се отвърнали от участниците преди да е опънато първото корабно платно. Нямаше нужда от такива приказки. Но още от първия ден нещата тръгнаха зле. Корабите били претоварени, а като достигнали устието на реката и се отправили към Тясното море, станало ясно, че не са и от подходящ тип — повечето били плитководни речни баржи или набързо преустроени крайбрежни търговски кораби.

Времето се развалило и макар да не било толкова лошо, колкото при бурята, която властелините, на Ликантия бяха изпратили срещу „Китиуейк“, корабите се пръснали. Корабът на офицерите, на който били Дженъс и сержант Мийна, бил изхвърлен на сушата на много левги от земите на хората от Пиперения бряг.

— Това беше единственото добро нещо, което ни дариха боговете — добави Мийна.

Останалата част от флотилията пътувала няколко седмици до селището на крайбрежните жители, а пет кораба изчезнали безследно. Разтоварването било много тежко: бутали конете през борда, за да изплуват сами: покрили лодките с талпи и ги използвали като салове, дори накарали войниците да предават от ръка на ръка багажа на офицерите от кораба до брега. Накрая експедицията слязла на сушата. За това време вече били станали няколко инцидента между войниците и туземците: нашите нападнали жените им и имало скандали, крайбрежните жители пък крадели от запасите на експедицията. Наложило се Дженъс да приложи цялото си дипломатическо умение, а Черната акула целия си разум, за да не стане положението още по-лошо. Мийна, който командвал взвода за охрана, присъствал на всички заседания. Той ми каза, че генерал Версред заявил, че всичко това били глупости... не си струвало да си губят времето с крайбрежните жители.

Най-сетне експедицията потеглила, следвайки приблизително същия маршрут както моята; приблизително, защото нямаше начин две

хиляди души да минат по същите пътеки, по които бяхме минали ние, или да нощуват на открито като нас. Тяхното настояване да носят какви ли не неща, включително палатки и дори два магазина за военно снабдяване — един за офицерите и един за всички останали — плюс най-различни униформи, забавило пътуването. Товарните фургони също определяли пътя. Мийна ми съобщи, че пет или шест от офицерите водели със себе си „приятелки“, които изобщо не ходели пеша. Дори конете били много неподходящи; повечето били плашливи и придирчиви към храната, за разлика от нашите мулета, и изисквали по-големи грижи. Хората започнали да измират още докато експедицията минавала през онази пасторална, изоставена земя, която за нас приличаше на парк... умирали от грешки, заболявания и невежество. Два пъти експедицията се губила и трябвало отново да се връща. Това вече не го разбрах — какво са правили тогава жреците? Сержантът каза, че, изглежда, заклинанията им били блокирани или отправени в погрешна посока с много по-голяма сила, отколкото при Касини. Попитах за талисмана — свитъка на война в кехлибар. Той действал с прекъсване. Най-надеждното средство било едно копие от картата, която бях начертал. „Ами Дженъс?“ Той насочил цялото си внимание към една от офицерските „приятелки“. Офицерът, изглежда, не възразявал срещу вниманието, отделяно на неговата любовница. Сержант Мийна каза, че Дженъс май не отделял нужното внимание на пътуването. Но може би пазел силите си за опустошената земя. Спомних си „умората“ на Дженъс при племето рифт, но не казах нищо.

Експедицията оставяла подир себе си опустошена ивица, широка приблизително една левга, каза Мийна. Като скакалците от неговото детство, само че скакалците се движели по-бързо. Те стигнали до изворите и после навлезли в пустинята. Попитах го дали са били обезпокоявани от търговците на роби или от тяхната магия. Не били. Попитах ѝ дали се е върнала магическата сила на жреците. И това не станало, поне не напълно.

Мийна огледа нервно стаята.

— Ти, господарю, нали знаеш за... интересите на капитан Грейклок?

— Имаш предвид магията?

— Да, господарю. Той задели една от палатките само за себе си и прекарваше там много време. Когато беше вътре, ми заповядваше да

сложна охрана около палатката и да му съобщавам, ако някой от офицерите или жреците се приближи. Убеден съм, че причината, поради която бяхме поразени от магия, както стана и по-напред, е в онова, което прави капитанът.

Но не видели никакви наблюдатели. Експедицията избегнала кратера, продължи сержант Мийна, макар че отначало смятали да го използват като база за попълване на запасите. Едва не ми призля като си представих какви поразии би могла да стори тази орда в рая, който бяхме открили с Диос. Замалко да заплача, защото отново си дадох ясна сметка, сякаш за първи път... както го правех всеки час и всеки ден... че моята любима завинаги си беше отишла. Но с нищо не го показах, а продължих да разпитвам Мийна. Дженъс променил решението си не от някакви романтични подбуди, а защото се страхувал, че магията на кратера е много силна и ако този рай бъде сполетян отново от смърт, имало вероятност експедицията да понесе ужасни жертви. Освен това имали достатъчно провизии и вода. Нямало смисъл да търсят рифт... нямало начин долината да може да помогне на експедицията, макар че сега те не били повече от хиляда и петстотин души. Опустошената земя била истински мрачен кошмар, но това не тревожело Мийна, защото той знаел, че имала край. През предпланините следвали пътя, изминат от мен и Дженъс, но сега проблемът бил, че сезонът бил към края си... есента почти била настъпила. И тъкмо там според Мийна започнали най-големите им трудности. С приближаването на прохода Дженъс сякаш се събуждал от летаргията и се държал като кочияш, който иска да пришпорва експедицията да се движи все по-бързо.

— Разбрах какво иска капитанът, но нямаше начин да се ускори темпото — Мийна поклати глава. — Може би ако бяхме по-малко хора, носехме по-малко багаж, бяхме по-добре тренирани или... — Гласът му постепенно заглъхна. — Имах чувството... не че искам да критикувам капитана и постъпките му, но той не слушаше никого. Генералът и офицерите смятаха, че само дрънка като някоя продавачка на риба.

Дженъс, генерал Версред и неговият щаб решили да атакуват прохода преди падането на първия сняг. Чак след като минели през него, щели да потърсят квартири за презимуване.

— Но дотам не се стигна — каза Мийна. — Продължихме напред и влязохме в един град, точно в началото на прохода.

Спомних си това място. — Там ни атакува кавалерията. Мийна кимна. — Точно това казаха първенците на града и се извиниха. Всички говореха търговски език. Казаха, че имали ужасни врагове и че командирът на частта бил много припрян. Извиниха се, както би се изразил капитанът, най-разточително. — Мийна понечи да се изплюе, но си спомни къде се намира. — От този ден съдбата ни бе предрешена.

Градът бил красив, както и хората му.

— Те казаха на генерала и на капитан Грейклок, че много се радват на нашето пристигане. Това щяло да бъде началото на нов ден, каза владетелят на града, ден, в който те ще сключат съюз с Ориса и повече няма да се страхуват от бойците от пустошта. Особено доволни останаха, когато научиха за целта на експедицията. Като дойдела пролетта, някои от младите им войници може би щели да пожелаят да се присъединят към нас и да тръгнат на изток, към Далечното царство. Градът се казваше Уоумуа и преди много векове бил в най-приятелски отношения с мирните учени на Далечното царство.

Сержантът спря, извади от туниката си парцалив папирус и ми го подаде.

— Като доказателство — каза той, — онези лъжливи копелета дадоха на капитана това.

Развих рулото и ахнах от изненада. Беше знаме, като кавалерийско, и толкова старо, че чак мръсносиво. Но знаците се виждаха съвсем ясно: изгряващо слънце и огромна навита змия. Помнех добре този символ. Умът ми бързо се пренесе на Пиперения бряг, към война в кехлибар, чийто дух бяхме успокоили. Змията и слънцето бяха щамповани на кожената торба на загиналия войн.

— Те ни казаха, че знамето било на войници от Далечното царство — обясни Мийна. — И било оставено последния път, когато дошли да им помогнат в битка.

— Какво мислеше Дженъс за това? — попитах аз.

— О, той каза, че знамето сигурно е от Далечното царство. И че най-вероятно са го поставяли над герба на владетелите.

— Толкова ли беше сигурен — натъртих аз. Спомних си как двамата мислехме, че украшението трябва да е представлявало нещо

такова.

— Беше абсолютно уверен както когато му го дадоха, така и в деня, когато ми го връчи, за да ти го дам... ако остана жив и те видя.

Навих знамето и го сложих на писалището. И до ден-днешен е на него. После внимателно подканих сержанта да продължи.

— Значи хората от града твърдяха, че са в приятелски отношения с Далечното царство, така ли?

— Да, господарю. Така ни казаха онези лъжци — отговори Мийна с глас, изпълнен с горчивина. — Казаха ни, че градът воювал няколко пъти с варварите от Оспорваните земи и изгубил връзките си с Далечното царство. Поради тези войни имало достатъчно свободни жилища за всички нас. Не беше необходимо да опъваме палатки и да спим на земята. Колкото до жени... имало толкова вдовици и моми, че било достатъчно само да си пожелаем по някоя. — Мийна вдигна чашата с билковата отвара до устата си, после я остави и попита дали може да получи още ракия.

Напълних му чашата.

— И така, ние останахме там и когато започна зимата, онова, което беше военна сила, лека-полека се беше разпаднало. Защо да се упражняваме и да правим учения щом като можем да укрепваме силите си до огъня с любовница или греяно вино? Не ми харесваха тези дни. Чувствах се като жертва на някаква тайна магия, сякаш всички бяхме превърнати в глупаци и някой се подиграваше зад гърба ни.

Бях озадачен: когато двамата с Дженъс бяхме там, би трябвало да видим пушек през деня или отблясък от огньовете през нощта. А може би не; може би градът беше скрит от някоя гънка на терена. Мийна каза, че Дженъс направил опит сам да проучи прохода, но колкото пъти опитвал, винаги бил възпиран от лошо време. Накрая и той затънал в блатото на удоволствията и зачакал да се стопи снегът; и отново се върнал към тайните си изследвания.

— Макар че те направиха едно-друго и за него... и за нас... все пак ме е страх да ги споменавам — призна Мийна.

За отпразнуване на средата на зимата имало богата гощавка. Всички се събрали в една огромна зала с дълги маси, отрупани с редки храни; по една жена седнала до всеки мъж. Слугите тичали с подноси

с хляб и кани с вино, музикантите свирели, във въздуха се носело уханье от запалените благовонни пръчици.

— Не зная от какво се разтревожих — каза Мийна. — Но се разтревожих и пъгнах един остър кинжал в ръкава на мантията си... нарушавайки всички закони за гостоприемството. И слава на боговете, че ги наруших.

Той не видял никакъв сигнал, но жената срещу него изведнъж забила кама в гърба на компаньона си. Залата се превърнала в лудница от писъци, кръв и трупове на посечени орисианци.

— Кинжалът ми се заби между плешките на жената до мен, преди тя да успее да извади своя. Тя падна, после капитанът се изправи и започна да ги размазва с един канделабър. Знаех, че нямаме изход, но онези изведнъж сякаш изпаднаха в транс от пролятата кръв. — Той потрепери. — Видях една красива руса жена да разкъсва със зъби гърлото на генерал Версред като лъвица. А после тя... и останалите... започнаха да ядат.

Мъжете и жените от града разкъсвали труповете, но не проявявали никакъв интерес към останалите живи орисианци. И докато траела тази магия, оцелелите от разбитата експедиция избягали — вземали каквото оръжие и храна могли да докопат и изскочили навън в бурята и нощта. Колкото и да е чудно, отвратителните жители на град Уоумуа не ги преследвали.

— Може би бяха получили онова, което им беше нужно — каза Мийна.

Помислих си, че освен човешката плът са имали и друга цел, но запазих мнението за себе си.

Оцелели само двеста-триста орисианци. От строевите офицери жив бил само Дженъс; от благородниците — само двама потомствени аристократи. Започнало дългото отстъпление. Смъртта събирала жертвите си всеки ден — мнозина падали от изтощение и жажда, или в плен, или ги пленявали и избивали хората на пустинята.

— Накрая останахме само трийсетина, а от офицерите единствен капитан Дженъс. Той нямаше други средства за ориентиране освен слънцето и звездите и се отклонихме от набелязания курс. Най-сетне стигнахме морето, но на запад от земята на крайбрежните жители, в една пустинна местност. Двама души знаеха как се правят салове. Свързахме няколко сала в един груб кораб, направихме малко платно

от дрехите, които свалихме от гърбовете си, и поверихме живота си в ръцете на боговете с надеждата, че течението ще ни отнесе до Редонд.

Но така и не достигнали търговския град. Вместо това били пленени от пиратска галера. Но това май не били пирати, защото се държали като военни. Ще рече — ликантийска галера. Осем души от нашите паднали в тази битка. Останалите били оковани и галерата отплувала за Ликантия.

— Двамата с капитан Грейклок измислихме план и когато наближихме проклетия кей на Ликантия, го приведохме в изпълнение. Идеята беше капитанът да започне бой с надежда, че другите ще се присъединят към нас. Тъй като още от дете съм добър плувец, аз трябваше да скоча във водата и да достигна до брега. Ако капитанът успееше да се освободи... щеше да ме последва. — Мийна поклати засрамено глава, сякаш се беше провалил. — Последното, което видях, беше как го събориха на палубата. После около мен започнаха да падат стрели и трябваше да се гмурна под вода.

Мийна успял да доплува до брега навреме, за да види как галерата минава над голямата верига, защитаваща входа на ликантийското пристанище. Нищо не можел да направи за Дженъс или за другите, освен да дойде в Ориса и да разкаже за случилото се. Претупа последния си подвиг надве-натри, сякаш дивите зверове и Ликантийските патрули не заслужаваха внимание. А може би след толкова продължително и изтощително пътуване наистина да беше така.

Това бе краят на историята. Сипах му още една ракия и се замислих какво трябва да се прави по-нататък. Но само след два часа нещата бяха иззети от ръцете ми. Някой — часовой на градските порти, минавач по улицата или човек от моята къща, бе разпространил новината. Цяла Ориса плачеше и раздираше дрехите си. Градът и порано беше преживявал катастрофи, но никога чак такава. Никой не се бе спасил от две хиляди души, с изключение на Мийна. Всички останали бяха или мъртви, или изгубени в пустинята, или роби: трима сановници — млади, но много уважавани; генерал Версред и неговият щаб; десетки офицери, всички известни с храбростта си; цялата градска гвардия с изключение на щаба и една кохорта; и отгоре на всичко стотици загинали обикновени войници — най-храбрите, най-смелите млади мъже на Ориса.

Мийна беше извикан пред управата, за да разкаже историята отново. Предполагам, с някои съкращения, като например критиката на покойния генерал Версред, убийствено бавното темпо на експедицията или подробности за самия Дженъс. Не че това би имало някакво значение според мен, защото виждах гнева и скръбта на хората. Заповядаха на Мийна да повтори разказа си и в големия амфитеатър и отново избухна силен гняв. Ориса изпадна в истерия: слухове, нападки, обвинения относно станалото се разнасяха из града като пламъци в сухи храсти. Огънят бе подхранван от жреците, начело с Касини. Не само че експедицията трябвало да се води единствено с магически средства — жреците осъществявали своето присъствие посредством заклинания, но тя била и предварително обречена, тъй като била поведена към капан от Дженъс Грейклок. Той бил предател, двоен агент на служба на Ликантия. Бил дори по-лош, демон от отвъдното, дори не и човек. Кой в края на краищата някога беше отивал по-далеч от Редонд и бе виждал провинцията Кострома? Именно Дженъс бил попречил на Ориса в нейната свещена мисия да се свърже с Далечното царство. Поддръжниците му не искаха да чуят нищо от това, но аргументите им, че за тази трагедия са виновни жреците, решили да си присвоят славата на Далечното царство и да запазят жалката си теокрация, също не се изслушваха. Дори Гамелан намери за политически разумно да се оттегли извън града и да се потопи в мъдростта на другите светове преди да направи коментар по ужасните събития.

Отново изплуваха клеветите срещу фамилията Антеро. Ние също не сме били верни на Ориса, а само на златните монети и сребърните кюлчета. Една вечер случайно дочух един простак да казва, че благородните жреци били усетили поквара в брат ми Халаб и това била причината за смъртта му. Избих зъбите на този негодник с дръжката на кинжала си и сигурно щях да го заколя като шопар, ако Рейли не ме беше издърпала. Тя и Мийна сега бяха единствената ми утеха. Но дори и този уличен скандал беше един от малкото светли моменти, които си спомням. Сякаш целият свят беше потънал в сива мъгла и между мен и живота висеше воал. Диос и Емили занимаваха съзнанието ми повече, отколкото всички писъци и плачове.

По това време обаче се върна старият ми сън, кошмарът, в който бях измъчен затворник, воден от същество, което сега приличаше на

ликантиеца Грейф, през странните пещери към собственото ми унищожение — съдба, която приветствах в съня си.

Улових се, че скитам край реката потиснат, наблюдавам как черните води текат към морето и си мисля колко нежни изглеждат те, досущ като меко легло за уморен човек. Отдръпнах се назад. Баща ми щеше да ме зашлеви, ако беше жив и разбереше мислите ми. Никой Антеро не си беше позволявал да се удави от себесъжаление. Трябваше да направя нещо, и то незабавно.

Още щом ми дойде тази мисъл, знаех какво да направя. Описа нямаше да стори нищо, за да спаси Дженъс, дори ако неочаквано всички се вразумяха. Много добре тогава. Аз пак ще го спася. Забързах към дома. Събудих всички и започнах да давам нареждания. Казах на Рейли какво съм намислил, а тя се намръщи.

— Може би скачаш във водата, без да знаеш има ли дъно — каза сестра ми и аз неволно се изплаших от сравнението ѝ. — Може би Дженъс е по-ценен в Ликантия... или поне те мислят така... отколкото си мислим ние.

— Едва ли — казах аз. — Никога не съм виждал ликантиец, който да се откаже от злато. А и аз ще заръчам на Дженъс, преди да го откупя, да разкаже на ликантийците всичко, което знае. Нека те организират собствена експедиция, ако искат, нека се сблъскат с трудностите на пустинята, с търговците на роби и лешоядите. Дженъс, както е ясно от това, че на връщане са загубили пътя, е запомнил картата невярно. Друга карта не съществува, с изключение на онази, която съставих лично аз и която още помня.

Рейли поклати глава.

— Ти разсъждаваш логически, братко. Това може да ни навлече неприятности. Когато хората се интересуват единствено от цвета на знамената, както става в момента в двата наши града, и от това, което смятат за престиж на родината... тогава изчезва всяка рационалност. Към това прибави умопомрачението, което настъпва тези дни само при споменаването на Далечното царство... — Гласът ѝ затихна. — Върви, щом трябва, Амалрик. Но ме е страх за теб.

На разсъмване с наета карета излязох през градските, порти. Карах два сандъка, пълни с навити на рула листове чисто злато, които бях извадил от избите под нашата къща. Те щяха да ме въведат при ликантийците, ако трябва, дори при техните зловещи властелини. Не

беше царски откуп, но сигурно беше достатъчен за един или двама князе. Пазеха го шестима от най-добрите ми подчинени. Искях да взема и сержант Мийна, но разбрах, че ако единственият човек, оцелял при трагедията, напусне града и тръгне към Ликантия, враговете ми веднага ще намерят очевидното обяснение и само след час ще изпратят конници подире ни.

Пътуването до Ликантия мина без инциденти. Наредих на хората ми да останат в последния приличен хан, само на един ден път от града, докато не ги повикам, и препуснах към Ликантия самичък. Не забелязвах какво е времето, нито пък дали има други пътуващи. Бях зает с репетиране на доводите си и подхода, който да използвам, за да освободя Дженъс. Влязох в града без произшествия и се отправих към същата странноприемница, където бяхме спрели по-рано. Имах намерение да се подкрепя и след това да започна да проучвам по какъв начин да се обърна към някой ликантийски управник, за да искам услуга. Не успях да стигна до странноприемницата.

Беше сумрак и улиците бяха претъпкани, тъй като Ликантийските работници се прибираха от работа. Трябваше да си пробивам път с коня през навалищата. Съвсем неочаквано обаче всички се пръснаха и се оказах самичък на безлюдната улица. Последният ликантиец затвори вратата зад гърба си.

Чух лая и си спомних всичко. Иззад ъгъла се подаде онази отвратителна, безкосместа хиена с човешко лице — съществото, което беше заповядало да ни заведат в двореца на властелините, а след това беше избрало жертвата. Хиената седеше на хълбоците си и ме разглеждаше. Отново зина и ехото от съседните каменни постройки многократно повтори лая й. После съществото заговори:

— Амалрик Антеро. Ти си извикан. Трябва да се подчиниш.

Инстинктивно дръпнах юздите на коня си, опитвайки се да избягам от призоваващия. Но цяла редица войници с насочени срещу мен копия препречваше пътя ми. Втора редица се появи зад съществото.

— Амалрик Антеро. Ти си повикан.

ГЛАВА СЕДЕМНАЙСЕТА ТЪМНИЦИТЕ НА ЛИКАНТИЯ

Заведоха ме в големия морски замък на ръба на носа. Минахме през дълги кънтящи тъмни коридори, през охранявани и заключени врати, през стаи с високи тавани. Сякаш единствените живи същества в този огромен замък бяхме аз и пазачите, и зловредното същество, което подтичваше пред мен. Стигнахме до един вход, затворен само с дебела тъмнозелена завеса. Войниците, без никаква команда, се завъртяха кръгом и изчезнаха... оставяйки за пазач само хиената.

— Амалрик Антеро. Ти си повикан. — И съществото премина през завесата. Последвах го, без да продумам. Влязохме в една гола стая. Всичко в нея беше само от камък: от сводестия таван и поставките, в които бяха втъкнати запалени факли, до niskия подиум в отсрещния край на стаята. От двете страни на подиума имаше два кръгли пиедестала. Съществото се разположи пред подиума. Чух или по-точно усетих някакво жужене... сякаш самият въздух се движеше. Жуженето стана по-силно, после видях над всеки пиедестал блестяща колона, по-висока от човешки ръст. Съществото се поклони. Аз не.

Предполагам, че трябваше да коленича. Коленичил съм и винаги коленича, когато съм изправен пред странни богове, царе и дори бандити, които си приписват благороднически титли. Нищо не ми струва, а често има значение за бъдещата полза или за непосредственото оцеляване. Понякога е просто израз на обичайна вежливост. Но тук, в недрата на замъка, останах прав. Може би се почувствах горд, че съм Антеро и орисианец, но и без това не бих коленичил на тези въртящи се мъгли. Жуженето стана още по-силно, след това промени регистъра и премина в басово бръмчене, такова, каквото може да се чуе от гнездо раздразнени стършели; нищо друго обаче не се случи и бръмченето спря.

В тишината от тъмното иззад пиедесталите излезе един мъж. Беше много красив — дума, която обикновено не използвам за мъже,

но този мъж наистина беше прекрасен. Имаше къдрава коса, усмихнати, по момчешки пълни устни и стройно тяло.

— Почитаеми Амалрик. Надявам се, че... именно пленяването на твоя любим приятел те е накарало да решиш да дойдеш в Ликантия. Аз съм Нису Саймън.

Значи това беше човекът, почти момче, за когото както баща ми, така и Грейф бяха казвали, че е най-лошият от семейство Саймън, с което фамилията Антеро враждуваше от три поколения. Макар че бях в затруднено положение, огледах красивото му лице и за пореден път се убедих, че само глупак може да съди по красотата дали един човек е добър, или лош.

Обмислях различните реакции, отхвърляйки такива очевидни като страх, изненада, отвращение или дори умело преструване.

— Уважаеми Саймън — казах най-накрая. — Значи си успял да убедиш своите господари, че можете да отвлечете един орисиански благородник, без да обръщате внимание на последиците.

— Моите господари, властелините на Ликантия, не се нуждаят от убеждаване — отговори Саймън. — Ти продължаваш да живееш с миналото, както повечето орисианци, и може би не си забелязал, че в Ликантия цари нов дух. Време е да възвърнем историческата правда и да потърсим падащото ни се по право място под слънцето. Спомни си строгата присъда на Касини за Ликантия как каза, че е трябвало да разрушим този град до основи и да избием населението му, за да не въстанат отново. Дори човек като Касини може понякога да надзърне в същината на нещата.

— Освен това — продължи Саймън, — дори и да се опасявахме от някаква репресивна мярка от страна на Ориса, аз се съмнявам, че тя може да бъде изпълнена заради стореното на един Антеро. Напоследък в твоята родина едва ли ти пеят хвалебствени песни.

Бях надянал на лицето си ледена маска и не му отговорих, но сигурно беше прав.

— Онова, което искаме от теб — заяви Саймън, — е пълно и изчерпателно описание на вашия маршрут до Далечното царство. От само себе си се разбира, че Ликантия е единствената сила, която може да търси съюз с царства... особено като се има предвид катастрофата на Ориса, предизвикана от твоя подчинен, извършил последния опит да достигне Царството.

— Много грешиш, ако мислиш, че капитан Грейклок е в някакво отношение мой „подчинен“ или „съотечественик“.

— О? Значи си дошъл в Ликантия да го спасиш от чиста човещина? Ако не е твой подчинен, тогава какъв е? — Той изкриви устни. — Любовник?

Примигнах от изненада; не знаех, че Ликантийските отношения са така изостанали, както архитектурата на сградите им. Не беше никаква трудност да не обърна внимание на онова, което той очевидно смяташе за обида. Усмехнах се цинично и отговорих:

— Много добре. Какви примамки си приготвил да ми предложиш, за да сътруднича?

— Бих могъл да се държа съвсем глупаво — отговори той — и да ти обещаю злато или висок пост тук в Ликантия. Разбира се, няма да ти се разреши да се върнеш в Ориса, докато не постигнем едно... споразумение между двата града. Но аз няма да ти предложа нито да приличаш на глупак, нито да се правиш на такъв. За теб може да има само една награда — всички други са без всякаква стойност в сравнение с нея. Всъщност не е необходимо да ти обещавам нищо, защото моите господари властелините ще сметнат, че не им служат предано. Аз искам да притежавам знанието, което вие двамата с капитан Грейклок имате. Искам да знам пътя до Далечното царство и всичко за крайбрежните племена, за ядливите плодове, за досадните насекоми, за пустинята и за всички магии, с които сте се сблъскали. Ние сме готови да използваме всички таланти и умения на Ликантия, за да ви подпомогнем да ни просветите, и нямаме никакви угризения как или кога тези умения ще бъдат използвани, за да ви убедим. Ние също не бързаме много, тъй като и моите господари, и лично аз разбираме... проблемите, които могат да възникнат от прекалено старателните разпити.

— Например смърт?

— Да — отговори спокойно Саймън. — Или лудост; или пък, ако инквизиторът е недостатъчно обигран, приемане на съзнателна или случайна лъжа. Това са целите и намеренията ни. Искаш ли да кажеш нещо или дори смело да отхвърлиш предложението ни? Или ще си спестим това удоволствие? — Поклатих глава. — Тогава това е всичко... засега. Съвсем скоро ще знаем кога ти и Грейклок ще пожелаете да ни кажете нещо повече... да говорите от сърце и душа.

Така че последвай пратеника на моите господари до квартирата си... — Без да чака отговор, Саймън се обърна и се скри в сенките. В същия момент блещукането изчезна, факлите светнаха, после започнаха да капят.

Нямах никакъв избор и последвах съществото-хрътка по ехтящите каменни коридори. Очаквах да ме отведе в подземията, но вместо това се заизкачвахме по стълби... безкрайни стълби, а после минахме през още коридори, докато накрая се досетих, че доближаваме последния етаж на огромния замък. Най-после звярът спря пред една грамадна врата, отвори уста, изрева и аз внезапно оглушах. След миг разбрах, че заклинанието, което съществото беше направило, съдържаше и втори елемент — слушащият да не различава думите. Слухът ми се възстанови, когато вратата се отвори. Видях разкошна дълга зала. По стените бяха окачени картини, таваните бяха покрити с коприна. Спрях нерешително на прага.

— Влизай, ако си от този свят, бъди проклет, ако не си! — чу се глас отвътре. Гласът на Дженъс. Подчиних се и вратата се затвори зад гърба ми. Хванах дръжката ѝ, но тя не помръдна и разбрах, че водачът ми е направил заклинание за заключване. Тръгнах натам, откъдето беше дошъл гласът на Дженъс. От двете страни имаше големи стаи с високи тавани, някои обзаведени с легла, други с дивани, трети предназначени за трапезарии или за забави. Ако не беше черният камък, към който ликантийците са така пристрастени, и характерът на изображенията на картините, gobлените и скулптурите, които бяха ужасни, не бих се срамувал да настаня в тези покои най-добрия си приятел или най-уважавания гост и неговата свита.

После попаднах на друга изненада: видях Дженъс, полегнал на богато тапициран диван. Беше заобиколен от книги и свитъци, а пред него имаше статив с разгънат лист, покрит с драсканици и скици, всичките очевидно с магическа цел. Зад гърба на Дженъс имаше няколко големи отворени прозореца, през които можех да видя светлините на Ликантия и пристанището под нас. Дженъс беше облечен като благородник в дома си: широка мантия, копринена блуза и прилепнало трико. Нямахше вид на пленник, подлаган на изтезания, нито физически, нито магически. После видях лицето му — опънато, измъчено, изтощено като по времето, когато достигнахме края на нашето пътешествие и се върнахме на Пиперения бряг.

— Привет, приятелю мой. Ти се оказа по-голям приятел, отколкото изглеждаше — каза той, после стана и ме прегърна. — Никой човек не би могъл да иска по-добър приятел, макар че аз бих искал, заради самия теб, да беше малко повече егоист.

— Честно казано — възразих аз малко рязко, — не бях планирал да гостувам на властелините на Ликантия.

Дженъс се ухили.

— Преди няколко часа ми казаха, че си извън града и скоро ще бъдеш арестуван. Надявах се, че с твоята прозорливост ще успееш да избегнеш капана. — Той поклати глава.

— Как са познали, че ще дойда?

— Не зная. Отказаха да ми съобщят, а... магиите, които можах да направя, не ми подсказаха нищо. Може би заклинание за предупреждение, или пък човек или животно, поставено да наблюдава пътя; или шпионин с подготовката на жрец в самата Ориса. Според мен този заговор е замислен от някой твой враг.

— Нису Саймън. Днес го срещнах за първи път. — Разказах на Дженъс какво се беше случило. Той не направи никакъв коментар, а и не беше необходимо. Предложи ми вино, плодов сок или вода от една поставена наблизо маса с напитки. Налях си чаша вино, после размислих. Върнах я и започнах да си наливам сок.

— Пий вино — каза Дженъс. — Всъщност каквото желаш. Доколкото мога да преценя, с нищо не ни упойват, тъй като засега знанията, които искат да получат, не изискват опияняване. Също бих препоръчал и двамата да ядем и прием колкото можем, понеже обстоятелствата скоро ще се променят.

Налях чашата, изпих я на един дъх и разбрах колко съм жаден; напълних я отново. Отидох до един прозорец и погледнах навън. Нашите покои... или килии... бяха точно над водата и далеч долу се виждаше бялата пяна на разбиващите се вълни. Бяхме над скалите извън пристанището.

— Прозорците омагьосани ли са?

— Естествено. Не че е необходимо, според мен, освен ако човек няма на гърба си един-два чифта крила.

Обърнах се и кисело се усмихнах. Това изпитание, а аз усещах, че то ще бъде изпитание, би могло да бъде малко по-поносимо, ако

виждах хумор навсякъде, където го има. Имах обаче въпроси и се чудех дали да ги задавам открито.

— Трябва ли да внимаваме какво приказваме?

— Да, по понятни причини. Аз например бих внимавал по... въпросите на общите ни прекеждия. Но е напълно приемливо да обсъждаме общи въпроси. Измислих заклинание, с което всеки, който слуша нашия разговор, ще чуе някакъв рецитал на религиозни уроци от моето детство. Но досега те прилагаха над мен слаби заклинания и аз можах да устоя и да неутрализирам повечето от тях. Усетих силни заклинания само два пъти, макар че кой може да знае дали е правено истински голямо заклинание? Например възможно е сега да говоря на някаква ликантийска мистификация. И може би и ти се чудиш дали самият аз не съм демон, извикан с тяхна власт. Но тези мисли ще ни докарат до безумие...

— Те са ти разрешили да... работиш върху онова, което те интересува? — учудих се аз, използвайки този безобиден израз от детството си. Казвах така, когато разбрах за интереса на Халаб да се занимава със забраненото.

— Разрешили? Това не е точната дума. Те не могат да наложат пълна забрана на никой магьосник, тъй като по този начин ще блокират собствените си заклинания. Но пък налагат частични забрани и пречки, така че да не мога да си спомня добре някое заклинание или такъв тип заклинание например, което може да се използва за разкъсване на вериги или окови.

— Както когато и ти, и Касини изгубихте магьосническите си умения?

— Благодаря на всички богове, че тукашната магия не е толкова съвършена. Но се опитаха. Прости ми, ако изглеждам невнимателен или разсеян. Но...

Нещо примигна на стената и след миг сякаш се отвори врата към тъмна стая. Видях двама мъже, чиито меса бяха разкъсани от ужасни мъчения. Видях и облечените в черно езекутори. После всичко изчезна и остана само стената.

— Това е пример за така наречените по-слаби заклинания — каза Дженъс. — Всички те имат за цел да ни прекършат и да сломят силата на духа и издръжливостта ни. В тази стая витаят и други заклинания: безсъние, сприхавост, самотност, отпадналост и различни видове

отвратително, но безвредно омаломощаване... Но не допуснах да ми подействат.

— От времето, когато за първи път разбрах за тайния ти интерес, си отишъл далече в изучаването на жреческите принципи — казах аз, като междувременно се чудех откъде у мен това разсъдливо спокойствие: да водя такъв лек разговор, докато съм в ръцете на толкова брутален враг.

— Благодаря ти, но не изпитвам никаква гордост. Аз трябва да мога да се защитавам със съвсем малко усилия — все едно да почешеш ухапаното от комар във физическия свят. И да пазя силите си за времето, когато ще ни атакуват истински.

— Нали каза, че на два пъти са се опитвали да направят силни заклинания. Каква форма взеха те? Каж ми, за да съм нащрек.

— И двете бяха отвратителни. Първото и по-поносимото беше вариант на сукуб, млада й хубава магьосница, която влезе в сънищата ми и ми обеща да се превърне в реалност след различни магически полови актове. Единственото, което трябваше да й дам в замяна, бяха някои описания на това как се прави магия в други страни. Можех да я отхвърля без много борба, защото осъзнах, че такива истории ще направят лесен достъп до останалата част от душата ми. Щом разбрах това, видението изчезна... Вторият опит беше по-опасен и започна с различни по-слаби магии, зад които обаче стоеше пълната сила на върховния жрец. Бях потиснат, ядосан на всичко и всички, започвайки със себе си. Почувствах почти пълен провал.

— Значи нещо като онова, което трябва да ни причинят заобикалящите ни слаби магии, така ли?

— Не съвсем — каза Дженъс. — Тези бяха малко по-различни. Зад тях беше скрит намек, че заслужавам величие и че боговете и хората ще отрекат славата, която заслужавам. — Много добре си представих какъв отзвук би могла да намери подобна магия в съзнанието на човек като Дженъс. — Накрая реших да сложа край на живота си. Не от истинска болка, но за да „покажа“ на някого или на нещо, не зная точно, какво са сторили като ме лишават от онова, което ми се полага.

— Виждам злото в тази магия — казах аз. — Но не виждам как тя ще даде някаква информация по... по даден въпрос, който

представлява интерес. Още по-лошо, ти ще умреш и те ще изгубят най-добрата си възможност да се доберат до необходимите им знания.

— О, не. Сигурно има контрамагия и може би дори опъната мрежа под онези прозорци, които бих избрал да се хвърля, както и други защитни магии около всяко нещо, с което бих могъл да се убия... ножовете в кухнята или въжетата на пердетата например. Предполагам също, че ни наблюдават. Но не ти описах напълно магията. Като финал на прозрението ми към света аз бих описал пълно всичко, което бих могъл да им дам, стига да ме признаят.

— Далеч...

— Точно така. Точно описание на нашата експедиция. — Разбрах какво има предвид и потреперих. Магията наистина беше много хитра и се чудех дали аз бих могъл да устоя, ако се използват многобройните ми слабости.

Потърсих друга тема и го попитах защо каза, че трябва да ядем и пием добре, понеже обстоятелствата ще се променят. Как така властелините и техните жреци не са направили верига от магии, за да предотвратят всяко предчувствие? Или може би не трябва да задавам този въпрос? Дженъс ми отговори с искрена усмивка: той въобще нямал дарбата да предсказва, но ние сме били подложени на стандартната процедура на разпит, използвана от всички — от инквизиторите до специалистите по военна информация, и най-вероятно дори от майка ми и баща ми. Нарече го метод на „добрата“ и „лошата“ страна. Най-напред на пленника дават хубава храна и вино и се отнасят с него добре, но винаги с предупреждението, че „другите“ смятат, че към един затворник трябва да се отнасят по-различно и затворникът трябва незабавно да сътрудничи, за да избегне чудовищни мъчения.

— Майка ти не ти ли е казвала като дете, че е най-добре да ѝ признаеш каква бяла си сторил, защото когато баща ти се върне и разбере, ще загазиш?

Съгласих се, разбирайки какво иска да каже, но не споменах, че всъщност не помня майка си.

— Значи — казах аз — какво ще правим, докато чакаме да видим другата страна на ликантийското гостоприемство?

— Онова, което всички затворници правят открай време: ще чакаме, ще правим физически упражнения и ще разговаряме. Ще

разговаряме за всичко... с изключение може би на най-важното.

През следващите няколко дни вършихме точно това. Бях нервен и изплашен, но усещах, че съм по-спокоен от Дженъс, въпреки че нощите ми бяха адски от повтарянето на съня. Отново и отново лодкарят без лице ме отвеждаше в пещерата и отново и отново бях отвеждан в стаята от съществуването, на което бях наложил лицето на Грейф, след като го срещнах за първи път в ада на този град. Но със сънищата може да се живее... нали бях изкарал години наред с този сън.

Дженъс не беше чул за смъртта на Диос и Емили и заплака със сълзи, разтърсван от силните ридания на вожд при нелепата смърт на най-храбрите му воини. Но иначе разговорите ни бяха обикновени и леки, като този за най-бързо научаване на чужд език например. Теорията на Дженъс беше, че това става най-добре в леглото и тъй като той говореше поне двайсет и три езика и десет диалекта, аз приех тази хипотеза на сериозно. Или пък дали ликантийците по рождение са оперирани от чувство за хумор, или боговете са ги проклели — решихме, че е последното, с надеждата, че това ще разгневи невидимите същества, които знаехме, че ни наблюдават или от хитро скрити дупчици по стените, или чрез магия; и така нататък. Упражненията, които правехме, ни помагаша да убием скуката. Подскачахме и се търкаляхме, тичахме из апартамента като тигри, обикаляхме като в клетка на менажерия. Дженъс ми показа и различни познати му техники, с които човек без оръжие имаше големи шансове да запази живота си, когато е нападат от един й дори от няколко въоръжени мъже.

Прекарвах часове в разхождане пред прозорците, опитвайки се да достигна до някакъв план да избягаме. Дженъс обаче, изглежда, бе изпаднал в онова полувцепенено състояние, в което го бях видял при племето рифт. Може би трябваше да му се скарам, но си спомних за разказа, написан от един дребен търговец, заловен от ледени варвари в далечния юг и прекарал няколко години като техен „гост“ преди да го освободят. Според него имаше само две възможности за бягство: първата е веднага след залавянето, преди охраната да има време да организира необходимите контрамерки; или след като е минало много време и вниманието на пазачите е притъпено от видимото приемане на съдбата. И веднъж, когато видях как очите на Дженъс блестят, докато

гледаше отвъд хълмовете на Ликантия, към свободата, аз разбрах, че той също е запознат с правилата за бягство и изчаква своето време.

Хранеха ни добре, два пъти на ден, менюто винаги бе различно. Никога не видяхме пазач и аз си спомних думите на Саймън, че той и господарите му ще разберат кога сме обезнадеждени и готови да кажем всичко. Но това, изглежда, нямаше да стане скоро. Скуката, гневът, раздражението, разочарованието, безпокойството за онова, което става в Ориса, дори все по-нарастващата раздражителност, че Дженъс е допуснал известен брой от невидимите атаки да проникнат в неговите контрамагии... нищо от изброеното не беше достатъчно. Но аз все пак допуснах грешка — бях решил, че съм непоклатим, че по-скоро Саймън ще умре от скука, отколкото аз.

Дойдоха след полунощ. Външната врата се отвори шумно и подкованите ботуши зачаткаха по коридора към моята спалня. Събудих се и се измъкнах от леглото. Чух викове от стаята на Дженъс, после удари. Шест души нахлуха в стаята ми — мъже, облечени в ризници, и с шлемове на главите. Бяха въоръжени с обковани с желязо тояги и затъкнати на кръста дълги кинжали. За момент останах в недоумение. Дали това не беше началото на „лошата страна“? Защо не бяха изпратили хиената или друго същество от гълбините да ни внуши страх и ужас? Отговорът получих, когато ме блъснаха на пода. Изправих се и един от мъжете ме удари по лицето с облечена в ръкавица ръка.

— Това е да сме сигурни, че ще правиш каквото ти кажем! — изръмжа той и усетих в дъха му мирис на бира. От този момент разбрах, че човек може да бъде по-ужасен от най-отвратителния демон. Изкрещяха да се облека, оковаха ръцете и краката ми и ме избутаха от стаята. Дженъс, с окървавено лице, се беше отпуснал на стената в коридора; около него имаше други шестима и един офицер. Подкараха ни надолу, през всички етажи на замъка, дълбоко под земята. Ставаше все по-тъмно, от камъните капеше вода, а стълбите бяха тесни и покрити с плесен. Стъпалата бяха изтрити от минавалите по тях столетия наред мъже и жени и се чудех колко ли от жертвите някога са успели да излязат отново на слънчева светлина.

— Сега сте под залива — изръмжа един от пазачите. — Мислете си за това и когато зяпате в тавана, знайте, че над вас няма нито синьо небе, нито зелена трева. Особено когато таванът започне да пропуска.

Край залостената и заключена порта нямаше никакви пазачи и въпреки това тя широко се отвори, когато я доближихме. Накрая стигнахме до дъното. Камъните около нас бяха побелели от селитра и много стари, зидани без хоросан. Желязната порта и стойките за факли бяха черни и ръждиви, дървените врати и сложените тук-там груби маси или столове бяха потъмнели от времето. Минахме покрай решетките на една голяма килия. Вътре имаше скелети: някои висяха на ръждиви вериги, костите на други бяха разпръснати там, където бяха умрели затворниците. Не се виждаше никаква врата. Дали тези отдавна мъртви затворници не са били вкарани вътре с магия, а после забравени? Изглежда, никой не забелязваше костите освен ние с Дженъс. След това на светлината на факлата видях на пода кръгла метална плоча. Когато я наближихме видях в метала тесен процеп и ми се стори, че чувам отдолу кикотене на безумци и писукане на плъхове. Плочата, изглежда, бе зазидана в пода още при строежа.

Коридорът стана сводест като варел. На едната страна видях отворена врата, не по-голяма от вратичката на малка фурнаджийска пещ. Беше вход към килия, по-малка от ковчег. На едната стена беше изсечена каменна скамейка. Тук затворникът не можеше нито да стои прав, нито да се протегне. По-нататък зърнах върху камъка петно: приличаше на лисната с кофа боя, оставена да изсъхне. Един от пазачите забеляза, че гледам петното, удари с голямата си тояга по пода и се усмихна, сякаш си припомни нещо особено приятно. Погледнах през друга врата. Беше стая на пазачите. От онова, което зърнах, се досетих, че на пазачите е разрешено да изваждат затворниците от килиите им за каквото си пожелаят. Отместих поглед.

Коридорът ни въведе в голямо полукръгло помещение. Дъгата бе цялата в дебели решетки между каменни колони. Най-напред помислих, че килиите са отделни, но после видях, че е една голяма. Причината за тази необичайна конструкция на тъмницата беше ясна — затворниците трябваше да могат да виждат какво става в отсрещното помещение. То беше килия за мъчения с две огромни железни врати, сега оставени отворени. Може би беше същата, която бях видял, когато Дженъс за момент беше отслабил контрамагията си. Там се белееше разпънато женско тяло, а до жената имаше мангал, клещи и други инструменти за измъчване, нажежени до бяло. Устата ѝ беше отворена, сякаш викаше, но не се чуваше никакъв звук. Може би беше направена

някаква магия, та пазачите да не се смущават от писъците, а може и самата жертва вече да не можеше да пици. Видях също, преди да си наложа да отместя очи, и други обречени затворници, половин дузина облечени в черно инквизитори, вериги, провисени от тавана и стените, и какви ли не уреди за измъчване.

Началникът на пазачите сложи ръце на решетките на килията и вратата се отвори. Свалиха ни белезниците и ни натикаха вътре.

— Гледайте килията насреща — посъветва ни офицерът. — Така няма да си мислите, че сте забравени.

Хората му решиха, че това е много остроумно, разкикотиха се и излязоха. Огледах се. Нямахме никаква светлина с изключение на две факли, поставени в двата края на голямата килия, и отблясъците, идващи от ужасната сцена отсреща. Строполих се на калната мръсна подгизнала слама, застлана кой знае кога.

— Амалрик! — Гласът на Дженъс беше груб. Изправих се и ги видях. Наши другари затворници. В килията имаше може би петдесет мъже. Повечето стояха или лежаха отчаяни, без да обръщат каквото и да било внимание на най-новите жертви. Но не всички... Към нас се затътри една група. Усетих ги с обонянието си. Помислих си, че очите им светят като на вълци, преди да убият жертвата си. Поне така са ми разказвали, макар никога да не съм виждал такова нещо.

Един от тях, по-едър от останалите, излезе напред.

— Дайте си дрехите — каза той с монотонен глас, който не издаваше нито заплаха, нито обещание. — И хубавото момче ще обслужва когото му кажем.

Дженъс ме хвана за рамото. Заотстъпвахме към близката стена. Затворниците се затътриха към нас, без да бързат. И защо да бързат? Времето беше тяхно и може би щеше да им е по-приятно, ако играта се удължеше. Дженъс продължаваше да хвърля погледи зад себе си. Според мен вече бяхме намерили защита за гърбовете си, но той ме избута встрани, наведе се, взе нещо и ми го подаде... нещо бяло... тояга. Докато разбере, че е човешка бедрена кост, Дженъс отново се наведе — затворниците приближаваха — и се изправи, стиснал белезниците от костите на някой отдавна умрял нещастник. Първият затворник изруга и се хвърли към нас, точно когато Дженъс размаха белезниците и го фрасна с тях през лицето. Той изрева като промушена с копие мечка и падна. Друг нападател се нахвърли върху мен. Ударих

с костта, тя изтреця и се счупи заедно с ръката на нападателя; отчупеният ѝ край беше остър като рапира. Забих я в корема му и веднага я измъкнах, защото някой се опита да ме сграбчи за раменете. Наведох се напред, за да го прехвърля през глава, и Дженъс го удари с белезниците. Чух как костите му изпукаха, ръцете му ме пуснаха и аз се изправих. Друг затворник ме стисна и започна да ме души. Спомних си хватката на Дженъс, вдигнах ръце, кръстосах ги в китките под ръцете на затворника, замахнах настрани и ги разтворих. Без да спирам, както ме беше учил Дженъс, ритнах човека по коляното, после се извъртях и забих юмрук в гърлото му. Нещо изклокочи и той се свлече. Последва друго сгромолясане и писък — оръжието на Дженъс бе повалило още един. Останаха само трима нападатели — но и те заотстъпваха, вдигнали ръце.

— Добре. Добре — каза единият. Дишаше тежко. — Пак ще се срещнем.

— Не, няма да се срещнем — каза Дженъс категорично. — Иначе по-добре да убиете и двама ни... или никога да не заспivate. Погледни ме... ти. — Този, който говореше, спря да се заканва. — Зная неща, които ти... и тези копелета отсреща... — Дженъс посочи с палец към килията за мъчения... — изобщо не можете да си представите. — И преди човекът да може да реагира, Дженъс пусна белезниците, наведе се напред и протегна ръка. Кълна се, че едва докосна човека със свитите си пръсти, но онзи изрева от болка, преви се и без да спира да пици, се хвана с две ръце за челюстта. — Ще живееш — каза приятелят ми. — Но болката ще ти напомня за мен цяла седмица.

Останалите вдигнаха другаря си и побързаха да го отнесат в другия край на килията.

— Ще опитат ли пак?

— Може би — отговори Дженъс равнодушно. — Във всеки случай трябва да спим нащрек. Може да направя едно заклинание, та сламата да пращи, все едно се чупят дебели дървета, ако някой реши да се промъкне към нас.

Така започна втората фаза на нашето затворничество. По някакъв начин, докато бяхме спали, телата на убитите от нас бяха изнесени, без да чуем. Неколцината затворници, които господстваха в килията, не ни създаваха повече неприятности. Видях обаче как се отнасят към по-слабите затворници и понечих да се намеся. Дженъс не ми разреши.

— Ние си създадохме наша ниша в това малко общество от прокълнати. Те ще ни оставят на мира дотогава, докато ние не засегнем техните... интереси.

Ядосах се, защото в крайна сметка той беше прав, и престанах да слушам звуците, които се раздаваха при грубиянските им забави. Установих, че мога да изолирам тези звуци също както очите ми можеха да гледат през решетките към килията за мъчения и да не виждат изтезанията. На два пъти хора от нашата клетка бяха извеждани и измъчвани. Някои от техните другари намираха това за много забавно.

Не можехме да кажем кога е ден и кога нощ. Опитвах се да се ориентирам по храната, ако приемем за храна вонящата каша и мухлясалия хляб, които получавахме един път дневно. Дженъс ми каза да не се тревожа — стар тъмничарски трик за сломяване на волята на затворника било да му дават храната през различни интервали. Той може да яде три пъти в един ден и да мисли, че са минали три дни, а после цели три дни да не получи никаква храна и да мисли, че това е най-безкрайният ден в живота му. По-късно разбрах, че в тази отвратителна килия сме прекарвали почти цял месец.

Поразговорихме се с нашите другари по килия. Някои от тях бяха говорили срещу властелините на Ликантия, но повечето бяха криминални престъпници, по общо признание съвсем пропаднали хора. Но поне не бяхме в дупката на обречените, защото веднъж видяхме един човек, пуснат оттам. Той фъфлеше благодарности, ронеше сълзи и се опитваше да целуне обувките на пазача, който го извеждаше.

Знаех, че ни държат тук, за да отслабят решителността ни. Предположих, че ни чака и килията за мъчения.

— Може би — каза Дженъс. — А може и да ни отделят и да ни обезверят с магия.

Помислих си, че това потвърждава предположението ми, че не сме в най-ужасната част на Ликантийските тъмници, но не казах нищо. Защо да униваме още повече?

После дойде надеждата. Един затворник имаше посетител! Беше жена — или поне тази повлекана твърдеше, че му била жена. Беше й разрешено да го види — вратите на килията за мъчения, разбира се, през това време бяха затворени. Пуснаха ги за няколко минути в стаята

на пазачите. След няколко дни, ако наистина бяха дни, дойде братът на друг затворник. Забелязах, че почти през цялото време те чертаеха нещо, което приличаше на планове на сграда. Попитахме за правото за посещение и ни казаха, че с достатъчно злато всеки затворник, с изключение на затворените заради убежденията си, може да има посещение. В зависимост от капризите на началника. Понякога в цената влизало и допълнение към парите, каза един затворник. Според него повлеканата сигурно е трябвало да спи с пазача, преди да може да види „съпруга си“.

— Щом може да влезе някой отвън — каза тихо Дженъс, — тогава сигурно е възможно за някой... някои двама... да излязат, нали? Преди да започне третата част от плана на властелините.

— Как?

— Не зная — отговори той. — Остави ме да помисля как да направя магия, та и ние да имаме посетител.

Но не се наложи да измисля план. Малко след това дойде и нашият посетител. Двама пазачи въведоха в килията един мъж. Не беше висок, но много обемист и обезформен, тътреше се като животно. Пазачите извикаха един затворник, който изсумтя изненадан, после се отправи към решетките. Видях блясъка на злато и пазачите си отидоха. Посетителят каза няколко думи на затворника, след което той — главорез, затворен за особено варварско наемно убийство — дойде при нас.

— Ей, вие двамата. За вас е.

Зяпнах от изненада, а после двамата с Дженъс разпознахме мъжа отвъд решетките. Трябваше да го позная още с влизането. Беше Грейф, моят пазач от кошмара, а в истинския живот доставчик на магическа информация на Дженъс. Отново чух басовия му глас и видях обезобразеното му лице.

— Господарю Антеро. Капитан Грейклок. Изглежда, колелото пак се е завъртяло, а?

— Откъде разбра, че сме... — започна Дженъс.

— Запомни едно — прекъсна го нетърпеливо Грейф. — Аз научавам всичко, което си струва да се знае. Чух и платих да вляза, защото познавам Ролф, така че после няма да има подозрение.

— После ли? — попитах аз.

— Ти също! — сопна се той. — Млъкни! Няма никакво време! Не бива да се мотаем, защото след един час жреците ще вкарат тук дух, който да бди. А подозирам, че и Саймън има свои хора, които правят магии над вас, за да е сигурен, че сте там, където ви е тикнал.

— Можеш ли да ни измъкнеш оттук? — Дженъс беше разбрал какво иска да каже Грейф. Грейф изкриви безформените си устни в усмивка и кимна.

— Мога. Ама ще бъде скъпо, много скъпо. Познавам един жрец, работи на черно и е готов да ви измъкне. Ще ми трябва злато... достатъчно злато, та да избягам далеч от Ликантия, далеч от Нису Саймън и властелините.

— Ще го имаш — казах аз. — И ще имаш нов живот. В Ориса или където пожелаеш. Колко злато?

— Половината — каза твърдо Грейф. — Половината от всичкото злато на Антеро. Мисля, че като цена за човешка глава е евтино, тъй като няма друг Антеро освен сестра ти, която няма желание да ражда, и братята ти, чиито деца няма да стигнат по-далеч от писарушки.

— Доста знаеш за семейството ми — казах аз.

— Ами да — каза Грейф. — Трябва ми достатъчно злато, та нито една повлекана и нито едно момче да не откаже онова, което ще му предложи. Злато, та да мога да кажа на който и да е офицер от стражата да се изтакова в шапката си, и той да го направи, а после да си я сложи на главата и да разправя, че така било модно и да си отиде усмихнат! Точно затова попроучих едно-друго, преди да дойда при вас.

— Аз имам злато... много злато недалеч от Ликантия — казах. — Но ще ми трябва доста време да превърна половината си имот в злато и да ти го пратя там, където искаш.

— И ние също нямаме време — намеси се Дженъс. — Знае се, че властелините не са много търпеливи.

— Така е — потвърди Грейф. — Остават ви два-три дни, така чух. Най-напред там... — Той кимна към затворените железни врати и аз разбрах, че наистина знае много за този затвор и за нашия случай. — ... после пред трима жреци, магическа тройца, зад която ще е цялата мощ на властелините. Ще ви сломят... и няма да помните нищо, няма да ставате за нищо, освен да просите по улиците, и то ако ви отпуснат някоя година живот.

— Тогава как мога да те направя богат? — попитах аз. — Не очаквам да ми имаш доверие да ти платя след като излезем. И като стана дума за това, как можеш да ни изведеш оттук?

— Това не трябва да знаете — каза Грейф. — Колкото до първото, аз ти вярвам. Никога не съм чул някой Антеро да е нарушил думата си. Но ще взема подаръци от двама ви, за по-сигурно. Малко кръв, малко коса, малко кожа, малко плонка. За по-сигурно.

Погледнах Дженъс. Лицето му беше безизразно. Каква друга възможност имахме? Дори опитът за бягство да пропаднеше, какво щяха да ни направят? Нямаше да ни убият, поне докато не научат онова, което желаят. Така че вероятно не ни чакаше нищо повече от бой, ако бъдем заловени и върнати в килията, и да ускорят срещата ни с инквизиторите. Проврях ръцете си през решетката и двамата с Грейф допрыхме длани.

— Нека очите ми изтекат, нека устата ми онемее, нека ушите ми оглушеят, нека животът ми свърши, ако наруша тази клетва да видя и двама ви извън тази килия да ходите свободно — каза той. Повторих клетвата му, като промених последната част: „ако не възнаградя този човек както заслужава и не го удостоя с честта, която му се пада“.

— А сега чакайте. Чакайте. Малко почакайте. — И Грейф излезе в коридора да викне пазачите.

Чакахме. Един ден... после втори... и трети. Дженъс се разхождаше напред-назад, неспособен да яде, неспособен да спи. Аз се преструвах на спокоен, но ми се щеше да последвам примера му.

Събудих се от силно фучене на вятър, разсъних се и видях Грейф да влиза в килията. Държеше дълга тояга ниско над пода. Докато се приближаваше, го чух да мърмори. Мърморенето... и фученето на вятъра спряха. Той прошепна нещо и решетките се отвориха, старото ръждясало желязо се плъзна така плавно, сякаш беше току-що излята, добре смазана стомана. Двамата с Дженъс мигновено излязохме от килията. Изглежда, никой от останалите затворници не беше забелязал нито отварянето на вратата, нито нашето излизане, нито затварянето. Грейф остави тоягата на пода и измъкна отнякъде две мантии с качулки. Даде ни знак да ги облечем, после пхна в ръцете ни по парче хартия. На моето беше написано: „НЕ КАЗВАЙ НИЩО. СЛЕДВАЙ МЕ. КАЖИ ТИХО: АЛОТЕМ, БЕРЕНТА, АЛОТЕМ.“ После вдигна тоягата и като я държеше все така ниско, тръгна към стълбите и стаята

на пазачите. Продължаваше да мърмори заклинанието. Ревът на вятъра се поднови. Видях по лицето на Грейф да се лее пот въпреки ледената влага на подземиеето. Следвахме го и шепнехме двете думи — навярно заклинанието, получено от познатия му жрец. Минахме през стаята на пазачите. Половината от тях спяха, но петима или шестима бяха будни. Не ни видяха. Тръгнахме по стълбите. Щом доближихме някоя затворена врата, Грейф я докосваше най-напред с единия край на тоягата си, после с другия и тя се отваряше.

Стигнахме до първия етаж на замъка. И тук имаше часовои, но никой от тях не ни видя. Усетих, че Дженъс спря, и се обърнах. Беше протегнал ръка към една пламтяща факла. Докосна я за момент и бързо отпусна ръката си, защото Грейф се обърна и нетърпеливо му махна. Излязохме от замъка. Валеше и дъждът плющеше по камъните. Вкусвах сладостта му и слушах плющенето — нещо, което не се бях надявал да изживея отново. Чакаше ни карета с четири коня, кочияш и четирима ездачи. Приличаше на карета на богаташ — човек, който в този час може да има тайна сделка с властелините или техните жреци. Грейф ни даде знак да се качваме, спря да мърмори заклинанието и каза:

— Сега стойте вътре. Не поглеждайте навън. Каретата ще ни откара до следващото място и после ще излезем от града. Започвай да мислиш как по-бързо да ми нагребеш златото, Антеро. — И затръшна вратата на каретата. През пердетата не се виждаше нищо. Каретата се олюля — Грейф сигурно се качваше на стъпенката. Тръгнахме. Въздъгнах облекчено.

— Не бързай — каза Дженъс. — Чакай да минем отвъд разрушената стена, отвъд техните патрули.

Погледнах го предпазливо.

— Какво правеше с факлата?

— Никой стрелец не носи само една тетива — отговори Дженъс уклончиво. — Реших, че може да ми потрябва малко смола. — Той вдигна пръстите си и започна да шепне:

— Огньо, братко, огньо, чуй ме! Огньо, братко, огньо, чуй ме, запомни ме, огньо, братко...

После зареди думи на непознат език. Нямах представа какво подготвяше, нито пък защо. Така че съсредоточих вниманието си на звуците отвън: слушах тракането на колелата по калдъръма, виковете

на патрулите и на нощните пазачи, паролата, която казваше Грейф, плющенето на камшика, чаткането на копитата. Каретата се олюляваше на завоите. Опитах се да си представя къде отиваме, но се отказах, тъй като почти не познавах улиците на Ликантия. Попитах Дженъс дали се сеща къде сме, но той ми махна да мълча, без да спира да шепне.

Чух шум от отваряне на порти, скърцане на големи панти, чух как шумът на колелата се смени, когато преминахме от калдъръма на гладки плочи. Портата зад нас се затвори с трясък. Каретата спря. Седяхме в тъмнина и тишина, после вратата се отвори и ни обля светлината на факла.

— Излизайте! — Беше команда. Изхлузих се и замигах от ярката светлина. Бяхме в голям вътрешен двор, каретата бе спряла под висок зид. Пред нас стоеше Нису Саймън, зад него се трупаха двайсетина въоръжени до зъби войници. Бяхме попаднали от един капан в друг.

— Добре дошъл, Амалрик Антеро. За моя дом това е неповторимо удоволствие.

Думите прокълтяха и заглъхнаха. Искаше ми се да изкрещя и да заругая, да се хвърля върху Грейф, който стоеше зад Саймън и се хилеше подигравателно, да разкъсам Саймън, макар да знаех, че в следващия миг войниците ще ме набучат на копията си. Борех се със себе си да се овладеея, борех се с всички сили и по някакъв начин успях — не знам за секунди или минути.

— Защо? — успях да попитам. — Нали ни хвърли в тъмницата. Рано или късно жреците или палачите щяха да се заемат с нас. Или си имаш свой магьосник? Сигурно все още желаш да научиш тайните ни.

— Може би — каза Саймън. — И какво от това? Може би съвсем наскоро обстоятелствата са се променили.

— Разбирам. Имаш намерение да скриеш информацията, която ще получиш от нас, от своите господари.

Дженъс пристъпи към Саймън и вдигна учудено ръце.

— Защо искаш да предадеш господарите си? — Той разпери ръце още повече и лекичко докосна мантията на Саймън.

— Махни се! — излая Саймън и един от войниците опря острието на копието си в гърдите на Дженъс. Дженъс се отдръпна. —

Не говоря с мъжеложци — продължи Саймън. — Особено с такива, които са предали господарите си!

— Предател ли го наричаш, Нису Саймън? — попитах аз. — Ти, който в момента предаваш властелините?

— Аз съм верен на господарите, пред които съм дал клетва! — викна той. — Но както казах, обстоятелствата се промениха. Знанието, което исках да получа от вас, вече не е толкова важно. Стига вече! Сега войниците ще ви заведат да си починете. Тук е толкова сигурно, колкото и в тъмниците на властелините. И ви казвам, че за последен път виждате небе, прогизнало от дъжд, макар че то ще продължи да съществува. Затова не губете време в приказки, а му се наслаждавайте.

Чух как Дженъс шепне: Огньо, братко, огньо, чуй ме, ти ме помниш, огньо, братко, пламвай, огньо... Запали се!

Смолата от факлата „си спомни“ и мантията на Саймън изведнъж пламна. Пламъците — колкото вълшебни, толкова и истински — лумнаха нагоре, без да ги е грижа за дъжда. Саймън запищя в агония. Войниците се обърнаха и се развикаха изплашено.

— След мен! — извика Дженъс и скочи на стъпалото на каретата, протягайки ръце към покрива. Един войник, малко по-съобразителен от другите, се втурна напред, готов да го промуши. С един ритник го съборих и измъкнах копие от ръцете му. Дженъс се качи на каретата, после скочи... хвана се с пръсти за ръба на зида и се качи отгоре. Втурнах се напред, стъпих на колелото и се приготвих да скоча на покрива на каретата. Нечии ръце ме задърпаха. Замахнах назад с дръжката на копие и чух писък, по-силен и от онзи, който издаваше живата факла, в която се бе превърнал Саймън. Качих се върху каретата. Бях по-лек, по-гъвкав и по-добър гимнастик от Дженъс, така че скочих и опрях лакти на ръба, а Дженъс ме издърпа на крака.

За момент погледнах назад и видях Грейф — клатушкаше се и виеше, затиснал очите си с ръце. Нису Саймън се търкаляше по двора, войниците се мъчеха да го покроят и да потушат пламъците... после скочихме в тъмнината.

Тупнахме на калдъръма, изправихме се и побягнахме. Бягахме с всички сили, бягахме в нощта, бягахме в дъжда, бягахме да спасим живота си и аз благославях боговете на Ориса, че ни бяха помогнали да съборим голямата стена на Ликантия. Ако можехме да се оправим по улиците на града и да минем незабелязано покрай нощната стража,

щяхме да сме свободни. Свободни и на път към дома. Знаех, че ще намерим сигурност. Изтръгнахме ли се от лапите на властелините и Саймън, можехме да очакваме само добро.

ГЛАВА ОСЕМНАЙСЕТА

ОТМЪЩЕНИЕТО НА КАСИНИ

Първият поглед, който хвърлихме на Ориса, ме увери, че това „добро“, каквото и да е то, все още се намира в далечното бъдеще. На няколко места в града се издигаха пушеци, а реката беше злоещо пуста. По пристанището не се виждаха никакви хора. Градската порта, към която се доближихме, потвърди опасенията ни. Огромната, обкована с желязо дървена порта беше затворена, което не се правеше никога освен в най-критични обстоятелства. Над портата, на дъсченото възвишение, имаше цял взвод войници, и то не в обикновена униформа, а в пълно бойно снаряжение.

— Кой сте вие?

— Благородният Амалрик Антеро и капитан Дженъс Грейклок, орисианци.

Отгоре се чува възклицания, после строга офицерска заповед и портата се отвори. Никой не ни покани, но влязохме. Вътрешните врати също бяха затворени и за момент се почувствах като попаднал в клопка. После ги отвориха, но войниците, които го направиха, също не ни обърнаха никакво внимание, нито пък ни поздравиха, както беше редно да постъпят. Не казахме нищо и забързахме към къщи.

След като се измъкнахме от Ликантия, Дженъс и аз отидохме в хана, където бях оставил моите хора и златото. Ханджията каза, че хората се били върнали у дома още преди седмици, сигурни в смъртта на своя господар. И може би беше по-добре, че бяхме само двамата. Бяхме въоръжени само с копието, което бях измъкнал от ръцете на войника в двора на Нису Саймън, и с неугледния косер, който Дженъс беше взел с измама от ханджията. Вървахме колкото се може по-бързо, защото пътищата и хълмовете бяха пълни с патрули. Имаше не само патрули в ликантийска униформа, но и кавалеристи, облечени в униформата на рода Саймън.

— Значи не съм успял да го кремирам — каза Дженъс. Аз също бях разочарован. Предполага се, че никой човек не бива хладнокръвно да желае смъртта на друг, но аз знаех, че моят живот, животът на моето

семейство, на моя род, на моята прислуга и на всяко бъдещо поколение Антеро ще бъдат застрашени, докато не бъде унищожен родът Саймън. Знаех и че не мога да спра кръвната вражда. Но това беше в бъдещето... А за момента беше достатъчно, че успяхме да минем без проблеми покрай Ликантийските поделения и да пристигнем у дома.

По улиците имаше много орисианци, но почти всички бяха мъже. Тук-там се мяркаха жени, но нямаше никакви деца. Всички бяха намусени, чуваха се викове и спорове. Над тлеещите руини на една сграда, запалена може би предния ден, се издигаше пушек. Спомних си, че тук беше канцеларията, където жреците изчисляваха митото, събирано от всеки керван, който влизаше през градската порта. Спомних си за мошеника Превотант и как се отървах от него, и похвалих онзи бог, който и да беше той, който беше изпратил лошия шанс на тази къща на подкупите.

Не знаехме какво става, но знаехме, че е най-добре да побързаем, за да стигнем до вкъщи преди да започне разследването. Не можахме да го сторим. Един пехотен патрул — шестима души с копия, двама с лъкове, един ефрейтор и един млад офицер — излезе от една странична улица. Всичките носеха нагръдници с герба на бреговата охрана — а тя по закон трябваше да бъде въвн от Ориса.

— Стой! — чу се вик. Копията се насочиха срещу нас, стрелците поставиха стрели на тетивата. Двамата с Дженъс спряхме. Офицерът извади от закачената на колана му чанта един свитък.

— Амалрик, глава на фамилията Антеро, удостоен от града и боговете на Ориса с благородническа титла?

— Аз съм.

— Дженъс Грейклок, веднъж от Кострома, друг път от Ликантия, понякога използващ званието капитан?

— Аз ще отговарям за името... а ти един ден ще отговаряш за обидата — озъби се Дженъс.

— Млъкни! Нямам намерение да обиждам, а изпълнявам нарежданията на градската управа как да се обърна към вас. Имам заповед за арестуването на благородника Антеро и, ако Дженъс Грейклок е с него, и за неговото арестуване.

— По какво обвинение? — поисках да зная аз.

— Обвинението още не е изготвено, но ще го имате навреме.

— Кой е подписал тази заповед?

— Жрец Касини, приподписана от сановника Сишон.

— Как може такава писмена заповед да се изпълнява от бреговата охрана? За сигурността на града се грижи Маранонската гвардия.

— Гвардията отказа тази задача и е задържана в казармите.

Не можах да скрия учудването си. Какво може да се е случило? Беше ли Рейли в безопасност?

— Заповядвам веднага да се предадете — каза високо офицерът. Погледнах към Дженъс. Той вдигна рамене. Нямахме никакъв избор и, разбира се, като граждани, които спазват законите, нямаше за какво да се безпокоим. Освен може би от досадата да обясняваме невинността си пред управата.

— Много добре — казах аз.

— Хвърлете оръжието! — заповяда офицерът. — Имам заповед да ви заведа в Двореца на жреците и да ви предам на тях.

— Отказвам! — озъби се Дженъс. — Откога жреците упражняват контрол върху гражданските закони на Ориса?

— Откакто стана необходимо. След бунта, когато бе обявено извънредно положение и бяха въведени някои временни мерки. Това е една от тях.

Стиснах здраво копието си. Не, нямаше да се предам на нежните грижи на Касини. Не избягахме от две големи глутници вълци, за да ни разкъса този чакал. Един от стрелците вдигна лъка си.

— Само опъни лъка и ще ти разпоря корема като на есетра! — викна една едра жена с гръд като варел, застанала върху някаква ниска сграда. Явно беше жена на рибар, защото държеше в ръка готов за хвърляне дълъг назъбен харпун.

Огледах се. Улицата беше пълна с орисианци. Всички бяха окъсани — бяхме в бедната част на града — и всички бяха въоръжени. От един прозорец момче беше насочило към войника спортен арбалет. Зад нас се трупаха мъже, стиснали дъски, тояги или обли камъни, изровени от пътя. Видях блясъка на извадени от ножниците кинжали, видях остри кухненски ножове и дори няколко голи саби.

— Ти няма да заведеш Дженъс при жреците, синко — продължи жената. — Нито пък господаря Антеро. Проклетите жреци достатъчно ни разориха! — Чу се одобрително ръмжене и тълпата тръгна напред. — Вие ще предадете оръжието си — викна жената. — И между нас

има хора, които могат да си служат с оръжие, ако нещата продължат да вървят като досега.

Камък удари един от войниците. Въпреки бронята той изпищя от болка и се свлече на колене. Последва дъжд от камъни и кал. Тълпата зарева; войниците бяха само на крачка от смъртта.

— Стой! — Беше Дженъс; гласът му звучеше като на парад. За един миг всички замръзнаха. — Орисианци! — продължи той. — Тези мъже също са орисианци. Искате ли кръвта им да тежи на вашите души?

— На мене няма да ми тежи — извика някой от тълпата. Чуха се одобрителни възгласи.

— Не! Погледнете ги! Аз познавам този офицер — каза Дженъс. Знаех, че лъже. — Спомням си когато положи клетва. Видях майка му и сестра му да плачат от щастие. Искате ли да ги накарате сега да плачат от мъка? — Сред тълпата се чу мърморене. — Погледнете другите. Те са обикновени войници. Всеки от вас би могъл да бъде избран в даден момент да облече войнишката униформа, нали? Някои от вас са защитавали града с оръжие в ръка. Това вършат и тези мъже. Изпълняват онова, което им е наредено. Тяхна ли е вината, че са подведени?

— Проклетите глупаци трябва да имат пипе — извика един мъж и аз си помислих, че е същият, който беше казал, че кръвта на убитите няма да му тежи. За момент Дженъс нищо не отговори, но после прихна... и се разсмя високо. Тълпата се стресна, след това се закикоти, започна да се смее, без да е сигурна какво е толкова смешно. Дженъс млъкна и веселието замря.

— Приятно ми е да се уча от човек с пипе — каза Дженъс. — Когато всичко това свърши и редът се възстанови, ела при мен, човече. Ще ти плащам добре, в злато и вино, за да съм сигурен, че аз винаги ще имам пипе. — Сега вече тълпата имаше нещо конкретно, над което да се посмее, но Дженъс не я изчака да почне, а се обърна към патрула. — Ей, ти. Офицерът.

Младежът подскочи пъргаво като танцьор.

— Слушам, господин капитан! — И поздрави.

— Поемай командването на хората си и се върни при дежурния. Кажу му, че си получил заповеди направо от капитан Дженъс Грейклок от градската гвардия, и остани в негово разпореждане. — Офицерът

отново отдаде чест, изкомандва „мирно“, след това „кръгом“ и „ходом марш“ и войниците се запътиха под строй обратно към пряката, от която бяха излезли, като крепяха и ранения си другар. Дженъс ги наблюдаваше, докато се изгубиха, после се обърна към тълпата.

— Как се казва този район?

Чуха се множество викове, сред които като гръм басово прозвуча:

— Чипсайд.

— Чипсайд... Благодаря на всички ви. И Амалрик Антеро ви благодари. На вас дължим живота си. Трябва да се гордеете, че сте орисианци. Когато това премине, господин Антеро и аз ще ви се отплатим. Ние никога не забравяме дълговете си.

Викове на щастие, съгласие, несъгласие, възклицания — и тълпата започна да се разпръсква. Неколцина, включително онзи с басовия глас и железните дробове, желяеха да говорят с Дженъс и да го пипнат, така че се позабавихме.

— Хайде, вече можем да тръгваме — каза ми Дженъс тихо и направи някакво заклинание. — Нали трябваше да дадем на онзи нещастник и неговата брегова охрана достатъчно време, за да се махнат.

Малко по малко, придвижвайки се сред доброжелателите си, ние се измъкнахме от квартала и по заобиколните улички, като се пазехме да не ни видят други патрули, стигнахме до моята къща.

Тя изглеждаше като подготвена за обсада. Всички прозорци на по-ниските етажи бяха затворени със здравите дъбови капаци, останали още от дядо ми. Използвахме ги много рядко и това, че сега бяха залостени, показваше, че заплахата е изключително сериозна.

С отбраната се бе нагърбил сержант Мийна. На практика той бе дезертирал от армията, макар че, изглежда, никой не се интересуваше от това, още повече че градската гвардия вече не съществуваше. За поддържането на реда му помагаше самоназначила се четворка: Дж'ан, главният коняр; Рейк и Моуз, съответно мои главен готвач и търговски помощник; и Спото, най-младата камериерка. Сетих се за двамата, които би трябвало да ръководят домакинството през моето отсъствие: Ийнес и Търги — и казах една молитва за загиналия герой; а другият беше глупак.

Рейли от време на време успявала да прескача до вкъщи, но никой не знаел как. Аз знаех, но не казах нищо. Била се обадила на братята ни в именията извън града да им каже да стоят там. Всъщност къщата беше готова да издържи блокада. Рейли наредила на търговците да доставят трайни продукти за месеци наред и чрез доверен жрец направила магия на двете ни терми, та водата да остане прясна. Отворила арсенала и отключила стелажите с оръжия. Мийна часове наред обучавал всички как да си служат с тях, а Дж'ан, който с много голям интерес ме наблюдаваше, когато тренирах фехтовка, му помагал. Четворката освободила всички слуги, които се страхували, безпокоели се за семействата си или считали, че могат да извлекат някаква изгода като изоставят дома ми. Развълнувах се почти до сълзи, когато Спото ми каза, че само трима си поискали възнаграждението и си отишли. Освен Чипсайд, когато настъпеше мир, трябваше да възнаградя богато и всеки мъж и жена, останали на моя страна.

Бях изморен, гладен и мръсен, но знаех, че не бива да прахосвам времето си. Мийна и другите трима — реших вече да ги наричам „капитаните“ — ме разведоха из къщата и двора и ми показаха какво са направили. През това време Дженъс се беше освежил и вече имах възможност да взема бързо вана, да изгълтам едно ястие и да изпия чаша вино. Погледнах замечтано към голямото пухено легло в спалнята, но се сдържах. Слязох по стълбите и видях, че Дженъс, като опитен войник, е направил някои допълнения. Те включваха ведра, пълни или с кал, или с вода, разположени наоколо в случай на „неочакван“ пожар. Беше поставил и наблюдател на покрива с нареждането веднага да съобщи, ако види или чуе нещо неблагоприятно. Всички врати, с изключение на голямата предна, бяха залостени, заключени и подпрени с тежки мебели.

Неочаквано зад мен се появи Рейли. Изглежда, никой не беше изненадан, с изключение на Дженъс... Подразбрах, че тя е казала на останалите, че ѝ е направена магия да влиза в дома си, без да използва врата, или някаква подобна глупост. Знаех, а по-късно казах и на Дженъс, как беше влязла. Предвиждайки точно такива случаи, още моите дядовци и прадядовци бяха прокопали два тунела. Единият започваше зад една фалшива етажерка за книги в бащиния ми, сега мой кабинет, минаваше под земята и излизаше на стотина метра зад къщата, а вторият — от един капак на пода на втория етаж и после

през фалшив комин и под улицата, за да излезе зад един малък магазин, разположен наблизко; и никой, дори стопанинът, не знаеше, че магазинът е собственост на нашето семейство.

Рейли ни разказа какво се беше случило след като бях заминал. Както се бях опасявал, моето изчезване беше наклонило везните против онези от нас, които смятаха, че Ориса се намира в повратна точка на своята история... повратна точка, което означава, че ние трябва да отидем в Далечното царство, че трябва да бъдем в състояние да посрещнем една нова епоха. Много от онези, които храбро се бяха противопоставяли на старата гвардия, намерили за политически целесъобразно да се оттеглят от спора. Други пък, които можели да си го позволят, като например Маларен, последвали примера на Гамелан и напуснали града.

След думите дошло насилието. Най-напред бил набит един особено омразен човек, хазаин на жилища в бедняшки квартал, тайно притежавани от някои от най-богатите и най-консервативни фамилии в града. Една нощ изгоряло караулното помещение недалеч от Чипсайд. После моят стар „приятел“ Превотант докладвал на управата, че той и неговата свита били нападнати през нощта от подлеци, които викали „Долу жреците“ и „Ликантия ще ни освободи“. Тук Рейли спря, вдигна вежди и зачака за коментар. Нито Дженъс, нито аз имахме желание да коментираме. Ликантия да ни освободи! Превотант излезе по-глупав, отколкото го мислех.

По някакъв начин управниците били убедени да обявят извънредно положение и да издадат разрешение на жреците „да дават съвети и да помагат по всякакъв начин, който намират за подходящ, за туряне край на настоящия критичен момент“. Това на свой ред изкарало тълпите на улицата, били запалени две сгради... и седем мъже и две жени, всичките от класата на занаятчиите, „атакували нощните пазачи, възнамерявайки да ги убият, при което, последните били защитени от «редовни въоръжени сили»“. Това беше малко прекалено грубо дори за Градския съвет, почти изцяло подчинен на консерваторите.

Повикали Маранонската гвардия да овладее улиците и да наложи мир. Според дадените инструкции „мир“ означавало смазване на онези, които искали промяна, и защитаване на старото.

— Тогава проведохме разширен съвет — каза Рейли; лицето ѝ беше като лед. — Всички ние, от офицерите до последната конярка, всички гласове да бъдат равни. Съветът продължи почти цяла нощ и беше решено, че главната причина да бъдем благословени от Маранона е нашата вяроност на духа на Ориса. За нас вземането на страна щеше да означава не само да загубим уважението, с което се ползвахме, но почти сигурно да си навлечем проклятието на самата богиня.

— Отказахме да се подчиним, за първи път в историята на Маранонската гвардия. — Рейли погледна настрани, очите ѝ овлажняха. — Беше момент на гордост и на срам.

— Наредиха ни да се върнем в казармите и да останем там. Направихме го. И сега не знаем какво трябва да направим, ако въобще трябва да направим нещо, за да турим край на катастрофата, която раздира Ориса. Потърсихме помощ от пророци и умни мъже и жени. Дори няколко жреци, на които вярваме, тайно посетиха казармите. Ежечасно се правят заклинания, но досега... — Гласът ѝ замря. — Имало е моменти, Дженъс Грейклок — каза тя искрено, — когато съм проклинала и теб, и Далечното царство.

— Промяната ще настъпи — каза Дженъс. — Независимо дали я искаме, или не. Единственото, което можем да направим ние, е да оформим тази промяна така, че тя да служи на нашите цели и при успех това ще донесе най-голямо щастие на целия народ.

— Зная — въздъхна Рейли. — Зная. Но е ужасно да виждам как се разкъсва градът, който обичам. Сега бедните излизат през нощта да плякосват, да крадат и палят, жреците възвестяват фалшив триумф през деня, а онези, които могат да турят край на тази катастрофа, се крият зад каменни стени.

Тя стана.

— Вестта за вашето пристигане достигна до нашите казарми минути след като минахте през портата. Очаквам сега да се стигне до точката на кипене и да разберем най-сетне на коя страна са боговете. — Тя разроши косата ми. — Добре дошъл, братко. Обзалагам се, че никога не ти е минавало през ума, че ти и един планински разбойник ще извършите революция, нали? — И си отиде преди да успее да се съвзема. Рейли... както винаги... беше права. Ние извършвахме нещо като революция. Сега, когато пиша, тази мисъл ми е приятна.

Охраната зае местата си, двамата с Дженъс се оттеглихме в стаите си, сержант Мийна щеше да контролира първата смяна. И двамата сложихме оръжията си до леглата. Дженъс нареди да го събудят един час преди зазоряване, когато вероятността от нападение беше най-голяма. Но врагът не изчака да мине полунощ. Спях дълбоко, без никакви сънища, и внезапно се събудих от вик, трясък и писък на ужас. Нещо ставаше на главния вход. Необлечен, със сабя в ръка, изтичах по стълбите; слугите вървяха след мен със запалени факли в ръце. Двама души, чиито имена няма да спомена, за да не туря днес петно на позор върху техните семейства, се свиваха до стената. Тежката греда, с която залоствахме вратата, лежеше в краката им. Помислих, че са предатели, и вдигнах сабята си, после спрях — те запищяха за милост и се замолиха да обяснят. Но най-напред трябваше да се направи най-важното и аз заповядах отново да се залости входът. Бързо го направиха. Дженъс слезе по стълбите с пригответено за бой оръжие.

— Видях хора — каза той. — Двайсетина. Въоръжени. Чакаат от другата страна на улицата. Побягнаха, когато започна суматохата. — Той оцени случилото се с един поглед и продължи: — Така-а. По-скоро е предателство, отколкото фронтална атака. Какво ви обещаха, ако ни предадете? — Дватама забърбориха едновременно. Извиках им да млъкнат и заповядах на единия да разкаже бавно точно какво се е случило. Според него той си легнал, когато му свършило дежурството. После нещо го събудило, но било като насън; той не можел да се съпротивлява и тръгнал към вратата. Другият го чакал там.

— Беше магия — настояваше той. — Опитах се да се боря... но без полза.

Поколебах се, после си спомних, че двамата служат в семейството ми от много години, и свалих сабята. Но не бях убеден. Нито пък Дженъс.

— Какво развали магията? — попита той скептично. — Такава магия, ако наистина е било магия, няма да има никакъв ефект, ако не е направена както трябва; ако пък е достатъчно силна, щеше да те накара да изпълниш плана докрай.

— Един... един вик.

— И кой извика? — намесих се аз.

И двамата де разтрепериха, а после единият посочи... с треперещ пръст... зад мен. Сочеше портрета на моя брат Халаб зад олтара.

— Т-той... той. От картината.

Останалите слуги се разприказваха и отново извиках за тишина. Двамата пазачи отново забърбориха... да, викът дойде от картината и това може да е само благословеният Халаб, който се е опитвал от гроба си да спаси семейството. Разкъсвах се между учудване и скептицизъм. Дженъс нареди двамата слуги да бъдат запрени в един килер и каза, че ще научи истината по въпроса.

— Няма да се съглася с никакви мъчения — тихо му казах аз. — Независимо какво са се опитали да сторят. Ако смяташ, че са виновни, ги изгони. Или ги убий, което е наше право, тъй като те са нарушили клетвата си.

— Няма да ги докосна физически — каза Дженъс. — Има други, по-добри начини. — Той отиде в кухнята, където можел да си намери необходимите неща. Знаех какво е намислил. Един час по-късно той вече имаше отговора. Мъжете казвали истината. Някой отвън направил магия, силна магия, с която човек се превръщал в лишен от разсъдък си роб. Макар че магията трябвало да въздейства върху спящи хора, а не върху тяхната охрана, станало иначе... Значи магьосникът трябва да е бил върховен жрец, приложил всичките си способности, и най-вероятно подпомогнат от друг магьосник.

— Черна магия — казах аз.

Дженъс се съгласи неохотно и ме запита дали бих казал същото, ако магията е била направена например, за да попречи на някой голям подлец да причини зло на добър човек? Нямахме време за философстване. Дженъс веднага се снабди с други предмети от нашите складове и щом съмна, изпрати тайно слуги на пазара да купят още. Този ден той направи няколко магии. Първата и най-голяма беше за цялото стопанство.

— Не мога да предотвратя още магии като нощесната, но мога да попреча на всяка такава магия да се задържи. — Направи и защитни магии на всички ни, полагайки най-много усилия за двамата засегнати от черната магия. — Също както човек, прекарал заболяване на гърдите, трябва да избягва влажни и ниски места, така и човек, който веднъж е бил омагьосан, може повторно да стане жертва на друга

магия от същото лице. Или най-малкото така смятам аз, макар че никога не съм го чувал от някой жрец, нито пък съм го чел.

Попитах как слугите ще възприемат да им се прави заклинание от някой, който не е член на класата на жреците. Дженъс се усмихна и отговори, че нямало да има проблеми.

— Ти нямаш представа, Амалрик, но съществува цял подземен свят на магията, на който разчитат повечето бедни хора. Те не могат да си позволят да се обърнат към жрец, или пък вярват, че някои магии и принадлежности, използвани от тяхното семейство и приятели от години, са по-ефикасни от всичко, което биха могли да предпишат жреците. Понякога това е суеверие, но най-често тези хора са прави. Накрая, някои неща могат да се нуждаят от магьосническа помощ: например изготвяне на любовен еликсир, или проклинане на враг, или заклинание за забогатяване... всяко едно от тези неща може да се смята за незаконно.

— За тях — казах бавно аз. — Но не и за мен, защото винаги съм имал достатъчно пари, за да си платя спокойствието и каквато си искам магия.

— Пари... или просто властта на името Антеро.

— В нашия град има много несправедливости — казах аз.

— Блестящ извод — каза Дженъс, без да си прави труда да скрие сарказма си. — Когато откриеш някое общество, където това не е така, не забравяй да ми кажеш, за да емигрираме и двамата. — Сипах му ракия, без да я разреждам, и му казах да действа. После, съвсем скришом, отидох в олтара на Халаб и му изказах своите благодарности. Не знаех дали ще приеме жертвоприношения когато това свърши, но му обещах. Заклех се също, че неговите... или на неговия дух... дела през този ден ще бъдат разказвани през вековете, докато земята не прибере и последния Антеро.

Следващата атака беше късно следобед. Чух свиренето на рог и погледнах навън от един прозорец на стълбището. Долу на улицата видях Касини! Беше облечен в церемониални одежди на върховен жрец. Зад него стояха други двама жреци, а зад тях вървяха облечени в бели мантии помощници. Двама от тях отново изсвириха с тромпети. Подире им крачеха двайсетина войници.

— Амалрик Антеро! — извика Касини. — Призовавам те на съд.

Не отговорих, докато не дойде Дженъс. Касини извика още два пъти. Попитах Дженъс как би постъпил на мое място. Той помисли малко и каза:

— Ако искаш, би могъл да не му отговаряш. А можеш и да говориш с него. Не виждам там да има хора с лъкове или арбалети и не усещам Касини да съсредоточава в себе си някаква магия.

Отлостих балконската врата и излязох навън.

— Слушам те, жрецо.

— Призовавам те, Амалрик Антеро — извика Касини още един път.

— На какво основание? Не съм нарушил никакви закони. Пък и ти не си в управата. Във всеки случай още не. — Може би не трябваше да казвам последното, но не можах да се въздържа, като виждах в какво се е превърнал нашият град.

— Ти лъжеш! — извика той в отговор. — Жреците усетиха, че някой в и от тази къща прави магии. Тъй като тук няма лице, посветено в жречески сан, и ти, и онези, които си избрал да защитаваш, са обвинени в извършване на това престъпление срещу Ориса, срещу жреците и срещу естествения ред в тази страна. Ето защо се иска да се предадеш и ти, и всяко лице, което знаеш, че е виновно за извършването на този ужасен грях, помага или подстрекава той да се извърши. Имаш възможност, докато изтече пясъкът от този часовник... — Един от помощниците го показа и го обърна. — Да се подготвиш и да донесеш всякакви материали, които смяташ, че могат да ти помогнат да се защитиш. Вслушай се в думите ми, Амалрик Антеро, и над теб ще се излее нашата справедливост. Защото един честен човек няма основание да се страхува от Съвета на жреците.

— Чувам как духът на моя брат се смее при тези ти приказки — извиках аз разгневен. — И не си губи времето с този часовник. Нито аз, нито който и да било между тези стени ще допусне да го направят на глупак заради жреците! Ако е необходимо да се проведе разглеждане на дело, нека това да стане както трябва, от градската управа, а не от шарлатани и разбойници.

Видях Касини да се усмихва — беше знаел отговора, който ще получи. Той взе един дълъг двуръчен меч от друг помощник — мечът блестеше като златен в светлината на следобедното слънце — хвана дръжката му с две ръце и го вдигна пред себе си с острието нагоре.

— Нямам друг избор.

Трети помощник застана до него, разгъна един папирус и жрецът зачете:

— Аз, Касини, събирам енергията, дарена от боговете и демоните на този и на другите светове. Аз насочвам тази енергия срещу Амалрик Антеро и всички, които волно или неволно му служат, обявявам ги извън закона и ги проклинам от този момент, докато не възтържествува справедливостта и докато обявеният извън закона Антеро не бъде арестуван.

— Аз проклинам и осъждам конкретно и общо, и проклятието ще приеме следващите ужасни форми, така че всички Антеро и всички, които им служат, ще бъдат белязани, за да не бъде измамен никой честен човек, който се страхува и почита боговете. Първата клетва ще...

Касини премигна, защото някаква светла точка падна върху папируса, а след това и върху лицето му. Той погледна нагоре, изкрещя и мечът падна на улицата. Жрецът се опита да смъкне качулката върху лицето си, но беше много късно.

Дженъс беше застанал до мен. Държеше в двете си ръце голямото сребърно огледало, което висеше в гардероба ми. Той привърши шепнешком заклинанието си и после каза високо:

— Жрецо Касини! Хванах твоя образ и образите на онези до теб в това огледало. В името на боговете на Ориса и демоните на Кострома ти ставаш заложник срещу всякакви други проклетия или магии, насочени срещу човек от фамилията Антеро или човек на работа при него, или някой негов приятел. Ако моята заповед бъде нарушена, образът, който е заключен в това огледало, ще бъде запратен в нощта, поразен от всички сили, които мога да призова. Това огледало сега също отразява обратно твоето проклятие върху този дом и хората в него. Предлагам собствената си душа на боговете като доказателство, че ти и всички жреци, които участват в този маскарад, сте магьосници! Най-черни магьосници!

Касини зяпна от изненада. Един от помощниците му тихо се разплака.

— Това е невъзможно — успя да промълви жрецът. — Как може ти, един обикновен любител и при това престъпник, да се осмеляваш да правиш такова страхотно заклинание?

— Осмелявам се — извика Дженъс, — на базата на знания и посвещение. Но преди всичко на основание на силите и знанията, които идват от деня, които идват от светлината. И както денят винаги ще побеждава нощта, така и справедливостта ще тържествува над твоята злоба!

Касини се огледа и видя, че неговите другари и войниците са се отдръпнали.

— Ти си измамник!

— Ако наистина мислиш така... можеш да продължиш проклятието си и да ни обявиш за престъпници.

Видях как Касини облиза устни. После плюна, без да отговори, и се запрепъва назад. Полата на мантията му се заплете около краката му и той едва не падна, но успя да се задържи на крака и изчезна към града, последван от любимците си.

Чух смаяните възклицания на слугите под балкона. Обърнах се към Дженъс, който много внимателно оставяше огледалото.

— Не знаех, че имаш толкова голяма сила.

Дженъс тъжно се усмихна.

— Нито пък аз. А и не съм сигурен, че... онези отвъд ще ми позволят да направя такова заклинание. Не бих си го позволил, ако не бях принуден от Касини и жреците. Може би дори самата мисъл за него да е грях поради високомерие. Но аз съм готов да бъда съден за това.

— Значи си блъфирал?

Дженъс вдигна рамене.

— В света на невидимото как може някой, та бил той и най-великият магьосник, да направи разлика между блъф и вдъхновение? Единственото, което има значение, е да ти повярват.

— Ами ако Касини отново направи опит? Или ако събере всички жреци да направят заклинание за изгонване от обществото?

— Едва ли. Може би наистина съм хванал образа му в моето огледало и тогава, ако той направи нов опит, аз ще го атакувам. Ако не съм го хванал... тогава всичко си остава както по-рано. Но в този момент жрецът Касини вярва, че е застрашен, и това е достатъчно.

— Той няма да се предаде — казах аз. — Нито пък другите жреци и управниците, които са на тяхна страна.

— Прав си — съгласи се Дженъс. — Но аз подозирам, че те ще опитат нещо различно. И то много скоро. Касини е много разтревожен дали наистина имам власт над него и няма да се бави. Всички трябва да бъдем готови за по-голяма неприятност още тази нощ.

На смрачаване вече знаех, че Дженъс беше прав, поне що се отнася до последното му предвиждане. Чух да се приближава думкане на барабани и рев на тълпи от града. Стъмни се и по улиците светнаха факли. Може би трябваше да избягаме от къщи, но къде и защо? Нали Касини щеше отново да направи заклинание и да обяви награди за главите ни; и тогава всички — и войници, и обикновени граждани — щяха да тръгнат да ни търсят. Положението трябваше да се реши тук и сега.

Нощното небе беше ясно, високо над нас светеха студените, неумолими звезди. Нямаше луна, но отвсякъде струеше някаква фосфоресцираща светлина. Макар че нощта беше безоблачна, чух някъде, и то наблизко, да тътне гръмотевица.

Дженъс нареди всички светлини, които могат да се видят отвън, да се изгасят. После събра десет измежду най-силните мъже и ги раздели на две групи под командването на Мийна. Те щяха да бъдат нашият резерв, ако, или по-скоро когато, ни атакуват. Четирима души, които можеха да стрелят с лък, се качиха на покрива. Часовите бяха избрани измежду най-младите слуги, чиито слух и зрение бяха най-силни. Пред портата бяха запалени големи факли, на всички ъгли на къщата — и отпред, и отзад — също. Приготвихме и други факли и ги завързахме за копия, та ако големите светлини бъдат загасени, да ги хвърляме отвъд стените. Дадоха храна на онези, които искаха, макар Дженъс да обясни, че е за предпочитане да не се яде. Коремните рани, каза той, били достатъчно тежки и без да са обременени от препълнен стомах. Също така, за да не се допусне раната да се замърси, той накара всички ни да се облечем в чисто, тъмно облекло. След това се приготвихме да чакаме.

Два часа по-късно от центъра на града към нас започнаха да се стичат факли. Песните на тълпата се чуваха все по-силно. Забелязах нещо странно и обърнах внимание на Дженъс върху него.

— Предполагам, че ще бъдем разкъсани от тълпата заради гаврата ми с боговете. Поне така ще го представят.

— По какво съдиш — попита Дженъс кисело, — че тълпата наистина не излива яда си в името на всичко добро и свято?

— Виждам факлите отпред и отстрани да се движат в прави редици като носени от обучени войници. А песните май са репетирани под строй. Сигурно са събрали верните си хора от армията и са ги облекли в цивилни дрехи.

— Не — възрази Дженъс. — Отново ни атакуват с магия. След такава акция войниците ще приказват, независимо че ще им бъде наредено да си държат езиците зад зъбите. Но мъже и жени, изкарани от домовете си и строени с добре направено заклинание, чиито нишки са по-фини от рибарска мрежа, ще причинят същото опустошение... и на сутринта няма да има нито виновник, нито спомен. Защото враговете ни искат историята на тази нощ никога да не бъде написана.

Преди да изтече половината пясък от часовника сганта пристигна и заобиколи къщата.

— Ето ти още една улика, че са организирани — посочи Дженъс. — Истинската тълпа ще се струпа там, където е най-вероятно да се случи нещо, което означава пред къщата. Вместо това ние сме обкръжени.

— Какво ще последва?

— Камъни, песни, след което една група ще започне да атакува някоя слаба точка. Ние ще трябва да удряме здраво с копия и стрели и да ги отблъснем. Трябва да им нанасяме големи щети всеки път, когато извършат такава атака. Рано или късно те или ще се уморят от даване на безполезни жертви, или...

Не ми беше необходимо да питам за алтернативата.

— Предполагам, че няма никаква надежда властите да ни се притекат на помощ.

Дженъс поклати глава.

— Най-големият ни шанс е при изгрев-слънце още да сме живи.

Тълпата кръжеше и викаше, и хвърляше към нас камъни и грънци. Но нямаше никакви признаци за очаквана атака.

— Може би мислят първо да ни атакуват с магия — чудеше се Дженъс. — Огледай тълпата, Амалрик. Търси водачите им. Тази тълпа определено се ръководи от личност, а не от някой жрец, изпаднал в транс в двореца. Ей там! Виждаш ли?

Зад тълпата забелязах няколко малки светлинки.

— Полицейски фенери с увеличително стъкло — предположи Дженъс. — Най-вероятно го водят под ръка, тъй като ще изгуби много сили и ще изтърпи големи мъки, докато извърши заклинанието.

— Касини ли?

— Мислиш ли, че той ще позволи да бъдем унищожени, без лично да присъства? Касини е там и зная, че ако имахме магическо огледало и можехме да надзорнем в двореца на жреците, щяхме да видим как приятелчетата му вече пеят с пяна на устата.

Времето минаваше без по-нататъшно развитие на събитията. Дженъс се разтревожи.

— Те очакват нещо, някакво събитие, което да обърне нещата. Иначе не биха държали тълпата така здраво.

Една жена изпищя. Изпищя от вътрешността на къщата!

— Върви! — заповяда Дженъс. — Аз ще наблюдавам Касини и ще предотвратявам неговите ходове, каквито и да са те.

Спуснах се по стълбата. Отдолу се чуваха писъци и звънтене на саби. По някакъв начин... отнякъде... тълпата беше проникнала в къщата. Един мъж със сплескан нос размаха кървавата си брадва и се спусна към стълбата. Скочих през перилото с насочена към него сабя. Прободох го в рамото, той се заклати и падна, измъквайки сабята от ръката ми. Залитнах и с лявата ръка извадих дългия си нож, двойник на онзи, който бях носил по време на пътешествието. Втори негодник се хвърли отгоре ми с вдигната тояга, а аз още не бях измъкнал сабята си. Приклекнах и му разпорих корема, после грабнах тоягата му, защото налетяха още двама. Отскочих. Извъртях се и ги съборих с тоягата.

Крещях:

— Антеровци! Антеровци! Към мен! Към мен! — И сержант Мийна и резервите изскочиха от стаята, където им бях наредил да чакат.

Вестибюлт на първия етаж бушуваше като море: викове, кръв, разярени мъже... прииждаха към нас отвсякъде. И тогава го видях и разбрах откъде беше започнала атаката.

Да, това беше Търги! Той беше един от малцината, на които беше оказано доверие, и знаеше за тайния тунел. Навярно го беше издал на Касини. Държеше копие и беше надянал някакви ръждиви доспехи. Търги също ме видя, изкрещя от гняв и ме замери с копието. То

профуча покрай мен и се заби в стената. Беше мой ред. Сkochих, грабнах приличащата на факла газена лампа от поставката и я запратих... запратих я с всичка сила, разгневен от това ужасно предателство не само към мен и моето семейство, но също и към баща ми. Горещата лампа го удари по лицето и дори през шума на боя можах да чуя как той изпищя болка. После падна назад и изчезна от погледа ми, тъй като юначните ми хора отново атакуваха. Чух свистенето на стрелите и видях как стрелци ми изпращат стрелите си по бандитите от горната площадка на стълбите. Един вик, после друг и оцелелите побягнаха към вратата за тунела. Но малцина успяха да се спасят.

Стаята приличаше на касапница. Преброих пет, не, шест от моите хора ранени или умиращи. Още веднъж видях Търги. Беше успял да седне, опрял гръб о една стена. Лицето му беше като на призрак, черно-червено, покрито с пришки. Косата и брадата му бяха изгорели от газта. Ослепелите му очи не виждаха нищо, но той сигурно беше усетил стъпките ми. Протегна напред ръце и зафъфли нещо — може би искаше милост. Получи я. Посякох го бързо и той умря със смърт много по-добра от онази, която беше намислил за мен.

Чух Дженъс да крещи. Заповядах на двама слуги да залостят входа към тунела, измъкнах си сабята и задъхани затичахме нагоре по стълбището; мнозина бяха ранени. Дженъс беше на балкона с лък в ръка и методично обстрелваше тълпата.

— Вече атакуват! — извика той. — Вие, стрелците... готови! Целете се добре. Най-напред ей онези там. Нито една стрела да не отиде нахалост!

Тълпата беше намерила отнякъде една огромна греда и осем души удряха с нея портата. Тежката, обкована с желязо дъбова врата бумтеше при всеки удар и засега устояваше, но аз знаех, че в края на краищата ще бъде разбита. Тетивите се опъваха, стрелите свистяха, но на мястото на всеки паднал притичваха нови двама и се хващаха за тарана. Или магията на Касини беше много силна, или жаждата за кръв на тълпата бе неутолима. Таранът отново удари портата и чух как дървото започна да се цепи; звукът ставаше все по-силен.

— Бързо долу! — извиках аз. — Дженъс! Тръгвай с мен. Вие там долу... отворете тунела. Ще се опитаме да ги задържим поне малко.

Отново слязохме в подгизналия с кръв вестибюл. Идваше краят на рода Антеро. Пред мен беше портретът на Халаб. След броени

минути щях да отида при него.

— Чуйте ме всички! — извиках аз. — Вашата служба свърши. Бягайте в тунела, докато не е станало късно.

— По дяволите и ти, и твоите заповеди, господарю — изръмжа Дж'ан и вдигна голямата брадва, с която в кухнята сечаха месото. Мускулите му се издуха. — Ще умра когато и където си искам. Обаче нито един проклет жрец или негово изчадие няма да види гърба ми тази нощ.

Мийна беше до него и не каза нищо, но плюна на пода и очерта с крак една разграничителна линия. Огледах се и разбрах, че поне още десет от хората ми бяха решили да умрат тук с мен и Дж'ан. В гърлото ми заседна буца. Погледнах Дженъс. Зъбите му блестяха в черната брада.

— Охо! — възкликна той. — Сега тук ще се лее много кръв и ще се носят смъртни вопли. И боговете нека разберат, че Дженъс Кетер Грейклок, върховен господар на Кострома, ще падне тук. — Той се ухили. — За тази нощ ще пеят песни и ще разказват край огнищата. Заклевам се. И съм готов.

Тъй като нямам дарбата да държа възвишени речи, аз се насилих да се усмихна кръвожадно — поне така си мислех — и без да кажа нищо, вдигнах сабята и кинжала си.

Портата се пропука... и писъците започнаха. Но отвън! Чух свирене на свирки, думкане на тъпани, свистене на стрели и удари на копия в стените. Стъписахме се и смъртната ни решителност се смени с озадачение. Навън започваше голяма битка. Дженъс грабна брадвата от Дж'ан и разцепи портата докрай. Изскочихме на улицата.

Бяха дошли три фаланги от Маранонската гвардия. Настъпваха бавно и неумоливо, с насочени напред копия, газейки по телата на убитите. Зад първите редици вървяха стрелци с лъкове и хвъргачи на копия и обсипваха тълпата със смъртоносен дъжд. Тръбачите и барабанчиците поддържаха смъртен ритъм. Видях Рейли да води жените си, но тя нямаше време да погледне към мен.

Разбитата тълпа побягна кой накъдето види. Прибрах кинжала си и взех едно копие от земята. Касини щеше да побегне с останалите. Беше абсолютно забранено да се вдигне ръка срещу жрец, но вече бях пролял толкова много кръв, че не се безпокоях от проливането на още няколко капки, били те от магьосник или не.

Касини обаче не беше побягнал. Видях го да стои там, където беше и преди атаката на тълпата — по средата на улицата. Беше съвсем сам... съветниците и помощниците му сигурно бяха избягали. Не зная дали беше в шок или нещо го държеше насила.

Изведнъж той разпери ръце към небето и започна да вика, да произнеса думи на някакъв непознат език. Отдръпнах копието си и замрях. Тътнежът от небето се засили, задумка по-силно от барабаните на гвардията, по-силно от удара на цяла армия. Всички — войниците, слугите ми, Дженъс, ранените — стояха като вкаменени. Пребледнели лица гледаха нагоре.

Тътнежът ставаше все по-силен и по-силен. После от безоблачното небе се показа огромна ръка от сини пламъци. Ръката се протегна надолу, към нас. Искрах да нищя, да се зароя в земята, но не можех да се помръдна. Ръката се спусна върху Касини. Виковете му преминаха в писъци и изведнъж пръстите на тази ръка сграбчиха жреца, повдигнаха го на няколко стъпки от земята... и го смачкаха, както градинарят смазва червей. После се отвориха и пуснаха на пътя онова, което беше останало от Касини. След това пламъците, ръката и тътнежът изчезнаха, сякаш никога не бяха съществували.

Обърнах се и видях слисания Дженъс. Минах покрай него, през отломките от вратата, през телата, разпръснати в преддверието. Чух навън викове и плачове. Реалността се беше върнала — или поне онова, което възприемахме като реалност.

В този момент не исках да споделям мислите си с никого. Бяхме победили, да. Но „войната“, защото това си беше война, за мен не беше свършила. Предстоеше още една битка, трябваше да се спечели още една победа — победа, която дължахме на мъртвите и на още неродените.

— Благородни Амалрик Антеро, рицарю Дженъс Кетер Грейклок, станете!

Двамата с Дженъс бяхме в двореца на Градската управа. Не беше минала и седмица, но за Ориса сякаш беше минала цяла епоха. Старата гвардия, която смяташе себе си за победила, беше изчезнала от коридорите на властта. Сега на председателското място седеше Еко. Два дни след описаната вече битка Сишон беше съобщил, че е заболял тежко и заминава на интензивно, тайно лечение. Поддръжниците му си бяха намерили подобни извинения и също бяха напуснали града.

Три дни след битката извънредното положение бе отменено и Ориса започна да се връща към нормалното си състояние. Но имаше промени: една от най-забележителните беше даването на рицарско звание на Дженъс. След церемонията той малко иронично отбеляза, че рицарството не е наследствено, и гръмогласно заяви:

— Очевидно те не могат да рискуват потомството на един гаден мелез като мен да им създава неприятности в бъдеще. Ако имам потомци, разбира се. Но все пак съм доволен от тази чест, понеже, както всички знаем, светът ще свърши с моята смърт или преобразяване.

После заедно с Рейли и сержант Мийна пихме за новите му рицарски шпори.

Най-важната промяна обаче беше премахването на жестокия гнет на жреците. Тези от лагера на Касини вече не се виждаха никакви: Всъщност никой от жреците не се появяваше в града с онази пищност, която демонстрираха в миналото. Джениандър, Превотант и тяхната пасмина сигурно се чудеха какъв ще бъде новият ред и дали биха могли да го контролират.

Гамелан се беше върнал и сега беше говорител на жреците. Седеше на пейката до Еко. Внимателно бяхме изслушали словото му и сега, прави, чакахме последните думи на Еко. Зад нас се тълпяха поддръжниците ни — от Рейли до Маларен и изглежда, поне половината население на Чипсайд.

— Съветът — каза Еко, — след задълбочено обсъждане и допитване до добрите отвъдни сили, реши че Ориса обявява Голямо пътешествие, което има за цел да обедини мъжете и жените на този град с легендарните създания от страната, известна като Далечното царство. За целта ние нареждаме на всички граждани на Ориса и на всички земи под нейна опека да снабдят благородния Антеро и рицаря Грейклок с всичко необходимо за успешното изпълнение на тяхната задача. Ние обявяваме поход, мирен поход, който ще тури началото на нова златна ера.

— Благородни Антеро... рицарю Грейклок! Вървете и намерете Далечното царство.

ПОСЛЕДНОТО ПЪТЕШЕСТВИЕ

ГЛАВА ДЕВЕТНАЙСЕТА

ГРАДЪТ НА ДУХОВЕТЕ

Бяхме само дваайсет души, но всичките бяхме яки, млади и здрави. Имахме една цел — Далечното царство и едно правило — никога да не вършим очакваното. Добре беше, че участието си в тази експедиция схващаме като отиване на война, защото от времето, когато напуснахме Ориса след последната зимна буря, та докато слязохме на Пиперения бряг и после достигнахме до притоците в горното течение на реката, нищо не беше нито мирно, нито нормално.

Когато тайно се качихме на един от новопостроените ми търговски катамарани в устието на Ориса, чийто капитан беше Л'юр, всички почувствахме нещо необичайно в начина, по който се събрахме — като духове, които се струпват около есенен огън. Бързо преминахме през Тясното море и слязохме на няколко левги от страната на крайбрежните жители. Двамата с Дженъс бяхме решили да посетим Черната акула, да го уведоим за присъствието си на негова земя, да получим малко продукти, от които имахме нужда, и да го помолим и той, и неговите хора да не разгласяват за нашето присъствие. Разтоварихме багажа на брега и започнахме да стягаме снаряжението си, а Л'юр бързо откара кораба обратно в морето, за да не се разбере къде сме слезли. На всеки човек се падаха по две мулета, омагьосани да не издават нито звук. Натоварихме на тях броните си, продуктите и богатите дарове, предназначени за раздаване в Далечното царство. Отнасяхме се с животните като със скъпоценности, дори бяхме включили в групата двама опитни и всеотдайни към животните коняри.

Оставихме всичко в опитните ръце на Мийна и двамата с Дженъс тръгнахме към селото на Черната акула. За щастие зората настъпи преди да го достигнем, защото можехме да минем дори през центъра му, без да го забележим — селото и цялото му население бяха изчезнали. Колибите бяха разрушени и изгорени, но не се виждаха никакви следи от насилие. Претърсихме бреговете на морето и на реката и намерихме само едно четириместно кану, потопено до малкия

кей. Попитах Дженъс какво мисли, че се е случило. Той поклати глава. Нищо не знаеше. После нагази в реката и ме помоли да му помогна да измъкне потопеното кану. Озадачен, сторих това, което искаше. Той извади кинжала си, отцепи няколко трески от кануто и ги прибра в чантата на колана си. Върнахме се при групата и потеглихме.

Вървахме и бързо, и бавно. Може да ви изглежда противоречиво, но не е. Дженъс и аз бяхме прекарвали много време да обсъждаме тази експедиция още преди да започнем да събираме доброволци. След като си изяснихме всичко, обяхме, че търсим хора. Въпреки нещастиято, сполетяло втората експедиция, половината Ориса пожела да участва. Взехме само млади, здрави и издръжливи мъже с чувство за хумор, сърцати и мускулести. Рейли също искаше да се запише, но успях да я убедя, че поне един Антеро трябва да остане, най-малкото за да сме сигурни, че в наше отсъствие Ориса няма да се върне към старите си порочни навици. Тя неохотно се съгласи. Двайсетте доброволци, които приехме, бяха най-различни: двама бяха бивши погранични разузнавачи; един беше горски работник; имаше и двама братя, според мен браконieri, и така нататък. Имаше дори един доста некадърен учител по музика, чието любимо занимание беше катеренето по крепостни стени без въжета или клинове. Последният член на групата беше Лайън. Беше ни се обадил неговият тъмничар. Очевидно Лайън не беше доказал наличието на качества да живее с други хора и го намерихме в единична килия. Той наистина беше лишен от чувство за хумор и беше неприятен, но храбростта и издръжливостта му бяха много по-важни за това начинание. Платих глобата за пролятата от него кръв и той стана двайсети.

Още през първия ден, когато двайсетимата се събрахме в едно от отдалечените ми имения, Дженъс ни каза да се държим така, сякаш всички са срещу нас. Каза, че трябвало да мислим за себе си като за десантна група или дори разбойници и всички да бъдем в отлична форма. За последното се погрижи Мийна, който — чак сега разбрах, че сержантът беше демон в човешки образ — ни гонеше през пресечени местности, докато не помолехме за милост, а после преминаваше към индивидуални упражнения и катерене по дървета или скали. Играехме и игри, за да се научим как да се крием и да нападаме. Може да ви звучи детински, но правилата бяха променени така, че хванеха ли те, те хвърляха във воденичния яз. Посред зима това наказание изобщо не е

смешно. Когато капнехме, Мийна ни караше да чертаем карти или да решаваме сложни позиционни задачи. Малко по малко се оформихме като екип. Кошмарът на непознатите пещери отново ме навести, но бях така изморен от упражненията на Мийна, че ме споходи само два пъти.

Сега, докато прекосяхахме земите отвъд Пиперения бряг, ние бяхме предпазливи като диви зверове. Прекарвахме дълги часове в криене и наблюдаване на откритите пространства, преди да ги пресечем, като обръщяхме особено голямо внимание на животните и птиците. Застрашителен признак беше, че срещяхме малко дивеч и рядко чувахме птичи песни, сякаш пред нас бяха минали безброй ловци. Или пък животните бяха усетили някаква незрима заплаха, надвиснала над тяхната земя. Малкото селища, покрай които бяхме минали при първото пътешествие, също бяха изоставени и не видяхме нито ловци, нито разузнавачи да надзъртат иззад укритията си.

До притоците в горното течение на реката достигнахме без произшествия, макар всички да чувствахме присъствието на някакви зли сили. Имаше обаче и едно добро нещо — не страдахме от онези малки магии, на които бяхме подложени по време на първото пътешествие. Може би враговете ни чувстваха, че не могат да постигнат нищо с такива дреболии и замисляха да ни унищожат в бъдеще с някоя голяма магия. Видяхме на няколко пъти наблюдателите и се скрихме. Тъй като не знаехме дали ни вещаят добро, или зло, решихме, че е по-разумно да не се показваме.

Никога не се придвижвахме по начин, който можеше да се очаква. Така например, ако най-лекият маршрут беше по дъното на някоя долина или по някой стар, отдавна изоставен път, който бяхме използвали по време на моето пътешествие, никога не тръгахме по него. Нито пък използвахме за път билата на хълмовете. Те не само бяха територия на наблюдателите, но там лесно можехме да бъдем открити отдолу. Вървахме на зигзаг около районите, които помнехме отпреди, но никога точно през тях. Освен това не гледахме на експедицията като на състезание по издръжливост: обикновено вървахме, докато пясъкът от часовника изтечеше два пъти, после почивахме половин изтичане. „Изтощението — непрекъснато повтаряше Дженъс, — е също толкова опасно, както и всеки враг; един уморен човек например може да попадне в клопка, защото очите му са замъглени от пот, а умът му е насочен единствено към измъчените му

хриптящи гърди.“ Както и преди въобще не готвехме и се задоволявахме с каша от смляно зърно, студена вода и подправки. На два пъти ловихме риба от реката, нарязвахме я на тънки ивици и я „сготвихме“, като я накиснахме в стипчивия сок на някакви местни плодове. Въпреки всичките тези предпазни мерки достигнахме равнините за по-малко време, отколкото при първото пътуване, и почти два пъти по-бързо, отколкото голямата втора експедиция. После започнахме да се придвижваме с още по-голямо внимание, тъй като тук имаше само храсталаци и само тук-там имаше по някоя долчинка, където да се скрием.

Четири дни след като минахме мястото, където бях решил доста произволно, че пасищата са преминали в пустиня, срещнахме търговци на роби. Както и по-рано, техните предни постове се появиха и застанаха от двете ни страни. Дженъс заповяда да спрем и ме повика настрана.

— Имаме две възможности — каза той. — Можем или да ги изчакаме, докато ни нападнат било с магия, било с оръжие, и тогава да се справим с положението... или да ги нападнем първи. Аз съм за второто. Тези дебнеци номади ми омръзнаха. В бъдеще те или техните братя постоянно ще застрашават керваните ни на изток и ще бъдат непрекъснатата напаст. Мисля, че сега можем да им дадем такъв урок, че занапред и през ум да не им мине да безпокоят търговците от Ориса.

Колебаех се. Мислех си, че сигурно има начин да се избегне такова клане: можехме да им се изплъзнем или да намерим някакви други средства да ги измамим. После с горчивина си спомних колко „любезно“ бяхме посрещнати по време на първото ни пътешествие и колко „милосърдни“ обещаваха да бъдат търговците на роби, ако се предадем. Спомних си и за Диос и страшно се ядосах — но за това не бяха виновни само номадите.

— Прави каквото знаеш — изръмжах аз. И до ден-дневен често се чувствам виновен за това си решение.

— Добре. Ще унищожим тези хиени — каза Дженъс. — Но не единствено със силата на оръжията. Ще използваме други, по-убедителни средства. — Променихме курса и тръгнахме направо към съгледвачите, без обаче да изпратим парламентъор. Преди смрачаване те отпрашиха в далечината. Видяхме накъде се насочиха... към един оазис, където очевидно лагеруваха търговците на роби.

— Ще ги нападнем, докато спят — каза Дженъс и заповяда да му дадем кинжалите си. После начерта на пясъка едно V, насочено към оазиса. С второ, по-плитко V затвори отворения край на първата фигура, така че сега тя приличаше на връх на копие или стрела. Нямаше никакво съмнение, че правеше някаква магии, макар че това бе забранено за всички орисианци, които не бяха жреци. След това начерта под върха на копието голям кръг и постави в него кинжалите ни с върховете към центъра. Взе стрели от колчаните ни и ги постави в кръга по същия начин, като върховете им се допираха до остриетата на кинжалите. Донесе един вързоп, в който сигурно държеше нещата, събирани по време на пътуванията му. На трите върха на начертаното в пясъка острие заби малки дървени клинове, каза някакви думи и трите клина запушиха и пламнаха, без да изгарят. След това внимателно извади от вързопа една стъкленница и махна двете скоби, които затискаха капака ѝ. Бях достатъчно далече, но усетих отвратителна миризма и едва не повърнах. Миришеше на отдавна развалено месо от същество, което дори не смеех да си представя. Дженъс капна малко от тази гнилоч в центъра на кръга с кинжалите, после бързо затвори стъкленницата и дойде при нас. Вонята, изглежда, не го безпокоеше.

Той замислено огледа свършената работа и си заговори сам:

— Малко кръв ще помогне... Но не от някой от нас, понеже нещата ще се обърнат. Може би... да. Ей, Лайън. Вземи тази мярка. — Дженъс му подаде една мъничка златна чашка, извадена от вързопа с магически принадлежности. — Пусни малко кръв на някое муле. Колкото да се напълни. — Видях как ръката на Лайън затрепери, когато взе чашката, но той изпълни заповедта без възражения и скоро кръвта на мулето опръска остриетата на кинжалите ни. Дженъс застана зад кръга и започна заклинанието. Както обикновено то се състоеше от непознати думи — може би имена на богове или просто думи от езика на чуждестранна магия, размесени с фрази, които можах да разбера.

— Това е... дар... извън живота... смърт... убива червеят... умира... дар... Белият покой... отвъд... докато дойдат лешоядите.

Припламнаха малки огънчета, после изчезнаха. Дженъс се обърна към нас.

— Магията е направена. Всеки да си вземе оръжието, разпределете си и стрелите. До нападението не използвайте тези стрели или кинжали за каквито и да било цели. И много внимавайте...

ако ви е мил животът... да не се порежете. Ще наблюдаваме, докато лагерните им огньове догорят, и чак тогава ще се доближим. Ще заемем позиция ей от онази страна. Дори да има часове, обещавам ви, че няма да ни видят. Всеки стрелец да си избере целта и като дам сигнал, да стреля. След това атакуваме. Ако не се налага, не използвайте друго оръжие освен кинжалите си. Достатъчно е само да докоснете врага, за да го унищожите. Но ще ви посоча един човек в техния лагер и той ще бъде мой. Да не сте посмели да му сторите нещо, защото ще ви накажа ужасно. Това е. Сега яжте и почивайте.

Късно през нощта излязохме от нашия лагер и се запромъквахме към оазиса. Отново си спомних за Диос и очите ми се замъглиха. Обзе ме безумен гняв и се превърнах в мълчалива сянка с дълъг нож. Дали поради нашата предпазливост или поради магията, но двамата часове наистина не ни видяха. Дженъс посочи единия на Лайън, а другия остави за себе си. И двамата номади паднаха, без да издадат звук. Влязохме в лагера. Нямахме разпънати палатки. Петнайсетина номади спяха, сложили главите си на седлата. Един хъркаше по-встрани — човекът на Дженъс. Стрелците се приготвиха... Дженъс махна с ръка. Стрелите излетяха във въздуха, ние закрещяхме и нападناхме. Скочих върху някакъв объркан мъж, който се опитваше да се освободи от одеялата си, и острието на кинжала ми се заби в тялото му — бях забравил, че е достатъчно само да го докосна. Друг номад се олюля пред мен, ревеше от болка и стискаше разрязаното си рамо. Приготвих се да го довърша... и пред очите ми той падна. Мъртъв... И видях как се разложи. За един миг стана онова, което би трябвало да трае седмици — тялото се изду, подпухна, разпукна се, почерня и след това плътта изсъхна, докато на пясъка остана да лежи само бял скелет. Това ли бе нарекъл „бял покой“ Дженъс в заклинанието си?

Дойдох на себе си, огледах се за друг враг и видях един търговец на роби, който бягаше към сенките на дърветата. Една стрела изсвири, но само го одраска по рамото. Човекът изпищя и умря, и изгни. После между труповете видях жив човек. Само един. Беше главатарят, стоеше на колене и трепереше от ужас пред Дженъс.

Дженъс заповяда да го завържат за близката палма и го попита:

— Говориш ли езика на търговците? — Човекът кимна. — Тогава чуй какво ще ти кажа. Това е съдбата на нашите врагове. Такава... или по-лоша. На теб ти се дава възможност да живееш. Не защото не бих

желал да видя костите ти да се белеят като на хората ти, а защото искам целият ти народ да говори какво стана тук и всички да знаят какво става с онези, които дръзнат да се опълчат срещу Ориса. Аз съм първият... но ще има и други, които ще пътуват по този път. Помни какво се случи тази нощ и не заставай на пътя на моя народ. Разбра ли?

Човекът закима, че е разбрал. Дженъс извади от чантата на колана си малък нож и го заби в пясъка на три стъпки пред него.

— Ще ти оставя кон и мех с вода. Ако можеш да се протегнеш достатъчно, ще достигнеш този нож и ще се освободиш. После яхни коня... и разкажи всичко.

Той махна с ръка и ние напуснахме лагера, но първо вързахме един кон до главатаря на номадите. Другите пуснахме да избягат в нощта. Взехме всичката храна и вода, с изключение на един мех. Никой не говореше — не толкова за да не ни разбере вързаният, колкото от ужас пред онова, което бяхме извършили. Несъмнено Дженъс бе имал някакви основания за онова, което направи, но за мен то беше най-черна магия и си помислих, че заради тази нощ душите на всички ни ще бъдат проклети.

Докато Дженъс направи магията, та ножовете и стрелите ни пак да станат обикновени, се развидели. Натъпкахме взетата от номадите храна в дисагите, натоварихме мулетата и тръгнахме. Бяхме изминали съвсем малко, когато чухме писъци. Всъщност най-напред цвилене на кон, а после писъци на човек. Видяхме големи лешояди да се спускат в оазиса от нищото. Бяха огромни, но отдалече не можеше да се каже дали са лешояди или орли. Писъците на коня и на търговеца на роби се усилиха, после спряха. „В тази пустиня няма нищо друго освен смърт“ — помислих си аз. Никога не бях чувал лешояд да напада жив човек или кон. Дженъс изруга. Май бил попрекалил и може би последните думи на заклинанието му били докарали тези същества. Но пък използвал тази магия за пръв път.

След малко от оазиса се издигна черен облак — лешоядите бяха приключили с жертвите и летяха към нас. После промениха посоката. Присвих очи, опитвайки се да видя какви са тези чудовищни птици, и ахнах, сякаш отново бях цопнал във воденичния яз край Ориса. Другите също викаха или проклинаха от ужас. Лешоядите вече бяха далеч, но можехме да видим, че не бяха птици или дори някакъв вид дневни прилепи. Бяха хора, или във всеки случай същества с човешка

форма: всяко имаше подобен на човешки торс и крака и за миг ми се стори, че виждам ръце и глави. Крилата бяха доста малки и се зачудих дали тези същества не летят с помощта на някаква магия. Мийна опъна лъка си и пусна към тях една стрела. Беше точен изстрел, в средата на ятото, и съществата нарушиха строя си като ято гълъби, когато някой от тях е ударен. Но стрелата на Мийна, изглежда, не беше улучила целта. Един войник с по-остро зрение от моето викна, че нещо пада помислихме, че е стрелата на Мийна. Кошмарните летящи същества изчезнаха в далечината. След няколко минути стигнахме до мястото, където беше паднало „нещото“ и един от хората ни изтича и го донесе пребледнял. Беше човешка ръка. Взех малко пясък, поръсих я и отминахме. Дори един търговец на роби не заслужава да скита като дух в този безлюден район.

Няколко дни по-късно пред нас се появи хълмът с кратера — мимолетният рай на първото ми пътешествие. Не отидохме там, защото се придържахме към плана си никога да не повтаряме стария път, но го следяхме като ориентир. Дженъс се стараеше да използва колкото се може по-малко магия в този район, за да не бъдем открити. Всички все още чувствахме онези зорки присъствия... но засега никога не се чувстваше директно застрашен. Намерихме потока, който идваше от магическия кратер, и напълнихме меховете с прясна вода.

Дженъс направи нова магия над групата. Използува два клона, взети край потока, от които направи арка. Каза някакво заклинание и от центъра на тази арка до самия ѝ връх се издигна малка вихрушка. Всеки от нас трябваше да мине под арката и през вихрушката, а Дженъс се кикотеше, като гледаше как пясъкът пълни очите, ушите и косите ни. По същия начин прекара и животните. Те не харесаха това както поради магията, която чувстваха над себе си, така и поради пясъка. Когато свършихме, Дженъс ни обясни, че пустошта, в която влизаме, е поразена от магия. Там най-вероятно ще бъдем открити. Но всеки, който ще ни търси с помощта на магия, не ще види нищо — той бил сигурен в това — освен пясъчна буря или малки пясъчни вихрушки.

— Какво ще стане, ако на пътя ни се окаже някой от наблюдателите? Той ще ни види ли? — попита Мийна.

— Не зная, сержант — отговори Дженъс. — Сигурен съм, че моето заклинание ще ослепи всяко магическо зрение, но не зная дали

наблюдателите са физически същества, или не, нито пък как „виждат“ те. Ако съгледаме някой от тях, съветът ми е да накарате мулетата да коленичат и да завиете както тях, така и себе си с нещо, а после се опитайте да мислите като пясъчна дюна.

Учителят по музика Хебръс също зададе един въпрос.

— Сър Грейклок, все още ли нямате представа кой или какво ни търси? Ще ми се да вярвам, че вече сте попаднали на някакви следи... така, както аз по несръчното дрънкане на лирата мога да кажа кой от тъпите ми ученици се приближава.

Дженъс поклати глава.

— Все още не зная. Може би един, а може и много. Разбира се, властелините на Ликантия са наши врагове и сигурно са планирали нещо. Нису Саймън може да си позволи да изпрати подире ни най-добрите жреци. Може би дори някой от Ориса. Не всички в нашия град приеха промяната. — Той вдигна рамене. — Може би самите богове. Или магьосниците на Далечното царство.

— Ама нали Далечно царство е свещено — каза Лайън. — Не точно свещено... ами такава, както казват жреците... Добро. Че иска да направи света по-добър. И да помогне на хората.

— Така се казва в легендата — каза Дженъс — и аз нямам никакво основание да се съмнявам в нея. Но ако ти беше толкова силен, колкото са владетелите на Далечното царство, не би ли поставил най-добрите часовои около богатствата си, не би ли проучвал внимателно всеки, който идва към теб? — Лайън, който в момента приличаше на дете, уплашено, че ще разрушат вълшебния му свят и ще му кажат да не си измисля, се успокои.

Така защитени, ние тръгнахме през пустошта. Не срещнахме никакви трудности освен пречки от физически характер. Съществата от ямите, сега, когато знаехме за тях, не бяха опасни и аз бях доволен от темпото. Веднъж се улових, че малко завиждам на Дженъс. Той се държеше така, сякаш беше единственият командир на експедицията. Спрях се, насочих мислите си към други неща и се укорих, че съм се поддавал на завистта. Щом той предпочиташе да върви най-отпред — да върви; имаше право на това толкова, колкото и аз. Може би дори повече, тъй като моят ранг беше наследствен, докато неговият, дори и по-нисък, беше постигнат с труд. Умът, когато е уморен, става жертва на много такива тъмни мисли.

Намерението ни беше да останем няколко дни в долината на племето рифт и възстановим силите си. Но или бяхме сбъркали пътя, или картите ни не бяха верни. Достигнахме района на ниските вълнообразни хълмове, откъдето трябваше да съгледаме пукнатината, но не видяхме нищо. Проверихме ориентацията по звездите и по местоположението на слънцето на сутринта, и дори изброихме отново възлите на връвта, с които отчитахме изминатите стъпки всеки ден. Трябваше да сме на няколко хвърлея от нашите приятели. Но нямаше нищо. Проверих по картата, която бях съставил по време на първото пътешествие; да, мястото беше същото. Но нямаше нищо. Двамата с Дженъс решихме, че сигурно сме на юг от долината. Изгубихме два дни в път на север, пак не намерихме нищо и се върнахме на предишното си място. Хората бяха недоволни: и Мийна, и Лайън им бяха разказали за долината и за любвеобилните ѝ обитателки. Но всички бяха почти толкова предани на идеята за Далечното царство, колкото Дженъс и аз, и продължихме напред без съжаление за пропуснатите удоволствия.

А след това и последните разочарования изчезнаха, защото съгледахме голямата планинска верига. Юмрукът на боговете. Дори и аз се почувствах развълнуван, когато видях прохода между „палеца“ и „показалеца“, който минаваше през тази черна планинска верига. Но предпазливостта измести радостта: намирахме се на опасна територия; двойно по-опасна, тъй като вече знаехме, че пред нас е градът Уоумуа. Движехме се толкова предпазливо, че изминавахме за четири часа само по една левга, макар теренът да беше съвсем лек. Избягвахме всички руини от страх, че могат да ги пазят магии или хора.

Когато Дженъс прецени, че сме на половин ден път от Уоумуа, наредих да спрем и да свикаме военен съвет. Проблемът беше, че този опасен град бе разположен точно срещу прохода. След известно обсъждане решихме да се приближим колкото е възможно до града през деня, след това да се скрием, да чакаме и да наблюдаваме, докато над градските стени и планините се спусне мрак. Ако има много патрули, да разбием отряда на групи, както вече бяхме правили, и всяка група да има на разположение по една цяла нощ за минаване през прохода. Дженъс добави, че аз трябва да тръгна с първата група и да изградя преден пост. Той, от своя страна, всяка нощ щял да преминава през прохода и да се връща, за да превежда групите. Отново

си спомних за моя егоизъм в пустошта и се засрамах, че бях проявил завист към човек, който доброволно поема да се движи като совалка напред-назад, за да осигури безопасността на другите.

Тръгнахме напред и най-последно изкачихме последните предпланини. Дженъс каза, че зад тях лежи Уоумуа, и тръгна напред заедно със сержант Мийна. Мийна трябваше да се върне, за да ни повика или спре. Но мина много време, изтече почти цял пясъчен часовник и не можех повече да чакам. Извадих сабята си и тръгнах подир Дженъс и Мийна, като притичвах от едно прикритие до друго. Може би приятелите ми бяха пленени. Излязох от един гъст храст и ги видях. Стояха на билото, където всеки можеше да ги види и от долината... и от града под хълма. Уплаших се, че може да са омагьосани. Забързах напред, без да зная какво трябва да правя, ако са омагьосани и се обърнат към мен. Доближих ги... и тогава видях онова, което ги беше парализирало.

— Това — казах аз неуверено — е Уоумуа?

И двамата подскочиха — не бяха чули приближаването ми; Дженъс сложи ръка на сабята си. После се успокоиха.

— Той е — успя да отговори Дженъс.

— Или поне беше — допълни Мийна.

Под нас наистина имаше град, но целият в руини; голямата стена се беше порутила на много места. Бяха израснали дървета, които препречваха пътищата както вън от града, така и вътре в него. Отвъд стената имаше монолитни постройки, високи като тези в Ликантия. Времето и дъждовете ги бяха разрушили и сградите, без покриви, стърчаха към небето като каменни пръсти.

Започнах да задавам въпроси, но Дженъс само поклати глава натъжен.

— Била е направена магия — каза той почти шепнешком. — Наистина голяма магия. Извикай хората. Аз ще... аз трябва да вляза в града.

Сержант Мийна дойде на себе си и отиде да доведе останалите. Всички стояхме изненадани, докато Дженъс не ни нареди да тръгваме и да държим оръжието си готово. Минахме през портите на смрачаване — самите порти бяха обковани в желязо солидни мраморни плочи, сега потрошени и увиснали на ръждясали панти. Плочите по улиците бяха огромни, дълги и широки по няколко крачки. Сега между тях

беше поникнала трева, ниски храсти и дори дървета. Всичките сгради, широките булеварди — всичко това сега бе просто руини. Още няколко стотици години и градът щеше да се сравни със земята. Дженъс водеше и, изглежда, знаеше накъде ни води. Напуснахме централния булевард и тръгнахме по един обрасъл път към някаква огромна порутена сграда на върха на хълма. Мийна пребледня — той знаеше, а аз почувствах, къде ни водеше Дженъс — но ръката на дръжката на сабята му не трепна.

Влязохме в залата и хората извикаха от ужас. Знаех какво трябва да очаквам, но гледката беше още по-страховита. Залата беше пълна с човешки кости, разхвърляни между изгнили отломки от мебели. Черепите бяха счупени, костите разпилени, нито един скелет не беше цял.

— Лешояди и диви кучета. Трябва да са дошли... след това — каза Дженъс. Той вдигна една бедрена кост и ми я показа. Беше разцепена от някой чревоугодник и костният мозък бе изсмукан. — Но диво куче не може да направи това. — Той хвърли костта и тя изтрака върху другите. — Както казах, била е направена голяма магия. Още преди експедицията ни да достигне града.

— И всички, които срещнахме, всички, с които живяхме — каза прегракнало Мийна, — са били... какво?

Дженъс вдигна рамене.

— Духове? Дори демони. Може би нещо по-малко; може би само подробности, които някой голям магьосник е прибавил към магията... както художниците добавят подробности в картините си, за да ги направят по-убедителни.

— Но... но ти нали имаш дарба — успя да промълви Мийна. — Как можах да изиграят и теб?

Дженъс също не можа да си отговори на този въпрос. Никога не бях чувал за толкова силна магия. В сравнение с нея магическото събаряне на стената на Ликантия от Ориса беше просто панаирджийски номер. Да накараш над хиляда груби войници да видят град там, където има само руини... да напълниш тези руини с хора и животни... и с всички илюзии за ходене, приказване, пиене и дори правене на любов... и после, само за една кървава нощ, да ги избиеш и изядеш? Особено като се има предвид, че смъртоносната гощавка е

била кошмар, но истински, а не илюзия? Това беше невъзможно. Но се беше случило.

Потреперих.

— Няма да спим в този град, Дженъс, и без да губим нито минутка трябва да се махаме оттук — казах твърдо аз. — Тръгваме веднага. Никой да не пипа нищо и да не взима нищо, нито кост, нито клонче, нито камък от това прокълнато място.

Никой не възрази. Като се стараехме да не хукнем ужасени, ние тръгнахме направо през града към външната порта, където пътят започваше да се изкачва към прохода през Юмрука над нас. Никой — нито войниците, нито аз, нито сержант Мийна, нито дори Дженъс — не се осмеляваше да погледне назад.

ГЛАВА ДВАЙСЕТА

ОСПОРВАНИТЕ ЗЕМИ

Проходът през Юмрука на боговете беше почти толкова равен, колкото изглеждаше, когато двамата с Дженъс го видяхме първия път отдалеч. Изкачваше се около „кокалчето“ на показалеца и се губеше в планините. Както преди, и за разлика от видението в Ориса, Юмрукът беше без сняг. Спомних си, че Дженъс се беше опитвал на няколко пъти по време на зимуването на втората експедиция в Уоумуа да го изследва, и го попитах докъде е стигнал преди снежните бури да го върнат.

— Не съм стигал дотук — отвърна Дженъс. — Бях доста по-надолу. Но не снегът ме спря, а ветровете и ледените бури. През зимата откъм върховете духат силни ветрове и снегът не се задържа дълго върху скалите.

Преходът беше лек: не беше необходимо човек да е атлет, за да преодолее дефилето. Отбелязах това със задоволство, тъй като повечето търговци са възпъльнички и не признават друго освен печено месо и червено вино. Нямах да е трудно и за тежко натоварените животни, които щяха да носят орисиански търговски стоки за Далечното царство. Вярно, от скалите се бяха изтърколили големи камъни, но тъй като проходът беше широк почти два хвърлея, тези препятствия можеха да се заобиколят много лесно. Един малък водопад изливаше водите си отгоре и видях, че някой е наредил камъни, за да се образува вир. Значи по този път бе пътувано преди... и пак ще се пътува.

Изкачвахме се нагоре в планината. Вече не можехме да виждаме долината и прокълнатия град зад нас. Проходът ставаше все по-тесен. Започнах да се безпокоя да не би да сме тръгнали по задънен път, въпреки че вирът, който бяхме видели, говореше за обратното, и се успокоих чак когато скалите пред нас отново се раздалечиха.

Дженъс крачеше начело на колоната, аз бях непосредствено след него; останалите заедно с животните вървяха в колона отзад. Над нас се изтърколи камъче. Обърнах се. Един от стрелците беше запънал

лъка си и гледаше нагоре. Не видяхме нищо освен голи сиви скали. Може би нямаше нищо, но станахме по-предпазливи. Проходът се разширяваше, но ставаше и по-стръмен и усетих, че се задъхвам. Пътят водеше към билото и реших, че като стигнем горе, където в средата на прохода се виждаха два огромни обли камъка, ще трябва да си починем. Бях обхванат от нетърпение, но Мийна не веднъж и дваждни беше казал, че прибързаността води само до „произшествия, засади и брак — все неща, които трябва да се избягват“. Доказателството не закъсна. Задъхан, аз вече не обръщах внимание на нищо освен на следващата си стъпка, когато чух предупредителен вик. Видях единият от двата огромни обли камъка на билото да се търкаля към нас. Беше набрал скорост, подскачаше и се мятеше от една страна на друга. Но предупреждението беше дошло навреме и ние успяхме да се отдръпнем и да махнем животните от пътя му, без да пострадаме. Камъкът затрещя надолу и се изгуби. Побързах да настигна Дженъс.

— Камъните — отбеляза той очевидното — не се местят сами.

Дженъс заповяда всички стрелци да опънат лъковете си и постави четирима зад мен, всеки със задача да следи определено пространство над нас. Нареди също Лайън да застане втори в колоната. Вървахме към билото с надежда да видим достъпен терен и да открием най-големите градове на Далечното царство. Вместо това видяхме още планини, а в далечината проходът се извисяваше още нагоре.

Внимателно огледахме мястото, където камъкът беше лежал хилядолетия, преди да избере момента да се изтърколи. Нямаше никакви следи от лост или греда, което да намеква за човешка намеса. Може би беше чисто съвпадение или, както бях започнал да подозирам, магия. Може би вече бяхме засечени от нашите невидими врагове. Но никой от нас и особено Дженъс не чувстваше никакви признаци на магия. Движихме се предпазливо през дефилето. Проходът още един път се стесняваше, после се разширяваше и се изкачваше към поредното било. Бяхме точно в средата на теснината, когато се чу грохот. Помислих, че е гръмотевица, и вдигнах глава към безоблачното небе. Тогава разбрах причината: към нас се спускаше каменна лавина. Извиках — един от безчетните викове — и побягнах със съзнанието, че трябва да се спася от този капан; трябваше да избягам там, където клисурата отново се отваряше, та големите колкото къщи камъни и чудовищните плочи, които се търкаляха

надолу, да не ме смажат. Последният в колоната — Мийна, който смело вървеше нагоре — тъкмо беше напуснал опасната зона, когато лавината се разби на пътя; камъните затрецяха в демонична какофония.

Бавно срутването спря, ехото замря, прахта се слегна. Засрамен от моментния страх, аз се овладях и бързо преброих хора и животни. Слава на Те-Дейт! Реших да направя богато жертвоприношение веднага щом преминем тези планини — всички бяхме оцелели, както и нашите животни и товари. Лавината беше започнала малко късно. Никой не искаше да повярва, че двете събития, само минути едно след друго, са проста случайност. Тук поне бяхме на сигурно място — скалите от двете ни страни бяха доста полегати и по тях нямаше никакви камъни. Тъкмо се канех да попитам Дженъс как ще продължим и дали има някаква военна стратегия за преминаване през проходи, каквито, изглежда, има за всичко друго... когато се чу рев, сякаш викаха самите планини.

И тогава видяхме великана. Общоприето е едрите хора да се наричат великани, както и всяко племе, чиито хора са с ръст над нормалния. Но този беше истински великан. Дори и като допуснем, че планинският въздух го увеличаваше, той беше три пъти по-висок от орисианците и широк почти половин човешки ръст. Отначало можеше да бъде взет за огромна маймуна, тъй като изглеждаше покрит с козина. Беше на малко повече от един хвърлей от нас. Вдигнахме оръжия и великанът се скри зад един камък. Той отново извика на някакъв непознат език и звукът префуча като самотен планински вятър. Когато скочихме да се скрием, установих, че съм възвърнал спокойствието си.

Хладнокръвно размислих какво точно се беше случило и заявих:

— Слагам бас, че ни казва да се върнем, да напуснем „неговите“ планини.

Дженъс кимна в знак на съгласие и издаде заповеди — разбира се, че военните си имаха стратегия за преминаване през проход, когато има съпротива.

— Ще има и други — каза Дженъс на Мийна. — Най-вероятно е да са горе, за да осигуряват прикритие на този.

Мийна кимна, че разбира, и Дженъс му изложи плана. Не казах нищо, а слушах с половин ухо и в същото време размишлявах за нещо

по-разумно. Дженъс каза, че той, Мийна и онзи, който беше най-близко до катерачите — нашият учител по музика, който обичаше да се качва по стени, Хебръс — ще заобиколят великана в гръб; на другите също възложи специални задачи, като кратко и ясно обясни какво да правят и кога да го правят.

— Готови сме, господин Антеро — каза той официално, както често правеше, когато възникваха проблеми и наблизко имаше войници, които можеха да чуят. — Ще поемете ли командването на главната група? Ние тримата ще дадем знак, когато заемем позиция, и ще чакаме вашия отговор.

— Дженъс... може би ще помислиш, че или съм полудял, или неочаквано съм се разкиснал — отговорих аз. — Ела настрана.

Отведох го малко встрани и му изложих една напълно различна стратегия. Той се намръщи.

— Не ми харесва — заяви той, след като отдели на моя план няколко секунди привидно размишление. — Ако те нападне и... всичко, достигнато досега, отива по дяволите.

— Не, няма — отговорих аз. — Ако се случи най-лошото, тогава ти ще поемеш експедицията и ще вземеш необходимите мерки. Никой няма да ти търси сметка. Така съм наредил на Рейли, на братята ми и на Еко. Ти не само ще можеш да говориш от мое име, но и за хората на Ориса ще имаш същата власт, каквато имам аз.

Дженъс погледна настрана. Беше развълнуван.

— Ти... ти ми оказваш неизмерима чест, на мен и на моята фамилия. Но... — Той погледна към скалите. — Но какво ще стане, ако онази огромна маймуна там горе те нарани? Ако се случи нещо идиотско, когато сме толкова близо до осъществяване на нашите мечти?

— Не съм обезпокоен — отговорих твърдо аз. — Имам две сериозни основания. Първо, съществото ни предупреди, вместо веднага да се опита да ни унищожи. А също се питам дали тази лавина наистина беше предназначена да ни засипе, или беше само първо предупреждение? Второ, не мога да се плаша от някой, който е гол.

Имаше и трето основание, което не споменах. Унищожаването на номадите все още ме безпокоеше. Не виждах мисията си в този живот като откриване на Далечното царство чрез сеене на смърт.

— Продължавам да мисля, че е неразумно — каза Дженъс.

— Много добре — казах аз. — Значи съм неразумен. Ти пак ще изпълниш плана си, само с тази забележка, че трябва да чакаш сигнал от мен... или онова същество да нападне... преди да атакуваш. Сега е още по-наложително да не ви видят с Мийна и Хебръс.

— В това отношение няма да има никакъв проблем — каза Дженъс. — Но съм длъжен да те предупредя, приятелю, че ако те убият при това абсурдно доброжелателство, много ще ти се карам.

Засмях се, потупах го по гърба и се заехме да приведем плана в изпълнение. Дженъс, Мийна и Хебръс се върнаха назад и изчезнаха в тясното дефиле, а останалите се разпръснахме наоколо за отвлечане на вниманието. Чакахме почти половин час. Великанът не предприе никакъв друг ход, само извика още един път някаква заплаха. Изглежда, беше готов да чака, докато зимата ни прогони. В това видях още един признак, че съществото може би не е съвсем недоброжелателно. Погледнах багажа ни, опитвайки се да реша какво може да му се хареса — нали никога преди не бях имал работа с великани. Спомних си и една неизменна тяхна характеристика във всички приказки, разказвани ми от моите бавачки, и се ободрих.

Най-после най-зоркият ни човек, който наблюдаваше посочения от Дженъс проскубан шубрак, докладва, че той се е размърдал... малко. Свалих горната си дреха и колана с оръжия, запретнах и ръкавите на ризата си, потрепервайки от планинския вятър. Тръгнах напред с кожената чанта, в която бях сложил избраните предмети. Великанът ме погледна подозрително и извика. Не му отговорих, а продължих да вървя бавно напред. Той се наежи и се присви — също като котка, която не знае дали да побегне, или да остане. Колкото повече се приближавах, толкова по-грозен ми се виждаше. Козината му приличаше на пълна с бълхи черга, а от постоянното му дръгнене бях сигурен, че те наистина шареха по цялото му тяло. Беше безформен, с големи ръце и крака, които не съответстваха дори и на чудовищното му тяло. Главата му беше също толкова масивна и издължена, с издадена долна челюст и изпъкнали жълти зъби. Съществото се изправи в цял ръст и размаха една огромна сопа. Приличаше на дънер на младо дърво с отсечени клони и изподрана от камъните кора. Доближих го. Великанът обилно се потеше, сякаш бяхме в пустинята, а не на тези мразовити височини. Миришеше отвратително, толкова лошо, че едва не се задуших. Не обърнах внимание на молбата на

прекалено цивилизования си нос — търговец, който диктува социални навици на клиентите си, е не само глупав, но и обречен на неуспех. Сложих чантата на земята, отворих я и започнах внимателно да вадя предметите. Ръцете ми бяха голи, за да покажа, че нищо не крия в ръкавите, и пипах много, много бавно. Великанът, изглежда, се успокои. Седнах, кръстосах крака под себе си като обикновен панаирджийски търговец, и зачаках. Великанът не помръдна. Наистина беше глупав.

Избрах едно от нещата си, сложих го на един плосък камък и натиснах дръжката, която излизаше от центъра му. Механическият пумпал покорно се завъртя, цветовете му заблестяха весело на фона на сивия камък. Чух сумтене, което явно изразяваше интерес. После взех един златен гердан. Сърцето ми се сви, като си спомних неговата стойност и че беше предназначен за врата на принцеса, но го увих около китката си. После внимателно го хвърлих към моя евентуален търговски „партньор“. Той се отдръпна стреснат. Герданът не го впечатли много, но той все пак пристъпи напред, вдигна го, разгледа го като си мърмореше нещо, и го сложи на китката си. Погледна го отсам, сетне отгатък, после се изкикоти в знак на одобрение на новата си гривна. След това се огледа. Приказките излязоха верни — великаните не бяха по-умни, отколкото ги представяха те, тъй като на моя му трябваше доста време, за да разбере, че наоколо няма нищо, което да послужи за размяна. След като разгледа скалите и дори един лишей, порасъл върху един кръгъл камък, великанът все пак избра един предмет — сложи сопата си там, където преди това беше герданът. Сега бях съвсем сигурен, че няма никаква особена опасност. Поклатих глава: не, не искам сопата му, и му посочих, че герданът е подарък. Той дойде по-близо. Видях как носът му се сбърчи от отвращение и едва не се засмях — спомних си как баща ми веднъж търгувал с толкова примитивни хора, че те никога не се къпели, нито пък сменяли кожата, с които били облечени, докато не се скапели, и смятали миризмата на чисто човешко същество за отвратителна.

Предложих му и други предмети: някои от тях не хареса, особено парфюмите; други хареса, като например малката сребърна фигурка, която залюлях като бебе. Той отново се засмя и я взе. Досетих се, че тя ще послужи като кукла на негово или на друг великан дете. Златните синджирчета бяха приети. Но големия успех постигнах с кутията със

сладкиши, които се бях сетил да взема почти накрая. Той излапа цялата кутия и се огледа като някое виновно дете, което се е стиснало и не е оставило нищо за другарчетата си.

Когато всичките ми подаръци бяха или приети, или отхвърлени, аз се изправих и посочих с ръка себе си, после другарите си, а след това магнах с ръка към пътя. Показах с пръсти как се ходи... исках разрешение да преминем. Той изсумтя, а после извика. От височините се чува други викове. Великанът се изправи, показа ми още жълто-кафяви зъби в приятелска усмивка и посочи, че пътят е свободен. Имаше само още един малък въпрос. Извиках и аз. Великанът изглеждаше леко разтревожен, после, когато Дженъс, Мийна и Хебръс се появиха на хребета точно над нас с опънати лъкове, направо се ужаси. Но преди да изръмжи, че се предава, тримата, следвайки моите инструкции, свалиха лъковете, тържествено счупиха стрелите си на две и ги хвърлиха към нас. Дори и моят, меко казано, недодялан събеседник разбра, че сме можели да го убием, но сме решили да го пощадим. Счупените стрели също трябваше да покажат, че имаме намерение мирно да минем през прохода сега... както и в бъдеще. Великанът се засмя, не зная на какво, и се насочи към близката клисура. Дженъс и другарите му слязоха от хребета, събрахме се и тръгнахме. Повече не видяхме нито тези, нито други великани.

През нощта Дженъс дойде при мен.

— Научих нещо ново — каза той примирително. — Сабята не винаги е най-добрият начин за разплитане на стегнатите възли.

Вдигнах рамене. Успехът при едно миролюбиво и глупаво същество не означаваше, че трябва да отслабим бдителността си. Забелязах обаче, че Дженъс се беше променил. Помислих си, че онзи, старият Дженъс, който беше участвал заедно с мен в първата експедиция, би могъл по-лесно да предпочете търговията пред леенето на кръв, но може би грешах. Във всеки случай бяхме преодолели една пречка, без да претърпим никакви загуби.

Едно нещо, с което съм изключително горд, е, че договорът, който сключих между Ориса и великаните, е в сила и до днес. Керваните, които минават през планинския път, имат грижата да носят подаръци, иначе може да пострадат от лавини и дори да заварят прохода затворен. Никой никога не видя друг великан освен онзи, ако наистина е той, когото аз бях дарувал. А неговите желания, както и

желанията на неговото племе, намаляваха с годините. Сега единственото, което желаят, са бонбони, и колкото по-сладки, толкова по-добре. Всичко друго се отхвърля от тези странни и все още неизследвани същества.

Трябваша ни три дни да достигнем до централните върхове на голямата верига и след това проходът започна да се вие надолу. Вървахме още два дни преди да видим какво лежи оттатък. За наше голямо разочарование под нас нямаше никакви златни градове. Вместо тях се виждаха безброй планински долини, простиращи се във всички посоки. Стъписахме се. Нима бяхме предприели експедиция, която ще продължава безкрайно, докато всички не измрем по този път? Но продължихме да вървим, следвайки прохода. Когато достигнехме до равнината, щяхме да решим в коя посока да тръгнем. Не беше необходимо обаче някакво решение — проходът се стесни и се превърна в клисура. После по дъното ѝ потече ручей, други води се вливаха в него и скоро вървахме покрай бързо нарастваща планинска река. Чудех се какво ще правим, когато тази река изпълни дъното на клисурата, но когато това стана, вече знаехме, че сме на верен път. Появи се истинско шосе, изсечено в самата планина, прорязано в склона. Беше широко двайсет стъпки и също толкова високо, и приличаше на тунел, отворен откъм реката. Тук-там бяха изсечени подълбоки вдлъбнатини, така че керваните да могат да се разминават или да спират за нощувка. Пътят следваше реката на един хвърлей над най-високото ѝ ниво, а в скалите под него бяха издълбани стъпала, така че можеше да се слиза и да се налива вода. Никой от нас, дори и Дженъс, не беше виждал нито пък чувал такава мащабна работа да е извършена някъде в цивилизованите страни.

Валеше често, но скалният таван ни пазеше и върху нас не капваше нито капка. Почти съжалихме, когато достигнахме до дъното на долината, където тази защита от дъжда липсваше, но пък придвижването през зеленината радваше окото, нищо че редовно бяхме мокри. Сега вървахме по един каменен път, който се виеше през долината. Не беше много умно, но няхаме друг избор: от двете страни имаше гъсти, подобни на джунгла храсти и дървета, за изсичането на които щяха да са необходими седмици, пък ѝ ударите щяха да се чуват много надалеч. Тръгнахме по този път и поради една друга опасност, която открихме още през първия следобед. Бях

наредил на разузнавача да потърси място за лагеруване и той беше намерил: една котловинка малко встрани. Там имаше и вир с вода за пиене и за къпане, дървета, под които можехме да се разположим, и сочна трева за животните. Дженъс нареди да се разтоварва, но изведнъж видяхме, че долината се движи. Сякаш тревата беше оживяла и вървеше срещу нас. Листата на дърветата се полюшваха в неподвижния въздух. Помислих, че трябва да е магия, а после, когато разбрах причината за това движение, ме присви стомах: пиявици. Никога не бях виждал толкова големи — почти по две педи. Усетили кръв, те пълзяха към нас подобно на разтревожена армия от мравки. Други пиявици висяха по дърветата — полюшващите се „листа“, които бях видял. Това място можеше да превърне най-храбрия герой в хленчещ страхливец и ние побързахме да го напуснем. Тази нощ спяхме на средата на пътя, и то след като Дженъс направи магия за ситост. Въпреки това на сутринта трябваше да запалим малък огън и да използваме запалени клонки, за да откъртим няколко от тези кръвопийци, които ни бяха открили и по някакъв начин бяха избегнали магията. Бяха тлъсти и пълни с кръв. Отлепихме ги, но раничките кървяха обилно и трябваше да се превържат.

Няколко часа по-късно ни откриха наблюдателите. Долината се разшири, реката стана по-плитка и зави към високите планини. Пътят минаваше напреки на долината, прав като копие, и можехме да виждаме надалеч. Беше топло и тихо. В ленивото планинско лято бръмчаха насекоми. После далече пред нас внезапно се появиха ездачи. По блестящите им доспехи и броните на конете веднага разбрах кои са. Бяха поне двайсетина: повече, отколкото бяхме срещали някога. Видяха ни преди да успеем да напуснем пътя и да се скрием. Водачът им наведе копието си, готов за атака. Ръцете в железни ръкавици спуснаха забралата на шлемовете и призрачният патрул потегли в лек тръс срещу нас. Не се чуваше подрънкване на доспехи, нито команди, нито дори чаткане на копита по камъните.

— Патрул — отбеляза Дженъс. — Ако възнамеряват да ни атакуват без преговори, командирът им ще заповяда да преминат в галоп точно когато влязат в ниската точка на пътя и изчезнат от погледа ни.

Конната атака беше друга ситуация, за която бяхме подготвени. Мъжете измъкнаха от вързопите специално направените удължения на

копията и ги напъхаха в пригответените железни гнезда на дръжките. Шест души коленичиха край пътя и се заслониха с щитовете си. Копията щръкнаха напред и нагоре. Зад тях се наредиха стрелците, а още по-назад откарахме животните — за всеки две се грижеше по един човек. Останалите измъкнаха сабите си, готови да се хвърлят където и когато потрябва. Макар че се бяхме наежили като разтревожен таралеж, ние не предлагаме непременно конфронтация: ако решеха, наблюдателите можеха да спрат и дори да ни отминат без сражение.

— Дръжте позицията — предупреди Дженъс. — Не се плашете... и не бягайте. Няма кон нито в живота, нито дори в легендите, който да атакува стена от копия. Спокойно... спокойно... — Гласът му беше толкова хладнокръвен, сякаш се намирахме на учение в моето имение.

Конниците се скриха в ниското и вече не ги виждахме.

— Ей сега — каза Дженъс — ще разберем какви са намеренията им. Само секунда.

Но не разбрахме. Секундите станаха минути, а конниците не се появиха от ниското.

— Интересно — отбеляза Дженъс. — Да изчезнат тъкмо там, където даже няма възможност да дръпнеш юздите, без да се катурнеш от коня. Двама души! Отидете да видите какво става! Не че ще намерите нещо.

Точно както предполагаше, двамата разузнавачи докладваха, че няма никой.

— Още по-интересно — каза Дженъс съвсем спокойно. — Първата възможност, в която се съмнявам, е, че сме ги изненадали и с присъствието си, и с готовността си да приемем боя. Втората е, че те или онзи, под чието командване са, се опитват да отслабят нашата решимост. Третата, която е само логическа, е, че командирът им е толкова несигурен в нас, колкото ние в него. Четвъртата, под която мога да се подпиша, е, че не е замесен някакъв наистина голям магьосник. То е като да пикаеш срещу вятъра — облекчава в началото, но хем е трудно, хем сам се опикаваш. Строй се! Тръгваме!

Така и направихме, без по-нататъшни вълнения. Но вървахме побавно, вече с доспехи и с оръжие, готово за бой.

На следващия ден ни нападнаха от засада. Бяха избрали добре мястото — от едната страна на пътя имаше скала, а от другата беше

голо поле без никакво място за укритие, нито възможност за бягане. Единствената им грешка беше, че трябваше да изчакат, докато центърът на групата стигне до мястото на засадата, вместо да нападат нашите разузнавачи. Иззвънтяха тетиви и двама от хората ни извикаха и паднаха; после иззад големите камъни полетяха копия. Някой зави от болка, а враговете надаваха ужасни писъци, за да смразят кръвта ни. Спряхме нерешително за момент; едно от животните ни изрева и се изправи на задните си крака — в хълбока му стърчаха две стрели. Чух Дженъс да крещи: „Бий! Напред! Напред, копелета!“ Мийна прескочи един от ранените, измъкна сабята си и се спусна към нападателите. Видях как една стрела удари скалата до него, после той се скри зад един голям камък. Аз също се спуснах със сабя в ръка, а зад себе си чух викове, този път бойни. Хвърлих се през храстите, заобиколих друг камък и видях един човек тъкмо да опъва лъка си. Не разбрах къде отиде стрелата, тъй като с един удар отсякох ръката му. Бликна кръв и той изпищя. Втори човек изникна пред мен и вдигна сабята си. С голямо усилие успях да избегна удара и малко несръчно замахнах. Сабята ми се отклони от ризницата му, аз залитнах и се блъснах в него; олюляхме се и двамата. Кюснах го с глава, размазах му носа, той се дръпна назад и се препъна. Преди да възстанови равновесието си, го намуших: сабята ми се заби в слабините му чак до ефеса. Едва не я изпуснах, докато той падаше, но се съвзех и го доубих от съжаление. Една стрела се заби в земята до крака ми. Вдигнах поглед и видях стрелеца на камъка точно над мен — носеше стоманена каска и тъкмо вадеше от колчана си друга стрела. В очите му видях смърт, смърт на върха на тази бойна стрела, насочена срещу лицето ми — и изведнъж отнякъде се появи Дженъс и хвърли кинжала си по него. Улучи го в гърдите, вярно, с дръжката, но стрелецът изпусна лъка, политна назад и падна от камъка. Чух как изхрущяха костите му; той изпищя от болка. Скочих отгоре му, замахнах с всичка сила и главата му се търкулна.

Нямаше повече кого да убиваме. Спрях до една скала. Целият треперех от възбуда. После се овладях и отидох при другите. Между скалите лежах осем тела.

— Осем срещу двайсет — каза Дженъс с известно възхищение. — И не ги беше страх. Знаели са, че изненадата учетворява силите.

После скептично погледна кинжала си и се позасмя.

— Защо става така? Защо в епопеите винаги, когато героят хвърли ножа си, уцелва негодника точно в сърцето? Е, добре, поне го улучих. Много се страхувах да не разцепя камъка.

Благодарих му. Отново ми беше спасил живота. Дженъс се усмихна и се опита да премахне напрежението с една шега.

— Фактически причината, поради която хвърлих кинжала, беше да имам възможност да дискутирам онова чудесно промушване, което нанесе на другия. Щеше да ти донесе много точки... в залата за тренировки. Ако бяхме обаче в казармите, щях да те дам за пример на отчаяна храброст и да те пратя в кухнята за една седмица.

— Благодаря ви, сър Грейклок. — Засмях се. — Говориш като един от старите ми учители. Макар че като се замисля, той беше един от малкото, от когото можах да науча нещо ценно.

Обърнах му внимание върху стрелеца, а след това и върху боеца със сабята, които бях убил. Аз също вече бях закоравял и можех да гледам трупове, без да позеленея и след това да отвърна глава.

— Всички са с хубави доспехи и оръжие — казах аз.

— И с униформено облекло. Така че не са бандити. И не вярвам да са пехотен еквивалент на наблюдателите.

Дженъс беше пребледнял.

— Аз мога да ти кажа, кои са те — промълви той. — Ликантийци. Погледни ботушите на онзи човек. Или стила на доспехите му... или дръжката на онази сабя там. Аз самият имах такава сабя, когато служех при тях.

— Но какво правят тук? Невъзможно е да са вървели подире ни! Не биха могли и да ни изпреварят. Или поне така мисля.

Дженъс коленичи над тялото на войника със сабята и го претърси. В една малка кесийка намери няколко монети — ликантийски.

— Забеляза ли — започна той, — че макар да са ликантийци, те не носеха знаме или щандарт? Нито пък имат знаци на броните. — Той стана. — Сержант Мийна!

— Да, сър!

— Всички убити нападатели да се съблекат. Струпайте ги накуп. Претърсете вещите им и ми донесете намереното.

— Слушам!

Докато чакахме резултатите от претърсването, започнахме да правим равносметка на битката. Изненадващо, но не бяхме загубили нито един човек. Първите двама улучени не само нямаше да умрат, но и бързо щяха да оздравеят, макар че единият беше с рана в бедрото, от която течеше много кръв, и Дженъс трябваше да направи няколко заклинания, за да я спре. После наложихме раната с лапа и я превързахме. Раните на другия бяха по-леки — стрелата беше минала през ръката му, а после се беше ударила в бронята. И други от хората ни имаха кървави рани, но те — няколко от сабя и едно промушване с кама — щяха скоро да зараснат, особено като се имаха предвид магическите способности на Дженъс за бързо възстановяване. Човекът с раната в бедрото и един друг трябваше да яздят няколко дни, но всички останали ранени можеха да ходят пеша. Появата на наблюдателите неволно ни беше подготвила за тази засада. Ако наистина беше неволно.

Тъкмо се чудех и недоумявах — въпреки предупреждението на Дженъс да не се опитвам да правя предсказание за предсказателя — дали намерението на призрачните ездачи наистина е било да ни предизвестят, когато Дженъс ме докосна по рамото. Сержант Мийна беше намерил нещо: малка емблема, носена на синджирче. Дженъс мълчаливо ми я подаде. Не бяха нужни никакви думи. Бях виждал тази емблема на броните на войниците, които претърсваха околностите на Ликантия, за да ни хванат. Бях я виждал също и издълбана в мрамор над вратата на една голяма къща в този дяволски град.

Беше емблемата на дома Саймън.

Пътят водеше обратно към реката и скоро спряхме пред цяла редица от каменни докове, предназначени за малки речни съдове. Не се виждаха обаче никакви лодки. На един железен кнехт Дженъс намери парче сиво и старо въже. Беше минало много време, откакто на това място не бе връзван никакъв речен съд. Оттук щяхме да пътуваме по начин, с който бях много по-добре запознат, отколкото с непрестанното планинско пътуване. Тъкмо се канех да заповядам да спрем на лагер и да изпратя една група да насече трупи за салове, когато видях какво прави Дженъс и си спомних за потъналото кану и крайбрежните жители.

Дженъс беше извадил треските от кануто и приготвяше магията си.

— Това е просто — обясни той, докато рисуваше тайнствени символи на каменната площадка, а до тях шест издължени елипси. — Едва ли е толкова сложно да разбереш, че една част от цялото може да се превърне в самото цяло. И ако боговете погледнат благосклонно на усилията ми, ще прибавя и заклинание за обновяване.

Той постави по една треска във всяка елипса и започна магията. Знаех какво ще последва и бих нарекъл уменията му банални, но сега не беше време за шеги. Заповядах товарът на животните да се разпредели на шест еднакви вързопа, като всеки съдържа по възможност едни и същи неща, за да бъдат загубите по-малки, ако се преобърне някое кану. Правенето на магия отне само няколко минути, после въздухът заблестя така, че не можеше да се гледа, и на кея се появиха шест канута. Но вместо да бъдат точно копие на сивите, пълни с вода останки, които бяхме измъкнали, тези бяха блестящи и нови, сякаш всяко от тях току-що бе издялано, изтъркано с пясък и намаслено.

Тази магия, която Дженъс беше нарекъл „проста“, изглежда, действа на войниците повече от всички други. Дженъс се усмихна.

— Сега разбирате защо жреците вършат по-голяма част от работата си на тъмно и тайно. Всеки свидетел на начина, по който построих лодките, след като се съвземе от видяното ще се чуди, защо това или други подобни на неща не станат обичайна практика. Защо неговата жена например трябва да плаща на тенекеджията да й изкове ново котле, когато съседът ѝ мъдрец с няколко думи може да преработи старото или дори да ѝ направи ново срещу една-две дребни монети, като използва само част от старото?

— Отличен въпрос — казах аз. — Наистина, защо пък не?

— Ако ти си изкарваш препитанието като тенекеджия или миньор, или като ковач, или като строител на лодки, сигурно щеше да знаеш отговора. Но има и една истинска загадка — в кой момент свободно достъпното за всички магьосничество може да стане сила за зло, вместо за добро?

— Отговорът е лесен — каза сержант Мийна, който тихо се беше приближил. — Когато всички имаме магически големи къщи и живеем така, сякаш сме в Далечното царство, ще можем да се отпуснем удобно в креслото, да наредим на нашите магически слуги да отворят нова

голяма бъчва с вино и после да обсъждаме въпроса надълго и нашироко.

— Тогава — каза Дженъс развеселен — ще бъде много късно.

— Е, да, но пък ще намерим отговора, нали? Междувременно ние приготвихме товарите, ако вие, господа философи, сте готови за път.

Канутата бяха пуснати на вода и натоварени, и ние съставихме екипажите, като се постаряхме във всяка лодка да има по един човек с опит. Най-трудното беше с оставянето на животните. Но имаше достатъчно храна за тях, а един от гледачите каза, че много от растенията наоколо свидетелствали за мека зима, така че долината нямало да се превърне в замръзнала пустиня. Не бяхме видели никакви хищници, които да изядат животните, а пък и зверовете, които да са толкова глупави или гладни, та да нападнат едно хитро муле, не са много. Пътешествието не беше донесло на нашите мулета нищо освен изтощение, жажда, болка и дори смърт. Тук те можеха да се охранят, да се размножават, дори да реват, тъй като Дженъс беше развалил магията за тишина, с която бяха обременени. И въпреки това, когато потеглихме, а четирите животинки останаха на брега, сивите им очи се изпълниха с мъка по нас и се разнесе отчаян рев, така че се почувствахме виновни.

Реката стана голяма, тъй като в нея се вливаха много други потоци. Плувахме надолу, подмятани и запокитвани от течението, целите във водни пръски, така че понякога не виждахме накъде гребем. Отново пътувахме едновременно и бързо, и бавно. Спускахме се по праговете, отчаяно предпазвайки лодките с веслата от острите камъни, или се плъзгахме по гладките бързеи подобно на видри, които се спускат по калните си пързалки. На два пъти се обръщаха лодки и ни трябваша часове да измъкваме вързопи и хора от кипящите води. Но Те-Деит беше благосклонен и никой не се удави.

Понякога бивахме принудени да сваляме багажа на брега и да го пренасяме по суша около плитки прагове или опасни водовъртежи. Три или четири пъти трябваше съвсем да се отклоняваме от реката, да теглим лодките с въжета и после пак да ги спускаме в плавателни води. Въпреки тези трудности ние не само не получихме никакви нови наранявания, но и ранените напълно оздравяха. После, лека-полека, реката стана по-широка и по-дълбока и плаването стана по-спокойно.

Странно, все още не виждахме признаци на живот, дори никакви изоставени селища. Тук-там имаше гранитни кейове като онзи, от който бяхме започнали пътешествието си по реката, но каменните пътища, които тръгваха от тях, бяха обрасли и изоставени. Местността беше зелена и изглеждаше плодородна. Не можехме да разберем защо хората я бяха напуснали.

После намерихме и хора, и обяснение за тази пустош. Първо доловихме далечно гръмотевично бумтене. След това трясъци, като че ли се приближавахме към голяма лаярна. Накрая чухме викове и писъци. Минахме един завой — и реката почервения от кръв. По средата на реката имаше островче, свързано с единия бряг с дига, по която минаваше път, а с другия — с висок сводест мост. Течението стана по-бързо и ни отнесе към моста; още миг и щяхме да минем под него.

Но не това забелязахме най-напред. Най-напред видяхме телата. Бяхме пристигнали в последния момент на една битка... битка, която свършваше, без никой от участващите в нея да обърне внимание на нашите шест малки лодки. По целия път до островчето имаше трупове, самото то също беше покрито с трупове, с трупове бе обсипан и мостът. На тази река се беше водил кървав бой. На отсрещния бряг, до една скала, умираха последните защитници... или нападатели, тъй като може и те да бяха започнали битката. Видях едно знаме, толкова окървавено, че не можех да различа емблемата. Около него се водеше смъртна схватка. Видях един грамаден мъж да размахва дълъг двуръчен меч. Беше изгубил шлема си или пък не желаше да го носи и видях бялото злато на косата и брадата му да блести на слънцето. Цар? Благородник? Около него имаше хора — последните му телохранители, а атакуващите връхлитаха отново и отново, както вълните на бурно море връхлитат върху брега. После русият човек падна, знамето се олюля и се свлече на земята; последваха победни викове.

Хората в моята лодка гледаха изумени и ужасени, някои проклинаха, един или двама повърнаха. Водата около нас беше кървава, а каменната зидария на моста беше обагрена в тъмнорвено.

— Гребете по-бързо — заповядах аз. — Внимавайте да не се блъснем в устоите. Молете се на боговете да останем незабелязани.

Лодката на Дженъс префуча покрай нашата точно когато течението ни подгони под моста. През парапета се беше провесил човек. Видях, че очите му са вперени в отвъдното... и духът му го напусна пред очите ми. После преминахме. Стори ми се, че чух викове откъм моста, и по-късно някой каза, че подир нас била изстреляна стрела, но реката правеше нов завой, дърветата достигаха до бреговете и успяхме да се измъкнем невредими.

Плувахме почти до мръкване и чак тогава измъкнахме лодките на един малък остров по средата на реката и ги скрихме в храстите. Всички бяхме уплашени и изненадани — да не видим никакви признаци на живот толкова дълго, а после да се натъкнем на такава жестока сцена.

— Жестоко си беше — каза Лайън. — Може и да не сте видели, но имаше цели взводове след войниците. Доубиваха всички ранени, та да са сигурни, че никой няма да има нужда от лечение. Минаваха наред, сякаш изпълняваха заповед.

— Мародерство — каза Мийна.

— Нищо не взимаха — възрази Лайън. — Само убиваха.

— Може би сме видели края на кръвна вражда — предположих аз.

— А може би — мрачно каза Дженъс, — тези земи ненапразно са наречени Оспорвани. Единственият победител, изглежда, са червеите.

— Във всеки случай — казах аз, като се опитвах да повиша малко духа на хората ни, — сега вече знаем защо Далечното царство не е изпратило емисари или търговци. Сигурно е трябвало да минат през кланици като тази.

Думите ободриха всички.

— Сега все пак се доближаваме до някаква форма на цивилизация, макар и да изглежда варварска — продължих аз. — Устието на тази река и самото Далечно царство трябва да са много близко. — Последното, разбира се, беше само предположение.

Но ден и половина по-късно намерихме цивилизация. Или по-точно, цивилизацията ни намери. Четири дълги бойни галери изскочиха от един проток. Преброих по двама гребла от всяка страна, а на палубите бяха строени въоръжени мъже. На носа на корабите имаше балисти, насочени точно към нас. Бяхме хванати в истинска клопка. Един брадат мъж с доспехи и шлем ни поздрави.

— Добре дошли, пътници! — извика той. — Добре дошли, гости.
Усмивката му обаче беше не само негостоприемна, но и
безмилостна.

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ПЪРВА МАГЪОСНИКЪТ НА ДУШИ

Не беше град като другите: всеки звук беше приглушен, всеки цвят — неестествено ярък. Жилищата бяха от светъл камък и вместо врати имаха малки черни дупки, които обезобразяваха безличните фасади. Дълги червени знамена, окачени на лакирани зелени стълбове, бяха наредени от двете страни на зловещия булевард.

Нашите „домакини“ не пожелаха да отговорят на нито един въпрос, докато плувахме към градското пристанище. Всъщност те не направиха никакъв коментар по каквото и да било въпрос и гледаха настрана, когато се обръцахме към тях, сякаш не съществувахме. На пристанището бяхме предадени на едно поделение войници, командвано от мургав офицер. Оръжията и другите ни принадлежности бяха натоварени на една кола, която тръгна след нас, щом ни подкараха по главния булевард на града. Бяхме като малък парад — двайсет разтревожени другари, застанали възможно по-близо един до друг за поддържане на духа. Отстрани вървяха войниците, които ни караха към нашата съдба. Новите ни домакини бяха толкова мълчаливи, колкото и предишните; като се изключи тропотът на ботушите им и звъntenето на доспехите, все едно ги нямаше.

Наоколо имаше малко хора, а онези, които видяхме, вървяха без видима цел или стояха неподвижни като камъни и ни гледаха втренчено, докато минавахме. В облеклото им нямаше никаква логика: някои носеха груби, прости тоги, други бяха облечени в бяла коприна; имаше мъже с военни униформи, с дрехи на земеделски работници и дори просяци, облечени в парцали. Едно дете ме зяпаше. Усмихнах му се и то ми се усмихна; стомахът ми се сви на топка, защото това невинно същество беше без нос. Започнах да забелязвам, че и мнозина други бяха обезобразени по някакъв начин: някои бяха без ръце или пък с дървени протези на краката.

— Нещастници — прошепна Мийна.

Дженъс се наведе близко до мен и каза тихо:

— Щом стигнем, правете като мен.

Булевардът изви, после тръгна право напред към една висока, масивна сграда с огромен червен комин. От комина излизаха искри и черен пушек, миришеше отвратително. Наистина беше огромна — доближихме я и видях, че пред нея има друга, подобна на кошерище сграда с въртяща се врата. Оттам излезе мъж с фина червена туника и малка черна значка на гърдите. Някакъв началник. Той вдигна ръка за поздрав — ръка без палец. А вместо пръсти имаше някакви къси чуканчета.

После каза с рязък, свикнал да командва глас:

— Добре дошли, благородни пътешественици. Моят господар ви приветства и любезно ви предлага своето прочуто гостоприемство.

— Благодаря ти — отговори Дженъс. — И кой е твоят любезен господар?

— Името му е прочуто по целия свят — отговори нашият посрещач. — Великият Морташъс. Владетел на този град и на всички земи на Гомалали.

— Прости нашето невежество, благородни господине — каза Дженъс. — Но ние идваме от една толкова далечна страна, до която името на твоя възхваляван господар не е достигнало. За нас ще бъде чест да бъдем първите, които ще могат да разкажат за него на трапезата, когато се завърнем у дома.

— Значи ще имате удоволствието да се срещнете за първи път. Елате. Моят господар ви очаква.

Последвахме го: деветнайсет мълчаливи мъже, молеци се на всички богове да помогнат на мъдростта на Дженъс. Чух свистенето на големия комин над нас и почти се задавих от ужасно миришеция пушек. Нашият водач ни поведе към банкетната зала и отвори широко вратата. Залата беше дълга и тясна, и така силно осветена, че ме заболяха очите. Единствената украса бяха многобройни отвратителни знамена като онези, за които вече споменах, окачени по високите стени. От единия край на залата до другия се простираше тежка маса от абанос, отрупана с безчет ястия, които съблазняваха небцето: какви ли не печени меса, подноси с печени цели риби, грамади от вкусни златистокафяви хлябове и големи кристални гарафи, пълни с червено вино, толкова силно, че ароматът му изпълваше цялата зала. Всички подноси и подставки бяха златни. На масата седяха четирийсет мъже, а откъм вратата имаше места за още осемнайсет.

Начело на масата, на зелен стол с облегалка като трон седеше мъж с лице на свиреп лешояд. Като ни видя той стана, вдигна ръце и полите на червената му пелерина се разпериха досущ като крилете на голямата пустинна птица, на която приличаше. Очевидно това беше човекът, който ни беше поканил — тукашният господар Морташъс. Той се обърна най-напред към насядалите около масата.

— Господа. Имаме честта днес да бъдем посетени от изтъкнати гости. — Чу се шушукане: злобно или весело, не мога да кажа. — Господа, позволете ми да ви представя рицаря Дженъс Грейклок от Ориса. — Дженъс се изплаши. Усетих, че и по моето лице премина гримаса на остра болка. Скрих уплахата си, както и Дженъс. — Вярвам, че мъжът зад него... ти, с чудесната червена коса... е благородният Антеро. Също от Ориса. — Поклоних се спокойно, а в ума ми се въртяха ужасни въпроси: откъде знае за нас? каква ли е целта му?

— Ние сме тези, на които е оказана чест, почитаеми Морташъс — каза Дженъс. Аз повторих като ехо думите му. Зад себе си чух нервното покашлюване на някой от хората ни и суровата забележка на сержант Мийна. Морташъс намести шалчето около врата си; беше от скъпа черна коприна. На лицето му се появи усмивка на божествено благоволение, но очите му бяха толкова тъмносиви и изпълнени със смърт, че бях сигурен, че е магьосник.

— Седнете да хапнете с нас, моля — каза той и посочи свободните почетни места от двете страни на трона си. — Вашите хора нека се настанят на свободните места до вратата. — Дженъс и аз тръгнахме напред. Малката ни група се намести там, където ѝ беше наредено. С всяка стъпка, с която се отдалечавахме от хората си, чувствах как връзката помежду ни изтънява. Седнахме. Морташъс беше много любезен. Настани ни на местата ни и напълни чашите ни с вино. Промърморих благодарности и отпих. Виното беше толкова сладко, че едва не се задавих, но от учтивост се насилих и сръбнах отново. Този път беше по-поносимо: силно вино, от което в стомаха избухва огън, а в ума дим. Зарекох се да бъда предпазлив.

— Кажете ми, ваше превъзходителство — започна Дженъс, — откъде знаете за такива скромни пътници като нас?

Морташъс се засмя и оправи шалчето на врата си.

— Скромни? Не мисля, че сте скромни. Колкото до това, че зная за вас... е, никак не е трудно за един магьосник. Като владетел на това царство, на което много лоши хора завиждат, такова умение ми е необходимо.

Дженъс неочаквано се успокои; отпи от чашата си, млясна и се облиза.

— За да бъда напълно откровен, ваше превъзходителство, когато вашите хора най-напред се приближиха към нас, се изплаших, че намеренията ни са разбрани погрешно. Защото ние дойдохме тук случайно, не нарочно. Нашите цели са съвсем миролюбиви.

— Според вас — промърмори Морташъс. — Но зад вас има кървава следа, която може би ще наречете другояче.

— Ако ни бяха пуснали да минем — каза Дженъс, — сега щяха да са живи.

Острата му забележка предизвика смях, вместо гняв.

— Правилно, скъпи Грейклок. Невежеството може да бъде фатално — каза Морташъс и отново напълни чашите ни. — Когато научих за вашето приближаване, бях завладян от любопитство. Трябваше да се срещна с хората, които толкова старателно търсят Далечното царство.

Като се изключи разговорът между Дженъс и Морташъс, в стаята всички мълчаха. Неговите хора беззвучно ядяха и пиеха, не разговаряха помежду си и изобщо не вдигаха глави. В края на масата нашите приятели си шушукаха и непрестанно мърдаха. Видях, че проявяваха здрав разум — вземаха си месо и хляб и ги поглъщаха така, сякаш това беше последното им хранене. Тази мисъл не бе чужда и на мен, като гледах вече празния поднос пред себе си.

Морташъс видя погледа ми и се засуети.

— Простете, скъпи господа, забравих, че идвате от път. Позволете ми да ви помогна да намерите някоя и друга вкусна мръвка.

Той отрязва едно голямо парче месо, изпускащо пара, и още едно за Дженъс, и любезно ги сложи в подносите ни. Усетих чудесен мирис, лигите ми потекоха. Отрязвах едно дълго парче и го вдигнах до устата си. И изведнъж съблазнителното парче се превърна в съскаща, виеща се усойница; от устата ѝ капеше отрова.

— О, Амалрик Антеро, колко си лаком — възкликна весело Дженъс. — Винаги гледаш да докопаш най-доброто парче. Хайде...

дай ми поне една хапка! — Той се пресегна и хвана змията. — Е, май е малко недопечено.

Пръстите на другата му ръка се свиха като за заклинание и погладиха стърчащите зъби на усойницата. Змията отново се превърна в обикновено парче месо. Дженъс го лапна и го заля с чаша вино.

— Много вкусно! — каза той, оригна се и възпитано сложи ръка пред устата си.

Лицето на Морташъс помръкна. Той подръпна шалчето на врата си, раздразнен от умелата проява на Дженъс. Но приятелят ми не беше свършил.

— О, какво е това блюдо пред вас, почитаеми Морташъс? — възкликна той с престомена изненада и посегна към масивния златен поднос пред нашия домакин. Морташъс се отдръпна назад — подносът внезапно се превърна в голям златен скорпион с изкривена като дъга опашка и блестящо жило, чиято отрова беше смъртоносна като на усойница.

— Хайде, ела, миличко — прикотка го Дженъс и скорпионът притърча по масата и се покатери по ръкава му. Размаха ядно жилото си, а Дженъс го потупа и го превърна в малка цвъркаща мишка с мека бяла козина и нежно розово носле. Дженъс я пусна на масата и се засмя: — Не знае какво прави, бедничкото.

Морташъс изсъска и вдигна дългия си костелив пръст срещу мишката. Тя изцвърча, избухна в пламъци и за миг се превърна в златен прах. Магьосникът махна с ръка, прашинките се завъртяха и когато се утаиха, отново видях подноса. Видях, че сега е малко нацърбен. Морташъс обаче беше толкова горд с последния си трик, че не забеляза, а намести шалчето си и разтвори устни в широка усмивка — зъбите му приличаха на прогнил, разкривен стобор. Магьосникът очевидно вярваше, че е победил Дженъс.

Дженъс наведе глава, признавайки се за победен, но едновременно с този жест на унижение бързо бръкна в джоба си и отново извади ръката си.

— Страхувам се, че не мога да отвърна със същото — каза той с овчедушна усмивка.

Морташъс се отдръпна назад и се засмя. Дъхът му ме задуши — вонеше също така отвратително, като пушека отвън.

— Достатъчно си поиграхме, приятели. Сега нека ядем и пием до насита. Защото вие сте най-скъпите ми гости.

Той склочи ръце, от задоволство, предполагам, защото настроението на хората му рязко се промени. Те се раздвижиха, започнаха да си разменят типичните за такава гощавка клюки. Забелязах обаче, че ядяха съвсем малко, сякаш се бяха нахранили преди нашето пристигане. Тук-там се съгледах лица и крайници, белязани с рани — такива, каквито бях видял и на улицата. Морташъс ме погледна, вдигна комат хляб от подноса си и отчупи малко от него. По мантията му се посипаха трохи. Той натопи хляба във виното си и го лапна. Изведнъж се почувствах изгладнял и се нахвърлих върху храната като вълк. Но онова, което беше апетитно за очите, беше безвкусно за небцето — месото беше сухо и дори прокарано с вино, издуваше стомаха ми като твърда буца.

Морташъс ми се усмихна с разбиране, сякаш криеше някаква злонамерена тайна.

— Надявам се, че не намирате шегата ми за груба, благородни Антеро — каза той и махна с ръка към хората си. — Те са толкова скучна компания, та не мога да устоя на изкушението да правя шеги, когато съм с интелигентен човек. Вашето изненадано лице ми достави рядко удоволствие.

— Как мога тогава да се обидя? — отговорих аз. — Да доставя едно невинно удоволствие на такъв любезен домакин е само незначителна благодарност за проявеното великодушие.

— Не се чувствате неудобно в присъствието на магьосник, нали? — попита той, после отново опипа шалчето си и за миг зърнах нещо като грозна рана.

— Ни най-малко — отговорих аз и се зачудих, ако това наистина е рана, от какво е причинена? — Много интересна история, която някой ден ще разказвам на внуците си.

Морташъс разтегна уста в невесела усмивка.

— Ако доживееш да я разказваш.

— О, съвсем сигурен съм — отговорих аз. Видях как Дженъс леко кимна като чу, че отговорих както трябва. — Досега боговете винаги са ни закриляли. Макар че когато вашите хора изскочиха пред нас, трябва да призная, имах известни съмнения. — Вдигнах чашата си

за наздравица. — Но отново вместо изпитание боговете ми позволиха да вляза във вашата царствена компания.

Морташъс се засмя.

— О, да, да, да! — изцвърча той от върховно удоволствие. — Чудни са божиите пътища за всички нас, но са благодатни за малцина. — Той се чукна с мен и двамата пихме. По лицето му се изписа нескрит интерес. — Не се ли страхувате от техния гняв, като пътувате с човек, постигнал магьосническите си умения чрез богохулство?

Ако с това искаше да ме изненада, успя; ако ли искаше да ме обърка, не можа.

— Защо трябва да се страхувам, ваше величество? Това начинание беше благословено от жреците на Ориса... включително от престарелия благочестив мъдрец Гамелан.

Морташъс се намръщи и подръпна шалчето; разбрах, че това му беше и навик, и слабост, доколкото издаваше чувства, които той искаше да скрие.

Магьосникът се обърна към Дженъс, който усърдно дъвчеше безвкусната храна.

— Червената глава на вашия приятел носи не само щастие на рискованата ви експедиция. Тя ѝ дава също и хладнокръвен разум.

— Точно това скрепи нашата дружба преди много време — каза Дженъс. — Дори повече от неговия благ характер и любезни обноски.

Морташъс поклати глава в престорена възхита.

— Най-забележителната дружба за най-забележителното пътешествие. Моля се заради вас самите тя да се запази. Защото когато такава дружба се вкисне, става много горчива. — Дженъс нищо не отговори, а само се усмихна и отпи от чашата си. — Чудя се — продължи Морташъс, защо още не сте попитали откъде знам за целта на вашата експедиция? Вие търсите отговор на една загадка, но не запитахте нищо владетеля, чийто земи са най-близко до Далечното царство.

Дженъс пусна най-очарователната си усмивка; тя надзърна като крадец от гъстата му черна брада.

— Щях да попитам, почитаеми Морташъс... ако бях сигурен, че ще получа отговор.

Морташъс се засмя, този път наистина развеселен.

— Правилно сте предположили — отговори той. — Малко са въпросите, на които се отговаря любезно от онези, които живеят в Оспорваните земи.

Дженъс вдигна рамене.

— Не е необходимо да се гледа в кристално кълбо, ваше величество. По целия път имаше достатъчно следи от стълкновения. И бяхме свидетели на голяма битка точно преди вашите хора да ни открият. Ако живеех в страна с толкова много врагове като вас, аз също щях да се отнасям с подозрение към всеки, който задава въпроси. — Дженъс взе гарафата и напълни чашите на околните. — Има обаче един въпрос, който наистина изисква отговор, и ако го задам, няма да наврежда никому. Въпросът е: защо ни поканихте тук?

Морташъс поглади шалчето си.

— По същата причина, която вече споменах: да задоволя любопитството си.

— А когато това бъде постигнато?

Магъосникът му намигна. Галеше бавно шалчето си, сякаш то беше тялото на неговата любима. На фона на шалчето ръката беше мъртвешки бяла, пръстите приличаха на слепи червеи.

— Тогава ще преминете безопасно през моето царство... и с моята благословия. Но преди да настъпи този час, аз също имам един въпрос.

— Питайте, ваше величество — подкани го Дженъс. — Аз съм прост войник без тайни... освен сладките думи, които пазя за ушите на момичетата.

— Ако беше така — каза Морташъс, — нямаше да бъдеш на трапезата ми. И щеше да имаш друга съдба в ръцете на моите хора. — Дженъс потрепери като схвана смисъла на чутото. — Чух, добри ми Грейклок — продължи Морташъс, — че сте роден за магъосник, но нямате редовно обучение. Нито пък сте допускан до компанията на друг магъосник. И въпреки това моите информатори ми докладваха, че сте толкова опитен, колкото всеки друг в страната... и че вашето умение е постигнато единствено посредством силата на мисловната ви дейност.

— Правилно сте информиран — отговори Дженъс. — Макар да са преувеличили уменията ми. Те просто са достатъчни да защитя себе

си и моите приятели... и да развеселявам любезната компания на масата.

Морташъс отхвърли отговора му с пренебрежителна гримаса.

— Интересуват ме вашите методи, господине. Едни учат със скучно зубрене... вие чрез проверка на теорията.

— Нямам друг избор — отговори Дженъс. — Никой не би ми разрешил да изучавам папирусите, камо ли да ме допусне в училище за жреци.

— Не съм чувал за никой друг смъртен, който сам да е постигнал толкова много — каза Морташъс.

— Това е факт, който не можех да зная — отвърна Дженъс. — Както сам казахте, никой магьосник никога не ми се е доверявал.

— Тогава аз ще бъда първият — каза Морташъс. — Аз имам свои собствени теории. Може би те допълват вашите.

— За мен това е чест, почитаеми Морташъс — отвърна Дженъс, облегна се и зачака. Усмивката му беше спокойна, но аз съзрях неспокойно пламъче в очите му.

— Мислите ли, че в магията има някакъв свят промисъл? — попита Морташъс. — Промисъл, който разбират само боговете, които дават живот на магията? Отговорете честно. Няма да се обидя.

— Не мисля, че е свят — отговори Дженъс. — Аз смятам, че магията е толкова естествена, колкото и вятърът. Обикновена сила, като огъня, който палим, когато задуха студен вятър. А колкото до боговете... хм. Те не съществуват... освен в умовете ни.

Морташъс се намръщи, дръпна силно шалчето си и отново зърнах раната.

— Защо тогава когато им се молим и им принасяме жертви, молитвите ни понякога получават отговор?

— Техният образ ни позволява да се съсредоточим — отговори Дженъс. — Жертвите само задълбочават нашата съсредоточеност. Същото е и със заклинанията. Няма такова магическо постижение, над което да съм се съсредоточил и да не съм могъл да го постигна само с мисъл. Не ми е необходим никакъв бог, за да превърна един поднос в скорпион, нито пък да дрънкам разни глупости, за да го върна отново в първоначалното му състояние.

Морташъс го гледаше замислено.

— Наистина е интересно човек да е магьосник като вас. Никой не ви е учил на никакви правила, така че вие си задавате въпросите и после си съставяте свои правила. Вие сте се справяли с такива ситуации, пред които други биха се разколебали... или биха се отказали. И всичко това понеже не се боите от боговете и от отмъщение; за вас няма задача, която да не може да се реши със силата на волята. О, да, Дженъс Грейклок. Сега разбирам защо само вие успяхте да достигнете чак дотук.

Дженъс се засмя.

— Красива реч, ваше величество, но виждам, че изобщо не сте съгласен.

Морташъс се размърда и се усмихна доволно.

— Да. Да, не съм съгласен. Бих желал да е обратното, защото вие излагате един наистина добър възглед. Признавам, че имате голям талант, но той не е толкова голям, колкото си мислите. Всеки истински магьосник може да го потвърди: има реални граници, реални страхове. Аз познавам своя Учител и Той ме познава. Ние сме сключили договор помежду си, и аз го спазвам, и този договор ме е дарил с власт по-голяма от тази, за която човек като вас може да мечтае.

— Предполагам, че имате предвид черната магия — каза Дженъс. — И вие сте слуга на един от онези богове, чието име е забранено да се произнася.

— Това обижда ли ви? — попита Морташъс и пак доволно погали шалчето си.

— Ни най-малко — отговори Дженъс. — Бяла или черна, според моята философия магията е все една. Ако няма никакви богове, никаква божествена цел, какво значение може да има каква е магията?

— Да. Разбирам, че не може да има — каза Морташъс. — Чудесно. Просто чудесно. Харесва ми как идеите, независимо колко неприемливи са те, водят до такъв розов път... на който двамата се срещнахме.

— Моят възглед върху черната магия — каза Дженъс, — е, че тя трябва да се практикува много внимателно. Схващанията ни за такива неща като добро и зло са толкова дълбоко залегнали в нас, че оказват голяма съпротива. Според моята теория, когато се извърши така наречената черна магия, съпротивата постепенно оказва вредно влияние върху самия магьосник. След време този магьосник отслабва,

страхува се. Може би дори се превръща в нещо, което не е бил. Смятате ли, че има нещо такова, ваше величество? Същият човек ли сте като онзи, който навремето е поел по този път?

— О, ако въобще нещо се е променило, сега съм много по-добър — изкиска се Морташъс. Но смехът му беше неискрен, неспокоен.

— Може би вземате предпазни мерки? — предположи Дженъс. — Аз съм измислил няколко за себе си... ако някога се опитам да правя черни магии.

Морташъс сграбчи шалчето. Мъчеше се да изглежда безгрижен.

— Не са необходими никакви предпазни мерки.

— О, това наистина ме радва — промърмори Дженъс. Държеше се учтиво, но виждах, че според него нашият домакин е глупак, сключил лоша сделка. — Казахте, че мога да говоря свободно, ваше величество — промълви най-сетне Дженъс, — и че няма да се обидите. И въпреки това се двоумя дали да ви задам въпроса, който ме гложди.

— Не се страхувайте — каза магьосникът. — Питайте за всичко, което ви интересува.

— Вашето царство, Гомалали, се намира в състояние на постоянна война. Ние видяхме раните, от които страдат вашите хора. Затова се чудя, щом вашият бог е толкова велик, защо не ви е дал власт да се справите с враговете си?

Морташъс се засмя гръмогласно. Зловещ звук, излязъл сякаш от дълбоката пещера, където живее Злокобният вестител.

— О, но Той ни е надарил с такава власт, човече... Надарил ни е. — Шалчето на врата му се разхлаби и ясно видях раната, която през цялото време се мъчеше да скрие. Беше дълбока, гнойна, незаздравяла рана през цялото му гърло. Морташъс не видя погледа ми и върна черното шалче на мястото му. На лицето му се изписа подигравателна усмивка.

— Каква е най-голямата власт, която можеш да си представиш, мой малък магьоснико? — попита той. — Отговори ми бързо й ми кажи истината.

Дженъс отговори, без да се колебае:

— Да зная всичко. Да мога да откъсна очите си от дребното в природата и да видя нейното величие. Бих дал всичко, което имам... което, в края на краищата, е самият ми живот... ако мога за миг да зърна истината и да я разбера.

— Значи си просто глупак — възкликна Морташъс. — Защото сборът от всички неща е много голям, за да може да се знае. Дреболиите са толкова много, че дори боговете не могат да ги изброят.

Дженъс разтвори широко очи и поглади брадата си, сякаш се намираще в присъствието на голям, всезнаещ учител.

— Тогава какъв е отговорът, ваше величество? Кажете ми, моля ви, къде греша?

— Той е прост като фасул — отговори магьосникът и очите му заблестяха от чувството за собствена значимост. — Най-голямата власт, която може да има един смъртен... е властта над друга човешка душа.

— Не разбирам — каза Дженъс. — Кажете ми повече, моля ви, помогнете ми да навляза в тайната на магията.

Но магьосникът стана предпазлив. Страхуваше се, че може би е казал прекалено много. Поклати глава, сякаш раздражен от гълчавата на малки деца, поглади шалчето, взе чашата си, пресуши я и я тропна на масата.

— Мисля, че няма да го направя. — После изтърси трохите от мантията си и се изправи. — Надявам се, господа, че сте се нахранили добре. Сега моля да простите моята грубост... ако позволите, ще се оттегля. Надявам се, че покоите ви ще ви харесат и ще спите спокойно.

Преди магьосникът да си отиде събрах смелост и казах.

— Благодаря ви за гостоприемството. Но не бихме желали да ви досаждаме с гостуването си. С вашето любезно разрешение утре сутринта заминаваме... с най-искрено съжаление.

Магьосникът ме погледна със свирепите си очи на пустинна птица. Не се изплаших и запазих любезното си изражение.

— Ще видим — каза накрая той и излезе.

Щом Морташъс си отиде, Дженъс събра трохите, които магьосникът беше изтърсил, сложи ги в джоба си и ми намигна. В този момент влезе човекът, който ни беше въвел при Морташъс.

— Ако обичате, елате с мен, господа — каза той.

Настаниха ни в една огромна стая; беше без прозорци, а стените бяха голи камъни. Креватите бяха с меки юргани — много необичайно в тази казармена голота. В ъгъла имаше голям съд с вода с окачен черпак, а в другия ъгъл — дупка за тоалетни нужди. Когато човекът на Морташъс затвори тежката врата, Дженъс ни даде знак да мълчим.

Чухме как онзи залости вратата. Край на измислицата, че сме скъпи гости, Дженъс отиде до вратата и я опипа, после доволно кимна. Върна се и ни направи знак, че в стаята има магия за подслушване. После, пак със знаци, изпрати хората да спят по леглата, извика сержант Мийна и мен и прошепна:

— Точно от това се страхувах. Вратата изобщо не е омагьосана. Просто е залостена.

— И какво му е лошото? — попита Мийна.

Бях озадачен също като него — нали ако трябваше да се измъкнем, липсата на магия беше в наш интерес. После изведнъж почувствах страшна умора и желание да се отпусна на меката постеля. Сержант Мийна се прозина. Тъкмо да повторя като маймуна прозявката му и чух как всички в стаята се прозяват. Хората ни също бяха обхванати от заразата.

Дженъс раздруса силно Мийна, за да не заспи.

— Донеси вода! — изсъска той. — Бързо!

Сержантът изтърча да изпълни заповедта, а Дженъс коленичи. Коленичих зад него, мъчейки се да се преборя със съня. Нямах никакво съмнение какво се беше случило: Морташъс беше направил заклинание за приспиване над храната ни. Дженъс извади от джоба си трохите, изтърсени от магьосника, и ги разпръсна на пода. Наведе се над тях и дъхна: един път, два пъти, три пъти. Когато Мийна се върна с черпака, Дженъс поръси трохите с вода и ги направи на тесто. Видях как се бори с прозявката, която беше налегнала и него, докато замесваше тестото на двайсет малки топчици. После бръкна в джоба си и когато извади ръката си, видях, че е покрита със златен прах от подноса на магьосника. Дженъс промълви някакво заклинание и поръси топчетата с праха. В безмълвно учудване наблюдавах как топчетата бързо нарастват; за един миг те станаха колкото малки сухари. Обхвана ме смътен страх; усетих как над мен се спуска тъмният воал на съня.

— Яж! — прошепна Дженъс и набути един сухар в ръцете ми. Взех го, раздразнен от нареждането да върша нещо друго, вместо да спя. Отхапах малко парченце, както искаше той. Беше много вкусно, особено след онези отвратителни блюда, които бях ял. Умът ми се избистри и прогони съня. Дженъс сновеше из стаята и пъхаше насила в устата на всеки по парче сухар. Скоро всички се разсънихме и Дженъс

дойде при мен. Отново вдигна пръст до устните си, после очерта кръг около главите ни. Повтори движението и видях как въздухът заблещука.

— Тихо — прошепна Дженъс. Блещукането затрептя. — Тихо — каза той по-силно и блещукането се превърна в бледа светлина. След това извика: — Тихо! — Но макар че викът едва не ме проглуши, не можа да mine през светлинната бариера. Хората ни очевидно не чува нищо, само ни наблюдаваха разтревожени. — Край на Морташъс и на глупавите му магии — каза Дженъс спокойно. — Сега можем да обмислим как да избягаме.

— Ами хората, капитане? — попита Мийна. — Не трябва ли и те да ни чуват?

— Контраза克林анието ще събуди подозрение у нашия домакин — каза Дженъс. — Не трябва да подценяваме този човек. Той не е умен, но и с малкото си ум и при голямата власт, която има, е толкова опасен, колкото и всеки голям магьосник, когото съм срещал. Това, че му позволих да спечели играта на трапезата и надуших за克林анието за приспиване в храната, съвсем не означава, че ще оцелеем след тази нощ.

— Може да е трудно, капитане — каза Мийна, като напрегна професионалния си мозък, — но не е невъзможно. Признавам, че сме на негов терен и по численост той ни превъзхожда. Обаче демонът на изненадата сега е на наша страна. А колкото до неговите хора... е, повечето от тях са ранени или сакати. — Той направи презрителна гримаса. — Никога не съм виждал толкова нещастници накуп.

Дженъс обаче не слушаше; сбърченото му чело свидетелстваше за голяма съсредоточеност. После той изведнъж пребледня.

— О, какъв глупак съм бил! — изпъшка той. — Този мръсник ме надхитри!

Попитахме го какво не е наред. Дженъс яростно поклати глава.

— Само се опитайте да помислите за бягство, и сами ще разберете. Помислете сериозно. Представете си бягството от тази стая. Проследете го стъпка по стъпка. Първо вратата... после улиците... после обратно на пътя, по който ни докараха.

Затворих очи и мислено проследих възможния път. Лесно щяхме да изкъртим вратата; след това щяхме да побегнем по пътя към пристанището. Представих си как открадваме лодка; и после, тъкмо

когато се бяхме качили и бяхме готови да отплуваме, ужасен, необоснован страх изскочи отнякъде, загнезди се в душата ми и ме захапа... Не можех да видя звяра, но можех да усетя отвратителната смрад на дъха му и парещата болка от забилите се в мен зъби. Знаех, че имам само един начин да се освободя: да избягам по булеварда обратно в сградата, където бяхме, обратно в стаята, която беше наш затвор, и да затръшна вратата с всички сили. Отворих очи. Повдигаше ми се. Сърцето ми се беше свило от страх. Видях същия ужас изписан на лицето на Мийна.

— Видяхте ли какво е направил? — процеди през зъби Дженъс — Казах, че не е много хитър... но в името на всички богове, в които не вярвам, не съм очаквал от него такава хитрост.

Морташъс не само беше направил магия върху храната. Тя просто трябваше да ни приспи, докато той се приготви. А истинската магия не трябваше да ни позволи да избягаме, когато дойде моментът. Бяхме пленени в този ужасен град — собственият ни страх бе най-сигурният капан.

— Има само един начин да се отървем — каза Дженъс. — Моята собствена магия е безполезна. Така че ще трябва да откраднем малко от неговата.

Не обсъждахме подробно плана, защото усещяхме, че всяко продължително обсъждане може да разбуди звяра в леговището му. Щяхме да действваме според случая: една стъпка, после друга, използвайки всяка възникнала възможност. Вратата не ни затрудни, а зад нея нямаше никаква охрана. Дженъс каза на хората да почакаат, докато се върнем, после тихо се отдалечихме. Не мога да говоря за двамата ми другари през тази нощ; но ако това описание трябва да бъде честно, както дадох дума, трябва да призная, че бях силно обезкуражен от Морташъс. Не гледах на предстоящата задача като воин или като герой на вълнуваща ода. По целия път усещах студените пръсти на магьосника по гърба си и чувах презрителния му смях. Отчаянието беше моят постоянен враг, всяка тромава сянка — моят последен миг. Бяхме само три плахи малки същества, родственици на плашливите гризачи, обзети от срамен страх души.

Вървахме по пусти коридори, покрай тъмни, празни стаи, които миришеха на болка; вратите им зееха отворени, готови да ни погълнат. Някои бяха с решетки и чувахме отвътре стонове. Близо до изхода

усетих острата миризма на смазка и вонята на дълго използвана кожа. Сержант Мийна, благословени да са старите му войнишки сетива, бързо я проследи: идваше от последната стая на дългия коридор, точно до изхода. Беше отключено. Мийна откряна вратата и се вмъкна вътре. След миг се върна и през паяжината на страха по лицето му просветна лека усмивка.

— Оръжейна — прошепна той.

С тази малка надежда изскочихме в студената нощ.

Нямаше никакви признаци, че някой ни дебне. Но това не намали страховете ни. Обиколихме къщата, прибягвайки от една сянка до друга, докато стигнахме отзад. Тръгнахме през някакво широко, голо поле към голямата сграда с пушещата пещ. Криехме се зад всяко храстче, във всяка долчинка. Зловонието от сградата беше ужасно: високо над нея в безлунната нощ се издигаха огнени искри. Не смеех да се запитам защо бързаме натам — всяка подобна мисъл би била черна яма, от която никога нямаше да можем да се измъкнем. Може би някой бог ни зовеше натам; може би беше постоянната цел на Дженъс, Светият Разум; а може би беше онзи малък сляп водач, който писука в гърдите на всички живи същества. Единственото, което зная, е, че видяхме сградата... и тръгнахме.

След цяла вечност на ужас сградата се извиси над нас — стръмна скала от полиран камък, препречваща пътя ни. В каменната твърд зееше дупка — огромното черно око на сводестия вход и двете колони, които го подпираха. Запрепъвахме се по облите камъни пред входа и стигнахме до желязната решетка, която го препречваше. В този момент щастието ни напусна — чухме тежки стъпки и скърцане на натоварени коли. Замръзнахме безпомощно. На завоя се показаха светлини от факли.

После от нощта към нас се проточи дълга процесия. Спотаихме се зад една от колоните и се замолихме щастието да се смили над нас и да ни скрие от търсещите очи на враговете.

От скривалището си ясно виждахме какво става. Идваха двайсет големи товарни коли, теглени вместо от животни, от мъже и жени, оковани във вериги и впрегнати в хамути: до един бяха облечени в мръсни дрипи. Край тях крачеха едри мъже с камшици и удряха всеки, който се препъне. Желязната порта до нас неочаквано оживя и се завъртя на смазаните си плъзгачи. Свихме се зад тънката сянка на

колоната. Камшиците изплющяха и колите потеглиха. Докато минаваха покрай нас, ни лъхна гробовна миризма и с ужас видях, че колите са натоварени с трупове — не, някои все още бяха живи, защото видях движение и чух отчаяни стенания.

Една от жените, които теглеха третата кола, се спъна във веригите си и падна на колене. Дрипите ѝ бяха покрити със засъхнала кръв. При падането те се разтвориха и съгледах на корема ѝ зейнала рана: виждаха се дори вътрешностите ѝ. Жената вдигна поглед и за момент очите ни се срещнаха; но нейните бяха безизразни като на вол. Изплющя камшик и на бузата ѝ цъфна кървава бразда. Лицето ѝ обаче не трепна нито от болка, нито от вълнение. Тя просто се изправи мълчаливо и пак хвана веригата.

Щом мина и последната кола, Дженъс ми прошепна да я последваме. Излязохме и се прилепихме до нея, хванахме се за просмуканата със съсирена кръв стърчишка. Портата се затвори със скърцане. Бяхме вътре. Погледнах назад и в безмълвно вцепенение разбрах, че там няма никого, че вратата се затваря сама. Миг преди колата да завие съгледах странна сянка близо до огромните панти на портата. Прътите там бяха огънати и извити. Бутнах с ръка Дженъс и той също го видя: беше отвор достатъчно голям, за да се промушим. Движихме се по тъмен коридор. В колата някакъв човек непрекъснато стенеше; после чух детски вик, почти плач. Викът събуди гнева ми и този гняв проби дупка в черната магия на Морташъс. Малка дупчица, най-много колкото от топлийка, но достатъчна да премине тъничък лъч кураж. Все още се страхувах от Морташъс: моята плът все още трепереше под студената мрежа на неговата магия; но ако той сега ни нападнеше, щеше да намери насреща си човек... не бягащ гризач. Една голяма врата се отвори с трясък и в коридора нахлу светлина, след нея ни облъхна гореща вълна, която изсуши белите ми дробове и превърна корените на косата ми в малки нажежени игли. Но все още се владеех достатъчно и улових сигнала, подаден от Дженъс: пъхнахме се под бавно движещата се кола и под това прикритие изминахме останалата част от пътя на четири крака.

Намирахме се в голяма зала, изпълнена с болка и смърт. Подът и стените бяха гладки като огледало, нажежени и блестящи. По тях пъплеха зловещи същества — черната магия ги беше дарила с възможност за движение и те преминаваха от едно място на друго:

ужасни кошмари от зъби и хищни нокти, щипци и клещи за измъчване, счупени кости и разкъсани тела. Една трета от залата беше заета от чудовищна открита пещ. Зловещ огън бушуваше със сини пламъци, по-високи от човешки бой. Огромно духало, задвижвано от тракащи вериги, дърпани от невидима воля, поддържаше огъня; с всяко свиване духалото изпращаше вихър в изпълнения с писъци въздух; с всяко разгъване го всмукваше с вой. Безконечна лента, като тези, които въртят дърводелските стругове, но широка колкото градска улица и направена от метална мрежа, беше закачена над бушувания огън. Задвижваха я зъбни колела, командвани с магия. Далеч напред като някаква куха планина се издигаше огромният комин. Пещта приличаше на зейнал червен търбух с дълги бели зъби — гротесков идол на жесток бог, демоничен господар. Всичко, което видяхме — залата, пещта, огънят, мрежата и коминът — бяха машини на черната магия на Морташъс. Скрихме се зад оплесканата със съсирена кръв кола и загледахме с какво се хранва тази ужасна машина и какво произвежда.

Охраната заповяда на парцаливите роби да изпразнят колата. Трупите бяха наредени на кървава камара до лентата. Ако някой от колите все още беше жив, хората с камшиците измъкнаха окачени на коланите им къси саби и поправяха грешката на упорития живот. Когато купчината трулове достигна определена височина — не изчислих страховитите й размери — робите започнаха да хвърлят телата на движещата се лента. Пламъците се извисиха, сякаш лакомо съзерцаваха горивото. Духалото скърцаше и виеше демоничната си песен.

Отвърнах глава, когато първото тяло достигна до огъня, но Дженъс ми нареди да се обърна и да гледам жестокостта на Морташъс. Когато сините пламъци обгърнаха мъртвата плът, трупът подскочи като в агония, загърчи се и заподскача. После тялото пламна, избухнаха искри и черен пушек, който изпълни стаята с отвратителната мазна миризма, която усетихме още с влизането си в този ужасен град. Пушекът се изви в плътен стълб, затанцуваха искри. Стълбът се издигна нагоре и червеният търбух на комина го всмука. Стомахът ми се сви, когато огромните хищни зъби оживяха, затракаха и заскърцаха зловещо и лакомо. Чух ужасния рев на великан, лакомо поглъщащ

вечерята си, шумно мляскане и изсмукване — и горещата сгур на човешкия живот премина през комина в тъмната нощ.

Дженъс му смушка и погледът ми се върна отново на лентата. Трупът завършваше адското си пътуване. Чух Мийна да диша тежко — гледаше с невярващи очи същото, което гледах и аз. Вместо да се превърне в почерняла маса от изгорени меса и кости, тялото изглеждаше точно както по-рано. Изобщо не бе увредено, ако се изключат кървавите рани, които бе имало и преди. Смъртоносни рани. Но неверието ни се смени с пълно объркване, когато лентата отнесе трупа на другата страна. Щом тялото тупна на пода, един от хората с камшиците пристъпи напред и силно го изрита, после продължи да го блъска, сякаш смъртта не беше достатъчна да задоволи чувството за мъст. Умът ми инстинктивно потърси някой милостив бог, който да ме измъкне от това място, където труповете се връщаха към живота. Към първия мъчител се присъединиха още трима души с камшици и започнаха да бият трупа, за да го върнат от смъртта. Вдигнаха го на крака и той тронаво се затътрузи настрани. Болеше го. За пръв път го видях ясно. Беше с дълга руса коса и още по-дълга брада със същия цвят. Спомних си за битката, която бяхме видели преди да ни заловят, и разбрах, че този мъж е вождът или царят, на чиято смърт бяхме свидетели. Сега той стоеше пред хората с камшици, отново жив.

Чух как огънят отново лумна от друго тяло. Дженъс се наведе към мене и прошепна:

— Те не са живи. Все още са мъртви. — Поклатих глава; какво искаше да каже? Но мястото не беше подходящо за по-пълнен отговор. Той направи знак на Мийна, че е време да излизаме, и ние се измъкнахме от залата. — Морташъс не връща мъртвия към живот — каза Дженъс. — Той го управлява. Нали сам го каза, когато заяви, че има власт над човешките души. Това, което току-що видяхме, е неговата власт в действие. Той храни с душите на тези нещастници дяволите, или така наречения от него Учител. В отплата неговият Учител го подхранва с магьосническа власт и му дава труповете за роби. — Далеч в дъното на коридора чухме как измъкват поредната душа от обвивката ѝ. Дженъс поклати глава. Дори в този ужасен миг новопридобитото знание го караше да се възхищава.

— О, нито един от онези, които видяхме след като ни заловиха, не е жив. Всички са мъртви! Всички с изключение на Морташъс.

Неочаквано си спомних за зеещата рана под шалчето на магьосника и за непрестанната му грижа да я скрие. Нямаше никакви изключения. Всички бяха мъртви, включително и Морташъс. Звярът в комина беше единственият господар на това царство, в което главен роб беше мъртвият магьосник. Споделих това с Дженъс и отново видях в очите му блясъка на удоволствието от новите тайни, които бе прибавил към своите знания.

— Но какво ще стане с нас? — запита Мийна. — Дано боговете ни простят за посещението на това ужасно място, но как ние ще избегнем пещта?

Планът на магьосника беше очевиден. На сутринта ние трябваше да се присъединим към мъртвите, които населяваха този град като роби. Щяхме да се превърнем в ходещи, трудещи се трупове; не го казах, но се зачудих какво все пак ще стане с душата ми?

— Решението е пак в тази зала — каза Дженъс след кратък размисъл. — Ако минем през онзи огън като живи хора, ще откраднем магията му. Морташъс може да има претенции само над душите на мъртвите. — Потреперих от думите му, но страхът от онова, което бях видял, ме накара да се съглася. — Остава още една огромна опасност — продължи Дженъс. — Когато всички минем през огъня и се съберем на другата страна, Морташъс веднага ще разбере. Няколко... трима или четирима например... могат да се измъкнат незабелязано. Но ако опитаме всички, това ще въздейства на всичките му сетива, сякаш е забила огромна камбана.

Още веднъж бях изправен пред едно от странните колебания на Дженъс. Знаех, че въображението на приятеля ми е далеч извън това място и се носи по пътя на неговата фикс идея. Далечното царство отново го зовеше — необуздан призив, който подлагаше на изпитание цялото му същество. Но сега не беше време за досадно скимтене.

— Единственият начин да достигнем до пещта е като избием охраната — казах аз спокойно, използвайки аргумента повече като примамка. — Ще трябва да сме всички, за да успеем.

— Дори и в този случай — намеси се Мийна — шансовете са малки. И ще намалеят още повече, когато излезем на улиците.

— Тогава да го направим — кимна Дженъс. — Освен това вече ми дотегна от този магьосник. Вкара ни в двореца си като кучета в

клетка. Сега обаче е време да излезем... Ще се държим като бойци... като войници.

Върнахме се при другите. Не беше лесно да се влезе повторно в двореца на Морташъс, макар че отново не видяхме охрана. Дженъс каза на хората какво трябва да очакват и аз дори се изненадах, че никой не се ужаси, нито пък разпитва за подробности. Може би пребиваването ни в този град на мъртви души ни бе направило безчувствени към всякакъв ужас. Куражът ми се възвърна малко, когато спряхме в оръжейната до изхода, макар че се чудех доколко ще има полза от оръжия срещу вече мъртви хора.

Ако паниката е сестра на страха, тъкмо тя ни даде сила през онази нощ, а нейният брат разпали жаждата ни за кръв. Намерихме ги неподготвени, защото тези бедни тела без души, с камшици и къси саби в ръце, бяха способни само да отделят духа от тялото. Те мълчеха, когато нахлухме в залата с рев, и останаха мълчаливи по време на жестоката битка. Ние ги посичахме и промушвахме, но когато продължавахме напред, за да посечем и останалите, те се надигаха и изправяха зад нас. Ние убивахме мъже, които вече бяха мъртъвци, заколвахме ги и после отново и отново ги убивахме. Отсичахме им крайниците, но те хапеха със зъби: и отсечените ръце се прикачваха към китките, които все още държаха саби; промъкваша се по пода, за да ни хванат. Така че трябваше да разсечем всяка става, да накълцаме всяка глава, да изкормим всеки труп, който пълзеше по пода и се мъчеше да ни събори. Бяхме като двацет джелати, газеци из кланица за месо, което никой човек не би могъл да яде; борехме се с бедните скотове, които не пицяха, когато ги осакатявахме, борехме се срещу омразата на магьосника, който ги поддържаше.

Накрая свършихме. Дрехите ни бяха подгизнали от кръв, лицата ни — кървави маски. Обърнахме гръб на демоните, призовани от клането. Знаехме, че кръвта ще остане, дори ако се изкъпем в реки с най-чиста вода. Не бяхме заслужили този срам, но справедливостта в живота е странно нещо. Не можехме да направим нищо освен да преглътнем грозната си съдба и да останем с нея.

Пещта чакаше и над нея чакаше демонът, който се хранеше с души. Дженъс стоеше до движещата се лента, която дрънчеше над огньовете — там душите се печеха според вкуса на демона. Повика ни с ръка и ние се затътрихме към него, сякаш вече бяхме роби на

Морташъс. Погледнах голямата лента, видях как сините пламъци се извиват към решетката и чух демона да скърца със зъби. Оттатък този конвейер за души, каза Дженъс, бил спасеният живот; отсам — вечното робство. Той заяви, че пръв щял да провери теорията си и ни предупреди, че трябва да го последваме бързо, защото надушвал, че магьосникът се събужда. Аз трябваше да бъда най-накрая, за да съм сигурен, че темпото не намалява.

Хладният, студен разсъдък ме потупа по рамото. Обърнах се, разгневен от нечаканата му поява, и го попитах какво желае. Видях отговора в огледалата на строгите му очи. Планът на Дженъс беше достатъчно разумен, но трябваше да се изпълни в обратен ред; ако Дженъс грешеше и тази му грешка го откъснеше от нас, ние щяхме да сме безпомощни пред гнева на магьосника. Разумът изискваше аз да бъда първи, а Дженъс последен... ако оцелеех. После огледалата се стопиха и се намерих загледан в тъжния Халаб, в разбиращите му очи. Брат ми ми пошепна окуражителни думи, които стопиха леда от нареждането на разума, и то стана по-лесно за възприемане. Пристъпих към Дженъс и го спрях точно когато се канеше да се качи на лентата. Докато му излагах плана си, Халаб се усмихваше насърчително. Дженъс започна да спори, но накрая призна, че съм прав. Рядко изпадаше в умиление и никога не позволяваше то да вземе връх над него. Сълзи изпълниха очите му и когато се обърна, за да ги избърше, видях, че брадата му трепери. После той ме прегърна и ми каза, че съм единственият, на когото е повярвал още от самото начало. Нарече ме брат и приятел и ми благодари, че и аз му вярвам. Не му противоречих, защото нямаше никакъв смисъл. Дженъс никога не бе имал истински приятел, макар тази дума да не слизаше от устата му. Сега разбирам, че той беше човек, който харесваше, но никога не обичаше, с изключение на един път, а и тогава проклятието му лиши обичта му от всякаква стойност. Така че не му противоречих, но когато той ми подаде ръка, аз стиснах ръката на Халаб; и когато отидох до тракащата лента Халаб, а не Дженъс прошепна, че червенкосата ми глава ще осуети плановете на звяра, който се храни с човешки души. И Дженъс се дръпна от лентата, а Халаб се наведе над мен, когато конвейерът ме понесе към пламъците.

Бях задръпан в някаква плътна, осезаема топлина. Тя ми отне въздуха преди да успея да си поема дъх, изсмука силите ми преди да

мога да ги мобилизирам. Беше като чук, който ме счупи като яйце още с първия си удар: с втория ме раздробих на трепереща маса, която знаеше само болка и страх. Огънят фучеше и бучеше и ме отнесе в тунел от синьо-огнени змии, които пълзяха към мен от всички страни. Чувствах как месата ми се свличат и пламъците изгарят оголените, ми нерви; и после те се превърнаха в пепел, кръвта ми закипя и кокалите ми се разцепиха и плувнаха в костен мозък. Всичко, дори писъците ми, бавно се стапяше в този огън. Накрая единственото, което ми остана, бяха очите, за да виждам леките спазми на търбуха на демона, ушите, за да чувам тракането на зъбите му и умът, чиято единствена мисъл беше болезненото настояще и ужасното бъдеще. Но Халаб се надвеси над мен и закри демона от погледа ми. Запя ми песен, любимата ми детска песен, и заглуши всички ужасни звуци. Погали измъченото ми тяло и аз почувствах как отново се оформят и кости, и кръв, и плът. После ми каза, че трябва да измина само още малко път... да изтърпя още малко болка... и всичко ще свърши. Почувствах огромно облекчение... и разбрах, че пак съществувам. А само допреди миг ме беше нямало. Посрещнах душата си с радост и след миг скочих от конвейера, силен и свеж както винаги. Извиках на приятелите си отвъд огромното огнено пространство бързо да дойдат при мен — нали трябваше да се бием с магьосника.

Следващият беше сержант Мийна; после един по един пристигнаха и останалите. Но докато минавах през пещта под гладния демон, не забелязах никой да изживява мъките, на които бях подложен аз: лежах неподвижни, напълно спокойни. По-късно ми казаха, че били изпитали същите мъки и страхове като мен, но в края на конвейера идвало едно призрачно същество, което улеснявало преминаването и премахвало болката. Казаха още, че това същество приличало на мен. Накрая дойде ред на Дженъс. Той скочи на лентата и застана прав, широко разкрачен, с кръстосани на гърдите ръце — знак на явно пренебрежение към демона. Но аз видях, че челото му е сбърчено и съсредоточено, и разбрах, че храбрата поза не е само глупаво предизвикателство. Изведнъж от цялото му тяло избликна златна светлина. Сините пламъци се издигнаха по-високо, станаха погорещи, демонът изпищя разочарован от незаситения си глад. Но пламъците бяха безсилни срещу златната светлина. Те се отдръпнаха, смалиха се, превърнаха се във въглени... и изгаснаха. Демонът над нас

утихна, зъбите му замръзнаха в смъртна гримаса, червеният търбух помръкна и посивя. Дженъс, крадецът на магия, стигна до края и слезе от лентата. Но още преди да се спуснем към него с поздравления един силен, яростен глас изпълни огромната зала.

— Какво направи, Грейклок? — Беше Морташъс. Магьосникът се беше събудил. Гласът му отново прогърмя. — Почакай ме, малък магьоснико. Идвам!

Нито Дженъс, нито ние почакахме. Побягнахме от сградата с всички сили и излязохме в студената нощ. Тичахме по калдъръма с готови оръжия. Зад нас чух експлозия. Обърнах се и видях вратата на двореца на магьосника взривена от някаква мощна сила. През пушеците изскочи огромно огнено кълбо, синьо като пламъците в пещта. То избълва назъбена светкавица, която удари пътя пред нас. Посипаха се камъчета. Гласът на магьосника гърмеше от огненото кълбо.

— Бягай, малки магьоснико, бягай. — Чухме смях, крякане и весело грачене. Ако думите му бяха заповед, ние нямахме никакво възражение; почувствах нови сили и затичах още по-бързо. Бягахме по булеварда, по който ни бяха докарали, покрай еднооките жилища, в които живееха мъртъвци. Краката ни се умориха от лудешкия бяг и затичахме по-бавно. Веселият смях на Морташъс ставаше все по-силен — разстоянието помежду ни се скъсяваше. Огненото кълбо хвърляше сенките ни далеч пред нас; и, о, как мечтаехме ние самите да сме тези далечни, бягащи сенки. Чувах задъханото дишане на Дженъс до себе си; за миг помислих, че се препъва, но той само се наведе и взе едно камъче. После наистина изчезна и аз се обърнах — този път сигурно беше паднал. Той обаче се беше изправил на пътя на Морташъс. Докато се върна при него, Дженъс извади сабята си и я чукна с камъчето като огниво. От звънтящия метал изскочи искра. Дженъс удари отново и този път искрата, която изкара, беше по-дълга, насочена към огненото кълбо, което идваше към нас.

— Хванах те, малък магьоснико! — извика Морташъс. Но Дженъс удари трети път и искрата отскочи от сабята, описа дъга, експлодира и се превърна в порой назъбени звезди, които се посипаха по пътя на нашия преследвач и по кълбото. То се пръсна с гръм и изхвърли Морташъс от центъра си. Магьосникът се стовари на пътя.

За момент Морташъс остана неподвижен, червената му мантия бе просната около него като локва. Ако се беше забавил само миг, щяхме да се хвърлим върху него и да го довършим. Но мантията трепна, изду се като балон и се превърна в огромни червени крила. Обърнахме се и побягнахме, а Морташъс литна над нас и изви така силно, че въздухът се разтресе. Беше ловджийски зов и ние побързахме да настигнем другарите си. Робите на магьосника наизскачаха от еднооките жилища, надушиха жива кръв и се втурнаха след нас. Скрихме се зад последния завой преди пристанището. Безмълвната глутница тичаше по петите ни, а крилатият ѝ господар летеше над нас и я насъскваше. Другарите ни се мъчеха да освободят някакви лодки, за да избягаме, но щом видяха ужаса, който ни преследваше, спряха. Беше много късно за друго освен за бой.

Чух сержант Мийна да издава заповеди — и двамата с Дженъс се пъгнахме зад линията на приятелите си, за да си поемем дъх поне за миг; Мийна и хората ни се сблъскаха с първата яростна вълна и я отбиха, после се подредихме така, че неприятелите да могат да ни атакуват само на малки групи. На черния фон на небето кръжеше Морташъс и събираше робите си. Щеше да бъде повторение на боя в залата, но при това неравенство нямахме никаква надежда. Домъкнахме варели с катран от една баржа и запалихме кея. Огънят беше от този свят, не от отвъдния, и отблъсна поредната атака. Подхранван от катрана и сухите греди, а не от магии, той се превърна в пламтящ пъкъл и заля враговете ни като придошла река. Изгаряше краката им, разтопяваше оръжията и костите им. Но те не обръщаха внимание на болката — или не я усещаха — и продължаваха да напредват; всяка нова група търпеливо чакаше реда си да бъде хвърлена в огнения ад и да загине. От небето Морташъс проклинаше и призоваваше още роби да заемат мястото на загиналите.

Брегът почерня от врагове, а откъм града тичаха други, за да се присъединят към тях. Морташъс изграждаше мост от пепелта на телата им и от обхванатите от огъня кости и скоро мостът стана достатъчно голям, та да се покатерят по него и да ни хванат. Но трябваше да побързат, защото огънят нямаше господар, който да го командва: от една страна, той беше наш щит, но от друга — и наш враг, и ни изтласкваше към морето. Морташъс изпрати десетки от робите си

във водата зад нас, за да ни отрежат пътя за бягство, и се спусна пониско, подигравайки се на безнадеждната ни глупост.

През разчупените дъски на кея се пресегна ръка — искаше да сграбчи крака на Дженъс. Скочих, изкрещях и я отсякох със сабята си. Дженъс политна и падна. Морташъс се изкиска и се спусна към нас. Дженъс вдигна отсечената ръка, пхна сабята си в извитите ѝ пръсти и те я стиснаха здраво. После хвърли с всички сила сабята нагоре, към магьосника. Сякаш насочвани от някакъв фантом, сабята и стисналата я ръка полетяха към Морташъс. Смахът му секна — острието го прободде точно между очите. Магьосникът зави от яд и болка и цопна във водата. Видяхме го как потъна, но нямахме време да се насладим на тази гледка, защото живите мъртъвци вече нахлуваха по моста от трупове върху горящия кей. И знаехме, че техният господар ще излезе изпод вълните, за да им помогне.

Помолих за прошка боговете, създали тялото и душата ми, и изпратих последните си благодарности към Халаб. От огъня изскочи някакъв пушещ, почти овъглен звяр. Вдигнах сабята си да го посека.

И изведнъж повя вятърът на съдбата. Дълбок, ясен глас на гигантски магически звънец прозвуча откъм морето. Беше толкова силен, че всички други звуци изчезнаха. Къntenето ни заля и отмина, изпълни тъмната нощ. После прозвуча отново и почувствахме как над нас се спуска покой. Ясната звънтяща песен смири огъня, чуха я дори мъртвите роби на Морташъс: те се спряха и се заслушаха, и когато последното ехо на звънеца заглъхна, хвърлиха оръжията, обърнаха се и се загъртриха назад към дупките си.

От мрака изскочи чудесен кораб със светещи платна и пъстри фенери, закачени по мачтите. Най-красивият кораб на света. Носеше се към нас без никакъв вятър да помага на издутите му платна. Чух как Дженъс ахна... а може и да бях аз. На платната бяха изрисувани царствените знаци: огромна навита змия на фона на изгряващото слънце.

Корабът приближаваше — грациозен лебед на фона на черните води — и изведнъж разбрах, че всичко, което бяхме преживели досега, е било изпитание; и най-голямото изпитание беше Морташъс. Благодарих на боговете, че бяхме издържали.

— Привет, изследователи! — викна някой от кораба. Гласът беше мелодичен и дълбок, също като къntenето на магическия звънец.

Видях на палубата човека, който ни беше приветствал: красив мъж, облечен в ослепително бели дрехи. Той отново извика: — Носим ви поздрави... от Далечното царство.

Дженъс стисна ръката ми, чух одобрителните възклицания на мъжете около нас. А когато корабът пушна лодки да ни вземат, собствената ми радост надмина всичко и аз закрещях дори по-силно от другите.

Така открихме Далечното царство.

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ВТОРА ДАЛЕЧНОТО ЦАРСТВО

Богинята на очакването често е капризна богиня, но съзнанието за това не ни спира, зърнем ли веднъж примамливия ѝ лик. Обещанието е най-коварното ѝ оръжие; колкото по-дълго ни мами с него, толкова по-настървено го преследваме. Отчаях се, когато тази богиня съвсем ни напусна, но изпитах огромна радост, когато се смили, върна се и ни поведе отново. Именно очакването ме теглеше към Далечното царство и пак то — умножено многократно — предлагаше светли обещания на онези, които чакаха в родината. Техните мечти носех аз, те лежаха на сърцето ми, докато се носехме по блестящите вълни към далечните брегове.

Често се бях чудил каква ще е гледката, която ще зърнем най-напред. Понякога си мислех, че ще видя град от заслепяващо злато, с възхитителни кули и островърхи минарета. Друг път си представях богати ниви и тучни ливади със спокойни селца и белостенни вили, потънали в цветя. Но винаги имаше и някаква голяма височина: назъбени върхове или огромни хълмове и плата. Доближихме обаче целта си по начин, подобаващ тъкмо за граждани — започнахме пътешествието си по река от родния град, и пак река ни заведе до Далечното царство.

Напуснахме морето, на чийто бряг беше зловещият град Гомалали, и влязохме в устието на огромна река. Камбаната на кораба заби, за да извести пристигането ни. Главното платно се изду и емблемата на Далечното царство се изопна. Откъм широкото спокойно устие ни отговори друга камбана. Залепихме се до борда, жадните ни очи се впиха в първата гледка, която ни показваше богинята. Но тя ни дразнеше — беше хвърлила лек воал, бледосиня мъгла върху всичко. После воалът пред белия кораб се вдигна, ветрецът развя сините му кичури. Занемяхме от възхита.

Първото нещо, което съгледах в Далечното царство, беше смарагдовата кула, извисяваща се над реката. На високия ѝ връх се въртеше чудесно огледало и заливаше кораба със слънчеви зайчета.

Почувствах приятен трепет, когато едно от тях затрепка върху лицето ми, после усетих леко, магическо надзъртане в намеренията ми. То се поколеба, защото откри защитната магия, която Дженъс беше извършил над всеки от нас, когато се качихме на спасителния кораб, но не се обиди и изпърпори по-нататък.

Първото нещо, което чух при влизането си в Далечното царство, беше мелодичната песен на хиляди птици. Те излетяха от една висока, кичеста гора, която миришеше на мента, и закръжиха над нас... също така прекрасни, както и песента им. Погледнах по-внимателно и видях, че са колкото ловни орли; на ноктите им проблясваха метални ловни шипове, човките им бяха големи и закривени, пригодени за разкъсване. Бреговете на реката бяха осеяни с обвити с цветя беседки; за наше удоволствие една от тези беседки се отдели от брега и се превърна в плаващ, ухаещ остров, който мина под носа на кораба. Цветята бяха виолетови, като фунии. От „острова“ се чу глас и капитанът отговори; видях сред цветята върхове на копия, насочени срещу нас.

Първата ми мисъл беше, че ръката, протегната ни за поздрав, е в кадифена ръкавица, за да скрие стоманен юмрук. Потреперих и си казах: добре, че тези хора ни нарекоха приятели, а не врагове. Но после заобиколихме един висок хълм и тези мисли отстъпиха пред величествената разкошна гледка, разкрила се пред очите ми. Реката правеше остри завои, виеше се като блестяща змия през покрити с мараня полета и синьо-зелени гори. Далече напред, като фар, се издигаше красива планина, синя като реката, която ни ослепяваше с блясъка си. Казаха ни, че под планината се намирала нашата цел: градът Ираяс, откъдето цар Домас управлявал всички области на Далечното царство.

Пътувахме дни наред по тази река и всеки ден пред нас се разкриваха множество нови чудеса. През първия минахме покрай оживени пристанища, където се товареха и разтоварваха какви ли не стоки и храни. Всичко беше учудващо чисто, нямаше никакви неприятни миризми. Сградите и жилищата бяха с необичайна архитектура, която радваше окото с разнообразните си форми и цветове. Капитан Юториан, нашият домакин и пратеник на царя, каза, че пристанището било център на цялата търговия в царството, което се простирало от двете страни на реката и напред, отвъд планината на стотици левги. Каза ни още, че царството на цар Домас се състояло от

единайсет области, управлявани от принцове, които полагали клетва за вяроност на царя. В областите имало седемдесет големи града и безчет малки градчета. Най-голям от всички бил град Ираяс, седалище на върховната съдебна инстанция и на властта. Цялото Далечно царство носело името Вакаан в чест на върховния бог на древните, които управлявали тази страна с голяма мъдрост повече от хиляда години, преди загадъчно да я напуснат. Развалини от тяхно време можели да се намерят навсякъде във Вакаан: близо до Ираяс имало останки от град, а на върха на планината имало древни олтари.

Юториан беше много мил домакин: постара се да отговори на многобройните ни въпроси, а онези, на които не можеше да отговори със сигурност, помоли да зададем, когато пристигнем в Ираяс. След като ни измъкна от горящото пристанище на Гомалали, той положи много грижи да излекуваме раните си и ни осигури топла баня и удобни каюти. Единствените думи, които знаеше на нашия език, бяха тези, които извика, когато дойде да ни отведе от града на хората без души; но щом се качихме на кораба един от офицерите ни даде някакви прозрачни гъби и с жест ни обясни да близнем от влагата по тях. Щом го направихме, можехме свободно да говорим и да разбираме техния език. Страхувам се, че поради възбудата си издумахме толкова много неща, че хората от Далечното царство сигурно съжалиха за стореното. Още през първите часове Дженъс направи защитно заклинание над всеки от нас. Макар че капитанът и хората му изглеждаха приятни и мили хора, Дженъс ни напомни, че неотдавна също бяхме приети като почетни гости и затова ще е добре да внимаваме. Не се нуждаехме от много подканяне. Дженъс използва новата си магическа сила, почерпена от срещата с Морташъс, за да подсили защитното заклинание, и каза, че то нямало да отблъсне ножа на убиец, но щяло да ни предупреди, когато ни грози някаква голяма опасност. А след предупреждението само от нас зависело дали да се скрием, дали да се бием или да потърсим помощ. Заклинанието беше умна предпазна мярка, но след известно време в компанията на Юториан аз забравих за него и си спомних едва когато на лицето ми попаднаха слънчевите зайчета от кулата.

Пак тогава Юториан ни извика двамата с Дженъс в каютата си, където си поприказвахме над кани с топло бренди, та хем да се запознаем, хем да се поуспокоим след току-що изживения ужас.

Каютата беше скромна, но удобна, с меки столове, тапицирани с плат на бледи фигури и маса, стабилна и при най-бурното море. Ламперията беше със сложна шарка и човек можеше да я наблюдава с дни, без да му омръзне. Имаше само една декорация: копринено знаме с извезана синя змия на фона на златен слънчев изгрев, гербът, който бяхме видели толкова отдавна. Юториан носеше същия герб на бялата си униформа. Освен леглото в ъгъла, със завивка с десен като на столовете, имаше и широка маса за разгъване на морски карти и един заключен шкаф, в който вероятно се пазеха картите и навигационните инструменти. Имаше и още нещо: златно въже, провесено от една дупка на тавана. Юториан каза, че то отивало в помещението с камбаната и тъкмо с него се задействал магическият инструмент, който накарал Морташъс и неговата орда да побягнат.

Преди да го отрупаме с въпросите си, Юториан помоли за снизхождене и обясни присъствието си. Каза, че цар Домас и неговият по-малък брат, принц Равелайн били следили с интерес нашето придвижване. Не скри как е ставало това и каза, че освен с магически средства, от които не разбрал, информацията била получавана от малко на брой, но добре платени шпиони, и от тайнствените ездаци, които ние наричахме „наблюдатели“. Последните не били поданици на царя, а номадско племе от магьосници, които презирали другите хора и неуморно бродели в преследването на някакви свои цели. Много отдавна царството сключило с тях договор, разменяйки магически стоки, от които те имали нужда, с всяка информация, необходима за опазване на Вакаан от нежелани посетители.

— Трябва да знаете — продължи капитанът, — че до получаването на заповед да ви спася, всички посетители бяха смятани за нежелани. Доколкото зная, вие и вашите хора сте първите чужденци, които посещават нашата страна, която създадохме от руините на древните. Не мога да ви кажа защо нашият цар е взел такова решение; но като свободен и лоялен поданик мога да ви уверя, без да се страхувам от опровержение, че намеренията му са почтени и след като говорите с него никой няма да ви попречи да се върнете в родината си. Макар да не ми е казано официално, мога да се досетя защо ви канят. Не е голяма дворцова тайна, че според цар Домас след толкова години избягване на контакт с външния свят сме започнали да изоставяме. Аз

вярвам, че тъкмо вашето желание за знания и смелото пътешествие, което сте предприели, за да ги откриете, е подхранило в него тази мисъл.

Капитанът каза, че до пристигането ни във Вакаан можем да се чувстваме на кораба напълно свободни. Можем да питаме всички за всичко и да се врем навсякъде, където пожелаем. С едно-единствено изключение. Трябвало да стоим по каютите си, когато той извършва наблюдения — извини ни се най-обстоятелствено за тази си молба и каза, че му било забранено да ни разрешава да видим картите или инструментите, защото те били строго секретни. Каза още, че след срещата ни с царя очаквал много от тези тайни да бъдат разкрити.

Юториан напълни отново чашите и вдигнахме тост за светлото бъдеше на нашите народи. От държането му обаче личеше, че според него очакваната промяна ще е по-изгодна за Ориса. Такова беше мнението на повечето хора, които срещнахме в Далечното царство. Те не проявяваха голям интерес към света, от който идвахме. Единственото нещо, което предизвикваше вълнение, беше предприетото от нас пътешествие за да стигнем до тях, и те непрекъснато настояваха за още и още подробности. Но любопитство им скоро се изчерпа. Причината беше очевидна: Вакаан беше страна с повече чудеса, отколкото страниците, с които разполагам, за да ги опиша. Народът беше благословен с богати реколти; имаше малко болести, които жреците да не могат да излекуват; всички очевидно се радваха на безброй разнообразни удоволствия. Всъщност жителите на Вакаан се смятаха за по-високостоящи от всеки друг народ и не можеха да си представят, че някой народ има нещо ценно, което да им предложи. Ако споменех за някое постижение, за някоя оригинална мисъл или произведение на изкуството, което бе източник на гордост за Ориса, те бързаха да ми споменат нещо от тяхната страна, в сравнение с което нашето бледнееше. Понякога се дразнех от това, а понякога ме напушваше смях. Чак по-късно разбрах, че това е по-сериозен недостатък, отколкото си представях. Като казвам това, не мога да отрека, че докато плувахме нагоре по реката, чудесата, които виждах, превъзхождаха почти всичко, с което някога се бях сблъсквал. Едно от най-големите беше самата река. Бих я сравнил с голяма змия и сравнението е подходящо, защото точно нея изобразява змията на

герба на Далечното царство, докато изгревът на слънцето символизира мъдростта, която пази страната.

Представете си змия, нагънала блестящото си синьо тяло така, че отделните витки да не допират една до друга, и само главата и шията да излизат навън. Сега отново си представете тази змия като река, а планината, към която се движехме, като глава и ще разберете, че макар разстоянието да беше голямо за кораба, една птица би го прелетяла бързо. Но аз не бих заменил нашите платна срещу бързи крила, защото безкрайните завои и обиколки на реката ни позволиха да видим почти всички чудеса на Далечното царство.

Реката ни водеше все по-навътре и по-нагоре във Вакаан. Когато се издигахме на нова височина, нямаше никакъв шлюз, който да изравнява нивата. На пътя ни се появяваше само блещукане, после преминавахме в спокойните води на по-горното ниво. Юториан каза, че техните магьосници били овладели реката много отдавна и й били дали тези извивки от практически съображения. Показа ни, че по бреговете няма следи от наводнения, и каза, че била овладяна и атмосферата, така че бурите само да напълват коритото на реката, но не и да го препълват. Освен това реката извивала по заповед, та фермерите да могат да напояват насажденията си и да постигнат високи добиви. Сеели се само благословени семена, които винаги давали богата реколта и отблъсквали болестите и насекомите. Докато минавахме покрай невъобразимо богатите полета и овощни градини, си спомних за нашите отрудени фермери; спомних си с болка за опустошителните наводнения и за глада, който преживяхме съвсем наскоро. Молех се нашето пътешествие да облекчи този труд и да изкорени страданията от сърцата на моя народ.

Видяхме гори, пълни с дивеч, хълмове, чиито недра бяха богати с метални руди и безценни камъни, пасища с блеещи и мучащи стада. Видяхме хора от най-различни обществени слоеве: земеделци, работници, търговци и благородници. Всички бяха спокойни, изпълнени с достойнство хора, чийто смях чувахме дори от кораба. Мъжете бяха снажни дори до пределна възраст; жените бяха красиви и възрастта само обогатяваше чертите им с мъдрост и достойнство. Най-щастливи от всички изглеждаха децата: те тичаха и лудуваха на воля; и най-често чувахме техните писъци и смях.

Юториан каза, че децата преминавали задължително обучение и онези, които били най-будни и талантливи, ставали обект на специално внимание. След това за тях нямало затворена врата — те можели да достигнат до всяко обществено стъпало. Спомних си за Халаб и се натъжих, че не се беше родил в тази страна.

Гледахме с интерес градовете, разположени край реката. Всеки от тях представляваше истинско чудо. Някои радваха очите с разнообразието си, като например пристанището, от което потеглихме през първия ден на това речно пътуване. Други бяха неповторими: изградени от дялан бял мрамор, богато изрисувани трупи или здрав, лъскав метал. Бяха какви ли не: от ниски къщи, не по-високи от гората зад тях, до издигащи се кули, свързани с изящни сводове, или уютни островърхи жилища, в чиито прозорци нощем светеха весели огънове. Всеки град, покрай който минахме, смайваше по някакъв начин и когато мислехме, че няма нищо, което може да ни учуди повече, зад завоя на реката се появяваше нещо ново. Най-после стигнахме до Ираяс — най-хубавият от всички градове.

Стигнахме до него без предупреждение. Каналът зави, планината се отдръпна... и неочаквано всичко се промени: бреговете се снишиха, оттеглиха се и се превърнаха в далечни зелени ленти. Реката се превърна в езеро и от езерото изплува Ираяс. Сетивата ни трепнаха от магията, излъчвана от него като музика на послушни струни под ръката на виртуозен арфист. На фона на залязващото слънце градът светеше с цялото си величие. Безброй цветове трепкаха през кристалните кули и се отразяваха от позлатените куполи. Под тях течеше реката — разтопено огледало в умиращата дневна светлина. Въздухът беше изпълнен с камбанен звън и птичи песни, наситен с аромата на цветя. Малки лодки се плъзнаха през тази красота като плахи богомолци в разкошен храм.

Гледки като тази са за пътешественика като силно вино: зърне ли ги веднъж, той е готов да изтърпи всякакви мъки, но да ги види и отново да отпие от красотата им. Ние пихме, докато се опихме, после падна здрач и изпъскахме от яд, защото тъмнината щеше да скрие всичко. Но Ираяс не изчезна в мрака. Отново ахнахме изненадани, защото градът внезапно се обля в светлина. Стъклените кули се превърнаха в светлинни фонтани; златните куполи изпускаха светлина отвътре. Каналите, които служеха като магистрали, бяха осветени от

дълги вериги малки светещи глобуси. Градският шум не спря и разбрахме, че жреците на Ираяс са удължили деня много след падането на нощта.

Спахме на кораба. Впечатленията бяха толкова силни, че не очаквах да заспя, но изтощението рано събори всички ни. По едно време ме събуди силна музика и пиянски гласове. Не е ли чудно, помислих си, че там, където има бряг и пристанище, независимо колко величествен е градът, който обслужва то, винаги ще се намери място със силни напитки и груби гласове? После отново изпаднах в дълбок сън без съновидения.

На следващия ден Юториан ни поведе при царя. Дворецът се простираше над няколко от десетте острова, които образуваха центъра на Ираяс. Паркът беше истинско чудо: добре поддържани ливади, дървета и лехи с цветя, безчет екзотични растения. Имаше кротки животни и пойни птички, които радваха душата, прекрасни скулптури, които повишаваха духа. Многобройните куполи на сградата бяха от фино злато, колоните и арките от златна сплав, а външните стени от някакво стъкло, което можеше да потъмнява за уединяване или за сянка от слънчевия блясък.

Войници в бели туники и бричове охраняваха коридорите на огромния дворец, но Дженъс отбеляза, че копията им са неудобни, безвкусни и повече за украса, отколкото за работа. Влязохме в една зала толкова голяма, че можеше да бъде само царска. Нарочно беше направена така, че да изглежда още по-огромна: някои от сводестите стъклени стени бяха прозрачни и излъчваха светлина, други бяха огледални и отразяваха множеството, събрало се да търси царската помощ или внимание. Имаше три извити нива, с много стълби до всяко. Долното ниво, където влязохме ние, беше най-препълнено, а хората бяха с обикновени дрехи; на второто имаше по-малка група, облечена по-богато; последното беше почти празно, запазено за магьосници и хора с голяма власт. Те се разхождаха, заети с някакво важно обсъждане. Над блестящата им група се издигаше широка платформа с голям златен трон с висока облегалка, на която се виждаше огромен царски герб.

Цар Домас се беше отпуснал на трона, обзет от лека скука. Отдалеч се виждаше, че не е човек, който да остане незабелязан дори в тази огромна зала. Той разсеяно въртеше короната — тънка лента от

чисто злато, както видях по-късно — на пръста си и слушаше някакви съветници; шумът на тълпата заглушаваше думите на съветниците, но гласът на царя се чуваше над всички. След това го изгубих от погледа си, тъй като Юториан бързо ни поведе през навалищата. Явно и капитанът беше важна личност тук, защото тълпата почтително се отдръпваше да му направи път. Умерено любопитни погледи ни проследиха, докато стигнахме до парапета на ръба на третото ниво. Юториан ни каза да почакаме и проточи врат насам-натам, сякаш търсеше някого. Притиснахме се до парапета и загледахме глупаво като селянци, попаднали от нивата направо в града. Но не гледахме царския трон, а нещо друго — една странна позлатена дупка в пода.

Всъщност не беше точно дупка, а полукръгла вдлъбнатина и заемаше по-голяма част от третото ниво; около нея имаше пътека за разхождане на високопоставени лица и втора пътека към дъното. Точно над центъра като огромно око се носеше омагьосано подобие на Далечното царство. Всеки детайл — от завитата като змия синя река до града, всяка селска къща и нива — всичко беше показано. Човек можеше да види лодки по реката и малки движещи се точки: хора и животни. Още по-учудващо беше, че и самото небе беше живо — на него бяха изобразени птици, които влизаха и излизаха от облаците, носени от вятъра. Докато гледахме, по виещата се пътека надолу слизаха магьосници и официални лица, обсъждаха и наблюдаваха изображението. Няколко жреци насочиха вниманието си към един забулен от черни облаци бряг и там неочаквано блесна светкавица и заваля. Не се съмнявах, че в действителния район, някъде далече, се бе разразила показаната ни в миниатюр буря.

Чух, че царят възразява нещо, вдигнах очи и видях, че Домас се е изправил. Съветниците се бяха струпали около него и разгорещено спореха. Каквото и да бе изчерпило царското търпение, сигурно вече бе решено, или пък Домас повече не проявяваше интерес, защото видях как учтиво прикри с ръка една прозявка и отново започна да върти короната на пръста си. Беше едър мъж — поне една глава над Дженъс — и бялата му сепла туника се спускаше по тяло, направено като от каменни блокове. Косата и лицето му бяха светли. Беше облечен толкова скромно, че освен короната нямаше никакъв друг признак, че управлява такова мощно царство.

До трона стоеше още един човек. Беше едър като Домас и всъщност доста приличаше на него в лице и по структурата на тялото; но докато царят беше светъл, този беше тъмен. Дрехите му бяха богато извезани със злато, на гърдите си носеше емблема на принц. Изглежда, обичаше големите, инкрустирани бижута и пръстени, а дългата му черна коса беше прибрана с широка смарагдова лента, която недвусмислено показваше, че и той е от царска кръв.

— Принц Равелайн — прошепна Дженъс. Аз бях предположил същото. Дженъс се наведе над ухото ми и развълнувано продължи: — Той е магьосник. Много голям магьосник!

Това също ми бе минало през ума: тъмните му очи блестяха с вътрешната светлина на жрец и кожата ми неприятно настръхна. Разгледах го внимателно и видях, че въпреки блестящия вид в маниерите на Равелайн липсва самоувереността на Домас, и както бяха застанали един до друг, безпогрешно можеше да се каже кой е царят и кой просто високопоставеният брат.

Хората край парапета се размърдаха и видях един дребен човечец с най-невзрачна външност да се промушва към Юториан. Бричовете му бяха измачкани, а туниката скъсана, с мръсен царски герб. Не можеше обаче да има никакво съмнение — този човек беше важна личност. Капитанът вдървено се наведе, за да чуе шепота му. Човечецът се повдигна на пръсти, без да се притеснява, че някои могат да сметнат позата му за клоунска. Юториан слушаше, кимаше и поглеждаше към нас; после бързо посочи с пръст Дженъс и мен, за да ни разграничи от останалите. „Този дребосък може да е мишка — помислих си аз, — но дръзка малка мишка с бърз ум и без страх от кухненските котки, защото обядва заедно с царя.“ Малкият човек се промуши под парапета и припна около ямата и нагоре по стъпалата към трона. Юториан енергично ни замахна да се приготвим. Разбрахме го и когато царят се обърна, за да отправи приветствена усмивка към своя малък любимец, придърпахме дрехите си и пригладихме косите си.

Домас махна с ръка, отпрати съветниците си и дребосъкът повтори изпълнението с шепненето, само че този път, за да пази равновесие, се хвана за мантията на царя. Лицето на царя светна, скуката от него изчезна. После Домас високо каза:

— Така ли? Откога са тук? — Гласът беше мощен като човека, лесно достигна до нас и отекна над главите ни. Царят се намръщи, защото дребният човечец продължи да му шепне нещо, после отново прогърмя: — Защо не ми каза по-рано, Биймас?

Опитвах се да си съставя мнение за царя, като изхождах от силния му глас. Домас изговаряше думите ясно, на кратки изречения, и ги запращаше безгрижно към тълпата, за да слуша всеки, който желае. Биймас прошепна нещо в отговор на царския въпрос и съпроводи думите си с вдигане на рамене, което, сигурен съм в това, бе вгорчило живота на чиновника, който ни бе пренебрегнал. А ако имаше възможност да види лицето на царя, провинилият се чиновник направо би се ужасил: челото на Домас се сбърчи, бялата му кожа почервения от гняв. Слава богу, царският гняв мина веднага и възбудата и интересът отново проясниха лицето на Демос.

Той се усмихна, потупа Биймас по рамото и каза:

— Няма значение. По-късно ще се занимаем с подробностите. Сега иди и ми ги доведи, Биймас. Бързо, веднага! Бях достатъчно груб. — Биймас скочи и припна да изпълни заповедта, а царят се обърна към съветниците си.

— Край на старото, господа! Стига сме тъпкали на едно място. Време е да поемем по нов път. Истински нов път, господа. — Той потри ръце в очакване. Принц Равелайн лениво се размърда и пристъпи към него, нарочно лениво, според мен, за да не даде вид, че бърза. Отново насочих вниманието си към Домас в последен опит да го преценя преди да ни извикат пред очите му. Изглеждаше ми откровен човек, пряк в цели и дела, както и в думите. И май не се интересуваше много какво мислят другите за него. Аз съм цар Домас, говореше цялото му поведение, и мога да правя каквото реша. И такава увереност, според търговските ми инстинкти, беше признак, че царят е човек, който най-малкото ще ни изслуша, ако въпросът се постави логически и открито. Биймас ни поведе към царя и момент по-късно и двайсетимата се изправихме пред него. Започнахме ниско да се кланяме, както смятахме, че е правилно, но той ни спря с махване на ръка.

— Без такива работи — каза Домас. — Достатъчна е само почтителната стойка. — После се обърна към брат си. — В този двор церемониите са прекалено много. От това кланяне ми се завива свят.

Равелайн се засмя, на пръв поглед сърдечно и високо, но смехът му беше изпълнен с подигравка.

— Нареди да спрем да ти се кланяме — каза той, — и ще разбереш колко много ще ти липсва.

Домас го погледна снизходително.

— Пак проявяваш остроумието си. — В отговор Равелайн му се поклони много подигравателно, много бавно и много ниско и царят въздъхна и се обърна към Биймас. — Днес не се чувствам остроумен. Измисли нещо духовито за мен, Биймас. Нещо, което да постави брат ми на мястото му. Теб те бива за тия неща. — Биймас шепнешком му обеща и Домас отново насочи вниманието си към нас. — Значи това са хората, които причиниха такава суетня! — прогърмя гласът му. Каза го обаче с усмивка. После ни огледа внимателно, а усмивката не слизаше от лицето му. — Сплотена група — се обърна той към брат си. — Не си ли съгласен?

Равелайн също ни изучаваше: пронизващите му очи ни обходиха, спряха се на мен, после на Дженъс, където се задържаха малко по-дълго.

— Прав си — отговори принцът. Гласът му беше силен почти като на царя. Той също се усмихваше, но устните му бяха разтеглени в тънка усмивка като на ловджийско куче, надушило плячка.

Царят се надигна от трона си и заедно с Биймас, който подскачаше до него, и слезе да ни разгледа отблизо, Дженъс и аз се напрегнахме — мислехме, че най-напред ще спре пред нас. Царят обаче се разходи небрежно около групата.

— Наистина сплотена група! — прогърмя възхитителният му глас. — Поглеждаш ги и ти става ясно как са го постигнали. Те са като братя: еднакви дрехи, еднакви обувци, еднакви трудности и лишения.

— Е, мършави са малко — подхвърли Равелайн. — И доста окъсани.

— Кой няма да е мършав и окъсан след толкова дълъг път? — каза Домас и погледна Биймас. — Още ли не си измислил нищо? — Биймас отговори, че продължавал да мисли. — Добре — каза царят. — Измисли нещо умно, и жлъчно, и нараняващо.

Последва по-нататъшно проучване и кимане. После Домас неочаквано се завъртя, махна с ръка към залата и извика:

— Приятели! Приятели! Внимание, моля. — Гласът му изпълни огромната зала и отекна без помощта на никаква магия. Всички го чуха и заповтаряха:

— Царят говори! Царят говори!

Тълпата погледна очаквателно нагоре.

— Искам всички да се запознаете с тези хора — прогърмя гласът на царя. — Навярно сте чули, че се интересувам от тях, и ето ги сега пред вас от плът и кръв. Всичките са смели пътешественици. И какво само пътешествие са направили! Дошли са чак от Ориса. Прекосили са пустини, срещали са се с бандити, преживели са какви ли не ужасии. — Домас отново закричи пред нас, без да спира да говори, а търпеливият Биймас подтичваше до него. — Нека да поговорим с някои от тях! Да видим на какво се дължи високият им дух. — Той замълча и погледна намръщено тълпата. — Дух, който, за съжаление, липсва на много от вас. — После той отново се обърна към нас и отново усмивка озари лицето му усмивка съвсем различна от тази на брат му: широка и великодушна, облагородена от честа употреба.

Царят отново ни огледа и погледът му падна върху сержант Мийна.

— Вие, господине! — Домас го посочи с пръст. — Кажете ми името си.

Мийна се изчерви от смущение и объркване. Как да отговори? С военен поздрав? Нали поклоните бяха забранени. Домас го спаси — вдигна ръка и го поздрави като войник. Дилемата беше разрешена и Мийна отговори стегнато, по войнишки:

— Сержант Мийна, сър!

Царят извика към тълпата:

— Чухте ли? Сержант Мийна. Досетих се, че е военен. По стойката си личи, че е сержант.

— Благодаря ви, ваше величество, — каза Мийна.

— Кажи ни, добри сержанте, какво мислиш за нас сега, когато си вече тук? Как намираш Вакаан?

Лицето на Мийна светна и той положи всички усилия да намери подходящ отговор. Накрая каза:

— Чудесно е, ваше величество! Просто чудесно!

Домас се заля в смях.

— Чувате ли? — извика той. — Сержантът мисли, че ние сме... чудесни! — И отново се заля от смях. — Добър, честен войнишки отговор. Необходими са ни повече такива хора. — Мийна се изчерви, а царят продължи:

— Има ли нещо, което не ти харесва? Което не е... чудесно?

Мийна се замисли, напрегна се да намери нещо дребно, което не му харесва.

— Храната, ваше величество.

— Храната? — прогърмя Домас. — Защо не ти харесва нашата храна?

— О, много ми харесва, ваше величество — извика Мийна. — Но, моля за вашето извинение, понякога я намирам малко... прекалено пикантна.

Домас беше абсолютно доволен от отговора.

— И аз така мисля, сержант — Вечно слагат пикантни подправки на хубавите пресни продукти и ги развалят. Следващия път им кажи да не го правят. Разбира се, аз през цялото време им го говоря, но няма никаква полза. И това ми било цар, представяш ли си?

— Мисля, че в лицето на моя брат ти намери един приятел, сержант — намеси се принц Равелайн. — И мога да разбера защо. Ти си просто човек от неговия тип.

— Благодаря ви, ваше величество — каза Мийна.

Домас вдигна ръка.

— Не бива да го наричаш „ваше величество“. Това е като да бъркаш офицер със сержант. Само царете са величества. Брат ми е принц. Принцовете са... — Той спря, затърси нужната дума, после лицето му внезапно светна и той извика така, че всички да чуят: — Принцовете са... по-малко величествени. Те са височества. — После избухна в смях, очите му се насълзиха. Тълпата се смееше заедно с него. Равелайн прихна презрително, Биймас пошепна нещо на Домас, който кимна, а сетне каза: — Това наистина беше остроумно, нали? Но ти продължавай да мислиш, Биймас. Скоро ще ми трябва още нещо остроумно. — Той хвърли весел поглед към брат си. — За добрия ми височък и по-малко величествен брат.

Без да спира да се смее, той благодари на Мийна и отново се заразхожда пред нас. Избра още няколко от хората ни, представи ги на

поданиците си и ги похвали. Накрая спря пред мен и Дженъс огледа червената ми коса.

— Вие, господине. Няма нужда да ми казвате името си. Зная го. Вие сте... — Той се намръщи, не можеше да си спомни. Биймас му го прошепна и Домас се усмихна. — Антеро, нали... Амалрик Антеро.

— За мен е чест, ваше величество — отговорих аз.

Той се замисли за момент, сетне каза:

— Вие сте търговец, нали? — Отговорих утвърдително. — Търговците обикновено не са от най-смелите. Тях ги интересува единствено печалбата. — Казах му, че печалбата определено не е моята цел. Царят продължи да ме изучава и можах да видя, че ми повярва. После каза на Биймас: — Искам да си поговоря с него. Намери ми малко време през следващите един-два дни. — Нарездането му предизвика яростен словесен поток, излят шепнешком от Биймас. — Зная, зная — каза царят. — Но все пак направи го заради мен, бъди така добър. — После царят се обърна към Дженъс. — И вашето име зная. Дженъс Грейклок, войник и магьосник.

— Благодаря ви, ваше величество — каза Дженъс.

— Кое е повече във вас, Грейклок, войникът или магьосникът?

— И двете ни помогнаха да достигнем дотук, ваше величество — отговори Дженъс.

Царят тропна с крак.

— Не извъртай! В моя двор се говори открито. На всички е заповядано да казват онова, което им е на сърцето. На мен също. Така постъпва и моят... по-малко величествен брат. — Домас се позасмя.

Дженъс се ободри още повече.

— През целия си живот съм бил войник — каза той. — Но цял живот съм имал само една цел. Далечното царство беше моята мечта, ваше величество. Сега съм тук и с ваше разрешение ще изучавам магията, която ме интересува повече от всичко.

Домас го погледна, после кимна и бавно каза:

— Защо не? — Обърна се към тълпата и извика: — Достатъчно! Имам нужда от малко уединение. Върнете се към работата си. Да прахосвате парите ми, предполагам. О, да. Тези хора ще ни гостуват известно време и аз искам да бъдете много любезни с тях. Разбрахте ли? — Шумът всред тълпата и приветливите лица показаха, че всички

са разбрали. После хората си отидоха, а Домас се върна на трона си, помисли за момент, сетне каза:

— Както вече споменах, харесахте ми! А като ви разгледах отблизо ми харесахте още повече. Но само времето може да покаже колко съм прав... или колко греша. Така че ето какво ще направим. Биймас ще се погрижи да ви настани. Като на почетни гости, предполагам, че ще предложи резиденции за Антеро и Грейклок. И нещо... не толкова разкошно — той се усмихна към Мийна, — за останалите. А сега, ако съм забравил нещо или пък имате някакво затруднение, можете да се обърнете към Биймас и той ще се погрижи.

Ние изказахме благодарностите си и царят кимна да покаже, че ги приема.

— Трябва да ви кажа, че тук има закони. Дръжте се добре, но не и така, че да се лишавате от развлечения. Освен това искам да ви виждам такива, каквито сте в действителност, и още сега трябва да ви кажа, че не харесвам свидливите хора.

Той погледна Дженъс.

— Вие, господине, искате да изучите нашите магии. Ще видя дали някой от нашите магьосници може да ви вземе за ученик. — Той вдигна предупредително пръст. — Но да не сте и помислили да се забърквате с черна магия. В моето царство няма място за демони. Смятам и за в бъдеще да не допускам такова нещо.

Дженъс смирено наведе глава; очите му блестяха от радост.

— Ще бъда щастлив аз да го поема, братко — намеси се Равелайн. — Чувам, че той има изумителен талант.

— Мисля, че можеш да го поемеш — каза Домас. — Според мен това ще е чудесно. — Той погледна към Дженъс. — Принц Равелайн е моят главен магьосник. И е адски способен. Макар и не толкова способен, колкото си мисли самият той. Факт е, че с малко практика аз мога да стана по-добър от него, но магьосничеството и царуването във Вакаан са несъвместими. Открай време за нас това са две несъвместими дейности и така ще бъде и за в бъдеще.

— Аз съм този, който върши мръсната му работа — засмя се Равелайн.

— И адски много те бива в нея — добави Домас. — Но е много лошо, че това ти доставя такава голяма радост. — После отново се обърна към нас. — Зная, че в своя дворец той прави черни магии. И

той знае, че аз зная, и така нататък. За нещастие това е едно необходимо зло. Имаме много външни врагове и само с неговата мръсна работа можем да ги държим на разстояние.

— Похвалата ти, скъпи братко, е съкрушителна — каза Равелайн. Царят остави без внимание ироничната му забележка.

— За да няма недоразумение, трябва да знаете онова, което знаят всичките ми поданици: силно ненавиждам моя брат. Толкова силно, колкото и той мен. Единствената причина, поради която все още не сме се изпоклали е, както всички във Вакаан също знаят, че това е забранено открай време. Ако някой с царска кръв убие друг или подбуди някой от поданиците ни към убийство, ще настъпи краят на нашата династия. Царят се изкикоти. — Моят по-малко величествен брат има по-голяма нужда да ме убие. Сами виждате, че от всичко най-много желае да бъде цар, но пред моя трон чакат десет царски синове. — Той се обърна към брат си и отново се засмя. — Ти ще умреш десет пъти преди да ти дойде редът, по-малко величествени братко.

Равелайн му отговори също със смях.

— Тогава ще се задоволя с мръсната си работа!

Още много думи бяха изречени между двамата и ние се постаряхме да не показваме неудобството си от тази проява на дълго и злобно съперничество, нито пък да показваме, че вземаме страна, макар че на мен не ми беше трудно да реша на кого да симпатизирам. Изучавах Равелайн, докато двамата се дърпаха. Юториан беше казал, че принцът е по-малкият брат. Аз бих казал обратното: докато Домас изглеждаше като току-що навлязъл в четирийсетте, Равелайн имаше вид на петдесетгодишен човек. Челото над и под короната му беше дълбоко набраздено; очите му бяха покрити с мрежа от бръчици, а торбичките под тях говореха за отколешно съзаклятничество; устните му бяха хитри и чувствени — свидетелство за дългогодишен морален упадък. Отново чух смеха му: беше богат и дълбок, но някак пресилен и обагрен с подигравка. Царят му отговори с гръмогласен и безмилостен смях, но искрен. Домас беше човек, който изпитваше наслада от самия смях — дори когато се подиграваше.

Антипатията ми към Равелайн не възникна от злобния словесен двубой: тя беше покълнала от пръв поглед и сега само избуя. Ако го бях описал само минута след като го видях, перото ми пак щеше да го нарисува със същите черни краски. Той беше човек с маска, за да

прикрива магьосническите си замисли и цели. Външно се стараяше да се равнява по брат си, да не крие лицето и чувствата си. Изказваше се остро и без заобикалки. Но аз бях наследил очите на баща си, който умееше да преценява клиентите, и не му повярвах. Недоверието обаче може да е полезно при сделките и дори да донесе печалба, така че си отбелязах едно наум и реших да изчакам. Погледнах Дженъс и дори се разтревожих като видях как открито претегля всяка дума на Равелайн. От друга страна, той знаеше да се предпазва. Освен това сега неговата цел беше знанието, а какво лошо може да последва от знанието?

Братята свършиха с кавгата и аз видях своя шанс.

Привлякох вниманието на царя и попитах:

— Мога ли да задам един въпрос, ваше величество?

— Питай колкото искаш — отговори Домас.

— Че ние ще спечелим много от този опит, е очевидно. Но се чудя, ваше величество, каква полза ще имате вие от нас?

Домас трепна, отметна глава назад и се взря в мен. После се засмя и се обърна към Биймас.

— Помниш ли, че ти поръчах да ми намериш време за среща? Така че двамата с Антеро да можем да си поговорим? — Биймас прошепна, че за нещастие си спомня. Домас каза: — Е, нека това време да бъде по-дълго. — После разпери широко ръце. — Много по-дълго. — Широкото му лице бързо се обърна към мен. — Тогава ще ти отговоря.

С това нашата аудиенция свърши.

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ТРЕТА ПЪРВИЯТ ВОАЛ ПАДА

Царското обещание не е като на другите хора. Когато аз давам дума, тя има силата на договор; ако не е така, само глупак би могъл да върти търговия с мен. Но един цар може да се откаже от думата си, когато пожелае, без да изпитва никакви угризения. Да си цар е нещо по-различно: не си длъжен да даваш никакви обещания; ако обещаеш нещо на някого, ще се намерят много други, които ще се мъчат да спечелят царското ти благоволение.

Три седмици след като цар Домас бе обещал, че ще се срещнем, още ни разяждаха съмнения, че не ще заслужим неговото внимание. Не бях чул от Биймас за „времето“, обещано от царя, а от двореца нямаше никакъв отговор на многото ми запитвания. Разтревожен беше и Дженъс, защото той пък имаше обещанието на „по-малко величествения“ принц и неговите също толкова многобройни запитвания към Равелайн оставаха без отговор. Като капак на всичките беди на Дженъс принц Равелайн не беше направил нищо освен първия си жест, докато Домас беше изпълнил поне част от обещаното. За нашите хора се полагаха добри грижи; те се радваха на приятен живот в една голяма къща близо до пристанището, където имаше много заведения и любезни жени, които да ги развличат. Двамата с Дженъс бяхме настанени в много по-люксови резиденции и ни се предлагаха всички земни удоволствия и наслади. Но богатото и очарователно настояще беше стъпило на рушачия се ръб на бъдещето и всяка секунда чакане за нас се превръщаше в мъчение.

— Почти желая Равелайн да не се беше намесвал, — сподели един ден Дженъс. — След като принцът е казал, че ще бъда негов ученик, никой с истински знания не би дръзнал да стори нещо повече, освен да ми каже добро утро.

Недоверието ми към Равелайн ме накара да се зарадвам на чутото, но приятелството ни ме подтикна към съчувствие.

— И двамата царствени домакини се оказаха недостижими като онази планина — казах аз и посочих свещения връх, който украсяваше

изглежда от моя балкон. Всъщност в двореца ми имаше много други балкони, но този ми бе станал любим заради гледката на голямата синя Свещена планина. — Непрекъснато си повтарям да бъда търпелив — продължих аз, — но когато търпението е единствената алтернатива, ползата от такива напомнания е малка.

Дженъс подръпна брадата си и се засмя.

— Ти си добър приятел, Амалрик — каза той. — Но аз също съм твой добър приятел. Ето защо разбирам, че точно сега ти прикриваш истинските си чувства.

Вдигнах рамене и също се засмях. Казах му лошото си мнение за принца и той го отхвърли като чисто предположение, както си и беше.

— Когато говоря с царя — казах аз, — няма да забравя да помоля за... примерно... по-усърден учител.

— Ако изобщо говориш с царя — каза Дженъс и смехът му секна.

Въздъгнах вече развълнувано.

— Да... ако! Мразя тази дума. Винаги, когато мисля за нещо, изскача едно ако, което да ме препъне. Ако видя царя. И ако той пожелае да ме изслуша. И ако прояви благоразположение към моите предложения. И ако... и ако...

— Разбирам какво искаш да кажеш — отговори Дженъс сухо. — Дори прекалено добре. Тази дума ще ме преследва в сънищата... ако някога отново мога да заспя.

Засмяхме се и тревогата ни намаля. Облегнах се на меките, бродирани със злато възглавници и отново се загледах към Свещената планина. Мислех си за олтарите, споменати веднъж от Юториан, и за церемониите, провеждани някога там от древните в чест на първожреца след като Злокобният вестител е получавал дължимото си. За момент си представих пушека над жертвената плоча, представих си как вятърът го отнася. „На изток“ — беше казал Юториан.

— Защо на изток? — промърморих аз.

— Какво „на изток“? — попита Дженъс.

— Нищо — отговорих малко смутен. — Нали знаеш, че безделието подхранва глупостта.

Дженъс също си мислеше за свои неща. После махна към спокойната красива река.

— Те се мислят за висша раса — каза той — и за доказателство ни показват големи чудеса, като например тази укротена река.

— За мен това наистина е чудо — казах аз.

— Чудо е само мащабът — изсумтя Дженъс. — Принципът е прост като фасул. Ние често успокояваме малки площи около собствените ни кораби, когато условията го изискват, и също така пускаме ветрове от торби, които купуваме на пазарите, за да издуват платната ни. Вярно, малки ветрове, но няма принципна разлика между логиката, използвана за тях, и онова, което сигурно правят тук, за да карат времето да се промени според нуждите им.

— Можеш ли да направиш същото?

Дженъс вдигна рамене.

— С опити, да, бих могъл да се добера до техните методи. Но трябва да разбере и откъде вземат цялата необходима им енергия. Дори хиляда жреци да насочат цялата си сила върху една цел, ще се получи едва една десета от нея.

— Е, нашите жреци не могат да се мерят с техните — казах аз.

— Глупости! — отговори Дженъс. — Признавам, че те знаят много повече, а някои, например Равелайн, имат голяма естествена сила. Но моята не е по-малка от неговата и аз съм значително по-надарен. — Знаех, че не се хвали. — Все пак, дори всичките им магьосници да бяха толкова големи като Равелайн, енергията няма да е достатъчна. Следователно те я взимат от другаде. И когато науча откъде, и аз ще мога да взимам.

— Но ние видяхме много повече неща от реката и времето — възразих аз. — Където и да погледнеш, ще видиш чудни магии.

— Играчки и кръчмарски трикове — присмя се Дженъс. — Отново в голям мащаб. Всичките чудеса, които видяхме, се подчиняват на писани правила. Ако... отново тази проклета дума... ми разрешат да видя ръкописите на древните магьосници, аз също ще мога да ги правя.

— Няма ли нищо, което да те впечатлява?

— О, има разбира се! Иначе щях да се отчая. Видях много неща и бих дал всичко, за да науча, как стават. Ще ти кажа само едно: знаеш ли, че те могат да превръщат обикновените елементи в злато?

Засмях се.

— Нима това те интересува? Ти никога не си мечтал за злато освен като средство за постигане на целта.

— Забрави стойността — сериозно каза Дженъс. — Макар че могат да го направят от всичко, те го правят от пясък, тъй като е най-много; и го правят с такава лекота и в такива количества, че използват златото в най-обикновени конструкции. Но все пак предпочитат златната сплав, която могат да получат само чрез преработване, тъй като тя е по-твърда. Интересува ме как го правят.

— Видях как ти превърна скорпиона в мишка — казах аз. — А Морташъс превърна мишката в златен поднос. Защо смяташ превръщането на пясъка в злато за по-голямо постижение?

Дженъс се замисли за момент, търсейки начин да обясни едно толкова сложно нещо на човек, който не разбира нищо от тези работи.

— Аз не промених скорпиона в мишка — каза най-после той. — Аз преместих скорпиона. На друго... място. Това е единствената дума, с която мога да опиша станалото. Аз не виждах това място, но го чувствах с ума си. И с ума си опипах един отвор, после... пуснах скорпиона в този отвор. По същия начин взех и мишката. Макар да не беше от същото място. Бедното същество, може би беше в кухнята на Морташъс. А може би дори не беше от този... свят. — Той ме погледна, за да види дали разбирам. Бях достатъчно непросветен, помислих, че съм разбрал, и кимнах.

— Добре — каза Дженъс. — Значи разбираш, че това беше само смяна на вида. Златото на Ираяс е нещо различно. Те фактически по някакъв начин правят злато. Всъщност влияят върху онова, което прави пясъка пясък.

— Но нали пясъкът — казах аз — е направен от мънички пясъчинки.

— Съвсем не — каза Дженъс. После млъкна. — Всъщност не бива да съм толкова категоричен, след като не съм сигурен. Но имам една нова теория. Създадох я, когато обмислях постигнатото тук и как може да се направи. Мисля, че всичко, което виждаме наоколо... масата, край която седим, балконът, на който си почиваме, онази планина отсреща, дори нашите собствени тела... всичко е направено от толкова малки частици, че в сравнение с тях пясъчинките, за които говорим, изглеждат като планини. И мисля, че те по някакъв начин преместват тези частици, пренареждат ги, ако искаш, докато получат

същата структура като на златото. И тогава то става злато, и престава да е онзи материал, който са избрали, за да го превърнат в злато.

Въздъгнах дълбоко.

— Следях разсъжденията ти, доколкото ми бе възможно, приятелю — казах аз. — Но мисля, че изостанах там, където единичната песъчинка се оказа не едно, а много зрънца, и то толкова малки, че с моето зрение не мога да ги видя.

— Дори само това да си разбрал — усмихна се Дженъс, — значи си разбрал всичко. Сега си толкова умен, колкото съм и аз. — Лошото му настроение се върна, помрачи лицето му и той отново посегна към брадата си. — Недей да мислиш, че се подигравам с тези хора. Нямам намерение да омаловажавам техните постижения. Само ги разглеждах в перспектива. Тук има много тайни и си заслужава да ги изучим. Наистина много. И аз съм сигурен, че има и много умни и способни хора, и ако само ми разрешат да се срещна с тях...

Избухнах в смях — ужасното ако се появи отново. Дженъс разбра и също се разсмя, после погледна покрай мен. Чух стъпки. Обърнах се и видях един от прислужниците с някакво листче в ръка.

— Какво е това? — попитах аз и се пресегнах.

Слугата поклати глава и каза:

— Извинете, господине, но не е за вас. За господин Грейклок е.

Дженъс се намръщи, взе съобщението и благодари разсеяно, но щом прочете бележката, се усмихна.

— От кого е? — попитах аз.

Дженъс размаха победоносно хартиятата.

— От принц Равелайн! — извика той. — Иска веднага да отида при него! — Той скочи и ме притисна до себе си. — Най-последно! Един от способните хора, за които споменах. Сега вече ще става, каквото ще става.

Сбогува се набързо и изскочи навън, като подхвърли през рамо, че щял да ми разкаже всичко, когато свършат. Седях навъсен и го наблюдавах как излезе от вратата и се затича през просторната ливада към гондолата си — беше завързана на кея пред двореца. Мрачното ми настроение беше примесено със завист, както и с подозрение относно намеренията на Равелайн. Не виждах вече нищо смешно в безкрайния рефрен: „Ако видя царя... ако... ако...“

Изведнъж видях лодката на Дженъс да се разминава с друга лодка. Тя се плъзна гладко към кея, който приятелят ми току-що беше напуснал. От двете ѝ страни имаше царски гербове. Когато спря, от нея изскочи един човек, без дори да дочака да я завържат за кнехта. Наведох се над парапета, горящ от желание да го видя по-добре. Беше дребен човечец, съвсем незабележителен, но за мен бе най-важната личност на света. Беше Биймас, дошъл да ме заведе при царя.

Заведоха ме направо в личния кабинет на царя. Умът ми беше зает с бързо съставяни и също толкова бързо отхвърляни речи, така че не обърнах голямо внимание на богато украсените коридори. Продължителното чакане, съчетано с неизвестността, беше превърнало предишните ми планове в объркване. Дори не обърнах внимание на огромната врата, през която спряхме, както и на отсъствието на охрана. Вратата бе само една пречка и аз вдигнах ръка, за да я отворя. Но шепотът на Биймас спря самонадеяната ми ръка. Дребосъкът сложи пръст на устните си, за да ми даде знак да мълча, после долепи ръка до ухото си и се наведе да чуе какво става вътре. До слуха ми достигна чудна мелодия. Звуците бяха слаби, но мелодията се чуваше доста ясно, долових и откъслечни разговори. Биймас направи знак да го следвам и тръгнахме по някакъв дълъг тесен коридор, обикалящ около стаите на царя. Стигнахме до една малка врата, влязохме и се оказахме в преддверие, закрито със завеси. Сега музиката се чуваше по-силно, по-прекрасна отпреди. Биймас разтвори завесата и ме въведе. Стаята беше затъмнена, но успях да видя пред мен една могъща фигура — можеше да бъде само царят. Беше седнал, с гръб към мен, но не можеше да има никаква грешка — главата, отпусната на силната ръка, беше негова. Биймас ме бутна напред и аз се препънах в стола до Домас. Царят, изглежда, не забеляза нито това, нито последвалото изскърцване на стола, шумоленето на бродираната възглавница, когато седнах до него. Сянката на Биймас пробягна зад нас и зае свободното място от лявата страна на царя. Мълчаливото присъствие на Домас ме притесняваше, но после видях, че е затворил очи в тих размисъл, а лицето му е озарено от лека доволна усмивка. Музиката прогони напрежението ми и аз се обърнах, за да чувам по-добре и да видя кой свири толкова прекрасно.

Най-напред видях сянката ѝ — огромна върху надиплената завеса зад нея. Беше обърната настрана, с вдигнати ръце, в

класическата стойка на флейтист. Ръцете бяха дълги и стройни, китките грациозно извити, пръстите умело танцуваха върху флейтата. Гладкото чело се наведе и видях трепването на миглите и как горната устна се свива като целувка, преди да докосне инструмента. После погледнах надолу и видях чаровната музикантка — съвсем дребничка, седнала на един осветен подиум. Беше облечена в семпла бяла роба, превързана със златен шал. Ръцете ѝ бяха голи до раменете, тесен полукръгъл отвор бе изразен около стройната ѝ шия. Чертите на лицето ѝ бяха ясно очертани, сякаш издялани от длетото на скулптор, но и завършени, сякаш скулпторът беше посветил остатъка от живота си в полиране своята творба. Косата ѝ беше тъмна в полумрака, но когато флейтистката се размърда, за да подхване друга мелодия, видях блясъка на къдрици, червени като моята коса.

Чух как царят шепне:

— Не е ли прекрасна?

Шепотът му сякаш отразяваше собствените ми мисли, но очите на Домас все още бяха затворени. Въпросът му беше насочен към духовното и се отнасяше до музиката, не до изпълнителката. Облегнах се, за да се отдам по-пълно на музиката. От изкуствата винаги най-много съм обичал нея, но тази тук беше такава, че превръщаше младежкото увлечение в зряла любов. Флейтистката засвири чудна мелодия и сякаш силен порив на вятъра ме отнесе надалеч. Бях като на кораб в небето и надничах, надвесен над перилата, за да видя чудесата, пред които всичко друго бледнееше. Никога не се бях чувствал толкова свободен; облъхваше ме свеж ветреца и ми искаше да остана на този кораб вечно.

Музиката плавно се промени и отново се върнах в стаята, потопен в друга мелодия. Обзе ме странно чувство, сякаш знаех какво ще се случи ей сега. По някакъв начин знаех, че флейтистката ще вдигне глава, и когато я видях да го прави — без устните ѝ дори за миг да се отделят от флейтата — знаех, че очите ѝ ще потърсят моите. Вълнението от срещата на очите ни беше по-голямо, отколкото очаквах. Вярвам, че и тя го изпита. Наведох се напред, тъй като музиката ѝ поставяше един въпрос. Нотите бяха по-пламенни, но в тях имаше и свенливост, която ми причини сладка болка. Музиката сигурно намери отговор в мен, защото изведнъж стана много радостна. Аз също бях обзет от радост; видях очите на девойката да блестят и

почувствах милувката на любовта. После неочаквано изникна образът на Диос и пръстите на флейтистката заподскачаха, опарени от жилото на вината. Побягнах като от демон с отровни зъби и се скрих в безмълвната самота на пещерата, в която бях живял толкова дълго. Видях в очите на музикантката, че е смаяна и наранена; тялото ѝ се отпусна покрусено. После тя забави темпото, нотите станаха по-високи, мелодията гневна, сякаш ме уличаваше в предателство. Насилих се да отклоня поглед, но видях как тя неочаквано кимна, гневът премина в нежност — и песента свърши.

Настъпи продължителна тишина, мълчание пред голямото изкуство. Чух как царят шепнешком изразява възхищението си. Флейтистка стана, поклони се и изчезна зад завесата, но точно преди лампите да светнат, жената отправи към мен един последен поглед. Съжалих, че си отива. Обърнах се към царя развълнуван, но решен да се овладее за разговора ни. Той ме гледаше малко странно, после се засмя и погледът му се промени.

— Казва се Оумъри — осведоми ме Домас.

Направих се, че не проявявам интерес, но сърцето ми трепна.

— Благодаря ви, ваше величество, — казах аз. — Сега зная кого да хваля, когато разказвам на приятелите си за тази чудесна музика.

Домас се засмя и ме удари по коляното.

— Хайде, хайде, зная че ти хареса. И гарантирам, че не беше само музиката. — Заекнах и се опитах да отрека, но това още повече го развесели. — Няма значение — каза той. — Не ти се подигравам. Но ще ти кажа, като мъж на мъж, че Оумъри не е куртизанка, както може би си мислиш. Тя една от най-добрите ми музикантки и има право да избере или да отхвърли когото си пожелае. — Пак заекнах и му благодарих за информацията, която всъщност не ми беше нужна. Но царят вече беше отегчен от сватосването и бързо се насочи към причината за срещата ни.

— Ти искаш да започнеш търговия — каза Домас, откровен както винаги — Ще ти кажа направо... без намеци за това и онова... смятам да дам съгласието си.

— За мен това е чест и голяма радост, ваше величество — отговорих аз. — Но какво ще кажете, ако скрепим това съгласие с договор?

Домас бутна Биймас с лакът, изсмя се и викна:

— Този човек продължава да се издига в очите ми! Ако не беше търговец, щях да го направя мой съветник. Забеляза ли, как постави въпроса ребром? Без при това да обижда? — Биймас прошепна, че е забелязал, и царят се обърна към мен. — Искам ти да отговориш на въпроса, който ми зададе, когато се срещнахме първия път. Биймас ей сега ще ни го припомни точно.

Биймас коленичи в стола си и зашепна в ухото на царя. Домас високо заповтаря думите му — моите собствени думи. „Че ние ще спечелим много от този опит е очевидно. Но се чудя, ваше величество, каква полза ще имате вие от нас?“

Царят се отдръпна от него и продължи:

— Отговори ми на това. И отговаряй честно.

Засмях се, защото царят всъщност ме беше праметнал. Беше ми го върнал тъпкано. Засмях се, без да помисля, че се намирам пред цар; усмивката, с която ми отговори, ме успокои. Добре бях направил, че бях отговорил така открито.

— Много добре, ваше величество, ще опитам — почнах аз. — Няма да прикривам нашите нужди като хваля търговските възможности на нашия град като по-големи от възможностите на всяка друга страна. Нито пък ще се хваля с постиженията на моето семейство и неговата репутация за честност. Вие знаете тези неща, иначе сега нямаше да съм тук; и дори ако бях тук, вие не бихте участвали в този разговор. — Царят кимна. Окуражен, аз продължих: — Печалбата не е единственият ми мотив. Печалбата не беше единственият мотив и на моя народ, когато ме изпратиха да търся вашето благоразположение. Чуйте какво искам, ваше величество. И ще ви го кажа направо, така, както мога.

Разказах за Ориса и за добрия народ, който бе създал град, а не просто постройки, разпръснати по една река. Разказах за нашите мечти и надежди, дори за нашите беди. Описах последните ни страдания, спирайки се подробно, както го изисква честността, на собствените ми загуби и мъки. После признах как бях съзерцавал вълнуващите чудеса на Вакаан, докато пътувахме по реката към неговия дворец, и как бях пожелал те да просветлят и защитят собствения ми народ. Разказах всичко без увъртания, като се молах царят да не ме сметне за глупак поради честността ми. Когато свърших с това въведение, се облегнах

назад да си поема дъх и да видя какъв ефект — ако въобще имаше ефект — са произвели думите ми.

Домас дълго мълча и аз дори повярвах, че е развълнуван.

— Сега наистина разбирам защо си дошъл, Амалрик Антеро — каза той най-после. — Защо си рискувал живота си и дори нещо повече. Твоите основания не накърняват интересите на моето царство. Нещо повече, те са съзвучни на моите чувства към собствения ми народ. Макар понякога моите хора да забравят, че всичко, което върша, го върша за тях. — Той се засмя подигравателно над самия себе си. — Разбира се, аз не съм алтруист, за какъвто се изкарвам. Аз съм цар. Царете по природа са егоисти. Ние трябва да бъдем и жестоки, но това е мръсната работа и точно за това аз съм я оставил на брат си, вместо да го заточа в някоя кула. Той обуздава моята егоистична природа, която иска целият ми народ да ме възхвалява, и пак той се справя с трудностите и бунтовниците.

Царят спря, защото Биймас зашепна в ухото му; после кимна и промърмори:

— Да. Да. Тъкмо щях да го кажа. — Обърна се към мен и продължи: — Биймас ми напомни, че твоята реч, макар и добра, се отклони от основния въпрос. Признавам, че изпитвам съжаление към твоя народ и преживените трудности. Но, Амалрик Антеро, какво засяга всичко това мен?

— Всичко ви засяга, ваше величество — отговорих аз. — Всичко, защото без желание от наша страна търговията изобщо няма да почне.

— Щом е така, покажи стоките си, търговецо.

И тогава аз разпънах сергията на въображението си и изложих какви ли не стоки. Разказах за порьозния камък от север, от който нашите хора изрязват идоли, от чиито очи тече парфюм преди да завали дъжд. Разказах за прекрасните рисувани платове, които тъкат жените на юг, и как всеки топ е различен от другите по десен и на пипане, как прилепва по тялото, когато от него се ушие дреха. Разказах му за най-различните плодове и напитки, които текат към нас от всички страни, граничещи с морето ни. Казах му, че въпреки голямото изобилие, в Далечното царство съм видял и много сиво еднообразие; и тъкмо затова, предположих аз, неговите готвачи имат толкова трудности да прикрият еднообразието с много сосове и подправки.

Говорех надълго и нашироко и Домас слушаше, без да му омръзне, търговските ми истории за екзотични царства и народи, за странни чудеса, толкова далечни за него, както неговата страна за моята.

Прибрах въображаемата си сергия и завърших със следното:

— Нямам никакви претенции за пророк, ваше величество, но според мен вие скучаете във вашата преизобилна страна. Със собствените си уши чух да казвате, че вашият народ е изгубил духа си и вече нищо не му е интересно. Стоките, които ви предлагам, имат три изключителни качества: вълнението на чуждестранното, възбудата пред неизвестното и обновеният вкус към приключенията. — Отново седнах, развълнуван от търговския си подход. — Поради това, ваше величество, вярвам, че вие ще спечелите от тази сделка толкова, колкото и ние. Поради това съм сигурен, че след като се подпише, този договор ще има неизмерима стойност за всички нас.

Очите на цар Домас отразяваха собственото ми вълнение. Той кимна замислено веднъж, после още веднъж. Вярвах, че съм победител. После обаче предпазливостта на царя надделя; развълнуваният му поглед помрачня.

— Търговията не може да се извършва във Вакаан — каза Домас. — Външните влияния, както непрекъснато предупреждава моят брат, могат да предизвикат недоволство всред народа.

— Лесно бихме могли да изберем неутрално пристанище — казах аз. — Място, удобно и за двете страни.

— Да, бихме могли — промълви Домас, но гласът му показваше, че има резерви и към такава неутралност.

Аз разперих безпомощно ръце и възкликнах:

— Какво друго мога да кажа, за да ви убедя, ваше величество? Изчерпах всичко, което баща ми успя да набие в твърдата ми глава.

Царят отново се засмя. Гръмогласният му смях едва не спуска тъпанчетата ми, но нямах нищо против. Отново видях в очите му вълнение.

— Нищо повече, добри ми човече — каза Домас. — Ти свърши добра работа за твоя град, а и аз няма от какво да се срамувам. Харесва ми твоето предложение. Достатъчно много го харесвам, за да го приема веднага. Обаче... — Той спря, защото Биймас пак зашепна в ухото му, после продължи: — Обаче, както казва Биймас, трябва

внимателно да обмислим подробностите, преди да турим подписите си под договора.

— Сам зная, че това е най-умното, ваше величество — казах аз и станах, защото не ми трябваше подканване, за да разбера, че е време да си тръгвам. — Както казваше баща ми: „Всички сделки са като жарава, когато се подпишат, но повечето се превръщат в студена сгур, когато сложиш договора в джоба си.“

— Умен мъж — каза царят.

— Благодаря ви, ваше величество. Наистина беше умен. Той почина. А сега, с ваше разрешение... — Започнах да се оттеглям заднишком. Домас ускори излизането ми с леко махане с ръка и Биймас пъргаво скочи, за да ми покаже пътя.

— Как се държах? — попитах аз, щом излязохме в коридора. Биймас пошепна, че наистина съм се държал много добре, и разбрах, че вече имам и неговата подкрепа. Това вече наистина беше достатъчно за този ден.

Разказах на Дженъс всички подробности от срещата, като премълчах само за музиката и... за Оумъри. Когато свърших, видях, че нещо в разказа ми го е усъмнило: гледаше ме със същия странен поглед като царя. Ако настоеше, щях да си призная, макар че не бях сигурен точно какво; но той също имаше новини за мен и моментът отмина. Все пак най-напред обсъдихме какво съм направил, за да видим дали няма пропуски. Дженъс не намери нито един, похвали ме и каза, че съм надежден човек, който може да докара работата до щастлив завършек.

Когато го запитах как е минала неговата среща, го обзе такъв ентузиазъм, че езикът му се заплете, докато ми опише всички чудеса, които му бе разкрил принц Равелайн. Спря чак след последното: една магия от скрижалите на древните, която превръщала водата в кристален лед.

— Беше превръщане — възкликна Дженъс. — Също като превръщането на пясъка в злато, но не така сложно, защото водата е... водата е... — Лицето му просветна и той се удари по главата. — О, богове, ей сега ще го разбера! — Умът му се втурна след изплъзващата се жертва, после Дженъс поклати разочаровано глава: не беше успял да я улови. — Изплъзна ми се, по дяволите! — Погледна ме, видя в очите ми овчедушно невежество и се засмя. — Няма значение. Ще се върне.

— Напълни отново чашите ни. — Равелайн ме покани утре пак да отида, и вдругиден също. Така че ще науча още много неща.

— А показва ли ти своите духове-покровители? — пошегувах се аз.

Шегата ми бе разбрана погрешно и Дженъс се начумери.

— Не... не ми ги показва. — Видях, че е разочарован, и това ме зарадва. Нямаше за какво да се безпокоя. Нали имаше забрана от царя. Дори неговият брат не би дръзнал да ѝ се противопостави. Особено неговият брат.

Дженъс вдигна чашата си както навремето.

— За Далечното царство.

И аз вдигнах моята и като ехо повторих:

— За Далечното царство.

За известно време всичко в Ираяс вървеше добре. Срещите с Домас и Равелайн ни донесоха безброй покани: ние се хранехме и пиехме на богати трапези, научихме нови танци в грандиозни бални зали, обсипвахме ни със скъпи подаръци и безброй почести. Нощем плувахме по сребърните канали на осветения град, пеехме песни и новите ни приятели ни прегръщаха през раменете. Денем се разхождахме из чудни градини и още по-чудни галерии, където бяха изложени скъпоценностите на Вакаан. Видях Оумъри още един път: изучаваше стойката на някакъв велик арфист. Мистериозната връзка между нас отново пламна и Оумъри обърна глава към мен; но раната от смъртта на Диос неочаквано ме заболя и аз бързо се отдалечих, преди тя да ме види.

Шокът от тази неочаквана среща разбуди в мен усещането за опасност и аз отново започнах да се безпокоя. Не можех вече да не си давам сметка, че бяха минали цели седмици, а не бях повикан на втора среща с царя. Бих могъл да направя цял път от бележките, които бях изпратил до него със запитване докъде е стигнал по въпроса за търговското споразумение. На някои не получих отговор; на другите отговорът беше неопределен: „Тези въпроси са сложни. Предварително ти благодарим за разбирането, което проявяваш за това неприятно, но необходимо закъснение.“

Разтревожен от тези студени отговори, изведнъж забелязах продължителното отсъствие на Дженъс. Дадох си сметка, че беше минало доста време, откакто не го бях виждал, и започна да ме гризе

ново безпокойство. А и преди това с всеки изминат ден той идваше по-рядко. Спомних си и последните бележки, които бях изпратил до неговото жилище: те имаха същата съдба като онези, които бях изпратил на царя. Неговият слуга, Гатра, винаги отговаряше, че за съжаление господарят му е с принца и не бивало да ги смуцава. Може би друг ден? Но всеки ден, който определяхме, все излизаше неудобен.

Накрая тръгнах към любимата кръчма на нашите хора. Разходих се из огромното пристанище. След толкова време, прекарано сред съвършенството на богатите квартали, порутените пристанищни сгради и шумното бърборене на обикновените хора ми подействаха освежаващо. Сигурно изпитвах носталгия по пристанището и неговите гледки и миризми, и по чувството, че там всеки, бил той рибар или продавач, или дори някоя дама, която натиска с пръст рибата, за да види дали е прясна, е равен с другите.

Сержант Мийна и останалите ми се зарадваха. Лайън ме помоли да си прибера парите и в чест на моето посещение почерпи всички в кръчмата. Докато пиехме и си разменяхме клюки, се огледах и видях, че хората ни си прекарват добре. В компанията им имаше доста пламенни млади жени, и то добри жени, дъщери и млади вдовици на работници или търговци. Помислих си, че ще последват много женитби, и се зачудих колко ли от моите хора ще останат и колко ще дойдат с нас, когато си тръгнем. Останалите мъже в кръчмата, много от тях вече приятели на Мийна, бяха яки, трудови хора; имаше само неколцина с мошеническата усмивка на крадци на дребно. Сержантът попита как се чувства Дженъс.

— Надявах се, че ти ще можеш да ми кажеш — отговорих аз. — От известно време не съм го виждал.

Мийна се намръщи, после се насили да си придаде бодряшки вид.

— Знаеш как понякога се държи капитанът, господарю — отговори ми той със смях. — Крие се като язовец в дупка, а после изскача и се втурва наоколо. Не се безпокой. Скоро ще се появи за някоя лудория със старите си другари.

— Чули ли сте изобщо някакви новини за него? — попитах аз.

Лайън се ухили похотливо.

— О, ама той не учи никакви магии, господарю. Капитан Грейклок е разгонен досущ като нас. — Той ме бутна с лакът. — Някои

казват, дори повече.

Мийна го прекъсна с поглед и ми каза:

— Не му обръщай внимание, господарю. Капитан Грейклок може и да е отишъл да се поразвлече тук-там. Да се запознае с някои чудатости. Ама само така, за забава.

— Тези... хм... развлечения... имат ли нещо общо с принц Равелайн? — попитах аз. Знаех отговора, но ми се щеше да съм сгрешил.

Колебанието на Мийна ми подсказа, че не съм.

— Е... може би имат, господарю — каза той, въздъхна и се намръщи. — Чувам, че паднал голям разврат. — Той се засмя нервно. — Но няма защо да се тревожиш, господарю. Това е просто мъжки каприз, който бързо ще премине. Когато всичко свърши, капитан Грейклок няма да се даде на принц Равелайн.

— Чие проклето име чувам? — изкрещя един пиянски глас. — Принц Равелайн, така ли? — Един едър червенолик мъж пристъпи тежко към нашата група. — Това е моята кръчма, господа. Не искам името му да уронва доброто име на заведението.

Погледнах собственика, заинтригуван от омразата му. Мийна и другите се отдръпнаха; някои нервно замърмориха. Мийна се почувства задължен да обясни на стопанина:

— Дошли сме тук да се почерпим като приятели, човече. Ако не ни искаш, ще отидем другаде.

Очите на кръчмаря се замъглиха, той пи жадно и след това кресна:

— Щом казвам, че е проклетник, значи е проклетник, по дяволите! Мръсно куче! Макар че едно куче не може да стори толкова злини, колкото е сторил този! — Преди да продължи, няколко приятелски настроени клиенти го сграбчиха. Той размаха ръце, опита да се освободи, но не успя; две жени, според мен дъщеря му и съпругата му, го отведоха през една врата. През това време стопанинът продължи да сипе псувни по адрес на Равелайн и неговите постъпки.

Всички се разтревожихме, но най-разтревожен беше Мийна. Той се озърна нервно, огледа и подлеците, които бях забелязал по-напред. Но там, където бях видял мошенически усмивки, сега имаше само лоши маски на учтива незаинтересованост.

— По-добре бързо да намерим друга кръчма — промърмори сержантът на Лайън. — Този кръчмар ще ни създаде неприятности. Лайън енергично закима.

— Признавам, че е недодялан човек — казах аз. — Но каква неприятност може да ни създаде? Думите му може да са неприятни, но царят иска неговите поданици да говорят това, което мислят. Нали чухте, самият той го каза.

Мийна се размърда неспокойно и се наведе към мен.

— Царят може да казва всичко, господарю, но нещата тук долу — той почука по масата за по-голяма убедителност, — не стават така. И от онова, което съм чул, горе е същото.

— Бъди по-конкретен — прошепнах аз.

Мийна поклати глава.

— Не е разумно да разискваме много по този въпрос, господарю. Навсякъде има уши. — Мийна посочи един негодник, който се промъкваше по-близко до нас. — Само едно ще ти кажа: може би добрите намерения на царя се опорочават от друг. И този друг, ако разбирате кого имам предвид, изглежда, много лесно се обижда. Знае се, че когато се говорят лоши неща по негов адрес, се случват недобри работи.

Исках да попитам още нещо, но онзи, който се промъкваше, беше вече почти до нашата маса, обърнал гръб в заучено безразличие, но видимо наострил уши. Затова казах високо:

— Приятели. Следващата почерпка е от мен. Да прием за царските домакини. — Последва шумно съгласие с моето предложение, а малко по-късно — невинно веселие. Мийна ми намигна, че трябва да си тръгвам и че след малко те небрежно ще ме последват.

Върнах се в двореца си силно разтревожен. Чудех се какви може да са „развлеченията“, уреждани от Равелайн. Най-вероятно оргии, сексуални извращения и забрава, премесени с магия. Спомних си голямата притегателна сила на тези неща за Дженъс. Току-що бях разбрал, че не всичко в Ираяс върви по мед и масло. Замислих се за важните преговори с царя. Знаех, че Домас не ме беше излъгал като говореше за своя интерес, нито пък прикриваше някаква тъмна цел. Отново ме обзе надежда и си спомних, че нищо не бях видял, само бях чул. Не се съмнявах в нито една дума, казана от Мийна, но самият той

го беше чул от трета или четвърта ръка. И не само това, упрекнах се, няма самият аз не бях допуснал моята антипатия да повлияе на мнението ми? В края на краищата на какво почиваше тази ми антипатия? Принцът не беше сторил нищо, с което да я заслужи.

Докато се мъчех да разнищя това кълбо от противоречия, се появи Дженъс. Нахлу в стаята ми пълен с енергия, духовит, с повишено настроение.

— Липсваше ми, приятелю! — избоботи той и ме удари по гърба. — Толкова дълго се рових в прашните ръкописи и ушите ми са така натъпкани със заклинания, че се страхувам да не оглушеят за обикновенния човешки разговор.

— Върви ли добре обучението ти? — попитах аз.

— Адски добре — отговори Дженъс. Винаги е бил самохвалко, но ми се стори, че откривам следи от маймунското блъфиране на нашите домакини. Подозрението изчезна, когато той отново ме удари по гърба и каза, че трябва да видим как са хората ни и да пийнем с тях по една-две чашки. Намерихме ги в друга кръчма, също толкова голяма и шумна, пълна с обикновени хора, както и първата. Заедно с Дженъс отново станахме двайсет; веселбата беше и шумна, и славна. Последва много пиене и може би по някоя пиянска сълза за милите спомени от съвместно преживените приключения. Но точно преди да се опием, Мийна се наведе към мен и тихо каза:

— Тук няма приказливи кръчмари.

— Като онзи от другата кръчма ли? — Мийна кимна. Огледах новото място с възхищение. — Добре сте направили, че сте се махнали оттам. Тук е по-хубаво.

— Не сме се махнали — каза Мийна. — Нямахме време. Той изчезна и никой повече нито го е виждал, нито е чувал нещо за него. Изгониха ни. Имало заповед кръчмата да се затвори.

— От кого? — попитах аз.

— Не се казва от кого — отговори Мийна. — Но всички смятат, че не може да е друг освен принц Равелайн.

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ЧЕТВЪРТА ОУМЪРИ

На следващия ден пак размишлявах за Дженъс и Равелайн. Прекъсна ме Биймас, който се появи в жилището ми и с обичайното си шептене каза, че царят бил ангажиран с важна работа, но ме увери, че не била много по-важна от работата, която имал с мен. След непредвидените критични обстоятелства най-важното било нашето търговско споразумение.

— Можеш ли да ми подкажеш накъде клони мнението на царя? — попитах аз. Той ми отговори с вдигане на рамене, но същевременно изкриви нагоре единия ъгъл на устата си — за него това беше окуражителна усмивка. — Кога ще реши? Имаш ли някакви предположения? — Последва ново вдигане на рамене, но устните му останаха прави, което означаваше, че не е сигурен. — Можеш ли поне да ми кажеш дали ще бъде скоро? — Биймас се замисли за момент, после кимна: да, няма много да се забави.

След като той си отиде, посрещнах деня с по-големи надежди. Изпратих съобщение на Дженъс: исках да си поговорим по перспективите. Но когато отговорът дойде и видях познатите криволици на Гатра, разбрах, без да ги чета, че Дженъс пак е зает с Равелайн. Това обаче не беше достатъчно да развали доброто ми настроение, така че поръчах да ми приготвят лодката и излязох да се пошляя из Ираяс.

Водата винаги ме е успокоявала и през този ден прекарах няколко чудесни часа сам с моя лодкар. Кръстосвахме из целия град. Късно следобед навлязохме в район, който никога дотогава не бях виждал: отдавна застроен квартал близо до центъра. Каналите бяха потесни и по-засенчени от провисналите гъсти клони; в реката се оглеждаха изкривените дънери на дървета, отдавна преминали разцветата си. Къщите, макар и да не бяха бедни или прости, бяха помалки, но пък удивително различни. Замириса ми на прясна боя, на прах от току-що издялан камък и на прана вълнена прежда, приготвена за тъкане. Докато обикаляхме из лабиринта на каналите, виждах в

дворчетата и през прозорците на домовете най-различни багри и шарки. На едно място боядисваха прежда, на друго бродираха гоблени; навсякъде кипеше работа. Видях художници и тъкачи. Лодкарят ме прекара покрай един огромен открит двор, в който имаше множество скулптури в различни етапи на изработка. Свърнахме в един страничен канал, облегнах се и заслушах песента на някаква птица, скрита в клоните на близките дървета. После със студена, остра болка разбрах, че не е птица. Първата песен беше последвана от цял поток звуци. Не можех да сбъркам финия почерк на музиканта: свиреше Оумъри. Казах на лодкаря да завие обратно, но той самият така се беше заслушал в музиката, че не ме чу и продължи напред. После мелодията завладя и мен: бях очарован от благозвучието, което ме бе развълнувало в залата на Домас. Последваха други мелодии: нежно проучване, последвано от радостен вик на познанство. Ниско сведените клони се разтвориха и откриха малък кей, на който седеше Оумъри, потопила във водата изящните си боси крака. Когато лодката мина покрай нея, тя изсвири последната нота — беше тон на радостен поздрав после свали флейтата от устата си и ме погледна. Червената ѝ коса образуваше блестяща рамка около бледото ѝ лице, но на светлината видях, че не приличаше на моята толкова, колкото си бях мислил: беше потъмночервена от моята и по-мека. Оумъри беше облечена в бяла туника, която достигаше до средата на бедрата ѝ и се спускаше свободно по съблазнителната ѝ фигура. Усмивката ѝ беше свенлива, но ме накара да се изчервя, а после да се натъжа, защото знаех, че трябва да я отмина.

— Знаех, че ще дойдеш. — Гласът ѝ беше приятен и мелодичен като нейната музика. В него нямаше нищо престорено: тя наистина беше знаела и, по някакъв начин, аз също бях знаел. Оумъри посочи с флейтата си към една бяла къща със стръмен син покрив: нейния дом.

— Заповядай.

Имаше само един отговор, който можех да дам, но когато се насилих да го произнеса, всичко се обърна наопаки и се чух да казвам.

— Да. С удоволствие.

Изкатерих се на кейчето и се разтреперих, когато тя ме хвана за рамото, за да ми помогне да се закрепя. Стояхме един до друг, съвсем близко, почти допсени. Беше висока и без труд надзърнах в очите ѝ: бяха сини; после тя вдигна брадичката си и очите ѝ станаха зелени;

вдигнах я още — и сега бяха сиви. Устните ѝ бяха подпухнали от флейтата. Само за целувка. Тя ме хвана за ръка и ме поведе към къщата. Чух лодкарят да се смее тихо и стърженето на дърво, когато той се отгласна от кея. Искях да се обърна и да му кажа да чака, защото нямаше да се бавя повече от минутка-две, но чух как плясъкът на веслата се отдалечава и влязох в къщата. Беше слабо осветена, с много фини, изкусно изработени гоблени. Голямата стая беше застлана с възглавници в пастелни тонове, наредени в кръг около малка табуретка. Оумъри седна на табуретката и потупа най-близката възглавница. Седнах, обзет от множество въпроси и объркване, но имах сили само да мълча.

Музикалният ѝ глас наруши тишината.

— Разбираш ли какво става? — Поклатих отрицателно глава. Тя вдигна флейтата. — Ти си единственият, за когото свиря. — Все още не разбирах. Оумъри вдигна флейтата по-високо, почти я допря до устните си. — От първия момент, в който засвирих, в ума си виждах един човек. И за този човек творя моята музика. — Тя млъкна, свали флейтата и поклати глава. — Не. Това не е вярно. — После притисна отново флейтата до гърдите си. — Правя я за себе си. — Отново вдигна флейтата. — Но я свиря за... теб. Ти си човекът от ума ми. — Флейтата отново почти докосна устните ѝ. — И ти си тук, откакто... откакто... винаги.

Тя засвири. Заслушах се и видях малко, бледо момиченце; то беше тихо и сериозно, вечно замечтано. Защо пиша „видях“? Представете си, че ушите ви са очи и мелодиите създават форми и цветове, по-добри от тези на всяка картина. Момиченцето обичаше всеки звук, бил той пронизителният писък на птица или шумът от удар на сухо дърво о кея. Видях я как твори собствени звуци, използвайки обикновени неща за създаване на необикновени тонове. Видях я как от тези звуци създава първата си цяла песен. Винаги свиреше пред огледало и в огледалото видях образ, който не можех съвсем да разбера. Образът се замъгли и тогава видях момиченцето израснало в девойка с набъбнали зърна на гърдите и бедра, загладени от настъпващата женственост. Седеше пред огледалото, а червената ѝ коса беше разпусната; беше свела глава над нова флейта. Свиреше любовна песен, но от запъването се разбираше, че композира нещо свое. Видях, че погледна в огледалото, сякаш търсеше одобрение. Най-

напред помислих, че виждам там собственото си отражение; но червената коса, която блестеше в огледалото, имаше малко по-различен цвят и лицето, което се усмихваше одобрително, не беше моето, а нейното. Музиката ме пренесе в бъдещето: видях как момичето стана жена, видях нейната музика да се усъвършенства, видях жената да свири пред важни хора, от които чакаше одобрение. Но винаги имаше един човек, чието одобрение всъщност търсеше Оумъри, и този човек бях аз.

Песента свърши. Отворих очи и видях сълзи в очите ѝ, но това бяха сълзи на радост.

— Сега чуй първата песен, която прозвуча в ума ми — каза тя. — Но... никога не можах да я изсвирия... до днес. — Оумъри отново вдигна флейтата и аз се унесох. Всяка нота беше нова, никога нечувана, но самата мелодия ми беше странно позната. Песента намираще скрити места и всяко място беше щастливо да бъде разкрито. Флейтата на Оумъри ме отнесе надалеч и двамата откривахме нови неща: нови изгледи към планини и реки, и развълнувани морета. Мелодията спря, последните ноти заглъхнаха във въздуха и аз разбрах, че песента е била композирана единствено за мен.

— Сега разбра ли? — попита тя развълнувана, неспокойна.

Отворих уста да отговоря, но пред мен зейна черна яма и Оумъри се превърна в малка, далечна фигурка отвъд широката пропаст. Заляха ме тъжни спомени за Диос и малката Емили. Мъка притисна сърцето ми и от очите ми закапаха сълзи. Бях обзет от печал и докато скърбях знаех, че скоро ще преживея друга голяма загуба. Защото как бих могъл да искам Оумъри да живее с такива призраци?

Халаб ме чу и ме съжали. Почувствах присъствието му и шепотът му прозвуча в ушите ми.

„Ти ще ги намериш там — каза той, — стига да погледнеш.“

Погледнах и когато вдигнах глава, бездната беше изчезнала. Лицето на Оумъри беше близко, в очите ѝ видях Диос и Емили. Любовта на Оумъри се съедини с тяхната и стана едно цяло.

— Разбираш ли? — отново попита тя.

— Да — отговорих аз. — Разбирам. Протегнах ръце към табуретката и тя се отпусна в прегръдката ми с радостен вик. Паднахме на възглавниците; горещите ни тела се преплетоха в

болезнен копнеж. Ръцете ми с лекота разтвориха туниката ѝ, загалиха нежно тялото ѝ — едновременно и загадъчно, и познато. Чух се да казвам: „Обичам те, Оумъри.“ Чух я да шепне: „Винаги съм те обичала, Амалрик.“ А после, освен когато повтаряхме отново и отново тези думи, не продумахме в продължение на много часове. Любихме се до разсъмване и в прохладната утрин Оумъри изсвири още един път онази песен. Тя свиреше, а аз слушах, и двамата бяхме едно цяло.

Казват, че за влюбените времето лети като в сън. За нас беше вярно само последното: следващите седмици прекарахме в транс, пияни един от друг, но всяка седмица приличаше на години и те се трупаха, докато станаха колкото цял човешки живот. Много неща тепърва щяхме да научим, но имаше едно, което знаехме — че целият отпуснат от боговете ни живот ще изживеем заедно. Единственият въпрос беше къде, но и това решихме още първия път, когато го зачекнах.

— Да говоря ли с царя? — попитах аз. — Ще го помоля да стана негов поданик, така че да мога да остана с теб.

— Само ако ти е приятно — каза Оумъри. — Но недей да го правиш заради мен.

— Няма ли да предпочетеш да останеш при собствения си народ? — попитах аз, като си мислех за Диос и се чудех дали съдбата ѝ нямаше да бъде друга, ако беше се върнала при своето племе. — Тук ти се възхищават. Страхувам се, че в Ориса изкуството ти може да пострада.

— Възхищението никога не е било моя цел — отговори Оумъри. — Целта ми е свободата да творя музиката си.

— Ще я имаш в Ориса — уверих я аз. — И възхищение също. Но не мисля, че изкуството там е толкова на почит, колкото във Вакаан.

Лицето на Оумъри помръкна.

— Не всичко е толкова прекрасно, колкото те уверяват — отвърна тя. — Царят може да казва, че всички са насърчавани да се занимават с изкуство, но на практика е съвсем различно. Във Вакаан съществуват неписани ограничения, които спъват изкуствата. Ако човек ги пренебрегне, се случват... някои... неща. Най-малкото, изведнъж се оказваш без покровители или въобще без публика.

— Как така? — учудих се аз. — Та във Вакаан на артистите се оказват най-големи почести. Когато се завърши някое произведение на

изкуството, се прави заклинание, така че никой да не може да го копира в никакво отношение. И всяко едно се запазва така, че да остане уникално.

— Уникално банално... и поради това съвсем не уникално — отговори Оумъри. — Когато поживееш тук достатъчно дълго, ще разбереш, че нищо не е допустимо, ако предизвиква обществено обсъждане или спор. Един човек на изкуството може да си позволи да бъде самостоятелен само по отношение на формата или цвета, или тона, но не можем да оспорваме властта. Много се прави за обучението ни, властта полага големи усилия, за да открие нашите таланти още докато сме млади. После получаваме най-добрата подготовка. Но заедно с тази подготовка ни се втъпява и едно внушение: прави само това и нищо повече.

— А какво става с онези, които не се подчиняват?

Тя потрепери и тихо каза:

— Един ден те просто не се появяват. — Студът, който полъхна от тези думи, докосна и мен и аз си спомних за изчезналия собственик на кръчмата... и за Равелайн. — Ние сме достатъчно умни, за да не питаме за тях — продължи Оумъри. — И внимаваме никога повече да не споменаваме техните имена. — Тя се сгуши в ръцете ми за по-голяма сигурност и въздъхна. — Аз поне имам теб. И съм доволна.

Беше решено, че тя ще дойде с мен в Ориса. Решението ме извади от любовния транс и с нетърпение зачаках да довърша работата си. Оумъри се премести да живее при мен, а аз поднових схватките с царските служители. Заедно с това дойдоха и нови тревоги за Дженъс и Равелайн. Старият кошмар за разрушения град се върна, за да тревожи сънищата ми, но сега имах сладката музика на Оумъри и нейната любов, които облекчаваха мъката. Нежният балсам на мелодиите ѝ облекчаваше мислите ми. Умът ми раждаше нови идеи, те се превръщаха в теории, които трябваше само да се изпитат, за да станат решения. Накрая изпратих на Дженъс категорично съобщение, че трябва да се срещна с него. Минаха ден-два и получих отговор: Грейклок бил съгласен да се срещне с мен... незабавно.

Намерих го да работи усилено в една стара постройка, вмирисана на прах, папирус, сярва и древни заклинания. Очите му се разшириха от изненада, когато ме видя, и разбрах, че е забравил за срещата.

— Амалрик, приятелю! — извика той, скочи от писалището и събори старите ръкописи на пода. — Какво щастливо съвпадение! Тъкмо си мислех за теб. — Дрехите му бяха мръсни и измачкани, толкова прашни, че той се разкиха.

— Приличаш на един от старите ми учители — засмях се аз, — и говориш също като него. Той вечно подсмърчаше и беше страшно разсеян. Жалко, че баща ми го освободи, но този старец така и не можа да разбере какво успявам да науча.

Дженъс се плесна по челото и викна:

— Ах, какъв глупак съм! Аз те поканих да дойдеш, нали?

— Ако искаш да се правиш на разсеян — подразних го аз, — избери си някой друг начин да го показваш. Още няколко такива удара и ще се побъркаш за цял живот.

— Прав си — съгласи се Дженъс и все още потънал в изследванията си, вдигна ръка, за да се удари отново. Усети се какво прави, втренчи се за момент в ръката си и се засмя. — Прав си, много си прав!

Огледах голямата стая: всички стени от пода до сводестия таван бяха пълни със свитъци с всякаква форма и големина. На писалището имаше разгънат, притиснат с малки тежести лист. Написаното беше на непознат език, по полетата бяха изрисувани украсени геометрични фигури.

— Това са архивите на древните — обясни Дженъс. — Доколкото мога да кажа, те съдържат пълен запис на всички техни магии... всичко, още от самото начало.

— Сигурно си направил по-голямо впечатление на принца, отколкото си мислех — подхвърлих аз сухо: — Иначе как би ти поверил такива древни тайни?

— Да. Да, така е — отговори Дженъс, все още дотолкова вгълбен в изследванията си, че не забеляза подигравателния ми тон. — Макар да не съм сигурен, че той самият вижда истинската стойност на тези архиви. — Дженъс седна на стола си, вдигна един свитък и го зачете. — За магьосниците на Вакаан това са ненужни отпадъци. Но са били съкровища с неизмерима стойност за царските предшественици, когато те са се заселили тук... върху костите на древните.

Гледах дългите стени, отрупани със знания, и въздъхнах:

— Жалко, че Ориса не е надарена с подобно нещо.

Дженъс разгъна свитъка.

— Прав си. Народът на Домас е дошъл тук толкова невеж, колкото и всички останали варвари. Сам Равелайн го признава. Всичко, което са постигнали, е само малка част от онова, което някога е било велико изкуство.

— Разбирам, че все още не си срещнал истински умни хора.

Дженъс се намръщи.

— Нито един. Почвам да си мисля, че тук няма такива. Нито пък където и да било.

— Дори и твоят учител, принц Равелайн?

— О, той се мисли за умен — каза Дженъс. — Но аз научавам повече като го наблюдавам, отколкото като го слушам. Това, което научавам като гледам, и онова, което той казва, че става, са съвсем различни неща.

Посочих свитъка.

— А какво ще кажеш за древните? Между тях имало ли е умни хора?

Дженъс въздъхна.

— Зная, че ще помислиш, че се хваля, но трябва да ти отговоря честно. Не. И между тях не е имало.

— Никой ли не е попадал на следата, която проучваш сега?

— Може би няколко души. Но поради някаква неизвестна причина не са продължили по нея. — Дженъс изсумтя. — Мисля, че това са били магьосниците, на които древните са отдавали почит на Свещената планина. — Ново изсумтяване. — Макар че онова, което те са почитали, остава тайна и се съмнявам дали си заслужава да търсим разгадката ѝ.

— Значи оставаш само ти — казах аз.

Дженъс хвърли към мен странен поглед, чието значение не можах да гадая. После каза твърдо:

— Да... Само аз.

— Само защото другите са били слепи или са се отказали, така ли?

— Независимо от причината... Никой никога не е достигал толкова близко до онова, което научих аз. Всички са обикаляли само по периферията, от едно поколение в друго. Били са обречени никога да не зададат въпроса: „Защо?“

— Ти знаеш ли отговора? — попитах аз.

Дженъс поклати глава.

— Не. Но съм много близко, по дяволите! Близко. Вече виждам нещата, които никой дори не е посмял да потърси. — Вълнението му нарасна. — Спомняш ли си за номера, който ти обясних? Със скорпиона и мишката? Как сложих скорпиона на едно място и извадих мишката от друго? — Кимнах. — Е сега зная как и защо стана това. Всеки свят се подчинява на свои собствени закони. Един демон си има свои закони. Ние имаме нашите. Когато повикаме някой демон, извикваме също и законите на неговото съществуване и знанието, с което можем да въздействаме на тези закони, за да отговорят на нашите цели. Точно както и той въздейства върху нашите закони, ако в тези двустранни отношения е по-високостоящ.

— Като Морташъс ли? — попитах аз.

Лицето на Дженъс помръкна.

— Да. Като Морташъс.

— А как човек може да се осигури винаги да бъде по-високостоящ?

— Като знае, че независимо колко различни изглеждат тези светове, независимо колко различни изглеждат законите, в действителност съществува само един закон, който управлява всичко. Различията, които толкова много ни объркват, са просто многото проявления на този единствен закон.

— Знаеш ли вече какъв е този закон?

Очите на Дженъс заблестяха с ловна страст.

— Не. Но както казах, близко съм, приятелю. Много близко.

Въздъхнах облекчено.

— Добре. Сега чуй ме, Грейклок. Във Вакаан нищо не е такова, както изглежда. Този град може да стане опасно място, ако се забавим още. Мисля, че всички трябва да си тръгнем веднага щом сключа договора си с царя.

— Да си тръгнем? — учуди се Дженъс. — Не мога да си тръгна сега. Казах ти... много близко съм.

— Според условията на договора ще получим и знания — казах аз. — А и аз имам план, който може да ни осигури още повече.

— Какъв план? — попита Дженъс. Гледаше ме, сякаш бях малко дете.

Направих се, че не забелязвам това.

— Когато се върнем в Ориса, ще отворя голямо училище за изучаване на магьосническото изкуство. Ти ще го ръководиш. Помисли си само колко помощници ще имаш. И ще правите колкото си искате опити. Ако обедините усилията си, скоро ще преодолеете всички прегради и ти ще постигнеш всичко, което търсиш.

Дженъс се намръщи.

— Но... тогава... Другите също ще знаят!

— Точно така — казах аз. — Това му е хубавото на моя план. Ако всички знаят, тогава всички ще бъдем равни. Заедно ще можем да постигнем толкова, и дори повече от онова, което имат тук. А без наочниците, от които ти непрекъснато се оплакваш, ще можем да го постигнем още по-бързо.

— И въпреки това то ще изисква цял един човешки живот — каза Дженъс. — Моят живот.

— Какво от това? Ти ще бъдеш удовлетворен от съзнанието, че някой ден това ще бъде постигнато.

Дженъс се закашля и започна да подрежда свитъците.

— Боя се, че много опростяваш нещата.

— О, стига, Дженъс. — Засмях се. — Ти пък все да противоречиш. Простите неща стават сложни от невежество, или, вероятно, от желанието на магьосниците да изглеждат по-умни, отколкото са. Ами че след онова, което ми каза, пък знаеш, че съм абсолютен глупак, когато става дума за магии, аз мога да насоча всеки свестен жрец в Ориса по твоя път. Ако кажа на Гамелан например онази история за многото светове редом с нашия и прибавя твоята теория за единния закон, който управлява всички сили, видими или невидими, е, тогава дори и неговият склерозирал мозък ще може да проумее. И тогава кой знае до какво може да достигне дори старият Гамелан.

Дженъс отново ме изгледа странно.

— Кой знае, наистина...

— Разбираш ли какво имам предвид?

— Да, май че разбирам — отговори Дженъс.

— Тогава съгласен ли си с моя план?

Дженъс мачкаше и пригладдаше брадата си. Вдигна един свитък и се загледа в написаното отначало разсеяно, а после все по-

задълбочено. Виждах, че мислите му са далеч от мен.

— Дженъс — подканих го отново и по-високо. — Съгласен ли си?

Той вдигна глава и през разчорлената му брада проблесна очарователна усмивка.

— Разбира се, че съм съгласен, приятелю. Ела да се разберем, когато свършиш с царя. Тогава пак ще поговорим.

— Какво има да се говори... щом си съгласен?

Дженъс вдигна рамене.

— О, точно сега съм по следата на едно нещо, и ако не мога да го намеря, докато свършиш... Е... тогава може малко да закъснея. Съвсем малко. — Трябваше да се задоволя с това, тъй като очите му се бяха изцъклили, а устните му мърмореха странни думи, които четеше от свитъка. Казах му довиждане, получих един едва чут отговор и си отидох.

Тормозих се от разговора един-два часа, после от леност потърсих утеха в ръцете на Оумъри и погледнах на случката от друг ъгъл. Колкото повече мислех, толкова по-разумен ми се виждаше моят план и знаех, че моят приятел — нали се прекланяше пред разума — не може да не го приеме. Значи оставаше само да се приключи с договора с цар Домас и тогава всички щяхме да се върнем в Ориса и да занесем повече от онова, на което се бяхме надявали, когато още първия път тръгнахме към Далечното царство.

На следващия ден получих покана.

Само че не ме викаше царят; викаше ме принц Равелайн.

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ПЕТА СЛУГИ НА ПОКВАРАТА

В уречения час до кея на моята резиденция спря гондола. Беше голяма, можеше да побере поне дваисет души. Аз бях единственият гост на борда. Виждаха се още четирима души: един кормчия на руля, един слуга в луксозната остъклена каюта плюс двама тръбачи на носа, които предупреждаваха другите съдове да освобождават пътя. Гондолата беше с по осем гребла от всяка страна; гребците бяха скрити под палубата. Може би бяха хора, но в такъв случай бяха идеално тренирани: греблата се вдигаха и потапяха като по часовник. Тръбачите всъщност не бяха необходими, защото всички други гондолиери, забелязали червено-златно-черния вимпел на принц Равелайн, бързо се отдръпваха като дребни риби, съгледали хитрата щука да си търси храна в плитчините.

Отклонихме се от главния канал и поехме по рядко използван воден път, който водеше извън града към Свещената планина. Околността бе осяяна с ниски хълмове, грижливо обработена и странно пуста. Нямаше никакви постройки, нямаше хора, не се виждаха дори пътища и даже пътеки. Каналът се виеше в приятни за окото завои и далеч напред свършваше в едно кръгло езеро.

Чакаше ни ниска лъскава карета, в която бяха впрегнати шест еднакви охранени черни коня. Четирима лакеи ме заведоха до каретата, поклониха се, когато влязох, после заеха местата си и без команда от кочияша конете потеглиха. Въпреки опасенията си гледах с жадни очи през прозорците на каретата — бях любопитен да видя как изглежда имението на принц Равелайн. Не бях разочарован... но не бях и очарован от някакъв разкош. Пътят беше настлан с каменни блокове, всеки с широчината на платното, най-малко пет човешки боя. Блоковете бяха прецизно подравнени. Очаквах пътят да ни отведе до огромна стена с натруфени порти, но нямаше нищо такова. Идеално обработената местност продължаваше да се простира около мен, дърветата и вировете бяха разположени така добре, сякаш майстор-градинар се беше трудил над тях векове наред. Но колкото и

приветлива да изглеждаше околността, усещах, че ако бях попаднал тук, без да знам нищо, щях да я чувствам студена и дори заплашителна. Колкото повече продължаваше нашето пътуване по безлюдния път, толкова повече се усилваше моят страх; нямах представа дали той идва от някакво защитно заклинание, или просто защото знаех кой е господарят на имението.

Видях първата охрана... две фигури от двете страни на пътя. Бяха високи почти сто крачки, изваяни от тъмен полиран камък статуи на жени с вдигнати пред себе си голи саби. Знаех, че никое човешко същество не е послужило за модел — жените бяха невероятно красиви, но строги, студени, далечни... лицата им бяха безмилостни, както тези на вождовете от ледените полета на юга. След като отминахме обърнах глава да ги погледна пак и дъхът ми секна. Всяка статуя имаше второ лице, обърнато назад, лице на злобен, свиреп, озъбен демон. Надявах се, че скулпторът — заради самия него — е работил само по въображение, но от онова, което бях чувал за интересите на принц Равелайн, реших, че не е.

Едва бях възвърнал самообладанието си и съзрях някакво движение в сгъстяващия се мрак. Помислих си, че най-вероятно е конен патрул, и отново сбърках. Иззад един храсталак към нас се спусна глутница ужасни вълци. Бяха цяла дузина. Идваха право към нас и аз се проклинах, че не бях взел никакво оръжие. Всеки от тези огромни рунтави убийци за един миг можеше да повали кон и се съмнявах, че и шестимата бихме устояли срещу зверовете повече от няколко секунди. Бяха по-високи от човек, а ужасните им зъби блестяха дълги, кървави и зловещи. Стегнах се в очакване конете да ги съгледат и да побягнат. Но не би. Вълците се разделиха на две групи, сякаш наистина бяха ескортираща кавалерия, и затичаха в лек тръс от двете страни на каретата. Чувах как ноктите им драскат по камъните на пътя. Един дори надърна през прозореца. Кълна се, че погледът му беше почти човешки. И зъл. Над нас се чу шум от големи крила и зърнах ято от чудовищните орли, които бяхме видели при пътуването си по реката към Ираяс. Замъкът на Равелайн наистина бе добре охраняван. След малко го видях. Беше гигантски шестоъгълник с кръгли кули на всеки ъгъл, разположен в центъра на идеално равно поле. Всяка стена беше дълга по няколко хиляди стъпки. Всички замъци, които бях виждал, включително този на властелините на

Ликантия, биха могли да се поместят зад огромните му стени. Не видях никакви признаци за часови нито на назъбените кули, нито отвън на полето.

Пред отворения главен вход чакаше човек — принц Равелайн. Други гости нямаше, нито пък други посрещачи. Сега вече истински се изплаших. Страхът ми беше, толкова голям, че устата ми пресъхна. Кочияшът спря каретата, лакеите скочиха на земята и се поклониха на своя господар. Той кимна, после пристъпи и ми отвори сам.

— Уважаеми Антеро — каза той. — Благодаря ви, че ме почетохте с присъствието си.

Измъкнах се от каретата, поклоних се ниско и докоснах с устни подадената ми ръка.

— Вие ми оказахте чест — отвърнах аз. — Никога не съм канен в дома на принц, още по-малко на такъв велик принц като вас. Нито пък ми е подавана ръка, за да сляза от карета.

— Хайде — каза Равелайн, — и двамата свършихме със задължителните любезности. Не предвиждам други церемонии и ако сте приготвили речи с умни комплименти, нека сметнем, че са произнесени и съответно им е отговорено. — Той се усмихна, но очите му останаха студени, много студени. После ме хвана под ръка и ме въведе в замъка. — Дълго се чудих дали трябва да поканя други. Не желяех... не желая да си мислите, че сте пренебрегнат, защото няма шумотевица и церемонии, но ние имаме да решаваме важни въпроси... въпроси, които не бих желал да обсъждам в присъствието на хора, които биха могли да свидетелстват пред моя брат. — На лицето му се появи невесела усмивка. — Аз не мога — продължи да говори той почти на себе си — да заповядам да отрежат езиците на всички подлизурковци в кралския дворец. Макар че не би било зле.

Надявах се, че лицето ми не изразяваше никаква реакция, докато Равелайн най-сериозно обмисляше тази възможност. Влязохме в централната част на замъка. Принцът се извини, че няма да ме разведе навсякъде, и каза, че за това щели да са необходими няколко дни и можем да си го позволим друг път.

— Освен това — сподели той — не съм съвсем сигурен, че бих могъл да се оправя самичък.

Поради тази причина не мога подробно да опиша чудесата в замъка на черния принц. Ще спомена обаче няколко неща, които

заслужава да се отбележат. Едното от тях е, че всяка стена и под изглеждаха като направени от една каменна плоча, полирана до огледален блясък, след това прецизно залепена до съседната. Другото беше топлината. Не зная как може един замък да не бъде тъмен и студен, но в този във всяка стая и зала беше приятно топло, без човек да изпитва чувството, че се пече, както в момента, когато пиша в кабинета си срещу накладената с торф камина. Ахнах при вида на безбройните богатства — от гоблените, които светеха с вътрешна светлина, до мебелите, оформени и полирани така, че бяха гладки като най-фина коприна под пръстите ми; картините бяха от реалистични до дръзки цветни взривове, които вълнуваха сърцето. Имаше и други неща, които забелязвах за миг и бързах да отмина, неща, които понякога се явяват в сънищата ми и които не желая и не бива да описвам.

Равелайн ме преведе през голямата зала, където висяха реликви и бойни знамена от царуването на неговата династия, после влязохме в една по-малка стая. В центъра имаше маса. На нея бяха наредени половин дузина покрити блюда. Беше сервирано само за двама и всички прибори и чинии бяха направени от монолитен блок различен на цвят нефрит: от червен до прозрачен и от различни нюанси на зелено до бяло. Встрани имаше друга маса, отрупана със смайващ асортимент от бутилки и гарафи, пълни с напитки от много страни.

Принц Равелайн ме попита какво ще пия и аз заявих, че се осланям на неговия избор, но го предупредих да не се чувства засегнат и да не смята, че напитката не ми е харесала, ако не пресушавам чашата до капка.

— В нашата страна имаме обичай — и аз много го тача, тъй като не мога да нося — да избягваме сока на гроздето, докато не свършим с деловата работа. И понеже, когато бяхме отвън, вие казахте, че имаме да обсъждаме важни въпроси, много ще се срамувам, ако утре се събудя и намеря, че цялата ми мъдрост е отишла в отходните тръби. След като чуя вашите идеи и реша, че ние, орисианците, можем да ги внедрим, е, тогава можем да ги полеем от големите бъчви, ако ваше величество желае. — Равелайн се усмихна, наля две чаши, но не каза нищо, нито да признае моето ласкателство, нито пък да ме укори за него.

Седнахме и започнахме без въведение.

— Вие знаете, разбира се, че вашето пътуване към нашите земи беше наблюдавано от първия ден, когато претърпяхте корабкрушение на Пиперения бряг, до деня, когато ви спасихме на кея на Гомалали.

Придадох учтив израз на лицето си и отговорих, че ни е казано за интереса на Далечното царство, но не и че той се отнася до моето първо пътешествие.

— Един въпрос, ваше височество. Вие казахте „Пиперния бряг“. Аз мислех, че хората на Вакаан не се интересуват от онова, което става отвъд техните граници?

— Съвсем правилно — каза Равелайн. — Но има изключения. Аз съм едно от тях, което ще бъде тема на нашия разговор след малко. Но нека се придържаме към темата: вие не само бяхте наблюдавани, но на моменти бяхте подлагани на изпитания. Например в Гомалали.

— И, разбира се, ако не бяхме успели да реагираме по подходящия според вас начин... — почнах аз и оставих изречението си недовършено.

— Тогава едва ли щяхте да бъдете сметени за достойни да стигнете до Вакаан.

Почувствах как ме обзема гняв, като си спомних мъртвите, ранените, болните, отчаяните и обречените на смърт от жажда или магия, но успях да го потисна. Все пак си позволих малко сарказъм в следващото изречение, за да покажа колко сме доволни, че сме се оказали на висота.

— Сега да се върнем към по-предния въпрос — каза Равелайн. — Сигурен съм, разбирате, че интересите на царството на Вакаан към вашите западни страни е минимален и вероятно няма да отиде подалеч от размяната на някои наши познания или стоки на място извън нашите граници срещу ваши храни, изделия или младежи и девойки, които евентуално можем да харесаме.

Почувствах леко вълнение. Макар че думите му имаха за цел да намалят моите надежди, самият брат на царя признаваше, че усилията ми могат да доведат до успех. Усмихнах се доволно. Излишно е да казвам, че не реагирах на предположението, че може би ще ме интересува да работя като сводник за Далечното царство.

— Вие изглеждате доволен — отбеляза Равелайн. — Лично аз смятам, че радостта е най-дребната отплата за всичко онова, което вие и вашите другари, особено Дженъс Грейклок, сте претърпели през тези

години. Така че онова, което ще обсъждаме след като се нахраним, е, колко тесни могат да бъдат връзките между страните на запад и Вакаан, ако обстоятелствата... се променят.

Той вдигна капака на едно от блюдата и започна да сервира. Не си спомням какво ядохме, но всичко беше свършено... всяка хапка създаваше нови усещания във всички сетива. Онова, което ме впечатли, беше начинът на сервиране. Нито веднъж не се появи сервитьор, но винаги, когато Равелайн вдигнеше капака, се показваше различно блюдо. Не чувах никакъв звук — нито на бутала, нито на някакви други механизми отдолу, затова реших, че смяната на блюдата се извършва чрез магия. Чиниите ни също през цялото време бяха поддържани чисти. Можех да ям от всяко ястие, което ми харесва, а когато погледнех настрани или се засмивах на някоя остроумна шега на Равелайн, усещайки, че съм се наситил, чинията се изпразваше и изчистваше. Чудех се дали Равелайн винаги се храни така, без да има наоколо си усмихнат прислужник или прислужница, или да вижда сияещото лице на готвача, похвален за вкусната храна. Беше малко потискащо, но, от друга страна, нищо, казано по време на храненето, не можеше да послужи за клюки в устата на хората от града.

Не си спомням на какви теми разговаряхме, но те нямаха нищо общо с търговията, Ориса и дори нашето пребиваване във Вакаан. Повечето от неговите приказки се отнасяха до дворцови интриги и свършваха малко преди да станат неприлични. Говорихме също за изкуството и музиката на Вакаан. Разбрах, че той знае за моята любов към Оумъри и че ми намеква по един много фин начин, че сега тя е също такъв залог за щастие, какъвто сме Дженъс и аз, и всичките ни хора. Не мислете, че се ядосах или че се почувствах застрашен — Равелайн просто ми обясняваше, че в уравнението, което трябва да решава, за него няма нито едно неизвестно.

Когато свършихме, той ме заведе в друга стая. В нея имаше дивани и когато седнах в един от тях, той ме обгърна нежно, като ръцете на любима. До нас имаше маса с напитки и двамата с принц Равелайн пихме плодов сок. Диваните бяха наредени в полукръг срещу високо полирано огледало, което висеше от стойка, сякаш беше гонг. Знаех, че стъклото е омагьосано, и се чудех какво иска да ми покаже Равелайн. Преди да седне, той докосна повърхността на огледалото и то оживя. Видях малка група хора да вървят покрай една река.

Наблюдавах собственото си пътешествие, когато вървахме през плодородната, изоставена долина над Пиперения бряг. Перспективата беше като през очите на някой от наблюдателите.

— Значи не сте се шегувахте, когато казахте, че сте следили цялото ми първо пътешествие — успях да отбележа аз.

— Всеки път, когато влизахте в нашите земи или земите, граничещи с тях, нашите наблюдатели се оказваха там — отговори Равелайн. — Трябва да призная обаче, че последната ви експедиция беше организирана много умно. Не можахме да ви видим — макар че „виждам“ не е точната дума, — докато не минахте през прохода отсам Уоумуа и не пресякохте границите на Гомалали.

Той махна с ръка и в огледалото се появи нов образ. Сега аз гледах Ориса, наблюдавах я сякаш от невидима кула в центъра на града. Почувствах силна носталгия и я стана двойно по-голяма, когато разбрах, че виждам Ориса такава, каквато е в същия този момент. Беше точно преди разсъмване, тук-там се виждаха светлини. Можех да различа Улицата на боговете, Градската управа, Замъка на жреците. Опитах се да открия собствения си дом, без да показвам пред принца някакъв интерес.

— Както казах, аз проявявам по-голям интерес към Запада, отколкото моят народ — каза Равелайн. — Това е една от причините, поради която след известен период, през който, как да го кажа по-благоприлично, проявявах известен скептицизъм към вас, към Дженъс Грейклок и намеренията ви, станах ваш ревностен поддръжник. Разбрах, че Вакаан в бъдеще трябва да насочи поглед към нови посоки... започвайки с Ориса и Ликантия.

— Каква форма — попитах внимателно аз — мислите, че ще приеме интересът на Вакаан?

Равелайн отпи от питието си.

— Не съм сигурен, че за мен това има значение, нито пък съм сигурен, че мога да отговоря подробно на вашия въпрос. Достатъчно е да повтора, че ако бъде коригирано известно неравновесие в двора, в най-скоро време с Ориса ще бъдат установени най-тесни връзки. — Изразът му стана по-строг, гласът му също. — Това е една възможност, която аз няма да позволя Вакаан да изпусне. Ние сме длъжни да използваме момента, и ще го използваме. Затова именно ви поканих тази вечер. Аз смятам да приложа цялата си сила в един план за

отваряне на вратите към Запада. — Гласът му отново се успокои. — Когато бъде постигнато това, ще поискам представителство... лично представителство... във вашите земи. Такъв пост предлагам на вас, почитаеми Антеро.

— Като търговец? — попитах аз. — Известно ми е, че се отнасяте с презрение към търговията.

— Не бих изразил чувствата си към онези, които изкарват хляба си с търговия, така неучтиво, макар че лично аз винаги съм предпочитал да печеля пари по друг начин. Но отговорът ми е отрицателен, Вашата търговска дейност е на второ място и в собственото ви виждане, и в уважението, на което се радвате в Ориса. Вие сте благородник. Аз имам нужда от човек, на когото мога да се доверя, човек, който да участва в заседанията на вашата... Градска управа. Вие ще ме представяте в Ориса и, не е изключено, също и в Ликантия.

Не можех да позволя Равелайн да разгадае израза на лицето ми, затова станах и се отдалечих от него. За мен беше очевидно, че според принца крайният интерес на Вакаан ще бъде да ни завладее. Но аз никога не бих председателствал заседание, на което да се вземе решение за поробването на страната ми, още по-малко това да стане от някой магьосник като този срещу мен. Щом тази мисъл мина през главата ми, побързах да я прогоня, тъй като не бях сигурен дали магиите, които се въртяха около мен, не включват и четене на мисли. Сега, когато вече знаех намерението на Равелайн, трябваше точно да подбирам мислите, думите и действията си. Не само защото, изглежда, бях на крачка, от отваряне на пътя към Далечното царство, но защото, ако прибързано отхвърлех предложението на Равелайн, можех да се окажа точно там, където отиваха изчезналите.

Помислих малко и разбрах как да отговоря на принца.

— Това е чест за мен — казах аз. — Но, искрено казано, амбициите ми никога не са били толкова големи, ако приемем, че правилно съм разбрал предложението ви... а мисля, че е така.

— Който има желание, постига — каза той. — Някой в Ориса ще изпълнява вместо мен тази задача. Защо да не бъдете вие? — Значи Равелайн беше обмислил всичко и моето сътрудничество не беше от решаващо значение.

— Някой? — Замислих се. — Защо не моят приятел Дженъс Грейклок?

— Имам няколко съображения. Първото и най-маловажното е, че се съмнявам дали вашият народ ще приеме един полуцивилизован човек да им бъде фактически господар. Трябва да добавя, че с някакъв вид непреклонност това може да се уреди. По време на пътешествията си вие на няколко пъти минахте през голямата пустош. Тази земя, сигурен съм, че с пророкуванията си Дженъс е разбрал това и ви го е казал, някога е била зелена и цъфтяща, и за нея са се разказвали легенди. Но нейният народ се е противопоставил на Вакаан. Това е било преди цяла вечност, по времето на древните, или поне така са разказва в легендите. Но и до днес там няма нищо освен гола пръст и остър кремък и тя ще служи като пример на всички други, докато самото време не достигне до своя край! — Равелайн понижи глас. — Втората причина са плановете и амбициите на Грейклок, амбиции, които отговарят много на моите. Той ми направи огромно впечатление. Искан да научи всичко... да знае всичко, което се е изучавало от възникването на магьосничеството. Къде другаде би могъл да научи всичко това, ако не тук, в Ираяс? Аз предлагам да го взема на работа при себе си, при условие, разбира се, че вие сте готов да го освободите от клетвите, които е положил пред вас. Така, както напредва... както учи... той не само ще получи почести далеч по-големи от онези, които може да му окаже Ориса, но аз планирам да му дам истинска власт, власт само малко по-ниска от тази, която имам самият аз. Слушал съм моят брат да ме нарича свой копой. Такава роля предлагам на Дженъс, на когото скоро ще дам благородническа титла. Той ще бъде моят копой!

Изпих си чашата, после умишлено бавно загледах шишетата, докато намерих гарафа с ракия. Искан да изглежда, сякаш подпечатвам потенциален договор. Сипан си половин чаша и се обърнах към Равелайн.

— За мен всичко това е съвсем ново, ваше височество. Предполагам, че не искате да ви отговоря в момента.

— Надявах се на отговор — каза Равелайн и по лицето му се изписа недоволство.

— Простете, но не мога да ви отговоря веднага, ваша милост. Прекарах много години в усилия да достигна до вашето царство и през

цялото това време с Дженъс бяхме партньори. Трябва да се посъветвам с него. И трябва да допълня, че той не е полагал никакви клетви пред мен освен клетвата за приятелство и обща цел.

Равелайн понечи да каже нещо, после се замисли и се усмихна примирително.

— Ах, да. Забравих, че на Запад контурите на властта не са така ясно очертани, както тук. Един човек може да бъде считан за подчинен, но мнението му да има такава тежест и той самият да е с такива права, сякаш е равен със стоящия над него. Много добре. Помислете по нашия разговор. Обсъдете го задълбочено. Но само двамата. Предпочитам нашата среща да остане тайна за всички, с изключение на Дженъс.

— Разбира се, ваше височество — казах аз. Равелайн напълни чашите с ракия и вдигна тост:

— Има една селска поговорка, която датира от времето на укротяването на Змията-река: „Умният човек, попаднал в пролетен поток, се оставя да бъде отнесен по течението до нови богатства. Глупакът се съпротивлява и потъва.“ Да прием за умния!

Нямаше какво друго да си приказваме. Извиних се, като казах че съм много възбуден от идеите, представени ми от него, и желая да ги обсъдя още тази нощ с моя приятел... ако все още е буден.

Това развесели принца.

— Той не спи, уважаеми Антеро. Ще наредя на слугите си да ви откарат направо в неговата резиденция.

Каретата чакаше и когато потеглихме, погледнах назад. Лорд Равелайн стоеше пред входа. Въпреки разстоянието, въпреки нощта чувствах как очите му ме изгарят. Облегнах се на седалката и се опитах да си съставя план. Но само губех ценно време да проклинам себе си, Дженъс и всеки орисианец от Еко до селяните от Чипсайд, особено разказвачите на истории на пазара и бавачките, които ме бяха приспивали с тези истории като дете. Никой от нас, нито един, никога не бе допускал невероятната възможност, че един народ, толкова великолепен и силен като този на Далечното царство, не прелива от доброта и не очаква някой орисианец да се яви пред него, за да дари целия народ на Ориса със знание, което ще му позволи да си възвърне златните дни, когато всеки човек е бил цар, а неговите управници — богове. Дори за момент съжалих, че изобщо бях срещнал Дженъс

Грейклок — по-добре първото ми пътешествие да беше минало в нескончаеми оргии с проститутки и пияници през земите на Запад. Но тогава никога нямаше да срещна Диос. Нито Оумъри. Да не говорим за другите неща, които ме превърнаха от неопитен младеж в това, което бях сега. За добро или за лошо аз предпочитам това, което беше, пред онова, което можеше да бъде. Достатъчно време бях пропилял. Сега като някоя маймуна здраво стиснах орехите в гърнето и не беше зле да помисля как да измъкна ръката си.

Гледах навън, докато минавахме покрай двете огромни статуи, застанали на границата на земите на Равелайн. Прибрах главата си в каретата и потреперих. Беше съвсем тъмно и сигурно бях преуморен. Но мога да се закълна, че главите на двете чудовищни фурии се обърнаха и ме изгледаха.

Предсказанието на Равелайн, че Дженъс още е буден, се потвърди. Когато гондолата стигна кея на заобиколената му с вода резиденция, видях вътре да свети. Двамата лакеи, които ме съпровождаха, стъпиха на кея, за да ми подадат ръка — и изведнъж видях нещо необикновено: към един от подпорните стълбове беше завързана полускрита в тъмнината малка лодка. Може би не бих я забелязал, но сега всичките ми сетива бяха настроени да откриват предателство или опасност. Чух тих плач. Наредих на лакея да вдигне високо факлата, за да виждам по-добре. В лодката видях сноп парцали; после парцалите се размърдаха и видях, че с тях беше облечена някаква жена. Тя беше първото дрипаво същество, което виждах в Ираяс. Лакеят понечи да я наругае, но аз го потупах по рамото и поклатих глава. Нямахме време за губене, а и тя не забелязваше нашето присъствие.

Заизкачвахме се по стълбите и се отправихме към входа на резиденцията. Вторият лакей докосна малка месингова плочка. Чу се звън на огромен гонг. Той позвъни още два пъти преди вратата, врязана в огромната порта, да се отвори. Появиха се четирима пазачи, застанали от двете страни на управителя Гатра, който толкова пъти бе отлагал срещите ми с Дженъс.

— Ваше благородие — каза той. — Моите извинения, че ви накарахме да чакате, но сигурно има някаква грешка. Не ни беше съобщено за вашето пристигане.

— Знам — казах аз. — Трябва веднага да говоря с господаря ти по въпрос от най-голяма важност.

Гатра се поколеба.

— Господарят се оттегли от изследванията си рано с изричното желание да не бъде безпокоен. Но... тъй като това сте вие, ваше благородие... извинете ме за момент. — Вратата се затвори и Гатра изчезна за доста дълго. После главният вход се отвори и той ме въведе. — Отново моля за извинение, задето ви накарах да чакате — каза той мазно. — Вие, както винаги, сте добре дошъл. Господарят е в кулата.

Освободих лакеите на Равелайн и влязохме вътре. Сетих се какво бях видял и попитах:

— Гатра, долу има завързана една малка рибарска лодка с една жена на борда. Тя плаче, сякаш току-що е изгубила всичко. Това има ли нещо общо с теб или с тази къща?

Управителят свъси вежди и изръмжа:

— Тя направи честна сделка. И освен това сама дойде при нас. — Любопитството надделя над умислеността ми над по-важните въпроси и аз вдигнах въпросително вежди за повече подробности. — Преди няколко дни решихме да увеличим персонала и разгледахме кандидати от местните хора. Тъй като необходимото обучение изисква повече време, наехме такива бъдещи прислужници, които да са под десет години и, разбира се, непоқварени от света. Една от тях беше дъщерята на тази жена. Тя беше тук, но открадна нещо и успя да избяга в града. Нямам представа защо жената е решила да оплаква чедото си тук. Няма вид на жена, която да не може да роди друго. След като ви заведе при господаря, ще я прогоня.

Учудих се, че Гатра знае и най-малките подробности от онова, което става в този огромен дом, чак до честността на най-последната бъдеща чистачка, но не казах нищо. Когато той се обърна и ме поведе навътре, забелязах, че на ревера му има пришита лента. Беше червено-златно-черна. Минахме през виещите се коридори на резиденцията към централния двор. Сбърчих нос. Носеше се някаква отвратителна воня.

Гатра видя гримасата ми.

— Малък пожар в кухнята — каза той толкова спокойно, че веднага разбрах, че лъже. — Преди час лойта, която приготвихме за марината, пламна и всички трябваше да гасим, дори господарят

направи заклинание, за да укроти огъня... но се страхувам, че миризмата все още се усеща навсякъде.

Влязохме във вътрешния двор и зловонието намаля.

В центъра на двора беше кулата, която Дженъс бе избрал и за жилище, и за работно място.

— Ако обичате да се качите сам, ваше благородие — каза Гатра. — Господарят каза, че не бива да ви придружавам, тъй като тъкмо привършвал нощната си работа и моето присъствие щяло да попречи на неговата съсредоточеност. Той е в най-горната стая.

Благодарих му и се заизкачвах по стълбата, която се виеше покрай вътрешната стена на кулата. Отворих вратата на обсерваторията и чух басово бръмчене — и звук, и не звук. Усетих как тялото ми вибрира, каменните стени около мен също.

— Влез и не говори — каза Дженъс. — Гостенинът ми е плашлив.

Не бях забелязал по-рано, че покривът на най-горната стая е на панти. Сега беше отворен към ясната нощ и звездите. На голямото писалище гореше дебела свещ. Дженъс седеше зад писалището, профилът му беше като на ястреб в клетка. В стаята имаше и още нещо. Беше вихрушка, облак от абсолютна тъмнина с безброй много малки светлинки, разпръснати из него. Дженъс не каза нищо друго, нито ме погледна; единственото, което съществуваше за него, беше въртящият се облак. Изплаших се, без да зная защо. Отстъпих назад, в гърлото ми се надигна ръмжене, дори се озъбих.

— Нищо не те застрашава — каза Дженъс, без да ме погледне. — Моят приятел е ограничен в пентаграмата и вече получи онова, което търсеше. — Чак сега забелязах фигурата, която Дженъс бе врязал дълбоко в каменния под. В нея и около нея имаше странни заврънкулки — може би писмо на чужд език или някакви непознати символи. В центъра на пентаграмата бяха поставени три малки свещи, а между тях имаше голяма месингова купа, пълна с тъмна течност. Докато наблюдавах, течността се завъртя, после се вдигна към облака... също като воден циклон, какъвто бях виждал край пристанището в Ориса. Облакът поемаше... „пиеше“ тази тъмночервена течност. Проникващото през костите вибриране стана по-силно. За секунди купата се изпразни. Облакът нарасна, светлините в него станаха по-ярки и той се завъртя по-бързо. Дженъс стана и

вдигна ръце... най-напред с дланите надолу, после с дланите нагоре. Облакът придоби неясни очертания, като тъмночервена падаща звезда, гледана наопаки, и изчезна. Вибрирането спря.

Дженъс се размърда и в стаята се появиха нови свещи, запалени без кибрит или огън. Ново движение — и капандурите на покрива над нас се затвориха. Сега стаята, ако се пренебрегне пентаграмата на пода, не изглеждаше по-неприветлива от кабинета на учен с разхвърляни хартии, книги и свитъци.

— Приятелю Амалрик — каза Дженъс. — Тази нощ навлязох дълбоко в непознатото. Това същество идва от отвъдното и сега аз му дадох онова, което... то желаше най-много, и то ще дойде пак, когато го повикам.

— Що за същество е това?

— Засега не зная — отговори Дженъс. — В архивите на Вакаан намерих следи за неговото съществуване, заклинания, с които да го привлека, и дори един таен намек за сделката, която желае. Беше в един свитък, запечатан с восъчен печат, който ме ужаси, без да ми е ясно защо. Свитъкът, изглежда, не е бил разгръщан от времето на древните, населявали тази земя. Никой... дори и принц Равелайн... изглежда, не е знаел за неговото съществуване, нито пък някой е научил онова, което предлага той. Както казах преди време, съществува познание, което не е известно на никого в това царство. Познание за онзи, който има смелост да го получи. Тази нощ аз поех по този път.

Дженъс се овладя и ме изгледа малко смутено.

— Хвалех се, приятелю мой. А Гатра ми каза, че си му загатнал за някаква грозяща ни катастрофа.

— Страхувам се, че е така.

— Виното ще намали ли бедствието... или ще го направи още по-лошо? — Успях да се усмихна тъжно. Дженъс отвори един шкаф, извади гарафа и чаши и безцеремонно изхвърли някакви хартии от един стол да седна. — Какво се е случило? Когато говорихме последния път, ти не спомена за нищо такова.

Започнах да разказвам всичко отначало и щом споменах за поканата на принц Равелайн, лицето на Дженъс помръкна. Но той не каза нищо, така че продължих. По време на разказа ми той на няколко

пъти се размърда неспокойно, но задържа езика зад зъбите си, докато не свърших. После попита:

— Това ли е всичко?

Представих си мислено случилото се и кимнах. Бях описал всичко толкова пълно и толкова безпристрастно, колкото бе по силите ми.

— Да върви по... — започна той.

Прекъснах го.

— Дженъс! Спомни си какво ти казах току-що! Той знаеше, че ти не спиш, и знаеше, че си сам. Мери си думите.

— Ще се погрижим за принц Равелайн и неговите шпиони — промърмори Дженъс, отиде до писалището си и измъкна една колба. Изтърси от нея малко прах, поръси из стаята и бързо промърмори някакво заклинание. — Сега, дори нашият черен принц да слуша, няма да чуе нищо освен пиянския ни разговор по въпроса за печалбата, ако отворим ресторант в Ориса и сервираме в него храна от Вакаан.

— А това няма ли да го направи подозрителен?

— Този човек е станал подозрителен още с първата си глътка въздух — отговори Дженъс. — Нищо от онова, което ще сторим, не може да го направи по-предпазлив. Сега да се върнем за момент там, докъдето бях стигнал. По дяволите този човек! Когато той за първи път започна темата как вижда бъдещето на Ориса, му казах, че не може да ти подхвърля подкуп така небрежно, сякаш си някой мазен жрец в митническия навес! Та дори и този подкуп да е цяло царство!

Почувствах как гневът ми нараства, но се въздържах.

— Искаш да кажеш, че отдавна знаеш за плана на Равелайн, но нищо не си ми казал?

Дженъс трепна.

— Знаех го, приятелю. Предполагам, че трябва да те моля за прошка, че не те предупредих, когато за първи път го научих. Но за това имаше причина.

— Каква причина? — попитах аз, без да сдържа гнева си.

Дженъс разглеждаше винената си чаша, после я пресуши.

— Трябва внимателно да подбирам думите си, Амалрик. Обещавах ли, че ще ме изслушаш докрай, преди да започнеш да говориш?

— Аз... да. Слушам.

— Нека да допуснем най-лошото... макар аз да не мисля, че ще се стигне дотам... и приемем твоето малко истерично твърдение, че Равелайн възнамерява да управлява и Ориса, и Ликантия с желязна ръка. Дори това да е вярно, аз познавам по-сурови господари от Равелайн и мога да назова някои, които са на власт в страни, известни и на двама ни. Аз го разбирам малко по-добре от теб, Амалрик. Равелайн е човек, който никога няма да стане цар във Вакаан и това го огорчава. В известен смисъл, вместо да се закали, когато го е разбрал, той се е пречупил. Равелайн е същество, изпълнено с ентузиазъм, той се хвърля от един голям проект към друг, интересите му са краткотрайни, зараждат се и отмират.

— Но се е интересувал от нас от много години!

— Помолих те да ме изслушаш. Моля те! Равелайн е безумно влюбен в нашите земи и то, както ти казваш, от отдавна. Мисля, че е така, понеже те просто винаги са били извън неговата власт, така както едно дете желае сладкиш, различен от този, който държи в ръката си. След като чадърът на Далечното царство бъде разпънат над Ориса и Ликантия, той ще се запали по нещо друго. Може би по някакви други изследвания, може би по своя харем. Но той ще се заинтересува от нещо друго, обещавам ти. А орисианците ще станат толкова богати, колкото всички тук.

Почаках, но Дженъс не каза нищо повече и реших, че е свършил.

— Той иска да ни превърне в свои слуги. Какви ще бъдат наказанията, ако не остане доволен от нас? Не зная дали има власт да превърне земята ни в такова мъртвило като пустошта, както някога са направили древните, но той ми показва съвсем ясно, че с радост ще раздава присъди на всички, които дръзнат да се опълчат срещу Вакаан, а това означава срещу него. Освен това принц Равелайн каза, че ни е проверил, но не подробно. Чудя се какви точно са били... тези проверки? Каква магия е направил, за да възстанови Уоумуа? Каква е тази магия, убила най-добрите войници на Ориса?

— Не! — извика Дженъс, а после продължи по-спокойно: — Е... трябва да бъда честен. Не съм сигурен. Не, че не е вярно. Е, и какво, ако е вярно? Ние, орисианците, не бихме ли взели мерки, ако една голяма армия се насочва към нашите граници?

— Не и преди да разберем техните намерения — отговорих аз.

— Не знам — каза Дженъс. — Не знам. Нека да разгледаме нещо друго, докато говорим за Ориса. Ние... ти и аз... неотдавна спечелихме победа срещу жреците и тяхното потисничество в Ориса. Те защитаваха отдавна умрялото минало и използваха това минало, за да отслабят днешния живот и мечтите ни за утрешния ден. Смяташ ли, че всички тези ограничени глупаци са изчезнали заедно с Касини? Аз зная, че те отново ще се опитат да наложат своите задушаваци традиции, най-вероятно малко след като се върнем в Ориса и им заявим, че старият начин на живот е обречен. А какво да кажем за Ликантия? Аз познавам този народ. Познавам техните властелини. Те продължават да говорят за възстановяване на проклетата им чудовищна стена. Колко време ще мине преди да започнат да увеличават армията си? И щом постигнат това, ще насочат алчните си погледи към Ориса.

— И какво от това? Ние вече сме ги победили един път и можем отново да го сторим.

— Не съм сигурен — отговори Дженъс. — В последно време не съм виждал в Ориса хора с куража на твоя баща и на неговото поколение. Не, Амалрик, на нас ни е необходим Равелайн. Извинявам се, нека да бъда по-точен. На нас ни е необходимо онова, което представлява той. На нас ни е необходимо знанието, което има неговият град и неговата страна. Аз презирам прашните архиви и библиотекарите, но на една покрита с паяжини лавици има повече знание, отколкото в целия дворец на жреците. С това знание, с тези сили ние ще можем да сътворим един златен век, такъв златен век, в какъвто е живял човекът в древността, а след това се е оказал недостоеен за него. След няколко години ние ще владеем цялата мъдрост, притежавана от хората по тези земи, и тогава ще можем да ги надминем. Ние сме млад народ, а те са стари, уморени и обхванати от рутината на своя начин на живот. Аз виждам Вакаан, Ираяс и Равелайн като предвестник, като предшественик на една нова, жизнена ера, ера, за която златото не е най-важното.

— Добре казано — отговорих аз. — Но сега не е време за възвишени речи. Погледни действителността. Наистина ли мислиш, че Ориса може да въстане срещу господството на Далечното царство? Аз виждам около себе си щастливи, доволни лица, като муцуни на говеда, които не разбират, че тяхната единствена цел е да увеличават стадото,

което накрая ще украси масата на техния господар. Мислиш ли, че тези хора тук във Вакаан, някога ще се разбунтуват? И ако го направят; какви шансове имат? Искаш ли да видиш орисианците — народа, който считаш за свой — да се превърнат в преживни говеда като тези?

— По-зле ли ще бъдат от сега? — попита Дженъс. — Не бързай с отговора. Спомни си за бедняшките квартали, през които минахме, когато се върнахме в Ориса. За Чипсайд. Виждал ли си такава бедност в тази страна? А Чипсайд далеч не е най-лошото в Ориса. Не искам да споменавам за претъпканите жилища в Ликантия. Аз съм сигурен, че ако ти предложиш да се избира между златните вериги на тази страна и условията, при които живеят сега повечето орисианци... те ще извикат ковача да те окове.

Сдържах гнева си, сипах си вино и се насилих да отпия. После започнах още по-разгневен.

— Спомням си, преди години, в пустинята, когато освободихме Диос и се опитахме да освободим останалите роби на номадите... как се развилня ти срещу онези, които предпочетоха да останат с веригите. А сега смяташ за приемливо да си потърсим робовладелец? Почакай, господинчо. Аз имам друго да ти кажа. Според теб повечето орисианци ще предпочетат да бъдат управлявани от Далечното царство, ако бъдат богато възнаградени. А какво ще правят останалите... онези, които ти смяташ, че ще бъдат малцинство? Хора като Еко, Гамелан или дори Мийна и другите войници тук в Ираяс? Нали ще е подигравка да им кажем какъв е резултатът от изживените от тях страдания! А какво ще стане с жените? С моята малка камериерка Спото? С моята сестра Рейли? И с Отара, нейната любовница? Или другите от Маранонската гвардия? Мислиш ли, че ще приветстват радостно тази тирания? Какво ще направи с тях Равелайн?

— Всички царе имат закони, с които защитават властта си — отвърна Дженъс малко неубедително. — Законът на Вакаан, според който бунтовниците изчезват, по-лош ли е от Целуването на камъните? Или дори от повикването на властелините на Ликантия?

— Колкото до първото — казах аз, — да, по-лош е. Никой в Ориса не е езекутиран без открит съд. А що се отнася до Ликантия, не мога да кажа. Особено след като не съм говорил с никого от „повиканите“ и не знам защо ги викат.

— Може би — каза Дженъс бавно — трябва да извикаме някой дух и да го попитаме. Макар че трябва да те предупредя, мъртвите си служат с ужасен език. — После той леко промени темата. — Да речем, че си прав в твоите опасения. Какъв е твоят план?

Поех няколко пъти дълбоко дъх, за да се успокоя.

— Подготвил само началото на един план и ще приема твоите допълнения... или дори друго предложение — отговорих аз. — Предлагам и двамата да печелим време пред Равелайн. Да правим мъгливи обещания, каквито прави всеки търговец, закъснял с доставката. Имам впечатлението, че цар Домас вече е решил да одобри започването на някаква търговия. Ти каза, че Равелайн е човек на моментния ентузиазъм. Може би ще успеем да използваме това споразумение като предлог да се върнем в Ориса. След като пристигнем в родината си, мисля, че е абсолютно наложително веднага да пристъпим към изпълнение на моя план. Ти, Дженъс, трябва да поемеш в ръцете си цялата гилдия на жреците и да започнеш приготовления. Но не за незабавна война, нито въобще за война. Това, което казвам, са разсъждения на глас, но не виждам как Равелайн може да организира нападение срещу нас, било чрез магия, било физически, след като неговите хора нямат никакви интереси, които да се простират по-далеч от собствените им носове. Съгласен съм с теб, че жителите на Вакаан са ужасно ограничени, и мисля, че трябва да търгуваме с тях и да научим всичко, което можем. Според мен ти трябва да се заемеш с обобщаването на това знание. — Неочаквано не ми достигнаха думи и седнах. — Освен тези общи мисли... не, нямам подробно разработен план, особено след като Равелайн фактически дори не е споменал, че ще нападне земите ни.

— Но под една или друга форма ще го направи — каза Дженъс твърдо. — В края на краищата обаче няма да постигне нищо. — Той ме дръпна да стана и ме заведе пред едно кръгло огледало. — Погледни в това огледало, приятелю. Погледни ни. Когато за първи път те срещнах, ти беше момче, а аз младеж, чиято най-голяма отговорност беше да командва взвод въоръжени с копия войници. Сега ние достигнахме до Далечното царство и можем да имаме цялата власт, цялата мъдрост, която се предполага че имат боговете, които не съществуват. Единственото, което стои помежду ни, е една личност, някой, с когото зная, че мога да се справя в подходящ момент, но не

мога да ти кажа нищо повече. Ако сега си вирим носа пред Равелайн и избягаме през границата... съмнявам се дали ще успеем да стигнем дори до Пиперения бряг. Така че ще умрем някъде в пустинята... и Ориса ще се върне към старото си непокорство. Амалрик Антеро, ние сме избрани да създадем нов век за Ориса и ти трябва да разбереш това. Ако трябва за кратко да печелим време с Равелайн... е, така да бъде. И двамата сме все още млади и имаме пред себе си още много години, а времената се променят.

Понечих да отговоря, после наистина погледнах в огледалото. Не виждах в себе си нищо младежко: лицето ми беше набраздено от мъка по всички загинали, косата ми вече не пламтеше в огненочервено както преди, очите ми гледаха така, сякаш бях видял прекалено много и душата ми имаше нужда да се възстанови в покой и зеленина. Но аз изглеждах като пеленаче в сравнение с Дженъс. Той беше само няколко години по-стар от мен, но сега, при тази светлина, би могъл да мине за баща на човека, която ме отърва пред крайбрежната кръчма. Оредялата му коса и брадата му бяха прошарени и сплъстени като на болник. Дълбоки бръчки браздыха лицето му; беше прежълтял, бузите му бяха започнали да провисват, а брадата му да се проскубва по краищата. Но най-много ме впечатлиха очите. Те бяха с червени кръгове, хлътнали дълбоко в очните кухини. В погледа им се четеше изживян... и приветствен ужас. Съвсем скоро бях виждал подобни очи и си спомних къде: на банкетата при Морташъс, когато за първи път видях мъртвешкия поглед на магьосника. Постарах се да не трепна и се отдръпнах от огледалото още по-ядосан.

— Ти наистина ли вярваш, че можем да се опълчим срещу човек, който е създал такъв кошмарен град като Уоумуа? — попитах аз. — Не само да се опълчим, но след време да го унищожим или най-малкото да го обезсилим? Дженъс, ела на себе си! Ако се съглася с неговия план, той ще ми позволи да съществувам само докато изпълнявам всяко негово желание, всеки негов каприз, сякаш са копнежи на моята душа. На пешките не се разрешава да обсъждат ходовете, замислени от шахматиста. Но има нещо по-важно от ролята, която ще изпълнявам в новия свят на Равелайн. Дженъс, не мога да повярвам ти да се надяваш, че ще можеш да използваш този човек за своите цели. Честно казано, не съм съвсем сигурен дори, че той е човек. Принц Равелайн е прекарал целия си живот в царски игри на смърт и власт.

Той ще те схруска като предястие! — Гласът ми ехтеше в среднощната тишина. Дженъс също се ядоса.

— Мислиш, че съм слаб?

— Мисля, че си много глупав! — озъбих се аз. — Ти си балното присъствие на Равелайн, каквото бях аз на онази курва, Мелина. Не само не виждам капитан Грейклок, който може да дойде да те освободи, но накрая ще се окажеш по-голям тъпак и от мен.

— Как смееш! — изсъска Дженъс. — Ти... търговско синче такова! Ти не си дори мъж, ти никога не си участвал в истинска битка! Най-трудното ти решение е било да покачиш цената на топ плат. Ти... да учиш на ум мен, Дженъс Кетер Грейклок, чието родословие се води от началото на времената! Как си позволяваш?

Вдигнах стиснат юмрук. Исках да изкреця в лицето му, че най-накрая съм разбрал какво мисли за мен и че... и изведнъж се видях в огледалото. Лицето ми бе червено като косата ми. И вместо да ударя, забих нокти в дланта си. Дишах тежко, сякаш бях тичал. Успях някак да се овладея и казах:

— И двамата се държим като глупаци. И нищо няма да постигнем. Нека продължим утре. Когато и двамата се научим да се държим както трябва.

Дженъс с усилие кимна. Беше съгласен. Понечи да каже нещо, после млъкна. Не се сбогувахме. Просто се обърнах, излязох от стаята и бързо заслизах по стълбите на кулата. На двора повиках Гатра да ми намери гондола.

Прибрах се много късно. Не знаех какво да правя. Съблякох се до басейна с лотоси, скочих в прохладната вода и го преплувах три пъти, опитвайки се да успокоя ума си така, както отпусках мускулите си. Като излязох от водата, ме лъхна първият утринен ветрец. Почувствах се по-добре, но не и по-мъдър.

Би трябвало да изчакам, но не го направих. Нещо ми подсказваше, че всеки момент е важен. Трябваше да обсъдя проблема с онзи, който, изглежда, единствен в тази страна все още беше с всичкия си. Отидох в кухнята и си направих чай, без да будя дремещия слуга. Занесох го в стаята с намерение да събудя Оумъри и после да й разкажа какво се беше случило. Но тя беше будна и стоеше до прозореца. Оставих подноса, прегърнах я и единственото ми желание

беше този момент да продължи вечно и никога да не се налага да я пусна. След известно време Оумъри нежно ме отблъсна.

— Толкова лошо ли беше?

Разказах ѝ какво се беше случило и при Равелайн, и при Дженъс. Когато свърших, оставах два часа до зазоряване. Оумъри напълни чашите ни с вече изстиналия чай.

— Мнозина във Вакаан — каза тя, — ще ти се присмеят и ще кажат, че само един варварин-чужденец може да търси съвет от една музикантка. И че са го очаквали.

— Никой не ме познава по-добре от теб — отвърнах аз. — И на никого не вярвам повече, включително и на самия себе си.

Оумъри ме целуна и каза.

— Много добре тогава. Да започнем ли с твоя приятел? Помисли по следното: ако някой дойде при мен, както очевидно е отишъл принц Равелайн при Грейклок, и ми обещае, че мога да изуча всички акорди, всички позиции, всички тонове и гами на всички инструменти от времето на древните до днес и ще мога да използвам това знание за създаване на музика в бъдеще... може би аз ще бъда сляпа за недостатъците на този човек. Освен това в думите на приятеля ти има известна истина. Не че голямата злоба на Равелайн може да бъде преобразена в доброта така лесно, както пясъкът се превръща в злато. Но той може да бъде отстранен.

Почувствах малка надежда.

— Как? Да отида при царя ли?

Оумъри онемя от ужас.

— И през ум да не ти минава, любов моя! Ако отидеш при цар Домас и му разкажеш всичко случило се, той наистина ще повика Равелайн и хубаво ще го накастри. Дори може да нареди принцът сам да се оттегли в някое далечно имение и да му каже, че поведението му позори почтените хора. И ти ще бъдеш възнаграден за твоята честност. Но само след няколко месеца Равелайн отново ще се върне, а ти ще изчезнеш. Въпреки че братята се мразят... никой от тях не позволява царската фамилия да има неприятности. Никой. Освен това във Вакаан нещата се уреждат по-деликатно. Един начин да се справим със ситуацията е да подшушна някоя дума на приятели, които смятам за умни. И тези приятели да изключарят с техни приятели. Тези приказки трябва да станат съвсем тайно и съвсем тихо. След време... може би

седмица, може би месец, можем да поговорим с Биймас. После слухът ще достигне до ушите на царя. И той ще разпита най-хитрите си придворни, съвсем тайно и съвсем издалеко. След като научи истината, а той ще научи всичко, ако желае, може би ще се заеме с принц Равелайн. И ще му нареди да оглави някоя експедиция срещу разбойниците, на север например.

Не можех да повярвам.

— И това е достатъчно, за да се възстанови положението и да се решат проблемите както на Ориса, така и моите собствени?

Звучеше невероятно.

— Както казах, Равелайн и по-рано е бил поставян на колене и то по въпроси, които ние считаме за по-важни от съдбата на два варварски града далеч на запад. Прости ми, Амалрик, любов моя, но така мислят ваканийците.

Знаех, че нищо, особено прищевки относно цената, не може да е сигурно. Но Оумъри ми предложи единствения реален, разумен план. На сутринта щях да се върна при Дженъс и да решим нашия спор. Все още бях ядосан от суровата му непреклонност. Но си казах, че никой от нас не е свършен. Пък и той беше мечтал за кралство много по-дълго, отколкото аз. И въпреки това, когато легнах и затворих очи, знаех, че нашата дружба вече няма да е същата, както досега.

След час ме събуди писък, заседнал в гърлото ми. Отворих уста, но той не излизаше. Оумъри се обърна неспокойно до мен. Бях едновременно и буден, и в трескав унес.

Две неща минаха през ума ми. Първото вече знаех, поне по принцип: черна магия ще засади и развие в мен болка, страх и смърт. Ако Равелайн изпълни своя план, в Ориса и Ликантия ще настъпи хаос. По нашите земи ще се бият армии, ще ги кръстосват... армии, които накрая ще се превърнат в бандити и убийци. След време страната ни ще се превърне в нещо като Оспорваните земи... и можех да си представя как Равелайн гледа отвисоко тези кървави развалини и се усмихва на разрухата, която за него беше като майчино мляко.

Ако допуснехме Равелайн да изпълни плана си... и внезапно се сетих какво беше казал Равелайн за желанието си да превърне Дженъс в свой копой. И си помислих: „Копой? Или палач?“ Дженъс разполагаше с всички средства за заговор срещу царската фамилия. Не ме разбирайте погрешно — дори в този полусънен кошмар не виждах

Дженъс да се промъкна в царския палат с натопен в отрова нож в ръка. Но би ли могъл Дженъс да организира, да оглави и да извърши преврат? И в момента на победата да посече новокоронования цар, който скърби за смъртта на своя брат? Не. Това беше чиста фантазия. Измъкнах се от водовъртежа на виденията. Погледнах през прозореца. Макар че все още беше тъмно, в градината се чуваха сънливи чирикания на птички. Не трябваше да заспивам пак, но заспах. Не си спомням дори как съм положил глава на възглавницата. Единственото, което си спомням, е мисълта, че следващият ден щеше да е съвсем различен.

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ШЕСТА

ПЕЩЕРАТА

Събудих се всред кошмар. От двете ми страни светеха факли. Лежах на студен, мокър камък. Миришеше на плесен; в устата си усещах соления вкус на кръв. Знаех къде се намирам: все още бях в тъмницата, дълбоко под огромния морски замък на Ликантия. Събуждах се от един от онези прекрасни сънища, при които преминава половината от човешкия живот и всеки един момент от него ни се представя с най-големи подробности. Двамата с Дженъс не бяхме успели да се измъкнем от тъмницата, аз никога не бях воювал с жреците за душата на орисианския народ, никога не бях пътувал отвъд Пиперения бряг и обитавания от духове град, за да вляза в Далечното царство. Спомних си за жена на име Оумъри и разбрах, че никога не е съществувала, и очите ми се навлажниха. Поне боговете ми бяха изпратили момент на въображаемо щастие през този дълъг и често ужасен сън.

Събудих се, а умът ми продължаваше да блуждае през мъглата на фантазиите. Спомних си не само бягството от онази тъмница, но и точно как бяхме избягали. Това ме разсъни съвсем. Огледах проклетата килия, за да видя Дженъс. Щях да му разкажа съня си и особено онази част, която се отнасяше до тъмницата в Ликантия, а той може би щеше да доразвие моята илюзия за подготовка на истинско бягство.

— Ставай, Антеро! Мина достатъчно време, магията се е разсеяла — изграчи някакъв глас.

Не бях в тъмницата на Ликантия. Бях в друга подгизнала каменна килия, малка и тясна. Около мен нямаше хора... никаква охрана, никакви палачи, никакви затворници, нямаше го дори Дженъс. Имаше само един човек: Грейф. Той седеше свит на тежката каменна пейка до отсрещната стена. Усмиваше се. Насилих се и също му се усмигнах.

— Господарю Антеро — каза той с насмешка. — Ти се събуди. Да пратя ли слугините да приготвят банята? Да ти донесат копринени дрехи? Може би онази музикантка с хубави цици да изсвири нещо? Ех,

да можех да я доведа и да видиш аз какво знам да правя. Но не е разрешено.

Умът ми беше като въртележка; не казах нищо. Нито пък можех да се мръдна от мястото, където бях. Грейф стана и дойде при мен. Видях зейналата му очна кухня — черна, гноясала. Ударът с дръжката на копието, нанесен от мен, наистина беше извадил едното му око. Грейф знаеше какво гледам и стиснатият му юмрук се заби в корема ми. Изпъшках и паднах на колене, без да мога да си поема дъх.

Той ме обърна с обувия си в ботуш крак, взря се в мен и се засмя.

— Ай! Ти изгаси една от моите светлинки. Но аз намерих подобър начин за гледане. Моят господар ми даде... нещо, с което да виждам. Даде ми малко от своята сила, та да гледам хората и да виждам намеренията им. — Грейф потупа с пръсти празната си очна кухня, после се изкикоти; безмилостното ехо се разнесе из каменната килия.

В този момент видях в празната очна кухня червен огън — мъничко, червено, виещо се огънче. Разбрах, че навлизам в реалността на онзи кошмар, който ме преследваше дълги години. Не срещата ми с Грейф в Ликантия го бе направила мой безименен палач и лодкар. Беше ми разрешено, за добро или за лошо, да погледна в бъдещето. Кошмарът беше ясновидство и аз трябваше да съсека Грейф още първия път, когато го срещнах в двора на ликантийския хан.

— Виждам, че си все още замаян и се чудиш къде се намираш сега. В Ираяс. Дълбоко, дълбоко под земята, където никой няма да чуе твоя писък, нито да ти помогне. Знаеш ли, първото нещо, което научих от крадците и главорезите, беше, че най-напред трябва да сломиш човек с думи. Така че... Ти беше измамен. Излъган от човека, който мислиш за твой приятел. Човекът, който ти бе направил защитно заклинание, го отмени, така че аз и моите помощници можахме да влезем и да те отвлечем.

Въпреки усилията ми да се овладеея на лицето ми сигурно пролича голямата ми мъка. Грейф пак се засмя и ме заплю в лицето.

— Стани... и се огледай наоколо. Виж какви прекрасни играчки съм донесъл да си поиграем. Принцът ми разреши цял ден да се забавлявам с теб. Единственото, което ми забрани, е да те убивам или да не полудееш. О, да, не мога и да те осакатявам или да ти чупя костите. Предполагам, че си има свои игри и ще се позабавлява с теб

по-късно. Обзалагам се, че игрите на принца може да са дори по-хубави от моите, макар че аз имах време да помисля какво искам да ти сторя, да ти припомня какво други са сторили на мен. Освен ограниченията, които ми постави той, други ограничения за човек, прекарал живота си в служба на Нису Саймън, няма.

Единствената ми утеха беше, че Грейф може би не знае за моя кошмар, иначе той щеше да е още по-радостен от мисълта, че знам какъв ужас ме очаква. Но дори това, което ме очакваше, не беше толкова мъчително, както новината за предателството на Дженъс.

— Първо — почна Грейф, — вдигни си ръцете. Виждаш ли тия белезници? Сложи си ги. — Той се изкикоти когато безволно се подчиних на нареждането му. — Виж как помага магията на принца. Голям майтап — да те гледам как ми помагаш.

Някаква магия ми беше отнела волята и аз не можех да се съпротивлявам на заповедта; надянах белезниците на китките си. Грейф се изкикоти и отиде до стената, където от една халка, забита в тавана, висеше въже, промушено през белезниците. Той го развърза и го издърпа, докато ме повдигна от пода. Пръстите на краката ми едва допираха плочите.

— Ще има достатъчно време да ти понаместя кокалите преди... да тръгнем — каза той. — Сега само ще повисиш малко, защото съм сигурен, че имаш да питаш. Ще ти отговоря на всичките въпроси, понеже това ще направи последните ти часове още по-тежки. — Той отиде на пейката си и зачака.

Не исках да му доставям това удоволствие, но имаше едно нещо, което трябваше да потвърди.

— Още ли си на служба при Нису Саймън?

Грейф се засмя с противния си смях и енергично закима.

— Той мисли, че съм... и ще му взема парите, докато неговите желаниа съвпадат с моите. Никога не съм напускал службата си при него, ако това искаш да научиш, и затова за втори път попадаш в моя капан. Три пъти, ако броиш и онзи път, когато изкормих твоя роб в Ликантия, за да взема косите ти за заклинанията на Саймън.

Разбира се, той беше убиецът на Ийнес. Постарах се да запомня, че трябва да отмъстя за тази смърт и да осигуря покой на духа му преди самият аз също да се превърна в дух. Слаба надежда просветна в гърдите ми.

— Разбира се — продължи Грейф, — ти сигурно се питаш кой е моят истински господар, след като Нису Саймън се закле да служи на принца.

Интуицията ми отново се потвърди. Мисълта, която ми беше минала през ума преди няколко часа, беше вярна: Равелайн наистина планираше да превърне нашите земи в кланица, настройвайки ни един срещу друг.

— Как той... и ти... достигнахте до Ираяс?

— Господарят Саймън не е тук — каза Грейф. — Той е в Ликантия и се стяга за поход срещу Ориса. Никога не е стъпвал в Ираяс. Когато имаш такъв силен господар като принца, не е необходимо да стоиш тук и да му целуваш пръстена. Саймън му служи от... по дяволите, ако зная със сигурност от колко, нали не спим заедно и не си споделяме тайните, но от много дълго. Аз научих за тия работи преди два-три месеца. А как съм дошъл тук? — Грейф за момент изглеждаше разтревожен. — За това не мога да говоря. Господарят Саймън ми заповяда да служа на човека, когото ще видя, когато се събудя, докато съм жив, направи заклинание и след това се събудих в големия замък на принца. Не че трябваше да ми нарежда да му се подчинявам, напротив. Аз познавам истинската сила, когато я видя... и заповедта на господаря Саймън всъщност е чест за мен.

Грейф стана и се заразхожда из килията. Тя беше пълна с всякакви приспособления за изтезания: въжета, халки, ръжени, камшици, клещи, огън, вода и менгемета. Палачът ми ги заглежда едно след друго.

— С кое ли да почна? — чудеше се той. — Е, стига приказки. Само още едно нещо, Антеро, приятелче... — Гласът му премина в ръмжене, обхвана го омраза и дори нещо като възбуда... — Помисли си. Ти би могъл да имаш всичко, знаеш нали? Ако беше коленичил пред принца... можеше да бъдеш помощник на господаря Саймън, когато нещата се оправят, и цяла Ориса щеше да ти се покланя като на него. Ама не, ти си горделив! Сега ще съжаляваш за това. Сега... и през цялата вечност, която те очаква. Понеже принцът май няма да те остави да умреш истински.

Грейф вдигна един бич, опипа го и изсъска:

— Я да почнем с това!

И го стовари върху мен.

Няма никакъв смисъл да описвам изтезанията подробно. Онези, които искат да научат нещо повече, нека отидат в най-близката кръчма до някой затвор и поръчат пиене на някой тъмничар, който ще задоволи любопитството им. Достатъчно е да кажа, че Грейф бе следил внимателно собствените си изтезания и бе усвоил майсторски боравенето с различните инструменти за измъчване.

Трябва да отбележа само четири неща. Първо, че между палача и жертвата се създава известна връзка. Тя не е нито сексуална, нито несексуална и аз не знам как да я опиша. Познавам и други, прекарвали дълго време в ръцете на палачите. Те са ми казвали, че жертвата ставала най-предан роб на своя палач, когато душата ѝ напускала тялото в безкрайна болка. Второто е почти садистичното или мазохистично удоволствие, когато се превръщаш в хихикащ наблюдател на болката. Това чувство също е сложно, отчасти причинено от нерви и от същия източник като секса, или поне така предполагам аз, но повече от амбицията да запазиш нещо от душата си, нещо от собственото си аз от натрапника и неговия огън и мъка. Третото нещо, което научих, беше желанието на Грейф да надмине себе си. Един опитен езекутор никога не позволява на жертвата си удоволствието да изгуби съзнание. Това беше най-голямата грешка на Грейф и може би моето спасение. На три пъти ме навестява тази благодат и моето вътрешно аз успяваше да се превъоръжи за следващата атака на Грейф. Четвъртото, последно нещо беше най-ценно: че всичко си има край... евентуално. Както и този ден.

После започна истинският кошмар.

Свестих се. Двама души ме влачеха надолу по някакви каменни стъпала. Пред мен, вдигнал високо един фенер, вървеше Грейф. Познах го по белезите от камшик на гърба. Беше гол, само по черен брич. Стълбището беше старо; виждаше се бялата селитра, очертала камъните около нас. Стълбите неочаквано свършиха. Видях вода и малка лодка... черната лодка от моя сън. Двамата помощници на Грейф ме прехвърлиха през борда и мълчаливо си тръгнаха. Грейф отвърза лодката, застана на кормилото и течението ни подхвана и ни понесе по един тунел, чийто свод беше само на стъпка над главите ни.

За броени минути излязохме в открити води. Беше нощ без луна и без звезди. Движихме се по канал, който ми изглеждаше познат. Бяхме в сърцето на Ираяс, но не видях други лодки или кораби. Не бях

нито окован, нито във вериги и можех да скоча от лодката; но не го направих. Можех да извикам за помощ. Но и това не направих. Изглежда, бях омагьосан, макар че също толкова вероятно бе да съм просто в шок от изтезанията. Всъщност последното беше по-вероятно, защото събитията бяха толкова неясни, и фантастични, както и в кошмара ми.

От този преход си спомням само отделни моменти. Плувахме побързо, отколкото по реката, по която пристигнахме от планините и влязохме в Гомалали. Каналът влезе в змиевидната река и сега вече знаех, че движението се извършва с магия, защото поехме срещу течението без помощта на весла или платна. Когато излязохме извън града, видях отдясно Свещената планина. Понесохме се покрай нея и навлязохме в района отвъд върха на древните. Спомням си, че по едно време се плъзнахме в дълбоко дефиле. Съскащата река зад бордовете на лодката вече не приличаше на вода, а на тъмна, гъста, мазна течност.

Грейф не докосна кормилото, но лодката неочаквано се понесе настрани, към една издадена скала. Вместо да се ударим обаче, хлътнахме в пещера, дълбана от реката в продължение на хилядолетия. В пещерата имаше каменен кей. Грейф върза лодката, изкатери се навън, обърна се и махна с ръка. И най-малката пращинка от душата ми, която беше все още моя, се мъчеше да се противопостави, но го последвах: стъпих тромаво върху седалката за гребца и после скочих на покритите с тиня камъни. Краката ми се влачеха, а умът ми крещеше: „Бягай! Не можеш да се изкачиш по тези стъпала. Не бива да се изкачиш!“ Но се изкачих.

Грейф взе една от факлите, поставени от двете страни на сводестия вход, и ми махна пак. Чух лай и знаех какво има над мен. Далеч горе, високо над тази издълбана от реката пещера, в града, в порутения амфитеатър, сред огромните изваяния търпеливо чакаха същества, наредени в кръг. Там горе в безлунната нощ, чакаха съществата, които лаеха като кучета, но не приличаха на нищо виждано на тази земя. Мина ми мисълта, че някога може да са били хора. Прокълнати и забравени от всички хора.

Последвах Грейф. Умът ми отнякъде безкрайно далеч ми казваше, че никоя жертва никога не е минавала обратно по тези стъпала и отчаяно се мъчеше да измисли спасителна стратегия. Не

успя. Думкането на огромния барабан започна. Влязохме в огромна зала, чиито сводове се извисяваха в тъмнината. Чух да звъни гонг или цимбал и когато Грейф се обърна, видях огън, подобен на червей, да се гърчи в празната му очна кухня. Чух го да говори за моето желание, че това е което искам, че това е моята съдба... и се засмя. Смяхът ехтеше силно, все по-силно, сля се с лаенето на съществата отвън, смях на радост, и болка, и смърт, смях, издигащ се до какофония. Равелайн също беше тук. Над залата и над проклетите същества припадна тишина. Грейф се превърна в статуя — може би Равелайн го беше парализирал. Принцът беше в кървавочервени панталони и черна, дълга туника със златен ширит около китките и врата. На колана му висеше кама, украсена с инкрустации. Може би се беше облякъл за неочаквана работа в двореца.

— И така, Антеро, стигнахме до края — каза той. Гласът му беше спокоен. — Искаш ли да знаеш съдбата си? — Не казах нищо. — Само за момент ще те залича физически. По-голяма част от душата ти ще бъде разпръсната от ветровете, когато те взема в прегръдката си. Но ти ще бъдеш нещо повече от нещастен скитащ дух, какъвто е твоят брат или онзи роб, когото уби този разбойник. Аз ще запазя част от теб в собствената си душа и тя ще бъде свидетел, чрез моите очи, на големите промени, които ще настъпят в този свят. Ще бъде свидетел, но никога не ще може да стори друго, освен да пици в ням ужас, когато те настъпят.

— За мен ще бъде чест — казах с глас, изпълнен със сарказъм. Бях решен да умра поне с малко достойнство.

— Ни най-малко. Искам да запазя частица от теб като спомен за провала и предупреждение срещу самохвалството.

— Това едва ли е провал за теб — казах аз.

— Съвсем погрешно. Неуспехът ми с теб и твоите хора през десетилетията прие няколко форми. Преди много години чувствах присъствието на твоето родословие далеч и много слабо. Не му обръщах никакво внимание. Смятах, както повечето ваканийци, че делата на варварите извън нашето царство са без значение за нас. Но после почувствах присъствието по-осезаемо. Позволих на сетивата си да тръгнат по следата и открих твоя брат.

Думите му изостриха вниманието ми и съвсем ме разсъниха. Не зная как точно да обясня, но поради някаква причина едно изречение

казано от Грейф по време на кошмара, никога не ми беше правило нужното впечатление: „... Това е, което твоят брат не може да постигне...“ Питал съм и учени, и гадатели, и всички казваха, че често ставало така: че някой човек неочаквано започвал да се кълне, че всички около него говорят на чужд език, че друг губел паметта си. Един ми го обясни като превръщане на познатото в непознато.

— Насочих магиите си към и около Ориса — продължи Равелайн, — и усетих, че ме дебнат, както дивия звяр усеща ловеца. Твоят брат, без да се е учил и без магьосническа традиция в рода ви, беше потенциално по-голям магьосник от всеки, който се е раждал откакто свят светува.

Дори в агонията и предсмъртния момент бях обзет от гордост и гняв.

— И затова ти го уби.

— И затова го убих — съгласи се Равелайн. — Сложих капана си внимателно. Халаб не беше по-съвършено същество от теб или от мен, така че беше достатъчно да направя само една малка магия и да го подтикна към малко високомерие. Изпратих голяма магия срещу онези глупаци, които вашият град уважава и нарича жреци, макар че никои от тях тогава, нито пък сега има достатъчно талант да направи заклинание над водата, ако се дави. Те трябваше да се чувстват застрашени от Халаб и когато той поискаше да бъде проучен, за да стане жрец, да насочат срещу него най-смъртоносните си средства. Брат ти беше подложен на изпитание. Той с лекота устоя на онези жалки духове, които жреците изпратиха срещу него, и щеше да излезе победител. Тук беше първата ми грешка... и аз все още не съм преценил съвсем точно колко голяма беше тя.

— Тогава направих две големи магии. Едната от тях да спре времето, което ми даде възможност да повикам същество, за чиято природа и име дори не смея да помисля. Цената на това същество беше висока: след това бяха жертвани невинни хора от цяла общност. Аз убих Халаб, или по-точно моето същество го уби. Но дори и тогава успехът ми не беше пълен. Вместо да бъде заличен от този и всички други светове, духът на Халаб успя да се измъкне, подобно на всеки човек, умрял неизповядан или неотмъстен. Трябваше да настроя съдбата срещу всички от фамилията Антеро. Бях глупак да мисля, че Халаб е единствен, че е изключение. Всички вие притежавате по малко

талант. Сестра ти има много и го направи още по-голям като не се омъжи, не роди, нито пък имаше полови сношения с мъж. Ти също имаш малко, за което, разбира се, знаеш.

— О! — продължи Равелайн, като забеляза учудването ми. — Значи не си знаел. Не е голям, но достатъчен, та през всичките тези години да избягваш лошите магии, без да си предупреждаван за тях. Хората наричат такава магическа сила щастие. Аз, между впрочем, ще се погрижа „щастиято“ на Антеро да изчезне и през следващите няколко седмици ще изстребя целия ви род. — Той се наслади за момент на моята агония, после продължи: — Да се върнем към моята изповед. Трябва да призная, че това ми доставя удоволствие, тъй като никога през живота ми не е имало някой достатъчно глупав, на когото да се доверя, нито пък някога ще има. Освен ако, може би, твоят дух от време на време не ми разрешава аудиенция. Виж, това може да се окаже забавно.

— Та да продължа. След смъртта на Халаб отслабих бдителността си, подобно на пиян часови на крепостна стена, напечена от обедното слънце. Следващата заплаха от фамилията Антеро, която долових, беше при сприятеляването ти с Дженъс Грейклок. Друг забележителен магьосник, макар и без правилно обучение. Очевидно магията се лепи по твоята фамилия като мухи на мед. Отново реших да предприема мерки, но отново избрах лошо закалена стомана — от ликантийците с тяхната прехвалена буря, която е лек зефир в сравнение със силите, които владеея, до глупавия Касини. Най-сетне, когато всичките ми опити пропаднаха, реших да излея яда си в лично отмъщение. Тогава прибягнах до Нису Саймън, чиито достойнства ще трябва да преоценя, след като свърша с теб. После разбрах, че не бива да пиляе време, щом проблемът сам се навира в ръцете ми; не оставяй днешната работа за утре, нали? И сега вече имам Дженъс Грейклок. Ти знаеш, че в някои отношения Дженъс може да бъде по-голям и от Халаб, тъй като Халаб едва беше почнал да се развива като магьосник и макар и велик, силата му можеше да се счита за голяма само от непретенциозни хора. Дженъс, с неговата решимост да измерва, да подрежда в каталози, да анализира магията би могъл из основи да разтърси този свят и може би някои други в отвъдното. За мен е цяло щастие, че неговите пороци са толкова големи, колкото и достойнствата му. Дженъс Кетер Грейклок е вече съвсем безопасен.

Равелайн протегна ръка, разпери пръсти и сви остриите си като на граблива птица нокти.

— Допреди два дни той не беше съвсем в ръцете ми. Но след като ти го напусна, когато изключокарствахте всичко... о, да, аз слушах въпреки детинските опити на Грейклок да направи защитна магия... той ме уведоми за случилото се. Казах му какво трябва да прави... и той ми се подчини! Той се подчини! И сега Дженъс е мой.

— Но ти още се страхуваш от него — казах аз.

— От никого не се страхувам — сопна се Равелайн, но хвърли бърз поглед настрани. После се успокои и изръмжа: — Толкоз по въпроса. Разговорът повече не ме развлича. Време е да сграбча. Хайде, Амалрик Антеро. Ела към своята гибел.

Равелайн разтвори ръце и се усмихна. Почувствах силата му да приижда като смазващи вълни. Вдигнах ръце и направих крачка напред. Обзе ме необуздан, жесток гняв и магията му се разтури. Свалих ръцете си.

— Ти си притежавал повече сила, отколкото мислех — изненада се Равелайн. — Грейф! Доведи ми го!

Грейф излезе от парализата си и скочи напред, огромните му мускулести лапи ме сграбчиха и ме вдигнаха от пода, смазвайки ме в мечешката си прегръдка. Хватката му обаче припомни на мускулите ми за намазаните с мазнина тела, за борбите на тепиха, за виковете на съдиите и триковете, на които ни учеха старите борци, като ни предупреждаваха никога да не ги използваме в спорта. Изритах заднишката Грейф по коляното, той извика и ме отпусна достатъчно, за да забия юмрука на дясната си ръка в чатала му. Той ме изтърва, изпъшка и се преви. Обърнах се към него, сплетох пръсти и стоварих двете си ръце върху врата му. Той рухна на каменния под — може би вече мъртъв, но аз сграбчих мазната му коса, стъпих на врата му и рязко дръпнах главата му нагоре. Вратът му се счупи като изгнила съчка.

Стори ми се, че чувам шепот, глас, който не бях чувал от времето, когато държах в ръцете си един умиращ човек в Ликантия: „Сега вече съм истински свободен...“

Заех отново стойка за борба, готов за атаката на Равелайн. Но той не се помръдна, а усмивката му стана още по-широка.

— Този боклук — отбеляза той — няма да ми липсва. Става интересно. Сега ще се изправят един срещу друг латентната сила, която притежавате вие от фамилията Антеро, срещу моите изпитани, разработени умения. Отново ти заповядвам. Ела при мен, Амалрик Антеро! — Този път пръстите му направиха магически знак и той прошепна думи, от които, макар че не можех да ги разбера, по гърба ми полазиха мравки.

Стана толкова тъмно, че освен Равелайн не се виждаше нищо друго и накрая останаха да светят само неговите очи, като фарове в тунел, които ми заповядваха да тръгна напред... извори на злото, притеглящи ме като водовъртеж. Той ме повлече, потънах... но миг преди това извиках името на Халаб, без да се надявам на някакво чудо в тази жестока пещера. И като че ли завеса от тънък воал се спусна пред злокобния поглед на Равелайн. В стаята стана светло — и бях свободен, свободен да скоча напред, без милост, без мисъл.

Стоварих се върху Равелайн, съборих го, посегнах да измъкна камата му. Но той беше не само магьосник, а и опитен боец. Претърколи се и се изправи на крака, камата му проблесна като зъб на отровна змия. Разбрах, че е омагьосана. Но този път не се поддадох на магията, защото в светлината, която се беше появила, когато произнесох името на Халаб, бях видял проход под арката зад Равелайн. Затичах се с всичка сила натам. Чух чудовищния му подигравателен смях, чух и думите му, така ясни, като че ли стоеше до мен.

— Искаш да изиграеш всичко докрай? Ще имаш тази възможност. Казват, че месото на пляквата става по-сладко, ако тя изпита ужас и болка. Хайде, Антеро. Хрътките ми вече са по следите ти. Скоро ще се срещнем! Скоро ще те сгащят!

Не му обърнах внимание. Бях се измъкнал от първата уловка и щях да се изправа пред следващата, когато възникне. Побягнах нагоре по някакви стълби. Над мен беше разрушеният град, там бяха неговите обитатели, но там беше също и небето, и нощта, и въздухът. Дробовете ме боляха за въздух, измъченото ми тяло молеше за милост, но аз не им обръщах никакво внимание. Намерих две порти, порти, издигащи се високо в мрака. Бяха залостени с напречна греда, дебела като тялото ми, на височината на раменете. Огледах с какъв механизъм се отварят, но не намерих нищо. Бутнах смутен гредата, знаейки, че за преместването ѝ е необходим цял взвод войници. Но гредата тихо се

повдигна и се отмести. Докоснах портите и те се отвориха, прецизно балансирани или конструктивно, или с магия. Отвъд се виждаше лунна светлина. Докато бях с Равелайн, облаците се бяха изчистили. Виждаха се огромни катурнати камъни, счупени колони и разбит паваж от прокълнатия, разрушен град.

Изтичах навън под студената лунна светлина. Надявах се да намеря склон или дефиле, което да ме отведе или долу до равнината, или до реката. Искях да опитам щастието си с плуване в онези мазни на вид води през бързеите и да намеря безопасно течение надолу. Спрях за момент да се ориентирам по звездите, студени и безразлични. Избрах най-краткия според мен път към края на платото, поех си дъх и забързах нататък. Чух първите виения на съществата на Равелайн. Така ги нарекох, макар че не знаех дали наистина бяха негови същества, или просто злосторни същества, чиито отвратителни желаниа съвпадаха с тези на принца. Виенето стана по-силно. Затичах се. Излязох на широк булевард и видях останки от съборени статуи. Не спрях, но успях да ги огледам. Бяха статуи на мъже, но мъже не такива, каквито ги знаем, нито пък моделите са били гиганти или джуджета. Не знам как точно да ги опиша, освен че пропорциите бяха несъразмерни. Освен това всички лица бяха обезобразени, може би след бутането на статуите. Нямах повече време да ги разглеждам, тъй като първото същество изскочи от една странична улица и се насочи към мен. На лунната светлина видях очертанията му... него... Добре. Представете си голям човек, почти великан, който тича на четири крака. После си представете, че ръцете и краката на този човек са били чупени много пъти и отново са зараствали, и са обезформени така, че за него е станало по-лесно да се движи по този начин, отколкото като нормално човешко същество. Представете си лице два пъти по-дълго от човешкото, прибавете зъби на хищник, удължени и дръпнати очи, малко като на вълк, макар че такова сравнение е обидно за този благороден звяр, и завършете с бледа, гноясала кожа като на прокажен и ще получите макар и слаба представа за това същество. Ноктите му тракаха по каменната настилка. Лаят му се извиси ликуващо, после премина в квичене, защото грабнах един голям камък и с всичка сила го запратих в лицето му. Съществото се изправи на задните си крайници и падна, гърчейки се от болка и изненада. Може би жертвите, които бе преследвало преди, никога не го бяха удряли.

Продължих да бягам. Зад себе си чувах още виене. В края на булеварда погледнах назад. Не ме преследваха. Вместо това се бяха възползували от възможността да изядат собствения си брат. Избрах друга улица и затичах натам, където свършваха руините и планината.

Нещо скочи върху мен и ме блъсна. Олюлях се, но успях да се обърна и видях друг звяр. Готвеше се пак да скочи. В ума ми изскочи една хватка, научена от Дженъс, и когато звярът разтвори челюстите си и усетих как ме лъхна дъх на гнилоч, напъхах лявата си ръка до лакътя в гърлото му. Усетих остриите му зъби, сграбчих го с другата си ръка отзад за врата, дръпнах рязко и му разчекнах устата. Свлякохме се на земята, аз го затиснах с коляно и чух как ребрата му се чупят като върбови пръчки.

Отново се изправих и побягнах. Надявах се глутницата да се нахвърли върху новата мръвка и че зъбите на съществото не са отровни. Задишах по-леко; болката затихна. Сега, ако се наложеше, можех да тичам цяла нощ. Чух бучене и си помислих, че може да е реката. Сигурно бях близко до края на платото. Тичах надолу в нещо като естествен амфитеатър, използван от строителите на града, за да направят арена, много по-просторна от големия амфитеатър на Ориса. Каменните стъпала водеха надолу към естрада, защитена с каменен свод. Някои от колоните, които поддържаха свода, все още стояха, а на капителите им се крепяха части от купола. Зад тях беше пропастта. Трябваше да намеря някаква урва, по която да слеза.

В този момент зверовете ме заобиколиха. Изскочиха сякаш от нищото... сякаш ги беше избълвала самата земя. Затичах към естрадата, скачах от камък на камък. Покатерих се и опрях гръб о една колона. Грабнах два големи камъка за оръжие. Съществата ме заобиколиха с ръмжене и вой, започнаха да стесняват кръга. Знаех, че няма да им бъде позволено да ме убият, но си помислих, че Равелайн ще ги остави жестоко да ме изпохапят преди да ги спре. Едно от тях се втурна към мен и аз като награда за неговата смелост разбих черепа му. Кръгът стана съвсем тесен. За момент погледнах назад и увереността ми се възвърна. Знаех, че тук ще умра. Но нямаше да загина нито от зъбите на тези зверове, нито от магията на Равелайн. Когато краят станеше неизбежен, щях да избира бърза и достойна смърт — да скоча в пропастта.

И тогава се върна моят пор. Отначало не разбрах какво беше, но чух съскане и свирене и видях нещо гъвкаво и свирепо да се носи през амфитеатъра към мен. Беше дълго почти трийсет стъпки, с лъскава козина и червени светещи очи; не знаех какво е, помислих си, че е гигантска норка, а после видях черната маска около лицето му и го познах. Огромният пор хвана най-близкото до него същество, прехапа гръбначния му стълб и хвърли трупа настрана. Глутницата изви изненадана от тази нова и неочаквана атака и се обърна да сръфа новодошлия. Но порът се спускаше от едно място на друго и всеки път, когато челюстта му щракнеше, поредното същество изквичаваше за последен път. Едно от тях се измъкна и излая някаква команда. Другите се оттеглиха от полесражението и припнаха нагоре по стъпалата, опитвайки се да избягат, но бяха избити. После труповете им изчезнаха и огромното животно се изправи на задните си крака, подобната му на змийска глава затърси нова плячка — и в този момент разбрах не само какво, но и кой беше това същество, тъй като в паметта ми изплува образът на отдавна умрялото любимо животно, което душеше въздуха преди да се спусне подир някой заек. То се върна при мен, размахвайки дългата си опашка, подсвирвайки за поздрав така, както беше правило преди години, и дори в онзи момент на най-голяма опасност едва не се задавих от потиснати ридания.

Въздухът до моето любимо животно заблещука и се появи силует, подобен на човешки. Знаех, че това е духът на Халаб, отворих уста за поздрав и внезапно порът и силуетът изчезнаха. Както и луната, звездите и всичко от амфитеатъра. Стана тъмно, сякаш се беше спуснал някакъв огромен похлупак. В центъра му струеше неясна призрачна светлина. Единственото, което бе останало от света, беше естрадата, колоните, поддържащи покрива и... Равелайн. Беше с кама в ръка.

— Много сполучливо — озъби се той. Вече не се правеше на небрежен. — Току-що допуснах последната си грешка с теб — оцених таланта ти за незначителен. Не можах да усетя, че има духове, които бдят над теб. Наистина много сполучливо. Защо не извика твоя брат или онзи звяр да те спасят в Ираяс, когато Грейф те отвлече? Или си подготвял капан за мен? — Равелайн поклати глава в почуда. — Тази магия крие двойна хитрост. Няма значение обаче дали ти преследваш мен, или аз теб. Този купол, този защитен екран е една от магиите, с

които най-много се гордея. Той буквално ни запечатва. Ние сме недосегаеми за никаква известна ми сила, земна или свръхестествена. Направих я преди години, когато за първи път се сблъскахме с брат ни кой да наследя баща ми, проклета да е душата му, като владетел на Вакаан. Тя е, може би, най-съвършената версия на онази защитна магия, която направи Дженъс над теб и после я развали. Тя е защита срещу всичко и ще изчезне, когато аз пожелая това... или умра. Единственият ѝ недостатък е, че не позволява използването на друга магия от никого, дори и от мен, когато сме под купола.

— Така че това е, Антеро. Ти умееш да се бориш... аз също умея. Но аз имам и нож. Сега, без силите, които ми дават моите магии, но с това оръжие аз ще те изкормя. Искрено съжалявам, че твоите умения надвиха опитите ми да направя смъртта ти по-мъчителна, но така да бъде. Поне духът ти никога няма да бъде отмъстен, никога няма да намери покой и вечно ще странства. Този път, Антеро, аз ще се справя с теб. — Верен на думите си, той тръгна към мен.

Никога не съм се смятал нито за опитен боец, нито пък за пристанищен побойник, и не разбирах нищо от ножове, освен че най-разумното нещо е да се бяга с най-голяма бързина винаги, когато някой размахва нож. Дженъс обаче ни беше обучил какво да правим, когато застанем невъоръжени срещу нападателя. Има начини да се обезоръжи и повали човек, който държи ножа си нагоре или надолу или го размахва бясно пред себе си, сякаш очертава някакъв магически щит. Колкото до човек, който изчаква и гледа да ви заобиколи, да ви издебне и държи ножа почти допрян до бедрото или тялото си, и е протегнал другата си ръка напред, за да отблъсне удара ви... Дженъс се беше усмихнал мрачно и ни беше казал, че има две възможности: бягство или смърт.

Аз също прилекнах като борец, готов да се счепка с противника си... Надавах се, че Равелайн ще удари прибързано и ще мога да го хвана за китката или да го ритна. Наблюдавах само очите му — знаех, че мога да доловя навреме и най-малкото движение на камата. Той замахна веднъж, после още веднъж, но аз успях да се отдръпна. Камата му още един път проряза въздуха и този път ме настигна. Острието се плъзна по вътрешната страна на ръката ми, но за щастие нямаше засегнат кръвоносен съд. Не обърнах внимание на раната... и продължихме да се дебнем. Равелайн леко промени тактиката си и

скъси дистанцията; изтикваше ме все по-назад. Искаше да ме притисне до стената и да ме прикове като препарирана пеперуда. Отстъпих назад, блъснах се в една от колоните и за момент изгубих равновесие. Равелайн се спусна да ме промуши в сърцето, аз бързо се дръпнах настрана, ножът му ме одраска по гърдите... но юмрукът ми се заби в лицето му. Той изкрещя от болка и падна. Носът му беше счупен, от ноздрите му бликна кръв. Ръката му обаче все още стискаше ножа.

— Откога не си изпитвал болка, твое невеличество? — запитах аз. Човек, който толкова обичаше да слуша собствения си глас, може би щеше да се повлияе от подигравката ми. — Откога, жалки принце, който никога няма да стане цар? Боли, а? Я си поплачи!

Устата му се разкриви в беззвучно ръмжене и той пристъпи към мен само с единия крак, като фехтовач. Всеки момент щеше да скочи. Стоях нащрек, без да се напругам... оставяйки на инстинкта сам да намери най-правилната реакция.

Но той така и не скочи. Чух над нас леко стържене. Равелайн погледна нагоре, замръзна, очите му се изцъклиха, устата зейна... и огромният камък, някога част от свода, който векове наред се беше държал на косъм върху главната колона, го смачка, както ботуш смачква скорпион. Умря преди да успее да изпищи... черният купол изчезна... и отново се оказах сред разрушения град, облян от лунната светлина. Втрещен от станалото, погледнах колоната. Въздухът заблещука и видях неясните очертания на човек. „Халаб“ — ахнах аз.

И чух, повече с ума си, отколкото с ушите, тихия му глас:

„Принцът не знаеше всички закони на всички светове. Дори един дух може да премества неща от реалния свят... Ако нуждата е достатъчно голяма.“

Настъпи тишина. Чуваше са само ревет на реката долу. После Халаб продължи:

„Аз съм отмъстен и духът ми повече няма да блуждае. Сега поемам по пътя, който ти неотдавна отвори на Ийнес.“

Сведох глава.

— Довиждане, братко.

Чух гласа на Халаб за последен път.

„Довиждане, Амалрик. Остана само една задача. Аз не мога да бъда с теб... не мога да ти помогна. Но тя трябва да се свърши. Заради

теб, заради семейството ни, заради Ориса и всички от този свят. Правя ти един последен подарък. Дано да ти е от полза.“

Почувствах празнота. Нещо си беше отишло... нещо, което беше било край мен през всичките тези години, откакто баща ми се върна от двореца на жреците с разказа за смъртта на Халаб.

Поех дълбоко дъх. Да. Оставаше да изпълня една последна задача.

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И СЕДМА ПОСЛЕДНАТА МАГИЯ

Вече нямаше от какво да се страхуваме нито в този прокълнат град, нито в катакомбите под него. Взех камата, паднала до тялото на Равелайн, и се върнах през улиците при зейналия черен вход към катакомбите на принца. Не тръгнах по погрешни входове, нито пък направих погрешни стъпки, бях сигурен в посоката, сякаш се намирах в Ориса. Заслизах по каменните стъпала, които водеха надолу, надолу, надолу, и знаех, че съм първата жертва на Равелайн, която някога е правила това. Минах покрай проснатото тяло на Грейф и си помислих дали да не взема малко пръст да го поръся, после се отказах. Духът му беше сторил зло на друг дух; заслужаваше вечно да броди из тези пещери.

Черната лодка все още стоеше вързана до кея. Отвързах я и се качих. Използувах руля като лост, обърнах лодката, излязох от пещерата в тъмната река, която течеше надолу към равнините на Ираяс. Течението ме повлече по дефилето. Лодката се подчиняваше на неизказаните ми желаниа също както на Грейф.

Когато наближих града, вече се загоряваше. Може би трябваше да наредя на омагьосаната лодка да ме закара вкъщи. Знаех, че Оумъри се измъчва. Но знаех също, че трябва да се противопоставя на Дженъс сега, и то не само заради моя народ, но и заради всички, които са роби на магьосниците. Не можех, не исках да си представя какво ще стане, когато се изправя пред него. Заради собствената си душа се молах намеренията ми да са чисти и неопетнени от желание за отмъщение.

Когато над спокойните води се показа дворецът на Дженъс, пуснах камата на принц Равелайн в реката. В първите лъчи на зората видях отрупаната със скъпоценни камъни омагьосана кама да потъва... и единственото ми оръжие... изчезна. Вързах лодката за една от подпорите на кея, точно където бях видял плачещата жена. Чудех се как да избегна пазача, който сигурно беше на площадката, но там нямаше никого. Изкачих се по стълбите и с изненада отбелязах, че една от вратите зее отворена. Дали тава беше подаръкът, който ми бе

обещал духът на Халаб? Влязох. Не знаех колко бих могъл да се доближа до Дженъс, без защитната му магия да го предупреди, но се стараех да стъпвам възможно по-тихо. Факлите и лампите, които осветяваха огромната сграда, догаряха, но не се нуждаех от осветление, тъй като вече се зазоряваше. Учудването ми растеше — не виждах никакви пазачи, никакви лакеи, никакви слуги. Влязох във вътрешния двор и се приближих до кулата, където трябваше да е Дженъс. Заизкачвах се по стълбите към спалнята му — тя беше точно под кабинета, където той се занимаваше с магиите си.

Дженъс се беше проснал в огромното си легло. Беше сам. Беше гол, само по набедрена превръзка. Спеше дълбоко, толкова дълбоко, че го помислих за омагьосан. Решимостта ми пропадна и за миг спрях до леглото. После го повиках. Дженъс отвори очи, видя ме, претърколи се и скочи — изящен и смъртоносен като стреснат леопард.

Веднага разбра какво се е случило.

— Ти си го убил? Ти си убил Равелайн? — Не му се вярваше. — И аз да не усетя нищо? Как е възможно?

Не му отговорих... гледах го смаян. Бяха минали само два дни, как можеше да е толкова остарял? Сякаш бяха минали десетилетия, откакто се бяхме гледали в огледалото в кабинета му. Косата и брадата му бяха съвсем побелели. Лицето му беше подпухнало като на богат стар развратник. Дори по-лошо — виждах в него поквара, нещо от онова, което бях видял върху лицето на Равелайн... и да, на Морташъс. Очите му също се бяха променили. Навремето бяха като на орел, а сега виждах в тях суровия блясък на лешояд. Най-красноречива обаче беше огърлицата, която носеше на врата си: танцърката от Далечното царство, единственият спомен от баща му. Последния път, когато я видях, тя беше цяла — великолепно, очарователно произведение на изкуството. Сега беше потъмняла и счупена наполовина... точно такава, както когато Дженъс за първи път ми я показа в кръчмата в Ориса. Веднага разбрах, че макар аз да бях измъчван, преследван и изтезаван от зверовете на четири и на два крака... Дженъс беше платил по-висока цена. Защото ме бе предал.

Не казах нищо друго. Само името му. Нямахше какво друго да кажа. Погледнах го. Той отмести погледа си. За първи път не можеше да ме гледа в очите.

— Какво ти обещаха? — попитах го аз. Гласът ми беше съвсем спокоен, макар че след всичките тези години на дружба би трябвало да кипи от гняв. — Колко сребро и злато ти предложиха като награда?

Лицето му почервения и той изсъска:

— Какво значение има цената! Онова, което сторих... беше необходимо. Ти щеше да провалиш... ти вече провали всичко.

Запазих спокойствие.

— Какво е това всичко, Дженъс? Имах късмет — спомних си какво ми беше казал Равелайн за късмета — и все още съм жив. Сега Равелайн няма да може да съсипе нашите земи. Вече знаем къде е Далечното царство. Дори ако цар Домас ни изгони заради смъртта на брат си, какво от това? Ние ще можем да постигнем всичко, което те са постигнали... и дори повече. Това не е ли всичко, което искахте? Или под „всичко“ разбираш собствените си амбиции... и гибелта на своя черен наставник?

— Равелайн ни трябваше — викна Дженъс. — На мене ми трябваше. Той беше моят мост. Щях да го използвам.

— За какво? За да станеш по-лош от него? За да можеш да навлезеш по-дълбоко от него в световите на демоните? И да можеш в крайна сметка да управляваш с огън и меч по начин, който ще накара хората да си спомнят за черния принц като за милостив благодетел?

— Думи, само думи, празни думи, Антеро! — излая Дженъс. — Ти все още използваш думи, чието значение не разбираш... или думи, които въобще нямат никакво значение. Лошо... добро... Ние сме на прага на нова ера и в нея всичките приказки на грижливите родители и строгите учители са просто глупости. Чувал си, че някога е имало златен век, когато хората са били като богове, нали? Такъв век никога не е съществувал. Всичко, което е съществувало, откакто този свят е бил създаден от калта, са били малки стъпки — понякога към светлината, понякога обратно към мрака. Равелайн щеше да ми помогне да разцепя облаците и да направя така, че сиянието да блести вечно. И всички щяха да са хора, не богове, но хора, надминаващи боговете. И всичко това пропадна само заради теб. Заради един дребен амбулантен търговец, който не вижда нищо друго освен печалбата и някакви овехтели принципи в един свят, където няма нищо освен хищници и жертви. За всички нас имаше само един шанс. Не можа ли да го видиш? Шансът, този единствен истински бог, който заслужава

почит, ни даде само един кратък миг, за да започнем издигането и извисяването на човека. Това ми беше напълно достатъчно.

— Богове! — казах презрително. — Ти твърдиш, че използвам безсмислени думи. Е, добре, този амбулантен търговец, застанал пред теб, има затруднение с някои от твоите думи и една от тях е „богове“. Другата е тази „нова ера“, която спомена. Ако ние ще станем богове, извинявай, повече от богове, всички ние, хорицата с дребни душички, трябва сега да гледаме в лицето Дженъс Грейклок и да видим величествения ореол на бъдещето, което той ни обещава. Погледни се! Лицето ти отразява онова, в което си се превърнал, човече! Ти не си нищо! Ти си просто един изрод, който бръщолеви пиянски за утрешното благоденствие, докато весело се въргаля в калта със свинете. Дженъс, не можеш ли да видиш? Спомням си за времето, когато говореше какви печалби ще имаме ние от Далечното царство... печалби за всички. А сега каква е твоята цел? Ти ми каза да погледна едно пясъчно зърно и в него да видя необхватното. Не мога. Единственото, което виждам, е онази бедна жена в лодката. Тя страда безутешно пред вратата ти. Какво ѝ даде ти, Грейклок? Направи ли нея... или нейните деца... повече от богове? Погледни сега себе си, някогашний мой приятелю. И отговори на въпроса на простия търговец: защо, ако търсиш небесата, лицето ти е лице на демон?

Дженъс не отвърна поглед. Нескритото му презрение нарасна, а с него нарасна и гневът му.

— Знанието... властта... за тях се плаща — каза той. — Щеше да го знаеш, ако беше зрял мъж, а не дете.

Гледахме се в очите и изведнъж разбрах какъв е последният подарък на Халаб. Знаех какво ще стане и сърцето ми потрепери: Дженъс нямаше да се откаже, а и аз не можех да избягам от дълга си. Съпротивлявах се на откровението, но знаех, че е истина.

Последва втората част на подаръка. Неочаквано видях стаята сякаш с два чифта очи, сякаш един мозък контролираше две същества, застанали едно до друго. Всичко беше двойно, съвсем леко изместено. Всичко... с изключение на Дженъс. Очите му светеха ярко, сякаш се бяха превърнали в лампи, блясъкът им бе подобен на светлината, която струеше от сляпото око на Грейф.

— Можехме да спечелим — промърмори той. — И ще спечелим.

И без да отмести поглед, без да промени изражението си, се плъзна по пода, сграбчи дългата сабя, която лежеше там, и замахна да ме посече. Но аз вече се бях отместил. Третата и последна част от подаръка на Халаб ме беше осенила. Бях „видял“ дългата тънка сабя точно преди Дженъс да скочи... и бях разбрал какво ще направи. Щом той замахна, времето спря и аз спокойно се отдръпнах от обсега му.

— Не, Дженъс — казах аз. — Не го прави. Защо да се избиваме? — Казах го и сам не си вярвах. Не се лъжех — просто това бе последната част от мен, която все още се биеше срещу унищожителния край на тази трагедия.

Дженъс не отговори, а атакува още един път. Острието блесна, сякаш беше направено от диамант, и разпръсна из стаята хиляди и хиляди светлинки. Отместих се... и ударът мина покрай мен.

Той пак зае позиция. Пресегнах се и хванах дръжката на сабята. Знаех къде е. На стола до леглото. Измъкнах я от ножницата. Беше или същата, или точно като онази, с която ме бе спасил от сводника на Мелина. Дженъс отново замахна, този път към лицето ми. Вдигнах сабята, с трясък отбих удара и диамантеното острие — а може би наистина беше диамант — се пръсна на парчета.

Парчетата увиснаха във въздуха. Извъртях сабята и мушнах. Всеки мускул, всеки нерв, всяка частица от тялото и душата ми бяха съсредоточени във върха на острието. То се заби в гърдите на Дженъс, премина през тялото му и „видях“ цяла педя обагрена в червено стомана да щръква от гърба му. Последният подарък на Халаб, който проклинах, изчезна.

Не помръднахме сякаш цяла вечност. Дженъс гледаше смаяно, като пророк, чието предсказание се е оказало лъжливо. Отвори уста, но вместо думи или писък от нея бликна кръв. Олюля се. Пуснах дръжката на сабята. Дженъс направи една стъпка напред, после падна на колене. Ръцете му се вдигнаха да хванат острието, забито в гърдите му. Падна, по гръб. Сабята стърчеше от гърдите му. Очите му бяха затворени; после се отвориха; погледът му се плъзна покрай олюляващия се ефес на сабята и спря върху лицето ми.

— Когато... сабята излезе от гърдите ми — промълви той прегракнало, — с нея ще излезе и душата ми.

Кимнах. Всичко пред очите ми пак се раздвои, но не от магия. Лицето ми беше мокро.

— Помниш ли... — прошепна Дженъс, — веднъж ти казах, там, до кръчмата, където се видяхме за първи път... че да срещнеш червенокос човек... е... е щастлива поличба. — Стисна зъби от болка, но успя да се усмихне. — Поне... поне... намерихме Далечното царство.

— Намерихме го — казах аз. И повторих по-твърдо: — Ние го намерихме.

Дженъс се сгърчи от болка.

— Извади... сабята — каза той. Не ме молеше, заповядаше ми. — Извади я... преди да опозоря... гордостта си.

Измъкнах сабята от гърдите му. И когато тя излезе, душата му отлетя в прегръдката на Злокобния вестител.

Дженъс Кетер Грейклок, принц на Кострома, капитан и рицар на Ориса и почти благородник на Вакаан, търсачът на Далечното царство и, да, човекът, който беше бил мой приятел, беше мъртъв.

ГЛАВА ДВАЙСЕТ И ОСМА СВЕЩЕНАТА ПЛАНИНА

Сега вече съм към края на това пътешествие; докато пиша тези редове, чувствам тежестта, когато вдигах тялото на Дженъс от колата. Сълзящите ми очи гледат през други, по-млади, и аз ясно виждам пътя, по който теглехме колата нагоре, за да достигнем върха на Свещената планина. Сержант Мийна и другите пристъпиха да ми помогнат, но аз им казах да се махат. Трябваше да свърша всичко сам.

Вдигнах товара си и тръгнах към огромните руини на олтара на древните. Запрепъвах се към него, така слаб, какъвто съм сега; и съм уморен, толкова уморен, и се моля за младежките си сили, за да не рухна. Перото ми трепери от усилие, когато вдигнах Дженъс на камъка. Положих го там и задъхан отстъпих крачка назад да видя човека, който ни бе довел тук.

А, това си ти, Дженъс! Вече те познавам, Грейклок. Виждам голата ти плът на камъка и раните на големия ти провал по тази плът. Но още не съм свършил. Почакайте да свърша. Мийна пъха в ръката ми шишето и аз поливам с масло трупа на Дженъс. Сега трябва да се моля, но не зная думите на древните, затова казвам само: „Сбогом, Дженъс Грейклок“.

Запалих огъня и се дръпнах от гневния пламък. Езиците му яростно обхванаха тялото, плъзнаха най-напред по чародейните белези; и белезите изчезнаха, и аз видях как Дженъс се преобрази, как стана млад и красив, както когато се срещнахме за първи път и бяхме невинни.

Сега е моментът да кажа онова, което не казах. Ти беше мой приятел, Дженъс Грейклок, но ти ме предаде. Ах, но нали тези проклетия са минало. Нали не започнах това описание, за да развреждам стари рани, а за да излича белезите, също както огънят на олтара изличи белезите от Дженъс! Тук всъщност описвам две пътешествия: едно за онези, които ще четат моите записки, и друго за самия мен. Ние постигнахме голямо нещо, Грейклок и аз. Ние намерихме Далечното царство. А по-нататък Дженъс продължи сам.

След неговите открития нашият свят никога няма да бъде същият. Е, аз бях този, който ги възвести на народа на Ориса; и аз бях този, който в крайна сметка спечели. Но аз не те излъгах, Дженъс Грейклок. Аз не те предадох като Касини. Моето перо копнее да заличи всички ненужни рани. И сега си мисля: какво, в края на краищата, стори ти за мен? Всичко, което видях, и всичко, което постигнах, беше благодарение на теб. Ти ни освободи, Дженъс. Ти открадна магията от потайните сърца на магьосниците и я направи обичайно средство за обикновените хора. И моята любима Ориса сега живее в мир и изобилие. Тези дарове не са ли достатъчни за прошка?

Е, добре: аз ти прощавам, Дженъс, и прощавам също и на себе си, че не знаех достатъчно, за да те освободя в последния ти път. Ти не беше добър човек, Грейклок, но ти беше велик човек и твоето величие те уби, не аз.

С това разбиране — и с тази прошка — аз горя от нетърпение да стигна до края, но вече го виждам с други очи. Чувам Мийна и другите да отдават последна почит на Дженъс. И усещам, че Оумъри е до мен. Тъжна е. Вдига флейтата да изсвири прощална песен. Пламъците се издигат нагоре и тялото още един път се преобразява... този път в черен пушек. Усещам полъха на вятъра и пушекът се понася на изток. Но не, само се издига и спира, кълби се над нас, сякаш вятърът чака.

Изтривам сълзите си... и гледам пак. И изведнъж пред очите ми се разкрива чудно видение. Далеч на изток, отвъд мамещите морета, където казват, че не живеят хора, над хоризонта се издига огромна планина. Прилича на голям стиснат юмрук. Между палеца и показалеца виждам чиста, бяла, снежна пелена. Планината е точно такава, каквато я видях в откровението, когато жреците хвърлиха костите, за да започна първото си пътешествие.

Сега, когато пиша тези редове, видението ме привлича по-силно. Но не мога да тръгна, не мога да тръгна. Вдигам поглед към пушека, който е Дженъс, и изведнъж виждам как вятърът го понася по безбрежното небе на изток, към планините. И мълвя след него:

— Сбогом, Дженъс Грейклок. Сбогом, приятелю. Нека боговете са с теб в твоето последно пътуване до Далечното царство на нашата младост.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.